

†

**Inapit p̄fatio b̄i ioh̄an̄is b̄i,
s̄ostomi i libz om̄eliaz sup
matheū opere imperfecto**

Sicut re-
ferunt.
matheū
q̄sarbē
euange-
liū. causa
cōpilit-
talie.
Cū fr̄
fūisset

p̄secutio gr̄avis in palestina
ut p̄ditaerentur. dissi oēs.
carentes euentibz forte doc-
toribz fidei. nō carentes doc-
trina? petierūt matheū ut
oīm v̄borū et operū xp̄i cō-
sarbaret eis hystoria: ut ubi
cūq; eent futuri. sc̄i habe-
rent toāns fidei statū. **Q**m̄
aut ab hūana eius cepit na-
tuitate. et hūanā ei9 gn̄a-
tione exposit; cōpilit im-
pia impudētia iudeorū de-
negatiū ih̄m xp̄m de da-
uid semē ducē genū. Cor-
pus aut narratiōis sue ordi-
nauit hoc mō. **P**rimū nati-
uitate? deinde baptisimū;
tercio tēptacionē. **I**n q̄rto
doctrina. in q̄nto miracula.
in sexto passione? **I** septimo
resurrectionē et ascensionē
ip̄us. **N**ō solū hystoria de

xp̄o exponē volens p̄ hec:
verū eā euāgelice vite sta-
tū docē? qm̄ nichil est q̄
ex parentibz nascim̄: nisi
iterū p̄ aquā et sp̄m r̄nati
fuerim? ex deo: qm̄ qd̄ de
carne nascit̄ cur e: qd̄ at
de sp̄u. sp̄s ē. **P**ost baptis-
mū aut n̄cē ē contra dya-
bolū stare? qm̄ ad hoc q̄s
vngit̄ et reedificatur i bap-
tismo: ut cont̄ tirānū susci-
piat bellū. **P**ost hec q̄ oī
sup̄ata tēptacionē. factus
vdoneus ad docendū: siquī
de sacerdos ē doceat. **E**t q̄a
miraculorū faciendorū nō ē
semp̄ n̄citas: doctrina suā
bone vite q̄i miraculis fr̄is
cōmendat. **S**i aut̄ locus ē.
opibus doceat fidē: opibus
se et hoībz q̄medet et deo.
deinde q̄a nō possim? alit̄
exire de mūdo nisi solutum
fuit corp? p̄ qd̄ ingressi su-
im? i mūdu: n̄cē est exire
nos de h̄ stadio mūdi. **E**t
qm̄ oīs vita n̄cī tēptacio
fuit: restat ut tēptacionū
victoriā. resurrectionis mer-
ces sequat̄ et gl̄ia. **M**atheū
et sc̄oz quidē. p̄cipue tamē
p̄coz fuit euāgelista? qui
nō solū sermone: sed eā
ip̄a vite sue correctione. per

autoribus euangelium predicauit. **N**umquam enim est thelonearius constitutus qui consueuerat pecunias colligere pituitas. sed fuisse euangelista. ut sermones conscriberet in eternum mansurum: non ut suo exemplo patres ad misericordiam imitaret. qui aliqui fuit canticus logotheta tetrarcharum rationum: nunc autem diligentissimus dispensator spiritualium preceptorum. **T**unc multos pauperes fecit. fraudando pecuniam: nunc autem inimitabiles diuites facit. predicando iustitiam. **V**t magnificemus dominum propter eum. voce prophetica dicentes. **H**ec mutatio dextere exelsi incipit. **O**melia beati Iohannis Crisostomi. **E**pistolae expositione super euangelium sancti matthei opere inuestigato. **O**melia prima. **C**apitulum primum.

Liber gratulationis ihesu christi filii dauid filii abrahe. **L**iber qui apotheca gratiarum. **S**icut in apotheca diuitibus alicuius omnis homo quod de

siderat inuenit: sic et in isto libro omnis anima quod necessarium habet inuenit. **Q**uid est quod dicit liber gratulationis ihesu christi filii dauid filii abrahe? **E**t quomodo dicit ysaias? gratulationem eius quod enarrabit. **S**ed ille diuina eius gratulationem inenarrabile esse pronunciat: ipse autem carnale exponit. **M**agis non dicit ihesu christi filii dei? sed filii dauid filii abrahe. **E**t quare iohannes in principio euangelii sui statim diuinitatis eius naturam demonstrauit dicens? in principio erat uerbum et uerbum erat apud deum. **Q**uoniam in gentes iohannes in exilio conscripsit. greco sermone euangelium causa gentium scripsit: que non cognoscebat si deus filium habet? aut quomodo genitum habet: ideo superfluum erat primum incarnationis eius miseriam gentibus demonstrare. cum illi ipsum quod esset nescirent. **I**deo nunciatum fuit illis primum ostendere quia est filius dei dei? deinde in sequentibus quod carne suscepit dices: quia uerbum caro factum est. et habitauit in nobis. **M**attheus autem euangelium iudeis hebræico sermone conscripsit sicut iam diximus super:

ut iudei legentes edificaret
 in fide. Iudei s^o em^o cognos-
 cebat. quia e^o fili^o dei: 2. quo
 e^o filius. **S**up^oflum^o g^o erat
 ex parte eis dinitatis eius
 natura: qua^m ipi opte cog-
 noscebat. **R**at^o enim aut fuit:
 misterium incarnacois ei^o eis
 ondere. Quare no^o illi suffi-
 cit dice^o illu^m filiu^m abrahe so-
 lus. aut dauid solus: quia
 ad ambos de xpo nascituro
 ex eis pmissio fuerat facta.
Ad abrahā quide^m sic. **E**t i
 semine tuo bndicent^o oēs tri-
 bus terre. **N**o^o itelligi no^o
 p^ot nisi in xpo: qm^o int^o cete-
 ros iudeos et gentes nuq^om
 amicitia stabili^o fuit. **A**d
 dauid aut^o dicit ita. **I**uravit
 dñs dauid veritate^m et no^o
 frustrabit^o eu^m: de fr^o ven-
 tris tui ponā sup^o sede^m tua.
Ideo ergo utriusq^o filiu^m dixit:
 ut utriusq^o pmissioes i^o xpo
 impletas o^ospenderet. **D**einde
 q^o xpc tres dignitates fue-
 rit habitur^o: rex ppha. sa-
 cerdos. **A**brāhā duos filios
 habuit et duas dignitates:
 ppheta fuit et sacerdos. **S**a-
 cerdos: sicut dñs ad illu^m di-
 cit in genesi. **A**ccepe in vac-
 cam timā **I**c. **P**pha aut^o:
 sicut ait dñs ad abimelech

de illo. **R**em ppha e^o et ora-
 bit pro te: et salu^o eris tu
 et dom^o tua. **I**deo g^o dicty
 filius abrahe et dauid: ut
 ppha quide^m et sacerdos in-
 telligat^o ex abrahā. rex aut^o
 ex dauid. **I**te ideo no^o e^o dñs
 timo dauid filius? quia
 dauid rex fuit et ppha: sa-
 cerdos aut^o no^o fuit. **I**deo er-
 go amboz filius nominaty
 e^o: ut utriusq^o pris^o triplex
 dignitas originali iure cog-
 nosceret^o in xpo. **H**ec quare
 prius dauid notauit? que^m
 abrahā pcedit in tpe. **P**ma
 ratio et simplex h^o e^o. **C**um
 ppositu^o eet euangeliste ex
 abrahā gnacione dñi nua-
 re? si p^ous dixisset eu^m filiu^m
 abrahe. postea aut^o dauid:
 nate^m habebat itez reuerti
 ad abrahā. et in isto loco
 bis eu^m nuare. **A**ltera aut^o
 ratio e^o: q^o regni dignitas
 maior e^o qm^o nature. **N**a
 et abrahā pcedebat in tpe:
 in dignitate dauid pcede-
 bat. **E**t quo dauid maior
 fuit qm^o abrahā. cu^m qnq^o
 dauid t^oprehesus e^o in p^o.
Hec audi. **R**em dauid mi-
 mia sua iusticia q^odens di-
 cebat. **D**ñe de^o me? si feci
 istud: si e^o iniquitas i^o ma-

nibus meis. **I**te. iniquitate si
 cōspexi in corde meo: nō ex
 audiat dñs. Ergo dimissus
 ē ut carāmeniret a carne?
 nō ut iusticia oñderet ei?
 sed ut iactancia ei? q̄pes
 cret? **A**brahā p̄ fidelium:
 quē dñs voluit exemplū ēē
 scōz dicit ad eū. **E**ri de
 terra tua. et de cognatione
 tua! et veni in terrā quā t
 demonstrabo: ut oēs hoīes
 sciant quicūq̄ voluerit ēē
 filij abrahā. et terrā illam vi
 uā p̄missiois accipe. de qua
 scriptū ē. **C**redo vidē bona
 dñi in terrā uiuēam: qm̄ de
 bent bona sua q̄tēne. sicut
 abrahā terrā suā cōtēpsit:
 et parētes suos carnales
 dimittē. sicut ille cognatio
 nē suā dimisit. **Q**ui autē
 abrahā p̄mitari noluerit:
 nō p̄nt filij ēē abrahā.

Abrahā autē genuit
 ysaac: qui iūptat
 risus. **R**isus autē scōz ē.
 nō stulta cachinatio labior?
 sed racionabile gaudium cor
 dis: qui fuit p̄ oīa misterio
 vī xpi. **S**icut em̄ ille ysaac.
 desperantib⁹ in parentib⁹
 in extrema senectute dona

Aletica

tas ē. **S**uis. ut cognoscatur
 q̄ nō erat filij nature s̄ q̄
 ac. **S**ic et n̄ ysaac in no
 uissimo sine p̄ducty est a
 m̄re iudea gaudium cunctis:
 sicut dicit angel⁹ ad pasto
 res. **E**cce euāgelizo vobis
 gaudium magnū: qd̄ erit
 oī pplō. **V**n̄ ait apl⁹. **P**ost
 q̄ venit plenitudo temporis
 misit de⁹ filiū suū. sc̄m̄ ex
 muliere. sc̄m̄ sub lege. **S**ed
 ipse p̄ uirginē. ille de anu:
 ambo ex̄t spem nature. **I**lle
 postq̄ m̄r ei⁹ parē posse
 cessauerat: ipse p̄sq̄ m̄r
 ei⁹ parē posse incipet. **S**ed
 ille ideo de ancilla iā defi
 ciente. ipse autē de uirginē iā
 corrupta! q̄ ille ysaac fi
 lios fuerat generatūq̄ in
 lege corrupenda: ipse autē
 in gr̄a p̄m̄sum. **S**icut illu
 m̄r nesciuit quādo dūcebat
 ad imolandum. sed postq̄ re
 uers⁹ ē. cognouit q̄ erat ob
 latus! sic ip̄i synagoga nō
 cognouit ēē filiū dei cū du
 ceret ad mortē: sed postq̄
 resurrexit a mortuis tūc
 cognouerūt eū iudei. **S**icut
 ille ligna portauit ubi fue
 rat icendend⁹: sic et ipse lig
 nū portauit ubi fuerat arū

afigend9. Sicut ille nō res-
tint abrahe cū vellet eū oc-
cidē. sed dixit. p̄ liga m̄
man9 et pedes ne qm̄ surgā
impugnacionē: sic et iste
nō cotradixit p̄ri. s̄ parat9
tūdit. Si possibile ē: tūseat
a me calix iste. Sed nō sicut
ego volo: sed sicut tū p̄r.

Isaac aut̄ genuit esau
et iacob: in signū duoz
sclozū. Esau a capite vsq̄
ad pedes totus pilos9 sc̄lm̄
p̄ns h̄ signat: q̄a ab uicio
vsq̄ ad finē totū asprimū.
pilis uiquitati repletū ē.
Jacob autē totus speciosus
et nitidus futurū seculū.
qd̄ totū pietatis decore ful-
gebit: et nō inueniet̄ i illo
aliqua aspitas. aut nigri-
tudo p̄ci. Et quēadmodū
cū de utero matris sue exiret
esau. tenuit plantā ei9 ia-
cob. Vñ hebraice iacob appel-
latus ē. id ē supplantator.
mor em̄ ut illi9 pedes egres-
si sūt. istius caput apparuit:
sic et in fine sc̄li ip̄ius. statū
illi9 sc̄li p̄ncipiū apparebit.
Et quēadmodū esau perse-
quebat̄ iacob: sic filij sc̄li
hui9 p̄sequūt̄ sc̄li illi9 filios.

Et sicut ip̄e: ita et filij ei9
nō resistendo sed fugiendo
supant malos. Nā quēad-
modū tūc m̄r adiuuit ia-
cob dicēs ei. Fili audi me
et fuge mesopotamiā do-
nec quiescat ira fr̄is tui:
sic et ecclia filios suos coti-
die doct. cū p̄secucionē pa-
ciūt̄ dicēs. Qui vos perse-
cutus fuit in ciuitate ista:
fugite in alterā et date locū

Iacob aut̄ genuit **U**re
iudā et fr̄es ei9. Et
nō iacob genuit duodecim
ap̄los in sp̄u nō in carne:
verbo nō in sanguine. Nam
sicut ille cū suis duodecim
descendit in egiptū ut mūl-
tiplicaret̄: sic et xp̄c cū suis
duodecā ap̄lis descendit in
mūdū. et multiplicat9 ē p̄
totū mūdū. sicut res ipsa
testat̄. Itē sicut ille descen-
dit ut medullā egipti mā-
ducaret̄: sic xp̄c cū ap̄lis
suis intrauit istū mūdū.
ut medullā hui9 mūdi mā-
ducaret: id ē acquireret sibi.
Medulla em̄ hui9 mūdi: s̄
hoies sc̄i. Sicut em̄ in ar-
bore qm̄ diu medulla fuit
sana semp̄ floret: cū aut̄

p̄ comesta fuit tota tandem
 marcescens sicut²: sic 2 qm̄
 diu sūt fideles stat ipse mū-
 dus. Nā sicut israhelitis e-
 gredientib⁹ de egipto. et tūc
 ta ē egiptus: sic et sc̄a cū
 de ipso mūdo defecerint.
 casus ē ipse mūdus. Judas
 aut̄ interpretat² q̄fessio: qm̄
 xpi erat ymago: q̄ q̄fessor
 p̄s erat futurus dicens
 Confiteor t̄ dñe p̄ celi
 et t̄re: q̄a sicut iudas me-
 ritū quictus ē et dedit
 illi v̄gā et anulū: sic et
 xpc̄ ecclie meretrici et ge-
 tib⁹ se quictit². et dedit illi
 p̄ mercede quictiois virgā
 crucis. anulū sp̄s sc̄a. per
 baptismū q̄i signū fidei
 p̄cedentis: quē eadē alibi las-
 cius filio cōuertēti dare p̄-
 cepit p̄ benign⁹. Et ideo
 forsitan thamar vxor ei⁹
 int̄p̄tat² imūtatā uel exa-
 cerbatio: qd̄ et ip̄a habet
 intellam̄ cōuenientē 2 in ec-
 desia. In ip̄a quidē? qz cū
 ess̄ casta in mētricē se imū-
 tauit. et sc̄a ē exacerbatio
 iude: sicut genesis liber tes-
 tat². In ecclia aut̄? qz fue-

rat ecclia mētricē et exacer-
 batio dei: postmodū autē
 mutata. p̄ fidem xpi facta
 est casta.

Iudas aut̄ genuit pha-
 res et zaram: in mis-
 terio iudaici ppli et gentilis.
 Zara em̄ p̄m⁹ egressus ex
 utero apparuit. Obstetric
 aut̄ ligauit illi cocineā ad
 manū: signis em̄ sanguie
 circūfisiōis. Retracto autē
 Zara: p̄cessit phares. Inter-
 dusa ē em̄ caro in qua erat
 Zara inclusus: hec autē in
 qua erat phares idus⁹ ap-
 ta ē: iō et p̄cessit primū.
 Sic iudaicus ppl̄s prius ap-
 paruit in luce fidei quasi de
 vultu tenebrosa mūdi p̄ce-
 dens: et iō siḡ tus ē caro
 circūfisiōis: putatib⁹ oib⁹
 q̄a ip̄e ppl̄s dei erit futur⁹
 p̄m⁹. Sed quid. Posita ē
 an̄ facē ei⁹ lex q̄i sepi⁹:
 ut impediret iusticiā ei⁹.
 Nā lex ipedit fidem nō ad-
 iuuat: sicut scriptū ē. P̄us
 qm̄ veniret mādātū. pat̄m
 quidē mortuū erat: ego aut̄
 uiuebā. Postq̄m aut̄ venit
 mādātū. pat̄m renixit: ego

aut mortuus fuit. Sic q̄
 impeditus ē p̄p̄s iudaic⁹
 p̄ legē: ne ad iusticie lucē
 veniret. Subito t̄p̄ib⁹ xp̄i
 rupta ē sepi⁹ legis q̄ erat
 inter iudeos et gētes. sicut
 ait apl̄s. Mediū parietē
 macerie solues. Sic f̄m̄ ē
 ut ethnicus ppl̄s. q̄ p̄mū
 iudico p̄lo apparente. q̄si
 in vulua tenebrosi mūdi
 tenebat⁹ inclusus. postq̄m
 rupta ē lex per xp̄i man⁹
 data. excluso iudayo p̄lo.
 iste p̄m⁹ p̄cessit ad fidem?
 et postea sequit⁹ iuday⁹
 ppl̄s: sicut ait apl̄s. Et
 ce misterio vobis dico. Et
 p̄te caritas in isrl̄ q̄tigit?
 donec plenitudo gen̄ū i
 t̄nret: et sic oīs isrl̄ salu⁹
 fieret. Hinc autē Z̄arā q̄s
 dicit in figura fuisse ppl̄i
 gentilis q̄ p̄mū p̄ p̄ph̄as
 demonstrat⁹ apparuit: 2 ab
 eisdem p̄ph̄is d̄n̄ici sanḡui
 nis cocto siḡtus ē. Dum
 em̄ xp̄i sanḡue regenera
 dus p̄ph̄ezabat⁹: cocto d̄n̄i
 ci sanḡuis siḡbat⁹. Phares
 autē in figura iuday⁹ ppl̄i
 qui sepe legis excluso gen

tili p̄lo. p̄m⁹ p̄cessit: illo
 postea secuturo macerie
 legis sublata nō icongrue
 dicit⁹. p̄ter qd̄ et ille noīa
 tus ē Z̄arā qd̄ ē oriēs ul
 nobilis? iste autē phares
 qd̄ ē p̄asio: qm̄ ppl̄s
 xp̄ian⁹ semp̄ oriēs erat
 futur⁹? s̄p̄ illustrib: iuday
 cis autē ihericū legis p̄
 cisus ē ab eo. Et videtur
 quidē iudas ex incesto nū
 cius sue thamar q̄ingio
 filios suscepisse. Reuera
 autē: neq̄ ex nūru. neq̄
 ex mētrice. Mētrix em̄
 nō fuit: q̄a p̄ter amōre
 semis isrl̄ finxit se mere
 tricē cū nō eet. Mētrix
 autē nō fuit: q̄a nullus
 filioz iude habuit eā. Na
 pus iudas cū suo ip̄i⁹ ex
 perimēto exterrit⁹ noluis
 set ei accipe q̄ingē ex filia
 bus amanceoz? sed dedit
 set ei thamar ex filiab⁹
 aram: mē autē ei⁹ cū ess
 amanea. hortaret⁹ eū acci
 pere ex gnē suo? ille q̄silio
 mēris vsus nō q̄tigit eam:
 p̄ter qd̄ et p̄cessit eū d̄n̄s
 malignatē. Alter autem

filius est audito q̄ semen
 fr̄is sui fuerat suscitaturus
 nō sibi : semen suū effudit
 in terram : p̄pter qd̄ et ipse
 passus ē : et sic factū est
 ut thamar v̄go maneret.
 Hec ita gesta cū nesciens
 iudas dñi lamētaret² & pla-
 geret^{penitē} q̄a nefandū obprobriū
 fecisset in isrl' : et dñi deū
 deprecaretur ut luctus sui ter-
 minū faceret : assistit ei an-
 gelus dñi. et hec oīa expo-
 suit ei sicut fuerat gesta :
 et cōsolatus ē eū. Judas at-
 tante fuit religionis. ut post-
 qm̄ cognouit eā nō fuisse
 uxore filiorū suorū. nō app-
 acq̄uit ei app̄t̄que : qm̄
 et si q̄ntū ad deū ip̄a nō
 erat nūcius : tñ q̄ntū ad
 sciam̄ hoīm nūcius videbat.
 Videbat enī bonū nō tm̄
 corā deo : sed etiā corā hoīb'.

Dhaves autē genuit
 eston. Qm̄quidē causa
 et maione scdm̄ p̄vidēā dei
 posita hec noīa credim' :
 maxie cū essent hij p̄nci-
 pes ḡm̄s electorū. Quia
 autē causa et maione po-
 sita sūt. v̄e ip̄i sciverūt q̄

posuerūt : et deus cuius pro-
 vidēcia ponebant. Has v̄o
 qd̄ intelligē possum' i oī-
 bus ip̄is hoc loqm̄ : mari-
 me cū nullā scripturā ca-
 nonicā habeam' de istis
 p̄sonis. Eston enī sicut
 hebraicorū sermōni inter-
 p̄tes dicūt : interpretat' iaculū
 videns. Jacula aut' sūt mi-
 mica oēs passioēs carnales :
 q̄s intrinsecis iaculatur' in
 aiām. dyabolus. Oēs ten-
 tatioēs adūstatū q̄ proue-
 niūt extrinsecis iaculāte
 dyabolo. Oēs deū hōies
 ūqui quos ul' cetera verita-
 te dei aut seruos ei' exa-
 tat iūnicus : iacula ei' sūt.
 De quib' oībus dicit aplūs.
 Accipientes cū oīa scitū
 fidei : in quo possitis oīa
 iacula maligni ignea extin-
 guē. Qui q̄ vidēs ē iacu-
 lū. vigilas ē cont' vsūcās
 iūnicū : et delonge p̄spicit
 iacula ei' et timet : ac scū-
 to fidei suscepta retorquet
 ad dñm. Vult q̄ dñs oēs
 seruos suos videntes eē ia-
 cula sup se veniēcia. Qui
 aut' nō videt ea veniēcia
 sup se. quō ea declinat.

Est et aliter hō in istis intel-
ligi iaculi vidēs. ut sit ipse
iaculi xpi: cū ipse xpc di-
cat iaculi p̄ris. ysaia dice-
te. Et posuit me sicut sagit-
tā clamā in pharetra sua.
Iste ḡ vir fidelis et iaculi
xpi et missus a p̄re xpo?
et iaculi ē nō irrationabi-
le sed rāonabile: et vidēs
ut fiat que debet configē
et que utransire.

Aram genuit aram.
Aram autē interpretat̄
visio eorū. ul' irritatio eorū.
aut elatus. aut luxus eorū.
Sicut signio nom̄ istoz dat
intelligē: estimo qd̄ in tpe
istius aram. filij isrl' i egypto
valde erat multiplicati &
elati. et resurgētes. Et ml-
tiplicatio eorū zelabilis facta
erat in oculis egyptiorū?
et irritatio erat facta ipozū:
scdm̄ qd̄ in exodo scriptū ē.
Ecce genus filioz isrl' ml-
tiplicatū ē sup̄ nos: venite
ergo circumueniam⁹ eos. Et
in tpe ei⁹ forsitā gemētes.
eos sub dēpressionē egyptioz
dn̄s vidit: sicut scriptū ē.
Videns vidi afflictionē ppli
mei qui ē in egypto: et ge-

mitū ei⁹ audiui. Idēto scdm̄
puidenciā dei tale nomē
ei impositū ē: ul' q̄a irri-
tauerūt egyptios valde ces-
santes atq; elati. ul' q̄a vi-
dit eos irgemiscentes et la-
horantes. Et ex cōsideratio-
ne tpi⁹ ipius credibilis res
ē. Nam tribus moib⁹ circū-
uenerūt filios isrl'. Primū in
ope luti? deinde per obste-
trices: tertiā viā ut expo-
sitos faceret infantes suos.
In quo tpe natus ē moyses.
Deniq; ipse aaron. amina-
dab filia sua accepit uxore:
sororem naason. Inter cir-
cūuentionē ḡ unā. et circūuē-
tionē alterā nō nisi aliquot
m̄facti sūt āni? et ita fit.
ut recte multiplicatio filioz
isrl' in tpe aram zelabilis
facta fuisse intelligat̄: et af-
flictio eorū superuenisse. et
dei visitatio prosperasse. Con-
uenienter aram qui erat
irritatio egyptioz. vel vi-
sitatio ipozū. ul' luxus eorū.
genuit filium aminadab:
qui interpretat̄ ul' gens desi-
derata. uel ppli mei volun-
tarij. Nec enī facta fuisset
sup̄ eos visitatio dei: nisi
gens desiderata fuisset. et

plius voluntarius. Neque fuis-
 set irritatio egiptioꝝ. nisi
 desiderabiles et voluntarij
 deo fuisset? et usq; nūc
 qui desiderabiles sūt. et vo-
 luntarij deo. illi zelabiles sūt.
 et irritant^r ad inuidiā sui.
 tenebrarū vītes. **I**dipm
 ē aut voluntariū ēē pplm:
 et gentē ēē desiderabilem.
 Qui enī voluntarij ē deo.
 et dicit voluntarie sacrifici-
 bo tibi. ipē ē et desiderabi-
 lis apud deū? et qui deside-
 rabilis ē deo. sine dubio
 voluntariū ē: q̄a nō oīo
 subiectionē homī diligit
 de9. aut famulatiū. sed vo-
 luntariā subiectionē et vo-
 luntariū famulatiū. **R**atna
 enī oēs sub deo sūt. quō
 a deo creati sūt: voluntate
 aut nō oēs sūt dei. quia
 scdm opa dyabolo subser-

Aminadab **I**mitur.
 aut qui erat volu-
 tarius pl̄s ul' gens desi-
 derata genuit naason: q̄
 interpretat^r refectio. id ē re-
 quies. Vere enī quiq; ē
 voluntariū deo. et prebet
 se desiderabile apud enī: ge-

nerat sibi refectiōē et re-
 quiem. Congrue aut na-
 ason in cui9 tpe filij isrl'
 de egipto erierūt. qui et
 p̄nceps factus ē sup tribū
 inde. refectio et requies
 ē nominatus? qm̄ in tpe ei9
 de seruitute egiptioꝝ vio-
 lentoz. et de laboriosis opi-
 bus luteis liberati requie-
 uert: et refectiōē conse-
 cuti sūt in deserto. et cor-
 poris et aīe. **C**orpus q̄dem?
 quia ad libertatē vene-
 rit corporale: aīe aut. q̄
 post imūdas culturas egipti-
 aozū ad noticiā perducti
 sūt dei viuētis. Sed et co-
 lubin9 et serpentin9 iter
 p̄tat naason: forsitan qd
 prudens erat in bono sicut
 serpens. simplex aut ī ma-
 lo. **H**ic q̄ naason sicut dicit
 m9 exiuit de t̄ra egipti. q̄
 fuit princeps tribus inde:
 sicut res ista ondit. **N**ec
 enī poteat iste fieri prin-
 cep̄: si p̄ ei9 viceis. **N**isi
 forte dicat aliq̄s sic amina-
 dab senem exisse ut non
 poterat gerē p̄ncipatū: qd'
 nō estimo verū. **E**rgo

dicitur in exodo quoniam quinta
 generatione filii israel de egipto
 exierunt: secundum generationes in
 uenit tribus leui. Jacob autem
 genuit leui. leui genuit
 gad. gad autem genuit am
 ram: amram autem genuit moy
 sen et aaron. Quatuor ita
 que generationes defunctis in egip
 to usque amram: exiit ge
 neratio quinta id est moyses
 et aaron. Secundum autem genera
 tiones tribus iuda septima
 generatio de egipto uidetur ex
 isse. sex generationibus defunctis
 in egipto: iacob. iuda. pha
 ras. eston. amram. et amina
 dab: septima autem egressus
 est naason. Puto autem hoc quia
 tribus iuda magis multi
 plicabat per omnibus tribus
 tribus autem leui non sic mul
 tiplicabat quam leuite: et cir
 ca templi obsequium nostrum tm
 sicut et nostrorum libri testantur.
 Tamen si uiciorum est quod enoch
 qui translatus est in septima
 generatione sit natus: si uiciorum
 est quod noe in generatione deci
 ma ab adam qui miserum
 fuit christi: si uiciorum est similiter
 quod in decima generatione na
 tus est abraham a noe. Et si

uiciorum est quod abraham usque
 ad legem id est usque ad moy
 sen septem generationes habet
 sine dubio et hoc uiciorum est quod
 secundum leui tribum in quinta
 generatione egressi sunt de egip
 to: secundum autem tribum iuda in
 septima. In tribu ergo leui
 quia generatio quinta exiit.
 defunctis in egipto quatuor.
 hoc puto misterium: quoniam omnis
 homo ex quatuor elementis
 creat secundum corpus: ex terra.
 ex aere. ex igne. ex aqua.
 Post hoc autem per baptismum re
 generatus sit filius dei. In quo
 ergo quatuor elementorum genera
 tiones moriuntur in mundo: ille
 uero per baptismum in quinta
 generatione spiritus erit de mundo.
 Hic est qui mortificauit me
 bra sua super terram sicut ait
 apostolus: que ex quatuor genera
 tionibus elementorum constant: ut
 iam non in carne sit sed in spiritu.
 ille exiit ad partem de mun
 do. Et nemo egreditur uere
 de mundo nisi qui mortifi
 catis illis quatuor generationibus
 cepit esse in quinta: ut etiam
 ad eum dicat apostolus. Tu autem
 in carne non es: sed in spiritu.
 Et hic quidem ergo in tribu

inda. alia quide videtur ee
 spes mōis: tñ pene eade
 ratio e. **S**epte em nūb. mis-
 teriū habet idulgeāe et
 oōj. et requie: sicut i mul-
 tis dixim⁹ locis. **S**ex aut
 nūb. misterū habet opis
 et laboris: p̄t qd et deus
 oīa visibilia sex dieb⁹ fecit:
 septimo aut requieuit. **E**t q
 reliquit post se q̄cuq; infra
 sex dies creata sūt. hoc e
 unūsu mūdu hūc corrup-
 tibile: et implet qd man-
 dat iohes ap̄lus in eplā
 sua canonica dia. filioli
 nolite dilige mūdu. neq;
 ea que in mūdo sūt: ille
 in septima die e: hoc e i
 xp̄o et requie e. **X**p̄c em
 e requies nr̄a: sicut dicit
 de iudeis mīme itatūrus
 in eā p̄ph̄a. **D**onec introi-
 i in mea: si introibūt in
 requie meā. **I**lle oīat⁹ ab
 unūso ope mūdiali: et
 sabbatizat a malis sabba-
 tū sc̄m: ille et meret⁹ idul-
 genā. **E**t si aliqd gessit
 huānū ille nec sabbatizat
 a malo: et qui in septima
 requie e: ille nō e i mū-

do. **Q**ui autē e i mūdo:
 indulgeāa dign⁹ nō e. **E**t
 vide qm prudenter scdm
 ratios quas dixim⁹. leui-
 te quide in quīta gn̄acōe
 exierit de egypto: regales
 aut in septimā: qm rega-
 les modicū aut nullū ple-
 rūq; delinquit ipā ptate
 cogēte: et difficile est eos
 sine delicto ee p̄f̄os. **M**te-
 rea si moderate deliquerit:
 idulgeāa digni efficiūt.
Venite autem et viri sacer-
 dotales. p̄f̄a et spiritalis
 et sine macula ee debent.
Ideo querit⁹ in illis ut qua-
 tuor gn̄acōib⁹ illis omnino
 mortificatis in corpe: i quī-
 ta gn̄acōe nūda cōsistat.
 nichil si possibile e car-
 nis habētes in se. nisi qd
 vitā sustērent: sicut dicit
 ap̄lus. **H**abētes aut alimē-
 ta et quib⁹ regam: hūb̄te

Naason **I**ti similes
 aut genuit salmon.
Salmon interpretat⁹ accipe
 vas. **I**ste salmon accepit
 vxorē noīe raab. **H** aut
 raab. ipā dicit⁹ fuisse ra-
 ab meretrix de iericho. q

suscepit exploratores et le-
 gatos filiorum israel: et cum que-
 rentur a rege ihericho ut oc-
 ciderentur: abscondit eos in
 superiori parte domus sue: et ser-
 uauit iacobime. Audiens
 autem facta filiorum israel: dilexit
 amplius israel quam propriam
 gentem. Et dupliciter res ista
 credibilis in eum videtur. Pri-
 mum cum esset iste salmon no-
 bilis inter filios israel: et quia
 de tribu erat iuda: et quia
 filius principis erat: vidit
 maab illam sic fidelem: sic con-
 uersam ad bonum: et a deo di-
 lectam: et electam de ihericho
 secundum dei preceptum: et computa-
 tam inter filios israel: quasi magna
 illam aliqua constituta: meruit
 accipere salmon in uxore. De-
 inde credo et propter spiritualis
 misterii rationem: quoniam et ma-
 ab illa meretricis figura fuit
 ecclesie. Quae cum fuisset ex gen-
 tibus meretricis: et cultum
 ydolorum commaculata: susci-
 piens speculatores ihesu christi
 id est apostolos in domum pecto-
 ris sui per uerba ipsorum: abscon-
 dit eos sursum in memoria
 capitis sui: ut non inueniret
 eos princeps dyabolus nec

pderet eos: qui signo tubi
 sparsi: et per fenestram dimissi.
 quasi per iudicium dominice passionis
 saluata et educta de mundo
 et castificata: facta est sponsa
 christi. Et salmon iste decimus
 est ab abraham. Sempiternum autem
 decimum numerus quia numerus est perfec-
 tionis: misterium habet christi per-
 fecti: propter quod et prima litera
 nominis ihesu christi iota habet de-
 cem: ergo et quia salmon in
 numero fuit misterio christi: et illa
 in misterio fuit ecclesie: non
 sine ratione credimus ipsam fuisse
 esse maab: et accepisse eam sal-
 monem. Foris autem ideo et
 interpretatur salmon accipe
 uas: quasi per ipsum nomen inui-
 tabat a prudentia dei: ut
 acciperet uas electorum ra-
 ab. Nam sicut paulus cum fuisset
 persecutor: dignis probatus
 in apostolatu uas electorum factus
 est: sic et maab cum fuisset
 meretricis et gentilis: digna
 estimabat a populo israel ut
 esset coniuncta salmoni spua-
 liter coniugio christi: quia uas
 electorum facta est christo. Huius mis-
 terio: utrumque meretricis illi
 quoniam nomen. Quis enim di-
 cebat raab: quod interpretat

latitudo ul' dilatata? aut
 q̄a ex oībus finib' terre vo-
 cata ecclia genū latitudo
 appellabat' aut dilatata
 q̄a credens ex toto orbe
 terrarū. ī toto fundata ē
 mūdo. Hec autē mab post-
 qm̄ nūpsit eā salmon nōia-
 ta ē machab. que īterpretat'
 ascēsis. Vere em̄ sicut cor-
 poralit' ista mab ascendit
 sc̄a una ex filiab' isrl'. et
 dignificata quingio talis vi-
 ri? sic et spūalit' ista ascen-
 dit. q̄a cū su' i' ecclia an-
 tea cultrix ydolorū. sc̄a ē
 socia angelorū. et sponsa
 xp̄i. et filia dei.

Salmon ille q̄ īterpta-
 tur accipe vas. qua-
 lem genuit ^{filium} ex mab. **Booz**
 qui īterpretat' ī v̄tute: vel
 virtus ī ip̄o. ul' p̄ualens.
 Qui sc̄dm̄ ip̄m̄ dei accepit
 uxore r̄uth a deo provisā:
 ī v̄tute generat filios. et ī
 seip̄is virtute habetes et
 p̄ualentes. Qui autē acci-
 piūt uxores ex p̄uisione
 dyaboli. id ē nō religionis
 iūtu. nō fideles ī infirmi-
 tate gn̄ant filios nec p̄ua-
 lentes. nūqm̄ nisi ī malo

fortes: et ad penā irreligio-
 sitatis. nō ad gaudū nec
 ac cōsolacionē videt' filios
 genuisse. Hic itaq' booz ac-
 cepit uxore moabitidem:
 noīe r̄uth. Quō autē ac-
 cepit eā. exponē estimāni
 supflūū: cū de hīs scrip-
 turā sit oīb' manifesta.
 Hoc autē dicim' s̄d̄m̄ qm̄
 et r̄uth pro merito fidei sue
 nūpsit eā booz: q̄a p̄p̄a
 gentē cōtēpsit. et terrā. et
 gen' et elegit isrl'. et nō
 desperit sacru' viduā sil' x
 peregrinā. desiderio ducta
 generis hūi' magis qm̄ sui.
 Deos patrū suorū repulit?
 et deū viuētē elegit: talib'
 v̄bis dices ad sacru' suū.
 Noli obuiare m̄ ut reliquā
 te: qm̄ ubiq'q' ieris ibo.
 et ubiq'q' m̄aseris mane-
 bo. Plus tuus plus me' ē.
 et deus tu' deus me' ē:
 et ubiq'q' mortua fueris
 moriar. et ibi sepeliar. ^{august}
 faciat m̄ dñs et h' addat:
 si mors separauit inter
 me et te. Et ergo booz
 pro merito fidei sue illam
 accepit uxore: ut ex quā

gio tali sacrificato. gen⁹ nas-
 ceret² regale. Nam seniot
 gstitibus nō sibi accepit
 vxore. sed deo. nō ppter pas-
 sionē corpis sui. sed ppter
 iusticiā legis ut suscitaret
 semen pximo suo: nō ma-
 gis amore qm religione
 feruēciōr. etate senex: iu-
 uenib aut fide. Et iō for-
 sitam noiatus ē in v̄tute!
 ul virtus ī ipō. ul p̄uales:
 qm qui scdm etatē ad in-
 eundū cōiugū ē in virtu-
 te. nō ē noiabilis et lau-
 dandus qā ē in v̄tute! sed
 extra etatē quingale iam
 facty. accipit ex religione
 virtutē ad quingū reuindū:
 sicut ipse booz. Ille lauda-
 bilis et noiabilis ē quia
 extitit in v̄tute: et illius
 talis viri virtus in ipō ē.
 Iuuenis em̄ v̄tus nō ē in
 ipō. sed in iuuetute corpis
 sui: ideo et postmodū ex-
 hausta marcescit. Qui aut
 in aīa sua fidei habet vir-
 tutē. sicut habuit et booz:
 illius v̄tus in ipō ē. et iō
 insensibilis ē. Consequēt²
 et rith inspiratio ē appel-
 lata. Nā nisi inspiratio dei

fuisset in ea! nec dixisset
 que dixit: nec fecisset q
 fecit. Quid p̄mū laudat²
 in ea! dilao gnis israhel.
 aut simplicitas. aut obe-
 diencia. aut fides: Dilao
 quidē gnis israhel: quia sic
 desiderabat suscipere filios
 ex semine israhel. et vna fieri
 ex plo dei. Si em̄ cōtacio,
 nē viri desiderasset q̄ pu-
 ella lasciuia: aliquē inuenē
 potius appetisset. Hinc aut
 nō lasciuie sue. sed religio-
 ni satisfacc cupies fuit:
 familiā potius scdm elegit
 qm iuuenile etate. Sim-
 plicitas aut: qā ultronea
 sub palliū eius īgressa est.
 Nec cogitauit ne forte sper-
 neret eā. q̄ vir iustus las-
 ciuā puellā. aut ne delude-
 ret eā! et qd̄ ḡnius eāt
 cōtēpneret eā delusam: si-
 aut faciūt multi. Sed obau-
 diens facta. socrus sue cō-
 filijs cōfidenter credidit:
 qā p̄speraturus fuerāt de
 actū ipi⁹? sciens q̄scām
 suā. quia nō libido ad h⁹
 eā cōpulerat: sed religio
 erat hortata. Quid at et
 in booz p̄dicet². Humilitas.

castitas. et religio **H**umilitas
quidē et castitas? quia nec
cōtigit eā q̄i lascīuus puel
la: nec abhorruit eā q̄si
castus lascīuā? sed mox ut
vbi ei⁹ de lege primiti
tis audiuit. nichil horū oī
nīm lascīuie īputauit: sed
vniūsa religioni asscripsit.
Nec desperit q̄i diues pau
perē. nec verity ē q̄i ma
tūris adolestētulā. sed pa
tīor fide q̄m corpe: ma
ne p̄cessit ad portā: prouo
cauit quēdā ex ḡne quē
iure primitatis estimauit
p̄pinq̄iore? obtinuit. p̄ua
luit. nō tantū primitatis
iure q̄m dei eligētis fauore.
et idcirco forte p̄uales dicty ē.

Talis ergo booz. et ta
li ginge ruth. quale
filii genuit. **O**beth. qui i
terptat⁹ subdit⁹. **R**ūc autē
qui diuitias eligūt et nō
mores. pulchritudinē ⁊ nō
fidē? et qd̄ in meretricib⁹
queri solet hoc in cōiugib⁹
optat: p̄pterea nō gnāt
filios subditos. ul' sibi uel
deo? sed cōtumaces et cōt
se et contra deū: ut filij eoz
nō sint fec̄s iuste cōiunctio,

nis eoz. sed pena qd̄igna
irreligiositatis eoz. **I**te autē
obeth qui subditus dicebat⁹
qd̄ genuit. **R**efrigeriū. **Y**esse
enī latino sermone refrige
riū appellat⁹. **N**ā v̄e q̄cūq̄
ē subditus deo et parētib⁹
suis? tales filios gnāt deo
p̄stante a quib⁹ refrigerer
tur: qm̄ qui honorat pa
trem. a filijs honorabitur.
Cui autē cōtumaces exis
tūt aut in deū. aut ī pa
rentes gnāntes? nō refri
geria sibi gnāt. sed dolo
rē. ut a filijs suis capiāt.
qd̄ fecerūt in parentibus.
Ad huc estimo p̄pter obeth
qui subditus nominatus ē. et
p̄pter yesse qui dict⁹ ē re
frigeriū: ne forte ī dieb⁹
obeth filij isrl' p̄pter deli
ta sua traditi erāt sub po
testate gentis cuiusdam?
sicut in libro iudicū frequē
ter legim⁹ sc̄m. **E**t qm̄ sub
di fuerāt sc̄i auidā genti.
cōuenienter in tpe illo na
tus obeth subditus ē appel
latus: yesse autē sicut ē
ex pte colligē de scriptura
regnoz. quot ānoz dauid

app appinquate cepit fauli
 ia q̄ anis regnati pene se
 cidu tps̄ extitit samuelis:
 sub quo iudice et p̄p̄ta pla
 cētes corā deo filij isrl̄. et
 corporalit̄ refrigerati sūt.
 et sp̄ualit̄ bene agentes:
 et iō forte yesse refrigeriū
 est appellatū.

Yesse aut̄ genuit da
 uid regē: q̄a deus ī
 gnacōe iustoz̄ ē: et gn̄a
 cio iustoz̄ b̄ndict̄. De dauid
 aut̄ si quid tm̄ dicē possu
 m̄ q̄atū scriptura regnoz̄.
Dāno p̄mittētes oīa:
 hec dicam̄ solū. q̄a ihesu
 xpi fuit ymago. Dauid aut̄
 interpretatur sufficiens manu
 ul̄ dilc̄is: sicut fuit xpc̄
 et in bello fortis et potēs.
 et p̄ci dilc̄s: et in suis ac
 tibus. et in m̄ia sua. et in
 māsuēdiē sua p̄phetatio
 fuit xpi. Et quid dicā in
 actib̄ suis iustis: aut̄ ī p̄
 scationib̄ suis iustis. In
 ip̄o etiā p̄cō suo pessimo:
 xpi et eccl̄ie misterii fuit.
 Sicut enī cū eet letus in
 solario suo yretho suo. vi
 dit speciosam betsabee

cū lauaret̄ et cōcipiuit eā
 et habuit cū adhuc eet in
 quingio xrethi: sicut xpc̄
 cū esset in celo suo altissio
 adhuc letus in sua divini
 tate vidit eccl̄am gentiū
 speciosā scdm̄ cor̄ displicē
 tem sibi in sordib̄ errorū
 suoz̄ et bonis opibus se
 diluente: cū adhuc dya
 boli esset cōiūx vidit eā
 et cōcipiuit: et habuit
 eā p̄us. Post hec aut̄ des
 cēdens ī mūdū. sicut dauid
 postea interfecto vria uxore
 ei⁹ sibi in quingio sup̄sit:
 sic et xpc̄ destructo dyabo
 lo. subditas ei gentes traxit
 in quingū suū. Nā sicut
 dauid p̄mū betsabee habu
 it cū adhuc eet sub p̄prio
 viro. postea legitimā ac
 cepit uxore: sic etiā xpc̄
 et tūc fecit eccl̄ie: et mō
 facit oī aīe recte. Nisi enī
 p̄us habuēt aut̄ iudeū
 aut gentilem: impossibile
 ē ut adducat eā ad fidē
 sua. ut puta corneliū duxit ad fidē
 sua p̄ ministeriū pet̄: sed
 ante habuit aīam ei⁹ ope
 rans in ea orōnes assidu
 as. et elemosinas mltas.

sicut actus aplōz testantur.
Et centurionē vocavit ad
 fidem suā? sed p̄us cū ad
 huc eet sub dyabolo. ha-
 buit aiām ei⁹. opans in
 ea dilectionē gentis dei.
 et edificans sinagogas.
 Sic et dyabolū facere vi-
 dem⁹. Impossibile est ut
 aliquē xpianoz ad perfi-
 diam trahat? nisi prius
 cū adhuc sub xpo ē habue-
 rit aiām ei⁹. et operatus
 in ea pp̄u opus fuit. et p̄-
 bauerit q̄sensū ipi⁹. **E**cce
 iūda priusq̄ disrūperet
 eū a xpo. et sibi quingeret.
 p̄us habuit eū operas in
 eo cupiditatē pecuniarū
 et furta? postq̄m delat⁹
 ē in q̄sā ei⁹ sibi quemen-
 ti: tūc cōpūlit eū tendere
 xpm. et trāsire ad sua. **B**et-
 sabee aut̄ iterptat⁹ filia
 potentis: qd̄ nomē scdm̄
 mysteriū ecclie habet ydo-
 neam racionē. **E**cclia enī
 nūpta a nr̄o dauid. filia
 sc̄a est dei oīpotētis: que
 prius filia dyaboli videba-
 tur fuisse. **A**d huc interpre-
 tat⁹ bet sabee. e hā dupli-

cata in fine. puteus septim⁹:
 qd̄ corporaliter et sp̄nialiter
 habet iterptacionē queni-
 entē? qm̄ sicut dat nobis
 intelligē scriptura paralipo-
 menon. uxores septem ha-
 buit dauid ex quib⁹ filios
 gn̄avit: sc̄e quidē quas ac-
 cepit in ebzon. septima aut̄
 in iherosolimis bet sabee.
Putei aut̄ in p̄bijs salo-
 monis quibus et alterū ite-
 riorē habent itellem? in i-
 p̄ma facie uxores signat⁹:
 ut docet cū uxorib⁹ pp̄iis
 virū p̄manē debere dicēs.
Bibe aquā de tuis vasib⁹:
 et de puteoz tuoz fontib⁹.
Si ergo putei uxores itel-
 liguntur? quēnienter bet
 sabee septim⁹ puteus iter-
 ptatur: q̄a et septima ex-
 titit uxor. **E**t et xps sep-
 tem eccliaz sponsus habe-
 tur. **N**am quāvis inuābi-
 les sūt ecclie scdm̄ diūstita-
 tē locoz? tū oēs septem di-
 cūt: p̄pter sp̄s septē quib⁹
 sustentat⁹ oīs ecclia. **U**nde
 et iohānes et paul⁹ ap̄ls
 ad septē ecclias scribūt: q̄i
 ad oēs. **D**e regibus autē
 residuis dicē aliquid. **V**isi-
 ē michi sup̄flūū: cū deside-

tantib⁹ dicē ul' audire de
eis sufficiat scriptura reg-
noz. Sed tñ scdm qd' e he-
braicorū sermōnū itēptes
tradiderūt. noīa eoz actib⁹
coaptare tēptabim⁹? ut di-
uidētia eoz in ipīs ho-
minū noībus andam⁹? et
spiritalem delatōne audi-
enti plō acquiram⁹.

David autē genuit Sa-
lomonē. Salomon
autē itēptatur pacificus.
Pacifcus autē ē appellat⁹:
qm̄ oībus in circuitu gen-
tibus et pacificis et tribu-
ta reddentib⁹. pacificū habu-
it regnū? ita ut et templū
deo edificaret. utens eā
ministerio grāu: qm̄ in
figura fuit nri xpi pacifici.
qui ofugientib⁹ ad se per-
fidem gentib⁹ uniuersis et
bonozū opū spiritalia tri-
buta soluentib⁹ pacificū ha-
buit regnū? ita ut et uiuīs
lapidib⁹ nō solū iudeis: sed
eā gentib⁹ uniuersis templū
deo edificaret uiuenti.

Salomon autē genuit
Roboam. Roboam autē
itēptatur in multitudine ppli.
Estimo qd' p̄r quidē ei⁹ si-
cut oīm regū p̄res ex bono

pposito ei nomē imposuit
Roboam. Dei autē p̄uidētia
sicut et oīm regū nomina
scdm actus eoz p̄prio dispē-
sant noīe: sine in bono. si-
ne in malo. Salomon ergo
cū haberet regnū valde in-
multiplicatū meritis p̄ris sui.
et suis. q̄a dilexerat eū d̄s?
in p̄mis natū sibi in tpe illo
filiū appellauit Roboam. id
ē in multitudine ppli: q̄i f̄m
in multitudine ppli ut scdm
statū regni sui multiplicati.
noīaretur et fili⁹ ei⁹. P̄ui-
dētia autē dei. qui fuerat
p̄corū futuris. et disidiū
regni sui passur⁹. dispen-
sant ut diceret in multi-
tudine ppli? qm̄ qd' fit in
multitudine ppli: statim sedi-
cionē multitudinis patitur.
Multitudo em̄ p̄r ē sedicio-
nis et otimacie? q̄a q̄qd'
a multis peccat⁹: pleniq̄
manet iudicabile. Pau-
citas autē m̄grā ē disciplinē.
Estimo qd' Salomon et Robo-
am in misterio xpi fuerūt?
et si in misterio xpi fuerūt:
cōsequēter et in misterio ppli
xpiani. Itā cū sint oēs xpi-
ani corpus xpi: itē uniuers⁹
pplis xpianus accipiend⁹.

ē xpc. Sic salomon i miste-
 rio fuit ppli xpiani bene i-
 cipientis: roboam aut in
 misterio ppli ^{male} finientis
 Na sicut circa senectute
 salomone peccante excita-
 uit dñs sathan sup eū et
 detrimauit expte modica
 regnū ei? in tpe aut ro-
 boam abiciens qsilia se-
 niorū. et sequētis qsilia
 iuuenū coetaneoz suoz
 ad plenū scissū ē regnū.
 ita ut decem tribub? sece-
 dentib?. et ppū sibi facien-
 tibus regē. due trib? tm-
 mō remaneret sub robo-
 am: sic plē xpian? in
 p̄mis bene agens p̄specta-
 tus ē sicut salomon. p̄ce-
 dente aut tpe cū cepisset
 delinquere plē xpianus
 et amare q̄ carnis sūt et
 mūdi. q̄ filia pharaonis
 q̄ dyabolus subministrat
 p̄nceps carnis et mūdi. ad
 teptacionē xpianoz exci-
 tau deus sup xpianū pplm
 sp̄m scismatis. Et i p̄mis
 quidē debilitatus ē xpia-
 nus plūs in q̄busdā scis-
 matib?. In nouissio autem
 ppli xpiani q̄ in tpe roboam

abundante liquiditate et re-
 fragescente caritate. pleniq̄
 scissus ē plūs xpian? ?
 ita ut maria p̄ xpiano-
 rū diuideret in hereses.
 et faceret sibi p̄pos ep̄os
 q̄ p̄pos reges: et vix pau-
 cissimi xpiani maneret in
 ecclia xpi sub xpo. Et sit
 tūc roboam abiciens qsilia
 senioz. et coetaneoz suoz
 sequēs. occasione prebuit
 dissidiōis illius? sic et cir-
 ca fine. ep̄i relinquētes cō-
 silia senioz aploz et aphe-
 tarū scdm qd̄ qsilati fue-
 rat ep̄os quisari debē. ul
 ep̄atū suū tractare. et secu-
 ti qsilia coetaneoz suoz iu-
 uenū qsiliantū ep̄m oport-
 tere diuine fieri. et hospi-
 talitate et timorē abicere:
 et talia quedā alloqui q̄
 moneat plausū. dederūt
 occasione dyabolo facien-
 darū p̄fessionū. nō ad at-
 tēdentes que dñs dicit. Si
 aut cepit dispēsator dicē
 q̄a dñs moram facit. et
 aperit castigare p̄neros
 et anallas? et mādicare
 et bibē cū ebriosis: veniet
 dñs ei? in die qua nescit.

et hora qua ignorat. et di-
 uidet eum. Et iterum quod pre-
 cepit petrus. Non ut domi-
 nantes: sed qui episcopatum tenen-
 tes. Ite paulus. Nouitates vo-
 catur deum? gnant enim lites:
 et sermo eius eorum sicut cancer
 serpit. Et iterum forma ha-
 be sanctorum uerborum que a me
 audisti. De qua prophetia
 prima propheta episcopi: et de ad-
 uersitate nouissima prophetat in
 psalms. De prophetia prima sic.
 Tu locutus es in conspectu filijs
 tuis. et dixisti. et cetera que
 sequuntur. De aduersitate autem
 nouissima sic. Tu uero repulsi-
 ti et pro nichilo despecti.
 et distulisti christum tuum: et ce-
 tera que sequuntur. Et uide
 quia non tunc in regno quidem
 in die quidam reges extiterunt
 peccatores? quidam autem medio-
 criter peccatores: in regno autem
 israel nemo regum inuictus est
 iustus? sic et in ecclesia iue-
 niuntur quidam episcopi boni et pec-
 catores: in heresibus autem
 nemo inuenitur rectus omnino. sed
 omnes perversi? quia in auro
 quidem inueniuntur et sordes:
 in sordibus autem non inueniuntur

Roboam autem laurei.
 genuit abiam. Abias

autem interpretatur pater ueniens:
 uel patris mei hic. forsitan hic
 abias filius natus fuerat patri
 suo corpore? ideo appellauit
 eum pater ueniens. quia alter
 pater nascens: uel patris mei hic.
 quia pater sui hic est ymago.
 Prudentia autem dei sic eum
 ordinauit uocari? quia sicut
 roboam cepit matrem. postea
 autem extitit pater in deum:
 sic et abias.

Abias autem genuit asa.
 Asa autem interpretatur
 unguentum. Iste enim asa ual-
 de fuit perfectus corde. et pla-
 cens deo: sicut regnorum li-
 ber condit. Propterea forte
 est ordinatum a deo ut appel-
 laretur unguentum? quia sicut
 unguentum et in hyeme
 floridum bonique odoris est. et
 homines suo odore delectat
 atque impinguat cum ex eo
 uncti fuerint: sic et iustus
 in hyeme temptacionis immar-
 cesabilis et fidelis manet.
 sicut et fuit asa et bone
 opinionis? et historia se-
 pta de eo. Delat leuitem
 et edificat. et impinguat
 aurum: et ad desiderium sue
 scitatis excitat uiros pru-
 dentes.

Asa autem genuit iosaphat. Josaphat interpretatur dominus iudex. Puto quod asa per eum cum propter iustitiam eius dominus prospiceret in omnibus inimicos eius confregisset ante faciem eius sicut scriptura testatur regum: quia in nomine ipso filij sui confessionem offerens deo iudici iusto vocavit eum dominus iudex. Nam vere iudicis iusti est bene agente remunerare et negligente corripere: sicut fecit dominus asa. Nam postquam ethiopes et libies virtute inimitabilem deo deposuissent ante faciem eius postea adveniente sibi rege israhel baasa syrorum auxilium petit aduersus eum: propter quod et misit ad eum dominus ananiam prophetam dicentem sibi In quo confides te regem? et non confides in domino deo tuo. Propterea salua facta est virtus syrie de manu tua. Propterea ethiopes et libies erat in virtute magna habentes currus et equites multitudinem copiosam et cum confideres in deo tradidit illos in manus tuas. quoniam oculus domini respiciat in omnem terram ad confirmandum quod est perfectum corde ad eum euamisti de isto.

Propter quam diffidentiam puto et in senectute doluit pedes: quia dominus iustus iudex per omnia fuit in eo. Nec modicam iustitiam seruatorum suorum sine remuneratione relinquit: nec modicam culpam sine correctione dissimulat. Sed in filio eius iosaphat qui hoc nomine vocabatur iustus autem iudex extitit: quoniam et ipse consultus fuit sicut et per eius asa: et adhuc amplius propter hoc et dominus iustus iudex amplius adhuc exaltavit et glorificauit iosaphat quoniam patrem eius asa ita ut omnes reges in circuitu eius munera ei offerret quemadmodum salomoni. Sed cum fecisset amiciaas cum achab. et dedisset ei auxilium ascendendi ad bellum: circumdederunt eum ciuitus: et cum iam periclitaretur occidi. exclamauit ad dominum et eripuit eum. Cum autem interfecisset achab. reuertetur in iherosolimam: misit dominus ad eum hieum prophetam filium ananiam dicentem. Si peccatore illum adiunxisti: et illis qui oderunt dominum amiciaas es. Et in hoc iura super te a

facie dñi descendisset nisi sermones boni iuēti fuisset teat: qm̄ abspulisti lucos de terra iuda. et pasti cor tuū ad req̄rendū dñm. **V**ides q̄a nec dari oportet auxilium iūmicis dei: nec ab eis accipe. **Q**ui aut̄ nec accipere oportet ab iūmicis dei: docet nō sup̄dicta historia de asa. **Q**ui uero nō dare: instruit nos hec scriptura de iosaphat. **Q**ui em̄ petit auxilium ab iūmicis dei. de auxilio dei desperat: validiores sibi existimās iūmitos dei. qm̄ deū. **Q**ui aut̄ dat auxilium iūmicis dei. adisat̄ deo? deo em̄ volente conterere iūmicū suū: ip̄e em̄ defen- dere temptat.

Iosaphat aut̄ genuit ioram. **J**oram aut̄ interpretat̄ dñs altitudo. **E**t hūc ioram sicut p̄r suū iosaphat prosperatus nimis et exaltatus in regno q̄i cōfitens deo. uocauit filium suū dñs altitudo. **T**amq̄ si dicat. dñs ē altitudo mea: q̄ nō merito meo. s̄ mīa sua fecit in altitudine. **F**orsitan et p̄uidētia dei. q̄a impius erat futurus et superbus:

sic em̄ notari disposuit. **N**ā ip̄e ioram in magnitudine dimitiarū elatus ē: et valde ip̄e gessit in deū. sicut liber regnoz et palipome non testant̄: habēs yrore noīe ataliam filia iezabel et achab. cui⁹ q̄silio utens valde extitit iūquus i deū et elatus. **I**pas altitudinē sibi q̄i deū fecit: cōfidens in altitudine. **O**is em̄ hō malū ip̄m cui seruit: dñm sibi facit. **N**ā ita elatus est. ut etiā fr̄es suos oēs occideret. quos ei q̄i adiutores et q̄siliatores reliquat p̄r. **P**ropter que oīa passit eū de passione q̄uissā et diutina: ita ut an̄ biduū mortis sue. destina sua putrescā iactaret.

Oea aut̄ genuit ocho- siam. **O**chosias aut̄ genuit ioas. **J**oas genuit amasiam. **A**masias aut̄ genuit oziam. **S**z iuste usq̄ ad tres gn̄atōes ex eo sp̄s sc̄us p̄ mathen p̄adit de mō regū: de imūdo et maledicto semie natos in generationib⁹ xpi spernēs conuāre. **J**oram em̄ ex semie achab et iezabel accipies

sibi uxore ataliam nomine genuit ex ea ochoziam. ochozias autem ioas. ioas autem amasiam. in qua completur generatio quarta seminis iniqui et maleda. Achab enim rex israel accipiens sibi uxorem uezabel filiam sidonij regis. contra dei preceptum impiam nimis. multas impietates commisit in deum. illa se instigante. propter quod spiritus sanctus creptatus est per prophetam dicens: ut disperderet omnem masculum de domo achab. Quia propheta impleuit filius natus unctus a puero qui missus erat ab heliseo. et accepit permissionem: ut usque ad quartam generationem sederent filij eius in sede regni super israel. Quia ergo benedictio facta est super hien qui vindictam fecerat super domum achab: tanta maledictio super domum ioas fuit propter filiam iniqui achab et uezabel. ut usque ad quartam generationem precidantur filij eius de numero regni. Et sic peccatum eius descendit in filios eius: sicut fuerat scriptum. Dabitur peccatum in filios usque in tertiam et quartam generationem

reddam. Videte ergo per istam scripturam quam periculosum est mittere progenia impiorum et genere sicut ioas: et quam gloriosum est vindictam in impios facere sicut fecit hien. Quantum ergo ad hystoriam regnorum pertinet. amasias genuit oziam. Quantum ad mathem: ioas genuit oziam. Tamen ozias interpretatur filius nobilis. Quia autem causa vocauerat eum perfectum nobilem non estimare potui: nisi si quis existimet speciosum eum fuisse natum: aut forte et primitiuum fuisse? quoniam tunc primitiuum apud illos dari et honorabiles habebant: tamen quantum ad alios qui ex maledico semine descenderet reges. eam secundum deum nobilis fuit? quia fecit ozias quod placitum erat deo. et in omnibus adiutus a deo: propter quod cum fuisset presbiteratus a deo. elatum est cor eius. et dignum se estimauit sacerdotali officio fungi. Quia cum usurpasset sibi tributum inferre in templum. et resisteret ei filij aaron et leuite qui illicita appetebant:

cominatus est eis qui rex po-
 testate subnixus. Confestim
 autem percussit eum dominus lepra.
 Et visa est lepra bis in fron-
 te eius et exiliuit foras: et
 sedit domi usque ad mortem
 suam leprosus. Videte quoniam illi-
 citum est usurpare opus: quod a
 deo non est concessum. Et qualem
 patrem. laycus usurpans sibi
 opus clericale facit? tale
 facit et filius si usurpauerit
 sibi opus diaconale:
 et diaconus si usurpauerit
 sibi opus presbiteriale. et presbiter si
 episcopalem appetierit potestatem.
 Et vide quomodo secundum quod plon-
 gabatur gratia orta de illa
 familia maledicta: sic paula-
 tim per gratias minuebatur
 in eis iniquitas. Ecce enim o-
 chozias peior fuit omnibus
 post ioram patrem suum. In-
 teritur autem ochozias posses-
 sio invisibilis. Patrem autem eius
 cum fuisset impius non possu-
 m? suspicari secundum deum filio
 suo possuisse vocabulum posses-
 sio invisibilis: nisi forte secundum
 dyabolum a quo seductus va-
 riis fluctuabat erroribus.
 Huius autem filius ioas iam me-
 lior fuit eo: sed non ad ple-
 num. Nam quod diu vixerat

ioiada sacerdos qui vixerat
 eum in regem valde puerum: et
 eripuerat eum de manu atha-
 lie auie sue qui occiderat omnes
 nepotes suos ut ipsa regna-
 ret: et fecit quod placitum erat
 deo. Postquam autem mortuus
 est ioiada qui forte erubes-
 cebat quasi sanctum sacerdotem?
 et qui auctorem vite sue et
 regni: mutatus est et fecit
 malum ante deum. Denique cum
 idemisset spiritus sanctus zacharia
 filium ipsius ioiade. et dixisset
 ei. hec dicit dominus? que pre-
 teristi mandata domini. non
 erit vobis in prosperum. quoniam
 deliquisti dominum et ille de-
 relinquet vos: insurrexerunt
 in eum et lapidauerunt eum
 ex precepto regis? propter quod
 et quoniam nomen eius
 interpretatur temporis plon-
 gatio: quia plon-
 gatio temporis mutavit
 eum in peius. Ite amasias
 paulo melior extitit quam
 ioas. Nam amasias filius
 eius in primis placuit deo
 sicut ioas: sed postea ma-
 lignatus est sicut ioas. Sed
 in hoc fuit melior quam ioas
 propter suum? quia ioas corripien-
 tem se prophetam lapidibus int?

fecit: et hoc filium ioiade sa-
 cerdotis regi fratris sui. Ama-
 stas autem cum missus ad eum
 deus balaam prophetam dice-
 re. que assumpsit deos qui non
 liberauerunt populum suum de ma-
 nu tua: non interfecit: sed co-
 minatus est ei. **H**uius
 consilium regis dedit ei. Ca-
 ne tibi: ne flagelleris. **I**re
 ozias filius amaste meli-
 or fuit omnibus illis precedentibus
 an se: et si non fuit irrephē-
 sibilis. quia opus sacerdotum
 affectauit. **V**ide nunc secundum
 hoc et dei iudicium iustum. Si-
 cut enim ozias plangente
 nullo generationum minus ma-
 lus extiterat ceteris et ge-
 nericorum maledicta progeni-
 tis: non tamen profectus fuit: quia
 adhuc aliquid habuit ex gratia
 omnibus illis: sic et deus non
 eum perdidit de nullo regni: quia
 fecit quod placitum est deo. **V**er-
 cussit eum lepra propter iactan-
 tiam eius ut domi sederet: et
 ut videret non de nullo gratia
 omnibus passus: sed frivacationis
 regni et pro fraudatus.

Ozias autem genuit ioa-
 than. **J**oathan autem
 interpretatur profectus: vel dominus

immaculatus. **E**t vere profectus
 fuit hic ioathan: et quantum
 ad reges se precedentes do-
 minus immaculatus: quia fecit
 quod placitum erat deo: et nul-
 la reprehensio eius legitur in
 scriptura regnorum.

Joathan autem genuit
 achas. **A**chas autem
 interpretatur firmamentum domini
 aut virtus. **J**oathan autem
 cum esset iustus et fidelis deo.
 firmamentum suum et virtute
 credens dominum esse: a quo
 et fuerat prosperatus in reg-
 no: qui confidens firmame-
 tum suum et virtute esse dominum.
 vocavit filium suum achas.
 id est firmamentum domini. vel
 virtute. **I**lle autem non fuit fir-
 mamentum domini: neque virtus.
Regis enim firmavit eum deus
 in bono: sed dyabolus in
 malo: qui fuit dominus eius.
Ram valde impie gessit
 in deum: sicut testatur scrip-
 tura regnorum et palipome-
 non. **Q**ui autem appellatus
 est achas firmamentum domini.
 vel virtus. religionem quidem
 patris ostendit: ipsius autem du-
 riciam: qui sicut a quiete
 facione patris factus est longe:

sic a pietate nominis sui ipsi
 perdidit: nisi forte quod apud
 ysaiam prophetam positum est
 hoc modo. Et factum est in diebus
 achaz filii ioatham regis iu-
 da. ascendit in sinu rex sirie
 et facce filius romelie rex
 israhel ad iherosolimam expugnare
 eam: et non potuerunt debellare
 eam. Et annuntiatum est in
 domo dauid a diebus
 Consensit siria cum effraim
 et cepauit animam eius et animam
 plebis eius: sicut in silua cum
 arbor a vento mouetur. Et
 dixit dominus ad ysaiam. Scri-
 m obuiam achaz. tu et qui
 derelictus est iacob filius tuus
 ad piscinam superioris uie a-
 gri fillonis: et dices ei. Vi-
 de ut quiescas et noli timere:
 neque anima tua languescat
 a duobus titonibus fumigan-
 tibus tuis. Cum enim ira furoris
 mei facta fuerit: iter sanabo.
 Quoniam filius aram. et filius
 romelie cogitauerunt cogi-
 tationem pessimam dicentes
 Ascendamus ad iudam. et col-
 loqueter eis quantum ad
 eos ad nos: et regem sta-
 tuemus eis filium thabehele.
 Hec dicit dominus sabaoth ado-

nay: non manebit cogitatio
 ipsa. neque sic fiet. Et forsitan
 sic confortatus achaz: cum ge-
 nuissimum filium. vocauit nomen
 eius ezechias. Ezechias autem
 interpretatur: confortauit me
 dominus. Vere impleta est in eze-
 chia confortatio domini: cum cum
 multis extitit sanctus super omnes
 reges qui fuerunt ante eum. Nam
 inter cetera bona que merito
 prestat ei deus. cum misisset
 ad eum sennacherib rex assy-
 riorum rursuam principem
 militiae sue: et libellum ple-
 num imperiis et blasphemis
 contra deum. sicut expo-
 nit ysaias propheta: ezechias
 accepit libellum et ingressus
 est in templum. aperuit ante
 deum et orauit. Et confestim
 missus est ad eum ysaias propheta
 annuntians ei protectionem domini:
 et confortatus est. Et venit
 ad preces ezechie angelus
 a facie domini: et percussit in
 castris assyriorum centum oc-
 toginta quatuor milia virorum.
 Quaslibet fuerint verba
 rursuam. uel quibus oratione eze-
 chie: uel quibus confortatio ysai-
 ae: lege in ysaiam. et profet-

causam exatationis in populo.
Ezechias autem genuit
 manassen. Manasses
 autem interpretatur ab insurgente:
 vel ex oblivione. Quia inter-
 pretatione commendat et liber-
 genesis? ubi cum natus fuisset
 in egipto filius ioseph: vo-
 cavit nomen eius manasses
 dicens. Oblivisa fecit me
 dominus omnium laborum meorum: et
 domum patris mei. locum me-
 orum: et omnium patris mei. Et
 si ab insurgente intelligatur?
 sic dicere possimus: quia forte
 ab insurgente sennacherib
 super eum liberavit eum dominus.
 Ideo qui gratias agens deo. pos-
 tea in nomine filii sui vocavit
 eum manassen. Si autem intel-
 ligatur ex oblivione. tunc alio-
 modo estimare possibile est.
 quoniam non habebat filium? propter
 quod cum genuisset filium. voca-
 vit nomen eius ex oblivione.
 quia ex desperato filium natum
 sibi. Nec secundum propositum bo-
 num estimabimus patris. Alio-
 quin secundum actum pessimum.
 manasses aliter est estimandus?
 quoniam propter quidem eius illo pro-
 posito vocavit eum manassen:

quidam autem dei sic eum dis-
 pensavit vocari? quia obli-
 vitus fuerat omnem quer-
 sationem sancti patris sui: et
 omnia beneficia dei pro merito
 eius collata in ipsum? et si-
 mulatus ab insurgente dya-
 bolo qui solet insurgere
 super genus humanum: ad euer-
 tendum gesturus omnia que ad
 deum ad misericordiam provio-
 cavet. Denique cum egrotasset
 ezechias in tempore quodam. et
 venisset ad eum ysaias propheta
 ad visitandum? vocavit eze-
 chias filium suum manassen
 ante se. et cepit ei mandare
 quomodo debeat timere deum. quomodo
 regere regnum: et alia multa.
 Et dixit ad eum ysaias.
 Vere quia descendunt verba
 tua in cor eius: sed et me ipsum
 oportet per manum eius iustificari.
 Ad audientem ezechias: vo-
 cavit filium suum interfectum dicens.
 Quia melius est me sine filio
 mori: quam tale filium relin-
 gere. qui et deum exasperet.
 et sanctos eius persequatur. Tenuit
 autem eum ysaias vir propheta
 dicens. Iratum faciat deus con-
 silium tuum hoc: videns ezechie

religione. q̄a plus amabat
 d̄m q̄m filiu. Tamē cū ml,
 ta gessisset ip̄ie h̄c manas,
 ses? adduxit sup̄ eū p̄nci,
 pes v̄tutis regis assur: et
 cōprehendit manassen in
 vinculis? et ligauerūt eū ī
 cōpedib? et p̄duxerūt eū
 in babilonia. et erat liga,
 tus et cōathenatq? ī domo
 carceris. Et dabat? ei c̄dem
 cūb et aqua cū aceto mo,
 dico: ad m̄sura ut viueret
 tm̄. Et erat q̄strictq? et ī
 dolorib? valde. Et ī eo. cū
 vehemēter affligeret? que,
 suūt facie dei sui? et orauit
 d̄m: q̄ oro extat. Et audi,
 uit d̄ns vocē ei? et miser,
 tus ē ei. Et facta ē c̄tra eū
 flāma ignis. et liquefacta
 sūt oīa v̄tula ei? et li,
 bernit d̄ns manassen ex
 oī t̄bilacōe ei? et reuer,
 sus ē in iherlm in regnū
 suū. Et cognouit d̄m mā,
 nasses diceb. Ip̄e ē d̄ soly.
 Et seruauit d̄no in toto
 corde suo? et in tota aīa sua
 oībus diebus vite sue: et
 reputatus ē iustus. Et iō
 forte vocatus ē ab īsurge,

te. ul' ex obliuione? q̄a libe,
 ruit eū deus ab īsurgeti,
 bus? et ex obliuione memor
 dei factus est.

Amanasses aut̄ genuit
 amon: qd̄ int̄ptatur
 fortitudo. Et siquidem ante
 penitēciam genuit amon
 cū malignaret? ī ydolīs?
 nō possum? estimare q̄i re,
 ligionis cā vocauerūt eū
 fortitudine. sed cā audacie
 corpalis: sicut solent? bar,
 bare gentes noīa suis īpo,
 nere ad d̄uastacionē res,
 picencia? bestiaz feruū.
 ul' rapacū voluc? glosū
 putates filios tales habere.
 ad bellū īfames et san,
 guine. Si aut̄ post penitē,
 cā genuit eū: credibile ē
 q̄ cā religiois vocauerūt eū
 fortitudine. Adhuc int̄pre,
 tatur amon et aliter? one,
 rantis. ul' pplm̄ abrupētis.
 Qd̄ si cū p̄niam genuit
 filiu: nō adūto qua cā sic
 noīauerūt eū. Si aut̄ post
 p̄niam: ydonea ratio est
 memor eū gestozū suozū
 maloz? humilitatis cā ad sua
 ip̄i? arguicōne vocauerūt eū

onerantibus. ul' pplm abrupit
 tis: ac si dicat filius patris
 tis? qm rex qui peccat. et
 seipm onerat et abrupit
 a deo: et pplm suo exemplo
 onerat patris et abrupit a
 deo: sicut fecit et manasses:
 onerans et abrupens a deo
 pplm exemplo sue impieta-
 tis. Na ipse amon no fuit
 fortitudo sedm deu: sed for-
 titudo sedm dyabolu. fuit
 em valde iniquus: ut ex
 opa sua maligna qbue
 ymitatis fuerat manassen:
 ead deu posse se fallere
 estimaret diceb. Et me
 ex inueterate sua mlta ilq
 fecit: et in senectute sua
 penituit. Et ego abulabo
 sedm qd desiderat aia mea:
 et postmodu qntar ad do-
 minu. Et sic factu e forti-
 tudo maligna. et oneravit
 seipm pniciosioribus one-
 ribus: et sue malignitatis
 exemplo abrupit pplm ma-
 gis a deo qm pater ipi.
 Et io forsitam sic noiatu
 e sedm puidencia dei: et
 exterminavit eu dñs de

velociter. Attendite q laya-
 ne qs ex vobis cogitacio
 ne amon in corde suo po-
 nat? qm qui talia cogitas
 peccat no ex infirmitate
 carnis victus delinquit.
 s ex pposito malo: q ami-
 cis e mali ipius.

Hmon aut genuit io-
 siam? qd intptatur
 ubi e hostia dno: aut salu
 dno. forsitam amon sedm
 cor suu ausu a dno. filiu
 suu vocavit ubi e hostia
 dno. aut salus dmi: hoc e
 quia qd nusqm e. neq p-
 dest. Puidencia aut dei se-
 cundu qd futurus erat. iosias
 dispesavit nomen eius im-
 poni. ubi e hostia dno. aut
 salus dmi: vere qm in illo
 fuit hostia dmi. Tale em
 sacrificiu obtulit deo: qle
 nec an eu aliqui regnum.
 nec p eu. Et ipse fuit hos-
 tia dno. sedm qd madat
 aplos in epla ad romos
 xij caplo: ut exhibeamus
 corpora nra hostia viva. scam.
 placete deo. Et ipse fuit
 ppli sui in tpe suo a dno

salus? de cuius laudabilibus factis nichil tale dicere possim: qualia testatur scriptura in regnorum et Paralipomenon. Et vide qualis fuit: ut eam ante multas generationes nasciturus eius nomen prophetizaretur: quia Iosias est nomen eius. Tertius enim Iosias est cuius nomen prophetatum est priusquam nasceretur: Sampson. Iosias. Iohannes.

Iosias autem genuit Ieconiam. Sed sic non positum est in libro regnorum: sed post mortem Iosie rex factus est Iohannes filius eius: quem veniens Pharaon propter peccatum eius adduxit in Aegyptum: et in loco eius posuit Eliachim regem fratrem ipsius. Aliter filium Iosie: qui interpretatur dei adiudicatus: et vocavit eum alio nomine Iochim. quod interpretatur domini pax. Cum autem et ipse Iochim malignatus fuisset in deum: qui vere et prius ipse in condemnatione adiudicatus a deo: et postea preparatus ad eversionem iude secundum iudicia dei. rex assiriorum perduxit eum in Babiloniam:

et factus est loco eius Ieconias filius eius rex: quod interpretatur parans domino. Cum autem et ipse malignatus in deum. parans fuisset seipsum deo ad iram: adductus est et ipse a rege assiriorum in Babiloniam cum omnibus suis: et factus est rex in loco eius a rege assiriorum frater ipsius Sedechias. sub quo et totus transfugatus est iuda. Ergo talis est ordo. Iosias genuit Eliachim: postea vocatum Iochim. Iochim autem genuit Ieconiam.

Ieconias autem per transmigrationem: genuit Salathiel. Secundum ergo regnum scripturam. Iochim est qui transiit a Salomone: et ipse est filius Iosie. Ieconias autem primus usque ad christum. qui vere non fuit filius Iosie sed nepos: filius autem Iochim secundum eum angelum quidem in quo Ieconias dicitur filius esse Iosie. si inter parentes generationes computetur Ieconias qui quatuordecimus: relique generationes usque ad christum a Salathiel computate inveniuntur tredecim esse. Si autem inter reliquos

q̄i p̄m̄ ponat² ipe p̄ceden-
 tes gn̄acōes a dauid op̄ta-
 te: usq̄ ad ioh̄am inueniūt²
 tredecim ee. Et uid ergo
 Joachim ablatu² ē de n̄uo
 regū. Et iuste: q̄ nō p̄p̄us
 dei q̄stituerat eū i regnū
 sicut erat q̄suetudo i regi-
 bus q̄stituentis: sed pharao
 p̄ potētati. Ideo quātū ad
 deū: nec fuit rex ioh̄im.
 Si em̄ iūsti fuit ut p̄pter
 sola q̄m̄itionē gn̄is achab
 et iezabel tollerent² in de-
 n̄uo regū sup̄dicti tres re-
 ges. q̄uis et a p̄p̄o legib⁹
 fuerit q̄stituti i regno: q̄re
 nō erat iūsti sicut ut tol-
 leret² et ioh̄im quē pha-
 rao vi hostili fecerat regē
 et nō p̄p̄us dei paterno iū-
 re. Et sic ieconias ipse q̄
 ē filiū quidē ioh̄im: ne-
 pos aut iose. sublato p̄re
 suo ioh̄im de n̄uo regū.
 ipse positus ē p̄ eo q̄ fili⁹
 iose: et bis noīatur i eua-
 gelio. Bemel q̄dem an̄ t̄m̄
 migrationē. scilicet p̄ n̄uo
 quatordecim: rex aut noīa-
 tur p̄ t̄m̄ migrationē. q̄

p̄ n̄uo p̄mo h̄ m̄o. Josias ge-
 nuit ieconiam: videlicet q̄
 t̄m̄decimū. Ieconias aut p̄
 t̄m̄migrationē genuit sala-
 tiel: videlicet q̄ p̄m̄. Et i-
 uenit² ieconias hic duoz
 n̄um tenere: p̄is sui et sui.
 Hic em̄ ieconias cū esset
 un⁹: duas habuit codicō-
 nes. fuit em̄ rex et ante
 t̄m̄migrationē. q̄ regifica-
 tus a p̄p̄o dei factus ē: et
 priuatus p̄ t̄m̄migrationē
 q̄ duct⁹ capti⁹: iō ante
 t̄m̄migrationē quidē op̄u-
 tat² inter reges q̄ rex: p̄
 autē t̄m̄migrationē op̄u-
 tat² inter p̄uatos q̄ p̄ua-
 tus. Quō aut vis ut po-
 sisset euāgelista. Si dix-
 isset. Josias genuit ioh̄im
 in q̄rtadecima gn̄acōe: ioh̄-
 chim autē genuit ieconia.
 Ieconias aut p̄ t̄m̄migra-
 tione genuit salathiel ext²
 qd̄ a pharaone regificat⁹
 op̄utabat² int̄ reges iuda:
 iuste adhuc iueniebat² an̄
 t̄m̄migrationē quidē qua-
 tuordecim reges. post t̄m̄mi-
 grationē un⁹ rex. et rede-

am privati. Et si iecunia
 posuisset inter reges prio-
 res: iuuenient quidem qd
 gnatores regales an tism-
 gnacione: tudeam aute pri-
 uate p9 tismgnacione. Et
 sine illo. sine h^o mo et rona-
 bile aliq dice videbat^r eua-
 gelista: et miseru qd ipo-
 suent no onderet. Vides qa
 sapienter voluit euagelista
 iecunia dupliciter ee? pri-
 mu quide int reges quasi
 qrtudecimu rege et ipm:
 dem aute p9 tismgnacione
 inter puatas gnatores pri-
 mu. qd puatu et ipm. Ra-
 cu costet qputato eam ioa-
 chim a dauid usq ad xpm.
 viginti et octo ee gnatores?
 qd impedit ut ioachim sub-
 lato. ronabiliter filius eius
 duplicat noiet^r. ut et mis-
 xru qd euagelista pposu-
 it explicet. et de nuo gna-
 tomi no meriat^r. Hec ob-
 est qa filius iose dicty e
 cu sit nepos: qm et nepo-
 tes re filij appellant^r. Je-
 conias aute genuit salati-
 el: qd intpretat^r peticio dei.
 De salatiel quidem nichil

legim⁹ uel boni ul' mali?
 tn putam⁹ eu san fuisse.
 et in captiuitate assidue
 dum peccasse pro ipa cala-
 mitate que contigerat isrl:
 et io peticione dei eu ap-
 pellatu fuisse.

Salatiel aut genuit
Zorobabel Intpretat^r
 aut Zorobabel stiuio post-
 posita: ul' ex qmixture.
 ul' hic doctor babilonie.
 Legi si veru e nescio? quia
 sacerdotale et regale gen⁹
 mixtu e in Zorobabel sicut
 inferius exponem⁹: ne for-
 te q hoc dictu e ex qmix-
 tione. Per ipm aut Zoroba-
 bel dimissi sut oes filij isrl.
 et reuersi in ppam terram
 cu magno gaudio: sicut es-
 dra exponit ppha. Cu em
 esset Zorobabel i misterio
 darij regis: contraria
 fra est inter eu et duos ali-
 os regis ministros qd ess
 forau⁹ i mudo. Et vno di-
 cente qa nichil forau⁹ e qm
 vnu? altero aute qa nichil
 forau⁹ e qm rex: Zoroba-
 bel dixit qa nichil forau⁹
 qm mulieres et veritas.
 Quibus de hoc sine fine

certantibus: ventum est usque ad
 finem dario regis. **Quo** re-
 sidente cum principibus suis ad
 iudicandum: contenderunt tres
 singuli pro sua sententia. **Et**
 verba grecorum eorum qui vult
 scire: legat esdram prophetam.
Tamen viat Zorobabel: et
 iudicio dario et omnium princi-
 pum pronuntiatum est omnibus for-
 tiore veritate esse. **En** autem
 dixerat ad eum darius rex
 cum irameto: pete a me
 quod vis usque dimidium regni
 mei. **Respondit** Zorobabel
 Ego regnum tuum non peto:
 sed ipse uteremur metum. **Sed**
 hoc peto? quod cepit noster
 cyrus rex ante vos: ut di-
 mittatis captivitate filiorum
 israel redire in suam. **Darius**
 concessit. **Sciens** autem Zoro-
 babel: gratias egit domino di-
 centes. **Benedictus** es deus pro
 veritate: quod sapientiam hanc
 in os meum misisti. **Et** ideo
 iudicatus est recte secundum prouidentiam
 dei natus Zorobabel:
 id est hic doctor babilonie.
Hinc autem maior doctrina?
 quam ostendere veritatem dominatri-
 cem esse omnium rerum. **Et** in

plenum est in eo quod fuerat scriptum.
Super inimicos meos prou-
 dentem me fecisti mandato
 tuo: quia eternum michi est.
Super omnes docentes me in-
 tellexi: quia testimonia tua
 meditatio mea est. **Super**
 seniores intellexi: quia man-
 data tua exarsui. **Vel** flui-
 do proposita? id est quia deflui-
 cione regis ad se deuertit
 se propositum: et elegit re-
 deptionem populi sui. **De** resi-
 duis autem gratiarum nec
 scripturam aliquam recordor
 legisse: vel fabulam aliquam
 audiuisset aliquam. **Hoc** autem
 in fine nondum est. quod qui-
 cumque regni placuerit deo
 diuicius regnauerit et prosperati sunt:
 et inimicos eorum
 humiliavit deus sub manibus
 eorum. **Et** quod maligne ges-
 serunt? velociter a regno
 et a vita cum amara mor-
 te perierunt: et humiliavit
 eos deus sub inimicis eorum.
Quos ergo gratias ab
 abraham usque ad dauid: gratias
 actiones quatuordecim.

Quoniam potuiss[et] enage-
 lista breuiter qua-
 rone et n[on] explicare
 dicent[ur] ab abrahā usq[ue] ad
 xp̄m gnācoēs sūt q̄dra-
 ginte due! qua rōne ter
 gnācoēs p̄adit et in tres
 ptes diuisit gnācoēs qua-
 tuordeā: Quia ter q̄ple-
 tis gnācoibus q̄tuordeā
 mūtatus ē in iūdis hoīm
 status. Ab abrahā enī
 usq[ue] ad dauid. fuerūt sub
 iudiciis? Et dauid usq[ue] ad
 t[ra]nsmigrāone[m]. sub regib[us].
 Et t[ra]nsmigrāone usq[ue] ad
 xp̄m. sub pontificib[us]. Hoc
 vult q̄ dēmonstrare: qm̄ si
 aut s[ed] ter q̄pletis gnācoi-
 bus mūtatus ē hoīm status!
 sic q̄pletis q̄tuordeā gnā-
 coibus a t[ra]nsmigrāone usq[ue]
 ad xp̄m. nāc ē a xp̄o mū-
 tari s[im]iliter hoīm statu. qd̄
 et fact[um] est. Post xp̄m enī
 iū nō sub iudiciis mltis.
 nec sub regibus mltis.
 n[on] sub pōtificib[us] mltis fue-
 rūt? sed oēs gentes sub
 uno xp̄o. iudice. et rege.
 pontificae fā sūt: qui triū
 illorū statuū solus habuit

dignitatē. Vn̄ qm̄ et iudices
 et reges et pōtifices p[er] ter-
 tres dignitates p̄figurabāt:
 s[ed] p̄ncipia eor[um] i[n] figura fue-
 rūt xpi. P̄m[us] iudici: ih̄u
 naue. P̄m[us] regū: dauid.
 P̄m[us] pontificū: ih̄s filius
 ioseph. H[oc] in fig[ur]a xpi
 fuisse dubitat nemo. Et
 forte iō q̄tuordeā gnācoēs
 ponit: hoc ē quater xp̄c.
 Jota enī l[et]t[er]a: xpi mysteriū
 habet. Ideo q̄ quatuordeā?
 qm̄ ter quidē figuratus
 xp̄c ostensus ē: quarto
 aut verus xp̄c apparuit.
 Et qua rōe apud lucam
 septuaginta septē gnāco-
 nes ponit xpi renascē-
 tis in baptismo: in pprio
 exposuim[us] loco. Hic aut
 dicim[us] qua rōe q̄dringita
 due gnācoēs ponit xpi:
 scdm̄ carnē nascētis i[n] mū-
 dū. Quadringita duo
 enī: sex septimanarū nūb[er]
 ē. Sex aut nūb[er] est opis
 et laboris nūb[er]! qm̄ i[n] sex
 diebus fact[us] ē mūdus: q̄
 positus in ope. et labore.
 et dolore. Conuenienter
 q̄ xpi nascētis i[n] mūdo

ad labore et dolore q̄dm
 ḡta due gn̄acōes ponit²:
 misteriu q̄tinēns opis et
Generatio // laboris
 aut xpi sic eat. Qm̄
 superius dixerat Jacob at
 genuit ioseph cui desposi-
 ta maria genuit ihm: ne
 aliqs audienāū estimaret
 sic ee xpi natiuitate quo
 p̄cedentiū patrū: ipe or-
 dīne narratōis sue p̄ca-
 dens addit et diat. Gn̄a-
 cio aut xpi sic erat: ac si
 dicat. Gn̄acio quide eoz
 quos exposuim⁹ patrū sic
 fuit: q̄admodū retuli. Cū
 ti aut gn̄acō nō ita: sed
 sic. Quō ē Maria cū ess
desposata ioseph. p̄us qm̄
queneret. iūeta ē in utero
habes. id ē ex v̄gine sine
p̄re ut et genūis ei⁹ enū-
 merāb de semie dauid eū
 ondat descendē scdm̄ dei
 p̄missa: et extra natura
 huānā natiuitate ei⁹ scdm̄
 exponēs. misteriu d̄nita-
 tis ei⁹ ap̄iat. Hec em̄ dig-
 nū eat: ut vnigenit⁹ dei
 nō p̄pter se. sed p̄pter hōi-
 nes nascēs. more nasceret²

huāno Homo em̄ ī carne
 nascit² ut corrupcōi sub-
 iacat: xps aut natus ē
 ut sanet corrupcōne. Si-
 cut q̄ nō ē q̄sequēs. ut
 corruptibilis hō nascēs.
 ex īcorruptibilitate v̄gīs
 nascat²: sic nō erat cōse-
 quens ut vnigenit⁹ dei
 qui iō nascebat² ut corrup-
 cione sanaret: nasceret²
 ex corrupcōe q̄ingij. Hō
 ex n̄citate nascitur ut
 sit: xpc aut nō ex n̄cita-
 te natē ut ess. sed ex vo-
 luntate mie. ut saluaret.
 Quō q̄ iustū ē. ut vnū
 eūdemq̄ habeat natiuita-
 tis honore. n̄citas et vo-
 luntas: merito q̄ contra
 naturā regule huāne na-
 tus ē: q̄a erat sup̄ natu-
 ram. Vide aut nouā et
 admirandā xpi natiuitate²
 id ē per hōies p̄cōres: p̄
 mulieres meretrices et ad-
 ulteras. et gentiles. Sed
 talis gn̄acio nō sordidat
 dignitate ei⁹: sed quien-
 dat m̄iam ei⁹. Sic erat
 mirabilis: ut qui p̄res ge-
 nuit. a filiis nasceretur.

facti sunt patres eius: quorum non
 erat filius. Ipse illis beneficium
 prestitit ut esset filius eorum:
 illi autem nichil presterunt ut
 essent patres eius. In omnibus
 patres sibi filios adoptant quos
 ipsi desiderant: hic autem
 filius adoptat patres quos
 ipse elegit. Hic filii a patribus
 suscipiunt generositatis dig-
 nitatem: illic autem patres a fi-
 lio susceperunt. **Ornelia 2.**

Quoniam esset desponsata
 matri eius maria ioseph:
 antequam queneret. in uero
habens de spiritu
santo. Quoniam futurum erat ut
 oes sancti de uirgine nascerentur
 tunc ecclesia desponsata christo!
 ideo christus nascitur de uirgine
 desponsata: ne digniosius
 nascerentur serui quam dominus.
 Sed ut per omnia filii paterne
 natiuitatis partem imitarentur
 tunc exemplum! ideo et ma-
 ria desponsata erat fabro
 lignario: quoniam et christus
 sponsus ecclesie. omne salutem
 hominum. et ois opus suum per
 lignum crucis fuerat ope-
 raturus. Ideo autem desponsa-

ta et domi habitata? ut des-
 potacio ipsa fidelis. et forni-
 cationis opprobrium a matre re-
 pelleret: et uirginitatis gra-
 tia nascituro domino reserua-
 ret. Si enim quod in domo spo-
 si peperit. infideles iudei dice-
 runt. nonne hic est ihesus filius
 ioseph: quantomagis si ex
 domum sponsi peperisset dic-
 tum fuerunt? nonne hic est
 filius meretricis? Quia que
admodum in ea que in domo
viri concipit. intelligitur concip-
icio maritalis: sic in ea que
extra domum concipit. est
suspecta concipicio. Magis
 ergo voluit ut habet matri-
 eius maritali suspicionem: quoniam
 fornicationis opprobrium patere-
 tur. Antequam queneret. in uero
habens. Non
 dixit priusquam acciperet eam!
 sed priusquam queneret: quia
 iam erant accepta in domo.
 Virginitas est incorruptibili-
 tas. Incorruptibilitas autem:
 uirginitas ipsa sincera. Ideo
 ergo antequam queneret natus
 est christus? ut ne de corruptio-
 ne incorruptibilitas nascere-
 tur: ut ne ex passione cor-

poris utriusque sibi dominus templum sibi fabricaret. Dico autem non ad desperationem et confusionem nuptorum: sed ad consolationem et gloriam continentium: quoniam hoc ipsa coniunctio maritalis. malum est ante deum. Non peccatum dico: sed malum. Nam quantum ad rei ipsius naturam peccatum est: concessione autem dei factum est ut non sit peccatum. Quia oportebat enim ut homo corruptibilis nasceretur de mundo. Ut possit temptari: ut temptatus coronetur. Si autem incorruptibilis factus fuisset: temptari non poterat. Si non temptabatur. nec coronabatur: quia incorruptibilitas temptationem non sentit. Ideo ergo factum est: ut ex passione carnis et sanguinis. ex igne fervido in visceribus succedente humore. homo corruptibilis nasceretur: ut ne de bono nascatur malum. aut ex impassibilitate corruptio: sed ut de malo malum procedat. et ex passione corruptio generetur. Ideo ergo ista

quinctio maritalis cum esset peccatum quantum ad naturam rei ipsius: concessione tamen dei facta est licentia. Licentia dico facta est: non iniusticia. Nam et si propter necessitatem rei peccatum esse desistat: tamen iniusticia esse non meruit. Deo utentibus se. et si penam non essent mercede non tamen prestat. Et si non occidit: tamen non saluat. Unde propheta non ad indulgentiam dei aspiciens: sed ad spurciciam ipsius operis dicebat. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in delictis concepit me mater mea. **P**ater. quid mirum si peccavi: quod de peccato sum natus. Beata est enim generatione sua. nata peccata. Nam si matrimonium ipsius placitum esset deo: nunquam abstinentibus se ab illo. gloriosa premitteret corona: non sic amarentur a deo qui odint illud. Non enim ille remunerat qui bonum fugit: sed qui malum. Vis autem scire quomodo licitum est matrimonium. quomodo aliquando licuit et sorores habere uxores: quomodo habuerit cayn et abel. Hec nomina filiarum adam quibus in initio habuit pro cayn et abel. rissa et odogria

et non peccauerunt: quia peccatum
 illud. uirilitatis hominum necitas
 exarsabat. Postea crescente
 numero hominum. ipsum malum inuersum
 in naturam suam: et cepit esse
 peccatum. Remansit autem in usu.
 ut uni uiro liceat plures ha-
 bere uxores? amplificato postea
 mundo. et hoc malum recepit suam
 naturam: et cepit esse peccatum.
 Remansit autem in usu: ut unus
 uir habeat uxorem. Hinc autem
 postquam uenit plenitudo temporis
 et senescit mundus? scilicet quia
 est consilium dei. et quod uult: et quod
 est placitum coram illo. Sed ausus
 non sum? dicere propter homines in-
 continentibus? in quorum corpore
 anima nichil agit: sed in toto il-
 los possidet sanguis. et sordi-
 dissimus vapor de illo insano
 igne procedens. Denique cum ma-
 daret angelus thobie in nuptiis
 eius ut antequam ueniret ad illam
 consuetudinem humanam? surge-
 rent spiritus et oraret: et sic di-
 cerent. Domine tu scis. quia non propter
 libidinem accipi uxorem: sed propter
 liberos parandos? quia si aliter
 omisset: oratio eius deo non fuerat
 placitura. Vides ergo quia tur-
 pissimum illud opus carnis. cum
 filiorum exarsat: nunc multiplicat

tate solo creandorum hominum ratio
 est extincta. Jam deum non multi-
 tudo hominum: sed caritas sanctorum de-
 lectat. Erat una est libido que
 fornicationem generat: et que
 maritalem usum ministrat.
 Sed sicut mari posuit terminos
 litorea diuisio. usque huc uenies
 et hic te restringes? sic libidini
 carnali terminum posuit coniu-
 giu: ut usque illuc uenies illuc
 se restringat. Sicut ergo mare
 si litorea sua supgressum fuerit
 peccat: ita et homo si transgres-
 sus fuerit licentiam maritalem.
 Si ergo ipsa est libido in mari-
 tis et in adultis? quomodo potest fieri
 ut una eademque res per dimidia
 quidem parte sit iusticia. pro dimi-
 dia autem parte sit peccatum? Aut enim
 tota peccatum est. aut tota iusticia:
 quia una est res. Verum est autem
 quia libido iusticia non est: ergo
 tota peccatum est. Sed peccatum illius
 pena non imputat: donec iste
 odibilis et corruptibilis tran-
 seat mundus. Ideo ergo dominus
 natus est priusquam uenirent?
 ut non ex passione carnis et
 sanguis nasceretur: qui ideo ue-
 nit ut carnis et sanguis sol-
 ueret passionem. et mutaret in
 spiritum. Cui uentus est in utero
 habens de spiritu sancto. Sine du-

bio sponso suo ioseph: qui zelo
 amore semp se admonē-
 tem. vitā circūspiciēbat maie-
 stā sicut historia q̄dam non
 incredibilis neq; irōnabilis do-
 cet: qm̄ gesta sūt que refert
 lucas. ioseph absens eāt. Nec
 enī quēniēs ē putare p̄ntē
 ioseph introisse angelū ad
 mariā et dixisse que dixit:
 et mariā r̄ndisse que r̄ndit.
 Et si cōradam? angelū potius
 se intare ad eā et loqui. pla-
 ne q̄festim mariā abisse in
 mōtana cū festinaāōe. et in-
 troisse in domū Zacharie et
 salutasse elizabeth. et amā-
 sisse cū ea mēsib; tribus. pos-
 sibile nō fuit p̄ntē ioseph:
 q̄a n̄cē erat ut p̄ntaāōnis
 ei; et māsonis diūtine r̄qui-
 reret causas. Postq; autē re-
 dīt a peregre post tot men-
 ses. et inuenit eā grauidam:
 manifeste forsitam corpuliter
 q̄m̄iatus ē q̄i sponsus: et de
 iudicio dei terruit eā q̄i vir-
 timozato. Illa autē cū videret
 innocenter se in suspiciōne cri-
 minis deadiisse. nec posse se
 iam excusare testimonio ven-
 tris cōuictā: cū lacrimis et sus-
 pirio clamans inuēuit dicens.

Vniuit dñs: nescio vñ sit hoc.
 Quo audito timuit valde io-
 seph: et ex pte credidit ī ea
 aliquid eē diuinū. Nec enī
 timuiss; nisi ex pte aliquate-
 nus credidiss;. Ad hoc autē:
 fidē vborū ei; cōmēdabat
 q̄nsacio scā ei;. Forsitam autē
 cū esset iustus: cepit sibi de
 illa cogitare. Comestatrix. ā
 vinolenta nūq; fuit: qm̄ oīs
 mulier q̄ vinolenta et cōmes-
 atrix. et mētrix ē. Nā siue ī
 cibis. siue ī libidinib;. Delecta-
 cio carnis ē: que p̄cipitat ho-
 mine. Mulier autē q̄ suau-
 tatib; gule sue nō cōfēdit.
 multomagis neq; libidini sue
 resistere acq̄esit: sicut et ap̄ls
 dicit. Quā vidua q̄ ī delicijs
 ē: viuēs mortua ē. Nō leuīs.
 nō iocosa. nō cantatrix. nec
 turpiū vborū amatrix. sicut
 solent plerūq; puelle: que li-
 benter talia aut loquūt. aut
 audiūt. Siquidē impudēiores
 sūt. libenter loquūt. si autē
 verecūdiōres et si loqui talia
 erubescūt: tū delcūt. audire.
 Non sup vñ oculos suos ex-
 tulit. nec m̄firat aspectū: hec
 enī sūt documēta mulieris
 meretris. sicut ait salomor.

xxx

fornicatio mulieris. et extolle
 cia oculoꝝ eiꝝ. **H**ec et alia tunc
 tunc filia nichil horꝝ iuemie
 bat in ea: sꝫ ex diuſo oia lau
 dabilia. oia admiranda. que
 sine ſpū ſcō poſſibile nō eāt
 eē in natā hūana. **O**mbꝫ
 igitꝫ doctꝫmētis qꝫbus forni
 catio mulieris itelligi et argui
 ſolet deſicientibꝫ? ſola apud
 eā remanebat ſuſpicio grē
 dei: ppter hꝫ oia eſtimauit
 eā hꝫe in utero de ſpū ſcō.
Nā nulla res ſic caſtitem
 mulieris viro cōmēdat: ſicut
 vita eiꝝ diſciplinata. **U**bi enī
 timor dei ē: ibi et caſtitas
 ē. **U**bi autꝫ nō ē timor dei:
 ibi nec caſtitas ē. **S**aro enī
 urget: ſcarietas mulieris
 adiunat carne. **S**i timor
 dei nō fuerit qui reſiſtat?
 quis eā teneat indagata?
Iteſtimabilis laus marie!
 magis credebat caſtitati eiꝝ
 qm̄ utero eiꝝ: et pꝫ grē
 qm̄ nature. **C**onceptionē
 manifeſte videbat: et for
 nicationē ſuſpicari nō po
 terat. **P**oſſibilius credebat
 eē mulierē ſine viro poſſe
 cōcipere: qm̄ maria poſſe pec

care. **E**t qdꝫ maius ē vide: ut
 ſponſus de ſponſa ſua ſic ha
 beret apud ſe. **F**requēter enī
 viri eā ſi leuiter viderint
 mulieres ſuas aſpicientes in
 alterū. moꝝ excitantꝫ in ze
 lu? et qdꝫ nō ē ^{illud} ſuſpicantꝫ: qdꝫ
 ex magno amore naſcitur ze
 lus. **H**ic autꝫ et maritalē zelū
 et vteri clamantis accuſacionē:
 ſola pꝫterite quſacionis doctꝫmē
 ta vicebant. **J**oseph autꝫ vir
 eiꝝ cū eſſet iuſtus et nollet
 eā traduce: voluit occulte
 dimitte eā. **C**ogitabat enī
 apud ſe. **S**i pacē eiꝝ celauero
 facio contꝫ legē dei: et ſi pꝫ
 lauero filiis iſrl. lapidabūt
 eā. **T**imes enī ne hꝫ qdꝫ eſt
 in utero eiꝝ: diuinitus ſit.
Nūqꝫ nō **Z**ara nonaginta an
 noꝝ cōcepit et pepit. **S**i illā
 qꝫ lignū iā ſcra fecit floꝝere?
 qꝫ ſi diuinitas iſti partū vo
 luit ſine viro donare. **N**ūqꝫ
 ad virū pꝫtinet cōceptio ipa
 mulieris. **N**ā ſi cōceptio mulie
 ris pꝫtinet ſemp ad virū: ſine
 dubio qm̄ vult vir tūc qꝫpꝫt
 et et mulier. **N**ūc autꝫ non
 qm̄ vult vir tūc qꝫpꝫt mulier?
 ſed qm̄ vult deus. **S**i qꝫ con
 ceptio mulieris nō in viro po

sita ē sed in deo? q̄ magnū
 si voluit isti fr̄m sine viro
 p̄stare. Quid ergo faciam?
 Dimittā eā occulte? q̄a in
 re incerta melius ē ut mere
 trix cōstitutā vadat: q̄m ino
 cens moriat̄. Iustus em̄ est
 iūstū iuste euadē. q̄m iūstū
 iūste p̄ire? q̄a reus et si se
 mel euasit. p̄t iter p̄ire:
 innocēs aut̄ si semel p̄ierit.
 iā nō potest reuocari. Spe
dit ergo ut dimissa opprobriū
patiat̄: q̄m tradita morti
moriat̄. Hec talia cogitare
et agere velle: nō est hōis
valde iūsti. Hec eo cogitāte
apparuit ei angelus in somp
nis dieb. Quā ergo audicio
v̄borū marie. et cōsideratio
vite ei⁹ mala suspicari de ea
nō sinebat ioseph: cōsideratio
aut̄ ḡp̄cōis nō p̄mittebat
eū ad plenū bona estimare
de ea. et aīn⁹ ei⁹ inter v̄s̄q̄
p̄tes fluctuabat? et tenere
eā timebat. et tandē eā non
audebat: p̄pter hec. n̄c̄a fuit
ei reuelatio diuina. Si em̄ ip̄a
maria q̄ angelū videat et
audierat sibi loquētem tā de
sua cōcep̄cōe q̄m de elizabeth.
ascendit in mōtana ut vide

ret elizabeth et ip̄o q̄firma
 ret̄ aspectū. q̄tomagis iose
 ph post v̄ba ḡp̄cōis ma
 rie. post cōsiderationē vite
 ei⁹. adhuc mirabūd⁹ n̄c̄a
 habuit reuelationē diuinā.
Propter tres q̄ causas apparui
it ei. Primo. ne iūstus hō
ignoras faceret rem iūstā
et p̄posito iūsto. Deinde p̄t
ip̄i⁹ honorē matris. Nā si
dimissa fuisset. et si non
apud fideles: t̄m apud infi
deles turpi suspiciōe carē
nō poterat. Tercio ut itelli
gens ioseph sc̄am cōcep̄cio
nē: diligēci⁹ se custodiret
ab illa q̄m p̄us. Quis em̄
seruauit se p̄pter disciplinā
iūsticie: postea aut̄ et p̄t
timorē p̄tis h̄m̄isimodi. Et
q̄re nō aī cōcep̄cōne v̄gi
nis venit ad ioseph. ut nec
cogitaret que cogitauit? nec
pateret̄ q̄ passus ē. Lacha
rias culpā infidelitatis iur
rit: de cōcep̄cōe cōiūgis tā
longeue. Incredibilior em̄
erat res virginē posse cōci
pere. q̄m aīn. Si ille sacer
dos cōstitutus rem faciōrē
fore nō credidit? q̄tomagis

ipse plaris rem difficiliorē
 fieri nō credidisset. Si ipsa
 maria angelo sibi dicente de
 cōceptione sua pene nō cre-
 debat ppter v̄ginitatē suā
 dicēs. quō erit h̄ qm̄ virum
 nō noui? quō ioseph fuerat
 creditur⁹ referenti de altera
 q̄ v̄go cōcipet. Joseph fili
dauid ne timeas accipere
maria quingē tuā: qm̄ qd'
nasctur ex ea de spū scō est:
filii dauid eū nōians. volu-
it adducē in memoriā p̄mis-
sionis dei ad dauid: ut de se-
mine ei⁹ xp̄c nasceret. Dicēs
aut̄ ne timeas. cognitorē se
cordis ei⁹ oñdere voluit: ut
p̄ hęc futurorū bonorū q̄ de
xpo erat dicturus faceret fi-
dem: q̄a qd' nasctur de ea de
spū scō ē. Sp̄m̄ sc̄m̄ ipm̄ de
se dicit vnigenitū deū? sicut
ip̄e testatur ī euāgelio: q̄a
spūs ē m̄qt̄ qui viuificat.
atq̄ aut̄ nichil p̄dest. Et apl̄s
ait. Dñs spūs ē. Nō em̄ sp̄s
aduocaty īgressus ē ī maria?
ut suscipiēs corp⁹ nasctur
ī mūdū: sed ut sanctificaret
v̄ginis vas. Dicēs aut̄. qd'
nasctur ex ea de spū scō est:
hoc dicē vult. q̄a de semine

alicui⁹ viri nō fuerat nascitu-
 ris: sicut estimās timebat io-
 seph: sed de spū scō. Sicut em̄
 scdm̄ p̄ceptū m̄phaelis ange-
 li ad thobiam viro et vxore
 more solito venturis ad coptū
 oīo p̄cedere debet? ut qd' cō-
 cipit⁹ m̄ s̄n̄ficatione q̄cipiat⁹:
 sic vnigenito deo in virgine
 īgressuro p̄cessit spūs sc̄s? ut
 p̄cedente spū scō ī s̄n̄ficatione:
 nasctur xp̄c scdm̄ corpus. di-
 uinitate īgrediente p̄ semine.
 Et pariet filiū: et vocabies
 nomē ei⁹ ih̄m̄. sc̄o dicit pa-
riet tibi filiū sicut ad Zacha-
riā. et ecce elizabeth vxor tua
cōcipiet et pariet tibi filiū?
q̄a m̄lier que ex viro q̄cipit:
marito suo filiū parit: quia
magis ex illo ē. qm̄ de ipsa.
Hęc aut̄ q̄ nō de viro q̄cepe-
rat: nō illi peperit filiū. sed
sibi tm̄mō. Vide quō silitudi-
nē illius vi per oīa sequit⁹.
que f̄c̄a est ī adam. Sicut
em̄ tūc m̄lier gustans de lig-
no sola seducta ē et peperit
mortē? adam v̄o non fuit
p̄ncops ī seductione illius:
nō em̄ seduct⁹ a dyabolo
peccauit? sed q̄a consensit
m̄lieri: sic et mō accipies

mana de spū scō sola credidit
 dicēs. **E**re nūc iā bñm me
 dicet oēs gnācoēs. **J**oseph at
 cū in fide q̄cepōis illi⁹ nichil
 habuit cōe? sed postea tacē
 do et q̄fētiendo tm̄ saluaty
 ē: ideo et in sōpnis asistit
 ei et nō palam? et quēad
 modū dormiente adam crea
 uit mlierē: sic et isti dormi
 enti diuinit⁹ q̄signaret ma
 riam yrore? ipē euāgelista
 itēptat: q̄ itēptat ihesus
 hebraica voce dicēs. **I**pē em̄
 saluabit pplm̄ suū a peccatis
 eoz. **S**i ergo medicus q̄ nul
 lam potionē habz salutis
 huāne ppter solā q̄fectionē
 herbarū nō exubescit sibi me
 dici nomē ipone? q̄to dig
 nius **I**ste vocaty ē saluator
 p̄ quē totus ē saluaty mūd⁹?
Hoc aut totū fctū ē. **Q**uid
 totū: **U**t v̄go p̄p̄inquo suo
 desponsaret? ut casta serua
 renit. ut angel⁹ per sompnū
 ioseph loq̄retur? ut sponsa
 eā accipe iuberet? ut pueri
 nomē ih̄s vocaret? ut v̄go
 mūdi saluatore gnāret. **U**t
 impleteret qd̄ dictū ē a dño
 p̄ p̄pham dicente. **E**re v̄go
 in utero habebit: et pariet

filiū. **S**ū a p̄ph̄is testimoniū
 habet? ul' iō ut vetus et no
 um̄ cōsonet testamētū: vel
 ut infirmitati eruditorū satis
 faciat? ul' ut nō mox aut te
 mere videret? erūpe: qd̄ tan
 to am̄ tpe p̄dictū ē. **M**h̄ca
 aut alia ē ex p̄scā. et h̄ ē
 imutabilis: ut hic. eae v̄go
 cōcipiet. **A**lia ex indino o
 perū? et h̄ solet mutari se
 cū dū qd̄ verba sonāt non
 secū dū intellm̄: ut adhuc
 q̄dm̄q̄ta dies et minime sub
 uertet? subitelligim⁹ nisi pe
 nitent. **I**te que ē ex p̄scā
 illa implet? dei solūmō ope
 ratione: ut q̄ v̄go parēt. **A**lia
 implet? hom̄i administratione:
 ut de aliquo sit iustus. **A**d
 miraty itaq̄ tanti misterij
 dignitatē p̄ph̄a: q̄i om̄s de
 sompno suscitab̄ ait. **E**re
 v̄go in utero habebit 2 pa
 riet filiū? et vocabūt nomē
 ei⁹ emanuel: qd̄ ē itēptati
 nobiscū deus. **M**ultis p̄ter
 missis uno utitur noīe: qd̄
 p̄nti vtile ē negotio. **Q**uā
 uis em̄ ubiq̄ sit p̄ns semp
 gubernādo: tū p̄fencior es
 fencialiter ex vnitatē p̄s

ne factus est. Verbum enim caro factum est: et habitauit in nobis. Erurgens autem ioseph a somnis: accepit mariam coniugem. Non in domo accepit eam: nec enim dimiserat eam de domo: sed de cubili suo deposuerat eam: et iterum in annum suum eam recepit. Et non cognouit eam: donec peperit. Vere enim non cognouit eam ante: cuius fuerat dignitatis: quia unigeniti dei factus fuerat mater. Sed postquam peperit tunc cognouit eam: quia spaciosior et dignosior factus fuerat quam totus mundus. Nam quem mundus nec capere poterat: nec merebatur accipere: qui in angusti cubili uteri sui sola suscepit. Vidit enim virginem permanere post partum: vidit ministrantem stelle: quomodo stans super caput pueri: venientibus magis puerum demonstrabat. Stans testimonium dabat: quia loqui non poterat. Ipsos denique magos vidit adorantes: et diuina dona eorum: audiuit sermones ipsorum: quomodo ab oriente usque iherosolimam stella procedente venerat: quae non est dedignata hominibus ministrare: ut dei gloriam reuelaret. Ergo incomparabilis natiuitas

totius humane natiuitatis mensura excedens: et diuinitate nascentis pueri ostendebat: et dignitate marie parientis ioseph demonstrabat. Sed dicit et non cognouit eam: donec peperit filium suum primogenitum. Cognouit autem quod esset post partum ipsum. Quidam ex hoc verbo: id est secundum eunomium putant quod ioseph donec peperit quidem non illam habuit in conspectu: postea autem cognouit eam et filios peperit. Unde et christum primogenitum dicit: quia ille dicitur primogenitus: quem alij fratres sequuntur. Insanum neminem inteligit sanum esse: quia illi qui ausi sunt hoc dicere de illa: putant quia ioseph hoc ausus facere fuerat. Hoc enim quod fieri potuit: dicit euangelista quia factum non est. Nam sunt quedam que naturaliter potest fieri: sunt autem que impossibilia sunt per ipsam naturam. Volo tibi referre. Ille nescio quibus cum illo litem gemit: et donec vivit non est ei locutus. Nunquam dixi donec vivit non est ei locutus: ex eo signaui quia ^{post} morte est illi locutus. quod fieri non potest. Illud

Illud autem quod nec fieri potuit: quid necessarium habuit dicere factum non est.

em qd fieri pt dici: scilicet lo-
 qui qd diu vixit. qa factum
 no e. Quid aut opus ha-
 blii exponit. qa nec pt mor-
 te ei locutus e. qd nec po-
 terat fieri. Sic et ioseph an-
 ptu credibile fuit ut cognos-
 ceret ea: qa nodu noscebat
 misterij dignitate. Postq
 vero cognovit qa sca e vni-
 geniti dei templu. qno po-
 terat hoc usurpare. Quod
 antea face noluit vir religio-
 sus expectans nuptias suas.
 postea facturis fuerat. ut
 habitacione dei carnalibus
 gaudificijs sordidaret. Hoc
 scdm ratione. Veniam aut
 ad auctoritate scriptue. Di-
 cit em aplos scdm exepu
 pphete de xpo. *Sporet at*
regnare donec ponat omes
imicos eius sub pedib' ei'.
 Ergo paul' h' signit ut ta-
 diu regnaret xps. qd diu fi-
 ant oia sub pedibus eius?
 postea aut cessat regnare?
 Stulte qui regnat anqua
 oia illi subiecta sut: multo
 magis et regnat postq oia
 subiecta fuerint. It' alibi di-
 cit. *Donec venio: attende loci.*

Nunq signit donec venio
 quide attende? cu aut ve-
 new negliget. De primogeni-
 to aut qd dicit. usus e scrip-
 turis no solu illi primogeni-
 tu dicere qui prim' nascitur.
 sed eam qui solus est natus.
 Qu' dicebat d'ns ad phariso-
 ne. primogenitus meus israhel:
 nuq iam aliu pplm habebat.
 Si aut dicit qa scdm p'sen-
 cia dicebat primogenitu po-
 pulu iudaicu. scies qd ex
 gentib' aliu pplm erat fac-
 turus. Dico tibi qa quatu
 ad p'sencia sua sp duos
 p'los habuit: sed ta de iude-
 is qm de gentib' fuerat ha-
 bitus primogenitu populu
 sicut et habet. *Capitulum 2m.*

Quoniam *Omnia 3.*
natus esset d'ns
ihs in beethleem
iude: in dieb' herodis
regis. Cu fugeret iacob
 ante fratrem suu esau. et ve-
 nisset ad vesperu: vidit sop-
 niu tale. Scala posita erat
 cui' caput ptingebat usq
 ad celu: et ascendebat ange-
 li et descendebat per eam:
 d'ns aut reuibeat sup ea.
 Burges aut iacob suggerete

spū pphetavit dices: qm̄ for-
midolosus ē locus hic: nō ē
hic nisi dom⁹ dei. et porta
celi. Et iō vocatū ē nomē
loci illi⁹ bethel: qd̄ ē inter-
pretatū dom⁹ dei. Nato itaqz
dn̄o in bethleem: visiois illi⁹
pphecia qpleta ē. Dom⁹ enī
dei ē corp⁹ xp̄i: ip̄o docente:
soluite tēplū hoc. **Itē. Sapia**
edificavit sibi domū. Porta
aut̄ celi ip̄e ē xp̄s. per quē
invitit ad regna celoz: di-
cente ppha. **Hec porta dn̄i:**
et iusti intrabūt p̄ eā. **Adhuc**
aut̄ videam⁹ qd̄ ad utilitatē
respicit. et qd̄ euāgelista tē-
pus designat qm̄ nascit⁹ xp̄s.
id ē in dieb⁹ herodis regis:
ut pphēcia danielis impleta
demonstraret: q̄ post septuagin-
ta septimanaz ānos xp̄m
nasciturū demonstrat. **Nā** et
illa tpe usqz ad regnū hero-
dis: septuaginta septimanaz
āni sūt qsumati. **Sac̄s** aut̄
deus pfidiā iudeoz. qā cruci-
firo vero xp̄o. aliū expecta-
turi fuerunt xp̄m. id ē an-
tixp̄m: iō occasione max-
dilitatis eoz tolles xp̄s.
ōndit qm̄ nasciturus erit
xp̄s: id ē ut in illū xp̄m

credam⁹ qui ex tpe danielis
p⁹ septuaginta septimanaz
ānos nascit⁹: nō in illū q̄
in fine seculi sub noīe xp̄i
vēturus ē. **In dieb⁹ herodis**
regis. **Quā** diu gens iudai-
ca quib⁹ sub p̄corib⁹. tamē
iudaicis regibus tenebat⁹:
pphe mittebant⁹ ad reme-
diū ei⁹. **Qualis** n̄ritas: ta-
le et auxiliū. **Nūc** aut̄ qm̄
lex dei sub p̄tate regis iūqz
tenebat⁹. id ē iusticia dei sub
dn̄acōe romana p̄mebat⁹:
nascit⁹ xp̄s: qā magna et
desperabilis ifirmitas. me-
dicū artificiosiorē quēbat.
Ecce magi ab oriente vene-
rūt iherosolimā dicētes. **Ubi**
ē qui natus ē rex iudeozū.
Ecce hoc ē q̄festim ut natus
ē: magnū deū oñdentes
in hoīe p̄nulo. et v̄bis. et
actibus. et numerib⁹ ip̄is
V̄bis quidē: qā dixerunt.
Ubi ē rex iudeoz. q̄ natus
ē. **Vidim⁹** enī stellā eius
in oriente: et venim⁹ ado-
rare eū. **Actib⁹** aut̄: qā cū
vidissent eū. adoraverūt eū:
et iūcta ē in eis fides acū-
tior qm̄ aspectus: videntib⁹

humilia. et intelligentib⁹ alta.
Munerib⁹ autē q̄a obtulerūt
 ei aurū. thur. et mirrā. sicut
 i ferius ondem⁹. **V**enerūt autē
 ad iudiciū gēciū. et ad iudi
 cū iudeoz⁹. illoz⁹ pphetātes
 fidē futurā: et istoꝝ inave
 dulitatē cōtēpnē cōdēpnan
 tes pntem. **B**ñ magi: q̄
 ex oibus gentib⁹ primicie
 fidelū fieri meruerūt. **I**stī enī
 magi fute ecclē formā por
 tabāt. **S**icut enī illi regem
 quē nō viderāt. credentes
 querebat et cōfitebantur⁹.
 sic et nos qui sum⁹ ex gen
 tib⁹. dnm̄ quē nūq̄ vidim⁹
 credentes cotidie querim⁹:
 et cōfitem⁹ ptatem ipi⁹. **Q**m̄
 bñ de istis pphetizavit ysai
 as dicens. **P**riusq̄m agnos
 cat puer patrem aut matrē:
 accipiet v̄tutē damasci in
 cōspēcū regis assirioꝝ. q̄ sūt
 magi vni orientales qui ve
 nerūt a pside. **M**agi autē a
 pud illos nō malefici: sed sa
 pientes intelligūt⁹. **I**deo autē
 dicti sūt v̄tutis damasci:
 q̄a v̄tutis vniuscūsq̄ pro
 v̄tutis sūt sapientes ipsius.

Rex autē assirioꝝ: ē dyabol⁹
 pnceps demonū. **E**rgo xpc
 priusq̄m scdm̄ corp⁹ iacet
 cognoscet patrem aut matrē:
 v̄tutē dyaboli subiūganit.
Qualis futur⁹ erat in pos
 terū cū ad p̄fctm̄ venisset
 demonstrabat in puero: qui
 adhuc ī amabulo cōstitut⁹
 dyabolū spolianit. **Q**uō
 cū venisset ad bellū euacia
 turus ficut oēm potestātē
 ipi⁹ cōsiderāb⁹: qm̄ ab orien
 te venerūt. **V**nde dies nascit⁹
 inde iūcū fidē p̄cessit: quia
 fides ē lūmē aiay. **Q**m̄ enī
 aliq̄ ab occidente nascitur
 contra orientē: dn̄atio mali
 ondit⁹ cont⁹ bonos. **Q**uō ab
 oriente nascit⁹ contra occide
 tē: dn̄atio boni ondit⁹ cōt⁹
 malos. **Q**m̄ ergo ī tēporib⁹
 xpi. iusticia subiūgaturā fue
 rat iusticiā! et fides ifideli
 tate: ideo ab oriente venerūt
 p̄micie gēciū fidē. **V**idim⁹
 enī stellā ei⁹ in oriente: et
 venim⁹ adorare eū. **N**ūq̄
 nesciebāt q̄a in iherusalem
 regnabat herodes. **N**ūq̄ nō
 intelligebāt iusticiā legis! q̄a
 quicūq̄ rege vivente. alterū

regē p̄nūciat et adorat. q̄i
 mīser tyrāni p̄mit̄ in san-
 guine. Sed cū considerabat
 regē futurū: nō timebat re-
 gē p̄ntem. Nūq̄ nō habebat
 p̄ oculis suis p̄iculā mortis?
 qui talē rem illicitā vsurpa-
 bat. Sed nō curabat de san-
 guine. Si autē elūisset de mor-
 te: nūq̄ ad hoc ausi fuisset.
 Adhuc nō viderat xpm: iā
 patiti erāt pati p̄ eo. **O** bñ
 magi: qui cū cōspectū crūde-
 lissimī regis anq̄m xpm cog-
 nosceret: xpi fā sūt cōfesso-
 res. Legi apud aliquē ma-
 gos istos ex libris balaam
 diuinatois. apparitūre huius
 stelle scām accepisse: cui⁹
 diuinatio posita ē ī veteri
 testamēto. Oriet̄ stella ex
 iacob: et erigēt homo ex
 isrl. et dnabit̄ om̄i gēciū.
Et audiui aliquos referen-
 tes de quadā scriptura. et
 si nō certa. tñ nō destrūente
 fidem. sed potius delcāte?
 qm̄ erāt quedā gens sita ī
 ipō p̄ncipio orientis iūrta
 oceanū: apud quos fereba-
 tur quedā scriptura īscripta
 noīe seth. de apparitūre hac
 stella. et mūnerib⁹ ei hūmōi

offerendis: q̄ p̄ gn̄ationes
 studiosoz hom̄. p̄ribus re-
 ferentib⁹ filiis suis habeba-
 tur deducta. Itaq̄ elegerūt
 seipos. duodecā quidem ex
 ipis studiosos et amato-
 res misterioz celestiu: et
 posuerūt seipos ad expec-
 tationē stelle ei⁹. **E**t si q̄s
 moriebat̄ ex eis: filij ei⁹
 aut aliq̄s p̄p̄inquoꝝ q̄ ei⁹
 dem volūtatis iueniebat̄
 ī loco q̄stituebat̄ d̄functi.
Dicebant̄ autē magi lingua
 eoz: q̄a ī silencio et voce
 tacita dēū gloriificabant.
Hij ergo per singulos an-
 nos post messē tritūra-
 toriā ascēdebat̄ ī mōte
 aliq̄ne positū ibi: qui vo-
 cabat̄ lingua eoz mons
 victorialis? habens ī se
 quādā spelūcam ī saxo:
 fontib⁹ et elās arborib⁹
 amenissim⁹. ī quē ascēden-
 tes et lauātes se: orabant
 et laudabat̄ ī silēcio dēū
 tribus dieb⁹. **E**t sic faciēbat̄
 p̄ singulas gn̄atōes? ex-
 pectātes sp̄ ne forte ī sua
 gn̄atōe stella illa b̄titudi-
 nis oriret̄: donec app̄it

illis descendens sup monte
illu victoriale? hns in se
q̄i forma pueri p̄nuli: et
sup se similitudine cr̄is? et lo
cuta ē eis et docuit eos:
et p̄cepit eis ut p̄ficerent²
in iudea. p̄ficerentib? aut
eis p̄ biennū p̄cedebat stel
la: et neq̄ esta. neq̄ pot̄
defeat in peris eoz. Cete
ra aut̄ que gesta eē referū
tur ab eis: ī ewāgelio po
sita sūt. Tame cū rueri
fuisent. māserūt colētes
et glorificātes dū studiosi
magis qm̄ p̄mū? et p̄di
cauerūt oībus de ḡne suo:
et multos erudierūt. Deniq̄
cū p̄ resurrectionē d̄ni esset
thomas ap̄ls in p̄uiciā illā?
adiucti sūt ei. et baptizati
ab eo: fci sūt adiutores p̄
dicacōis eius. Et eo aut̄
qd̄ dicit scriptura. vidim? **S**
stellā ei? videt? occasione
dare ī fidelib? de astrologia:
ut unūquēq̄ putent sue
stelle motu et nasci et vi
uere. Ideo bonū ē de hīs
breuiter īferre sermone. Si
enī stelle ē qd̄ aut̄ boni su
m? aut̄ mali? ergo nec bo

nū nr̄m laudādū. nec ma
lū vituperādū: q̄a nec ē ī
nobis volūtari? acty. Ut q̄
enī aut̄ boni mei laudē me
reāt: qd̄ nō meo arbitrio.
sed ex motu stelle facio? aut
mali mei penā suscipiam
qd̄ nō volūtate sed nātitate
qm̄isi. Itā nec possū fuge
malū eā si volo: si me na
tūitatis mee stella cōpellit
ad malū. Si adulteri et ho
micide sūt p̄ stellā. et ī cri
mine facit eos stella inter
fici? magna ē illaz stellaz
īiquitas: magis aut̄ illius
qui ad hoc stellas creauit.
Interrogam? ergo. Et se fca
ē creatura? aut̄ ab alio. Et
siquidē dixerit ex se: audi
ant a nobis. qm̄ īpossibile
ē qd̄ a se extitit. et euentu
agit? ut aliq̄ ordinē habe
at certū. Si aut̄ dicit ab
alio? ergo īqu? ē qui fecit.
Itā cū sit futurorū p̄sciū
de? q̄ tanta īiquitas futū
erat p̄ stellas: si noluit emē
dare nō ē bon? Si aut̄ vo
luit et nō potuit: īpotens
ē. Sz etiā īiustus ē: q̄a ex
nātitate stellaz peccantes. illi
punit. q̄i ex volūtate pec

cantes. Ipa deniq mandata
 dei nō peccent! aut hortame
 ta ut faciam bonū: hāc isti
 piencia destruit. Quis em
 iubet aliquē ne faciat malū
 qd nō pōt dedinare! aut ut
 faciat bonū ad qd nō potest
 puenire. Deniq interrogam⁹
 si idem ē sp̄ circū stellarū!
 qre nō semp et idem ē homi
 natus. Sed dicit. p̄ certos
 ānos fit restitucio stellarū.
 Hāc ē ergo qui sūnt astrologi
 cā disciplina: ut qā p̄ certos
 ānos restitūt stelle. sciant
 et p̄ q̄t ānos. Quib⁹ p̄ res
 ponsū dicim⁹. Que fuit illa
 stella. que fecit oēs hoīes in
 diluuiū mori: Nūq̄ i eo ex
 titit ut iterū diluuiū fieret!
 aut oēs illi hoīes secundū
 unā stellā fuerat nati. Nā
 oportebat p̄ unūq̄q̄ gēti
 tū eandē deficient ipām rē
 q̄stīmarī. Nā si eiusmōi mo
 cō et gēntis stellarū. eiusdē
 malicie. et eiusdē bonitatis
 causā p̄stat! oportebat nō
 semel fieri abrahā. aut pat
 archas. ā p̄phas. ā ap̄lōs: sed
 quocienscūq̄ sit ipē gēntis
 stellarū. Deniq ipā cōsūcō
 homi: testis ē veritatis. An

aduētū xp̄i que stella omnes
 hoīes ydola colere cōpellebat!
 ceteras q̄ iūquitates face. Aut
 p̄ xp̄m q̄lis gēntis ab ydo
 lis recedē fecit hoīes! et per
 totū orbē multauit mores an
 tiquos. Ecce perse matribus
 et filib⁹ iūgūtur! iudei aut
 octaua die circūadūt: et
 unaqueq̄ gens. aliā atq̄ ali
 am habet cōsuetudinē. Si
 idē ē circū stellarū! quō
 p̄ se ab illa cōsuetudinē nūq̄
 recedūt. neq̄ iudei a sua. Si
 aut dicit. scdm̄ diuisas regio
 nes. diuisa x̄e opacio stella
 rū! quō ergo qui in peccidē
 crediderūt ab illa turpitudinē
 recedē potuerūt in eadem re
 gione manētes! aut qui nō
 crediderūt. etiā p̄grinātes.
 in alia p̄nācia mores patri
 os tenuerūt. Si iudei t̄n̄s
 migrati s̄ i babilomā et il
 lic filios parantes. quō nū
 q̄ per stellā regionis illius
 cōpulsī a sua circūcōsione re
 cedē! et illoz insaniam seq̄.
 Requīs ergo stellarū culper
 discursū: sed sūm p̄positū.
Audies aut herodes rex iu
 batus ē: et oīs iherosolima
 cū eo! Crīstīmas ipm̄ rege
 fore terrenū: q̄ de successōe

regni turbatus ē. Semp̄ enī
 grandis ptas: maiori timori
 subiecta ē. Sicut ramū arborū
 in excelsis positaz. etiā
 si leuis aura flauēt mouet:
 sic et sublimes hoies ī cul-
 mine dignitatū q̄sistentes
 etiā leuis nūcij fama con-
 turbat: hūiles aut̄ sicut in
 gualle plerūq; ī tranquillī-
 tate q̄sistūt. Aut̄ ideo turbat:
 audies regē natū iudeus ex
 gnē iudeoz. cū esset ip̄e ydu-
 meus: ne regno reuoluto ite-
 rū ad iudeos. et ip̄e a iudeis
 expelleret: et semen eius
 post ip̄m p̄cideret a regno.
 Vnto qd̄ nō tm̄ herodes a
 semetip̄o turbabat: q̄ntū
 dyabolus in herode. Herodes
 enī timebat qd̄ suspicabat:
 dyabolū aut̄ timebat qd̄ ve-
 sciebat. Herodes hōiem esti-
 mabat: dyabolus cognosce-
 bat deū. Audiat enī ī an-
 gelos in aere clamātes. Glo-
 ria ī excelsis deo: et in ter-
 rarū hōibus bone volūtatis.
 Ideo q̄tomagis testes adde-
 bantur p̄ xp̄o: tantomagis
 de destructione potestatis
 sue dyabolus turbabatur.

Unusquisq; ergo eoz zelo
 ip̄o turbabat: et secūndū
 naturā regni sui: regis suc-
 cessore timebat. Herodes ter-
 renū: dyabolū aut̄ celestem.
 Nā nec herodes terreteretur
 si celeste nasci regē suspi-
 citus fuisset: nec dyabolus si
 terrenū. Vis scire q̄a nō tm̄
 ip̄i turbabant: q̄ntū dyabo-
 lus ī eis? Ecce et iudaicus
 pplus turbabat: qui magis
 de auditu isto gaude debue-
 rat: q̄a rex iudeus surgere
 dicebat designatus a deo.
 Sed turbabat: q̄a de aduē-
 tu iusti nō poterāt iniqui
 gaude. Aut̄ certe turbabat:
 timētes ne forte natus iudai-
 co regi. eius genus ueraret.
 Nā quēadmodū certatibus
 uentis mare cōcutit: sic re-
 gū adūsantib; sibi: pplus
 regis ueratur. Conuocauit
 aut̄ p̄ncipes sacerdotū et
 scribas: et interrogauit eos
 ubi xp̄s nasceret. Et hoc
 apparet marie q̄a dyabolū
 turbabat in herode: q̄m tra-
 ditores legis interrogat. Ut
 qd̄ enī interrogaret herodes:
 qui nō credebat scripturis.

Hic instigabat dyabolus: qui
 credebat quoniam scripturae non me-
 tuantur. Nam dyabolus alios in
 errore inducit: ipse autem ve-
 ritate bene cognoscit. Quid
 enim vis? Credebat herodes
 scripturis? aut non credebat?
 Si non credebat? ut quod inter-
 rogabat scripturas quibus puta-
 bat esse vaniloquas? Aut si ae-
 debat quia vere inde nascitur
 est verum unum scripturae dicebant?
 quo sperabat posse se interfi-
 cere illum regem quem scripturae
 futurum esse dicebat? Nunquam po-
 terat homo cogere ut ne fiat? quod
 deus ordinavit ut fieret? Sed
 quid? Credebat herodes in
 malo: in bono autem non crede-
 bat. Quomodo inde nascitu-
 ris fieret rex unum scripturae
 dicebat credebat: quoniam adu-
 sus illum agere nichil poterat
 quem deus mittebat non crede-
 bat? quia non suo consilio guber-
 nabat: sed vinculo dyaboli
 tenebatur ligatus. Sic sunt
 omnes homines peccatores in quibus
 dyabolus operatur: et credunt
 scripturis et non credunt: quia
 hoc ipsum quod credunt. perficere
 non permittunt. Quid enim credunt
 veritatis est virtus? quia nulli
 propter esse occulta: quod autem non

credunt. exortatio est inimici?
 quia subiecti sunt operibus eius
 et mens illorum libera non est:
 utputa omnes christiani sumus?
 et legimus et scimus quia mu-
 dus consummadus est. et quia mo-
 rituri sumus? et hoc ipsum tamen per-
 fecte non credimus? Si enim per-
 fecte crederemus? sic vivere-
 mus quia pro modicum transire
 de mundo: non quia eternum
 mansuri. Et illi dixerunt: In
bethleem iudee. Sic enim scrip-
 tum est per prophetam. Et dicit res-
ponsum regi interroganti ex coe-
de non bono? aut debuissent
celare mysterium regis a deo
diffiniti ad salutem gentis
iudee: maxime in conspectu re-
gis alexandrigene? qui non
solum zelo regis. sed etiam ge-
neris alexandrigene odio. aduersa-
ritur regi postmodum futo?
non ignorabat. si ipse sapien-
ter voluissent considerare.
 Et non solum manifestat mis-
 terium? sed adhuc ad fidem
 sermonum suorum prophetarum
 pertulerunt exemplum: tanquam
 qui thesauros domini sui absco-
 ditos hostibus eius perdant? et
 facti sunt non predicatores o-
 perum dei. sed perditores mis-

terrorem eius: et non doctores
 herodis. sed irritatores ma-
 licie eius. Et quibus dicitis. do-
 cem occulta scripturarum non
 manifestare uobis. sed fide-
 libus: sicut paulus percipit. Ad
 a me audisti per multos testes:
 habet quomoda fidelibus qui per-
 ceperunt alios doce. Et non solum
 perdidit prophetie mysterium
 regi uano: sed adhuc ipsam
 prophetiam peridentes ex una co-
 sensu suo oes. et non expone-
 tes omnem scripturam diuinitus
 inspirata: interficiendorum per-
 uulorum facta sunt causa. Quomodo
 enim scriptum erat: Et tu beth-
 leem terra iuda non es minima:
 ex te enim erit dux qui regat
 populum meum israel: et dies eius
 a diebus seculi. Si ergo integram
 prophetiam protulisset sicut fuerat
 dicta: consideras herodes quia
 dies nascituri regni illius
 a diebus seculi erat: et intelli-
 gens antiquitate honoris eius
 quia non erat ille talis rex ter-
 renus cuius dies a diebus seculi
 erat. in tantum furore non exar-
 sisset aduersus eum. Hinc autem
 profusa hac parte prophetie que co-
 pestere poterat Zelum ipsius: pri-
 mam partem sola protulerunt

que enim solum poterant irritare.
 In illis ita exponetibus
 putas herodes similem ceteris
 regibus ex ea nasci regem: par-
 uulos interfecit: cum illis esti-
 mas occidere et christum. **O** ihe-
 licus es iudei: herode docue-
 runt quia de bethleem nascit-
 urus ipse qui est gubernaturus populum
 israel: et se non docuerunt postquam
 natus est ut crederet ei. Hero-
 des illis credidit quod uerum di-
 centibus ut persequeret christum:
 et ipsi sibi non crediderunt ut sus-
 ciperet eum. **T**unc uocauit oc-
 culte magos: et diligentem ex-
 quisuit tempus quando eis apparuit
 stella: et ait eis. **I**te et uidete
 de puero: et cum inueritis
 renunciate michi: ut et ego ue-
 nire ad eum. **P**ostquam he-
 rodes audiuit responsum dupli-
 ci modo credibile: primum quia a
 sacerdotibus fuerat dictum: de-
 de quia exemplo prophetico fue-
 rat comprobatum: non ad deuo-
 tione flectitur nascituri re-
 gis: sed ad maliciam interfectio-
 nis eius per dolum: quia malus homo
 que dei sunt quidem intelligere
 potest: que dei sunt autem agere non
 potest: quia intellectus hominis
 ex deo creatus est: actus autem

exposito voluntatis ipsius
 Vidit enim herodes magnam
 deuotionem magorum circa christum
 qui non poterat eos nec blan-
 dimentis flectere. nec minis ter-
 re. nec auro corrumpere ut con-
 sentirent ei in interfectione re-
 gis futuri: ideo et illos ipse
 decipere cogitauit. Nec enim po-
 terat fieri ut blandimentis
 seducti perderent illum: propter
 que tanti itineris susceperunt
 laborem. Nec expanescere pote-
 rat aliquem ut traderet eum: qui
 non aspererat herodem nec ce-
 sare: sed in medio regnorum
 illorum ingressi sunt. alium regem
 annunciantes. Nec amplius
 aliquid desiderare poterunt
 quam christum: qui illi de tam lon-
 ginq̄a puincia munera p̄cio-
 sa portabat. Ergo deuotione
 permittebat quod gladium aciebat:
 et maliciam cordis sui humilita-
 tis colore depingebat. Talis
 est enim consuetudo malignorum
 omnium quam aliquem in occulto qu-
 nius ledere volunt: humilitate illi
 et amicitias fingunt. Occulte
 vocant eos: ut non viderent
 iudei. Habebat enim suspectos
 iudeos: ne forte qui regem sue
 generationis amarent. et intelli-

geres aspiciam herodis prode-
 rent christum eius magis: nesci-
 ens quia maiores inimici christi
 erant iudei quam ipse. Herodes
 enim velut hominem suspicans
 persequebatur: iudei autem post
 multa miracula post signa
 celestia postquam cognouerunt
 eum filium dei: tunc transfugerunt eum.
 Quanto ergo manifestior di-
 uinitas eius illis quam isti: tanto
 sceleratior est iudeorum iniquitas
 quam herodis. Et ecce stella qua
viderunt in oriente amede-
bat eos: usque dum venit et ste-
tit super caput pueri! Et hoc
 ostenditur loco. quia cum aliqua
 tantum stella deduxisset magos
 prope iherusalem. abscondita est
 ab eis: ut relictis a stella. co-
 gressetur in iherusalem iterro-
 gare de christo: simul et mani-
 festare de illo. propter duas cau-
 sas. Primum ad confessionem iude-
 orum: quoniam quidem gentiles ter-
 minatione visionis confirmati christum
 eam per alienas puincias
 requirebant: et iudei ab isra-
 elia prophetas legentes de christo
 et in suis finibus nati non
 susceperunt. Deinde ut et iter-
 rogati sacerdotes viderentur nascere-
 tur christus. ad iudicium suum res-

ponderat de bethleem? quia qui herode docuerat de christo. ipse ignorabat de illo. Si enim iugiter apparuisset. in bethleem fuerat eos fuerat deductura: et ideo non fuissent coacti interrogando nunciare de illo. Et ecce stella quam viderat in oriente amovebat eos? ut considerantes obsequium stelle. regis intelligerent dignitatem: et dicerent apud se. Quod sit iste terrenus? cui stella ministrat. Quid autem mirum si sole iusticie oriturus? stella ministrat divina. Movebat autem eos: ut ostendat quam hominibus querentibus deum. sic omnia elementa ministrant. Si ergo magnum putas quia christo stella obsequiebat? vide nisi maiora sunt quam tibi homini constituto ministrant. Ecce enim sol tibi currit: et luna fulgere non cessat. Si ergo homini constituto elementa ministrant? quod magnum si christo stella obsequiebat? Et si tibi peccanti elementa ministrant? quod magnum si ante oculos christi querentes stella curriebat? Et si hominibus angeli ministrant. quibus deus non ad obsequium hominum sed ad suum creavit? quod magnum si hominibus

elementa ministrant quod propter homines sunt creata. Hec audientes gaudent nos oportet et timeat pater? quia quanto beneficia sunt hominibus constituta: tanto graviora peccantibus iudicia. Et stetit super caput pueri? quia dies hic est: ut quia loquendo ministrare non poterat. stando monstraret. Et videtis stellam. gavisus est gaudio magno valde? quia spes illorum non erat decepta. sed amplius erat confirmata: quod tanti itineris non sine causa susceperunt laborem. Indiam enim stelle sic occurrentis sibi. secundum tempus intelligebat: quia divinitus eius natiuitas illa regis ostensa est. Et per mysterium stelle intelligebat: quod dignitas hinc nati regis excedebat mensuram omnium mundanorum regum. Necessesse enim erat ut gloriosorem putaret regem illum quam stellam: cui stella sic devote obsequiebat? Aut quomodo non crederent ei subdendo homines? cui etiam celi ornamenta subdita esse videbant? Aut quomodo poterat ei terra esse

rebellis? cui famulabat et
 celi. Et intrantes viderunt
matrem eius et puerum. Videamus
 quod tale gloriosum videntes in
 puero gauisi sunt: quod regem
 querentes. tanti itineris sus-
 ceperunt laborem. Primum vide-
 runt palatium marmoribus splen-
 didum. Primum matrem eius dy-
 demate coronatam: aut lecto
 aureo recubentem. Primum pue-
 rum auro et purpura inuo-
 luti. Primum aulam regiam di-
 uisimul personantem. Bed
quod. Pandochium tenebrasum
 et sordidum: et magis in ali-
 bus quam hominibus aptum: in quo
 nemo contentus erat secedere
 nisi itineris necessitate eos
 coactos: matrem eius vir tu-
 nicam habentem vnam. non ad
 ornamentum corporis. sed ad
 tegumentum nuditatis profi-
 cientem: et quale tegumentum
 poterat habere carpentarii ve-
 or et hoc in peregre insti-
 tuta: puerum panis sordidis-
 simis involutum. et in presepe
 sordidore positum: quia locus
 ille sic erat angustus. ut
 nec ponendi infans spatium
 inuenirent. Si ergo regem
terrenum querentes inuenis-

sent? magis confundendi fue-
 rint quam gauisuri: quia tanti
 itineris laborem sine causa susce-
 perat. Nunc quia celestem regem
 querebat: et si nichil regale
 inueniebat in eo: tamen solius stel-
 le testimonio contenti gaude-
 bat. Caui eorum contemptibile
 puerum aspici non poterant:
 quia spiritus in corde eorum terri-
 bile eum monstrabat. Adhuc
 autem si eum qui terrenum regem
 quesissent: inuenientes eum
 apud ipsum remansissent sicut
 sepe solet fieri in seculo: proprio
 regem relicto. offerunt se ad al-
 terum. Nunc autem et hunc ado-
 raueunt. et ad suum venerunt
 sunt: ut ipsum haberet regem
 celestem aui suam. illi autem
 corporum suorum. Et adorant
eum. Putas adorassent
 infantem non intelligentem adora-
 tionis honorem: nisi aliquid credi-
 dissent diuinum in eo. Ergo
 non puero detulerunt honorem
 nichil intelligenti: sed diuini-
 tati eius omnia cognoscenti. Bed
 et ipsa qualitas munerum ob-
 latorum: testatur testificatur
 eos quaedam diuinitatis esti-
 mationem habere de puero. Ap-
 tus enim thesauris suis. obtule-

tur ei munerum aurum. thus
 et mirram. Adimplentes gen-
 tium in christo confessionem: et propheta
 iam impleta signantes ysaie
 dicentis. Omnes qui sunt in terra
 audietis? afferentes aurum
 et lapidem preciosum. salutem domini
 euangelizantes: et omnes omnes
 cedat congregabuntur? et arietes
 nabaioth veniet: qui et
 offerent acceptabilia super
 altare tuum. Cognoscentes autem
 confestim. et sapientes the-
 santos suos agrum in gen-
 tibus in christo per ipsam dona-
 ostenderunt oblationem. Regem
 enim cognoscentes: eum primicia
 mundam et preciosam sanctorum sicut
 aurum repositum obtulerunt.
 Divinum autem et celeste intelli-
 gentes principium eius? libam
 obtulerunt odorem: formam
 mundi orationis in odorem sua-
 ne spiritus sancti oblate. Humanam
 autem et terrenam sepulturam eius
 intelligentes: obtulerunt mir-
 ram. Hec autem et si tunc non
 intelligebat magi secundum quod
 misterium ista gerebant? uel
 quid significaret unumquodque
 munus eorum? nichil contrarium est.
 Gratia enim que illos hec omnia

facere hortabatur: ipsa ordina-
 verat uniuersa postmodum
 cognoscenda. Aurum ergo
 sunt perfecti fideles et sapi-
 entes: dicente apostolo. Si quis
 edificat aurum. argentum. la-
 pides preciosos. Si quis ergo
 prebet se christo fidei sapientia
 plenum: obtulit ei aurum. Thus
 autem est oratio: sicut scriptum
 est. Dirigatur oratio mea sicut
 incensum in conspectu tuo. Si
 ergo quis mundam christo offert
 orationem: obtulit ei thus.
 Mirram estimo esse bona opera?
 quoniam sicut mirra corporis defec-
 torum insolubile seruat: sic
 opera bona christum crucifixum in
 memoria hominum perpetuum ser-
 uat. et hominem seruat in christo.
 Primum ergo oportet christo of-
 ferre fidem rationabile. Deinde
 orationem mundam: in tertio loco
 opera sancta. Et tu ergo quando ve-
 nis ad ecclesiam ad deum ado-
 randum? munera tecum por-
 ta in manibus tuis: da non
 habentibus? et pete ab illo
 qui habet? ut oratio tua
 bonis operibus commendetur:
 sicut in lege scriptum est. Me-
 ritus in conspectu domini tui va-

cius. **I**ustitia est enim oratio: que
 elemosinarum largitate non est
 munita. **E**t admoniti in somp-
 niis ne rediret ad herodem:
 per aliam viam profecti sunt in re-
 gione sua. **F**ides magorum.
Non contradixerunt angelo
 admonenti dicentes: tanta
 via venimus: venientes autem
 multitudinem civitatis non ti-
 muimus. terribilem regem
 apud illos omnino non expavi-
 mus: sed stetimus et fiducia-
 liter qui natus fuerat predi-
 cavitur regi: et quasi deo im-
 nem digna obtulimus: et quasi
 seruos latenter iubet nunc
 fugere. ut alia via venientes
 alia rediamus. **S**ed fideles
 constituti nec tunc timuerunt
 cognosci. nec modo exabuerunt
 occulte recedere: quia nec erat
 possibile ut qui ab herode
 ad christum venissent: ad hero-
 dem redirent. **Q**ui enim christo
 relicto vadunt ad herodem.
 frequenter revertuntur ad christum:
 qui autem relicto herode ad christum
 venit toto corde. nunquam re-
 vertitur ad herodem: id est qui
 de christo ad dyabolum transe-
 rit per peccatum: frequenter per pe-

nitentiam revertuntur ad christum:
 qui autem relicto dyabolo ve-
 nit ad christum: difficile reverti-
 tur ad dyabolum: quia qui nunquam
 fuit in malis. sed in innocen-
 tia dum nescit quidem malum
 facile decipitur et transit ad
 dyabolum: sed cum expertus
 fuerit malum quod invenit. et
 recordatus fuerit bonum quod per-
 didit: quoniam punctus redit ad deum
 vni recessit. **Q**ui autem in ma-
 lis fuit et conversus est ad
 bonum: dum gaudet de bonis
 quae invenit. et recordatur mala
 quae evasit: difficile redit
 ad malum. **S**ed quod? **Q**uia
 multi cum christo relicto pecca-
 verunt et non agunt penitentiam:
 illi tales nunquam fuerunt christi.
Ideo superius dixi: qui toto
 corde de dyabolo venit ad
 christum. **Q**ui enim post peccatum
 non penitet: non quasi homo car-
 ne deceptus peccat: sed ar-
 bitrio cum sit malus. malum
 agit. **N**am malus quod malum
 est non putat malum: ideo nec
 penitet cum fecerit malum.
Aut ita. **Q**ui enim a dy-
 abolo venit ad deum: nunquam de-
 bet per viam illam ambulare per

quā venit. Venisti p viā
fornicatoris: ambula de ce-
tero p viā castitatis. Venisti
p viā auaricie: ambula de ce-
tero p viā elemosinarum. Si
aut per ipam viā redieris:
iterū sub regnū herodis va-
dis. et sis proditor xpi. **Omne**

Qui cū reuē **lia q̄ta.**

Quissent: ecce angelus
dñi apparuit in sompnis io-
seph dicens. **Tolle puerū et**
matrē ei⁹: et fuge ī egiptū.
¶ Angele dñi nō tu m̄ retu-
listi? q̄a qd̄ nascetur ex ea
de spū scō ē. **¶** Et quō iubes
nos fugē? **¶** Quō filius dei
ante hoīez fugit? **¶** Aut q̄s
liberet de inimicis? si et ip̄e
inimicos suos timet? **¶** Scia-
m̄ quidē. ut regulā hūā-
ne nature quā suscepit cō-
seruet ī oībus et in hac p-
te: q̄a et hūāne nature. et
puerili etati cōuenit fugē
p̄tatem minātem. Alioq̄n
si illud agat in corpe con-
stituto qd̄ ē spū dei: nō dis-
p̄sat in se hūānā naturā.
sed mutat. Deinde ut et ce-
teri xpiāni cū n̄citas pse-
cutoris aduenerit: fugere

nō erubescat. Et quare va-
dit ī egiptū? **¶** Inq̄ alia fin-
defeat? **¶** Temp̄ enī adūsus
iplm̄ ei⁹ egiptū extitit īmi-
ca. **¶** Sed etiā recordaty dñs
qui nō in finē. neq̄ ieternū
īdignat̄ quāta mala fecit
sup egiptū? nō mittit filiū
sūm in eā: et dat illi mag-
ne rēdēliacōis signū? et p-
petue amicitie pign⁹: ut
decem plagas egipti. vna
medicina sanaret. **¶** Cōmu-
tatio dextre exelsi? ut pls
qui nū fuerat p̄scator pls
p̄mogeniti: postea fieret au-
tos unigeniti filij? ut qui
illis violenter dn̄ati sūt.
isti cū deuocōe seruiret: ut
iā nō uent ad mare rubrū
demergēdi? sed uocarentur
ad aquas baptismatis uini-
ficiandi: ut impleatur qd̄ dn̄m
ē. **¶** Ecce dñs descendit ī egiptū:
sedens sup mibe leuem.
¶ Inubes ē corpus ip̄i⁹: leue
aut sine pondere p̄ccōz. **¶** Tūc
herodes uidens q̄a illusus
esset a magis: iratus ē uelhe-
menter. **¶** Postq̄ p̄uul⁹ ih̄us
magos suo īperio subitigauit
nō p̄tate corpis. sed gr̄a spūs?

no certu misit p' illos sed stel-
 lam modica an illos: sed ipse
 e requisitus ab eis. Religioe
 illos subdidit: non timore.
 No em psecuto e illos: sed
 ipse e requisitus ab eis. Deo
 merito irascebat herodes?
 qa quos ille sedens in throno
 regni. et vestitus purpura
 suade no poterat: hys ihesu
 puil' et iacens in presepio. et
 panis involutus placuit. Hero-
 des aut qui du vellet delude
 delusus e: deuotione pmitte-
 bat puero diceb. Exquirite
de puero: ut ego venia et ado-
re eu. Insatus. qui unigeni-
 ta sapientia dei: huana scru-
 de arcuuenire teptabat. Jam
 em qi successore regni sui ti-
 mes fremebat. Na reges siq-
 dem ex alijs causis cito iras-
 cuit cito placant: ulla aute
 ira eoz rextinguibilis e: qua
 regni zelus accendit. Deinde
 cotepnentes eu magi: addi-
 derunt causas doloris. Que
 admodu si quis ifundat oleu
 sup igne ardente. magis ar-
 at mendiu: sic ardente zelu
 herodis: delusionis oppriu
 ampl' exortauit. Et q feat.
Misit et occidit oes pueros

non est factus in eo et factus aduersus omnes

in bethleem. et in oib' fini-
 bus ei' a bimatu et infra:
 sedm tepus qd exquiserat.
 a magis. Ut q: Quia delu-
 sus erat a magis. sicut feru-
 pessima habes naturale as-
 peritate: si ab aliquo fuerit
 vulnerata. naturale crudeli-
 tate duplicat ira doloris:
 et qsi ceat furore no aspici-
 ra vulneratem: sed quicuqz
 an oculos ei' occurrerit. sine
 ho. sine aliud aial q aucto-
 re vulneris sui dilaniat: sic
 et ille delusus a magis. ira
 sua sup puilos infudebat.
 Dicebat em cogitab i furore.
 Certe magi iuenerat pueru
 illu q regnaturu dicebat:
 et aut auru acceperunt a pa-
 rentib' ei'. aut largis pmis-
 sionibus sut placati: ideo ad
 me uersi no sut. Na rex qd
 adusus regnu suu putauit
 totu veru estimat: armus
 ei' semp suspect' e: regni
 zelo repletus. du oia timet.
 oia suspicat: facile credit q
 q fuerit suspicatus: sicut
 vir si zeleat uxore. aut uxor
 viru. omne audicione turpe
 de illo credit. Et si no sit au-
 dicio ipa digna et ydonea

ut credat: tñ fident audicio-
nis zelus comendat. Ideo q̄
forsitan talia dicebat apud
se. Quis ē puer ille. q̄ ante
q̄ nascat in terra. iam ap-
paret in celo. Necdū se ip̄e
on̄dit. et iā oēs illū acqui-
rūt. Et nec adhuc exercitū
iplm̄ habet. iā milicie celestes
stellarū illi ministrāt. Quis
ē ille. qui anq̄ meū pugnet
iā vincit. anq̄m vincat iā
regnat. anq̄ regnet iā dñā-
tur. Quid putas facturū
ē ille in regno meo. si cre-
verit. Ego et dona hoīb⁹
spargo. et gladiū porto. ut
qui nō timer ul' diligit. q̄
nō diligit. ul' timeat. ille
nec ip̄m̄ habet. nec diuici-
as cōgregauit. et quō sine
auro diligit. et sine ferro
timet. Sic misit et interfe-
cit oēs puulos ut vnū inue-
niret i oīb⁹: sed nec vnū
inuenit i oīb⁹. et vitā eter-
nā p̄stitit oīb⁹ p̄pter vnū. Ip̄e
se fallē voluit: q̄a int' oēs
deū querebat tene. Quid agit
insensata ira tua herodes. Si
nō credis v̄bis que magi dixe-
rūt de rege futuro. quare

sine causa isanib⁹ in pueros.
Si autē credis verū eē quod
dictū ē de puero et de stella.
et iterū dico q̄re sine causa
isanib⁹ in pueros. Nunq̄ po-
tes tū mutare sententiā dei.
aut perde illū q̄ de⁹ defendit.
Sed q̄ mirū si herodes hō
liquis putabat se posse mu-
tare q̄silū dei. Ip̄e deniq̄ sa-
pientissim⁹ salomon. qui cū
post peccatū suū audisset a p̄phe-
tis ieroboam regē futurū.
posuit p̄sequi eū: putans
posse p̄dere que deus p̄duat.
q̄a zelus sapere nescit: et
ira nō p̄t habē q̄silū. Vox
in rama audita ē. Rama ci-
uitas erat saul. Saul autē
erat de tribu beniamin. Bema-
min v̄o filius erat iachel:
cui⁹ monimētū erat iuxta
bethleem. ubi hec agebātur
mala. Quia ergo in bethle-
em interficiebant⁹ paruuli
ubi erat monimētū iachel:
ideo et iachel introducit⁹ pla-
rans. Quāuis autē rama
nō est p̄pe bethleem: tamē
dicit⁹. vox in rama audita ē.
Qm̄ rama interpretatur ex-
celsū: iō dixit vox in ex-
celsis audita ē. Qm̄ de mot-

te innocētiū mittebat^r ad celū:
 ideo audiebat^r in excelsis. Sic
 enī ait salomon. Vox paupis
 penetrat nubes: et nō descē-
 dit donec audiat^r. Sic et pau-
 per qm̄ violentiā patit^r a po-
 tente! et si nō ē ausus vocife-
 rare. sed latenter lacrimatur.
 tacitū clamor ei^r in excelsis
 audit^r: qm̄ nō magn⁹ clamor
 velociter audit^r a deo. sed ius-
 tis. **ND** aut ploratu: fletu
 puulorū ondit. **ND** aut dicit
 ululatu: matrem signat la-
 menti. Plorabat enī puuli:
 qm̄ separabant^r a matribus.
 Ululabat mres qm̄ desolaba-
 tur a filiis: et qm̄ viscera se-
 parabantur ab eis. **Et** erat
 videre maiore doloze in ma-
 trib⁹ remanētib⁹: qm̄ in par-
 uulis morientib⁹. Paruuli
 enī unū patiebant^r doloze
 qm̄ sepabant^r a matrib⁹: non
 quia ducebant^r ad mortem:
 nec sciebant adhuc mortis
 timore. **Matres** aut duplicē.
Unū quide qd̄ videbat^r puu-
 los suos iterfici: alterū qd̄
 ipē desolabant^r a filiis. In p-
 uulis mors eoz bta. finem
 faciebat doloze: i matrib⁹
 aut media puulorū semp

reportatio erat doloze. **ND**
 hec aut dignā penā herodes
 suscepit. **ND** filios suos tres
 iterfecit! et nō iterfectos
 ab alijs vidit ut ne vel pa-
 ternā sup illos demerret pie-
 tate in luctu sed ipē occidit
 ut et filios pderet: et de mor-
 te eoz crimē acq̄reret. **Vis-
 cera** sua laniabat i filiis. et
 doloze eoz nō sensit! ut
 queadmodū puuli mortē
 suā nō senserūt. ppter infan-
 ciā: sic et ille doloze viscerū
 suoz nō sensit. ppter infantiā.
Deinde ipē multis doloze
 apprehensus ē sicut refert his-
 toria: quā longū ē narrare.
Quot enī mēbra corporis
 habebat: tot dolozebus tor-
 q̄bat^r. **Et** qm̄ multos occide-
 rat infantes! p̄pterea vindic-
 ta morientū plurimorū:
 i plurimis ei dolozebus tor-
 q̄batur. **Ite** qm̄ vidit se ppe
 mortē. sciens qm̄ odibilis
 erat apud om̄s iudeos: et
 qm̄ mors illi⁹ multis eāt gau-
 diū futurū! cōgregauit om̄s
 p̄ncipes iudeoz: et iussit cū
 ipē moriturū fuisset. oēs occi-
 dant^r! ut in morte ei⁹ oēs

ciuitates linceret: et si non
 ppter amore illi, ul' ppter sui
 dolore. Et hoc dei q'silio fac-
 tu e. Om̄ em̄ magi annua-
uerunt de stella regis futuri?
oēs p̄ncipes cōsenserunt he-
rodi: ut requireret puerū et
occideret. Hoc vñ st̄m̄. Om̄
mū. q̄a dicit scriptura: tur-
bat? e herodes et oīs ciuitas
cū illo. Deinde ip̄a v̄ba āge-
 li demōstrat dicitis. Accipe
puerū et matrem ip̄i? et reuer-
tere i terrā iūda. defuncti sūt
 em̄ qui querebat aīam pueri.
Itō dicit mortu? e qui que-
rebat aīam pueri: sed mor-
tui sūt oīs qui querebant
aīam pueri.

D Facto herode ecce an-
gelus dñi apparuit
in sōpnis ioseph in egipto
dicens. Accipe puerū et ma-
trē ei? Vides q̄a ioseph nō
ad q̄ingū marie elect? sed
 ad m̄steriū eius? Fuit aut̄
 illa in egiptū et rediūte:
 nisi desposata illi fuisset? q̄
 m̄steriū ei? tante nātatis
 ipleret? Itā in p̄ma quidem
 facie maria puerū nūtebat?
 ioseph q̄seruabat: reuer-

aut puer et matre nūtebat.
 et ioseph tūtabat? Ideo nō
dicit accipe matre et puerū
ei? sed accipe puerū et ma-
 tre ei? q̄a nō ppter illam
 m̄rē iste filius natus e: s̄
 ppter istū filiū. illa p̄parata
 e mater. Hec pueri erat
gl̄a h̄c illa m̄rē? sed illi?
erat b̄tudo istū h̄c filiū:
sicut ip̄a dicebat. Ecce nūc
btam me dicit oīs gn̄a
coēs. Vade in t̄rā isrl? Qua-
si em̄ medic? descendit in
egiptū? ut visitaret eam
languētē errorib?: nō ut
 remaneret i ea. Itā i p̄ma
 facie q̄i herodē fugiēs des-
 cedit in egiptū? reuera aut̄
 ut egiptū errorib demones
 effugaret ex ea: sicut tes-
 tat? ysaias dicit. Ecce dñs
descendit in egiptū sup nu-
bem leuē: et cadent ydola
egipti. Vides ergo q̄a ideo
descendit in egiptū nō mor-
tē fugiēs? sed ut mortifera
ydola dissiparet. Itā nūq̄
uenit? dñs descendisse in
egiptū nisi tūc. Nōndūq̄
qm̄ nocte fugit i egiptū.
reuertit? aut p̄ diem? qm̄

fugiens psecutionem fugiebat
 herodis: uultens aut mor-
 tuo uultebat psecutore. **Ois**
aut em psecutionis angus-
ta nos e: refrigerium autem
dies. Admonitio aut i somp-
nis recessit in ptes galilee:
et ueniens habitauit i ciuita-
te q uocat nazareth: ut ad-
impleret qd dictu e p pphas.
Qm nazareus uocabitur.
Qm dicit p pphas no pph-
ta: manifestat qd no certa
auctoritate pphete ptulit:
sed sensu pphetaru colliges
dicit. Na per oes pphetas
ihesus nazarenus uocat: qd
e scis. Aut forte legerunt et
aliquos pphas ista dicentes:
qui no sut nobis canoniza-
ti. Alij em pphetizauerunt et
coscripserunt sicut et natam
et esdm: et qm pphetatu
erat. h ipm manifestat phi-
lipus ad natanael dicens.
Que scripsit moyses in le-
ge et pphete. inuenim ihm
filium ioseph a nazareth. Un
et natanael sciens ppheta-
tu ee: hoc ipm offirmans
rndit. Et nazareth pt aliq
boni esse. Ca 3^m Omelia. V.

In diebus illis: uenit iohanes
 baptista pdicans in deserto
 Sol appropians ad pcessu
 anqna appareat mittit uidi-
 os suos: et facit albescere
 oriente: ut pcedens auroza
 aduetu diei demonstret. Sic
 dñs natus i mudo atq ap-
 parens. spūs sui fulgore trans-
 missis illuauit iohane: ut
 pcedens ille aduetu saluato-
 ris annuciet: ne forte subito
 ueniens et dices. ecce filium
 f dei: ppter ipam magnam
 atq terribile iudicem rei
 ipi: magis se i credibiliore
 onderet. Si em et iohanes
 pdicauit psona cognit: que
 dignicos: erat em filius
 zacharie sacerdotis: et con-
 uersatione mirabilis: tamen
 infideles iudei no acquieuerunt
 credi p illu xpo: quatom a-
 gis no erat credituri: si non
 ante eu denuciatio precessis-
 set. Na quatinus fuit pso-
 na laudabilis: in sua causa
 no pt ee testis ydoneus.
 Venit iohes. q magni re-
 gis pparator fidelis. Quales
 rex. talis et mianus regis:
 natus ex gra. no ex natura.
 Sicut xpi conceptione ante

angelus nūciavit: sic et istius.
 Sicut illi nomen anq̄ concipi-
 peret audiri ē: sic et istius.
 Sicut illi potestas anq̄ nas-
 ceret onsa ē: sic et istius.
 Vtū anq̄ nasceret mani-
 festata ē. Hec inter illos
 fuit differētia: q̄a cōcepto
 ep̄o fidelis m̄r cōfessa ē gr̄a
 dicit̄. Ecce ancilla dñi: fiat
 m̄ sedz v̄bū tuū. Johanne
 aut̄ cōcepto tardulus p̄r ob-
 mutuit: q̄a iohāne nato
 lex de cetero fuerat tacita:
 et: xp̄o aut̄ nascente. post
 modū gr̄a fuerat locutur.
 Johānes quidē p̄ntibus suis
 donat̄ ē pro minie pieta-
 tis ip̄oz. quē materia despe-
 rabilis i etate p̄duxit: qm̄
 et mūdus p̄ tot milia ānoz
 sterilis cōstitutus. illo nasce-
 te fr̄us iusticie eāt factus:
 quē patētes nō ex amore
 carnis seminaverūt. sed ex
 vnanimitate et concordia
 discipline meruerūt. Erant
 enī ambo iusti ante deū.
 Nec enī decebat ut ex carne
 et sanguīe nasceret: q̄ iō
 nascebat: ut filiū virginis

p̄dicaret. Vere enī deserta
 erat iudea: vacua a iusticia.
 plena peccatis: quā deus plan-
 tauerat. lex irrigauerat. oēs
 p̄ph̄e coluerat: illa autem
 nullū fr̄m̄ p̄duxit: ū spi-
 nas asprimas quibz suū deū
 coronauerat. Dicens: Peni-
tentiā agite. Quō in ip̄so
 p̄ncipio manifestat: q̄a be-
 nignus regis ē nūcius. Nō
 enī peccatoribus minas intēde-
 bat: sed idulgētia peccatorū
 p̄mittebat. Solent reges
 nato sibi filio indulgētia
 in regno suo donare: sed
 an̄ t̄mittūt acerbissimōs
 exatores qui om̄e qd̄ iue-
 nerūt erigāt: ita ut idulge-
 tia ip̄a crudelior eē videat̄
 q̄ exactio ip̄a: ut nichil i
 idulgētia habeat p̄ter nō:
 ut lugētēs illā hōiēs et mi-
 di suscipiat. Deus autē et
 nato sibi filio volēs dare
 in sc̄lo idulgētia peccatorū:
 p̄m̄isit q̄i exatore iohē
 erigētē et dicētē. Facite
fr̄us dignos p̄nie. Exactio
 que nō paupes facit exact-
 tos: sed magis diuites red-

dit. **N**am qui quibus debitum iusticie
sue reddiderit deo nichil pre-
stat: sed sibi licet salutis ac-
quirat. **Q**uid agat hec p[er]na?
Cor emundat: sensus illuminat.
mas significat: et ad susceptio-
ne xpi parat humana p[ro]cor-
dia. **S**icut admodum magno
iudicio. aut regi aliquo in ex-
peditione venturo parato-
res p[re]cedunt: sordida ablu-
unt. diruta opponunt: ne forte
ideorum aliquid videns rex de-
licatus abhorreat: sic et d[omi]no
n[ost]ro ad peregrina loca huius
s[an]cti venturo p[re]cessit iohannes:
qui humanis cordibus penitencie
scopis. peccatorum sordes eiceret:
et que per longam disciplina-
tione dissipata fuerat: sp[iritu]a-
lium p[re]ceptorum ordinat[i]o[n]e co-
poneret: insuper aqua bap-
tismatis adornaret: ut ve-
nientis regis celestis. dignum tra-
situm iuveniret per corda cre-
dentium. **U**ter quod dicit **Vox**
damatis in deserto: parate
vias d[omi]ni: rectas facite semi-
tas eius. **H**ic est enim qui d[omi]nis
est per ysaiam p[ro]phetam dice-
te. **Vox clamatis in deserto:**
rectas facite semitas eius.

Vox enim sonus confusus est:
nullum secretum cordis ostendit:
sed hoc t[er]minando significat: quia
vult aliquis dicere ille qui cla-
mat. **V**erbum autem est sermo
rationalis: misterium cordis
aperiens. **A**d huc vox inter-
quirit et homines coram deo: ver-
bum autem hominum tantum. **I**deo ergo
iohannes dicitur esse vox non ver-
bum: quia per iohannem neque
mias suas deus. neque iusticia-
as. neque ante constitutionem
mundi parata consilia demo-
strat: sed hoc t[er]minando. quia
aliquis deus magnificare ni-
hilominus meditabat: postea
autem per filium suum plenissimum
misterium sue voluntatis ape-
ruit: ideo et dicitur esse verbum.
Parate vias d[omi]ni. **P**enitencia
agere peccatorum. et facere fides
dignos penitentia. hoc est parare
viam d[omi]ni: et rectas facere se-
mitas eius. **Q**uod significat omnes
vias d[omi]ni naturaliter in hominibus
esse plantatas: sed postea
per contumaciam nostram factas
esse desertas et steriles.
Nam enim illas reparare
hominibus committeret: nisi sciret
et eas in hominibus esse: et per

hominū negligentiam esse submissas.
 Ecce humilitatis gratia in hominibus
 fuit: sed dum iuste homines se
 ad indignationem provocant. huius
 litatis gratiam corrumpunt: quoniam
 ante alterum se humiliat: alter
 enim accipere recusat. **I**tem si alter
 se contra alterum humiliaret:
 adiuvante alterutro se ad huius
 litatis gratiam excitaret. **N**am
 sicut omne artificium corporale
 usitacione seruat et addit:
 sic et gratia omnibus per exercitacionem
 addit: et per desidia minorat.
Nunc si minor se humiliaverit
 et ante maiorem: aut
 pauper ante divitem: non acci-
 pit illum qui humilitatis hono-
 rem: sed qui debitum pietatis.
Vis autem scire quia humilitatis
 gratia fuit in nobis. **V**nde didi-
 cimus subiecti esse potentibus.
Item sapientiam habuerunt homines:
 sed dum sapientiam suam non ad
 adiuvandos se per suam sapi-
 entiam exercebant: sed ad cir-
 cumveniendos: sapientia illorum
 in meta est esse malicia. **V**nde enim
 poterat homo habere intellectum
 quomodo alteri faceret fraudem:
 nisi a deo intelligentie gratiam

accepisset. **I**ta bono dei utro-
 que male: fecerunt esse dyabo-
 li malum. **S**ed in hoc tractatu in
 omnibus bonis rebus. **P**ostquam
 ostendit quia ipse est vox clama-
 tis in deserto: parate viam
 domini: prudenter subiunxit
 confestim quae esset vita ipsius:
 ostendens quia merito enim omnes
 venerabant. **N**am ipse quod
 testificatur de episcopo: vita autem
 eius de ipso. **N**am testimonium
 verborum eius nequaquam fuisset
 idoneum: nisi enim mirabilis
 vite institutio commendasset.
Nam nemo poterit alteri esse
 testis idoneus: nisi prius
 fuerit suus. **I**psae autem ioha-
 nes habuit vestimenta de
 pilis cameli: et zona pel-
 licam super lumbos eius: et locustas
 et mel silvestre edebat.
Non de lana cameli habuit
 vestimentum: ne ipsa mollici-
 es vestimenti delicata faceret
 membra: et ipsa deliciositas
 virtutem pacis emolliret:
 sed de asperioribus actis ca-
 meli: ut ipsa asperitas ad
 virtutem pacis animi exeret.
Ideo non dixit lana cameli:
 sed de pilis cameli. **N**am omne

vestimentū ad tres pertinet
causas: aut ad spem visio-
nis. aut ad delationē corpo-
ris: aut regimētū nudita-
tis. Ad spem visionis habere
vestimentū: seruis dei nō cō-
uenit. **S**iliter ad delationē
corporis deo seruientib⁹ nō
ē aptū. Sed quid. Tantū ad
regimētū nuditatis. **P**rimū
aut nō de lana cameli. sed
de pilis cameli habebat ves-
timētū: ipse dñs manifestat
dicēs de iohāne. **Q**uid exis-
tis in deserto vidē. **H**ominē
mollib⁹ vestimentis indutū.
Hij qui mollib⁹ vestiunt. i
domib⁹ regū sūt. **V**ides ergo
quā tale habebat vestimētū?
ut de virtute aīe ei⁹. ipse ha-
bitus corporis loqueretur. **E**t
Zona pellicea circa lumbos
ei⁹. **E**t eo qd qd pro nouo
aliquo significet in iohāne
dicēs. **E**t Zona pellicea cir-
ca lumbos ei⁹. **O**ndit quā cō-
suetudo erat apud iudeos:
ut Zonis lanceis uterentur.
Ideo iste qd dicitur aliquo agere
volens: Zona pellicea cin-
gebat. **P**uto qd iohānes cō-
uersatione ppli iudaici. pene
scdm iusticias gētis cōlusan-

tis indicabat in habitū reli-
giosorem conuertit. nō mollē
neq; delicatā: sed aliamnam
grū et asperā. et cōterētē
corpus potius qd fouentem.
Nā extra alias legis iusti-
cias grūiores. hec ipse iusticie?
nō occides. nō adulterabis.
nō pures: oculū pro oculo?
dentē pro dente: diliges ami-
cū. et odies inimicū? gētū
tortuosarū iusticie sūt. **V**n
et euāgelista dicit iherosolimis.
Si diligitis diligentes vos.
quā mercedē habebitis?
Mone gētes hō faciūt. **E**t
Zona pellicea circa lumbos
ei⁹. **L**ubi sūt voluptates om-
niū pccatū? quā oē pccatū cū vo-
luptate qmittit? **Z**ona aut
pellicea ē continentia corporalis.
Zona aut pellicea habebat
circa lumbos ei⁹? quā et si q
continentia videbatur ex populo
iudaico a pccatib⁹: corporali
continentia se cōstringebat nō
spūali? ab ope malo se qti-
nentes ppter legē. nō et a vo-
luptate mala ppter deū. ut pūta
nō quidē occidebāt. tū inisce-
bant sine cā: nō quidē ad-
ulterabant. tū gauriscebāt
i corde? forsitan nō pūmbat:

inrabat aut. Hec continētia
 corporalis ē: q̄a q̄legi et hōi-
 bus satisfiat. nō deo. Conti-
 nētia aut male volūtatis nō
 placit deū? q̄a homo videt
 in facie: deus aut in corde.
Reddebat malū p malo? ai-
 cos amabat: inimicos odie-
 bat. Hec iusticia corporalis
 nō spūalis: hōib⁹ placens
 nō deo. Vides q̄a oīs conti-
 nētia eorū corporalis erat?
 p̄cā actū dep̄mens. nō vo-
 lūtati. **Ite** locuste sūt vola-
 tilia mūda tū pua? et nō
 satis in altū volancia: que
 māducabat iohānes q̄statu-
 tis ī deserto. Quos docebat
 iohānes. id ē māducabat:
 volatilia quidā erāt. nō aut
 magna volatilia. nec satis
 in altū volancia? q̄a sedm
 iusticias legis pene corpales
 vivebat: nō sedm spūaliora
 et altissima xpi p̄cepta. De-
 niq̄ quō magne volucres
 erāt iudei ad altū volātes?
 quib⁹ a iohāne p̄mā sola ī-
 iugebat? Qui em̄ abstinet
 ab ope malo. et nō insuper
 facit opa bona. volat q̄dem:
 nō aut in altū volat. Pua

ergo volatilia et nō ī altū
 volancia māducabat iohā-
 nes? maiora aut volatilia
 et in altū volācia q̄ altissi-
 ma de celi poterāt penetra-
 re: xpo post venienti quasi
 regi magno seruabat. Ille
 em̄ postea venies magna
 volatilia et in altū volācia
 māducavit? id ē docuit bea-
 tos aplos duodecā: et sub
 aplis septuaginta. et ceteros
 xpianos. quib⁹ et altissima
 mādauit p̄cepta. Antiquis
 dictū ē. nō occides? ego aut
 dico: si quis intus fuit ser-
 sus sine causa. reus erit iū-
 dicij. Antiquis dictū est. nō
 adulterabis? ego aut dico:
 nec usq̄ ad oculū ḡcipisab.
 Antiquis dictū ē. nō p̄urue:
 ego aut dico. oīo nō iurare.
 Antiquis dictū ē. oculū pro
 oculū. dente p̄ dente? ego
 aut dico: nō redde malū
 p̄ malo. Antiquis dictū est.
 diliges amicū. et odies īmi-
 cū? ego aut dico: diligite
 īmicos vros. Vides q̄a qui-
 bus iohānes p̄itencā p̄di-
 cabat p̄ccōrū. pua volatilia
 erat. et nō in altū volācia?

quibus spūaliora aut xpc
 mādauit magna volatilia
 erat. et ipos penetrancia
 celos: ut dicē possint. nri
 aut gūfacio ē in celis. Et iō
 forsitan eis dicebat. Nolite
 timē: multos em passerib?
 meliores estis. Itē mella sūt
 eloquia dei. Ideo ergo iohēs
 mel agreste edebat? quomā
 adhuc an xpm. an spm san
 sub lege qstitutus. legis ute
 batur eloqis: inspidis. et i
 suauib? et i agrestib? Nam
 si filius dei sub lege factus ē.
 p̄tomagis iohēs qui erat
 iudeus. Sed filius dei factus
 ē sub lege: ut eos qui sub
 lege erāt educeret. Iohānes
 aut sub lege natus ē. nō so
 lū ut eos qui sub lege erāt
 educeret: sed ut scdm legē
 et vīneret et doceret. p̄te
 rea nichil extra legē aut fe
 cit. aut docuit? sed tm̄ peni
 tēciā pdicauit: xpc aut multa
 extra legē et fecit. et docuit
 In sabbato opatus ē: lepsi
 tetigit. et alia multa? qā nō
 inspidis et agrestib? legis
 utebatur p̄ceptis: sed suau
 bus et domesticis que a

p̄re suscepat. p̄tea iohānes
 agreste mel māducauit?
 xpc aut domesticū: ac si iō
 hānes legis et p̄phetarū
 oem formā adimplens. spe
 ciem gr̄ciū diuina v̄tute ar
 ta seipm̄ cōsumas. capilla
 riā et peregrinā tunicā i
 ducebat? qā etiā sua lex
 et p̄phete suis p̄phetaoib?
 i putrescibile et incarpibile
 tenuit: Zona aut erat pre
 cincty preparacionē oñdens
 accedentib? et credentibus
 pdicacionib? suis. Edebat
 aut locustas et mel siluestre?
 oñdens eos qui longe vola
 bāt. p̄pe eē futuros: sicut et
 apls aut ad gētes. Et vos
 qui aliqn̄ longe eratis: p̄pe
 facti estis in sanguīe xpi. Et
 qā agrestū genū dulcedi
 nē future fidei docēs q̄ ad
 cūncionē elacionis proces
 serat: mel siluestre edebat.
Tūc exibat ad eū oīs ihero
solima et iudea? id ē quādo
 vox facta ē in deserto pate
 viā dñi: rās facite semitas
 ei. Et amplius resonabat
 cōuersacio vite ei? i hēmo.
 qm̄ vox clamoris ipi? et

magis expauescere faciebat
 hoies opibus suis q̄ v̄bis.
Et forsitan nisi sermones
 suos q̄nta facie h̄m̄i com-
 medasset: nūq̄ oīs iūda
 ad vocē ei⁹ exisset ad eū.
Et quib⁹ v̄bis apparet: q̄
 dñs cōstitit⁹ i mūdo non
 tm̄ visibiliter sermonib⁹
 suis doceret pplm̄ suū: sed
 invisibilit̄ in cordib⁹ hom̄
 opas adducebat ad fidem.
Nec enī hoc admonebat io-
 hānes ut viā dñi sup̄ t̄ra:
 sed in cordibus et in sensib⁹
 hom̄ pararet. Ergo i p̄ma
 facie quidē videbat⁹ in cor-
 pore ambulās? reuera aut̄
 per corda hom̄ et sensus
 itedens: singulorū cōsāas
 scrutabatur. Egrediebatur ad
 eū oīs iūda. Ad cōparationē
 sc̄tatis illi⁹? q̄s poterat ar-
 bitrari se instū? Inimitabi-
 lis enī erat cōversatio ei⁹.
Quā vitā faciebat appare-
 re culpabile? ut in nemo
 i opibus suis cōfideret: sed
 oīs i m̄as dei spem suā
 collocaret. Quāmodū
 enī si videris albam veste
 dias. satis candida ē vestis?

si vero posueris eā iuxta ni-
 ue incipit sordida apparere.
 et vere sordida ē nō. tamen
 quātū ad similitudinē niuis
 sordida iuenit? sic q̄ntū ad
 cōparationē iohānis: oīs
 hō videbat⁹ i mūdus. Et v̄
 talis debet eē p̄nceps i po-
 pulo: ut totus pls semp̄
 aliq̄ nom̄ iueniat quod
 p̄mitet⁹ in eo. Nā ad cui⁹
 similitudinē extendat se pls
 et emendet? si videt ip̄os
 p̄ncipes sordidiores eē q̄
 se. **E**t baptizabant⁹ ab eo:
 cōfiteres peccā sua. Cōfes-
 sio peccōrū: ē testimoniū cō-
 sc̄ie timētis deū. Qui enī
 timet iudiciū dei: peccā sua
 cōfiteri nō erubescat. Qui
 aut̄ erubescat: nō timet.
Pfectus enī timor. soluit
 oēm pudorē. Illis enī tur-
 pitudo cōfessionis aspiciat⁹:
 ubi futuri iudicij pena nō
 credit⁹. Nūq̄ nō scim⁹ q̄
 cōfessio peccōrū habet pu-
 dorē? et q̄ hoc ip̄m̄ eru-
 besce pena ē gravis. Et
 ideo nos deus magis iubet
 cōfiteri peccā nrā: ut vere

cū diam paciam pro pena
 sua et hocipm ps ē iudiciū.
O di mīa: quē tociens ad
 iudiciā excitauim? **S**uffi-
 cit ei et solus pudor p pena.
Videns aut mltos phariseo-
 rū et saduceoz venientes
 ad baptismū: dixit eis **G**e-
 nimina viperarū! q̄s vos
 docuit fugē ab ira v̄tūm.
Facite fr̄s dignos p̄nie. **S**i
 ait artifex medicorū. si vide-
 rit egrotatis colorem? Intel-
 ligit spec̄ie passiois ip̄ius:
 sic et iohāes mox ut vidit
 phariseos venientes ad se.
 intellexit cogitacōes eozū p̄-
 uas. **F**orsitam em̄ cogitauē-
 rūt apud se **I**ms et confi-
 tem̄ p̄cā n̄rā. **Q**uātū est
 em̄ in vna hora erubescere?
Iusticias a nobis nō q̄rit!
 nullū laborē nobis ip̄onit:
 baptismū et cōsequim̄ in-
 dulgēciā p̄cōz. **S**ic cogita-
 bant. quō et mō om̄s qui
 faciendē iusticie p̄positū nō
 habēt! et ad baptismū ve-
 niūt. putātes q̄n p̄t eos ius-
 tificare sola aqua baptismā-
 tis: eā si nō p̄cesserit bo-
 na volūtas. **I**nspicēs pone

iohāne medicū eē? verbū
 aut̄ ip̄i q̄ fertū medicina-
 le quo replete p̄c̄is q̄sancie
 p̄adūtur: cōfessionē puta-
 eē digestionē ip̄uritatis et
 spurciē q̄ intus erāt ichu-
 sa. baptismū eē lauacionē
 sordū egressarū. **N**ūq̄ sc̄a
 digestionē ip̄uritatis? iam
 statim sanūs sc̄s es: **N**ūq̄
 iā nō habes vulnūs? **N**ūq̄
 nō ē tibi iā n̄cīa suppositō
 medicine? **S**ic mltā dilige-
 cia n̄cīa ē hōi post q̄fessio-
 nē et baptismū: ut vulnū
 p̄cōz ei et q̄fessiois aper-
 tura sanet. **G**enimina vi-
 perarū. **N**atura viperarū ta-
 lis ē: cū momorderit hōmē.
 statū cūrit ad aquā. **S**i aut̄
 aquā nō iuenerit: morit̄.
Ideo et istos vocabat geni-
 mina viperarū? qui p̄cā
 mortiferā q̄mittētes cūre-
 bāt ad baptismū: ut quē ad
 modū vipere. per aquā pe-
 riculū mortis euadāt. **I**tem
 viperarū natura ē: rūpere
 viscera matrū suar et sic
 nasci. **Q**m̄ ergo iudei assi-
 due p̄sequētes p̄phetas? cor-
 rūperūt matrē suā synago-

gā sicut ipā ligens dicit in
 canticis filij mei dimicauit
 int̄ in me: ideo viperarū ge-
 nimina nūcipāt. Itē. vipe-
 rafors speciose sūt et quasi
 picte: ab itus aut veneno
 replete sūt. Ideo et ypocritas
 pharizeos genimina vipe-
 rarū appellat? qā similitudi-
 nē sitatis ondebāt in vul-
 tu: et venenū malicie por-
 tabāt ī corde. Quis vobis
 ondit? An ne ysaias ppha
 ondit vobis dices? lauamini
 et mundi estote. Absit. Ille
 em sic dicit. Lauamini et
 mundi estote? auferte nequi-
 citā ab animabus vris: discite
 bñfacere. Si vos ysaias
 docuiss? nūq̄ spes vrā ī
 aqua tm̄ndō poneret: sed
 etiā in operib? bonis. Itē
 dauid ppha vobis ondit di-
 cens. Asperges me dn̄e yso-
 po et mundabor: lauabis
 me et sup nīnē dealbabor.
 Absit. Ille em sic dicit pos-
 tea. Bacticiū deo spūs cōtri-
 bulatus: cor cōtritū et hū-
 liatū deus nō despicias. Si
 ergo discipuli essetis dauid:

cū spū cōtribulato. et cū ge-
 mitu cordis ad baptismū ve-
 niretis. Et nolite dicere quia
patre habemus abrahā. Quid
 em pdest ei quē sordidant
 mores? gnācio clara. Aut
 quid nocet illi gnācio vilis?
 quē mores adornāt. Ipse
 se vacuū ab oībus bonie
 actib? ondit: qui gloriatur
 ī p̄ribus. Quid profuit cam-
 p̄ fuit fili? noe. Rōne sepa-
 ratū de medio filiorū. Qui
 scdm carnē frater natus fue-
 rat: scdm aīmū frās ē ser-
 uus. Nec familia ei? scā: po-
 tuit defendere impios mores.
 Aut q̄ nocuit abrahā? qā
 p̄rem habuit tharā lūteorū
 deorū cultorē. Rōne sepa-
 tū a gnē suo postus ē in ca-
 put fidelū? ut nō diceret?
 filius peccorū. sed p̄ scōrū.
 Nec potuerūt glām ei? sor-
 didare paterni errores. Nā
 et aurū de terra nascitur:
 sed nō ē terra. Et aurū qui-
 dē eligit? terra aut cōtemp-
 nit. Et stannū de argento
 egredit? sed nō est argētū.
 Itaq̄ argētū colatū serua-
 tur: stannū aut expellitur.

Melius est de contemptibili genere
 clarum fieri: quam de claro genere
 contemptibile nasci. Qui enim
 de claro genere clarus nascitur?
 gloria claritudinis eius non est eius
 solius: sed communis videtur cum
 genere. Qui autem de contemptibili
 genere clarus egreditur? tota
 gloria claritudinis eius: eius solius
 est. Iste qui de contemptibili genere
 contemptibilis nascitur? turpitu-
 do contemptibilitatis non est eius
 solius: sed etiam generis eius. Qui
 autem de claro genere contemptibi-
 lis nascitur? omnis turpitudine, il-
 lius est solius. Ideo melius est
 ut in te gloriantur parentes
 quia tale filium habent: quam tu
 gloriaris in parentibus. Sic
 et vos nolite gloriari dicentes?
 quia patrem habemus abraham:
 sed magis exubescite quia filii
 eius estis. et hereditatis eius non
 estis heredes. Ipse enim suo
 testimonio se quincit quia de
 adulterio natus est: qui patrem
 non simulat. Vermonem dicit
 ad iudeos. Convertamini ad christi-
 anos? quia sicut iudei putabant
 se per hoc solum esse salvandos
 quia erat filii abraham: sic et
 multi insipientes christiani per

hoc solum putant se salvandos
 quia sunt christiani. Ad quos que-
 rientes dicit iohannes. Nolite
 dicere quia sumus christiani: sed
 facite dignos patris factus. No-
 tens est deus de lapidibus istis
 suscitare filios abraham. Lapis
 quidem durus est ad opus? sed
 cum factum fuerit opus de eo
 deficere nescit: sic et gentes
 cum difficultate quidem credi-
 derunt. tamen credentes permanet
 eternum in fide. Jam securis
 ad radicem arboris posita est.
 Securis est acutissima in omni
 summa: que totum praefixu-
 ra est mundum. Et si posita est.
 que non praedit. Et ut si iterum
 praefixura non fuerat? quare po-
 sita est? Omnia rationabiles
 sunt arbores? et in potesta-
 te habent facere bonum autem
 non facere: ut videntes ad ra-
 dices suas posita esse securi.
 timeat praefixionem suam. et fa-
 ciat fructum. Nam quantumvis ma-
 lus nec timore corrigitur:
 tamen bonus nisi timeat perit.
 Ergo denunciatio iure et si in
 malis nichil agit: tamen a ma-
 lis segregat bonos. Vide
 autem non ad ramos posita

dicitur esse securis! ut cum praeci-
 se fuerit iterum reparentur:
 sed ad radices, ut irrepara-
 biliter extirpentur. Quare.
 Quoniam quoniam diu mundus iste
 iuquus et totus positus in
 maligno non erit extra finem!
 castigabantur peccatores et non
 exterminabantur: propter duas
 causas. Primum quidem quoniam
 oportebat homines esse in mu-
 do quoniam uisus essent iuqui: quoniam
 et ipse mundus iuquus est. De-
 inde quia mundo manente ex-
 pectatio erat! si forte aliqui
 nascerentur iusti: ex gratia con-
 ditibus iustorum. Nunc autem hoc quod
 mundo iam finiente! illo autem
 seculo appropinquante, non castigantur
 iam peccatores: sed cutuntur propter
 duas causas. Primum quidem
 quia iam nec expectatio potest
 esse: si forte ex gratia conditibus
 iustorum aliqui aliquando iusti
 nascantur. Deinde quia nec
 quoniam uenit ut in illo seculo mundo
 homines sint non sancti sicut scrip-
 tum est: quoniam sancti inhabitabunt
 terram. Iniqui uero expellen-
 tur de ea. Et iterum oritur psal-
 mus. Tollatur impius ut
 non uideat honorem domini dei.

Ego quidem baptizo uos in
 aqua in penitentia. Qui autem
 post me uenit fortior me
 est: cuius non sum dignus calciam-
 mēta soluere. ipse baptisabit
 uos in spiritu et igne. Quoniam
 missus est iohannes ad bap-
 tizandum non propter tantum natu-
 rae dandi baptismatis! sed
 ut per occasionem ad bap-
 tizandum uenientibus, presentiam
 filii dei in corpore predicaret:
 sicut testificatur alibi dicens!
 sed ut manifestetur in israel!
 ideo ego ueni in aqua bap-
 tizare: ideo nunc ad bap-
 tizandum uenientibus et ipsum pre-
 dicabat apparituru[m] confesum.
 et eminentiam patris eius
 enunciat. Pedes autem christi in-
 telligere possumus christianos
 in quibus ambulat: papae
 aplos ceterosque predicatores
 per quos discurrunt: inter
 quos et fuerat iohannes
 baptista. Calciamēta autem
 quibus operit pedes: possumus
 intelligere firmitates quibus
 omnes operit predicatores.
 Vis scire quam fortia sint
 calciamēta ipsius? Audi

ipm dicte ad ieremiam
 Ecce posui te in hodierna
 die sicut ciuitate firmam:
 et sicut murum exent. Hec
 ergo calciameta xpi oes
 pdicatores portant: et ioha-
 nes ipse portabat. Sed dig-
 num se non esse pnuiciabat por-
 tare: ut maiore onderet
 glham xpi meritis suis. Jo-
 hanes e corporalis. et aqua
 corpus e: id corpus cu cor-
 pore corpus baptizat? xpc
 aut sps e. et sps scs
 sps e. aua quoqz sps e:
 id sps cu spu. spm nrm
 baptizat. Et qm iudex e
 qui baptizat i igne. id est
 in tptacionib? iohanes
 cu sit corporalis. spirita-
 le baptismu no pt dare:
 qa ois beneficis maior
 e q bnficiu ei. Nemo pt
 dignicosi? bnficiu dare q
 ipse e: nec facit alteru qd
 ipse no e. In igne baptiza-
 re no pt homo: qa homo
 hois no pt ee iudex. Ille
 em tptandi habet licen-
 aa: qui habet remunerari
 di ptatem. Ergo xpi bap-

tismu no soluit iohannis
 baptismu: sed in se inclu-
 sit. Qui em baptizat in
 noie xpi. utruqz baptismu
 habet et aque et sps? qa
 xpc et sps erat. et cor-
 pus suscepit: et corpale
 et spuale baptismu daret
 Iohannis aut baptismu no
 icludit in se baptismu xpi?
 qa qd maius e. min? i se
 icludit: qd aut min? e.
 mai? in se iclude no pt.
 Ideo aplos cu inuenisset
 quosda ephesios iohannis
 baptisate baptizatos?
 iteru baptizauit eos i no-
 mine xpi: qa in spu non
 erant baptizati. Si ergo
 sup iohannis baptismu qd
 plenu quide no erat. tamen
 rectu erat. iteru baptismu
 xpi dare licuit? quo tu di-
 cis qa sup baptismu meu
 meli? no debes baptizare
 qd nichil in se habet bap-
 tismatis pter nome. De-
 niqz baptizantes secudu
 morte illi? baptizam? qui
 crucifixus e. Si ergo non
 deus e crucifixus i carne
 sedm te. sed homo pterus:

iam scdm mortē hoīs pūri
 baptizab. hō aut pūrius.
 spūale baptisimū dare nō
 pōt: sicut sup̄ dixim⁹. Et iō
 baptisimū tuū et si eēt res,
 tū? tū iohānis baptisimū
 erat id ē in aqua: non in
 spū. Ergo paul⁹ xpi secūto
 ē exemplū? baptizabat eos
 qui iohānis baptisimate fue-
 rant baptizati: qm̄ et xpc
 iterū baptizavit eos qui a
 iohāne fuerāt baptizati.
 sicut demonstrat sermo di-
 cens. Ego quidē vos bap-
 tizo in aqua: ille autē vos
 baptizabit in spū. Nec vi-
 debat iterū baptizare: sed
 semel. In quo em̄ ap̄lus eēt
 xpi baptisim⁹ qm̄ iohānis?
 in hō baptisimū nouū vide-
 batur: et nō iteratū. Si q̄
 post baptisimū iohānis. qd̄
 et si p̄fectū nō erat. tamē
 legitimū erat: baptizabat
 xpc ut ampli⁹ aliq̄ daret
 hoīb⁹? quō post impiū
 baptisimū nō licet dare sc̄m.
 Videam⁹ nūc vni⁹ cuiusq̄
 baptisimatis qualis sit vti-
 litas. Et quāuis verbi bap-
 tisimū nō sit positū in hoc

loco? tū qā ē et dñs dixit
 de eo. et vos mūdi estis
 ppter v̄bū qd̄ locutus sū vo-
 bis. Est ap̄lus ait. Mūdab
 eā lauachro atq̄ in verbo:
 dicim⁹ et de illo. qm̄ v̄bū
 a sordib⁹ ignorācie mūdāt.
 sciēcie lūme ifundēs? sed
 pctā nō diluit: aiām non
 adiūnat? nec gāpiscētiās
 malas p̄cidit ab ea: nec
 carnē a mala volūtate cō-
 pesat. Hoc facit v̄bū dei
 mūdu: qd̄ quod faciebat
 antea lex. Iusticiā quidem
 ondebāt? aiām autē nō ad-
 iūuabat: qm̄ omē v̄bū lu-
 cerna ē et nō v̄tus. Item
 aqua p̄ficiat? qā pctā que
 iā p̄cesserūt in opus abluūt
 et hō si penituit: aiām autē
 nō s̄ficiat? nec cōcupiās
 cordis. aut cogitacōēs ma-
 las p̄cidit neq̄ repellit ab
 ea: sed nec carnales gāpitiās
 rēpmit. Qui ergo nō fuerit
 sic baptizatus ut mereat⁹
 accipe spm̄ sc̄m? in corpe
 quidē baptizatus ē: et pec-
 cata ei⁹ indulta sūt. sed in
 aiō cathecūmin⁹ ē. Hic em̄
 scriptū ē. Quia qui spm̄

.xl.

xpi nō habet: hic nō ē ei.
Proter qd' caro ei? postea
 peiora ei germinavit p̄cā?
 q̄a nō habet in se sp̄m q̄ser-
 uatē se: sed vacua est do-
 mus corporis ei? **P**roterea
 sp̄s ille iueniēs vacuā do-
 mū et mūdātā doctrinis
 fidei q̄i scopis? intrans sep-
 tēpliciter habitat ī ea: qm̄
 verba fidei que appellant̄
 scope. ab ignorācia mūdāt.
 nō p̄cās ul' ḡcipiscēcijs. **B**ap-
 tismū aut sp̄s p̄ficiat? q̄a
 ingredies spirity arcūplec-
 titur aiāz. et q̄i muro qdā
 repugnabili circuit eā:
 et nō p̄mittit ut carnales
 cōcipie et cogitacōes p̄ua-
 leant contra eā. **N**ā quide
 p̄mittit ut caro cōcipiscat:
 sed tenet aiām ut nō q̄sen-
 ciat neq̄ vincat̄ ab ea. **E**r-
 go qui sp̄m habet ḡcipis-
 cit qdē scdm̄ carnē? sed
 scdm̄ aiām adiuuat̄ a sp̄i:
 ut ḡcipie ei? nō veniat ad
 p̄fectū. **T**eptacōis aut et tri-
 bulacōis baptismū: ignem
 hūc opatur. **C**omburrit enī
 carnē et coquit? ut nō cō-
 cipiscat cito: s̄ ut nec ger-

minet ḡcipias. **N**ā aiā sp̄s
 ē. et sp̄itales penas timet:
 carnales aut nō timet. **V**n̄
 et s̄a penas hūi? s̄c̄i ḡtēp-
 nūt: et futurū iudicē timet
 ubi sp̄s c̄ciant̄. **C**aro aut
 sp̄itales penas nō timet:
 carnales aut timet. **I**deo
 mali nō cessat p̄care: nisi
 eos iudicia carnalia et ter-
 rena ḡquesant. **I**deo ergo s̄a-
 ens dñs q̄a caro carnales
 tm̄mō penas timet? sp̄i-
 les aut nō timet: mittit
 sup̄ seruos suos c̄nales
 teptacōes et tribulaciones?
 ut ḡbusta caro teneat disci-
 plinā: et times angustias
 suas nō ḡcipiscat malū?
 q̄a caro ipostina et ḡcipis-
 cēs. si secuta fuerit. et si nō
 vincit seruos dei. tñ sordidat
 s̄itate eoz et inquinat: et
 requiescē nō p̄mittit. **V**nde
 iusticia ī teptacionib? floret:
 ī p̄speritate aut marada ē.
Quēadmodū si faci posue-
 rit sup̄ terrā? cōburit ip̄as
 radices herbarū. et ī loco
 suo iā nō facile nascat̄ her-
 ba: sic et teptacōis ignis
 positus sup̄ carnē? ḡburit

radices gauripiaz i ea: ut no
 facile gauripiat. **V**ides ergo
 qa aqua pterita lauat paa?
 spūs aut repellit gauripias
 et pualere nō sinit: ignis
 aut ipas gauripiaz radices
 gaurit. **A**qua pterita tollit?
 spūs pncā ipedit: ignis
 adūsus futura premunit
Quid ē aut baptizare in
 igne: ead sequēs sermo de
 mōstrat dices. **H**abēs ven-
 tilabrū in manu sua. **V**en-
 tilabrū iudiciū ē: p qd dñs
 singulos hōies tēptat. et
 auctoriū corda diuidiat. **E**r-
 go nō mor qui in aq uel
 spū fuit baptizatus. statim
 ad pfectū ē baptizatus? n
 dñs eū iuisibiliter baptiza-
 uerit in igne tēptacōis: qm
 si nō fuit quis tēptatus.
 nō pōt eē probatus. **S**pecies
 aut tēptacōnū sūt multe.
Tēptantur em hōies i infir-
 mitatib⁹. aut i dapnib⁹ rez
 suaz? aut i mortib⁹ caroz
 suoz: sicut iob et thobias.
Alij in cogitacōib⁹ pncēsis.
 aut i diffidencijs: sicut dī
 ppha. **V**ba me dñe et tēpta-
 me: vix renes meos et cor
 meū? qm mīa tua ante

oculos meos ē: et cōplacū
 i veritate tua. **I**te salomon
 dicit de xpō? qm cū tēpta-
 cione ambulat cū eo: et ele-
 git eū. **I**n pncis timorē et
 metū adducet sup eū? ut
 cruciet eū in tbulacōe doc-
 trine sue: donec tēptet eū
 i cogitacōib⁹ ei⁹. et credat
 aīe eius. **A**lij in psecucōib⁹:
 dicente ppha ex psona mar-
 tirū. **Q**m pbasti nos deus?
 igne examinasti nos: sicut
 igne examinab⁹ argentū. **V**
Vū salomon scies qm ser-
 uos dei oportet tēptari: am-
 monet dices. **F**ili accedens
 ad seruitutē dei? stat i iusticia
 et timore: et pparā aīaz tuā
 ad tēptacōnē. **E**t ut bre-
 uiter dicam⁹? oīs adūsitas
 que nos sine nrā occasione
 tribulat in hō mūdo: baptis-
 mus ignis ē. **Q**uā si mag-
 nanimiter sustinueris nichil
 mīnūas cont dēū: iputat⁹
 tibi illa carnalis afflictio
 p pccū qd gmisisti. **S**i aut
 nō peccasti qd ē difficile?
 et ignis ille tēptacōis cir-
 ca aīam tuā nō iuenit for-
 des pccōz qd comedat: ipaz

tua animam facit splendidiorē.
Et quanto quior fuerit tempta-
 tio: tantomagis facit clares-
 cere animam. **Et** in aqua quod
 semel baptizatum: in igne aut
 sepe dum vivimus. **Sicut** enim
 vita nostra in hoc mundo nunquam
 munda est a peccato: aut enim vi-
 dendo. aut audiendo. aut lo-
 quendo. aut cogitando que non
 expediunt. semper animam sordi-
 dat: sic nunquam a nobis ignis
 tribulationis recedere potest. **Et** ve-
 optabilis res est ista sapien-
 tibus: quam scriptum est. **Beatus**
 homo quem dominus arguerit super
 terram. **Quamvis** autem secundum
 veritatem rei. ignis et ventilabrum
 unum est sensus: tamen sequens
 proprietates sermonum. puto
 dominum esse ignis et ventila-
 bri: ut omnis tribulatio que
 contingit christianis secundum car-
 nem sit baptismus ignis: perse-
 cutio autem gentiliu vel here-
 ticorum: sit ventilatio venti-
 labri celestis. **Et** mundabit
 arcam suam. **Arca** est ecclesia:
 horreum autem regnum celeste:
 ager vero hic mundus. **Sicut**
 ergo prefamilias mittens
 messores. metit festucas de

agro: et comportat eas in area
 ut illic traheret et ventilet
 et discernat triticum a pale-
 is: sic dominus mittens aplos
 ceterosque doctores qui messo-
 res: perdit omnes gentes de
 mundo: et in area ecclesie con-
 gregavit. **Hic** ergo tritura-
 di sumus: hic ventilandi. **Sicut**
 enim granum tritici inclusum in
 palea foras non egreditur
 nisi fuerit trituratum: sic et
 homo de impedimentis mundicia-
 libus. et de rebus carnalibus
 qui in palea involutus difficile
 egreditur: nisi fuerit aliqua tri-
 bulatio veritatis. **Non** sicut
 plenum quidem granum mor ut
 leviter percussus fuerit. de pa-
 lea sua exilit foras: si autem
 subtile fuerit tardius egreditur:
 quod si vacuum fuerit foras iac-
 tatur: sic omnes quidem homines
 in rebus carnalibus delinunt:
 sicut grana in palea. **Sed** qui
 fidelis est. et boni cordis habet
 medullam: mor ut leviter
 tribulatus fuerit negligens
 que sunt carnalia currit ad
 deum: si autem modice infidelior
 fuerit. cum grandi tribulatione
 virescit et currit ad deum.

Qui autem infidelis est et va-
 cuus. spiritus gratias fuerit.
 sicut graminum vacui de palea
 non egreditur? sic et ille de car-
 nalibus rebus et de impedimen-
 tis mundialibus nunquam egreditur
 nec transit ad deum: sed illic in
 malis constitutus quiescit. ut
 cum infidelibus quasi cum paleis
 foras precipiat. Et sicut triti-
 cum primum quidem trituratur? et
 cum trituratum fuerit incet cum
 paleis in uno loco confuso.
 postea autem ventilabitur: ut
 que fuerat iam disiecta cor-
 poribus. separantur et locis?
 sic et populus in ecclesia aut mo-
 tibus quiescit carnalium passio-
 num animam semper vergentium:
 aut castigationibus corpori-
 libus quasi virgis quibusdam.
 aut calcationibus inimicorum
 et superbiorum quasi calibus irra-
 tionabilium inimicorum: ut dis-
 iungantur fideles ab infidelibus
 per diversas collisionum species.
 Cum autem disiecti fuerint ab
 inimice: actibus adhuc in ec-
 clesia habentur commixti. Ideo
 orietur praecipitatio quasi ventus?
 ut ventilabro episcopi iactati.
 quia iam disiecti erant actibus.

separantur et locis: ut sicut tri-
 tici mundum in granariis. sic
 sancti probati in regnis celestibus
 reponantur. Vides ergo quia
 temptatio non proderit sed manifestat
 eos qui in pace non appare-
 bant. Sed forte dicis. Ratione
 melius erat ut ab inicio deus
 electos homines ad christianitatem
 vocasset? ut non semper ventila-
 ret ecclesia. sed magis in pace
 cresceret. Audi. Nunquam tu po-
 tes cum sis messis tua? in agro
 triticum a paleis separare?
 Et si temptaveris? nec pale-
 as a tritico separabis: et tri-
 ticum sicut cum paleis perdis.
 Sic non poterat fieri ut de
 iudeis deus. aut gentilibus
 iam electos sine temptatione
 discerneret et vocaret? quoniam
 qui non agnoscat christum. nec
 veritatem eius: si errat aut
 peccat. non apparet utrum ma-
 gis propter malum propositum suum pec-
 cat. aut propter ignorantiam.
 Si autem agnovit christum et illu-
 sionem eius. et erraverit. aut
 peccaverit? nunc manifestum est
 quia non ideo errat aut peccat
 quia nescit qui sit deus. aut
 quia voluntas ipsius: sed quia

nō diligit volūtatē dei.
Hec sine tēptacōe quō fieri
 pnt. **E**cce enī si palma ppo-
 sita nō sit in stadio: athletā
 nolentē lictari nō poteris
 q̄i ifirmū. **I**ncertū est enī
 utrū ideo lictari nō vult
 q̄a ifirmū ē: aut quia nō
 videt ppositam palmā. **N**ō
 si palmā viderit et lictari
 noluerit: tūc manifestū ē:
 qd̄ ppter desidiā suā non
 vult lictari. **S**ic et genti-
 lis q̄ resurrectionis p̄mia
 nescit: nec futurū eē iudiciū
 credit: nō p̄t cognosci utrū
 ideo nō facit iusticiā q̄a nō
 amat iusticiā. aut q̄a nul-
 lam mercedē sperat de ea.
Si vero fās fuerit xp̄ianū
 et agnoverit futurū eē iū-
 diciū: tūc peccāb. manifestū
 ē iō peccare: q̄a nō amat
 qd̄ ē bonū. **A**dhuc forte
 dicās. **H**ec secūdu hominē
 dicās? **D**eus aut̄ q̄ cordiū
 et futurū ē cognitor: po-
 terat scire q̄s q̄lis erat fu-
 turus. **S**ed audi. **I**n iudicio
 xp̄i. iusto nō solū queritū-
 ut xp̄c agnoscat se iuste hōi-
 nē iudicare? sed etiā ut ip̄e

homo agnoscat se iuste iū-
 dicari a xp̄o testimonio co-
 gitacionū suarū et operū
 cōpbatū. sicut scriptū ē.
Cogitacionib⁹ iuicē accū-
 santib⁹ aut etiā defenden-
 tibus ī die cū iudicauerit
 deus occulta homī. **I**te. **E**cce
 homo: et opa ei⁹. **I**te. **A**rgu-
 am te et statuā contra fa-
 ciem tuā peccā tua. **S**i ergo
 hō nō cognosces xp̄m. neq̄
 iusticiā ei⁹ scdm̄ scienciam
 dei cōdēpnat⁹ a deo? quō
 cognosces se iuste dampna-
 tū? **N**ā deus quidē cogni-
 tor cordis: scit q̄a iuste eū
 cōdēpnauit. **I**p̄e aut̄ pec-
 cator nō itelligit iuste se
 cōdēpnatū: et dicē potest
Quī et ego si cognouisse
 xp̄m et mādata ei⁹? ser-
 uassem fidē ei⁹: et nō de-
 clinassem a mādatib⁹ ip̄i⁹.
Ideo ergo oēs ad cognicio-
 nē veritatis adduxit: ut
 manifesti sint peccātes: q̄a
 nō ignorācia iusticie. sed
 malo pposito peccauerūt:
 et nō ignorantes xp̄m. re-
 cessert a xp̄o: sed magis p-
 tes dyaboli diligentes

Si ergo quoniam ex iudeis et gen-
 tibus vocabantur. etiam vocari
 non poterant. Quoniam magis
 modo non possunt fieri etiam christiani.
 cum omnes de christiani parentibus
 generentur. Et non
 tamen non sunt christiani quia cre-
 dunt in christum. aut diligunt
 eum. sed quia de christiani pa-
 rentibus parentur. et vocatio
 eorum fit non secundum fidem. sed
 secundum genus. **N**ecessarium ergo
 est ut omnes boni et mali
 fiat christiani. et omnes agni-
 cione veritatis accipiant.
 et postea missio temptatio-
 nibus. pauci eligantur de
 multis. ut impleatur quod dicitur
 est. Multi vocati. pauci autem
 electi. **N**unc tu reprehendis.
 quoniam a tritico separas paleas.
 et ita recodis. **N**ec enim
 est ratio ut simul cum tritico
 reponas et paleas. quia nec
 necesse sunt tibi ad usum. **E**t
 quomodo deum culpam. quod a fide-
 libus separat infideles. qui
 non proficiunt ad gloriam eius.
Et ille quidem paleas habet
 per naturam ut sint paleas.
 et triticum esse non possunt. **I**nsi-

des autem non per naturam ha-
 bent ut sint infideles. sed sunt
 ipsa voluntate. expellentes a
 se medullam iusticie. **S**i ergo
 ille paleas quod non possunt triticum
 esse abiciunt in igne. quoniam ma-
 gis infideles digni abicien-
 tur. quod poterant triticum esse si
 non a se medulla iusticie pie-
 cissent. **E**t vide quomodo non dicit
 mundabit area sua. sed
 mundabit. **E**t tunc enim usque
 ad consummationem. **S**ed necesse est
 ut diuisis modis temptet eam.
 donec mundet. **E**t ideo ecclesia
 christi nunquam sine temptatione di-
 missa est. **E**t primum quidem ve-
 tilauerunt eam iudei. deinde ge-
 tiles. modo heretici. per modum
 autem perueniet antichristus.
Sicut enim quoniam per modicum au-
 rum est. non mundat tota triti-
 ci massa. sed leuiiores quod
 paleas modicum aurum iactat.
 grauiiores autem remanent. sili-
 ter remanent et vacua gra-
 na. **N**ecessario ergo ut ma-
 ior expectet ventus. ut et
 grauiiores paleas. et vacua
 grana iactentur. sic et quoniam
 modicum est temptatio. illi tamen

percut de ecclia qui multi
 sunt infideles. Ideo nunc est tempus
 maior: ut omnes infideles
 pleni expellantur: ut per
 purgetur ecclia. Et modo quod
 modico flatu temptatoribus sus-
 flante. pessimi homines recedunt:
 si autem surgeret maior tem-
 pestas: etiam illi qui videntur
 stabiles. sunt casuri et exituri.

Uinc venit Omelia 6.

Uinc venit a galilea in iorda-
 ne ad iohanne. **Quando**
 iohannes predicavit dicebat. Veni-
 te ad me agite. appropinquabit enim
 regnum celorum: ut testimonium
 acciperet a iohanne. Ecce agnus
 dei: ecce qui tollit peccata mundi.
 Et ut confirmaret predi-
 cationem ipsius: ut videntes
 homines christum cum esset sine pec-
 cato. quasi peccatore baptizari:
 dicit apud se. Si ille de cuius
 innocentia baptista testimo-
 nium dedit. baptismum se ne-
 cessarium habere putavit: quomodo
 nos qui peccati sumus. Item testi-
 ficatus est iohannes. quoniam
 ego baptizo vos in aqua:
 post me autem veniet fortior

me: ipse vos baptizabit in
 spiritu et igne. Ideo tunc venit.
 ut etiam hoc testimonium eius
 ostenderet verum: ut in baptismo
 eius aperiantur celi: descendat
 spiritus. proclamet de celo: et
 per haec manifestum efficiatur
 quia vere dignior erat iohanne:
 quia baptizatus a iohanne.
 Sicut enim quando percessit lucifer.
 lux non expectat occasum luci-
 feri ut ita peccat: sed adhuc
 eo ascendente egreditur: et suo
 lumine obscurat illum adorem:
 sic et iohannes predicante ante
 christum. christus non expectavit
 ut cursu sui iohannes impletur
 et sic veniret ipse in medium:
 sed eo adhuc docente appruit:
 ut per copationem doctrine suae
 vel operis. predicationem iohannis
 faceret nec videri iustitiam.
 Quando postquam cepit christus predica-
 re ad se currentibus universis:
 viluit doctrina iohannis. Quando
 discipuli videntes: dicebant
 ad eum. Nihil est ecce cui testimo-
 nium prohibebas esse hic bap-
 tizat: et omnes veniunt ad eum.
 Deinde venit ad baptismum:
 non ut ipse remissionem peccatorum
 acciperet per baptismum: sed ut

sanctitas aquas relinquet
 postmodum baptizandis. Ad
 hoc autem ut quae humana suscep-
 sit naturam: totum humane na-
 turae inueniat implese mis-
 terium. Nam quoniam ipse non erat
 peccator: tamen naturam susceperat
 peccatorem: propterea et si ipse
 baptizate non egebat, tamen
 carnali naturam opus erat.
Johannes prohibebat enim dicens.
Ego a te debeo baptizari!
et tu venis ad me. Quomodo
 ego desidero ascendere! tu idem
 descendis? Ergo ut tu me
 baptizes? et ydonea ratio ut
 iustus efficiat et dignus celo!
 ut autem ego te baptizem que
 est ratio? Ut iustus efficiatur?
 Sed ipse est iusticie iudex. Ut
 in celum ascendas? Sed natu-
 ra in celo es: et si voluntate
 de celo descendis. Tu es spiritus:
 ego caro. Numquam caro spiritu
 sanctificare potest. Magis autem
 spiritus sanctificat carnem. Cuius
 enim est curandi virtus: ipsi
 est et sanctificandi potestas. Quis
 dicitur a paupere diuicias quaerit.
 Magis autem a diuite
 pauper. Omne bonum de celo
 descendit in terram: non de
 terra ascendit in celum.

Ille antiquus Lucifer qui mane
 oriebat: cogitavit apud se
 dicens. Supra celum ascenda et
si ergo ille angelus constitutus
et pro sola cogitatione super-
bie depositus est de angelica
gloria ad ignominiam tenebra-
rum? ego quod merear pati si
homo carnalis et corruptibili-
bus constitutus tante superbie
opus implevero. et dignum
me estimavero totam creaturam
domini baptizare. Et ait ei
ihesus. Sine modo: sic enim oportet
nos implere omnem iusticiam
non denegavit eminentiam
potestatis sue: sed misterium dis-
pendentis ostendit dicens. sine
modo: id est scio quia homo est iustus
ut tu a me baptizeris? sed
modo sine ut iusticiam baptis-
matibus non verbis sed factis
adimpleam: prius suscipiam
et postea predicabo. Quod ergo
dicit. sic oportet nos im-
plere omnem iusticiam? non homo
scit ut si fuerit baptizatus:
sed sic. id est quemadmodum bap-
tizatus iusticiam prius factis
implevit. postea predicavit.
sic omnem iusticiam non prius
verbis. quam factis implevit.

Un et lucas testat^r de illo
 dicit. Omni quide sermone
 fra de oibus o theophile: q
 cepit ih̄s face et doce. Aut
 ita. Sic oportet nos oem
 iusticia implere: idē quo et
 baptismi implem⁹ iusti
 cia. Im̄ impleuit iusticia
 baptismi xpc̄! sine dubio
 scdm̄ dispesacione huane
 nature: hoim̄ ē enī opus
 habē baptismatis. q̄ scdm̄
 naturā carnale ois sunt
 patres. Sicut ergo imple
 uit iusticia baptismi! sic
 impleuit iusticia nascēdi.
 cecēdi. māducaēdi. bibēdi.
 dormiēdi et lassandi: sic
 et suscipiēdi teptacionis.
 sic et timoris et fuge et
 tristicie. sic passiois et mor
 tis. et resurrectiois imple
 uit iusticia. idē scdm̄ dis
 pesacione qua suscepit hūa
 ne nature ois iusticias is
 tas impleuit. Ergo sic et
 natus ē ut nō de9: sed ut
 homo. Quasi hō sic creuit.
 sic esuriuit: sic teptatus ē.
 sic lassatus ē. Ho hō pur9:
 sed deus in hōie. Quasi hō
 sic alligatus ē: sic flagella
 tus ē. sic c̄tiferus et mor

tuus ē. Ho hō: sed p̄ dispe
 sacione deus q̄ hō. Si autē
 h̄ oia purus hō impleuit?
 iā nō scdm̄ dispesacionem
 huana impleuit oia: sed
 scdm̄ naturā. Quid autē
 dispesaciois ē. aut cōtra na
 turā! si ea que passiois s̄
 hō passibilis patiat^r. Dū
 autē dicēti iohāni ego a te
 debeo baptizari! r̄ndit mō
 interim sine: ōndit q̄ pas
 tea xpc̄ baptizauit iohāne.
 quib⁹ in secciorib⁹ libris
 hoc scriptū sit manifeste.
 Et iohānes quide enī bap
 tizauit aqua: ille autē iohā
 ne in spū. Ih̄s autē bap
 tizatus: cōfestim̄ ascendit de
 aqua. Ho inuenio qua causa
 positi ē: q̄ cōfestim̄ ascē
 dit de aqua. Quid enī int^r
 esset! si tardius ascēdisse.
 Ergo potuit sic dicē. Ih̄s
 autē baptizatus: ascendit
 de aqua. Puto autē. factū
 xpi ad misterm̄ ptinet oim̄
 qui postmodū fuerat bap
 tizandi. iō dixit cōfestim̄.
 Et nō dixit egressus ē sed
 ascēdit! q̄ oēs qui digne
 scdm̄ oia mēbra iusticie

formati et consummati bapti-
zantur in xpo: q̄festim de aq̄
ascēdūt. id ē p̄ficiūt ad v̄-
tutes: et ad dignitatē sub-
leuāt celestem. Qui enī i-
gressi fuerūt in aqua carna-
les. filij adā peccatoris: q̄fes-
tim de aqua ascēdūt spūa-
les filij dei sc̄i. Et ne in di-
cas. q̄a mlti q̄les fuerint
ante baptismū tales p̄ma-
nēt et post baptismū: eadē
q̄a nō in p̄nā baptizat̄:
nec toto corde penitet se
illos fuisse q̄d fuerūt: sed
retento p̄ccati p̄posito bap-
tizant̄: ideo nō p̄ficiūt de
aqua. Si ergo quidā ex sua
culpa nō p̄ficiūt baptizati:
q̄ ad baptismū. Scriptu-
ra enī de p̄tate baptisima-
tis loquit̄: q̄ p̄ eis p̄sta-
re baptismū qui idigne
fuerūt baptizati. Aut cer-
te q̄festim ascendit de aq̄:
festinās ad tēptacionē cōt̄
dyabolū ad liberandū hūā-
nū gen̄: miā enī urgebat
eū. Sicut enī dix̄ contra
tyrānū deputatū ad bellū:

mor ut signū expeditōis
et p̄cessiōis accepit festi-
nab̄ exire: sciens q̄a tardi-
tas ei⁹ dep̄dicio ē p̄uicē:
nā tyrān⁹ sciens adūsus
se p̄ncipē deputatū: et si-
leniūs actū⁹ fuerat. au-
delius agit: sic et xp̄us
ex quo baptizatus signū ac-
cepit. festinabat accipere
sp̄m sc̄m q̄ arma celestia.
et exire: sciens q̄a tarditas
eius iteritus erat mūdi.
Ita dyabolus audito q̄d
filius dei descēderat in hūc
mūdū adūsus eū: veheme-
ter festinabat om̄i hōm̄
corda in p̄cib̄. et in infideli-
tate q̄cludē: putāb̄ se tm̄
posse p̄dere. q̄tm̄ nō poss̄
xp̄c saluare. Et apti sūt
ei celi. Nō rupta ē ei ip̄a
creatura celoz: sed p̄ bap-
tismū oculi sens⁹ ei⁹ apti
sūt: ut videant q̄ sūt sup̄
celos. Si enī ip̄a creatura
rupta fuisset: nō dixisset
ei apti sūt: q̄a q̄d corpora-
liter aperit. oib⁹ ē aptū:
q̄d aut̄ spūaliter. illis solis

qui illuminat in spiritu: sicut se-
 phan? qui repletus est spiritu sancto
 dicebat. **V**ideo celos aptos:
 et filium hominis stantem a dextris
 virtutis dei. **S**ed dicit aliquis.
Quid est ante oculos filii dei
 clausi erat celi? quod etiam in
 terra constitutus erat in celo.
Si ea que superius dixit. sic
 oportet nos implere omnem
 iustitiam bene intellexisti: non
 dubitas secundum quod misterium
 apti sunt ei celi. **I**ta sicut se-
 cundum dispensationem humanam
 baptizatus est: secundum autem na-
 turam divinam baptismum non
 egebat? sic secundum humanam dis-
 pensationem apti sunt ei celi:
 secundum naturam suam erat in celo.
Ergo non deo apti sunt post-
 to extra carnem? nec pueri
 hominum extra deum: sed deo quasi hominum?
 ut exemplo eius intelligamus?
 quia omnes homines recti qui bap-
 tizati spiritu merentur habere
 sanctum: similiter aperitur eis celi
 et vident ea que sunt in celo.
 non carnalibus oculis videndo.
 sed spiritualibus fidei credendo.
Qui enim non credit ea que
 gloriosa et terribilia a deo
 reposita permittuntur in celis:
 ante oculos cordis eius obtinere

ta sunt celi. **Q**ui autem firmiter
 credit: et quasi ad illud quod vi-
 dit tendit? illi apti sunt celi:
 et cum corpore sit in terra. animo est
 in celo. **S**i autem oporteret ex-
 dere quia vere apti sunt ei celi?
 quia forte erat invisibilia ob-
 stacula quodammodo: quibus
 obstantibus? anime defuissent
 introire non poterat celos. quod
 homines nec clausa poterat aspici
 nec apta? tamen sicut hoc modo
 sive alio intelligatur? celi apti
 sunt: omnia sic est intelligendum.
Apti sunt ei celi. id est propter eum?
 gratia eius apti sunt celi: aut
 non ei. sed omnibus propter eum.
Et si in singulis quibusque
 gentibus erant iusti quibus
 aperientur? tamen iterum ceteris
 peccatoribus claudebantur: et nul-
 lus poterat esse tam iustus.
 ut dignus esset aperire portas
 celorum ad introitum omnium hominum.
Postquam vero natus est christus
 baptizatus est. sanctificatus est: gratia
 illius solius apti sunt celi. **U**t
 pote si ab imperatore querant
 homo aliquid beneficium dignita-
 tis? et ipse tamen non habet
 fiduciam petendi. neque amicitiam
 impetrandi: vadit ad fratrem

igatoris. aut ad amici car-
 rissimū ut intercedat ad illū
 sicut illi dicit igator. ecce
 ego hō bñficiū nō illi do s̄
 tibi. id ē ppter te illi do: nā
 nō illi donat̄ cui dat̄? sed
 illi ppter quē dat̄: sic et hic
 dicit. ei apti sūt celi. id ē
 ppter eū nobis apti sūt. **His**
 aut̄ manifeste scire qm̄ an̄
 xpm̄ celi si aprebant̄ itez
 clauderant̄. **Nā** iusti qdē
 forsitan̄ ascēdebāt in celū:
 peccōres aut̄ nequaq̄. **Ideo**
 aut̄ dicit̄ forsitan: ne qui
 bñsdā placeat et an̄ ad-
 uentū xpī iustoz aiās as-
 cēdē potuisse ī celū. **Alio**
 quin nullā aiām an̄ xpm̄
 arbitror ascēdisse ī celū
 ex quo peccauit adā. et
 clausi sūt ei celi? s̄ oēs
 in inferno detentis: ppter
 q̄b̄ etiā descendit ad infe-
 ros sicut spūs testatur in
 sapiā dicens. **Descēdā ad**
inferiores ptes t̄re! et vi-
 sitabo oēs dormiētes: et
 illuābo sperātes in deū.
Apti sūt ei celi: sic apti
 sūt ut nūq̄ claudantur.

Et baptizato quidē xpo
 apti sūt ei tm̄ postq̄ vero
 tyriānū viat̄ p̄ crucē et resur-
 gens: ab angelis portabat̄
 in celū. **Videntes** angeli
 portitores qm̄ celi iam nō
 erat̄ claudēdi? sed oēs ius-
 ti et peccōres p̄iter ascēsu-
 ri erat̄ in celū. et statutu-
 ri an̄ t̄būnal xpī. qm̄ nō
 erat̄ nāre porte celi. celo p̄
 ea nūq̄ claudēdo. **Ideo** nō
 dicit̄ aperite portas et ī-
 trābit rex gl̄ie iā em̄ erat̄
 apte: s̄ tollite portas prin-
 cipes vr̄as. **Aut** ita. **Celi**
 sūt scripturē diuine pphe-
 taz et aplōz: in q̄bus ha-
 bitat̄ de⁹. **De** quib⁹ scriptū
 ē. **Qm̄** videbo celos tuos:
 opa digitorū tuoz. **Et** q̄
 baptizat̄ et meret̄ accipe
 spm̄ san̄. adaperiūt̄ ei oēs
 scripturē: ut itelligat̄ que
 ibi posita sūt mysteria veri-
 tatis. **Postea** aut̄ in oibus
 apūtur: qm̄ quidē falsim
 baptismū habētes nō pnt̄
 accipe spm̄ veritatis? q̄sdā
 aut̄ nō baptismū impedit̄
 ne accipiant spm̄ veritatis.

et aperiant eis scripturae:
 sed propositum malum quibus fue-
 rit baptizati. Sicut enim in ce-
 lo celat deus: sic et in scriptu-
 ris abscondit. Et sicut hoc
 caeli corporale omnes quidem
 homines vident: non autem aspi-
 ciunt deum inhabitantem in eo:
 sic et scripturas divinas omnes
 quidem homines legunt: non tamen
 omnes intelligunt deum veritatis
 propositum in scripturis: nisi qui
 fuerit sic baptizatus ut acci-
 piat spiritum sanctum. Unde et apostoli
 priusquam baptizarentur in spiritu sancto:
 clausae erant eis scripturae propheta-
 tarum exponentes de christo. Si-
 cut scriptum est. **O** tardi corde
 ad credendum in omnibus que
 propheta dixerunt. Postquam vero
 aperuit eis sensus infusato
 spiritu sancto: tunc reseratae sunt
 omnes scripturae ante oculos cor-
 dis eorum: ut intelligeret que
 scripta erant de christo. Et ideo
 forte hic dicit. **A**perti sunt ei
 caeli: apud marcum autem vidit
 sancti caelos: quoniam secundum hunc
 evangelistam scripturae mani-
 feste sunt non quod scisse: nam coti-
 die ad confirmationem fidei et

eis accipiunt exempla. **S**ecundum
 marcum autem scisse sunt et iusti-
 les facti: quia post christum iam le-
 ge et prophetis non utimur: sed evan-
 gelio christi quod caelo sublimiori
 et nobiliori. **E**t vidit spiritum
 descendente sicut colubam: et
 veniente super se. **I**n quo mis-
 terio natus est christus: in hoc mis-
 terio et spiritum sanctum accepit. Si-
 cut enim filio dei baptismum
 recipiente. aut in spiritu descen-
 dente virtus in forma stabat
 humana: nec in specie desce-
 debat colube: sed in voce tantum
 audiebatur descendens de-
 sursum. **S**ed hec quod scissio est in-
 sapientiam hereticorum. **P**ruden-
 tiores autem heretici non dicunt
 tres unum esse deum: sed tres
 habere eandem substantiam: quam
 magis macedoniis quam homo-
 usius confitetur. **V**ideamus quod
 quis. cum sit equalis. **N**on
 dixit hic est filius meus dilectus:
 ut ne quemadmodum deus: ita
 et spiritus sanctus videatur pro christo
 fuisse. **N**am si equalis sunt per
 omnia: quemadmodum ille est hono-
 randus: sic et spiritus sanctus. **S**i
 autem deus quidem pater est quia
 filium habet: spiritus autem sanctus
 non est pater: quia nec filium

nō ē per oīa equalis. **N**ec dictū ē. hī sūt filij mei dilā: nec oī xpo eā filij ē que admodū xpc. Si aut nō est filius quādmōdū xpc: sed minister fidelis xpi: non ē eālis xpo. Sicut colubam. **I**deo spūs scūs spēm colūbe suscepit: qm̄ p̄ oībus aīalibus h̄ cultū ē caritatis. **D**es em̄ spēs iusticie q̄s habent serui dei in veritate: pnt̄ habere et serui dyaboli in similitudinē. **H**abet em̄ dyabolus et māfictos et hūiles: habet castos et elemosinarios. et ieiunos. et oēm speciem boni: quā creauit deus ad salutē homī. **I**pām speciem etiā dyabolus introduxit ad seductionē: ut inter bonū verū. et bonū filatū confusio fiat: ut simplices hoīes qui boni veri. et boni similitudinē dūm caute intelligē nō pnt̄. **D**ū querūt bonos dei seruos: ioberrant in seductores dyaboli. **S**ola aut caritate scūs spūs: non potest imūdus spūs. ymitari. **H**is q̄ spēs iusticie impostorib⁹ iuenit: sola grā vere caritatis dei nō iuenit nisi in seruis dei.

Ideo ergo hāc p̄nata spēm caritatis sibi soli seruauit spūs scūs: ut p̄ nulli⁹ iusticia et testimoniū sic cognoscat ubi ē spūs scūs: quādmōdū p̄ grām caritatis. **H**ic ē filius me⁹ dilect⁹ in quo cōplacui. **E**t vide. in mōte sic dicit. **H**ic ē filius meus dilectus in quo cōplacui: ipm̄ audite. **H**ic aut tūmō dicit. in quo cōplacui: quā illic ex pte iā nō cognoscebat filium dei. **S**ed quā putauerit errantes. xpm̄ moysi et helye simile ēē: ideo addidit ipm̄ audite: nō ut leges et pphetas nō audiat: sed ut euāgelium ampli⁹ audiat q̄ leges et pphas. ut sciret quā dñs ipē ē legis et pphaz. **H**ic aut cū uō adhuc cognosceret xpi psona. nō conueniebat dicē ipm̄ audite: quā quā psona firmiter cognoscat: tūc et fideliter doctrina suscipit: quā psona dignitas cōmedat doctrinā. **Capitulum quartū. Omelia vij.**
Unc ih̄s duct⁹ ē a spū in desertū: ut temptaretur a dyabolo. **E**t eo

qd' subiungit dices ut tepta-
 ret² a dyabolo: ondit q' a
 spu sco est ducty. Nam no
 solu ducty aut adducty di-
 cit' qui alicui⁹ ptate ducit:
 sed eam ille qui alicui⁹ ro-
 nabili exhortacioe placat:
 sicut scriptu e de andrea.
 Hic inuenit symone frēm
 suū: et dicit ei Inuenim⁹
 messyā qui dicit xpc: et
 adduxit eū ad xpm. Et
 ecce nō ptate eū adduxit:
 sed rōne placauit: q' admo-
 dū si mgt militi uiderit
 dñātem tyrānū. et det
 q'stū regi dices: eei obuia
 illi. q' tota perit pluinā:
 nā forciōr e tua fama q'
 mea vltus. Et ecce rex a ma-
 gistro militi ducit: et tū
 nō e minor eo qui ducit.
 Ad hoies quide dyabol⁹
 vadit ut teptet eos: non
 hoies ad dyabolū ut tepte-
 tur ab eo. Nm aut aduer-
 sus xpm dyabolus ire nō
 poterat: ideo cont' dyabolū
 xpc pcessit. Constat i nob⁹
 ee quiq' baptisimata. ^{huiusmodi} Vnu
 m vbo: sicut et xps dixit.
 Et vos mudi estis: ppter
 verbū qd' locuty sū vobis.

Secūdu m aqua: sicut cūc-
 tis e manifestu. Tercium
 aut m spu: sicut scriptū e.
 Johānes quide baptizauit
 vos aqua: vos aut spu sco
 baptizabimini. Quartū
 vō p igne: qd' e teptatio p-
 sens. Nm aut baptizat²
 hoies et m igne: testis e
 dñs p ysaiam. Et auferā
 m⁹ sordes filioz istl' de me-
 dio eoz: et sanguine eoz
 mudabo m spu iudicij et
 spu qbustionis et ardoris.
 Consequēter pphā ait: Nm
 pbasti nos dñs: igne nos
 examinasti: sicut examina-
 tur argētū. Et postmodū
 Transiim⁹ p igne et aqua:
 et idueristi nos i refrigeriū.
 Sicut em aurū ul' argen-
 tū. qbustus m fornace sordi-
 bus colatur: sic hō m for-
 nace teptacōis missus. de-
 positis patib' sificat². Qui
 tū m morte: sicut ipē dice-
 bat. Baptisimū habeo bap-
 tizari: et qm turbor usq'
 dū pfiat². Nm aut pec-
 cator iustificat⁹ e a peccō!
 quale peccm remittitur m
 morte. Scit qm intelligit

pro quali p̄cō m̄troduc̄ta ē
 mors. **N**ā si p̄pter p̄c̄m̄ mo-
 rit̄ hō: sine dubio soluitur
 p̄pter qd̄ morit̄. Ideo dñs
 postq̄ baptizatus ē i v̄bo
 fact̄ sub lege? a ioh̄ane aut̄
 in aqua. a p̄re vero in sp̄u:
 nūc a sp̄u ducit̄ in desertū
 ut baptizaret̄ i igne tēptatio-
 nis. postmodū baptizand̄
 in morte. **N**unc nūc videam̄
 qui sūt qui baptizant̄ i igne:
 et q̄n baptizant̄ i igne. **U**t
 aut̄ sciam̄: videndū nobis
 ē qd̄ ē qd̄ dicit̄. tūc ductus
 est. **Q**uando? **Q**uando p̄-
 clamavit̄ de illo. **H**ic ē filius
 mē dilect̄: in quo ḡplacui.
Vides ergo q̄a nemo baptiza-
 tur i igne tēptationis: nisi q̄
 fact̄ fuerit filius dei. **C**ūm̄ dū
 enī catechum̄n̄ ē homo. nō
 dū abrenūciat̄ dyabolo et
 oībus opib̄ ei? plenius
 baptizatus aut̄ x̄po se tra-
 dit̄ diceb̄: abrenūciatio sath̄a-
 ne et oībus opib̄ ei? Ideo
 catechum̄no ei ḡstituto q̄i
 suo p̄c̄t̄ adhuc: post baptis-
 mū aut̄ q̄i alienū f̄m̄. tota
 virtute p̄sequit̄: baptismū
 aut̄ signaculū ē fidei. **N**ūq̄

miles p̄ militia signat̄? ut
 iā sedat̄ et quiescat̄. **S**ed
 magis an̄ militia: ut post-
 modū militet̄ et laborēt.
Nā et athleta an̄ certame
 ungit̄ ut luctet̄. **S**ic et spi-
 ritualis hō iō oleo crismatis
 ungit̄: ut cont̄ dyabolū q̄
 sp̄ualis athleta luctet̄. **S**ed
 q̄a mlti cū tēptati fuerit̄ si-
 perant̄ et pereunt̄: illi tales
 nō a sp̄u ducit̄ ad tēptatio-
 nē suscipiendā. nec sūt filij
 dei: q̄m̄ qui sp̄u dei agūt̄
 h̄ij filij sūt dei. s̄ a p̄c̄is ex-
 pellūt̄ p̄p̄is. **Q**ui aut̄ a sp̄u
 dei ducit̄ ad tēptationē. nō
 supant̄: serui aut̄ dyaboli.
 in igne nō baptizant̄. **Q**ua-
 re? **Q**uia nō p̄t fieri ut de-
 posit̄ sordib̄ emendetur:
 qui totus ē sordidus. **I**nape-
 laterem aqua lauare? nūq̄
 aliqū mūdatur? **S**ed magis
 cōmoto luto: ampli⁹ sordida-
 tur. **I**lle enī mūdatur in quo
 ē aliq̄ boni qd̄ emendet̄?
 utputa bon⁹ hō si carnalib̄
 vicij̄ fuerit sordidatus: temp-
 tat̄ ut bonū ei⁹ illud emen-
 detur. **I**n illo enī aut̄ q̄ mū-
 dandū ē. in quo nichil ē bo-

nū: Sedm hoc cū videris ali-
 que pūsum xpianū nūq̄
 tritari aut peditari? cū vide-
 ris hereticū nūq̄ psecutionē
 tēptationis pati: noli scanda-
 lu pati. nec dicas. Quō here-
 tia nūq̄m psecutionē paciū-
 tur? sed semp fideles. Quō
 mali hoīes nūq̄m peditant?
 s̄ semp boni. Scito qm̄ qui
 filij dei sūt: hī tmm̄odo m̄
 tēptationib⁹ baptizant̄ i igne.
 Veniat t̄ m̄ mēte qd̄ te
 docuit paul⁹ apl⁹ dicens. Et
 oēs volentes pie viuē: perse-
 cutionē paciūtur. Mali autē
 hoīes et seductores pficiant̄
 in peiūs. errantes. et in erro-
 rem mittentes. Nūc videam⁹
 qm̄ baptizat̄ m̄ igne. Postq̄
 fuit baptizatus m̄ vbo. et
 postq̄ fuit baptizatus m̄
 aqua? postq̄ fuit baptizatus
 m̄ spū: m̄ quarto loco bapti-
 zatur i igne. Multi autē et
 cū aqua baptizati fuerint:
 nō baptizant̄ m̄ spū. Nisi enī
 q̄s tñ baptismū aque. sic de-
 posuerit a se totū peccandi apo-
 stū ut dign⁹ sit spm̄ sc̄m m̄
 tēplū cordis sui suscipere. non
 baptizatur m̄ spū? q̄a spūs

sc̄s fugit hoīem fictū? et
 nō habitat m̄ corpe subdito
 pecc̄s: et iō nō sit filius dei.
 Et hī sūt qui cū tēptati fue-
 rint supant̄ et perent̄? qui
 vident̄ quidē filij dei facti
 p̄t̄ aquā baptismatis: ve-
 uera nō sūt filij dei. q̄a nō
 sūt et m̄ spū baptizati. Na
 corpe quidē baptizati sūt.
 aīo autē cathecūmini s̄: q̄a
 aqua corp⁹ baptizat. spūs
 autē aīam. Ergo nō solum
 xps ductus ē m̄ desertū a
 spū? sed et oēs filij dei habe-
 tes spm̄ sc̄m ducit̄ a spū i
 desertū: ut et ipi tēptent̄
 a dyabolo. Qui enī hnt̄
 spm̄ dei. nō sūt q̄renti sede
 ociosi? sed ipē spūs qui ē
 m̄ eis. urget eos ad aliqd̄
 opus magnū apprehendē:
 cui dyabolus adūsatur. qd̄
 ē m̄ deserto. Ut autē itelligas
 qd̄ oē bonū qd̄ sedm̄ deū ē.
 bonū. m̄ deserto ē: videam⁹
 qd̄ ē desertū. Et autē deser-
 tū sedm̄ deū: et ē desertū
 sedm̄ dyabolū. Natura car-
 nalis. dom⁹ dyaboli ē: et
 oīs iusticia epulatio ei⁹ ē.

in iusti: sed est sapiens

Quātū ad deū aut̄ desertū
ē: qm̄ nō est in ea iniusticia
dei. Spūs aut̄ dom̄ est dei:
et oīs iniusticia ei⁹ epulatio
ē ip̄i⁹. Quātū aut̄ ad dyā-
bolū desertū ē: qā iniusticia
nō est in ea qua dyabol⁹
delectat̄. Et quare natura
carnis dom̄ dyaboli est.
Quia oē malū intus ī car-
ne ē. qā scdm̄ volūtatem
carnis ē: et intus ī mūdo
ē. qā scdm̄ volūtate mūdi
est. Omē aut̄ bonū foris
ē ext̄ carne? qā nō scdm̄
volūtate carnis. foris est
ext̄ mūdi: qā nō ē scdm̄
volūtate mūdi. Vides em̄
ergo qā oīs res spūalis ex-
tra fines carnis ē foris. et
quasi ī deserto ē: et ext̄ fi-
nes mūdi. et foris. Unde q̄
vīuit scdm̄ dei mādatū. ex-
isse dicūt̄ de mūdo. non
corpe: sed cōsacōe exisse
dicūt̄ de carne. et in spū
esse. Dom̄ aut̄ dei spūs ē:
qā oē bonū intus ī spū ē.
quia scdm̄ volūtate spūs ē.
Omē aut̄ malū foris ext̄
spū ē: qā nō ē scdm̄ volū-

tate spūs. Vides ergo qā
oīs res carnalis foris ext̄
fines spūs est. et in deserto
ē. Ergo quātū ad deū deser-
tū ē natura carnalis. ubi
nō ē via iusticie ī qua iue-
nit̄ aqua spūs sc̄: et ē vi-
tuperabile desertū. de quo
et p̄ph̄a dicebat. Bitiuit in
te aīa mea: et in terra deser-
ta iūia et iāquosa. Quātū
ad dyabolū desertū ē oīs spūa-
lis res: et ē laudabile deser-
tū. De tali deserto dicebat
deus ad pharaonē. Dimitte
p̄ph̄m̄ meū ut seruiat michi
in deserto. In tali em̄ deser-
to: vult deus oēs suos sibi
seruire. Ad tale desertū oēs
filij dei qui hnt̄ spm̄ sc̄m̄ ex-
it̄. ut temptet̄. Vtputa p̄-
suisi nō ducē vxorē? dixit
te spūs sc̄s in deserto. id ē
creat te extra fines carna-
les et mūdi ut teptetis a-
grippiscēcia carnis: qā nō
habet castitas in se ut delē-
ris in ea scdm̄ carne. Si at-
intus in carne eris et ī mū-
do: id ē scdm̄ naturā carnis
et mūdi habebas vxorem

nō tēptabaris. Quō em̄ tēp-
 tet libidine? qui cotidie est
 cū vxore. ^{existi} Posuisti ieiunare?
 et tū fines carnis et mūdi:
 ut tēpteris in fame a spū gi-
 le. Si in finib⁹ aut carnis
 et mūdi positus, māducabas
 et bibebas: nō tēptabaris
 a spū gule in fame. Quō
 em̄ tēptetur ī fame a spū
 gule? qui nūq̄ esurit. Si
 aut et dñs nūq̄ tēptatus
 fuisset in fame: nisi q̄dragi-
 ta dieb⁹ ieiunasset et esuri-
 ret. Itē elemosinas facē pro-
 nis? foris existi: q̄a natu-
 ra carnis et mūdi nō delec-
 tat dare. sed semp accipere.
 Si aut nō dabas: nō temp-
 tabaris a spū auaricie. Itē
 pponis hūilitatē seruare? et
 isti in deserto ut tēpteris a
 spū supbie: q̄a caro et mū-
 dus in hūilitate nō delectat.
 Eriget aliq̄s dyaboli an-
 gelus qui te cōcūctet et ur-
 tictet hūilitatē nō seruare?
 iā tēptaris a spū superbie:
 dū vides qd̄ in hoc sc̄lo hūili-
 tas cōtēpmit. et supbia hono-
 rit. Et cū hos oēs spūs vi-
 ceris: nouissime tēptaris a
 spū vane glorie. Incipis em̄

gloriarī q̄a viciisti: q̄a spūs
 vane glie p̄cipue a sātate
 nūctur. Scire aut debem⁹
 qd̄ filij dei nō pnt tēptari
 a dyabolo. nisi in deserto
 exierint scdm ea que dicit
 mūs? hoc ē nisi pposuerit
 ad aliq̄s p̄ndere vtutes: fi-
 lij aut dyaboli itus ī carne
 et in mūdo q̄stituti. q̄stingu-
 tur et p̄cut. Quomō utpu-
 ta bon⁹ hō si vxorē habue-
 rit. h̄ ē em̄ eē in carne? nō
 tēptatur ī libidine: id ē nō
 fornicat. sed sufficit ei vxor
 sua? malus aut et intus
 q̄stitus. id ē habēs vxorē
 fornicat. et nō ē q̄tentus
 vna. Itē filius dei si intus
 fuerit in carne māducans
 et bibens nō tēptat ī esca?
 id ē nō tēbriat. nō deliciat.
 sed mēsurate māducat et bi-
 bit: filius aut dyaboli et ī-
 tus māducans et bibens. nō
 ē q̄tentus mediocrib⁹ cibis
 et potib⁹? sed mēbriat. et
 ad lasciuiores cibos extendi-
 tur. Itē seru⁹ dei si int⁹ sit ī
 carne nemini aliq̄ dans.
 nō tēptatur. quia alterius

nō tollit: malus aut̄ itus ne
 mini dat. et tñ alienn̄ tollit.
 Et sic in oībus reb⁹ tractans
 iuenies. **V**ides ergo q̄a ē et
 ista differētia inter filios
 dei et filios dyaboli ^{qm̄ filij dy} ^{abol non}
 exēnt ad dyabolū ut temp
 tent: sed dyabol⁹ venit ad
 eos ut tēptet: id ē non ex
 ut ex carne ad illū: sed
 intus in carne dñantur ab
 illo. **Q**uid em̄ op⁹ habet fo
 ris ad certamen exire: qui
 nō desiderat vincē. **S**ed dya
 bol⁹ venit ad illos: q̄i ad fa
 milia suā. filij aut̄ dei foras
 exēnt ut tēptent ab illo. id
 ē ex fine carnis: q̄asi in
 fuerint in finib⁹ carnis. non
 potest ad illos venire dyabo
 lus q̄a filij dei sūt: nec p̄
 illos tēptare sicut sup̄ dixim⁹.
Ergo q̄a dyabolus nō p̄t
 itare ad illos: ideo qui sūt
 glōsiores filij dei ex fine
 carnis exēnt cont̄ illū: q̄a
 victorie glām q̄cipiscunt.
Proterea in hoc loco nō dya
 bolus veit ad xpm̄ ut tēp
 tet eū: sed xps̄ exiit ad dya
 bolū ut tēptaret a dyabolo:
 dans suis exemplū. **I**n oīa

dixim⁹ p̄pter illud qd̄ ait.
Tuc duct⁹ ih̄s ē a spū in
 desertū: ut tēptaret a dya
 bolo. **E**t cū ieiunass̄ q̄dm̄
 ḡta dieb⁹ et q̄dm̄ ḡta noc
 tib⁹: postea esuriit. **N**ō ideo
 solū tēptabat q̄a ieiunabat:
 sed ideo ieiunabat ut temp
 taretur. **I**eiunium aut̄ nō ē
 tantū irritatio passiois: sed
 repugnatio. **S**i ergo ieiuna
 ueris ut nō itres in tēpta
 cione: placuit aut̄ deo idu
 cere te: nō dicis q̄a p̄didi
 fructū ieiunij mei. **N**am et
 si nō p̄ficiat tibi ieiunium tuū
 ut nō tēpteris: tñ ad illud
 tibi p̄ficiat sine dubio ut a
 tēptacionib⁹ nō vincaris:
 sicut xpo p̄ficiat. **M**ultis mo
 dis dyabolus ^{audierat} q̄a xps̄ natus
 ē in hoc mūdo: ul' angelis
 p̄dicantib⁹ ad pastores: uel
 pastorib⁹ referentib⁹ ad ma
 triā: ul' magis querētib⁹ in
 ih̄rlm̄ adorantē aū⁹ uiderat
 stella: uel iohāne oñdente
 ecce agnus dei. ecce q̄ tol
 lit peccā mūdi: s̄ faciebat
 eū iactū natura ei⁹ car
 nalis. **D**icebat em̄ apud
 se. **H**ic nō p̄t ee filius dei:

qua de muliere et viro e na-
 tus. Nam et iam de desponsata
 et de domi habitata e natus:
 ut plus uirginis dyabolo ce-
 laret. Si aut de simplici uir-
 gine natus fuisset: facile po-
 terit cognoscere dyabolus
 qua filius e dei. Cogitaret
 enim apud se. Maria forni-
 cata non e. Si aut fornicata
 fuisset? ego sine dubio
 scire: qua omnis fornicatio me-
 ministrante committit. Hinc du-
 bio iste filius dei e: nec enim
 potest fieri ut de muliere homo
 sine viro nascatur. Ideo despon-
 sata intrauit in domum iose-
 ph. ut dominum maritalis coe-
 ptio estimat: unigeniti dei
 natiuitas non cognoscatur.
 Hic e rex glorie qui panis
 e inuolutus? nec locum in diu-
 sario potuit inuenire: sed in
 presepio positus e. Hic crea-
 tor e rerum qui creauit omnia:
 et per singulos gradus eta-
 tis sue ascendit. Hic e ille
 sanctus: qui cum peccatoribus ut pec-
 cator e baptizatus. Quid
 ergo? Ipse enim temptabo? et
 si quidem inuenero eum hominem
 sicut puto: dyabolorum illius
 sicut omni hominum. Si autem i-

uenero eum sicut audio filium
 dei? postmodum recedam ab eo
 nec congregari contra eum: quoniam
 qui vadit contra fortio-
 rem occasione victoriae prouidet
 illi. Si autem subdixerit se:
 elacuat uirtute ipsi. Sciens
 ergo dominus cogitatione dy-
 aboli qua uolebat eum temptare:
 processit contra eum non quasi deus.
 sed quasi homo. Magis autem
 nec in toto quasi deus: nec in
 toto quasi homo. Nam quemadmodum
 quadraginta dies non esurire
 non erat hominis: sic aliquando esu-
 rire non erat dei. Ieiunauit
 ergo quadraginta diebus et
 duas causas. Primum ut ad-
 usus temptationes ieiunandi
 nobis daret exemplum: deinde
 ut quadagesimi ieiunij
 nostri mensuram ponat. Esuri-
 uit autem: ut ne nimis super
 mensuram ieiunans manifeste
 intelligeret deus? sic et dy-
 abolo quidem spem temptandi
 extingueret: suam autem victo-
 riam impediret. Itaque dyabolus
 qua uidens per quadraginta dies
 ieiunantem desperauerat?
 postquam senserit esurientem:
 cepit iterum sperare. Et sic
 accessit ad eum esurientem:

et uenit intus nūq̄ esuri-
ente. Et dū tēptat esurien-
tē: uicitur a nō esuriēte.
Et accedens tēptator: dixit
ei. Si filius dei es: dic ut
lapides isti panes fiat. **D**
ecitas dyaboli manifesta!
qm̄ suspicatus ē eū nō esse
filium dei: quē post q̄dingi-
ta dies esuriēte sensit. et
p̄ q̄dingita dies nō esurien-
tē nō itellerit. **N**ā sicut esu-
rire hoīs ē: ita p̄ q̄dingita
dies nō esurire hoīs nō est.
Nō cogitauit qm̄ qui uere
nō esurit. uoluntarie esurire
p̄t! qui aut̄ uē esurit: per
tot dies nō esurire nō p̄t.
Fortis ad ea q̄ infirma sūt
descendē p̄t: infirmus aut̄ ad
ea que forcia sūt ascendē
nō p̄t. **H**ic ergo magis ex
eo qd̄ per tot dies nō esurie-
bat itelligē debuerat quia
deus ē: q̄ ex eo q̄ post tot
dies esuriit q̄a hō ē. **N**am
deus q̄ hoīs sūt agere p̄t:
homo aut̄ que dei sūt agē
nō p̄t. **B**ed forsitan dicis.
Moyse et helias q̄dingi-
ta diebus ieiunauerūt et hoīs
erant. **B**ed illi ieiunantes

esuriebat et sustinebat: iste
aut̄ q̄dingita diebus et nō
esuriit. **H**oc ē em̄ qd̄ dicit.
Si ieiunasset q̄dingita die-
bus: postea esuriit. **E**surire
em̄ et nō māducare pacie
ē huāne: nō esurire aut̄ di-
uine nature. **Q**ui ergo xl̄
diebus nō esuriit! postea
esuriens demonstrauit: quia
esuricio ei⁹ uoluntaria fuit.
nō natiua. **Q**uid ergo ē. **S**i
aut̄ semp̄ dyabolus oēs hoīs
excebat ut nō itelligeret
qd̄ ē bonū: sic mō ip̄e uisi-
biliter a xpo ē excecatus ut
nō cognosceret uerū. **C**ogita-
uit em̄ apud se. **S**i potuerit
de lapidibus facere panes uere
filius dei ē: si aut̄ nō potuerit.
hō ē. **B**ed que fuit cogitatio
ista. **P** hoc em̄ nūq̄ pote-
rat cognoscere si filius dei eēt
an nō. **Q**uā si fili⁹ dei eēt
nō esuriebat. **Q**uō em̄ nō
uincat natiuitate nature car-
nalis! qui ip̄az natiuitatem
i natura creauit. **E**t ut q̄
faceret de lapidibus panes!
qui panē cū oībus alijs cū
uoluit fecit. **D**einde et si esu-
riebat p̄pter corpus et uole-

bat facere? faciebat quoniam ipse vo-
 lebat: non quoniam dyabolus puo-
 tabat. **Si** ergo non faceret?
 unde sciebat utrum ideo non fecit
 quia non potuit quasi homo. an
 quia noluit quasi deus. **Quid**
 et fecit. **Non** nec fecit. nec
 dixit possu et nolo? ut ne
 se ostenderet filium dei: nec dixit
 ut non possu. ne se ostendat me-
 dante. confitens se hominem. cum esset
 deus. **Sed** quid. **Non** in solo
 pane vivit homo: sed in omni
 verbo dei. **Non** dixit. non in solo
 pane vivit? sed in omni verbo
 dei: ut videatur de se non dix-
 isse. sed medie. **Non** in pane
 solo vivit homo. **Quid** pote-
 rat respondere ut filius dei. ab-
 scundans se ne ostendatur quod
 patet: et homo astutus excusans
 se ne ostendat quod non potest.
Sic ergo cum ex hoc responso
 nichil certum discernere potuis-
 set utrum deus esset an homo? assup-
 sit eum ad aliam temptationem:
 dicens apud se. **Iste** qui in fame
 non vincit: et si non est filius
 dei. tamen scius est. **Valent** enim ho-
 mines sancti et spirituales fame
 non vinci? sed postquam omnem
 necessitatem carnis vicerit: per
 vanam gloriam cadunt. **Idcirco** cepit
 eum temptare in vana gloria.

Et assumpsit eum in sanctam civi-
 tatem. **Quoniam** audis dicentem duc-
 tum a dyabolo? nichil cogites
 de potentia dyaboli quia po-
 tuit ducere christum: sed de paci-
 encia christi mirare. quia susti-
 nuit ut a dyabolo duceretur?
Ergo in sequente domino non in-
 firmitas. sed paciencia est: induc-
 te autem dyabolo non virtus
 sed superbia. quia volentem christum
 non intelligens quasi iumentum duc-
 bat. **Ille** ductus est: ut nos vo-
 luntatem dyaboli non sequamur.
Et statuit eum super pinnacu-
 lum templi. **Sed** forte cogitamus?
 quomodo in corpore constitutum vide-
 tur? omnibus statuerit supra
 templum. **Si** potentiam christi
 considerarem? intelligibilia
 invenirentur omnia. **Foras** enim
 dyabolus quantum ad se sic
 eum assumebat: ut ab omnibus
 videretur? **Ipsa** autem nesciente
 dyabolo invisibilitate sic age-
 bat: ut a nemine videretur?
 sicut scriptum est de eo. **Ipsa**
 autem transiit per medium eorum:
 et abiit sic. **Si** enim abba-
 hunc homo constitutus a nullo
 est visus quoniam ab angelo per
 comam capitis portabatur

de iudea in babilonia: quod
 magis credibile est de christo non
 fuisse visum? cum volens a dyabolo
 assumere? **Et statuit**
enim super pinnaculum templi. **Co-**
gitavit enim apud se. **Si mise-**
rit se per aerem: scio quia
filius dei est. **Sine dubio enim**
sic emittet se: ut cognosca-
tur quod est. **Si autem non potue-**
rit se mitte: scio quia homo est.
Sicut ergo ipse concupiscit va-
ne glorie tuit de celo? nam cum
esset angelus volens se on-
dere deum. perdidit etiam illud
quod erat. dum voluit appetere
appare quod non erat: sic et pu-
tauit christum concupiscit va-
ne glorie ferri. **nam sicut dif-**
ficile aliquem suspicatur ma-
lum qui ipse bonus est: sic diffi-
cile aliquem suspicatur bonum
qui ipse est malus. **Et dicit**
ei. **Si filius dei es: mitte**
te deorsum. **In hac positione**
 quomodo poterat cognoscere
 si filius dei est an non? **Immo**
 volare per aerem non est proprium
 opus dei: quia nec hoc utile
 est alicui: nec ad animam. nec
 ad corpus. **Si ergo nulli ne-**

cessarium est. neque proficit ad sa-
 lute? si volauit autem aliquis
 puocatus. propter ostentationem
 solam hoc facit: et est hoc ex
 dyabolo potius quam ex deo.
Si ergo homo dignitioso et sapi-
enti sufficit esse quod est: et non
ei notum est apparere quod non
est. non hoc homini prodest quod
videtur ab alijs. sed quod est apud
se: quanto magis filius dei os-
tendit se non habet notum
sine causa alicuius utilitatis.
 cui nichil notum est. sed totum
 possidet in natura? de quo ne-
 mo potest tamen cognoscere quibus
 est apud se? **Si ergo non vo-**
luerit? quomodo poterat cognos-
ce per hoc? Vtrum non potuit
propter infirmitatem quasi homo? aut
non volauit propter vanitatem quasi
deus: quia non creditus fuerat
sed temptatus? Si filius dei
es: mitte te deorsum. **Vide si-**
probia inimici: quomodo ipsa invita-
cio eius iniuriosa est. **Nam non**
potuit dicere? descende per aerem
ambulans? Sed quid? Mit-
te te deorsum. **Nec timuit co-**
gitans. ne forte si inuentus
fuerit filius dei: inueniat illi
fecisse iniuriam. **Sed nichil**

dubitat dicere nec facere: qui
 nichil relinquit sibi quod speret:
 Et vide. non impulit. non teti-
 git. non appropinquavit! sed tamen
 dixit si filius dei es. mitte
 te deorsum: ut sciamus quia
 omnes qui obaudire dyabolo.
 ipse se deponit deorsum. **Na**
dyabolus ad malum hauriri potest:
cogit autem non potest. **Scriptum est**
enim. **Quoniam angelis suis man-**
davit de te: ut in manibus tol-
lant te. **Quod dyabole quoniam filius**
dei angelorum manibus portatus
legisti? et quia super aspidem et
basiliscum coelestat non legisti:
Sed illud exemplum quidem per-
ferit quia superbus: hoc autem ta-
cet quasi astutus. **Na** et vere
 filius dei angelorum manibus
 non portatur: sed ipse magis
 angelos portat. **Rec** enim crea-
 turam portat creatorem: sed cre-
 ator creaturam. **Si** autem crea-
 turam portat creatorem? ergo
 creator antequam faceret creatu-
 ram a quo portabatur? **Na** ve-
 et si portatur manibus angelorum?
 non ideo portatur ut non offendat
 ad lapidem pedem suum quasi infir-
 mus: sed propter honorem patri-
 tis qui dominus. sicut scriptum est:
Qui sedes super cherubim appa-

re. **Et** illud quidem quod refert
 dyabolus quia in persona christi
 dicitur verum est: sic enim dicit.
Quoniam tu es domine spes mea:
altissimum posuisti refugium
tuum. **Sed** non de christo dicitur
 est tamen: sed de omni homine iusto quo-
 rum persona christi suscepit. **Hec**
 ponitur ad eum. **Scriptum est.** **Non**
temptabis dominum deum tuum. **Non**
dixit. non temptabis me dominum
 deum tuum ne se manifestaret deum:
 sed ita. non temptabis dominum deum
 tuum. **Quod** poterat dicere et omnes
 homo dei. temptatus a dyabo-
 lo? quoniam et qui hominem dei
 temptat: meretur dyaboli. **Hic**
 ergo ex hoc responso
 Tertius: transiit ad tertiam.
 Dixit enim apud se. **Tria** haec
 retia extensa habeo super omnem
 mundum! ut quicumque evaserit
 de retibus gulae. incurret in
 retia vane gloriae: qui evaserit
 de retibus vane gloriae. in-
 cidat in retia avaricie. **De** hijs
 autem tribus adhuc nullus hominum
 nunquam ad perfectum evasit! et si
 evasit non integer: sed con-
 tritus evasit. **Hic** autem iam
 retia ventris dirupit! retia
 vane gloriae transiit: ponam

et nunc retia auaricie et ostē-
 da illi oīa regna mūdi. si cō-
 cupierit ea: scio qā homo ē.
Nā oēs hoīes ppter auaricia
 pecuniar: et ppter vanos hono-
 res seruiūt m̄. **S**i autē q̄rep-
 sent ea: scio qā filius dei ē.
Nec enī p̄t desiderare q̄ ip̄e
 creauit: nec delatū terre-
 nis: qui fruit̄ celestib⁹. **N**ā
 et si metiebat̄ alijs' sua eē
 oīa: apud se t̄n sciebat qā
 nō erant ei⁹: sed dei. **E**t sic
assūpsit eū sup montē ex-
celsum valde. quē ip̄e dyabo-
 lus circūies omne t̄m. excel-
 siore ceteris cognoscebat.
Et oñdit illi oīa regna mū-
 di: et honores eorū. **F**orte
 tractas apud te qualis po-
 tuit eē ille mons de quo oīs
 t̄m videbat⁹: et si erat sup
 oēm t̄m: quō poterat idē
 q̄ntū ad carnē totā terrā
 illi oñdere. **N**ā et si q̄ntū
 ad diuinitatē suā videbat⁹:
 t̄m q̄ntū ad dyabolū oñde
 illi nō poterat: q̄p̄ hoīnem
 estimabat. **S**ed ita itelligen-
 dū ē. **A**ssūpsit eū sup mon-
 tē excelsum: qā q̄nto magis
 excelsior fuit mons: tāto

magis aspicienti ex eo spacio
 flor t̄m videt⁹. **O**ñdit autem
 ita: nō ut ip̄e regna ul' ciui-
 tates eorū. ul' ipsas. ul' argē-
 ti. ul' aurū videret: sed ptes
 t̄re in q̄bus vnū q̄d̄q̄ regnū
 ul' vnū q̄d̄q̄ regni ciuitatis
 posita eāt: utputa si ascen-
 dens sup excelsū locū: digito
 oñso dicā tibi. **E**re ibi est
 roma: ibi ē alexandria: nō
 sic tibi oñdo ut ip̄as videas
 ciuitates. sed ptes t̄re in q̄bus
 posite sūt. **S**i enī uante vnā
 stellā aspicientes. nō dicim⁹
 ad vnāquāq̄ vel insulā ul'
 p̄uiciā: sed ad vnāquāq̄ ci-
 uitatē. et ad singula loca q̄
 petūt sine aliquo errore ā
 deuagacōe dirigūt cursū:
 q̄nto magis dyabol⁹ q̄ p̄n-
 cept⁹ aeris q̄stitutus. totam
 t̄ram nō solū sciebat. s̄ eā
 et videbat: poterat ep̄o sin-
 gula loca certissime digito
 demonstrare. et vnū q̄d̄q̄
 regni honores. et statū ver-
 bis exponē. **N**ā nō solū of-
 tensū dicat⁹ qd' oñditur ad
 videndū: sed eā qd' exponit
 ad itelligendū. sicut scriptū ē.

Ascendam in monte dei iacob: et ostendet nobis viam suam
 et ambulabimus in ea. Hec omnia
tibi dabo: si prociens adoraveris me. Considera quoniam omnibus
 promissio eius irrationabilis est: et medetur. Certe vni dare
 non poterat nisi ab omnibus omnia
 tolleret: et si sic fieri a nemine
 adoraretur: quoniam dyabolus neque
 ex amore neque ex timore ab
 aliquo adoratur: sed quia divi-
 cias promittit a dat. Quomodo
 autem expediebat dyabolo
 ab omnibus omnia tollere et vni
 dare: ut ab omnibus contempnaretur
 et ab uno colatur? Sed neque
 illud dici possumus: ut vnus
 quisque sua teneret: iste autem
 super omnia esset. Vnus autem super
 omnem mundum neque fuit aliquis
 neque fieri potest: ut non sit ei ali-
 quis non subditus: primum
 propter deum: quia non concedit
 dyabolo hoc facere posse: sed
 autem propter ipsum dyabolum. **B**
 audium enim et gloria et potestas
 dyaboli in quo est nisi in super-
 bia in invidia in ira in vana
 gloria et huiusmodi similibus: ut hoc
 essent. Vnus regnum eius dicitur
 stare non potest: sed nature est divi-
 datum in plura. Vbi autem hoc

non esset: dyabolus non colitur
 neque regnat. Quomodo ergo
 regnum sibi tolleretur et illi da-
 retur: et maxime si sancti erant in
 mundo aliquid regnum tenentes.
Nam et si peccatoribus dare et tol-
 lere potest divitias: sanctus neque
 dare neque tollere potest. Putas
 non spiritus voluit tollere divitias
 iob: Sed non potuit nisi quoniam
 promissus est. Nunquam non voluit
 si potuisset tollere regnum de
 manu dauid: Nam vere non
 est mundus dyaboli: neque reg-
 na illius. Scriptum est enim. **P**
 me reges regnant: et per me
 tyranni scribunt iniustitiam. Sed
 ea que per iniquitatem aguntur
 in mundo. ut puta per furtum
 aut per vim acquisisti divi-
 cias: aut aliqua perditione anime
 tue suscepisti honores: illas
 tibi divitias dyabolus dedit:
 sed non ipse divitias dyaboli
 sunt: sed promissio earum. **R**eges
 autem ipse ipse sunt: qui creavit
 eas ad probationem sanctorum et pec-
 catorum. Et inter duas con-
 ditiones posuit in medio: ut
 et dyabolus possit illas da-
 re: et deus. Nam dans potestatem
 dyabolo non a se dimisit:

ut siquidē cū p̄cō acquirant.
 p̄ dyabolū dent. **S**in autē
 sine p̄cō: p̄ deū. **E**re enī
 oculos n̄r̄os. et aures. et ce-
 tera mēbra inter duas cō-
 ditiones sic creauit in me-
 dio: ut et dyabol⁹ aperiat
 oculos hoīs. et deus. **S**i enī
 ad turpē rem aperuit oca-
 los? dyabolus aperuit oca-
 los ei⁹: si autē ad iustā. deus
 n̄r̄q̄ ex h̄. q̄a mēbra n̄r̄a
 interdū a dyabolo agunt⁹
 uolentib⁹ nobis. iā mēbra
 n̄r̄a dyaboli sūt. **S**ic et di-
 uicie q̄uis interdū a dyabo-
 lo dent⁹: tū dyaboli nō sūt.
Si enī vere q̄sideres: ma-
 gis diuicie ip̄e in potestate
 sūt hoīs. q̄ in p̄tate dyabo-
 li. **N**ā dyabol⁹ nō q̄bus ip̄e
 uult diuicias dare p̄t: sed
 qui uolūt ab eo accipere.
Homo autē in p̄tate habet
 a quo uult eas accipere: siue
 a dyabolo. siue a deo. **T**ūc
 dixit illi ih̄s. Vade retro sa-
thana. Scriptū ē. Dnm̄ deu-
tuū adorabis: et illi soli ser-
nies. **S**ine tēptandi dyabo-
 lo ponit dicēs. Vade retro
sathana: ut ne p̄grediatur

ulterius tēptans. **D**yabol⁹
 autē sicut r̄cōis ē itelligē.
 nō q̄i obediēs ad p̄ceptū
 recessit? sed aut ip̄i⁹ xp̄i di-
 uinitas: aut sp̄s s̄cis qui
 erat ī eo exussit m̄de dy-
 bolū. **Q**uō ad n̄r̄am q̄sola-
 cionē p̄ficat magnā? q̄a nō
 tā diu hoīs dei dyabolus
 tēptat q̄ diu uult: sed q̄
 diu xp̄c̄ eū p̄mittit. ul' sp̄s
 s̄cis qui ē in eis. **D**yabol⁹
 enī quātū ad se n̄q̄ cessa-
 ret tēptans. **N**ec enī habet
 aliū actū? nō māducat. nō
 bibit. nō dormit. nō opus
 aliqd' aliud opatur: n̄ ut
 tēptet. ut fallat. ut subūtat.
Hoc ē cibus illi⁹: h̄ honor
 et gaudiū. **P**roterea ifatiga-
 bilis ē ī malo: sed m̄a dei
 repellit eū. **E**t si p̄mittit
 eū paulisper tēptare p̄pter
 fidem p̄bandā: tū repellit
 eū p̄pter ifirmā naturam.
Ad huc uide. **C**ū xp̄c̄ ī p̄ma
 tēptacōe passus fuit iūriā
 tēptacōis dicete dyabolo.
 si filius dei es. dic lapidi hu-
 ic ut fiat panis? nō est ex-
 asperit⁹. nec ī m̄cepacionē
 ul' abiectiōne ē excitatus:

s̄ sustinuit et mitis p̄man
 sit. tm̄ q̄m ūba temptaciōis
 congrua dedit exempla. **Sil-**
 ter et in s̄da q̄uis eēt iūria
 tus. dicēte sibi dyabolo. si fili⁹
 du es mitte te deorsū. turbato
 nō ē. nec iacepās ei dixit. **Da-**
 de retro sathana. **Nūc** autem
 qm̄ dyabol⁹ dei sibi p̄sūpsit
 honorē. dicēs h̄ oīa t̄ dabo
 si p̄cādens adoraueris me. et
 hoc q̄sūit sibi fieri a xp̄o qd̄
 deo soli fieri debebat. exaspe
 ratus et iratus ē. et iacepa
 lit eī. et repulit dicēs. **Vade**
 retro sathana. **Dnm̄** deū tuū
 adorabis et illi soli seruiēs:
 ut nos distam⁹ illius exēplo
 uras quidē iūrias illatas ab
 impijs. siue i dicto. siue i f̄o
 magnanimit̄ sustine. **dei** aut
 iūrias et q̄reptū nec vsq̄
 ad auditū sufferre. qm̄ i pro
 prijs iūrijs pacientē eē quē
 piā laudabile ē. iūrias aut
 dei dissimulare nimis ē ipiū.
Eadem aliter. **Hatten⁹** simpli
 citer dixim⁹ de temptacionib⁹
 de quib⁹ reptatus ē dñs. nūc
 breuiter p̄stringam⁹: qd̄ ad
 nr̄am edificacionē significet
 xp̄i reptaciones. **Propter** dixi
 m⁹. corpus q̄dem ieiunium eē
 abstinencia a cibis. aut̄ autē

ieiunium abstinencia ab oī re
 mala: q̄a sicut caro delat̄ur
 cibo. sic sp̄s carnis peccato.
Secūm hoc ieiunium xp̄i. i no
 bis itelligim⁹ eē abstinencia
 peccōrū. **Si** enī māducatio ade
 de ligno sciencie boni et mali
 prudenter ab oībus recepta
 appetitio ē peccā p̄hibiti. cōse
 quēter et ieiunium xp̄i itelli
 gēda ē in nobis abstinencia a
 peccō. **Quōd** si ieiunium abstinē
 cia ē rei male. sine dubio et
 desiderium ei⁹ esuricio ē ipi⁹:
 et usus ipi⁹ rei itelligitur pa
 nis. **Monēs** ergo ieiunium sibi
 xp̄i. et nō supatus desiderio
 panis a dyabolo sibi p̄positi
 hoc nos docet: ut si aliquis
 utputa filius dei opus eligēs
 magnū. exierit i desertū. sicut
 dixim⁹ sup. et p̄posuerit se ab
 stinē ab aliquo vsu corporali
 et delat̄ibili. qd̄ est ieiunare
 p̄pter viuificatorium dei man
 datū ne interrūpat: si autē
 loq̄te in cogitaciōib⁹ suis dya
 bolo. et ad vsū rei illius p̄uo
 ante interrūpit. utens pecca
 uit potius q̄ vsus ē. et pec
 catū sibi quertit ad vsū. hoc
 ē lapidem miltari in panem
 est quāuis ab illa re se abstinē

deceuit qua vti potuit sine
 peccato si non deceuisset? tunc quia
 deceuit abstinere ab illa: vsu
 illius rei iudicauit esse peccatum.
 id est lapidem. **Item** si usus
 fuit eo. peccatum sibi supersit in
 vsu? id est lapidem si mutauit in
 panem: disruptentem magis quam
 nutriendem. **Sicut** et apostolus de
 mulieribus viduitatem permitten-
 tibus dicit. **Quae** cum deluserint
 christum. nubere voluit habentes
 damnationem: quia primam fi-
 dem irritam fecerunt. **Item** de primis
 desiderium suum quasi esuritione
 responderat in cogitationibus
 suis dyabolo sibi persuadente:
 quia non in vsu rei illius solo
 viuit homo perfecte. **Et** si viuit.
 secundum corpus viuit? et non se-
 cundum animam: plenissime autem vi-
 uit in obseruatione mandatorum
 dei. **Et** ideo forte non simpliciter
 dicit dicit lapidi ut fiat panis?
 ne de qualicumque lapide dicitur
 se intelligatur: sed ita dicit hinc
 lapidi quem tibi ego ostendo
Item ascensio super templum mora-
 liter intelligitur exaltatio cor-
 dis super ad sanctitatem: statio autem
 super pinnam templi exaltationis
 ipsius mora. **Quoniam** enim quibus infla-
 tus mente carnis sue exaltatus

fuit sicut sanctus. et gloriatus
 fuit quasi estimatus: ductus
 est a dyabolo qui super templum.
Et quoniam se estimauit con-
 sistere in sanctimonie sumi-
 tate? et in ipsa estimacione iac-
 tancie fuit remoratus: posi-
 tus est super pinnam templi et stat-
 uerit ibi. **Conuenienter** ergo et ordi-
 nate exposuerunt euangeliste.
Postquam enim exposuerunt christum
 in temptatione ieiunij superasse
 dyabolum? in sequenti loco expo-
 suerunt ductum esse a dyabolo super
 templum: quoniam victoria temptatio-
 nis et expletio aliam operis
 magni gloriacionem operatur.
 et fit causa iactancie. **Item** vi-
 de quoniam ieiunium quidem christus
 ultro suscepit? super templum
 autem eum dyabolus duxit: ut et
 tu qui filius dei es. ad ieiunium
 quidem morale. id est ad abstine-
 nciam laudabilem rei cuiusdam spem
 te praedas et alacer? extolli
 autem ad fastigium sanctitatis non
 accenses: quia nemo se extollit
 ad altitudinem sanctitatis. nisi du-
 cente dyabolo. **Item** enim ideo
 accensit christus duci et constitui
 super templum: ut tu moraliter
 imitator eius existens. per
 iactanciam cordis tui. ascendas

ad altitudinē sc̄itatis. **N**ec enī
 volēs ascendit quātū ad cor-
 pus? sed ideo accehit duci
 et ḡstū sup̄ pinnā tēpli
 et audire p̄cipiū v̄ba. si fili⁹
 dei es mitte te deorsū: ut
 tibi ondat exaltatōis exi-
 tū metuendū? id ē ut de-
 mōstrat tibi ruine piculū:
 qd̄ om̄s gl̄antes subsequi
 solet. sicut testatur sap̄ia
 dicēs. **A**n̄te ruinā exaltat
 cor hōis: et an̄ gl̄am hūiliat.
Consequēter dicit dñs? oīs
 qui se exaltat hūiliabitur:
 et qui se hūiliat exaltabit.
Si ergo times ruinā de fas-
 tigio sc̄itatis? fuge exalta-
 tiōne cordis ad sc̄itate: et
 nō pacieris ruinā de fasti-
 gio sc̄itatis. **C**ur ante oem̄
 iactācia subsequat̄ ruina.
 causa ē manifesta? qm̄ oīs
 qui ḡsidens ē in opib⁹ suis
 et gl̄atur. secur⁹ ē. et non
 timet: et qui nō timet nec
 cauet? q̄ aut nō cauet: qm̄ nō
 sperat supplantat̄ a dyabo-
 lo et eicitur. **Q**ui aut ni-
 chil se estimat eē. i inferiori
 pte tēpli cōsistens quātū ad
 se: causa hūilitatis sollicitus

ē de se. **Q**ui aut sollicit⁹ ē:
 timet. **Q**ui aut timet? cur
 cōspicit semetipm̄: et non
 sinit duci se a dyabolo sup̄
 tēplū. **T**alis fuit ille q̄ dicit.
Nō qd̄ iam p̄fectus sim. a
 iustificat⁹ sim etc. **S**i ḡ paul⁹
 timuit dicē se p̄fectū eē? q̄s
 audeat se estimare p̄fectū?
Si ergo p̄fectus dei filius es.
 et aliqua abstinecia lauda-
 bile suscepisti q̄ exiens in
 desertū? hīs duab⁹ tēmp-
 tationib⁹ dñs tēptat⁹ ē p̄p-
 te: ut nō iderūpas opus
 tū. sed ad p̄fctm̄ deducas.
Tu aut p̄dureris ad p̄fctm̄:
 nō glorieeris. **S**i aut medio-
 cris es filius. et nullū aus⁹
 es affectare p̄ v̄tute certame?
 tēptatione tua tēptatus es:
 p̄pter te ductus ē sup̄ mōte
 exelsū? et audiuit v̄ba p̄ni-
 ciosa. h̄ oīa t̄ dabo si p̄ades
 adoraueris me: ut tu nō de-
 sideres magn⁹ et altus fieri
 in h̄ mūdo. **A**scensio enī mō-
 tis illius? ē p̄cessio ad mag-
 nitudinē ul' altitudinē dilu-
 ciar et gl̄ie hui⁹ mūdi: qm̄
 ip̄a p̄cessio eorū de sup̄bia
 cordis descendit. **E**t vide quō

p ordine dicit. pns ductus e
 sup mote. Deinde gloriosa
 mundi onsa fut ei: in tercio
 loco posita e ei qdicio. ut si
 adorasset dyabolū. oia fie
 rent ei. **Sic** et tibi gtingit
 qui altus et magn⁹ fieri fes
 tinas ī mūdo: et ascendis
 ī motem que dyabol⁹ sibi ele
 git ad seducēdū. **Cū** em vo
 lueris fieri altus et magn⁹
 qd e ascēdē ī mote. dyabo
 lo te ducete. īcipis die ac
 nocte cogitare de diuicijs ac
 quirēdis: et suscipiendis ho
 norib⁹. et ante oculos mēts
 tue semp illa vniūsa pponē.
 scito qd pncps mūdi glorio
 sa regni sui tibi ondit. **Cū**
 aut senserit te diuicijs cogi
 tationib⁹ hui⁹mōi ī gāpi
 cēcijs eorūde bonoz accen
 su. ī tēio loco tales ē pui
 det causas: ut necē sit tibi
 si volueris illa cōsequi. **Dya**
 bolū adores. relinques filiū
 dei. et seruiēs ei. negligens
 iusticiā dei. **Si** aut elegeris
 adorare deū ī fide ei⁹. et ser
 uire ei scdm mādātū ipi⁹:
 illa oia nō gsequeris. **Idēo**
 docet apłus paul⁹. **Obsecro**

vos frēs studiu hēe quietis.
 et negocii pprii. et operadi
 manib⁹ vris: et nullius de
 sideriū sit vobis ad ea que
 foris sūt. **Et** iterū. **Habētes**
 alimēta et quib⁹ tegamur:
 hys cōtenti sim⁹. **Ram** qui
 volūt diuites fieri. iādunt
 ī teptacionē et laqū dyabo
 li. et desideria mltā iutilia
 et nociua: que mergunt
 haies ī interitū et pdicione.
Radic em oim maloz e cu
 piditas pecuniaz: quā qu
 dā appetētes circa fidē nau
 fragauerūt. **Ergo** oia xpō
 pmissa sūt. et oia xpc cō
 tēpsit. ut ne glām dei dy
 abolo daret: ut et tibi eadē
 si totus mūdu fuerit dat⁹
 tm ut dimittas deū. nō fi
 cias ampli⁹ diuicias qm
 glām dei. **Hec** em insū est
 ppter creaturā cōtēpnē crea
 torē: sed ppter creatorē crea
 turā. **Qm** deus diuicias
 tibi dare potest: diuicie aut
 deū tibi dare nō pnt. **Non**
 em ppter se teptatus ē sed
 ppter nos: et nō sibi veditat
 sed nobis. **Tūc** reliquit eū
 dyabolus: et accedentes an

geli dei ministrabat ei. **Ro** dicitur
est descendentes angeli ministrabat
ei: ut ondat q̄a sp̄ ad
ministrum ei? angeli erat
in terris. Sed tunc p̄cipiente
dño recesserunt ab eo? ut lo-
cus dyabolo adūsus xp̄m
daretur: ne forte videns an-
gelos circa eū. nō appropia-
ret ad eū. Sic enī invisibilis
fit oī hōi xp̄iano. Duo enī
sūt angeli p̄manētes ī hōi-
bus: bon⁹ et mal⁹. **Qm̄** diu
circa nos ē angelus bonus:
nūq̄ nos ī temptationē p̄t im-
pellē angelus malus. **Sedm̄**
autē dispositionē dei recedit.
aliquantulū angel⁹ bonus?
magis autē nō recedit. sed ab-
scendit se invisibile reddens
ante dyabolū: qm̄ nisi volue-
rit angel⁹ bon⁹. a dyabolo
nō videt. Subtrahit ergo se
ut det dyabolo licentia temp-
tandi: et stans expectat tēp-
tationis euentū. **Qm̄** ergo ali-
qua cōcupia male rei ascen-
dit sup̄ cor tuū et pulset
aliquō gen⁹ p̄cā? nō est circa
te angelus bon⁹. sed dyabol⁹
loquens ī corde tuo temptat
te: pariter et cōpellit. Si tu
ergo p̄miseris constringens
cor tuū? magis autē dyabolū

in corde tuo constringens: cui
nō te potuerit superare. Dis-
cedit a te. **Qm̄** recedente con-
cupia incipit cor tuū insulta-
re et exultare q̄a euasisti im-
petū malū? et q̄si quidā sp̄us
in te tacens letatur et gr̄as
agit deo: cognosce q̄a recedit
a te dyabolus. et post tēpta-
tionis victoriā accedens angel⁹
ministrat t̄. et ille loq̄tur in
te et gaudiū opat. **Qm̄** autē
ministrabat ei angeli sc̄m⁹?
ī quib⁹ autē rebus sibi illi mis-
trabat sc̄re nō possim⁹: vtrū
ad sanitates īfirmatū. que
admodū et p̄ angelū m̄pha-
el sanauit thobīā? an ad cor-
rectiones aīarū. an ad effuga-
tionē demonū: qm̄ qd̄ m̄lta
opa sua p̄ angelos facit verū
ē. angelus autē facientib⁹ ip̄e
facē videtur. q̄ dat illis facien-
di p̄ceptū et p̄tatem. Tamē
manifestissimū ē: q̄a et si ad
opus ip̄i⁹ ministrat ei? nō p̄t
necitate impotēcie ei⁹ ministrat
ei: sed p̄pter honore p̄tatis
ip̄ius. **Na** ministrat ei: et nō
adiuuat eū. **Sermō octaua.**

Qdm̄ audisset autē ih̄s
qd̄ iohānes traditus ē:
secessit in galileam. Et quo-
d̄ine dubio a deo? q̄a ī virtū

scilicet nemo potest aliquid: nisi tradidit
 eum deus. Nam peccator in pec-
 catore forsitan potest: quia nec
 est valde sub cura dei peccator.
In hominem autem dei sine dubio
 nichil potest: quia peccator est omnium
 sperantem in se. Sic enim dicit
 et alibi. **R**atione duo passeres
 esse veniunt: et unus ex eis
 non cadit super terram precepto
 patris vestri: **Q**uoniam magis vos
 modice fidei: **V**estri autem et ca-
 pitis capilli nuati sunt. **O**mnis
 homo quantumvis fuerit malus: nunquam
 faciat aliqua iniquitatem: quod
 tardior est ad opus iniquitatis.
Nam si semel cepit facere iniqui-
 tatem: iam pacior fit ad omne
 opus iniquum. Sicut enim bestia
 quibus sit naturaliter seua: tamen
 si excitata non fuerit non fa-
 cile super hominem iacet: si autem
 hominem occiso. aut aliqua alia
 bestia sanguis accepit gustum:
 iam si viderit hominem. sine aliqua
 mora irruit super eum: sic et
 herodes et si ex proposito erat
 iniquus: tamen postquam propter corrup-
 tionem adulterii sui est exaspe-
 ratus: opus pessimum ausus
 est facere. et iohannem redudere
 in carcere: seipso iniquior et
 audacior sibi metipsum fecit:

cum omnibus consentientibus sibi
 iudeis in morte iohannis. **Q**uod
 sciens dominus secessit inde: non
 ipse timebat mortem: sed propter
 duas causas. **P**rimam ut pas-
 sione sua oportuno tempore refer-
 uaret: deinde ut nobis fugi-
 endi periculum daret exemplum.
Non quia ille timebat periculum
 temptationis: sed quia nos non
 aliter tolleremus temptationem.
Si enim ideo per omnem viam ius-
 ticie processit quasi migrans. ut nos
 eum sequamur quasi discipuli: ma-
 nifestum quia non consideravit
 quod ipse possit: sed quod nos
 implere poteramus. **S**i autem
 ea fecisset christus quae ipse poterat
 facere: et non nos discipuli
 eius esse non poteramus sequi
 eum non pualentes. **E**t relicta
 civitate nazareth veniens ha-
 bitavit capharnaum in finibus
 zabulon et neptalim: ut ad-
 impleretur quod dictum est per
 ysaiam prophetam. **T**ertium zabulon
 et tertium neptalim: via maria
 trans iordanem galilee
 gentium. Sicut docet histo-
 ria: haec tribus ante omnem
 transmigrationem sunt in babilo-
 niam. **C**onuenienter ergo

quos ante om̄s ira dei percussit: ip̄os p̄m̄i dei m̄ia vi-
sitavit. Et qui p̄m̄i ducti s̄t
i captivitate corpale: ip̄i p̄us
de sp̄iali captivitate reduc-
ti s̄nt. ip̄s qui sedebat i te-
nebris vidit lucē magnā:
et qui sedebant i regione
et umbra mortis: lux orta
ē eis. Sedebant aut̄ i tene-
bris iudei qui fuerunt sub lege.
in qua dei iusticia nō fuerat
manifestata: et si erant ibi
iusticia: t̄n figuris q̄sdam
et misteriis verū carnaliū
fuerat occupata. Et
uale em̄ lūmē iusticie i cir-
cūsiōne p̄pucij. Tenebre
em̄ erant magis sc̄dm legē.
q̄ nō ad manifestandā dei
iusticiā data fuerat: sed ad
puniendā duriciā cordis eoz:
sicut ait dñs. Propter duriciā
cordis v̄ri moyses ista mā-
davit. et nō ad salvandos
eos sed ad excecandos: ut
iebrati p̄ legē. nō cognosce-
rent lūmē qd̄ nō merebant
videre. Aut̄ in tenebris. id ē
in p̄cib: lūmen magnū. id
ē xp̄m. Nā m̄ta lūmia fue-
rūt inter iudeos. Lūmē fuerūt
moyses. ihs. et ceteri iudices:

pp̄he. et oīs doctor lūmen ē
eoz q̄s illūat docens sicut
scriptū ē. Vos estis lux m̄i-
di. Magnū aut̄ lūmē ē xp̄c.
In regione aut̄ et umbra
mortis sedebat gentiles: a
q̄a iniquitates mortiferas fa-
ciebat: a q̄a ydola colebat
et demones. quoz cultura
ducebat eos ad mortē et̄nā.
Iudei aut̄ q̄ sc̄dm legis opa
faciebant iō in tenebris erāt.
et nō in regione et umbra
mortis: q̄a et si nō erat qui
de iusticia quā faciebant: t̄n
facientib: ea. et si gl̄ia non
dabat: mors nō q̄tingebat:
q̄a dei erant m̄adata. Umbra
aut̄ mortis: estimo eē p̄c̄m
ydolatrie. Sicut em̄ q̄ vivūt
i agnicōe dei et xp̄i. q̄n̄
agnicio ip̄a sit vita: t̄n donec
sūt in sc̄lo isto nō sūt i vita
vera: sed i umbra vite: q̄m
per fidem ambulāt et nō p̄
speciem: et p̄ speculū i enig-
mate vident. nō facie ad faciē:
sic q̄ in errorib: ydolorū vi-
vūt. licet ip̄e error sit mors.
t̄n nō sūt in vera nocte mor-
te: s̄ in umbra mortis. donec
in isto sc̄lo sūt. Quia autē
ignorācia dei umbra ē mor-
tis: testatur pp̄ha dicens.

Et declinasti semitas nostras
 a via tua: et coopuit nos um-
 bra mortis. Hinc dubio enim
 operiet eum ignorantia dei: cuius
 in adevia dei fuerit declinata. Re-
 gio autem mortis: mundus est
 iste. Sicut enim illa terra vinorum
 est de qua dicitur. Credo unde
 bona domini in terra vinearum: sic
 terra huius regio mortis est. **Prima**
 ad plenum deo placere non possu-
 mus degentes in ea: quia ipsi et
 si vinum sumus propter opera vicia et
 fidei christi: tamen quia in mundo vinum
 in quo diabolus principat: con-
 inquinati sumus. Ideo et paulus
 dicebat ad romanos vij. cap.
 ad finem. Quis me liberabit
 de corpore mortis huius. Cor-
 pus enim hoc corpus est mortis:
 quia non moribus sed mortife-
 ris voluntatibus est subiectum. Et
 vide quod propheta dicit propheta iudeos
 quidem vidisse lumen magnum:
 gentibus autem ortum. Quam apud
 iudeos erat agnicio filii dei?
 non autem videbant eum. quia sede-
 bant in tenebris legis a pec-
 catorum: apud gentes autem nunquam
 fuit agnicio filii dei: ideo a
 iudeis quidem dicitur visus: gen-
 tibus autem ortus. Dicitur autem
 capharnaum inter fines iudeo-
 rum et gentium posita esse. **Et**

tunc cepit ihesus predicare et dice-
 re. Primum agite: appropinquabit
enim regnum celorum. **Et** tunc id
 est ex quo testificatus est a iohanne
 hanc. Nec enim predicare cre-
 dibiliter poterat: nec testis
 patris existere? nisi testificatus
 fuisset ab eo: quia nemo po-
 terit alterius esse testis idoneus.
 nisi ipse qui testificatus
 fuerit ab altero. Testificatus
 est autem ab eo sic. Ecce agnus
 dei: ecce qui tollit peccata
 mundi: ut omnes qui ordinantur
 ad predicandum? bonum testi-
 monium habeat a populo. et
 ab hiis qui sunt foris: sicut
 dicit apostolus. Qui enim bene
 vivit se solum salvat: qui
 autem bona habet opinionem:
 multos edificat. Quid enim
 prodest si bona vitam agendo
 te unum salves: et malam
 famam habendo plurimos
 scandalizes? **Et** tunc cepit
 ihesus predicare ex quo in aqua
 baptizatus est a iohanne: in
 spiritu autem a patre: aliter non
 possit de illo alios baptiza-
 re. **Secundum** hominem dico: quia
 si non fuisset baptizatus:
 alios baptizare non pote-

ut. Quomodo autem nudus
 vestiat nudum? aut quomodo
 medicus alterum faciat divi-
 tem. Sic et ipse qui bap-
 tizatus non est. quomodo alteri potest
 baptismum dare. **S**ed secundum hoc
 et de hereticis dicam: quia
 ubi est fides illic est ecclesia?
 ubi ecclesia ibi sacerdos: ubi
 sacerdos ibi baptismum. ubi
 baptismum ibi christianus. **U**bi
 autem fides non est. nec ecclesia
 est: ubi ecclesia non est. nec sacer-
 dos. ubi sacerdos non est: nec
 baptismum. ubi baptismum
 non est: nec christianus est. **Q**uod
 ergo reprehendit qui secundum bap-
 tismum? qui non intelligit quod
 est primum. **E**t tunc cepit ille
 predicare: ex quo temptatus est.
Samem autem vivit in deserto?
 avaricia spremit in more: va-
 nam gloriam percussit super tem-
 plum? ut nobis ostendat. quia
 qui ventri suo contemnit potest.
 qui sancti spiritus bona contempnit.
 qui vanam gloriam non deside-
 rat. ille debet christi vicarius
 fieri. iusticiam christi predicare?
 quoniam ex istis tribus caminis.
 omnis dyabolice inflationis
 flamma succendit. **I**te ex quo
 traditus est iohannes: ex tunc

predicare cepit. **N**am si videret
 hanc predicare cepisset? sine
 dubio vitem fecisset iohan-
 nes: et inveniebatur predicatio
 eius esse superflua quoniam ad istam
 doctrinam? quod admodum si in vno
 tempore lux cum lucifero oritur:
 gratiam luciferi celat. **N**am
 sapienter in de predicatio sine
 superfluitate inquit quod predicatio quae
 tunc erat iohannes? penitentiam
 agite appropinquabit regnum
 celorum: non ut contemnat iohan-
 nis doctrinam. sed ut magis
 confirmet. **N**am si illo adhuc
 docente haec eadem predicasset?
 forsitan calcare videretur:
 nunc autem quia eo incluso repe-
 tit. non calcatio. sed confirma-
 tio invenit. **C**onfirmat autem
 iohannis doctrinam: ut testem
 verum eum fuisse demonstrat.
Nam si iohannes verus est tes-
 tis: testimonium eius verum est. quod
 dixit de christo. **H**ic autem falsus
 est testis: et omnia illa glossa. fal-
 sa fuerunt quae dixit de christo. **E**t
 ergo dum iohannis doctrinam con-
 firmat: dominus seipsum commendat.
Propterea agite. **C**reator huma-
 ne naturae fuit: quod naturam habet
 humanam naturam. **S**ciens etenim
 dominus quia nullus hominum per igno-

innocentia iusticie peccat: sed dñi
sequit̃ delatorem carnalem.
cōtempnit glām spūale: ideo
statim nō iusticiā pdicauit
quā om̃s cognoscebat. s̃ pe
nitentiā qua oēs indigebat.
Quis ergo venies cōtra iu
dicū dei? ausus ē dicē. quā
ego volo bon⁹ eē et nō pos
sū: Dñs em̃ qui i p̃mis nō
iusticiā sed p̃miam pdicauit?
nō nature ignoratis: sed vo
luntatis culpā i p̃corib⁹ eē de
mōstrat. Om̃ia em̃ correctio
ē voluntatis: nō emendatio
male natē. Nā si emendatio
natē eēt p̃mā? creator et
dñs nr̃ venisset in m̃dū
ut sui op̃is culpā emendaret:
nō nr̃os errores. **Appi**qua
bit em̃ regnū celoz: id ē be
atitudo regni celestis quā
pp̃arauit fidelib⁹ deus. **Ac** si
dicat. **Parate** vos p̃ p̃miam.
et p̃ pacienciā ad p̃cipiendā
bitudine regni celestis: quā
app̃iquabit tēp⁹ mercedis
reddende. **Qui** mala timebis.
aut cōcipistis bona atten
dite: quā app̃iquabit regnū
celoz. **Si** vos mala nō ter
rent. ul̃ bona delectent: a
si regna nō g̃cupistis. vel

tormenta timeate. **Gaudant**
iusti. quā iā finiunt̃ mala
eoz: et t̃cipiunt̃ bona. **Iuge**
ant p̃cores. quā iā transeunt̃
bona eoz: et t̃cipiunt̃ mala.
Quid nocuit hoib⁹ iustis
quā mala passi sūt. cū cepe
runt eē in bonis. **Nā** recor
dacio t̃sactor̃ maloz nō
solū nō nocet: sed adhuc
magis delect̃. **Nā** mala
q̃ dñi p̃ncipia sūt. g̃m̃ua vi
dent̃: cū vero t̃sacta fue
runt. recordacio eoz gloria
cio ē. **Aut** q̃ p̃dest p̃corib⁹
quā bona sūt g̃secuti? cū
ceperit eē in malis. **Nam**
recordacio t̃sactor̃ bonoz
nō solū nō adiunat: sed ad
huc ampli⁹ g̃nat. **Nā** qm̃
dñi p̃ncipia sūt. delectabilia
vident̃: cū vero t̃sacta fue
runt. recordacio eoz magis
affligit. **Et** ista pdicatio
p̃mie qualē fructū cōtulit
xpo: **Heminavit** verbū
penitēcie: et imaculatos
sibi pdicatores iusticie mes
sūt. **Omelia. Nona.**

Ambulans aut̃ secus
mare galilee vidit
duos fr̃es: symone et an
dreā. **Pr̃ius** q̃ aliq̃ dicat

aut faciat vocat aplos? ut nichil eos lateat. nec verborum xpi nec operum: ut per modum fiducialiter dicere possint. non possimus enim nos que vidimus et audimus non loqui. Vidit enim eos non corporaliter sed spiritualiter: non ad facies eorum sed ad corda respiciens. Et elegit eos non quasi apostolos: sed quia apostoli poterant fieri. Sicut artifex si viderit gemas preciosas et non dolatas. eligit illas non quod sint. sed quod fieri possunt? habens enim scientiam artis. bonum compositum non contempnit: sic et dominus videns illos. non operum eorum elegit. sed corda mittentes recrea. Et future dignitatis gratiam artificij sui opere prophetantes? ut intelligamus quia non solum ista secunda piscatio spiritualis a deo erat eis donata: sed etiam prima illa corporalis dei providencia in eis fuerat ordinata. Ita sicut qui recrea iactat in aqua. nescit quibus piscibus comprehensurus est. sed quos deus ei transmissurum illi intendant in recrea? sic et doctor quando diluina ser-

monis recrea super populum iactat. nescit qui sint accessuri ad deum: sed quos deus excitavit illi adherent doctrine. Ergo sicut in piscatione labor solus requiritur piscandi? deus autem transmittit captivum: sic et in doctore nichil requiritur nisi in scientia doctrine: populum autem non corrigit homo: sed deus. Sic enim dicit dominus per prophetam. Dic hoc ad illum filium iosedech sacerdotem magnum. Si bene custodieris aulam meam: dabo tibi que habitent in ea. Et ait illis. Venite post me: faciam vos fieri piscatores hominum. id est doctores. ut cum retis verbi comprehendatis homines de mundo hoc falso et fluctuabundo. et tempestuoso. et instabili. et perfido. et semper periculoso. et nemini virtutis tuto: ut homines non ambulat. sed feruntur iuviti qui nolentes. Violencia enim dyaboli concupias multas operans in eis. meretur se facturum eorum voluntate? quia cum delatione compellit in mala opera: ut homines alterutrum se comedit. sicut pisces semper fortiores

denozant infirmiores: ne tuis
lati uinat in terra fructifera
corporis xpi. scilicet in membris cor
poris eius: in terra fructifera
in terra dulci et semp tranqui
la. Vbi non est tempestas ad
emersionem: nisi forte ad tem
tationem fidei. et pacem fructi
ficationem: ut homines ambulat
non feruntur. ut se alterutrum
non comedant habitates. sed
fouent. **E**cce do vobis euan
gelium in manibus: alterum rethe
dissarum suarum et obligata
cum pabolarum. virtutum admira
darium. et multiformium doctri
narum. narracionibus crebris qui
fluctibus huc et illuc discurrere
tibus. tertium minis iudicorum
et promissionibus beatitudinum:
qui quibusdam nodis indissolu
bilibus. colligati prescientibus. et oc
cultarum cogitacionum cognicio
nibus. demonum confessionibus. et
resurrectionibus mortuorum ni
mis affirmati: ita ut in sinu
suo tutissimo. diligenter pos
sit rationabilium hominum conti
nere captiua: ut non det eis
ex aliqua potestate excedendi occa
sione qui per captiua. aliqua
neglecta a spiritu sancto qui tenet
eam. **E**t hoc dicit aliquis

inter se. **N**on sine causa secuti sunt
illam talia promittentem. **Q**uid
enim? **T**ibi minora repromit
tit. **R**one si bene gustatus
fueris. regnum celeste tibi pro
mittit. **R**one angelicam na
turam. **R**one hereditatem se
culam. **E**t quare non sequis eum?
Sed illi secuti sunt. quia celestium
bonorum amatores erant: non
terrenorum. **T**u autem eum non
sequis: quia non celestium sed ter
renorum amator es. **N**on enim
carualis nullum bonum credit
esse bonum nisi carnale bonum:
et nihil credit esse iocunditatem
nisi que est super terram. **N**on ergo
illi doctorum cupierunt honorem.
sed doctorum operis licentiam: sicut
exitus contestatus est. **S**i enim
apostoli facti. honoribus apostolatus
sui fructi sunt: sine dubio apostoli
cum concupierunt honorem. **S**i
autem non solum apostolatus sui ho
nore fructi non sunt humilitatis
causa: sed etiam propter hominum salu
tem et gloriam christi passi sunt di
uisa supplicia: manifestum est quia
tunc non apostolicum honorem concupie
runt. sed questum apostolici operis
et laboris. **S**ciebant enim quoniam
periosa est anima hominis: quod gratia
est apud deum salus ipsius: quod

meras ē hōiem edificare se,
 cū dū deū. Concipiēz et se-
 cūti sūt: tu aut nō gāpissas
 talia hec. Quō em̄ desideres
altēri posse saluare? q̄ temp̄m
 saluare nō curas. Et relicto
rethib⁹ suis: secuti sūt eim̄.
Ne aliq̄s xpian⁹ dicat: Aug⁹
 nō possū diuicias dilige et
 xpo placere. Deo relinquentes
rethia sua apll⁹ nos docierūt:
 q̄a nemo p̄t terrena posside
 et p̄fecte ad celestia puenire.
Considera quō inter celū et
terā aer medius cōstitutus
 separāt creaturā utraq̄: ut
 ondat. q̄a inter celestia et ter
 rena nūlla p̄t eē cōmixtio.

Celestia em̄ sp̄itualia sūt
 et leuia: et nataliter sp̄
 sursum petencia. Terrena aut
 ponderosa sūt: et semp̄ dor
 sum deponēcia. Si sp̄ualia te
 nueris: sursum te dūcūt. Si ter
 rena: deorsum te deponūt. Deo
reliquerūt rethia ne magis fa-
cerent eis impedimētū labo-
ris: q̄ aditāmētū utilitatis.
Et p̄cedens inde: vidit abos
duos fr̄es. iacobū et zebedi. et
iohanē fr̄em eiq̄ cōponētes
rethia. Diliter vocauit et istos
stant em̄ habitacione cūes:
 dilcōne cōcordes? arte officij

pares: fr̄nitate pietatis quic
 ti. Deo sic vocauit et istos?
 ne tot bonis reb⁹ cōiunctis: dis
 silis vocatio separaret. Graciose
aliq̄s de hac duplici fr̄itū
utilitate locuty ē: qm̄ om̄is
ecclia p̄cipue in caritate sūt
rat cōstruenda sicut ip̄e dicit:
Hoc ē aut mādātū: ut diliga
tis iuicem sicut ego dilexi vos.
Et iterū. In hoc cognosct̄ ho
mines q̄a mei discipuli estis:
si caritatē habueritis i⁹ vos.
Sicut em̄ in corporali edificio
lapis ad lapidem cēmētō iter
ueniente cōstringit⁹: sic i⁹ edi
ficio ecclie xpian⁹ ad xpianū
caritate mediante cōnectit⁹.
Deo semp̄ per fr̄aternitatem
caritatis ecclie q̄posuit funda
mētā? ut radicib⁹ caritatis
eruberās: q̄ hūmor ascēdat
i⁹ ramos. Et hoc sup natura
lem caritatē: ut nō solum per
grām sed etiā p̄ naturā ipsa
caritas firmior habeat⁹. Sic
em̄ fecit deus et in veteri tes
tamētō. Edificatur⁹ em̄ pplm̄
illū p̄ legē: sup moysen et
aaron fr̄es posuit edificacio
nis iūcū. Quā aut habūdā
ciōr grā futā erat noni testa
mētī qm̄ veteris? ideo illū q̄
de pplm̄ edificauit scdm̄ vna

firmitate: hinc autem secundum duas.
Componetes retia: quod est marie
 paupertatis iudicium. Veteri com-
 ponebant: quia noua unde eme-
 rent non habebant. Et quod ad
 maiorem pietatem eorum pertinet
 in tanta paupertate sic patri
 suo occurrebant. ut secum eum
 baillarent in navi: non ut
 ille istos adiuuaret in ope: sed
 ut ipsi illum consolarentur sua pre-
 sentia. Quem autem illi quidem re-
ferunt mittentes retia et omnes
euangelistas: ipsi autem componen-
 tes. sine ratione esse non credo:
 marie cum poterant dicere sine
 dampno aliquo intellectu. et ibi
 vidit illum et illum. et non dicere
 componentes retia. Ite estimare
 illos quidem quasi velociores ad
 predicandum. quia iam mittentes
 erant retia: istos autem pigrio-
 res quia adhuc componentes erant
 retia non summa ausi: quia dicitur
 illorum talium cognoscere est solius
 christi. Ne ergo forte propter petrum
illi dicitur mittentes retia:
 ipsi autem propter iohannem componen-
 tes: quia petrus predicauit tamen
 euangelium. et quod posuit non: sed
 marcus ab eo predicatum quo
 posuit. iohannes autem et predica-
 uit euangelium et ipse quod posuit.
 Et non solum componens: sed etiam
 omnia euangelistarum retia ipse

quod posuit. Haec autem omnia humana
 christi pene sola quod posuissent:
 iste quod misit eis etiam diuina
 christi: ut nullam relinqueret spiritus
 sanctus scandalum aptum in eis unde
 pisces egredierentur. Et ut mir-
dicam quod super in tertia
 retis omisimus: quia circumpo-
 situs est quasi plumbum quia. et in-
 extingui bilium flammam et in-
 mortalium vermium supplicia
 ponderosa: ut possit facile
 humanorum cordium penetrare per-
 fundum. Et illi relicto patre
et navi: secuti sunt eum. Vide
 quia petrus quidem et andreas
 dicuntur reliquisse retia: iacobus
 autem et iohannes. patrem et na-
 uim. Tria sunt enim generaliter
 omnia que relinquere debet qui
 venit ad christum: actus carna-
 les. substantiam mundialem:
 partes carnales. Per retia
 enim piscationis. actus carnales
 relinquendi signantur: per na-
 uem autem substantiam: per patrem
 uero omnes partes. Et vide
 quia prius retia relicta signantur:
 postea naves: in tertio loco
 pater. Quia prius conuenit actus
 mundiales relinquere: ipsi sunt
 enim qui proprie nocent ad spi-
 ritualia: sedo substantiam.

quia non tamen nocet aliquis habere
 in mundo: quantum agere aliquis
 actu. cum hoc ipsum habere nocet.
In nauissimo parietes. quod et
 ipsi quidem nocent: tamen minus
 nocent quam diuicie et actus
 huius seculi. Reliquerunt ergo
 nauis: ut fierent ecclesiastice
 nauis gubernatores. Reliqui-
 runt retia: ut iam non pisces ap-
 portarent ad ciuitatem terrena:
 sed homines ad ciuitatem celestem.
Reliquerunt omnem preem: ut fie-
 rent omnium spiritualium genitores.
Et circuibat ihesus tota gali-
 leam. **Quis** rex pugnaturus
 contra aduersarium regni. prius
 congregat exercitum: et sic va-
 dit ad pugnam. **Sic** et dominus
 contra dyabolum pugnaturus
 prius congregauit apostolos: et
 sic cepit per totam galileam
 euangelium predicare. **Con-**
trario enim dyaboli predicatio
 est veritatis: sagitta mortife-
 ra est in visceribus eius sermo
 iniusticie: derectio eius est opus
 signorum. spoliatio preteritis eius
 est querisio fidelium. **Et** rex qui
 deum terrenum congregat exer-
 citum: ut illorum laboribus ipse
 gloriam consequatur. **Iste** autem
 congregauit apostolos. non ut il-
 loro laboribus ipse gloriam

consequatur: sed ut suo labore
 illis victoria prestet. **Circuibat**
 totam galileam sicut studio-
 sus medicus. circuibat quidem
 egrotantes: singulis quibusque
 passionibus adhibens congruas
 medicinas: quia debiles illi
 ad medicum venire non pote-
 rant. **Et** dominus quidem circui-
 bat singulas regiones: nos
 autem qui sumus vniuersarii
 regionis pastores. et si regio-
 nes circuire non necesse habet
 mus: tamen singulas species passio-
 num populi circuire et considera-
 re debemus: id est diligenter
 attendere qui sunt in populo qui
 auaricie morbo laborant: ut
 aliquo sermone de auaricie
 malo faciamus ad medicamen-
 tum sanitatis illius quod auaricie
 stimulis agitatur secundum pauli
 sententiam diactis. **Habentes**
 alimenta et quibus regamur:
 hiis contenti simus. **Primum** qui
 voluit ditites fieri: incidit
 in temptationem. **Ite** debemus
 illis prouidere qui in populo arden-
 tibus libidinis febribus valde
 laborant: et ut ad remedium
 passionis eorum aliquod medica-
 mentum in ecclesia profertur de
 apotheca medicinali apostoli

dicitur Omne peccatum quodcumque
 fecerit homo contra corpus est: qui
 autem fornicat in corpus suum
 peccat etc. Et quod admodum per
 familias studiosus sit in do-
 mo sua quod unusquisque natum
 habet: ita et sacerdos sin-
 gulorum mores. et actus. et con-
 uersationem debet imitari: ut
 quale quibusque medicamen-
 tum natum fuerit sumat: et
 cui consolationem consolationem:
 cui irascionem irascionem:
 cui autem asperior irascionis
 medicina fuerit posita secundum
 qualitatem passionis illius non
 debet indignari: quia nec in-
 firmus irascitur contra medi-
 cum si posuerit aliquam medica-
 nam mordentem. Homo enim conside-
 rat asperitatem medicine et
 irascitur: sed considerat benivo-
 lentiam medici et sustinet:
 quia prodesse illi desiderat. non
 nocere. Sicut autem infirmus
 qui ipse venit ad medicum.
 ex parte iam sanus est: sic et pec-
 cator qui ipse venit ad sacer-
 dote. et doctrine autem penitus
 medicamina querit. ex parte
 iam iustus est. Illi autem quibus
 tenet infirmitas. quem sacer-
 dos sequitur ubi: et ille

spiritualium uerborum medicamentum
 non sentit nec melioratur: sed
 quasi qui stomachum patitur. quod
 manducauit aut bibit ita
 vomit: sic et illa anima patiens.
 quodcumque audierit. statim de sen-
 sibus suis proicit foras: sicut
 illi infideles iudei de quibus
 dictum est: omnem escam abho-
 nata est anima eorum. id est omnem
 escam doctrine animam nutri-
 entem. Docens et predicans
euangelium regni. Aliud est do-
 cere: aliud est euangelium predi-
 care. Docere enim eos dicitur
 iustitias naturales: quod et si ille
 non diceret. ratio ualens illos
 doceret: ut puta castitatem.
 humilitatem. patientiam. et cetera
 similia huiusmodi: que homines et si
 non audiunt. tamen a semetipsum
 bona esse omnes intelligunt. sicut
 ait ad romanos in c. ap. huius.
 Cum enim gentes que legem non
 habent. naturaliter a legibus
 subiacent. etc. Sed forte di-
 cas. Si ea eos docebat que
 omnes intelligunt: quod opus habe-
 bat eos docere? Audi. Doctri-
 na tamen non propter manifesta-
 tionem uerum obscuratum iuen-
 ta est: quantum propter excitatio-
 nem cordis et spiritus. Talis est

eihumana natura: utputa p̄
 ualentib⁹ delacionib⁹ carna-
 lib⁹ in hoīe. scia que ē i eo
 iusticie nalis excludit⁹: et
 q̄si in obliuione deducta de
 memoria foris expellit⁹: et
 obdormit. **Cū** ergo ceperit
 doctor in illis reprehendere
 et repaier mala carnalia:
 et terre de futuro iudicio q̄
 p̄fasis delacionib⁹ cōlib⁹ itez
 sanam i memoria eoz redū-
 cit. et i sensib⁹ repat. **Vnde**
 et gladius dicit sermo diu-
 nū? q̄a sicut gladius car-
 nes p̄adit: sic et sermo di-
 uin⁹ cōcipias cēnales? et
 queadmodū si colligas her-
 bas de agro. triticū quale sūt
 in illo: sic et gaudia si peccā-
 dat ab hoīe. iusticia p̄ua-
 lesat? q̄a sicut herbe effo-
 cant triticū: sic gaudia car-
 nales effocant disciplina.
Vides ergo q̄a doctrina nō
 nauas scias introducit: sed
 oblitās cōmonefacit. **Si** ḡ
 sermo huān⁹ tantā habet
 v̄tutē aurib⁹ sonū p̄stans?
 putas q̄ agebat sermo dñi,
 cus cū esset sp̄s viū? non
 tū in aurib⁹ sonāb. sed in
 cordibus opans. **Euāgelium**

aut p̄dicans. miserū iusti-
 ce p̄mittebat. **Euāgelium** enī
 ē nūciū bonū. **Bona** autē
 hoībus nūciant. q̄n̄ promit-
 titur eis b̄tudo celestis? per-
 catorū remissio. adoptio fili-
 orū. mortuoz r̄urrectio: et
 immortalit̄ vite. hereditas reg-
 ni celestis. et possessio gl̄ie
 sempiternē? societas angelo-
 rū. et cōmunicatio sp̄s. fraternitas
 xpi. ac p̄nitas dei. **Nō** oīa
 antiq̄ hoīes manifeste nec
 audierāt. nec sperabat. **Et**
 ideo p̄mū boni op̄is nō spe-
 rantes. iusticie ḡtēpserunt
 labore? et t̄stulerūt se ad
 delacionē carnales: q̄a oīs
 iusticia molesta ē oībus in
 carne viuētib⁹. **Propterea** labor
 iusticie nō sustinet: n̄ merces
 op̄is expectetur. **Ideo** ergo
 illis b̄tudinē euāgeliza-
 bat celestem? ut corda eoz
 ad pacienciā boni op̄is
 excitaret: et desiderū celestis
 tū p̄miorū aut doct̄. a
 it̄ptans eis p̄phas de suo
 ip̄i⁹ aduentū. ut ip̄a iuter-
 ptacōis doctrina. et doct̄
 na esset p̄pter icarpacionē:
 et euāgelizatio p̄t̄ demū.

aacione futurū bonorū ī
 ipō. Et sanas oem languo-
re et oem ifirmitate ī ple-
be. Et dicit languore: ad
 passiones ptine voluit cor-
 porales. Et dicit et
oem ifirmitate: ad passio-
 nes aie spūales. Et em
pauiores morbi aiam ver-
ant q̄ corpus. Et si quide
dyisset sanas languores
et ifirmitates? poteram⁹
 utraq̄ ad passiones itelligē
 corporales: ut languores
 quide itelligerent⁹ ḡuiores
 passiones. ifirmitates aut
 tedia leniora. Et aut cū
dicens oem languore? ome
 genus siue ḡuū. siue leniū
 passioū cōcludit: alterius
 clausule iuenit⁹ adiectio eē
 supflua? nisi vnā quide ad
 corporales passiones intel-
 ligam⁹: alterā aut ad spūa-
 les. Possim⁹ tū utraq̄ dan-
sila. et utraq̄ ita itelligē
passiones. Et oem languo-
re siue corporale. siue spūa-
lem: et oem ifirmitate?
 ut languore quide itelliga-
 m⁹ aie morbū passiois ali-
 quī ifirmitate aut ifideli-
 tate: utputa qui auaricie mor-

bo subditus ē aut libidinis.
 aut vane glorie. languore aie
 patit⁹? qui aut misterii vo-
 catiois dei ignorat: ille ifir-
 mi⁹ habet⁹ in fide. Multi em
sūt qui pnt bona face et deo
placē sed nō faciūt: q̄a mis-
 teriū vocatiois dei ignorant.
 et ipi sūt infirmi. Quida
aut sic passionib⁹ carnalib⁹
sūt mācipati? ut etiā si scāt
 misterii vocatiois dei. bñ agē
 nō pmittant⁹: et ipi sūt lan-
 guore habentes. Bed passio-
nes corpales diuinitatis vir-
tute sanabat: spūales autē
verbo pietatis. Sicut em me-
dicina languēti corpi: sic ver-
bū prodest aie egrotanti. De-
inde vide qd nō p̄us posuit
sanas oem languore et oem
ifirmitate? sed p̄mū pdicās
 et docens euāgelii regni. et
 postea sanans: p̄pter duas
 causas. Omū q̄a ut miracula
vtutū edificat aias. scādu
verba pietatis. iō aut p̄mit-
tit⁹ qd magis necessariū est
mat⁹? deinde q̄a nō verba
pietatis vtutes miraculoz
cōmedant: sed vtutes mira-
culoz veritatis sermone.
Hec iō credebatur ep̄c posse
face vtutes q̄a veritate pre-

dicabat? si non crederet veritate predicare: quia poterat facere virtutes. Et obtulerunt ei omnes male habentes: et curavit eos
In quibusdam locis ponit. et multos curavit: sicut est ibi.
Et quod quot tetigerunt eum: sanati sunt. Hic autem simplicitate dicitur. et curavit eos: signans quia omnes curavit. Sicut novus autem medicus intrans civitatem. et volens ostentationes dare sui artificij. omnes ad se venientes curat: et non tamen cogitat de mercede accipienda. quantum de opinione sua comedanda: cum enim manifesta fuerit fama eius bona. tunc secundum laborem suum incipit et exigere et mercede: sic et dominus magistros predicantium: non secundum iudicium quosdam. sed omnes indifferenter sanabat: pro quod ubi illi omnes iudea cognovit: beneficia sanitatum digno pretio fidei vendebat. unicuique dicens. fiat tibi secundum fidem tuam: ubi tamen omnes illos secundum prescientiam antea preparaverat. quoniam venissent. **Capitulum quintum. Omne**
U **dens ante** **lia. x.**
thys turbas multas:
ascendit in montem.
 Omnis artifex secundum professionem suam oportunitate operis videns gaudet. Carpentarius si viderit

arborem bonam: concipiscit eam profundius ad opus artificij sui. Agricola si viderit terram pinguem: desiderat eam arare. Et quod dico de rationabilibus hominibus? Ipse irrationabilis equus de stabulo profiliens: si viderit campos pariteres rapit frenum: et exeat ad cursum. Hic et dominus videns magnam congregationem populi: excitatus est ad docendum. Hic et omnis sacerdos cum viderit ecclesiam plenam. gaudet animam eius: et delatatur ut doceat. Si autem viderit ecclesiam vacuam. confunditur: et nichil dicere potest. Ascendit in montem. Hic quod non poterat ibi docere: ubi iam populus erat. Sed propter duas causas ascendit in montem. Primum, ut impleveret prophetiam ysaie dicitis. Supra montem excelsum ascende: tu qui evangelizas syon. Deinde ut misterium pietatis ostenderet. Ascensio enim eius: est altitudo virtutum. Ascendit ergo in montem: ut ostendat nobis. quoniam in altitudine spiritualium virtutum consistere debet: qui docet iustitiam dei. pariter et qui audit. Qui docet. verborum suorum sit ipse exemplum: ut magis opere doceat quam sermone: sicut ait apostolus ad theomachum. Exemplum esto omnium

7219

fidelium. Qui autem ambulat per
 conualia vite terrene obscuras
 semitas calcant? et loquuntur al-
 tos sermones: non alterum istum
 ut sed seipsum castigat. Nemo
 potest in valle stare: et de monte
 loqui. Sed aut ubi stas inde
 loque: aut unde loqueris? ubi
 sta. Si in terra animus tuus? ut
 quod de celo loqueris? Si ergo in
 terra stas: de terra loquere.
 Si autem de celo loqueris. in celo
 consistere: ut dicas cum apostolo. **Non**
 autem conuersario est in celis. Ille
 autem qui audit iustitiam dei
 populus. ideo debet in altitudine
 bonorum operum consistere: quia disci-
 pulus ymitator debet esse magistri.
 Si autem in partibus vniuersis. et au-
 dias iusticie verba docentem.
 iudicium tibi non salutem accipis.
Audis enim: ut ne vel ignora-
 tie excusationem habeas ante
 deum. **Ecce homo** si quicquam arte
 ex toto corde voluerit discere?
 utputa pingue. a edificare:
 cum frequenter magistrum suum au-
 diet a viderit. tollit se in se-
 creto et accipit ferramentum?
 et ipse se temptat si potest iam
 facere: quod frequenter audiuit
 et vidit. **Sic et tu.** Si facere
 iustitiam non vis. ut quid predi-
 catores iusticie audis? **Ut quod**
 illum doctorem appellas? cum?

non vis esse discipulus? **Intellige**
 ergo. dico enim tibi rem natu-
 ralem: secundum loca istius scrip-
 turam. **Si tu es super montem.**
 et predicator in valle? tu sur-
 sum constitutus audis vocem eius?
 quia vox melius sursum ascendit.
Si autem tu steteris in valle?
 et doctor tuus steterit super mo-
 tem? loquat? non multum tibi pro-
 fiaet loquela illius. **Ergo in**
 primo loco populus se considerare
 debet quibus est. in secundo loco qua-
 le habeat sacerdotem? quia doc-
 tor malus bono populo non multum
 nocet: bonus autem doctor
 malo populo non multum prodest.
Sicut autem populus seipsum non vi-
 det quem prius videre debet:
 sed semper sedens iudicat de
 moribus sacerdotum. **Ideo ergo**
 prius scriptura nos docet?
 ut tam doctor quam populus super
 montem scitatis ascendat: qui
 vult audire pietatis doctri-
 nam. **Aut certe ita.** **Mons**
 ecclesia appellatur: de quo dicit
 propheta. **mons dei mons uber.**
Ascendit ergo in montem ut il-
 lic discipulis suis misteria
 tanderet veritatis? ostendens
 quia vis qui vult discere mis-
 teria veritatis? in montem
 ecclesie debet ascendere. **Sed non**

in omnem motem: sed in mo-
 te ubi ubi. **S**unt enim et here-
 ticorum motes. non autem ubi-
 sed coagulati in quibus non
 misteria veritatis traduntur:
 sed mendacia impugnantia veri-
 tate. Ideo et eos qui in tales
 motes ascendunt: reprehendit
 spiritus sanctus per prophetam dicens.
Ut quid suscepistis montes
 coagulatos. Coagulate enim
 dicitur heresim ecclesie: quia co-
 gulati sunt sicut lac cor eorum.
Huius pauperes spiritus. Quibus
 ipsas beatitudines exponat
 ex parte euangelista lucas: tunc
 ipse beatitudines perfectiores il-
 lis intelligende sunt: quoniam ille
 in loco campestri dicitur fuisse.
 ipse autem perfectus super montem:
 id est ille mediocribus. ipse autem
 perfectus et rectoribus volorum:
 sicut referunt apostoli ad quos
 dicta sunt hec. Cuius differen-
 tie rationem largius exposui
 tibi. Ideo illic simpliciter pau-
 peres dixit: hic autem paupe-
 res spiritus. Pauper spiritus est humilis
 corde: id est pauperem spiritum habens:
 qui non magna sapit de se. Si-
 cut ex diverso dives spiritus in-
 telligitur magna de se sapiens
 et superbus: qui non implet ma-
 datum christi dicentis. Nisi quis

factus fuerit sicut puer iste: non
 intret in regnum celorum. Qui
 enim iam gustus factus est sicut
 puer: ille est et pauper spiritus. Et
 qui pauper est spiritus: ille gustus
 est factus sicut puer. Et secundum
 testimonium quidem christi et apostoli.
 plenitudo legis est dilectio: tunc
 nutritrix dilectionis est humilitas:
 et odij in superbia. Ergo to-
 tius boni humilitas iudicium est:
 et totius mali superbia. Denique
 et perditionis iudicium a superbia
 cepit per dyabolum: et iudicium
 salutis ab humilitate per christum.
Merita et convenienter et
 omnium beatitudinum humilitatem
 fecit iudicium. Et quae non mani-
 feste dixit beatus humilis spiritu.
Ergo hunc terminum potui inve-
 nire rationis colore: ut non so-
 lum humiles ostendat: sed etiam
 indigentes humiles. qui sic sunt
 humiles ut semper adiutores
 dei sint mendicantes. Unde
 in greco non dicitur beatus paupe-
 res: sed beatus medicus vel egeni.
Huius pauper est. qui angustiam
 quidem habet: non autem tantam
 ut medicare cogatur. Secundum
 quia dicitur et propheta dicit.
Beatissimus qui intelligit super me
 dicitur et pauperem. Ideo dicitur
 beatus medicus spiritus: ut multum hu-
 les ostendat. Si ergo dixisset

bñ hūiles spū: nichil ampli⁹
 significasset q̄ hūiles. Nūc
 aut̄ et hūiles. et scdm fidem
 hūiles: et intelligētes vñ sit
 adiutorū hoīs. **S**ūt em̄ mlti
 nāliter hūiles spū. sed non
 ex fide: hī tales nō pulsant
 adiutorū dei. **Q**ui autem
 scdm fidem hūiles sūt et in-
 telligētes. nimis timet de
 se: adiutorū dei pulsare nō
 cessant. **Q**uā iporū ē regnū
 celozū. **Q**uid em̄ aliorū.
Virtutes alias studencium
 nō ē regnū celozū. **S**ciā.
Nā sicut cetera vicia depo-
 nūt ad iferos: maxie tñ
 supbia. qā radix om̄ ma-
 lozū supbia ē: sic et om̄s
 vtutes iducūt in regnū ce-
 lozū. maxie tñ hūilitas: qā
 radix om̄ malozū supbia
 ē: sine dubio et radix om̄
 bonozū hūilitas ē. **E**t quia
 ppū ē ut qui se exaltat
 hūiliet̄: et qui se hūiliat
 exaltet̄. **H**ī qui lugent
Et qui sua quidē peccā lugēt
 bñ sūt: sed mediocres bñ:
 beatiōres aut̄ sūt q̄ aliena
 lugēt peccā: certū ē em̄ qā
 nō habent sua que lugeāt.
Tales cōuenit eē om̄s doc-
 tores: et qui sūt sup mōte.
Nā cū sint ppli xpiani pres.

quomō pnt eē sine luctu: cū
 videat cotidie xpianozū nūab
 vsq̄ ad ifernū cadentes. **N**ā
 de angelis qui exibui sūt i
 fine sc̄i ut signet seruos dei
 qui de alienis lugēt peccā:
 sic scriptū ē per **E**zechielem.
Ite p̄ iherlm. **I**herlm em̄ vera.
 ē ecclia xpi: cui⁹ fundamēta
 sūt in mōtib⁹ sc̄is. **Q**uā ipi
 q̄solabūtur. **S**i cōsolatio luge-
 cū ē cessatio lucty pene. quā
 qui sua lugēt peccā cōsecuti i
 dulgēciā. cōsolabūt̄ in sc̄o
 illo. **Q**ui aliena lugēt peccā.
 quō cōsolabūt̄. **N**ūq̄ desi-
 nent luge de peccōib⁹. **S**ciā:
 qm̄ qm̄ diu sūt in mūdo. nes-
 cientes puidēciā dei. nec in-
 telligentes ad plenū q̄ dya-
 bolo cōpellente delinquit:
 et qui ex pposito malo diligit
 mala. om̄s peccātes lugēt.
 om̄s a dyabolo arāveniri
 et cogi putantes. **C**ū q̄ in
 sc̄o illo puidēciā dei cogno-
 uerūt et idellererūt manifeste:
 qm̄ qui dei fuerūt. p̄ire non
 potuerūt: qui aut̄ perierūt
 nō fuerūt dei. qā de manu dei
 nemo rapere p̄t. **D**eposito de
 eis luctu cōsolabūtur: et sine
 mixtura alicui⁹ doloris. i sua
 sola bñitudine letabuntur.

Nam quoniam diu caritas est sanctorum
 ad peccatores: et luctus est. Ibi autem
 nec caritas est sanctorum ad peccatores
 nec luctus: etiam si propinquus fue-
 rint. Sicut docet parabola in
 qua dicit diues abraham.
De abraham miserere mei! et
 mitte lazarium ut tingat ex-
 tremum digiti sui in aqua. et
 refrigeret lingua mea: quia
 quiter crucior in hac flamma.
Rursum miseratus est ibi abraham
 filii sui ardentis. **Rursum** quia
 fuerat epulatus. in qua parte
 corporis sui plus peccauerat
 id est in gula: in ea amplius
 torquabatur. **De** mansueti-
 mansuetus enim neque irritat
 malum. neque irritatur a malo?
 neque aduersus eum preualet causa
 peccati. neque aduersus alterum ali-
 quod ex illo nascitur causa peccan-
 di: sed magis contentus est in
 iniuria pati quam facere. Nam nisi
 contentus fuerit homo ut noceat.
 nunquam potest esse sine peccato? quia
 sicut **zizania** nunquam sunt minus
 in agro: sic non sunt minus iuri-
 tates in mundo. Ille est ergo vere
 mansuetus: qui cum nocatus fuerit.
 nec cogitat malum facere. nec
 facit. **Quoniam** ipsi hereditabunt
 terram. **Sine** dubio terra uiuorum:
 de qua scriptum est. **Credo** videre

bona domini: in terra uiuentium. **Ter-**
 ra autem hec sicut quidam dicit
 quod diu est in hoc statu. terra est
 mortuorum: quia uanitati sub-
 iecta. **Cum** autem libera fuerit
 de corruptionis seruitute. in liber-
 tate glorie filiorum dei sit terra
 uiuorum: ut immortales heredi-
 tent immortalitate. **Alterum** ex-
 ponente legi. quod celum in quo
 habituri sunt sancti dicitur terra
 uiuorum? que quantum ad ueram
 regionem inferorum celum est: quan-
 tum autem ad illud superius celum.
 dicitur terra. **Alii** dicunt quia cor-
 pus nostrum terra est: et quoniam diu
 quidem subiacet morti. terra
 est mortuorum? cum autem fuerit
 transformatum et conformatum
 corpus glorie christi. erit terra uiuo-
 rum: et hereditabunt eam. eternam
 eterni. et spiritalem sanctam. spua-
 les et sancta. **Hi** qui esuriunt et
 sitiunt iustitiam. **Esurire** et si-
 tire iustitiam. est desiderare iusti-
 tiam dei: ut siue faciunt homines
 iustitiam dei. siue audiunt. non
 quod audiatur. uel faciat iustitiam
 dei. sed ex desiderio cordis?
 quia omne bonum quod non ex amo-
 re ipsius boni faciunt homines: in-
 gratum est ante deum. **Unde** et dominus
 per iohannem **pro** omni simplicitate
 vocabat ad potum: sed tamen modo

sicientes dices. Qui sinit ve-
 niat ad me et bibat. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 qd nō sine iustione dixit: ius-
 ticiā esurite et sitite. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 te ergo esurit iusticiā. qui
 scdm iusticiā dei desiderat
 cōuersari: qd ē recti cordis.
¶ ¶ ¶ ¶ ¶
 Sicut aut iusticiā qui sciām
 dei acquirere cupit: qd p̄t cō-
 sequi ex studio scripturarū:
 qd ē docibilis dei. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 saturabit. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 te remuneracōis dei: qm̄ ma-
 iora erūt p̄mia dei. q̄ deside-
 ria auarū scōz. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 cordes: qm̄ ip̄s miserebitur
 deus. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 ē: qui miseret̄ aut paup̄i.
 aut pupilli. aut vidue. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 em̄ n̄ia et apud illos inue-
 nit̄ frequēter: qui nō cognos-
 cūt deū. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 verus: qui inimici p̄rij mise-
 retur et bñ facit ei. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 qd scriptū ē. Diligite inimicos
 v̄ros: bñ facite h̄is qui vos
 oderūt. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 sup̄ gentes pluuia dat. aut
 solem suū iubet oriri: sed eā
 sup̄ i gentes. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 Etote misericordes: sicut et
 p̄t v̄r misericors ē r̄c. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 btus ē ille talis: qm̄ m̄ia ei
 si quidē nō habet p̄cām. qd

difficile ē in hōibꝫ p̄ficiat illi
 ad additamentū iusticie. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 habet ad remissionē p̄cā: qm̄
 p̄t fiducialit̄ dice. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 michi debita mea: sicut et ego
 dimitto debitoribꝫ meis. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 mūdo corde: qm̄ ip̄i deū vide-
 bunt. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 hoc sc̄lo. et in illo. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 sc̄lo: scdm qd scriptū ē. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 me videt: videt et p̄m̄ meū.
¶ ¶ ¶ ¶ ¶
 mūdo em̄ sūt corde. qui non
 solū nec faciūt malū nec cogi-
 tat̄: sed pauci sūt tales: sed
 adhuc eā qui om̄e bonū et
 faciūt et semp̄ cogitat̄. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 ē inter d̄n̄ faciē bonū et non
 cogitare: qui nō p̄pter deū fa-
 ciūt bonū. et tale bonū non
 remunerat̄ deus: q̄a nō re-
 munerat̄ a deo bonū qd fit.
 sed id qd bñ fit. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 de hoc ext̄ **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 de collu detegēda scripta. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 eā de hoc ponit̄ exemplū
 in glosa. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 terā causam. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 deū facit bonū: sine dubio et
 cogitat̄ bonū. **¶** ¶ ¶ ¶ ¶
 iusticiā facit et cogitat̄. m̄te
 sua deū videt: qm̄ iusticia fi-
 gura ē dei: deus em̄ iusticia ē.
¶ ¶ ¶ ¶ ¶
 qd ergo eripuerit se
 q̄s a malis et fecerit bona:
 scdm illud et deū videt. aut

collu-
 one

turbulente. a munde. a modice.
 a amplius. a ex parte. a pfecte.
 a interdum. a semp: sedm pos
 sibilitate humanam. Hoc ipso
 mo et qui male dicit et cogi
 tat. videt dyabolū: qm omne
 malū dyaboli ē signū. In se
 culo aut illo hoc mo mudi
 corde deū videbūt facie ad fa
 ciem: nō iam p speculū i enig
 mate sicut hic. **Uti pacifici:**
 qm filij dei vocabūt. **Hic ē**
 unigenit⁹ deus: de quo ait
 aplūs. Ipse ē pax nra. Qui
 ergo pacē diligūt: filij sunt
 patris. **Pacifici** aut nō solū
 dicūt qui inimicos i pace reco
 aliat: sed etiam illi qui inme
 mores maloz diligūt pacē.
 Multi em sūt qui alios qdē
 inimicos libenter i pace reco
 aliat: et ipi inimicos suis nū
 qm ex corde reconciliant. Ipsi
 tales illusores sūt patris: nō
 amatores. **Hic** em illa bona
 ē. qm corde posita ē: non in
 verbis. **Vis** cognoscere quis ē
 verus pacificus? **Audi** ppham
 dicente. **Cohibe** lingua tua
 a malo! et labia tua ne loqua
 tur doli: id ē. lingua malū
 nō dicit sermonē. **Sicut** em
 ignis de modica sentilla mag
 nū cōflat mcedm: ita sermo

mal⁹ de leui occasione magna
 succedit inimicia. Illius labia
 dolos loquūt: qui pacē por
 tat i labijs: et malicia seruat
 i corde. **Si** xpian⁹ es. aut qd
 loqr̄is h⁹ cogita: a qd cogitas
 hoc loqr̄e. **Diuerate** a malo:
 et fac bonū. **Nō** dicit. accede
 ad malū noli: sed recede a ma
 lo. **Ille** aut iubet recede: qui
 accessit. **Sciens** igit⁹ miseri
 cors de⁹ i continēcia nram?
 qm si dixisset noli accede ad
 malū: a pauci. a null⁹ pote
 rat h⁹ adimplē? nā pene oēs
 hoies parati sum⁹ ad malū:
 ideo sic dicit. **Bonū** qdē fu
 erat: si nec accedes ad malū.
Si aut qsi homo. natē carna
 libus motib⁹ excitatus acces
 sisti ad malū: vel iam saltem
 ppter cōsiderationē diuini ti
 moris recede a malo? qm ac
 cede ad malū forsitan sedm
 carnē humanā. i firmitatis ē:
 pmane i malo et exequi ma
 lū. malignitatis ē et iiquita
 tis. **Inquire** pacē et seqre eā.
Nō dicit. si te pax sequatur
 suscipe eā: sed et si te fugerit
 sequere eā. **Utputa** si qd liti
 gū cū aliquo feceris? si qdē
 ille te p̄us iuitat ad pacem:
 pax te sequit: cū gaudio susci
 pe eā. **Quid** si ille quasi mal⁹

pmanet in malo. pax absco-
 ditur ab oculis tuis? tu q̄si
 filius pacis pulsa ianua pa-
 cis. et hoc e inquirere pacem
Nec dicas. Ille in p̄or inuicia
 fecit: et p̄us me debet cogae.
Gloriosior es tu. si nocitus
 pacē pecceris: qm̄ si nocens.
Ruerere ergo pacē: et inueni-
 as p̄mū pacis. **B**enati em̄
 pacifici: qm̄ filij dei vocabū-
 tur. **B**enati qui p̄secutionē p̄ca-
 unt p̄pter iusticiā. **N**on dicit
 b̄n̄ qui a gētilib⁹ p̄secutionē
 patiūt: ne putes illū solū
 bonū qui p̄secutionē patit⁹
 p̄pter ydola nō colenda. **I**deo
 et qui ab hereticis p̄secutio-
 nē patitur p̄pter veritatem
 nō relinquēda b̄n̄s ē: quia
 p̄pter iusticiā patit⁹. **G**enti-
 les em̄ xp̄m̄ negat: h̄etici
 aut veritate xp̄i. **Q**ui aut
 veritate xp̄i denegat: ipsū
 denegat xp̄m̄. **C**ristus em̄
 veritas. **E**t ideo heretici qui
 nō p̄pter xp̄m̄ p̄secutionē fa-
 ciūt. sed p̄pter veritatem xp̄i:
 i p̄ma facie xp̄iani vident⁹.
 reuera aut gentiles sūt. **E**t
 nō solū hereticus: sed et si
 aliq̄s ex potētibus q̄ viden-
 tur eē xp̄iani. forsita p̄pter

peccā sua corrept⁹ fact⁹ fuerit
 tibi inimicus. et p̄secutus te
 fuerit: b̄n̄s es cū iohanne.
Nā et iohānes neq̄ p̄pter
 gētilitatem. neq̄ p̄pter heresim
 interfectus ē: sed corripiebat
 herodē p̄pter adulteriū eius.
Sed et om̄s p̄phete neq̄ a
 gētilibus regib⁹. sed a suis
 occisi sūt: nō p̄pter gentili-
 tatem. sed q̄a corripiebat eorū
 peccā. **S**i aut qui a suis p̄p̄s
 p̄pter causā dei aliq̄ patitur:
 nō habet mercedē: nec p̄phete
 habuerit. **S**i aut verū ē qd
 om̄s p̄phete martires sūt: sine
 dubio et qui p̄pter causam
 dei aliq̄ patitur. et si a suis
 patitur: mercedē habet. **I**deo
 nō posuit scriptura perso-
 nas p̄sequētū: sed solā cau-
 sam p̄secutiōis: ut tu nō as-
 picias q̄s te p̄sequit⁹. **Q**uid
 ergo. **S**i quis te p̄secutus
 fuerit nō p̄pter causam dei.
 sed p̄pter p̄uatā rem. ut pu-
 ta ut auferat aliquā rem
 tuā: ille quidē qui sine cā-
 e p̄secutus. reus ē. tu autē
 b̄n̄s nō es: q̄a nō p̄pter ius-
 ticiā p̄secutionē passus es.
 sed p̄pter causam p̄uatam.
Nunc si volueris illud adi-

pleze qđ dñi ē. Qui te p-
 cesserit ad marillā. probe-
 et alterā. Et qui vult au-
 ferre que tua sūt noli veta-
 re. tūc vē bñs es: qm̄ et
 si ab iñsō nō ppter am̄ dei
 psecutionē paciēbaris: postea
 tū aut dampnū. ā iniuriā
 passus es ppter dñm. Si autē
 resistēris eadē cū pccō et nō
 ponēris: bñitudinis pdidis-
 ti mercedē. Hūc eritis cū
vos expbriuerit hoies. Post-
 qđ locutus ē de psecutionib⁹
 sustinēdis. tūqđ si rñdeat qđ
 ad eū. dñe quid si psecutio-
 nē quidē passi nō fuerim⁹
 ppter te. ul' ppter iusticiam!
 in oppbriū autē venerim⁹.
 et in blasphemiā hoim̄ mi-
 quoz. Hūc nō solū cū pse-
cautionē passi fueritis: sed
etiā cū vos expbriuerint
hoies. Ecce mlti homines
 ppter causam quidē dei sūt
 nobis iñmici: sed nō aperte
 nos psequūt. forsitan qđ
 nec pnt. tū circūuēntes oīd
 blasphemāt nos: et dicūt
 de nobis probrosa. Hūc eri-
tis cū vos oderint hoies. et
dixerint omē malū verbū
adūsūm vos mēciantes: ppter
me. Sicut enī verū ē. qđ qui

calicē aque nobis porrexerit
 merces nō perit. cōsequēt
 qui vel vni⁹ leuissimi verbi
 nobis iniuriā fecerit: iniuria
 nra vacua nō erit a merce-
 de. Ut ergo blasphemāt⁹ sit
 bñs. duo hec cōuenite debet.
 ut mendacit⁹ blasphemet.
 et ppter dñm blasphemet. Alio-
 quin si vni⁹ defuerit: iā nō ē
 bñitudinis merces. Utputa
si quis dixerit de te qđ nō ē
turpe mēdaciū. sed nō ppter
causā dei. sed ppter aliquam
pnatā iñmiciā: dolens ille qđ
dem peccauit. tu autē merce-
dem iusticie nō habes? nisi
forte cū possis reblasphemia-
re nō blasphemasti ppter ius-
ticiā dei: aut cū possis te re-
iūdicare nō reiūdicasti. et tūc
bñs es. et causā pnatā. scđ
ē tibi causā dei. Ad si ppter
causam quidē dei blasphemā-
tus es. tū qđ dictū est de te
malū verū ē: iterū nō es bea-
tus! qđ verū ē dictū de te.
 et illa blasphemia p̄tinet t
 nō ad mercedē iusticie: sed
 ad vindictā pccō: ideo utrūqđ
 posuit. et mēciantes. et ppter
 me. Gaudete et exultate. Qu-
ia merces vestra
mlta ē in celis. Donderate cō-
fusione terrenā cū glā celesti.

et videre si nō multo leui⁹ ē
 qđ patimini sup terrā: qđ qđ
 expectatis in celis. **S** forte
 dicis. **Q**uis p̄t blasphemia,
 tus mēdaciter nō dico gaude?
 sed ul' magnanimit' ferre.
Quisq̄s vana glā nō delectat?
Qui em̄ glām cōcupiscit ī
 celo. obprobria nō timet ī tris!
 nec cogitat quid loquantur
 hoīes, p̄pter ipm̄: sed qđ iudi,
 cet deus de illo. **Q**ui em̄ leta-
 tur de laude hoīm: ille et de
 vituperacione hoīm cōtrista-
 tur q̄ntū letatur. **Q**ui aut
 de laude hoīm nō extollitur:
 nec de vitupacōe hūiliatur.
Unusq̄sq̄s ubi glām querit:
 ibi timet cōfusione. **Q**ui glo-
 riā querit in tris: cōfusione
 timet ī tris. **Q**ui aut glām
 nō querit nisi t̄mō apud
 deū: cōfusione nō timet nisi
 t̄mō dei. **S**i miles piculum
 belli sustinet dū sperat habē
 predā! q̄nto magis opprobria
 mudi nō debetis timē. qui re-
 gis celestis p̄miū expectatis?

Uos ep̄s **Omelia. xj.**
sal terre. **Q**uasi inter
 rogantib⁹ apl̄is ad quos sit
 oīa ista locutus? utrū gn̄aliter
 ad pplm̄. aut ad ip̄os: volens
 ostendere qm̄ ad ip̄os p̄cipie

hec loquebat. addit. **U**os ep̄s
 sal terre. **A**d illud respicit qđ
 superi⁹ dixit: qā doctor oī-
 b⁹ v̄tutibus debet eē q̄na-
 tus. **D**ebet eē paup: ut aua-
 riciā libere voce castiget.
Debet eē semp suspens⁹ et lu-
 gens siue sua ul' aliena dehe-
 ta! ut cōfundat eos q̄ nec
 peccare dubitat p̄us qm̄ pec-
 cent: nec postq̄ peccauerūt
 tristant. qā peccauerūt. **D**eo
 suspiret et plangat! ut per
 hoc oñdat: qā ḡuis et peri-
 culosus ē mūdus iste fidelib⁹
Debet esuriens et sities eē
 iusticiā: ut pigros circa bō
 opa. ul' lectionē fidei. ul' iux-
 taciōis flagello valeat mda-
 gare magis exemplo suo. qm̄
 voce. **D**ebet eē mansuetus!
 ut magis indulgēdo q̄ iudi-
 cando regat eccliam: ut ma-
 gis amet qm̄ timeat. **D**ebet
 eē misericors alijs. sibi aut
 austerus! ut sibi quidē ḡue
 pondus iusticie ponat: alijs
 aut leue. **D**ebet eē mūdo cor-
 de! ut nō solū nō se miscat
 circa negocia secularia: sed
 nec cogitet de mūdo. **V**iait
 em̄ ocul⁹ q̄nto mūdior fuit
 tanto longius videt! sic aū

q̄to longius fuerit a sollicitu-
 dine mūdiāli: tanto amplius
 deo p̄miat̄ ē. **C**uius autē cor-
 dis oculi mūdu m̄ aspiciat: illi
 mens nō p̄t deū vidē. **S**it at-
 pacificus: ut tota ecclā eius
 q̄ vna sit aīa. **U**bi autē cōcor-
 dia nō ē. nec orō illic exau-
 ditur: nec oblatio suscipit̄:
 q̄a nec ē deus ubi discordia
 dñatur. **D**ebet autē paratū
 eē ad passiōē: nō vana de-
 sideria martiriū habēs: sed et
 det martirib⁹ constanciā dig-
 nā. **N**ā q̄m̄ ad sapientes
 nō miles ille patus dicit̄ ad
 bellū qui cupisat exire: sed
 qui potens ē exire. **S**i ergo
 hīs oībus v̄tutib⁹ fuerit or-
 natū. tūc est q̄si optimū sal:
 et totus de illo p̄plus cōditur
 magis videndo eū. **N**ā p̄ma
 doctrina ē vidē bonū: scda
 autē audire. **V**os estis lux mū-
 di. **D**ū cōsideram⁹ qd̄ opus
 ē salis. qd̄ autē lucis. amonet
 nos ut q̄ram⁹ ob quā causā
 apli salī cōpati sūt: ob quā
 causā autē luci. **S**alis opus
 ē rem in eo statu tenē ī quo
 inuenit̄ eā: ut ad deterius
 mūtari eā nō sinat: ad meli⁹
 autē p̄ducē nō p̄t. **V**idua te-
 net carnē. ne putrescat: pu-
 trida autē nō p̄t tenere cor-

ruptā. **L**ucis autē opus ē: ip̄as
 solue tenebras. et ea q̄ fuerāt
 in tenebris illustrare. **S**ic et
 apli ceteriq⁹ doctores. sal qd̄
 sūt. p̄li xp̄iani. iā cognosce-
 tis deū: seruātes eū in ip̄a ag-
 nitione dei. et s̄tate. id ē ter-
 re culte: que iā verbo trinitis
 q̄si vomeri aratri subiecta ē.
Lux autē sūt gr̄am p̄ducētes
 eas ad sc̄e lūmē: uel ceteroz
 qui forte in ecclā ceciderūt ī
 tenebris peccōrū. **I**te bō cōuer-
 facio sacerdotis sine v̄bo tenet
 sanctos ī s̄tate p̄ sūm exēplū:
 adducē autē ignoratē ad sc̄e-
 enā veritatē nō p̄t. **I**tem
 v̄bū adducē quidē ignoratē
 ad scienciā veritatē. et sine
 cōuersatione bona p̄t: tenere
 autē in fidē ul' s̄tate absq̄ bō
 cōuersatiōe nō p̄t. **M**agis autē
 et scandalizet: sicut ī sequē-
 tib⁹ ostendem⁹. **S**ergo p̄pter
 bonā cōuersatiōē suā sacer-
 dotes sūt sal: qm̄ bona con-
 uersatio sacerdotū. cōditura
 p̄li ē. **P**pter v̄bū autē doctri-
 ne lux: qm̄ v̄bū. ignorācie
 lūmē ē. **P**rius autē vocauit
 eos sal: postea autē lux: a
 q̄a p̄oris loci ē seruare quos
 habes: sc̄i autē vocare q̄s
 nō habes: aut q̄a p̄us bene
 viuē ē. sc̄dm autē bñ docere.

Ha per bona quifacione asce,
 ditur sine dubio ad sciencia:
 p sciam aut nescio si ad bo,
 na quifacione veniat. **Pro**
 rea scientes quide sine timo,
 re dei multos videm: timen,
 tes aut deu sine scia videm
 nullu. Aut qa ppter iudeos
 piores dicti sut sal: no addu,
 cetes eos ad sciam dei. sed
 condientes eos in ipa scia.
Cur aut ppter getes in scdo
 loco vocatas: io et copacione
 congrua addit et dicit **Non**
pt ciuitas abscondi sup mo,
tem posita. **Quiauis** em ipa
 voluit ee velata: mons ipe
 qui portat ea. facit ea oib
 manifesta. Sic et apli et sa,
 cerdotes. qui fundati sut i
 xpo monte excelso no pnt ee
 absconditi: et si voluerit se
 absconde. xpc ipe manifes,
 tat eos qui baiulat eos.
Que e h' ciuitas. **Ecclesia**
 scoz: de qua dicit propheta.
Gloriosa dicta sut de te: ciui,
 tas dei. **Cives** aut ei omis
 fideles: de quib' ait ap'us.
Vos estis ciues scoz et domes,
 tici dei. **Turres** illius sut pphe,
 te: de quib' dcm e. **fiat** par
 m vtute tua: et habudacia
 i turribus tuis. **Sicut** eni

de turrib' iacula contra hos,
 tes iactant: sic de ppheciis
 libris contra vanas genti,
 liu fabulas. et contra insa,
 nas hereticoru disputacoeb.
 salutaria pponit veritatis
 exempla. **Porte** aut ei sunt
 apli: de quib' scriptu est. di,
 ligit dñs portas syon: quia
 per illas totus ppls intrat
 ad fidem. **Qui** aut illi sut
 sacerdotes ceteriq' doctores:
 de quib' dicit pp'ha. ad hac
 iherlm spirituale est aligeni,
 gene edificabit muros tuos:
 qm ex gentib' vocati. facti
 sut sacerdotes et guberna,
 tores eccl'e. **Sicut** eni muri
 omne impetu gentiliu et he,
 reticoru ipi suscipiunt. quasi
 cu arietib' quibusda. sic assi,
 dnis psecucionib' ferunt de,
 ru. id e muru eccl'e: et sicut
 mortiferas sagittas. sic ifana
 vba puse confessionis eoz: de
 impia cordis pharetra proce,
 dendia. doctores qsi lapides
 vini suscipiunt. et fidei vtute
 cofringunt. **Hec** ergo ciuitas
 posita e sup mote: id e apli.
 pp'he. ceteriq' doctores edifi,
 cati in xpo. **Mons** em xpc
 e: de quo ait daniel. **Et** ecc
 lapis excisus e sine manib'
 et factus e mons magnus: et

occupavit totā terrā. **Nūc** p
 alterā opationē vult ostēdere
 quare scōs suos ipē xpc mā
 festat et nō sinit eos esse ab
 sensos: id ē qā nec qui accē
 dūt lucernā. ideo eā accēdūt
 ut ponāt sub modio. sed sup
 candelabrū. ut luceat oībus
 qui ī domo sūt. **Qui** sūt accē
 sores lucerne. **Pater** et fili.
Huc ē illa lucerna. **Verbū**
 diuinū de quo dān ē. **Luce**
 na pedibus meis v̄bū tuū
 dūe: ut luceat id ē appareat
 et illūet qui sūt. uel ī domo
 ecclē. uel ī domo oīm mūdōz.
Quid em̄ candelabrū. **Sic**lia
 que baiulat v̄bū vite. **Conse**
 quēter dicit et paul.
 quos lucetis sicut lumīaria
 ī s̄do: v̄bū vite continētes.
Consequēter et oīs ecclēsiā
 ticus vir habens v̄bū dei. di
 cit candelabrū. **Modij** aut
 sūt hōēs mūdiales: vacui a
 deo. et ab oībus que sūt dei.
 dicūt aut modij. qm̄ sicut
 modij desup vacui sūt. desub
 tus aut pleni. sic oīm mū
 di amatores et carnis. ī spūa
 libus quidē et diuinis que
 supiora rē eē dicūt. vacui
 sūt et insensati: ī inferiorib⁹
 aut id ē mūdialib⁹ et terre
 nis aliq̄ten⁹ pleni videntur
 et sapientes. **Preterea** sicut

ī modio si volueris aliq̄ po
 nē. **naē** ē ut cadat deorsū
 ad inferiora ei⁹ et tenebrosa:
 sic hōi carnali et mūdiali et
 vacuo. si dixeris aliq̄ qd ē
 dei. nō illud tenet ī supiori
 pte mētis sue aut cordis: n̄
 portat illud ī ore. sed confes
 tim cadit de mēte et corde
 deorsū ī terrena et tenebras.
 ut nec ipi p̄sit. nec alijs. **Si**
 aut et aliqua tēptatio frā
 fuerit p̄pter v̄bū veritatis.
 statim reūsatū ī terram:
 et aspiciēs terrā. qm̄ modius
 v̄bū dei sub se tenet abscon
 ditū. **Reuersat⁹** em̄ ē et as
 picies terrā. et abscondens
 v̄bū sub se: qm̄ p̄pter aliquā
 causam terrenā nō ē ausus
 palā p̄loqui fidei veritatem.
 aut iuidias cēnales timens.
 a morte. a dāpna. a cetera
 que obstruit carnales hōēs.
 ut v̄bū qd crediderūt libere
 nō audeat p̄fiteri. **Nūc** scēs
 qm̄ ipē ē laudabilis doctor.
 qui facit qd docet. addit et
 dicit. **Sic** luceat lumē v̄rū
 corā hōib⁹ ut videant op̄erā
 v̄rā bona: et magnificent
 p̄rēm v̄rū qui ī celis est.
Id ē. sic illūate docētes. ut
 nō v̄rā verba tūmō audiat
 hōēs: sed ut op̄a v̄rā videat.
 ut quos illūaueritis p̄ v̄bū

q̄i lux: conditiōis p̄ exēplū
 operū v̄roz q̄i sales: q̄m q̄
 docet et facit: vere ille do-
 cet. Qui aut̄ nō facit qd̄
 docet: nō aliū docet: sed
 seipm̄ cōdēpnat. Et meli⁹
 ē facē et nō docere. q̄m do-
 cere et nō facē: q̄m qui fa-
 cit et si tacuerit: aliquos
 corrigit suo exēplo. Qui
 aut̄ docet et nō facit: non
 solū neminē corrigit: sed
 adhuc mltos scandalizat.
 Quis em̄ nō moueat ad pec-
 candū! cū viderit ipos doc-
 tores pietatis peccātes. Et
 go p̄ illos quidē doctores
 qui docēt et faciūt magni-
 ficat⁹ de⁹! p̄ eos aut̄ qui do-
 cent et nō faciūt blasphe-
 mat⁹: Vtputa si bene doceat
 sacerdotes et meli⁹ viuant:
 videntes gentiles dicant.
Bndict⁹ de⁹ qui tales habz
 seruos. Vere em̄ eoz de⁹: ve-
 rus ē deus. **I**psi em̄ ipē cēt
 iustus: nūq̄m pplm̄ suū cir-
 ca iusticiā sic teneret. Nam
 disciplina dñi: ex moribus
 familie demonstrat⁹. Non sic
 phi qui magna loquūt: in
 modica faciūt. Si aut̄ bene
 doceat et male cōuersent⁹:
 videntes dicūt. Quis ē de⁹
 eoz qui talia agūt. **I**u qd̄

sustineret eos talia facientes!
 nisi cōsenseret opibus eoz.
Pres nri sicut illi estimant
 ydola colentes. oem̄ iusticiā
 seruauerūt: isti aut̄ glōsōs
 loquūt sermones. et igno-
 miniosa faciūt. **V**ides q̄m
 deus p̄ malos xpianos blas-
 phemat⁹. **H**ec p̄t dñs bonā
 opiniōnē habē: qui malā
 familiā habet. **V**n dictū ē
 ad pplm̄ dei **R**omē em̄ dei
 p̄ vos blasphemāt⁹ int̄ gen-
 tes. **N**olite putare q̄m veni
 solue legē aut̄ p̄phas: **P**roter
 duas causas dicit se nō ve-
 nisse ut solueret: sed ut ad-
 impleret. **P**rimū ut discipu-
 los suos quos oibus opib⁹
 adornatos eē debere sup̄
 docuerat. hīs v̄bis ad suū
 puocaret exēplū! ut quē
 admodū ipē oem̄ legē ad-
 plebat: sic et illi oīa eā
 mīma legis festinaret im-
 plē. **D**einde q̄a futur⁹ erat
 ut calūniarent⁹ eū in dei
 sabbatis opantē. et lep̄m
 tangentē q̄i solueret legē:
 ideo priusq̄m currat ī calū-
 niā. calūniatorib⁹ satisfi-
 cit dices. **N**o veni legē solue:
 sed adimplē. **V**er et p̄phete

duo hec agunt. Ier de xpo pphetant: et legem viuendi
 constitunt: q̄ utiq; xpc impleuit. De se quide sic. **Qu**
 natus ē. et vocatus ē emā,
 nuel: qm̄ arārius ē. **Qu**
 pntatus ē in templo. et ob
 latū ē pro illo sacrificiū. duo
 turtures. aut duo columbi:
 qm̄ in egipto fugit legē im
 pleuit: qm̄ in nazareth con
 uersus ē. **Qu** ai azno tem
 plu ingressus ē: qm̄ a pueris
 laudatus ē. qm̄ in maib; p̄is
 spm̄ comedauit: qm̄ vestime
 ta sua diuidenda reliquit: qm̄
 descendit ad inferiora et visi
 talit om̄s dormientes. sa
 pientia dicente: qm̄ adhuc
 venturus ē vocans t̄ram a
 solis ortu usq; ad occasu: qm̄
 sederit in valle iofaphat et
 iudicabit om̄s gentes adi
 plet p̄phetas: qm̄ nisi h̄ facti
 fuissent. in edaces erāt p̄phe.
 nūc aut om̄s implete sūt.
 et adhuc implebūt: cū stelle
 ceciderūt. cū sol tenebratus
 fuit. cū luna sanguineo co
 lore mutata fuit: cū celu
 plicatu fuit sicut liber. **Se**
 cū dū aut modū viuendi. le
 gem impleuit duob; moib;:
 p̄mū exteriores quide legis
 figuris solues: interiores

aut veritates ei; adimpleb.
 utputa lege p̄ceptū: omne
 opus seruile in sabbato que
 q̄ facit p̄ter qm̄ q̄ fit oī aīe.
Hoc figurale ē: qm̄ nec de
 sabbato cessat ab ope. **Sp̄ua**
 liter aut sedm̄ euāgelij ve
 ritatē. opus seruile ē p̄am̄:
 qm̄ oīs qui facit p̄am̄: ser
 uus ē p̄am̄. **Om̄e** aut bonū
 nō ē seruile sed liberale. et
 aīe fit: licet ipm̄ opus videa
 tur i p̄ma facie corpale. **Vi**
 des ergo qm̄ xpc sabbatis
 opans adimpleuit legem:
 nō soluit: manifestauit. nō
 coauit. **Ite** in lege fuit
 scriptū: lepra tangē nō oportet.
Hoc figuratu ē. **Lepra**
 em̄ intelligit p̄am̄: xpc
 ergo tangēs leprā nō sol
 uit legē: s̄ adimpleuit. **C**
Quidans em̄ leprā iusticia
 opans ē nō p̄am̄: et p̄t hoc
 iusticia tetigit. nō p̄am̄ qd
 ē v̄e lepra. **Na** ille qui p̄am̄
 nō fecit. nec dolus iuentus
 ē in ore ei;: certū ē quia nō
 tetigit leprā. id ē p̄am̄. **Me**
 rito ergo dicit. **Ame** dico
 vobis: donec t̄nsat celu et
terra in p̄nti euāgelio iota
vnū. uel vn̄ aper a lege nō
p̄teribit donec oīa fiant: qm̄
oīa que ab inicio mundi usq;

ad finē erant futura. eorū
 misteria sūt pphetata i lege.
 ut ne videatur aliq̄ eorū q̄
 sūt. deus nō antea cogno-
 uisse. **P**ropterea dicit. non p̄-
 fieri ut transeat celū ul' ter-
 ra. donec oīa que in lege
 sūt pphetata rebus ipis fue-
 rint adimpleta. **I**ngenūus
 hō si uel in vili mēdacio i-
 uētus fuerit: erubescat. **E**t
 quō deus qd̄ p̄misit in lege
 nō faciāt. aut alit̄ faciāt.
 ubi sapiēs qd̄ dixerit vbi
 sū nō relinq̄t in vacuū.
Et quō vba diuina sine veri-
 tati vacua poterit remanē.
Deus hōiēm p̄nit: si qd̄
 docet aliū ipē nō fecerit.
Quō xp̄s qd̄ locutus ē in
 pphetis: nō adimplebit in
 ope. **D**einde impleuit legē
 in minimis istis. **S**i q̄s solue-
 rit vnū de madatis istis mi-
 nis. et docerit sic hōiēs:
 minim⁹ vocabit̄ in regno ce-
 lozū. **S**ed p̄mū videam⁹. q̄
 sūt minima ista madata. **E**t.
 alij quidē aliter it̄ptati
 sūt: alij aut̄ aliter. **D**uto
 aut̄ dñs ipē manifeste osten-
 dit que sūt: dicēs demonstra-
 torie. **S**i quis soluerit vnū
 de madatis istis minimis:

id ē que mō dicitur. sū. **N**a
 talis ē mos loquēdi scriptu-
 ris? q̄ post modica dictum
 sūt q̄ iā dicta demonstran-
 tur: sicut ē ibi. **A**ndite h̄
 om̄s gentes. **Q**ue h̄. **N**isi
 que in sequētib⁹ versiculis
 erat dicitur. **M**andata igit̄
 moysi in actu facilia sūt:
 nō occides. nō adulterabis.
 et iō in remuneratiōe mo-
 dica. i p̄cō aut̄ magna.
Mandata aut̄ xp̄i sūt. neq̄
 irascaris. neq̄ concupiscas.
 i ipō actu difficilia sūt: et
 iō in remuneratiōe magna
 sūt: i p̄cō aut̄ minima. **Q**uō
 abstinē ab homicidio. ā ad-
 ulterio facile ē: ipa em̄ cri-
 minis magnitudo voluntatē
 faciendi rep̄t̄. et iō nō
 habet laudē qui abstineret
 se ab illis. **N**a om̄e malum
 q̄nto grauius crimē ē. tāto
 leni⁹ videt̄ ad nō faciendū:
 et grauius facit p̄c̄m si fue-
 rit factū. **N**ō irasci aut̄ dif-
 ficile ē in actu. q̄ dñs lenis
 culpa putat̄ nō facile ob-
 seruat̄ a ml̄s: et multū
 laboriosū ē posse nō irasci.
 q̄ nālit̄ in hōib⁹ inuidia
 ē plantata: et iō in remun-
 neratiōe magna nō sūt. q̄

difficile et laboriosum est abstinere ab eis. **M**ercedem et si iratus fuerit homo. aut concupierit? est quidem peccatum quia malum est: non tamen est grave peccatum. quia difficile est abstinere ab eis. Ergo minima mandata ista dicitur episcopi mandata? non irascaris. non concupiscas. quae in observanda quidem magna sunt: in peccato autem minima videntur quantum ad homines. Negligentes ergo illi qui levia peccata committunt. minimi sunt in regno dei? id est quod iratus fuerit. et iratus grande peccatum non fecerit: a pena quidem securus est. non tamen est in gloria? quia et si nichil ^{male} committit quia securus est iram suam: et non illa repressit in corde suo peccavit. **V**nus iubet nos propheta si irati fuerimus. ut concupiscentiam in cordibus nostris iracundiam reprimamus? sciens quoniam si per iracundiam vel leuiter peccauerimus: peccatores sumus. **I**tem qui concupiscit: et si non fecerit. peccavit. **Q**uare? **Q**uia uel domino voluit. **Q**ui ergo doctor est: si ab omnibus abstinerit magnus est. **S**i autem uel leuia hic peccauerit. nichil illi prodest sacerdotalis dignitas eius? sed pietus ab ecclesiis

non primo choro. sit inter eos qui nec in pena sunt. quia non fecerunt grave peccatum: non tamen sunt in gloria. quia peccata rugam aut maculam susceperunt. **V**nus subiungit

Nisi habundauerit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum: non intrabitis in regnum celorum. **S**cribarum et phariseorum iusticiae sunt mandata moysi: impletiones autem mandatorum illorum sunt mandata episcopi. **H**oc ergo dicit. **N**isi qui super legis mandata etiam haec quae apud illos minima estimantur impleuerit? non intrabit in regnum celorum: quoniam illa sicut diximus de pena quidem liberant? non autem etiam introducant in regnum celorum: haec autem et de pena liberant. et in regnum inducunt. **C**ui sit autem idipsum solue minima haec mandata et non custodire? quare super quidem dixit de solvente. qui solueit unum de minimis istis. minus vocabitur in regno dei. ostendens enim et si minus esse. tamen in regno esse? hic autem de non conservante dicit. **N**isi habundauerit iusticia hominis episcopi plus quam scribarum et phariseorum. non intrabit in regnum celorum? **Q**ui enim non intrabit in regnum: et regnum

erit. Sed vide quia minimum esse
 in regno: idipsum non est quod ita-
 re in regnum. Esse enim aliquem
 in regno non est regnare cum christo:
 sed esse tantum in populo christi. Tantum
 si dicat. Qui soluerit et doce-
 rit sic: inter christianos quidem
 erit. In minimum christianus. Qui
 autem intreat in regnum: fit prin-
 ceps regni cum christo. Sic et ali-
 bi dicitur. Intreat in gaudium domini
 tui: hoc est simul gaudeas
 cum domino tuo. Consequenter et
 iste qui non intreat in regnum
 celorum: gloriam quidem regni celorum
 non habebit cum christo: erit tamen in
 regno celorum. Nunc iam incipit
 ostendere que sunt minima illa:
 quorum solutionem dixerat esse
 periculosa. Habes inquit quia
dictum est antiquis non occides?
ego autem dico. si quis unum fuerit
frater suo sine causa: reus
erit iudicio. Hec impletio legis
 secundum modum vivendi facta est.
 Facies enim hec christi et doceres:
 implevit legem non soluit. Non
 enim christi mandatum contrarium
 est legi: sed laetius quam lex. Quia
 datum christi legem in se tenet in-
 clusa: lex autem non tenet christi
 mandatum. Qui ergo implet
 christi mandata: tacite in eis im-
 plet et legem. Nam qui non iras-
 citur: multo magis non occidit.

Qui autem implet legis man-
 datum: non omnino implet et christi.
 Frequenter enim homo non quidem
 occidit propter timorem vindictae:
 tamen irascitur. Vides quia lex
 impleta est per gratiam? non simula-
 ta. Deinde sine mandatis huius
 christi: nec potest stare legis ma-
 data. Nam si conceditur licentia
 irascendi: datur et causa homi-
 cidii faciendi. Et ita enim ho-
 micidium generatur. Tolle autem
 iram: et homicidium non fit.
 Quibus enim qui irascitur sine causa:
 quantum ad voluntatem suam. homi-
 cidium facit: et si non facit propter
 metum. Ideo dolor quidem non est
 talis. quemadmodum si factum fu-
 isset: peccatum autem tale est irascen-
 tis. Ideo iohannes in canonica
 epistola sua dicit. Qui odit fra-
 trem suum sine causa: homicida est.
 Vide sapientiam christi. Voles ostendere
 quia ipse est deus qui aliquando locu-
 tus est in lege? et qui nunc man-
 dat in gratia. illud mandatum quod
 ante omnia mandata posuit in
 lege: illud ipsum mandatum po-
 suit nunc in principio manda-
 torum suorum in primis. Scriptum
 est in lege: non occides. Ideo sta-
 tim hoc ab homicidio cepit:
 ut per concordiam mandatorum
 ipse inveniat doctor legis suus
 se et gratia. Qui irascitur frater

suo sine causa: reus erit iudi-
 cij. Ergo qui cū causa: nō erit
 reus. **Nā** si ira nō fuerit. nec
 doctrina proficit: nec iudicia stat:
 nec crimina cōpescit. **Iusta** g̃
 ira: m̃r̃ ē discipline. **Ira** g̃ nō
 solū nō peccat qui cū causa
 irascit: sed econt̃. nisi irat̃
 fuerit peccat: q̃a paciā irō-
 nabilis vicia seminat: negli-
 gētiā nutrit: et nō solū ma-
 los. sed etiā bonos iūtat ad
 malū? q̃a malū quidē quib̃
 icorruptus fuit nō emēdat:
 bonū aut̃ nisi corruptus fuit
 perit. q̃a in corde magis p̃ua-
 let malū q̃ bonū. **Ira** cū
 causa: dicit̃ iudiciū. **Ira** cū
 da em̃ p̃p̃e: intelligit̃ cōmo-
 tio passiois. **Qui** aut̃ cū cā
 irascit: nā illū iā nō ex pas-
 sione ē. sed ex causa. **Ideo** iū-
 dicare dicit̃. nō irasci. **Puto**
 aut̃ nō de iracūdia carnis
 loquit̃ x̃p̃t. sed de sp̃u: nec
 ad carnē loquit̃ sed ad aiām:
 sicut̃ i sequētib̃ oñdemūe.
Sāt em̃ dñs q̃a et si mada-
 uerit carni: caro ei nō obau-
 dit. **Nec** em̃ nō ē possibile
 ut caro nō turbet̃: q̃a sapiā
 carnis iūmiciā ē deo. **Legi** em̃
 dei nō ē subiecta: nec em̃ p̃t.
 dicente iob. **Homo** natus de
 muliere. plenū iracūdia. **Quā**
 ergo homo irascitur. et non

et nō facit qd̃ ira compellit:
 caro ei irata ē. aiām aut̃ ei
 nō ē iratus. **Ergo** multi sūt
 quoz caro irascit: aiā autē
 nō irascit. **Ite** mlti sūt quoz
 caro nō irascit. aiā aut̃ illoz
 irascit: id ē qui videtur pa-
 cientes. et taciti et occulte
 cogitat̃ malū: et semp̃ req̃-
 rit̃ oportunitatē nocendi.
Si quis dixerit fr̃i suo sine
causa racha: reus erit cōsilio.
 id ē ut sit vñ et cōsilio qui
 adūsus x̃pm̃ fuerit: sicut̃ apl̃
 in canonib̃ suis interpretant̃.
Si quis aut̃ dixerit fatue:
reus erit gehēne. **Racha** di-
 cit̃ hebraice vacū. **Quāuis**
 q̃ntū ad sensū verbi vnū est
 dicē racha et fatue. **Nā** qui
 vacū ē. ille fatū ē: et q̃
 fatū ē. sine dubio ille vacū
 ē. et vtriusq̃ vbi vna videt̃
 iūcia. **Nā** sicut̃ indigna res
 ē illi dicē fatue qui habet̃ i
 se scām sp̃ualem i agnicio-
 nē dei pat̃ et x̃pi: sic idig-
 na res ē dicē hōrēz vacū: q̃
 habet̃ in se sp̃m̃ scām. **Nam**
 nemo vacū dicit̃ qui habet̃
 sp̃m̃ scām: et nemo fatū
 qui x̃pm̃ agnoscat. **Et** q̃re
 illud quidē vbi id ē racha
 habet̃ penā cōsilio: hoc autē
 gehēne. **Nā** si vnū peccatū ē:

una debet esse et pena amboꝝ
 Sed quātu ad dicentibꝝ ppositū.
 dicitur habet hec vba. et si quā
 tu ad sensu sibi sūt. Racha
 em̄ vulgare vbu erat apud
 iudeos. qd̄ nō er̄ ira neqꝫ ex
 odio. sed aliquo motu vano
 dicebant: magis fiducia cā
 q̄ iracūdie. **H**ā una queqꝫ p
 uicia habet in cōsuetudine
 aliqd̄ exprobratoriu vbu!
 qd̄ necesse causa. ul' familia
 rit̄. aut qm̄ dicit̄ solet. ad eos
 quoz̄ fiducia habet: ut puta
 p̄uonibꝝ suscepto liberto suo.
 aut dices pauperi. aut vr
 banꝫ rusticō. cōtepnens p̄s
 nā eiꝫ magis q̄ iūmicatibꝝ
 sibi. **S** forte dicit aliq̄s. **S**i
 racha iracūdie causa non
 dicit̄? quare parū ē. **H**ā
 cōtepnionis cā dicit̄: nō edi
 ficatōibꝝ. **H**ā et si p̄sona illꝫ
 tibi cōtepnibilis videat̄: tū
 dignitas xp̄ianitatis illius
 cōtepnibilis nō er̄at. **E**t si illū
 aspice nō debebas: tū xp̄m
 qui in eo ē. aspice debuisti.
Deinde et alia rōne parū ē
 dicit̄ racha: qā et si ille aliq̄
 vanū audire merebat̄. te tū
 dicit̄ vanū aliq̄ nō oportebat.
Si sit scriptū. Amen dico
 vobis: pro oī vbo qd̄cūqꝫ lo
 cuti fueritis dabit̄ rationē.
Quia nō ē lūmen: tenebr̄ ē.

Sed et q̄q̄ bonū nō ē: malū
 ē. **D**icit apl̄s. **S**ermo malꝫ
 ex ore vtr̄ nō p̄cedat. **E**t nō
 dicit. **S**i q̄s bonꝫ t̄mmodo:
 s̄ si q̄s bonꝫ ad edificatiōne
 fidei. **S**i ergo nec vbu bonū
 sine cā dicit̄ debemꝫ nisi fue
 rit. p̄ occasiōne edificatōibꝝ.
 ne ip̄m bonū vbu dū sine
 cā dicit̄. inueniat̄ ē ociosū
 et fiat malū! q̄nto magis
 illud vbu dicit̄ nō debemꝫ
 qd̄ a semetip̄o nālit̄ malū
 ē. et ad iūria p̄tinet audi
 entibꝝ. **D**einde ut quid mēbr̄
 oribꝝ nr̄i qd̄ ad edificatiōne
 aliorū creatū ē. aut ad vsū
 corp̄is. aut ad gl̄am dei. tū
 dimꝫ illud ad misteriu vani
 tatis. **O**ibꝝ enī sermo vanꝫ
 qui dicit̄: iūudo spū dictū
 te p̄fertur. **V**anū ergo sermo
 nē dicit̄es nō tū ideo peccat̄
 qā per illū sermonē aliq̄
 ledimꝫ: sed qā damꝫ locū
 in nobis iūudis spiritibꝫ
 agendi qd̄ volūt. **H**oc sc̄s
 salomon: dicebat ad deū.
Duo postulo a te. **R**e aufe
 ras grām tuā a me p̄s quā
 moriar: et vanū vbu non
 er̄eat de ore meo. **S**i enī va
 sa sanctificata ad p̄uatoꝝ
 vsū t̄ssere peccat̄ est et
 piculū! sicut docet nob̄ bal
 tazar qui bibens i calicibꝫ

facatis de regno depositus ē
 et de vita. **Si** ergo h' vasa
 ad p̄natos usus t̄sserere pe-
 riculosū ē in quib' nō verū
 corpus xpi. sed misterium cor-
 poris ei' cōtinēt. q̄ntoma-
 gis vasa n̄i corporis que sibi
 deus ad habitaculū p̄pauit
 nō debem' locū dare d̄pabo-
 lo agendi in eis qd̄ vult. **Si**
 quis aut̄ dixerit fatue. In
 cōi intelligēdū ē ubiq' sine
 causa. Id ē qui iratus fuerit
 sine causa. qui iracha sine
 cā dixerit: qui fatue sine cā
 dixerit. **Si** aut̄ cedere cū cā
 peccm̄ nō ē: q̄tomagis cum
 causa fatue dicē peccm̄ nō ē.
Ita et v̄bū malū cū aliqua
 specie castigacōis: et apud sa-
 pientē durius ē q̄ flagellū.
Quid enī. si talis fuerit causa
 ut nō v̄bis. sed verberare p̄se-
 ut' vindicta. **Ecce** enī et
 apl'us dixit fatue. **O** m̄sen-
 sati galathe! q̄s vos fascina-
 vit. **Sed** nō peccauit: quia
 iusta fuerit causa dicendi. **Ite**
 ad discipulos in via xpi. **O**
 stulti et tardi corde. **Si** ergo
 offeris m̄n' tuū ad altare.
Et m̄ sup̄ius dicit q' irascit'
 f̄a suo sine cā: hic qui aut̄
 dixerit iracha illud. qui aut̄
 dixerit fatue istud. cōsequēter
 subūgit. **Si** offeris m̄n' tuū

ad altare: et illic recordatus
 fueris. q' habet aliq' adūsus
 te f̄e tuus. **Habet** scilicet: si
 iratus ei fueris sine cā: si
 dixeris ei iracha. ul' fatue sine
 causa. **Si** ergo ex h̄is leuib'
 causis offens' f̄e et nō placat'
 to: impossibile ē m̄n' deo
 offerri et suscipi. quō ante
 cōspectū dei irēdiant' qui
 f̄e' suos cōaulcant. p̄dant'.
 et alia m̄lta i' viduis et orpha-
 nis nephanda cōmittūt. In
 p̄mis scire debem' q' q̄ndū
 fideles hoīes aliqua dissen-
 sione habuerit inter se: de
 illis nō p̄t eē amicus! m̄n'
 eorū nō suscipit. orō eorū nō
 exaudit'. vel si quid aliud bo-
 nū fecerit: q̄a nemo inter
 duos i'nicos p̄t eē fidelis
 amicus amboꝝ! utputa si
 de illo bene loqueris apud
 istū. displices isti: et i' suspi-
 cione venis. q̄i qui plus
 diligas istū. et si ad illū b̄n
 loq̄ris de isto. displices illi
 et in suspiacōne venis. q̄i q'
 plus diligas istū. **Ideo** et de
 nō vult eē amicus fidelīū
 q' diu ipi inter se fuerit in-
 imici: q̄a et si illi misericor-
 dia fecerit. iste contristatur.
Et si nō cōtristat' q̄a nichil
 p̄t agere contra deū: t̄n nō
 cōgaudet in beneficijs ei'.

Si autem aliquid poterat contra
 deum? miseretur ad deum: quia
 miseratus est inimicum eius. **S**icut
 et si isti misericordiam fecerint: ille
 contristatur. **C**onsidera quale
 habet deus conscientiam circa
 nos: et quomodo fidem seruat homi-
 nibus. **Q**uia nos perfecte diligit
 ideo inimicus nostris non vult esse
 amicus: quia puta duo inimici
 eius fideles. **I**deo non vult tibi
 esse amicus quia illi amicus
 est: et ideo non vult illi esse ami-
 cus quia tibi amicus est. **E**rgo
 te diligens illi est inimicus: et
 illum diligens tibi est inimicus.
Nunquam propter se deus non susci-
 pit munera nostra: sed propter
 nos ipsos. **A**lteri aduersatur
 dum alteri conscientiam seruat:
 et dum ambos amat. nulli est
 amicus propter inimicitias am-
 borum. **E**rgo deus fidem nobis
 seruatur. inimicorum nostrorum ami-
 cis fieri non vult: et nos fi-
 dem deo non seruamus si inimi-
 cos eius diligimus. et ami-
 cos odimus. **Q**ui enim ami-
 cus est infidelium amicos dei odit:
 et inimicos amat. **S**i autem fide
 domino seruauerimus sicut ille no-
 bis! nunquam infidelium amicia-
 as coleremus: nunquam nos infi-
 delium misericordiam iugeremus.
Dimitte illic munus tuum: et
 vade prope reconciliari fratri tuo.

Vide misericordiam dei. quomodo
 hominum utilitates amplius aspi-
 cit: quam suos honores. **S**i enim
 suos honores magis aspiceret:
 sic dixisset. **I**nterim offer-
 mus tui: et postea vade et
 reconciliare. **N**unc autem dicit. **V**a-
 de prope et reconciliare: et sic
ueniens offeres. **T**amquam si
 dicat ad illum. **V**ade. ego liben-
 ter contempnor. libenter ho-
 noris mei pacior dampnum. li-
 benter expecto dominus seruos:
 tantummodo ut vos in amicitiam
 veniatis. **V**ade ergo: ut scias
 quia plus diligo concordiam fide-
 lium meorum quam munera: quia
 munera hominum nulli deo faci-
 unt lucrum. **C**aritas enim illorum:
 dei gloriam operatur. **N**e dicas
 ille mihi nocuit: non ego illi: ille
 satisfacere mihi debet. non ego illi.
Si pro gloria salutis tue iubet
 te dominus amicitiam facere: magis
 nocitum debes rogare ut dupli-
 cem gloriam consequaris: vnam
 quia nocitum est: alteram quia
 prope rogasti. **S**i enim tu illi no-
 cuisti et ideo rogas eum? forsi-
 tam pro te tibi deus quia pro te ro-
 gasti: tamen nulla habes mercedem
 de qua reus constitutus rogasti.
Si autem ille te leserit et prope
 rogaueris: magnam habebis
 mercedem. **F**estina ergo inimicum
 tuum peruenire ad amicitiam.

ne forte te tardante ille p̄ue-
 niat ad rogandū. et rapiat
 de manibus tuis pietatis mer-
 edem. **N**a si ille tibi nocht.
 et ille te rogat: infelictuosa
 e amicitia tua. **Q**uā em̄ ius-
 ticiā fecisti an̄ deū? si rogatus
 te placaueris. **N**ō em̄ volēs
 te deus subternē sub pedib⁹
 eius. iubet te p̄ns rogare: sed
 volēs tibi hūilitatis glam
 puidere. **S**ed forte dicis. **E**go
 volo reconciliari: sed dic michi
 quō reconciliabor. **Q**ualie
 p̄cessit offēsiō: talis debet
 sequi reconciliatio. **S**i cogitatu
 offendisti: cogitatu reconciliare.
Om̄e em̄ peccatū quō cōmittit⁹:
 eo mō et penitet⁹. **D**eputa co-
 gitasti male facē alicui xp̄ia,
 nō: nō potēs mun⁹ tuū offer-
 re an̄ altare deū: q̄a habes
 in corde tuo nocēdi p̄positum.
Recogita bñ qd̄ cogitaueras
 malū: et penituiſti. **N**a cogita-
 tōib⁹ peccatū: cōtencia cogitatio-
 ne dissoluit⁹. **Q**uis testis?
Ph̄a. **Q**uē dicitis ī cordib⁹
 v̄t̄is: et in cubilib⁹ vestris
 cōpūgimini. **V**idēs q̄a irasci-
 nate ē: exequi aut̄ iracūdiā.
 voluntatis. **S**i aut̄ v̄bis lesisti
 frēm tuū: vade et verbis satisf-
 far ei ex corde et penituiſti.
Qm̄ aut̄ v̄borū peccatū v̄borū
 satisfatione dissoluit⁹ testis

e aaron **S**i em̄ detraisset
 de moyse: vadens v̄bis em̄ ro-
 gavit dicit. **R**ogo dn̄e ne i-
 ferās in nos peccatū: q̄a igno-
 rauim⁹ qd̄ peccauim⁹ in te.
Si aut̄ opib⁹ alicuē offendis-
 ti? puta alicui⁹ causā fraude
 abstulisti: aut rem aliquā p̄
 violentiā abstulisti: redde ei
 que abstulisti et penituiſti.
Qm̄ aut̄ abstracte rei peccatū
 v̄z rep̄tatione dissoluit⁹:
 testis ē zachēus dicit. **D**ne
 quecuq̄ fraude abstuli: reddo
 in quadruplū. **S**i autē rem
 alicui⁹ nō tuleris? sed forte
 castigaueris hoīem impenitē
 tē ī iuste: dona ei aliq̄ pro i-
 iuria dona dignū. **S**ic em̄
 scriptū ē in lege. **S**i p̄ciseris
 seruū tuū et fregeris illi den-
 tē: dimitte eū liberū. **S**ed m̄
 hoc itelligēdū ē. **S**i castiga-
 ueris alicuē: iurie peccatū. be-
 neficio ē dissoluedū. **A**lioq̄
 nisi quē factis lesisti. factis
 placueris? sine causa oras
 ad deū. sine cā elemosinā fa-
 cis: de rebus quidē alios spo-
 liasti. **Q**uid p̄dest tibi si al-
 ter pro te orat ad deū? et alter
 adūsus te interpellat ad deū.
Et si ad istius orationē vlt-
 tibi deus manū facē: illi⁹ int-
 pellatio nō p̄mittit. **M**eli⁹
 ē ut et si nemini prodes.

nemi noceris: quod ut alios spo-
 lies. et alios vestias. **Omelia**
Esto consentiens. **XIII.**
 Adversario tuo cito dū
 es cu illo in via. ne forte tra-
 dat te adversarius iudici? et
 iudex tradat te ministro: et in
 carcere mittarib. **Festinat**
 dñs ut ad amicitia festine,
 in inimicorum nostrorum: quod diu
 vivim? in hac vita. Vita enim
 omni hominum coram est. **Ista** vita
 carnalis per quam oēs homines
 transeunt boni et mali. scies
 quod periculosum est: si unquam ex inimi-
 cis pace non facta fuerit mor-
 tuus. iam postea et si voluerint
 pacem facere non possunt. cum fuerint
 separati. **Si** autem quod diu in via
 huius vite es non feceris pacem
 cum adversario quem lesisti? sed
 sic imitantes per mortem ieri-
 tis ante iudicem christi: tradet te
 christus. convincens te rem iudicio
 eius. et iudex tradet te ministro
 id est angelo penali crudeli?
 ille mittet te in carcere gehē-
 ne: et qui in hoc seculo si pacem
 fecisses. etiam gravissimi operis
 poteras accipere indulgentiam
 sicut scriptum est. **Caritas** operit
 multitudinem peccatorum. **Si** semel
 quod deponatus fueris missus in car-
 cere. iam non solum de gravibus
 peccatis. sed etiam de vobis vacato

quod locutus es. id est et si alicui
 racha dixisti: et pro eo sunt
 exigenda a te supplicia. **Tr**
 det autem te iudici adversarius
 tuus: et si te prius rogaverit
 ille. **Dicit** enim salomon. **Si** esu-
 rierit inimicus tuus esca illius?
 hoc enim faciēs: carbonem ignis
 cogeres super caput eius. **Conge-**
 rere autem carbonem ignis quod
 est aliud? nisi magis rem fa-
 cere ante deum? **Frequenter** homines
 et in hoc seculo mittuntur in car-
 cere pro peccato: id est in angusti-
 as et tribulationibus diversis.
Ita plerumque peccantes in homi-
 bus mittuntur in tribulationes
 diversas: sed non intelligimus.
Angustie autem huius mundi:
 carceres appellantur. **Audistis**
 quia dictum est antiquis: non me-
 chaberis. **Ego** autem dico vo-
 bis? quoniam omnes qui vident mulie-
 rem ad concupiscendam eam: iam
 mechatus est eam in corde suo.
Ecce alterum mandatum. minimum
 quidem apud iudeos tunc. et nunc
 apud omnibus: qui non multum curat
 de anima sua. nec iudicat cor
 suum. **Qui** iusti sine causa pri-
 mis suis aliquid non putant
 esse peccatum? nec concupiscere tantum
 mulierem alienam putat esse
 peccatum: opere concupiscencie non sub-
 sequente. **Magnū** autem apud

timētes deū: et cor suū diu
dicantes. Magnū etiā apud
deū: qui nō tm̄ opus hominis
aspiciat: sed vanū cor. Quō
mādato lex nō soluit^r: sed
implet^r: q̄a sine h^o p̄are nō
p̄t legis mandatū. Om̄e ad
ulteriū et ḡcupiā nascitur.
Quō ergo tollit^r adulteriū
sc̄dm̄ legis mandatū? nisi p̄ci
sa fuerit ḡcupiā sc̄dm̄ xp̄i mā
datū. Quō ergo sicut ira m̄
homicidij: sic et ḡcupiā m̄
ē adulteriū. Consequēt^r sicut
qui irasat^r fr̄i suo sine causa
occidit eū in corde suo: et si
nō occiderit eū p̄pter metū
aut ip̄otenciā suā. etiā homi
ada ē apud deū. qui nō ma
gis opus cōsiderat q̄ affectū?
sic qui cōcupiscit mulierē alic
nā. iā mechatus ē eā in corde
suo: et si nō habuit eā causa
aliqua ob̄sistente. etiā adult^r
ē apud deū. qui magis aspiciat
volūtate q̄ opus. qm̄ opus
ei adulteriū cōmittendi defuit.
nō volūtas. Sed ne forte hōi
nes natē hūane misterium ig
norātes. dū q̄siderat q̄a ḡnā
liter oīs natura carnalis sub
dita ē passionib⁹. et nemo ho
minū ē. etiā sc̄oz. qui se oīo
ab ira. ul' ḡcupiscēcia valeat
separare: estimet xp̄m̄ q̄si

ip̄ossibilia ista mādantē. occa
sione sibi quere p̄ quā hōies
faciat reos: qm̄ oīs qui ip̄ossi
bilia mādat. occasiones offen
sionis seminat. et causas pu
niendi requirit: iō pauca de
diuisione volūtātū aīe corpo
risq̄ tractem⁹. Sicut duas in
nobis habem⁹ naturas aīe
sil' et carnis: sic duas habe
m⁹ volūtates. vnā aīe. alterā
carnis: duas iras. vnā aīe.
alterā carnis: duas ḡcupis
cēcias vnā aīe: alterā carnis.
Et nata quidē carnis ab hīs
oīb⁹ nō p̄t separe. Nā nācē
habet et irasci et cōcupiscē?
et si nō vlt: qm̄ nō est i ar
bitrio suo creata. sed sub lege
p̄ci. venūdata ē em̄ sub p̄ci.
P̄terea dicit apl̄is. Sapientia
carnis: inimica ē deo. Legi em̄
nō est subdita: nec em̄ potest.
Quā autē in arbitrio suo creata
ē sc̄dm̄ legē iusticie dei: p̄tēa
p̄t et nō irasci si vlt. et nō
ḡcupiscē si vlt. Quō ergo iras
cū et cōcupiscim⁹. si displi
cem⁹ nobis et festinam⁹ re
p̄nere ul' irā. ul' ḡcupiscēcia
nram. manifestū ē q̄a caro
nra irasat^r. aut ḡcupiscit sō
la. nō aīa nra. Quō autē con
placem⁹ nobis in hīs. et de
cernim⁹ si potuerim⁹ implē
iracūdiam nram ul' ḡcupiscēcia

ciam: tunc et anima nostra nascitur
 et concupiscit sicut anima carnis. **U**nde,
 vera sciens deus quia carnes
 nata ei subdita non est nec potest:
 non mandat carni que manda-
 dat. **Q**uibus enim sapiens illi po-
 nit preceptum? qui et si uult non
 potest obaudire. **S**ed ad animam
 loquitur et anime mandat que
 potest deo in omnibus obaudire:
 que potest etiam carne nascen-
 te et concupiscere. ipsa nec nasci-
 tur nec concupiscere. **S**i ergo ad
 animam loquitur et de concupi-
 scencia anime loquitur dicens. **S**i quis
 uiderit mulierem ad concupiscen-
 dum eam: iam mechatus est eam in
 corde suo. **I**d est. non si quis con-
 cupiscit secundum desiderium ineni-
 tabile carnis? sed si quis con-
 cupiscit secundum uoluntatem anime
 et consensum decernens. et sta-
 tuit implere quod cupit. ille tu-
 libus et si nichil gesserit. tamen
 iam corde adulter est contra deum:
 quia forsitan impeditus est ab
 ope. non operatus in uoluntate.
Si dexter oculus tuus scandaliza-
 uerit te. **P**uto quod
 omnis merces nostre iusticie in hoc
 posita est: quia omni tempore contra
 carnem nostram luctamur? quia
 caro concupiscit aduersus spiritum:
 spiritus autem aduersus carnem. **S**ic
 enim ait propheta. **T**ota die con-

tristatus ingrediebar: quoniam te-
 nes mei impleti sunt illusio-
 nibus. et non est sanitas in carne
 mea. **S**i ergo secundum prophetam non
 est sanitas in carne nostra? quid
 oculos quibus habet. a quot dex-
 teras in corpore suo: ut secundum
 malitiam carnis sufficiat pe-
 na membrorum. **S**ed uideamus
 ne forte uel sic possibile est
 intelligere de oculo corpali. uel
 de manu: sicut totus homo quam-
 diu peccat uinit peccato: mor-
 tuus est autem iusticie. sicut scrip-
 tum est: et uos cum essetis mor-
 tui peccatis. **C**um autem gustus fue-
 rit ad iustitiam uinet iusticie.
 mortuus est autem peccato: sic et uinum
 quoddam membrum. **U**tputa oculus
 quondam quidem male aspiciat.
 integer est quidem peccato: erectus
 autem iusticie. **C**um autem deserit
 male aspiciat. erectus est a peccato:
 integer autem iusticie. **S**ed neque
 sic quoniam: nec enim habet ra-
 tionem hanc interpretatio plenam:
 propter quod dicit. **S**i dexter oculus
 tuus scandalizauerit te. **C**id
 enim? **Q**uando dexter quidem
 quasi reus eiciat? sinister
 autem quasi innocens reseruetur.
Sed puto ad animam hec cuncta
 referri: sicut diximus supra.
Oculum ergo dicit anime: id est

mentē p̄ quā aīa videt. De
quo et alibi dicit. Si oculus
tuus simplex fuerit. Oculus
autē iste carnalis nō ē ocul⁹:
sed speculū oculi ill⁹ interioris
id ē mētis. Habet tñ et cor,
pus suā mētē. sicut et aīa
suā: sicut testat⁹ apl⁹ de
mētē quidē aīe dices h⁹ mō.
Ignit ego ip̄e mente seruo
legi dei: carne autē legi p̄cā.
De corp⁹ autē mētē sic. Infla-
tus mētē carnis sue: et nō
tenens caput. **S**icut et de ma-
nu et pede. **D**extera man⁹
hoīs ē volūtas aīe: sinistra
autē man⁹ volūtas corporis.
Hec autē corporea man⁹ nō
ē man⁹: sed organū man⁹
illius. **N**isi enī volūtas bona
aut mala mouet eā: ad ni-
hil mouet⁹. **D**extera itaq;
man⁹ hoīs: ē volūtas aīe.
Sinistra autē man⁹: ē volū-
tas corporis. **I**deo autē p̄tes aīe
dexte vocant⁹? corp⁹ autē
sinistre: qm̄ aīa in arbitrio
suo creata ē. ad qd̄ voluēt
declinare. siue ad bonū. siue
ad malū: et sub lege iusticie
ē creata ut recta videat. rē
audiat. et agat. et ambulet.
Ptes autē corp⁹ sinistre di-
cunt⁹? qā nō ē in arbitrio
suo creata caro: ut siue ad

bonū. siue ad malū declinare
voluēt. possit⁹: sed in malo cre-
ata ē sub lege p̄cā: nec p̄t a
audire. a vidē. aut agē rē.
Sicut et oēs s̄i dextri dicunt⁹:
p̄cores autē sinistri. **U**n⁹ q̄sp̄
ergo utrū habet dextrū oculū
et sinistrū? **D**extrū quidē. mē-
tē aīe. sinistrū autē mētē
carnis: **D**extrā manū volun-
tate aīe. sinistrā autē volūta-
te carnis. **Q**uā ergo ex passio-
ne carnis cōcupiscim⁹ sicut
hoīes? aīo autē resistim⁹ con-
cupiē n̄e: sinister ocul⁹ scan-
dalizat. id ē mens carnis. nō
mēs aīe. sinistra man⁹ scan-
dalizat nō dextera. id ē volū-
tas carnis nō aīe. **V**ide nūc
qā nō iubet carnis mentem
eicere: ul' carnis p̄cāde volū-
tate. **N**ec enī fieri p̄t ut ca-
ro aliquā cesset a desiderio ma-
lo. **D**esideria autē carnis qd̄
retinē possum⁹ ut nō facia-
m⁹ qd̄ desiderat caro: p̄cādere
aut nō possum⁹ ut nō desi-
deret. **Q**uā autē ex p̄posito aīe
volūm⁹: tūc dextera manus
nos scandalizat. et dextera
volūtas. **H**uc oculū. et istā
manū p̄cāde iubet. quā et
possum⁹ p̄cāde? qm̄ aīa i ar-
bitrio suo ē: ut ad qd̄ voluēt
ualeat declinare? caro autem

in arbitrio suo non est sed in malo:
 vendita enim est sub peccato. et non
 potest bonum velle. Ideo autem caro
 sinistra dicitur et anima dextra!
 quoniam caro ad temptationem nobis
 creata est: anima autem ad salutem.
Hec est sicut arbitror. loci istius
interpretatio vera. Possimus tamen
 et alium invenire colorem. Respec-
 tus vel consideratio mentis. oculi
 est anime? voluntas aliam? opus
 faciendi. et movens manum ad
 aliquid opus. manus anime est: secundum
 ea que diximus. **Putata.** erat
 mulier quaedam religiosa. vel virgo
 vel vidua: resperit et consideravit
 tamen et dixit. Debes visitare
 mulierem illam assidue? ut si
 quod religionis ignorat quasi muli-
 er. instruat eam. et confirmem
 ipsam in ipso bono proposito eius
Bonus respectus est iste: et dex-
ter oculi. Sed dum assidue visi-
 to eam decidit in laqueum deside-
 rij eius: et ille respectus meus
 dexter. factus est mihi in scandalum.
Quid ergo oportet fieri? Sic
talem illum respectum bonum: qui
mihi generatus est malum. Aut sic.
Vidi orphanam quendam et dixi.
Debes illam accipere in domo mea
et educare? donec veniat
tempus nubedi: et vadens cepi
ei sumministrare que necessaria erant.
Bonum opus hoc. et dextra

manus est. **Sed dum cum sumministra-**
cionibus vidi eam. decidit in laqueum
desiderij eius: et illud bonum opus
meum. et dextra manus. scandalu-
lu factus est mihi. Vel ita. Videtes
me fiducialiter age? cum et: scan-
dalizati sunt dicentes. Quid si-
bi vult hoc esse? quod ipse sic famu-
hariter loquitur cum puella? Opor-
tet praedare tale opus bonum:
quod vel michi. vel alteri generat
malum. Nam et quod alteri generat
malum. mihi generat? quia per me
factus est: ut alter scandalizet
in me. Et hec. propositio
generat dicitur. Verumptamen genera-
liter omne bonum quod nos. vel
alios scandalizat: praedare de-
bemus a nobis. Nam quale est
illud bonum? et quo nascitur
malum? Melius est enim ut sine
uno respectu. aut uno bono
ope saluemur? quam ut dum omnia
opera bona voluerimus facere:
cum omnibus peccamus. Sed et alij
aliter interpretantur hunc locum.
Vult inquit christus ut non solum
de peccato nostro peccati curemus.
abstinentes nos ab omnibus concupis-
centiis malis? sed etiam ne vel
propinquum nostrum. vel aliquem ad nos
propinquum: turpe aliquid agant.
Putata. habes aliquem vel fi-
lium. vel fratrem. vel amicum qui
sic bene aspiciat res tuas quasi

ppa man⁹ tua. et ē tibi q̄st
 dextera man⁹ et illū talem
 si cognoueris aliq̄ turpiter
 agere. p̄ade illū ab aīa. et
 pice longe abs te. q̄a scanda
 lizat te. q̄a nō solū pro nō
 p̄cō. s̄ pro p̄cō p̄rimozū
 nōz quos tū possim⁹ cohi
 bere. nisi aut cohibuerim⁹
 aut repulserim⁹ a nobis.
 dabim⁹ rationē. Et qm̄ oēs
 r̄p̄iani unū sum⁹ corp⁹ et
 alter alterius mēbra. meli⁹
 ē ut sine vno aut altero tali
 mēbro saluem⁹: qm̄ ut volē
 tes illos tales habē. et ip̄i
 peam⁹ cū eis. Dicit⁹ ē anti
quis. Si quis vult dimitte
vrore: det illi libellū repu
dij. Ego aut⁹ dico vobis. Si
quis dimittit vrore excep
ta cā fornicatōis: facit eam
mechari. Si q̄s dimissam
duxerit: mechat. Rūc itez
 mandat mandatu m̄imū
 apud r̄disāplīnatos et lasci
 uos. qui nullū estimat eē
 p̄cām vrore dimitte dato li
 bello repudij: sine quo neq̄
 stare p̄t legis mādatū. Rūo.
 Rūc p̄mū moyses filios isrl̄
 eduxit de egipto. q̄nē q̄dā
 erat israhelite. morib⁹ aut
 egiptaj: p̄pter qd̄ more gēti
 liū contingebat ut vir odi
 ret vrorem: et q̄a dimitte

illā nō p̄mittebat. p̄aty cāt
 int̄fici eā: aut si nō it̄erfiac
 bat p̄pter timorē legis. tamē
 assiduis cruciatib⁹ affligebat.
 Ideo iussit dari repudiū. nō
 q̄a bonū erat. sed q̄a reme
 diū erat mali peioris: ne diū
 malū v̄ant⁹ faceret̄ peiūs.
 Ergo p̄positū fuit legis repu
 diū dare mādatib⁹: ut ne ho
 micidiū fiat. Rūq̄ in fr̄o solo
 fit homicidiū. p̄one et i vo
 lūtate. Et corā hoīb⁹ quide
 in fr̄o fit homicidiū: coram
 deo aut⁹ volūtate. Sicut enī
 qui irascit⁹ fr̄i suo sine causa
 et si nō potuēt occidere eū:
 occidit eū in corde suo. Et si
 aut⁹ q̄ cōcupiscat m̄liere. et si
 nō habuerit eā. adulteratus
 ē eā in corde suo. q̄a volūtās
 eoz ip̄edita ē nō corrā. sic
 qui odit vrore suā excepta
 fornicatōis cā. et sic eā odit
 ut dimittat eā: et ut n̄ ha
 beret licētā dimitte di eā.
 occideret eā. in corde suo oc
 cidit eā quātū ad deū: q̄a
 opus homicidij defuit ei. nō
 occidendi volūtās. Vides er
 go q̄a lex p̄cipies dare repu
 diū. opus homicidij cōpesc
 uit. nō p̄cām. Et nō solū
 homicidij crimē nō sustulit
 q̄ntū ad deū. sed ead̄ altez
 dimissiois it̄roduxit p̄cām:

qm̄ libellus repudij testimo-
niū ē soluti cōiugij. Nūq̄
iusticia soluedi cōiugij. **M**te
rea dato repudio. soluti q̄de
cōiugij publicat^r. peccatū aut̄
solucōis magis exaggetat^r.
Tamen cū de iurante sine
cā. et de cōiupiscēte faceret
vbū: cōpetenter iulit mau-
datū de vxorib⁹ nō dimittē-
dis. **S**i em̄ qui iurascit^r futuri
sine cā reus erit iudicij⁹ quō
nō erit reus qui sine cā for-
nicatōis sic odit vxorē. ut
ecā dimittat eā. **S**ed dicitis.
Multas culpas habet vxor
mea. **Q**uid em̄: **T**u aut̄ sine
culpa es. **S**i aut̄ ex t̄neorū
vicia portare debem⁹ dicēte
aplo. iurē onera v̄ra porta-
te. et sic adimplebitis legē
xp̄i⁹. q̄tomagis debem⁹ vxorē
tū. **S**i quē viderit mulierē
ad cōiupiscendā eā. adulte-
ratus ē eā in corde suo⁹ quō
nō pro adulterijs condemp-
net^r qui dimittēs vxorē. oc-
casionē dedit adulteriorū
cōmittendorū. ut et illa adul-
teret^r in alterū. et alter in
illa. **N**ā vir xp̄ian⁹ nō solu
se cōiugare nō debuit: sed
nec alij cōiugandi se occa-
sionē p̄bere. **A**lioq̄n. illozū cri-
men ad ipsius redūdat peccatū:

qui alijs q̄mittendi c̄muis
fuit ē cā. **V**ñ ecā. q̄a qui se
cūdu legē repudiū dat: q̄tu
or q̄mittit iugitates. **P**ma.
q̄a q̄ntū ad dēū. extitit homi-
cida. **S**cdm̄: q̄a dimisit nō
fornicantē. **T**ercia. q̄a eā
fecit adulterari. **Q**uarta. q̄a
et accipies eā. fecit adulte-
riū. **N**ichil aut̄ hoz q̄mittit^r
nbi seruatiū fuit xp̄i man-
datū. **I**te dictū ē. **N**o p̄ura-
bis: reddes aut̄ dno iurame-
ta tua. **E**go aut̄ dico vobis:
nō iurare oīs r̄. **S**ic q̄rtū
mādatū qd̄ m̄mū putant
auari⁹ qui bñ iurare non
putant ēē peccatū: sine quo
nō p̄ stare legis mandati.
Nā nisi iuramentū incidat^r:
nō p̄nt amputari p̄uria.
Et iuramento em̄ p̄urium
gnātur. **N**emo em̄ ē q̄ fre-
quēter iuret: et nō aliq̄n
p̄iuret. **E**t p̄pter h̄ amonet
salomon. **N**e assuescas iura-
mento os tuū: multus em̄ ca-
sus in illo. **S**icut em̄ q̄ facit
cōsuetudinē frequēter ma-
nu sua p̄cutē⁹ nō ē ut ali-
q̄n p̄ciat et iniuste: sic q̄
facit cōsuetudinē iurare in
reb⁹ p̄doneis. **F**requēter et in

rebus superfluis. et uoles con-
 suetudine trahere pinuat. **N**am
 omnium rerum consuetudinem quam vo-
 lumus quidem tunc facimus: sed
 non quam volumus tunc repellimus
 eam. Et alius est contra iurantes
 dei sententia: docet salomō. **V**ir
 inquit multum iurans: non erit
 plaga de domo eius. **S**i ergo a
 iuramentis plaga non recedit!
 quomodo a pinuatibus aliquando recedit.
Dic mihi amice: iuramento quod perfici-
 as. **N**am si aduersarius tuus cre-
 det te bonum iuraturum: nunquam
 iurare te compelleret. **S**ed quia
 pinuaturum te existimat: ideo
 te iurare compellit. **E**t cum iura-
 ueris non quasi in veritate iura-
 menti tui placatus taceat: sed
 quasi in dampnationem pinuati tui vi-
 dicatus recedit. **I**uramentum enim
 quod bonum certum habet. **Q**uidam
 enim te estimat auaricie causa
 iurasse: quidam autem et pinuatis-
 se. **Q**ui autem de te bonum voluerit
 suspicari: et si pinuatisse te non
 credit: tamen in veritate iurasse
 affirmare non potest. **N**emo autem
 potest defendere te religiose egisse.
Ideo iuramentis inimicis tuis in ob-
 probrium venis: amicis tuis in
 suspensione. **S**i forte dicas. **Q**uid
 faciam. **R**esponde mihi credit: nec vult
 credere nisi iurauero. **A**cquiesce

magis pecuniam perdere: quam sa-
 lute. **P**reciosior tibi videatur anima
 tua: quam res tua. **S**i rem aliquam
 perdidit. viuere potest: si deum per-
 diderit quomodo viuet. **A**n nescias
 quia quod iuratus amittis propter
 dei timorem: maiorem mercedem
 habes de illo quam si elemosinam
 dedisses. **Q**uid quia cum maio-
 re colluctatione facimus: pro illo
 dignum coronam. **E**cce amice
 admoneo. ne hominem aliquem iu-
 rante compellas: siue existimas
 eum bonum iuraturum. siue existimas
 male iuraturum. magis recede
 ab eo: quia et si ille pinuauerit.
 tu iuramentum ad gloriam tuam. pinu-
 atum illius factus es cum: quia hoc pro-
 positum eum iurare compellis: ut non
 iuret: sed ut pinuret. **S**i autem e-
 um bonum iuraturum putares: nec
 iurare compelleres. **O** incipiens
 qui alterum iurare compellis: nescis
 quid agas. **I**lle et si perim-
 tauerit: vel cum lucro pinuat:
 tu autem sine lucro. pinuati illius
 proceps inueniris. **Q**ui men-
 tiri non dubitat: nec perim-
 rare timet. **Q**ui enim mentitur:
 veritatem in corde suo transgre-
 ditur. **Q**ui autem pinuat: in
 verbis suis transgreditur. **Q**uid ergo
 inest inter deum transgredire et ve-
 ritatem transgredi: cum et ipsa ve-
 ritas sit deus. **H**ec sola disse-

renna ē: q̄a veritatē mētien-
tes in corde tūsimus. p̄iuram-
tes ^{aut} deū in v̄bis. Nā v̄bo hōi-
bus satisfactum: q̄s̄ia deo.
Ip̄e deus qui p̄iurare vetuit:
ip̄e postea nō iurare manda-
uit. **Q**ui ergo in iurando
nō timet deī p̄ceptū negligē:
nec in p̄iurando timebit. **Q**uod
aut̄ vis: **T**imet deū? an nō
timet deū? **S**i timet? eōam
sine iuramēto nō mētibit.
Si aut̄ nō timet: neq̄ cū iu-
ramēto p̄t̄ dicē veritatem.
Andite vos clerici qui iuram-
tib⁹ euāgelia sc̄a portatis.
Quō potestis ab illo iuramē-
to cē securi? qui san̄ p̄iuris
datis. **N**ūq̄ qui ignē port-
v̄n̄ conflatur t̄cendū? ahe-
nū ē ab illo t̄cendio? **A**ut
qui gladiū portigit v̄n̄ homi-
cidū cōmittat? nō ē socius
homicidij illius. **S**ic et q̄
occasione p̄iuris p̄stat: colle-
ga fit p̄iuris ei⁹. **S**i erat b̄n̄
iurare iuste dicebatis: quia
dedim⁹ illis euāgelū ut iu-
rent. nō ut p̄iurent. **N**unc
aut̄ cū sc̄atis q̄a et b̄n̄ iura-
re parū ē: quō potestis esse
liberi? qui occasione datis
v̄n̄ peccat̄ i deū? **C**esset ig-
nis: et incendū nō fit. **S**ub

trahē gladiū: et homicidū
nō cōmittit. **S**ic tolle iura-
mētū: et p̄iurū nō fit. **N**ec
de illis dicta sūt qui iurant
p̄ deū: eoz̄ aut̄ q̄ iurāt per
elemēta. **E**xecrabilior̄ n̄ q̄nt̄.
Celū aut̄ et terrā et̄. **D**eus
ad m̄steriū sibi creavit: nō
hōib⁹ ad iuramētū. **E**cce enī
in lege p̄cipit: ut per nullū
iuret̄ nisi p̄ deū. **Q**ui autē
iurat p̄ celū. aut p̄ terrā. a
quidq̄ aliud ē per qd̄ iurat
deficiat enī: p̄pterea ydolatriā
se facit oib⁹ qui p̄ aliq̄ iurat.
etiā si iurare liceret? q̄a nō
redderet dno deo suo iuramē-
ta sua. sed elemētis: et dupli-
citer peccat? p̄mū q̄a iurat:
deinde q̄a deficiat illū p̄ quē
iurat. **E**t vidē. q̄a si p̄ singula
h̄at rationē dat: aut q̄b nō
debet iurare per elemēta.
Neq̄ per celū inquit. q̄a thro-
nis ē dei? neq̄ per terram
q̄a scabellū ē pedū ei⁹ non
dea? neq̄ p̄ iherosolimā q̄a
ciuitas ē magni regis. non
magn⁹ rex? neq̄ per caput-
tū. q̄a nō potes v̄nū capillū
albū facē. aut nigrū. **A**c si
dicat. **C**ui⁹ momentū es. ut p̄
te iurex. **N**ūq̄ p̄tate habes
ul̄ v̄nū capillū albū facē. aut

nigra. Sine ergo p filios su-
os intret qb. sine p se. sine
p aliquē meliorē: facit illū
qntū ad se dēi. **Omelia xliii.**

Hodistis qd dicitur ē an-
tiq̄s: oculo p oculo.
Dente pro dente. Ergo aut di-
co vobis: nō resistere malo.
Quintū mādātū mīmū qū-
tū ad hōiēs crudeles: qui pec-
care se nō arbitrantur si reddi-
derit mala p malis: nō cōside-
rantes q dicitur in psalmo.
Si reddidi retribuētib⁹ m
mala: deidam merito ab in-
imiciis meis tanis rē. Sine
cūq̄ enī ille demerit. merito
se pati debē si reddiderit retri-
buentib⁹ sibi mala! sicut xp̄ia
ni oīa illa merito se eē pas-
suros: si reddiderit retribuē-
tib⁹ sibi mala. **Rā** et casuri
sūt ab inimiciis suis tanes?
et p̄scutur⁹ ē inimic⁹ aiab
eoz et cōphensureret cōsul-
tatur⁹ in t̄ra vitā eoz. et glo-
riā eoz in pulverē deductu-
r⁹. **Tamē** sine hō mīmō mā-
dato. mādātū legis nō p̄t sta-
re? qm̄ lex p̄cipiēs oculū p
oculo. dente p dente tale habz
p̄positū: ut vnusquisq̄ dū ti-
met de suo mēbro. parcat al-
teri⁹. et nemo mal⁹ tueniat.
Sed qd de mūdo a scandalis.

qm̄ diu ē mīm⁹ in hō mūdo
cū dyabolus p̄ncipat: naccē
ē habūdare maledicētes. per-
cūciantes. p̄sequētes. **Si** ergo
iāpim⁹ scdm̄ legis mādātū
oībus reddē mala p malis?
om̄s efficiam⁹ mali: et solutū
ē p̄positū legis! et dū voluit
eā malos facē bonos: eā
malos bonos facit malos. **Si**
aut scdm̄ xp̄i mādātū nō
resistit malo! et si mali nō
leniūt. tū boni p̄manebūt
boni: et sic p mādātū xp̄i.
impletur legis mādātū. **Rā**
qui mādātū legis implet!
nō simul implet xp̄i: ut pu-
ta qui p̄cūdit. contra legem
agit! qui aut̄ rep̄cūdit. scdm̄
legem facit: nō aut̄ et scdm̄
xp̄i mādātū. **Qui** aut̄ se,
cū dū xp̄i mādātū neq̄ per-
cūsus rep̄cūdit: tacite et le-
gis volūtatē implebit. **Rā**
qui p̄cūsus ē nec rep̄cūdit!
m̄tomagis nec ab inicio p̄-
cūssisset: qā nō tūenit xp̄m̄
solū legē. sed adimplē. **Sed**
dicit. **Dignū** ē ille rep̄cūdi:
qui cōt̄ legē p̄cūssit. **Quā.**
Sed tu nō es dign⁹ rep̄cūdi.
qā discipul⁹ ill⁹ es. qui ma-
ledictus nō maledixit. p̄cūss⁹

nō repaſſit. cōfiruſ p̄ crua
figentib⁹ ſe orauit. Si p̄ciſſe
riſ ergo p̄miſ: denegati te
xp̄i eē diſcipulū nō vbiſ ſed
factiſ. Deinde cū eieceriſ oca
lū p̄ oculo tuo. et ſtegerit
dente p̄ dente tuo? nūq̄ per
hoc reſtituit mēbrū tuū in
p̄lo loco. Si ergo nō reddide
riſ malū p̄ malo. et ſi mēbrū
corp̄iſ p̄diditiſ: vel hīcū pa
ciēcie acceſſiſi. Si aut̄ redde
riſ corp̄iſ dapnū: paſſiſ
eſ et ſalutiſ. Et ſi q̄ſ p̄ciſſe
rit te in maxilla: prebe et et
alterā. Nō em̄ dyabol⁹ tm̄
de vulnē hūmāi corp̄iſ gau
det. ſed in vulnē aīe delat⁹.
ideo em̄ exat̄ alique qui te
p̄ciat. ut dū tu exat⁹ re
p̄ciſ em̄ peceſ: et vno ictu
vulnerat̄ ambōſ. Sāt em̄ q̄a
vuln⁹ corp̄iſ cito ſanat⁹? vul
nūſ aut̄ aīe in q̄buſdam cū
labore: i q̄buſdā aut̄ nūq̄
ſanat⁹. Ideoq̄ ſi p̄ciſſeſ em̄
in p̄ma q̄dem ſacie illū viciſ
ſe videriſ: venem̄ aut̄ a dy
abolo victuſ eſ. Et putāſ
q̄a te faciāſi de illo: vere aut̄
dyabolū faciāſi de te. Si aut̄
nō repaſſeſ em̄? ab hōie
quidē victuſ videriſ: dyabo
lū aut̄ viciſi. Hec ſc̄dm̄ iuſ

naīa dei. Videm⁹ aut̄ ſc̄dm̄
voluntate carnale. Nūq̄ ſi te
p̄ciſſeſ em̄ cōpeſaſti em̄?
ut iā te nō te p̄ciat. Sed
magiſ exat̄aſti em̄ ut adhuc
te p̄ciat. Nā itaīdīa p̄
itaīdīa nō cōpeſat⁹ ſ am
pli⁹ irritat⁹? que admodū
ſi ignē cū igne cōiūgab: ma
ior flāma ſucceditur. Si aut̄
nō repaſſeſ em̄. ille iā ſta
bit? ſi quidē ſapit. conſuſiſ:
ſi aut̄ nō ſapit. faciāſiſ. Et
nō ſolū iterū nō te rep̄ciat?
ſed forſitan q̄puctuſ corde
penitet: quia te ul' ſemel p̄
ciſſit. Attū et ſi ſic iſam⁹
ē. ut nec paciēcia tua itel
ligat. nec cōfundat⁹ in ſco
ſuo? nūq̄ poteſ tu te ampli⁹
vindicare q̄ deus erat vindi
catur⁹. Ideo ſi repaſſeſ em̄
p̄diditiſ vindictā. quia te
ipē vindicaſti? et liberaſti
em̄ de māib⁹ dei: et redde
diſti ei q̄d fecit. Si ergo for
titer miſeſeſiſ paciēcia⁹ age:
meli⁹ vindicariſ ſaliet per
deū. Et ei qui vlt̄ teā iudi
cio cōtenet. et tunicā tuā tol
lere: dimitte ei et palliū.
P̄mū idigna reſ ē: ut homo
fideliſ ſtet in iudicio an̄ con
ſpectū iudiciſ iſideliſ. Nā et
ſi iſideliſ nō ē: certe et ſeula

ris e. Et qui te venerari debu-
 erat ppter dignitate fidei: in-
 dicat te ppter nactate cause:
 et pdis dignitate xpi ppter ne-
 goium mundi. **Prone** meli⁹ e ut
 pdas rem mundiale? qm glaz
 spualem. **Si** em rem pdidit
 ppter xpm: xpc tibi rem res-
 titue pt. **Si** aut ppter rem per-
 dideris xpm: res tibi non pt
 restitue xpm. **Demde** nate est
 ut huilieb te cora iudice: ac
 subdity fias illi ppter nacta-
 te cause. **Et** forsitan q ppter
 deu no fueras te huilabuy?
 huilias te ppter luccu: et fa-
 aas rem piosiore qm deu.
Tercio qa omne iudiciu irri-
 tatio cordis e: et cogitacionu
 malaz. **Si** semel in iudiciu
 igressus fueris. ia no deside-
 ras ut veritas cause appare-
 at: sed ut quocunq mo victor
 existas. **Si** aut videris quod
 causa tua sicut frequenter solet
 fieri in iudicijs. a vrbis. a frau-
 dibus. a pecunijs repugnet?
 nate e siliter ut et tu a vrbis.
 a fraudib. a pecunijs cause
 tue adesse festines. **Et** si ab
 inicio consiliu no habuisti ut
 ageres: postea sic age ipi⁹
 cotrouisie nactas te copellit.
Ram pmiu pro lucco tantu mo

festinabas? postea ia et pro
 pudore gtendis: et magis co-
 tentus es eam pitate tm ut
 vincas. q vinci tm ut ne pec-
 ces. **Hec** deus illis madat:
 qui magis diligunt deu qm
 mudu. **Ra** qui luccu aie mag-
 nu existimat: dapnu rei mo-
 diciu putat. **Ra** qui dapnu
 rei magnu existimat: luccu
 aie modiciu putat. **Qui** ergo
 difficilius putat rem dimittē
 q in iudicio itoire? h cogitet:
 qa difficilius e de iudicio sine
 pcto exire. **Facili⁹** em ante
 iudiciu rem dimittē: q i iu-
 dicio ciuitate pctu. **Ra** ante
 iudiciu sicut dixim? vna ca
 auaricie te copellit: post in-
 gressu eam causa pudorie.
Et qui vna causa vince no
 potuisti ppter timore dei? du-
 as quo vincas. **Ergo** sicut
 ioseph dimisit palliu in ma-
 nu metricis et fugit cu me-
 liore pallio castitatis: sic et
 tu pice palliu in manu calup-
 niantis. et fuge cu meliore
 pallio iusticie? ne forte dim-
 vis vendicare veste corpus:
 piosissima veste aie pdas.
Demde si viderint ifideles xpi-
 mi te pro durijs durijs repe-
 d? qmiores pro terrenis faul-
 tabus? et usq ad pniem

aie secularia pulsare iudicia to-
 tm drectore iustu? quod cre-
 dit spem regni celestis ee ve-
 ra qua pdicat xpiani? fa-
 ale eni sperant terrena: qui
 celestia sperant. Qui aut ter-
 rena magnope coplectunt?
 nescio si firmit? celestia cre-
 dit pmissa. **N**o solum ergo
 ppter lesione aiaz nra p-
 ciente sustine debem? au-
 ferenti que nra sut no repug-
 nare: sed eam ppter demost-
 ratione idubitabiliu xpi pmissi-
 onu? ut ille qui viderit te
 iurias ppas negligete. ter-
 renas eam res qsi nichil sper-
 nente: intelligat qa ve e cer-
 tissia spes xpianoz in celis
 pnciosior oibus reb? terrenis.
 et vita iocundior oi frivacione
 vite ipi? carnis. **S**i quis te
 angariaverit mille passus.
vade oi eo illo alia duo? ut
 pacia vincat illi? crudelitate:
 et ondas qa maior e benigni-
 tatis dei in scis. q? malicia
 dyaboli i miq? hoib?. **S**i aut
 tantu vadis qntu ille te cogit?
 quo cognosceris seru? dei. **N**a
 i naitate: bonitas no appa-
 ret. **E**rgo te cogit vade
 ppter naitate hois volentis?
 qd no te cogit: vade ppter

glam dei benigni. **S**i vnu va-
 dis. putat te hoem qualecunq?
 fecisse: et no poterit qa te an-
 gariauit. **S**i aut amph? vadis.
 intelligit qa seru? dei es: et id
 iapit illu penite qa ul? vnu
 te angariauit? et hoc nu ad-
 ditamentu no fit illi maub?
 s? magis pena poris audacie.
Deinde si illu quide dyabolus
 exatavit ad te angariandu?
 et tu vides tibi iuria fieri.
 a vbis illicitis contdians. a
 scis bonis no resistas: et lu-
 cau sciatas qd mlus forsitā
 bonis opib? acqisisti ppter do-
 lore modicu pdas. **Q**uid ergo?
Vnu vade: ut satisficias ho.
Alteru vade ut te ondas: et
 illu castiges. **T**erciu? ut dy-
 bolu suphabundant? cofudas.
Dne hec oia madata in pan-
 peis psona queniunt? dente
 aut? diuitis hois et potens
 qb exatit. **V**tinā ille alteri
 no exatiret. **T**unicā diuitis
 aut potens p calupniam qb
 teptavit auferre. **V**tinā ille
 p calupniā alteri? no aufer-
 ret. **D**ivite et potete qb an-
 gariat. **V**tinā ille alteru no
 angariaret. **E**rgo dives ifen-
 tuosus e. **E**t quo adimpleat
 iustia legis et gre? ut fiat
 seru? dei pfectus. **Q**uomō.

Si quis multam pecuniam peciet
 ab eo: det illi. **L**ex enim est ut al-
 terius non tollas: sed et tui des.
Qui ergo multam pecuniam dat:
 et lege implet et gratiam. **N**am
 qui de suis libenter dat: multo
 magis alterius bona non tollit.
Dives ergo per paciam non potest
 temptari neque probari: quia nemo
 illi violentiam facit: in largitate
 aut probatur et temptatur. **I**te pau-
 per per largitatem non potest temptari
 et probari: quia non habet unde lar-
 gatur: et ideo per paciam tempta-
 tur atque probatur: si benigni-
 tas eius per inicitiam non mutatur.
Denique si veritatem considerare
 volumus intelligamus rationem:
 quod divitiarum nostrarum non sunt nostrarum: sed
 dei. **D**eus enim dispensator est nobis
 divitiarum suarum: voluit esse non do-
 minos: et ideo cui voluerit dat
 eas: et a quo voluerit tollit.
Illud proprie est noster: quod in nostra
 potestate est si habere volumus.
Quid autem noster dicitur? quod et
 si volumus habere non possumus
 nisi nobis fuerit datum. **D**enique
 considera. **U**t quod tibi magis divi-
 tias credidit quam illi: **N**am quod ex
 alia massa luti te fecit: ex alia
 illum: et pro te christum tradidit:
 et pro illo aliquem angelorum. **S**i
 per omnia: sic illum diligit quod
 te. **N**on ideo dedit tibi divitias

ut habeas eas: sed ut tempteris
 in eis. **I**deo ammonet apostolus. **D**i-
 vitibus huius mundi prece non
 superbe sapere: nec sperare in iter-
 to divitiarum: sed largos esse com-
 matores bonorum. **N**am pauper in
 salute melior est: quam tu in rebus
 secularibus. **T**ue res proficiant
 ad illius sustentationem in hoc seculo:
 ut et illius saltem proficiat ad
 tuam sustentationem in illo: sicut
 vltimus in fructuosa dat humorem
 viti: ut vitis pro se et pro vl-
 timo offerat fructum. **E**rgo iubet
 nos christus multum dare pecu-
 niam: non tamen sub usuris. **Q**ui
 autem sub usuris multum dat:
 in prima quidem facie videtur sua
 non dare: revera autem dat non
 sua: sed alterius tollit. **N**am
 videtur quidem caritati succurrere:
 revera autem in maiorem mittit
 caritatem. **D**e uno vinculo sol-
 vit: et multis vinculis alligat:
 et non propter iustitiam dei dat:
 sed propter christum lucrum. **S**ilicet enim
 est pecunia usuraria: aspidis
 morsus. **S**icut enim quod ab aspi-
 de percipitur: quod delicatus vadit
 in somnum: et sic per suavitatem
 soporis moritur: sic et quod acci-
 pit sub usuris: pro tempore delicia-
 tur quasi qui beneficium accipit:
 et sic per suavitatem beneficium quoniam
 non sentit: captivus efficitur.

Nā sicut venenū aspidis late-
ter p oīa mēbra disturrit et
corrūpit: sic usura p totas
facultates ei⁹ disturrit. et
cōuertit eas in debitū. Sicut
enī fermentū modicū qd mit-
titur in multam farinā. totam
vero qspersionē corrūpit. et
trahit illā. et facit illā totā
fermentū: sic cū usura in do-
mū alicui⁹ itaneit: totā sub-
stantia ad se trahit et cōuer-
tit in debitū. *Omelia xv.*

Hodistes qā dictū ē an-
tiq̄. Diliges primū
tuū: et odio habebis inimicū
tuū. Ego autē dico. Diligite
inimicos vros. Sic et sextū
mādatū legē adimpleb? mi-
nimū apud hoīes odibiles
et iūte odientes: q̄ inimici
odire debent. i proba voce pro-
nūciare nō exubescūt. **N**ō si
iūstū fuisset inimicos odire:
deus te inimicū ex genib⁹ in
suā mīq̄ suscepisset dilectio-
nē. Ille pro te et filiū suū p
oīa hūane passionis opprobriis
tradidit: usq̄ ad mortē. Ille
inimicū suū adoptauit: cohe-
redē unigenito suo fecit: et tu
ut nūda dilectōne inimico tuo
reddē nō vis? **A**uid tū mirz
si q̄ue illos inimicos amare vi-
deat? qui nec amicis suis

sincerā cōsuetudinē seruat. **N**ā
cū sit mūdus iste scandalus ple-
n⁹: si amicos diligē voluerint:
tū nō poterat inuenire q̄s dili-
gat. **H**odie enī iste ip̄m offen-
dit in re tali? **C**ras ille ip̄m of-
fendit in altera re: et ita fit
ut si deuenit hō inimicos suos
odire. nec ē ut odiat om̄s. et
odiat ab oībus. **V**ides qā sicut
ex ira homicidiū nascit⁹ et ex
garpia adulteriū? sic ex odio
inimicorū p̄adit⁹ etiā dilao ami-
corū. **S**i autē ad tēpus sustines
eū q̄ inimicū: postmodū victū
beniuolētia tua amabis eū q̄
amicū. **P**uto q̄ nō tū pro in-
imicis m̄is xp̄s ista mādauit
q̄tū p nobis? nō qā illi sūt
digni ut diligant⁹ ab aliquo:
sed qā nos nō sum⁹ digni ut
aliquis odiam⁹. **O**dium enī ē sp̄s
tenebrarū: et ubi cūq̄ incede-
rit sordidat sc̄tatis pulchri-
tudine. **E**rgo nō tū ideo iubet
diligē inimicos. ut illos diliga-
m⁹: q̄ntū ut a nobis qd mā-
lū ē repellam⁹. **E**t iō nō di-
cā si leseris inimicū? sed si ode-
ris eū tū: ampli⁹ nouisti
tibi sc̄dm aiām. q̄ntū q̄ illū
sc̄dm corp⁹. **E**t illi for̄siti ni-
hil nocēs odiens eū: te autē
ip̄m sine d̄bio ledis. **S**i ergo
pep̄ceris inimico: tibi ap̄lius

pepassi q̄ illi. Et si bñfeceris
 ei: tibi ampl⁹ p̄stitisti q̄ illi.
Item comedo qd̄ sup̄ius dixi?
 qm̄ ignorātib⁹ miserū natū
 re hūane: impossibile videt⁹
 dilige iūmicū. Et v̄e impossi
 bile ē q̄ntū ad carnis naturā.
 q̄a passionib⁹ subiacet? q̄ntū
 ad aīmū possibile ē. q̄a p̄tū
 iudicij ē: iō et regē et retinē
 p̄t carnē a passionib⁹. p̄n q̄
 aīa passibile reget carnē:
 si ip̄a passionib⁹ eet subiecta.
Puto aut̄ sicut illud qd̄ dan̄
 ē. ego aut̄ dico nō cōcupiscēs.
 nō loq̄tur deus ad carnis natū
 tā que nō p̄t fieri. ut nō gau
 piscat qd̄ suū ē. sed ad aīam
 que nō cupiscē p̄t: nā qm̄ q̄b
 corporalib⁹ quidē motib⁹ ex
 citat⁹. voluntas aut̄ illi nō i
 clinat⁹ ut faciat opus qd̄ fa
 cere iūgat⁹? sed stabili p̄posito.
 cōtinētia. et opacōe iusticie.
 irratiōnabilem motū corporis
 frangit: et si corpe cōcupiscēt.
 eius aīm⁹ nō cōcupiunt⁹. Si
 aut̄ cōsenserit exple qd̄ cogi
 tur. tūc vero dicit⁹ aīmo gau
 piscē: sic et in hoc loco. caro
 quidē iūmicū suū diligere nō
 p̄t. quēadmodū nec ē possibi
 le ut iūcia nō senat sibi illa
 tā. **E**īa aut̄ iūmicū dilige p̄t?
 quia dilao nel odiū carnis in

sensu ē: aīe aut̄ m̄telligi p̄t. **P**ro
 aīa quidē scdm̄ ratiōnē vertit⁹:
 caro aut̄ iūteribilis ī passione
 tenet⁹? q̄a aīa liberata ē et
 sub p̄ncipatu dei ē: caro aut̄
 captiua et sub p̄ncipatu dya
 boli. sicut et mūdus q̄ ī ma
 ligno positus ē: qm̄ et ip̄a
 de mūdo ē. **E**m̄ ergo nocem⁹
 ab aliquo. et si odim⁹ eū. nō
 tū exsequim⁹ odiū nr̄m cōsi
 derantes iusticiā dei? sed ma
 gis cōstringētes motū dolo
 ris nr̄i. et bñdicim⁹ et bene
 facim⁹: cognosce q̄a caro qd̄
 nr̄a odit iūmicū nr̄m que
 nociua dilige nō p̄t: aīa aut̄
 diligit iūmicū. **A**lioquin si
 vnusquisq̄ motū carnis sue
 cōsideret. nullū facē bonū ī
 uenit⁹? q̄a om̄e bonū aduet
 sante carnis naturā: cōtra
 dicētes nobis ip̄is explem⁹.
Denique qui te innocētē iūcia
 tur. si iūcipias cōsiderāre quō
 a dyabolo possidet⁹ et agit⁹.
 quō voluntatē suā adimplet
 p̄ ministeriū ei⁹? nō solū nō
 irascēris ei. sed adhuc misere
 ris eius. miseratio aut̄ creat
 affc̄m. **N**is ergo dilige iūmi
 cū tuū. **S**i iūcia pateris. no
 ti iūcia p̄ntem aspice: sed
 cōsidera gl̄am quā pro met
 cedē in iudicio cōsecutur⁹ es.

Si equanimiter supportare vo-
lueris si dampnum patieris noli
hoc dampnum aspice: sed illud
patere licet. Illis enim totum vi-
detur difficile: qui retributionem
non sperant futuri iudicii. Be-
nefacite hijs qui oderunt vos.
Sicut dicitur quia carnalis dilec-
tio ex carnalibus beneficiis nas-
citur et nutritur: etiam ubi non
fuit peccatum. ideo iubet nos bene-
facere inimicis: ut eorum odia-
mibus beneficiis compensentur.
Si enim dando et accipiendo
amicicia nascitur que non est
peccatum: consequenter odium et omnis
inimicia beneficiorum assidui-
tate compensatur. Ergo benefacite
odientibus: ut ex vestra beni-
volentia ipsi se iudicent. quia
iuste vos odierunt. Orate pro
calumpniantibus vos. Orantes
pro inimicis non tamen illos quoniam
tamen nos quomedammodo deo: et ma-
gis exaudiamus pro inimicis ora-
tes: quam pro nobis. Qui enim
pro se orat: non gratum opus
exsequitur: sed nature. Quis enim
pro se non orat. Qui autem
pro inimico suo orat digne ex-
auditur: quia gratum opus exsequi-
tur. Ut sitis filij patris veri.
In quo enim alio cognoscatur
quia filij dei sumus: nisi si filios
fuerimus deo: filij enim carna-
les frequenter similes patre-

tes in specie. et in loquela: aut
in visu. et in aliquo corporis
signo. filij autem spirituales in
santitate. Et illi quidem et si filios
fuerint nullam laudem merentur:
et si dissimiles nullam vituperationem.
quia non est in potestate
hominis quale accipiat corporis
qualitate: filij autem dei si qui-
dem si filios fuerint laudandi sunt.
Si autem dissimiles vituperandi
nimis: quia in potestate unius
cuiusque est mensura faciende ius-
ticie. Si diligitis eos qui vos
diligunt: quam mercedem habe-
bitis. Qui amicos diligit.
propter se diligit. non propter deum:
et ideo nullam habet mercedem:
delectatur enim cum sua dilectione. Qui
autem inimicum suum diligit. non
propter se diligit. sed propter deum:
ideo magnam habet mercedem:
quia contemnit motibus suis. Ubi
enim labor seminat: illic me-
titur fructus. Estote ergo per-
fecti: sicut pater vester perfectus est.
Qui diligit amicum. pacem qui-
dem non facit: iusticiam autem non
operatur. Dimidium namque bonum
discedere a malo: perfectum autem
est ut non solum fugiat malum:
sed faciat bonum. Ideo dicit.
Perfecti estote. ut amicos dili-
gatis propter pacem vitandam.
inimicos propter iusticiam facien-
dam: quoniam illud de pena liberat.

hoc aut dicit in glam. **A**ec
 em pfecta e dei ymago: que
 no p oia filat. **U**t sitis
 filij pns vni: qui sole sun in
 bet omi sup bonos et ma
 los: et pluit sup iustos et i
 iustos. **S**ante posuit sup ius
 tos et iustos: qa oia bona
 deus no ppter oes hoies dat:
 sed ppter paucos scos: cote
 nis e em ut pcores contra
 meritum suu bonis ei9 scian
 tur. **S**iliter et qn de9 a pec
 catorib9 irritat? castigatio
 ne sua no ppter oes hoies mit
 tit. sed ppter solos pcores: in
 ealiter et iustos tangit q
 admodu et pcores. **N**a que
 admodu i bonis no sepat
 pcores a iustis: sic nec in
 malis sepat iustos a pcori
 bus. **I**n bonis pcores a iustis
 no sepat: ne sepati cognos
 cant se abiectos ee et despe
 rent. **I**n malis iustos a pco
 rib9 no sepat: ne sepati cog
 noscat se electos et glorient?
 maxie cu nec mali bonis p
 sint: sed noceat magis: nec
 boni malis noceat. sed p sint
 magis. **N**a male viuētes du
 bona papiunt: ad preiudiciu
 suu papiunt: et boni du ma
 la paciuntur: ad lictu iusticie
 eis procedit. **Omelia xviij.**
Capitulum sextum

Attendite aut ne
 elemosina vram
 cora hoibus facia
 tis: ut videamini
 ab eis. **I**n supiorib9 xpc man
 dau dilige inimicos: et benefa
 cere eis. **V**idens aut qa i ipo
 bnficio laqus dyaboli latebat
 idusus: qui bonoz opu solet
 pdere fructu? na vana carnu
 nata. qadmodu pmi diffi
 cilis e ad bnfaciendu. ita si
 bnfecerit facilis e ad iactan
 cia boni opis: ppterca i hac
 pte nos istent diceb. **A**tten
 dite vobis ne elemosina ves
 tra cora hoibus faciat: ut
 bonu vrm no ad misteriu va
 nitatis pficiat: sed ad usu sa
 luti9. **Q**id aut p oibus viris
 carnalib9 piculosus ee in oi
 bus itellexit: hoc cauti9 ma
 dat diceb. **A**ttedite ne elemo
 sina vram cora hoibus facia
 tis: qm oia pene mala seruos
 dyaboli verant? cōcupia aut
 vane gle no solu seruos dya
 boli. sed ean seruos dei et vi
 ros fideles impugnat: magis
 aut seruos dei q seruos dya
 boli. **U**bi em res agitur glo
 riosa: ibi facilius iuenit locu
 glorificati9is occasio. **A**tten
 dite. **Q**id attendam? **L**ocu
 secretu: ubi hoies no sut. **S**ed
 q prodest si in loco quidem
 hoies no fuerit? in corde

aut fuerit cogitatio vana. **Ne-**
 lius ergo est ut in corde non sit
 cogitatio vana: quam non homines
 nisi sunt in loco. **Si** ergo cor-
 di tuo attendere debemus? non
 oculis carnalibus aspice: sed sen-
 su vigilare circa cor tuum est.
Inuisibilis enim serpens est lu-
 bricus quem seruare iubemus:
 et latenter in sensu ingreditur
 et seducit. **Ideo** non enim potest ca-
 ro sordida aspice: sed anima mu-
 da. **Sicut** enim in loco mundo
 et specioso si modica sordibus
 fuerit de longe apparet? si autem
 ipse locus sordidus fuerit: quoniam
 vis speciosus iaceat ibi non
 apparet: nec enim potest requiri
 si ibi est aliquid mundum ubi totum
 est sordidus? sic et in corde mu-
 do si surreptio inimici succes-
 serit: mox cor suum homo talis
 discernit: quia a spiritu alieno
 pulsatur. **Si** autem cor fuerit
 iniquitatibus plenum: suggestio-
 ne dyaboli in se facile non re-
 tellerit. **Quo** enim intuitu
 eius intelligat? qui semper sub
 eo est. **Ideo** et ante promissit di-
 cebat. **Ne** iustitias? ne concupis-
 cas. ne iras. ne malum pro ma-
 lo reddas: ne odias proximum
 tuum? quam qui omnibus malis
 istis subiectus est: cor suum non
 potest attendere. nec intelligere dy-

boli seductionem in eo? quia in
 veste candida macula cito ap-
 pareret: nigra autem vestis et si
 tota sordida fuerit non cito ap-
 pareret. **Et** quo potest fieri ut co-
 ram hominibus elemosinam faciamus?
 ut facientes non sentiamus? **Si**
 propter aliquo occiderit pauperem?
 quod datur ei abscondite. **Nam**
 et si non videtur quid datur?
 tamen videtur quia datur: ducendo
 enim secreto. **Sed** considera quia
 non dixit tamen. ne coram homi-
 nibus faciatibus: sed addidit. ut
 videamini ab eis. **Qui** ergo
 non ideo facit ut ab hominibus
 videatur? et si coram hominibus fe-
 cerit: tamen non videtur coram homi-
 nibus fecisse. **Ergo** et si sic fa-
 cere elemosinam non est possibi-
 le ut nullus videat aut senti-
 at: tamen eo proposito facit. ut non
 ab hominibus videamini. possibile
 est. **Dicit** enim dominus. **Sic** luceat
 lux vestra ut videatur hominibus opa
 vestra: et glorificentur patrem vestrum
 non vos. **Sicut** ergo accessit
 lampas abscondi non potest: sic
 nec opus iusticie potest celari.
Ergo non elemosina iniquata
 est ante deum que hominibus visa
 fuerit? sed que ideo facta fuerit
 ut ab hominibus videatur: ut puta
 omnis homo qui aliquod opus
 facit. cuius causa facit. quod

facit in corde suo. illius et as-
piciat et personam. **Sic** facit epus
tota ut aliquem salutes amicum!
quod dum scribis semper in corde
tuo amicum illius vides personam;
propter quem scribis epistolam. **Ite**
artifex opus tenet in manu.
semper enim prope odium suum habet
qui ei opus faciendum commisit:
dum cogitat quomodo illud facere ma-
davit. **Sic** et qui propter deum
elemosinam facit: neminem vi-
det in corde suo nisi personam
dei tantummodo propter quem facit.

Ideo et si evenierit ut quibusdam
personis faciat: tamen eius animus illo non
videt: et si ipse videatur ab eis.
Itaque transisti per viam aliquam cogi-
tabas: et a multis quidem hominibus
visus es. ipse autem nullum vidis-
ti. intendens in id quod cogitabas.
Quia animus sine corpore apud
semetipsum potest videre quod cogitat:
corpus autem sine animo nichil potest
videre. **Ergo** sicut et contra-
rio fieri potest: ut quis et nullis
personis faciat elemosinam!
et tamen personis hominibus videatur
fecisse: ut puta qui propter homines
elemosinam facit: id est qui desi-
derat ut ab hominibus videatur:
semper in corde suo personas hominum
non videt. **Ideo** et si evenierit
ut faciente illo nullus sit personis!
tamen coram hominibus fecisse videtur:
quia cor eius semper hominum personas

videbat. **Alioquin** non habebitis
mercedem apud patrem vestrum. **Et**
mandatum dat et penam proponit:
ut vanitatem humanam et si non
amor insipienter tenet: vel timor
digni refrenet. **Sed** enim dominus
vanitatibus esse subdita cernit
naturam: quia omnis homo quantum
ad carnem delinquit hominibus
apparet. **Hec** enim potest fieri ut
caro nata de vanitate non sit
vanitatis amator: nec dominus
amoneret nos ut ne coram
hominibus faciamus: nisi sciret
omnes homines velle coram hominibus
facere. **Quis** mandat alicui ne
fornicetur: nisi quem lascivum
esse cognoscit. **Quis** mandat
alicui noli tebrizari: nisi quem
ebriosum esse cognoscit. **Sic** et
amonitio christi de fugienda
vanitate: demeritio est vani-
tatis humane. **Attamen** man-
dat: quia si caro vana vanitati
desiderat: et terrena condi-
tio gloriam suam querit in terra!
quia non potest terrestriis naturam
gloriam desiderare celestem: tamen
anima que de veritate nata est.
potest fugere vanitatem terrenam. **Ca-**
ro autem subiecta est: non anima car-
ni. **Caro** enim aduersus animam
certare potest: vincere non potest: nisi
ipsa consenserit ut vincatur:
anima autem aduersus carnem et cer-
tat: et vincit. **Ergo** et quod ple-
na quidem voluntate propter homines

facit: ille propter hoc fecisse videtur. **S**uper autem cor cogitatio ^{quidam} vana ascendit. desideria hominibus appare. anima autem intelligens vanis cogitationibus contradicit. et repulit consilium carnis. ille propter hoc non videtur fecisse: quia secundum carnem quidem voluit: secundum autem non tulit. et quod cogitavit passio carnis est: quod elegit iudicium anime est. **N**am si propter vanam carnis concupiscentiam dicimus elemosinam factam esse ingratam? nullum bonum hominis potest acceptabile esse ante deum: cum nullum bonum libere facere potest. sed semper contra malas concupiscentias certando faciamus bonum. **Q**uibus autem est honestus? **N**am qui concupiscit. **A**bsit. **U**t qui concupiscentiam suam vivat. **Q**uibus est mansuetus? **N**am qui non irascitur. **A**bsit. **U**t qui iracundiam suam extenuat. **H**ic non ille propter deum videtur facere elemosinam qui humanam gloriam non concupiscit: sed qui humanam gloriam anime contradictione confringit? alioquin omni opere bono nec habemus mercedem: nisi malis contrariis urgeamur per carnem. **I**n omni enim opere bono scandalum dyaboli est: sicut scriptum est de demonibus: iuxta semitam scandala posuerunt mihi? ut ipsum bonum non sit securum et solum: sed iuxta malum positum. semper

Et dicitur est sobrius: nunc quod qui non gulam deseruit. absit: sed qui in cunctis operibus suis parcimoniam servat;

reputatum sit et probatum. **S**icut enim ubique fuerit triticum. nec est ut illic inveniantur esse **Z**ania? sic ubique fuerit bonum dei: illic est et scandalum inimici. **Q**uid ergo? **F**acere tu propositi facere elemosinam: sed ascendit super cor tuum velle hominibus apparere. **N**am quod debes subtrahere manum tuam? ut ne des locum vane cogitationi dices aperte. melius est ne faciam bonum. ne tamen inveniat propter hoc facere. **A**bsit. **B**ed proficere opus tui? ne dum vis cogitationi vane resistere perdas opus bonum: veniat tibi in mente quod dominus ait de tritico et **Z**aniis. **S**inite utrumque crescere usque ad messem: ne eradicantes **Z**ania. silv eradicetis et triticum. **T**riticum est enim voluntas bona: quam seminavit deus in homine. **Z**anium autem est cogitatio mala: quam dyabolus seminavit per carnem. **E**rgo omni voluntati bone adherent. et desiderium malum. si volueris mala cogitationem tuam ad plenum tollere: simul tollis et opus bonum. **N**am et ipse dyabolus eo consilio seminavit **Z**anium suum in tritico dei. ut aut certe **Z**ania ei effocent triticum dei? aut si quis voluerit dyaboli **Z**ania tollere: silv et eradicet et triticum dei. **N**am quod et continet aut vgo? mor cum coact

puerit iā cecidit. **T**antum ple-
 na voluntate nō concupiscat: ut
 velit implē concupiam suam.
Si aut ex nōitate carnis co-
 cupiuit. et cōtradixit concupie
 sue nō peccauit: sed magis
 gloriosior ē factus: quā vict-
 tāqm nō fuisset pulsatus. **E**t
 ergo dicit scriptura. **S**ine: ut
 maturescat utraq. **I**de adim-
 ple opus tuū et duc ad per-
 fectū: et sic illa quidē vana
 cogitatio q̄ **Z**aniam exstern-
 tur. id ē soluit: enaciat: bo-
 nū aut opus q̄ tritū ma-
 net. **N**ā sic intelligis. si ex vo-
 luntate tua fuit illa concupia
 vana: aut ex nōitate carnis.
Si ex voluntate tua fuit: do-
 les si te faciente elemosinam
 tuā nullus aspexit. **S**i aut
 gaudes postea quā elemosina
 tua in silentio facta ē: scito quā
 concupia illa nō fuit ex aīo
 tuo: sed ex uacitate carnis:
 et ideo q̄ **Z**ania aruit. **S**ic
 et cōtines concupiam suā pro-
 bare p̄t si ex aīo ei⁹ ē quod
 concupiscat: si etiā postq̄ trāsic-
 rit concupia voluntate peccadi
 habet. **S**i aut gaudet quia
 nō p̄ualuit adāsus eū concu-
 pia sed q̄fusa recessit: intel-
 ligat quā **Z**aniam fuit ex ne-
 cessitate carnis nati: et nō
 fuit aīe ei⁹ voluntas. **N**ō habe-

bus mercedē apud patrē vīm.
Quid em̄ a deo recipias? q̄
 deo nichil dedisti. **N**ā quod
 p̄pter deū fit: deo dat⁹. et ab
 eo recipit⁹: qd̄ aut p̄pter hoīes
 fit in vobis effundit⁹. et a nul-
 lo sperat⁹. **Q**uid em̄ ē hoīm
 laus. **Q**uasi v̄torū trāscūm
 cū somnis. **C**essauerit hoīes lo-
 qui. et p̄didit factū suū: qui
 p̄pter hoīes fecit ut ab eis lau-
 detur. **S**ue ē em̄ sapia. res
 dare. et v̄ba vana cōpare.
 aut certe mercedē dei contemp-
 nē in p̄petuo manētem ī celis:
 et fugitiuos hoīm sermones
 eligere? **M**elius ē em̄ nō fa-
 cere: qm̄ p̄pter hoīes facere.
Qui nō facit et si in celo nō
 inuenit: ul' sup̄ terrā nichil p̄-
 dit. **Q**ui aut p̄pter hoīes fa-
 cit: et in terra p̄dit: et ī celo
 nō inuenit. **V**el illū aspice a q̄
 laudē expectas. qd̄ sentit de
 te ideo te laudat: quā p̄pter
 deū te facere putat. **S**i aut in-
 telligeret quā p̄pter eū faceret:
 nō te laudaret sed vituperaret
 magis. **E**t ergo illi placere
 festinas? qui si te aliqui intel-
 lerit deridebit. **S**ic ē hō.
 qui p̄pter hoīes bonū facit.
 sicut mercenari⁹ mal⁹: qui
 intra tēpus locatōis sue come-
 dit oēs mercedes suas: cum
 aut t̄pe expleto recessit. ni-
 dus egredit⁹. **S**ic ergo vaci-
 us vadit ad deū: q̄ mercedē

bonorum suorum accipe desideravit in seculo. Tu ergo cum facis elemosinam noli tuba canere: sicut hypocrite. De enim sub impostor est: quia propter homines facit. Aliud enim habet in corde: et aliud monstrat in opere. In facie quidem propter necessitatem hominum facit: et videtur misericors: in corde autem propter suam gloriam facit: et est glorie vane mercator. Tuba enim omnibus actus: vel sermo est: per quem operis iactantia demonstratur. puta qui quando videt aliquam pauperem facit elemosinam: etiam autem non facit. Hoc tuba est: quia per eius iactantiam iudicatur. Ite qui intercedere aliquo facit elemosinam: ubi autem non est intercessor non facit: hoc consuetudo mala tuba est. Ite si viderit honestam personam qui potest referre dat ei: obsequio et alligato pauperum passionibus nichil dat: et hoc tuba est. Sed et qui in secreto loco silite fecerit: eo tamen proposito ut laudabilis videatur: primum quia fecit: secundo quia abscondit se fecit: ipsa absconditio tuba est elemosine eius. Et quicquid illud fecerit homo pro quod apparet: aut vult apparere quia fecit: tuba est: quia pro illud ipsa elemosina dum fit clamat de se. Ideo non tantum locis: nec actibus secretus servandus est: sed magis voluntas secreta. Ita in omni actu

corpali ferre dyabolus facere potest: in sola conscientia non potest fieri dolus: quia hominibus suademus deo autem manifesti sumus. Quare non intelligit homo esse vanum: quod ab hominibus vult videri. Sed cogit amare: quod intelligit vanum. Quid miserius? quam natura humana. Omne animal potest amare quod sibi intelligit bonum: et odire quod intelligit malum: solum homo quod intelligit malum amare cogit: et odire bonum quod intelligit bonum: quia duas habet in se adversantes naturas: quod carni placet: anime displicet: ut sicut ait iob. omnis vita nostra temptatio sit. Et si omnis vita nostra temptatio est: omnis vita nostra et lucrum est. Te autem faciente elemosinam: nesciat sinistra tua quod faciat dextera tua. Ita dudum signavimus: hec omnia ad animi diem: non ad carnis: quod hic sermo manifeste declarat. Alioquin quantum ad corpus quomodo potest fieri ut nesciat sinistra quod dextera facit: tamen quantum ambe manus in adiutorium sibi invicem sunt create: ut altera alteri misceret: nec alio inveniatur opus quod una manus sine altera possit implere. Sed secundum quod diximus superius: dextera manus est voluntas anime: semper ad bonum contendens: sinistra autem

voluntas carnis: semp deo con-
 traria. **N**esciat ergo carnis
 voluntas: qd facit voluntas
 aie. **N**on ergo voluntas e no-
 bis faciendi ppter deu: volu-
 tas e aie. et dextera manus
 nra. **S**i subeunte nobis volu-
 tate vana ut ab hoib' videa-
 m'. id e voluntate carnis et
 manu sinistra represserim: nes-
 cit sinistra voluntas. qd fecit
 dextera. **S**i aut subeunti huius
 moi voluntati vane consense-
 rim? conuerim? sinistra vo-
 luntate dextre. et dextera sinis-
 tre: et notu fecim? sinistree
 qd opabatur dextera? a certe
 sicut apli interpretant' in libro
 canonu qui e de epib: dexte-
 ra e ppls xpianus qui est ad
 dextera xpi? sinistra aut oib
 ppls fidelis: qui e ad sinistra.
Hoc ergo dicit. ne xpianu
 elemosina faciente q est dex-
 tra: fidelis aspiciat qui e si-
 nistra. **C**ristianus aut si xpia-
 nu viderit elemosina facien-
 te no e contra xpi preceptu:
 qm ambo dextera sut. **U**t sit
 elemosina tua in abscondito
 no tam in abscondito loco: qm
 tu in abscondito consue. Nam
 si aia intra claustra bone vo-
 luntatis indusa sit: corpales
 actus nros abscondere possim?

Si aut p vanas cogitationes
 aia fuerit enagata? nichil p-
 det corpales actus abscondere:
 qa sic abscondim? ut amplius
 publicem?. **S**i p' tunc q vi-
 det in abscondito: reddet tibi in
 manifesto. **V**ide qa absconso
 cordis: no locu sigt. **D**e? em
 in absconso cordis e: no in
 absconso loco. **C**onsidera qa
 no io voluit nos de? in absco-
 so facere: ut no appareat opus
 nrm. **A**lioquin quid dicit. sic
 luceat lumine vrm ut videant
 hoies opa vrm? et glorificent
 prem vrm qui in celis est?
Sed ut ipse id ondat. Nam
 gratia e ome bonu qd a no-
 bis abscondit? a deo aut on-
 ditur. **N**am si tu teipm ondas.
 pauci sut qui te laudet? id e
 qui no itelligit q tu latere
 poteris: q aut intellexerit.
 vituperat magis. no laudat.
Si aut deus ondit? nemo
 vituperat: nisi forte malus
 cui displicet bonus. **I**mpossibi-
 le em e ut bonu opus hois
 in abscondito dimittat deus?
 sed in hoc solo manifestat. et
 in illo glorificat: quia glia
 dei e. **S**icut aut opus malu
 hois ad glam dyaboli est:
 in eo em malicie eius virtus
 ondit? sic et opus bonum
 gla dei e: in eo em gloria
 eius onditur. **S**icut ergo

dyabolus qui suggerit malum fieri ipse manifestat malum: ut puta ipse suggerit adulterium facere: et ipse manifestat adulterium. Ipse suggerit homicidium: et ipse publicat homicidium. Sic deus qui dat bonum fieri: ipse publicat omne bonum et manifestat: id est in seculo illo. quia hic merces iusticie in manifesta non potest esse. Puta pro bono opere tuo si te fecerit dimittere: quoniam hic non solum boni sed etiam mali dimittes sunt. magis autem mali quam boni: ideo merces iusticie in dimitte non apparet. Si tibi dederit habere filios. et filios filiorum: et in hijs bonis et diffidenter et boni et mali inveniunt: et ideo iusticie merces manifesta non potest esse. Et omne bonum quod est in seculo desiderabile inter bonos et malos esse: ideo si bonis datum fuerit non apparet. Illius autem seculi bona iam non sunt contra inter bonos et malos: sed tamen bonorum. Ideo cuiuslibet illi benefecit deus manifestum est: quia pro mercede iusticie sue meruit illud bonum: nisi forte sic in hoc mundo reddat in manifesto. facies enim omnibus manifestum et glorificans eum: ut omnes cognoscentes eum dei hominem esse venerentur eum.

Aut si secundum opera estimet: et status bonorum mundi istius. ut puta multi inveniunt in mala. et boni et mali in seculo isto? unde intelligimus quod temptatur in eis quasi boni: et quibus puniuntur quasi malus secundum opera. Si autem opera viderimus bona. sciamus quia temptatur quasi iustus: cuius autem mala dicimus quia puniuntur in eis qui peccator. Sic et bona mundi viderimus et peccatores habere et interdum iustos: propterea secundum opera est manifestum. quam malus si bona in hoc mundo fuerit confectus: dicimus quia nutritur hic iniquitas eius. ut illi in teat gravius. Si autem bonus: dicimus quia reddidit ei deus mercedem iusticie eius. **Omnia xvii.**

Et ait oratis: non eritis sicut ypocrite qui amat stare in synagoga. De oratione nobis est sermo: quam sola qui spirituale tributum animam offert deo de visceribus suis. Omne enim iusticiam quam facit homo secundum potentiam suam facit. et de potentia sua profert. sola autem oratione secundum fidem suam facit: et ex fide sua profert. Vis autem scire quod preciosa sit oratio? Nulla iniusticia thymiamati assilatur nisi oratio sola: sicut in revelatione iohannis auditur: quomodo magnus angelus

an altaris cōspectū p̄cessit
 habet hurebulū mansi odo,
 rannētoꝝ ī manu. et dictū ē
 ei. iste sūt orōnes scōꝝ. **S**i
 autē em thimiamata bene cō,
 facta delānt hominē odorā,
 tē: sic orō iusti suavis ē an
 dēū. **V**is autē scire dignitatē
 eiꝝ? **A**ngē ut de ore p̄cessit
 suscipiūt eā angeli manibus
 suis? et offerūt an dēū: sicut
 dicit archāgelus ad thobīā
Ego sū: qui orōnē tuā obtuli
 an dēū. **V**is scire v̄tutē ip̄ius?
Oraō triū p̄ueroꝝ fecit ut
 ignis ardens nō adureret. sed
 delāret: ut flāma quidē vi
 deretur. in specie: umbra autē
 autē esset in ope suo. **Q**uāto
 ergo glorioza ē. tanto caute
 seruāda ē: ne p̄pter hōrēs fr̄
 vilescat. **Q**ui amat in syna
 gogis orare. **P**utas q̄a vetat
 in synagoga orare ī cōnētū
 hōim. **S**ed eo p̄posito in cō
 nētū vetat orare: ut videatur
 a cōnētū. **A**lioq̄n ī cōnētū
 fidelū orare laudabile ē. sicut
 dictū ē. **I**n ecclesijs b̄ndicite
 dēū. **E**t iterū. **A**dorate dnm
 in aula scā eiꝝ. **P**uto autē nō
 ad locū et hoc refert dñs:
 sed ad p̄positū orantis. **Q**uā
 qui sic orat ut ab hōibꝝ vide
 atur? mēs illꝝ nō dēū aspiciūt.
 sed hōrēs qui sūt ibi. et vide
 tur sibi in medio multoꝝ orare.

Ille talis q̄ntū ad p̄positū suū
 in synagoga orat. **S**is autē
 orantis mēs solū aspiciūt dēū?
 si in illa hora ē mēs eius q̄
 nullū habeat circa se: q̄a mēs
 illius nullū videt qui p̄pter ne
 minem orat: et ideo quamuis in syna
 goga orat: tū apud se ī secreto
 videt orare. **D**einde ut orans
 nichil nouū faciat qd̄ aspiciat
 hōrēs? ne q̄s voce clamet ut
 audiat? ab alijs: nec expan
 dat manus suas ut phariseus
 in tēplo ut videat? a multis?
 neqꝫ pedes suū ap̄te p̄uiciat.
 sed absconse sicut publicanꝝ
 in tēplo: neqꝫ sp̄uidenter ocu
 los tollat ad celū ut notabilis
 fiat? et ita quē nemo audit
 clamāte. nemo aspiciūt tale
 aliqd̄ faciente: iter multos
 etiā stans in secreto ē. **E**t ī
 angulis plateaz. **N**ō dicit ī
 plateis. sed in angulis platea
 rū? ut ne si in plateis orau
 rit: q̄si simulatores religioꝝ
 vituperarent? sed in angulis.
 ut videant? absconse orare.
Asp̄ta vanitas. **S**ciūt enī
 q̄a hoc ip̄m absconse orare: lau
 dabilius ē. **I**deo fingit se ab
 scondē ut duplicit? laudent?
 p̄mū q̄a orant: sedm̄ q̄a ab
 sconse orant. **E**t ampliꝝ se ma
 nifestant p̄ hoc ip̄m q̄ se ab
 scondūt. **D**ic p̄pocrita: ut qd̄
 vis ut videaris orans. **P**one

quia laudabilis res est orare. **U**t
 ergo non vis esse laudabilis?
 qui vis ut lauderis. **O** isania
 vanitatis. **E**ssē noluit: quod de-
 siderant apparere. **A**men dico
 vobis: repperunt mercedē suā.
Unusquisque ubi seminat. ibi me-
 tet: et quod seminat hoc metet.
Propter hoc orat non propter deum:
 sic et ab hominibus non a deo lau-
 dantur. **M**endaciter orat. cum
 non orat: et mendaciter laudan-
 tur: cum non sint laudabiles.
Sperem vacuam religionis ven-
 dunt: et vbiu vacuū laudis ex-
 emunt. **S**icut orō eorū deū non
 delectat: sic nec laus hominū
 ipsos adornat. **Q**uid enim in ver-
 bo positū est. tam diu est: quā
 diu vbiu dicitur. **C**um autē finitū
 fuerit vbiu: finitū et bonū quod
 positū erat in vbo. **T**u autē cum
 oras. **T**u qui vis ut exaudia-
 ris. ut non videaris qui esse vis
 laudabilis: non apparere qui in
 auribus dei. non in oculis hominū
 loqueris. **I**ntra in cubiculū tuū
 et claudē ostiū tuū. ut nemo
 sit tibi nisi tu qui oras: et ille
 quē oras. **E**t ut quid teatū sit
 alter: propter eū quē necessariū
 habes. **T**empus enim orantē gra-
 uat. non adiūvat: quia de orā-
 tionibus non exigit: sed placat:
 alterū dico alterius cordis.
Cum autē eiusdem sint cordis:
 et si multi fuerint orantes. vni

sunt: quia vni spiritus in omnibus orat
 sicut dictū est. **O**mnis autē corde
 cum erat vni cor: et anima vna.
Melius hec spiritualiter intelligi-
 tur ad animas dicta. **C**ubiculū
 enim est cor: vel interioris interior-
 id est spiritualis: sicut scriptū est.
Etne dicitis in cordibus vestris:
 et in cubiculis vestris conpingi-
 mini. **S**piritus autē est sensus car-
 nalis exterior: per quē omnia
 bona vel mala super animam in-
 trant: sicut in canticis in persona
 ecclesie sapientia dixit. **E**cce fenestris
 meis pulsat ad ostiū. **A**pi-
 m soror mea: sponsa mea.
Pulsat autē spiritus hominem christia-
 num: ut per scripturas diuinas
 bonas cogitationes super cor eius
 inducat. **E**t ille qui suscipit
 eas aperit ostiū: qui autē expel-
 lit. claudit. **I**ubet ergo ut animas
 interiore ingrediatur intellectu
 quā orat: ut nichil cogitet
 nisi de quo orat. et quē orat:
 ut claudat ostiū sensus sui
 carnalis: ut omnes cogitationes
 carnes et sollicitudines foras
 expellat. **S**i autē orans de
 carnalibus rebus cogitauerit:
 non ita vni in interiore inteller-
 tū. nec clausisti ostiū sensus.
 et ideo tacite sine cogitationibus
 superfluis animā loquens orationes
 producit. **S**ecundū hoc. et illud
 superius intelligi potest. **I**n media
 autē synagoga orat. qui in

medio multitudinis malorum cogitationum orat: undique mundialibus sollicitudinibus circumdatus. **En** enim oras cogitas de proximis. de filiis. de maritibus. de domo. de possessionibus. de pecoribus. de militia. de lucro. de causis. et alia innumerabilia que super te incaute orantes ascendunt: putas modicum tibi videtur hoc synagoga malorum. **O**mnes enim iste varie species cogitationum: diuisi sunt in mundis spiritibus. **Quo** ergo non in media synagoga orant anima tua? quoniam tot secum inmundos spiritus habuit spectatores et colloquutores. **P**ossimus et intelligere et ostium domus corporis: ut non clamosa voce oremus deum: sed desiderii o tacito. **N**am ex clamosa oratione multa mala nascuntur: maxime hec tria. **P**rimum. qui clamose orat. non credit deum ubique esse: et abscondita audire. **E**t ideo dupliciter deum honorat qui abscondite orat: primum quia orat: secundo quia credit eum abscondita audire sicut et audit. **N**am deus non voce clamosa pulsandus est. sed conscientia recta placandus: quia non est vocis auditor. sed cordis. **S**ecundum autem malum. quia miserum sacratarum petitionum tuarum quas forte non oportebat alterum scire nisi te et deum: in

auribus bonorum hominum et malorum audienda committis. et non audiris a deo: quia indisciplinate orasti: sed adhuc ab hominibus desideris. quibus abscondita tua manifestasti. **T**ertium vero malum: quia clamose orans alterum iuxta te non permittis orare. **V**ocabis enim tuis: impii sensum illum ad tuos sermones. **E**t ideo non solum non exaudiris quia male oras: sed adhuc peccatum colligis: dum orare alios non permittis. **S**ic ergo ora sicut audisti in libro regum anna. que figuram portabat ecclesie: de qua dicitur. **V**ania quidem eius mouebantur: vox autem eius non audiebatur. **E**t per tuos qui videt in abscondito reddet tibi in palam. **U**t tunc cognoscant homines quid orasti: cum viderint te accipisse quod orasti. **O**rantes autem nolite inlatum loqui sicut ethnici. **Q**uos orant gentiles viderunt: aut sciamus quare sic orant. **O**rant demones: quia et si audiunt. exaudire non possunt. **N**am neque mala prestare possunt: nisi permiserit deus. **O**rant reges mortuos. iouem. martirium. ceterosque quorum crimina sunt manifestiora quam nomina: quod nec si uiueret poterat adiuuare. **O**rant ydola insensata: que nec audire possunt. nec dare responsi. **I**uste ergo diu clamant:

ubi qui exaudiat nō ē. **Pre-**
 wa cū sacerdotes baal deos
 suos idamaret p̄t sacrificia
 q̄burēda: deridens eos hely-
 as dicebat. **Clamate clama-**
 te fortiter: forsitan em̄ dor-
 miūt dñi v̄ri. Sic et modo
 q̄i dormiente dñi acusat:
 qui orōne suā longo sermo-
 ne prosequit̄. **Omelia. xviii.**

Sat em̄ p̄r v̄r qd vob̄
 nācū sit am̄q̄ peti-
 tis em̄. Si ergo p̄cognoscat
 q̄ volum⁹? nō iō oram⁹ ut
 exponam⁹ deo q̄ volum⁹:
 sed ut placeat ei p̄stare qd
 desideram⁹. Et si deus placā-
 dus ē nō docendus? nō est
 nācū longa narratio: s̄ bo-
 na volūtas. **Sic ergo orabit̄.**
P̄r n̄r qui es in celis. **Orēm**
 se magis qm̄ dñm voluit di-
 ci? ut nobis magnā fiduciā
 daret ad petendū et spem
 largā ad impetrandū. quia
 serui nō semp impetrāt qd
 petūt. **P̄r** em̄ semp ex bona
 cōsciā que iusta sūt petunt?
 nā sic̄pter nō considerāt q̄
 ad utilitatē dñi p̄tinet: sed ad
 suā: ideo nō merent̄ semp au-
 diri. **Filij** aut̄ semp impetrāt:
 q̄a ex bona cōsciā que iusta
 sūt petūt? nec cōsiderāt ma-
 gis quid ad utilitatē suā p̄ti-
 net q̄ ad p̄is: iō merentur
 semp audiri. **Et** tu si filiū te

credis dei? illa pete que et tibi
 expediūt accipe: et illū dect
 p̄stare. **Si** aut̄ semp eū petas
 carnalia aut̄ et terrena: aut
 difficile impetras: aut forte
 nec impetras. **Quō** illa sali-
 cet terrena tibi p̄stet libeter
 nō habenti? que et si habeas
 ubiq̄ amonet te ut cōtemp-
 nas: **P̄r n̄r**. **Propter** dixit:
 nō me? **Libenter** exaudit de⁹:
 qm̄ xpian⁹ pro se nō solu. sed
 p̄ altero orat. **P̄** se em̄ orare
 nature ē: p̄ altero aut̄ gr̄e.
Pro se orare nācū rei cogit:
 p̄ altero aut̄ caritas fraternitatis
 hortat̄. **Pulchrior** ē aut̄ an-
 te dñi oratio nō quā nācū
 rei t̄smittit: sed quā caritas
 fraternitatis cōmēdat. **Qui** es
 in celis. **Vult** ut sciam⁹ nos
 habere p̄m celestē? ut eru-
 bescam⁹ nos terrenis rebus
 subsiste: scientes nos habere
 p̄m celestē. **Sicut** em̄ dege-
 ner filij ad opprobriū p̄tinet
 generosi p̄is: sic et xpian⁹
 impus. ad blasphemā p̄ti-
 net dei iusti. **Nā** sicut per bo-
 nos xpianos deus glorificat̄:
 sic per malos blasphemāt̄.
Sificat̄ nomē tuū. **Quō** s̄
 ficat̄ ab hōie? qui sificat
 om̄s: **Aut** qd̄ s̄m̄ ē. ut quid
 sificat̄? **Sed** in se quidem
 s̄m̄ ē. hoc aut̄ querit̄ ut s̄-
 ficet̄ in nobis? id ē ut nos

illū sanctificam⁹ in nobis: ut cū
 nos illum sanctificam⁹. **Sanctificam⁹**
 tim⁹ in nobis. tūc ille sanctifi-
 cet nos in se. **Nā** qui nō sancti-
 cat deū: nō sanctificat⁹ a deo.
Sanctificam⁹ autē deū in nobis.
 qm̄ scientes eū scām timem⁹?
 et sollicitate vigilam⁹: ne forte
 violem⁹ sātate nobis ei⁹ in no-
 bis p̄ opa mala. **Sicut** q̄ pre-
 clau veste vestitus ē. fugit
 omnē rem sordidā! ne forte
 cōmānet eū et p̄dat grām
 candidioris ei⁹: sic qui suscipit
 deū in corde suo et in spū suo.
 sollicit⁹ eē debet ne forte con-
 taminet eū? sciens qā si con-
 taminatus fuerit in nobis. ip̄e
 quidē in natā sua cōtamina-
 bilis manet: tū cōtaminatio-
 nis sue iūctiā q̄nter nostro
 vindicabit iteritū. **Adueniat**
regnū tuū. **Regnū** dei dicit⁹
 vtrūq; quā accipiunt aut
 iusti p̄ mercedē iusticiē: a pec-
 catores p̄ culpa p̄cā. **Regnū**
 dei dicitur et scā: sicut scrip-
 tū ē. **Et colliget zizania de**
regno ei⁹: hoc ē de ip̄lo xp̄ia-
 no. **Regnū** dei dicit⁹ et iusticia:
 sicut dicit. **Auferet⁹ a vobis**
regnū dei: et dabitur genti
 facienti fruct⁹ ei⁹. **De** oibus
 un⁹ ē intellect⁹. **Aliud** ē regē
 eē: aliud ē regnare. **Sic** em̄
 deus nāluter rex ē. **β** non in
 oibus regnat! nec oib⁹ hōi-

nes sūt regnū ei⁹: qā nec fa-
 ciūt oib⁹ volūtate ei⁹. **Nā** i
 oibus iniquis nō deus sed dya-
 bolus regnat: cui⁹ faciūt vo-
 lūtate. **Un** sapient⁹ ait ap̄l⁹
 dicit. **Adūsus** rectores hui⁹
 mūdi tenebrarū harū. **Non**
 dixit adūsus hui⁹ mūdi tan-
 tūmō! sed addidit mūdi tene-
 brarū: qā nō totius mūdi
 dñi sūt demones! sed tūmō
 tenebrarū q̄ sūt in mūdo. **Te-**
nebre aut mūdi dicit⁹ hōi-
 nes iniqui. sicut et scā mūdi
 tūc appellant⁹: sicut ait ap̄l⁹.
Stipis aliqñ tenebre nūc aut
 tūc in dño! qā sicut p̄ scōs
 deus oñditur in hoc mūdo:
 sic p̄ iniquos hōies obscurat⁹.
Et p̄tatem quidē habet de⁹
 in oibus! et p̄dere oēs si vlt:
 sicut et ip̄m p̄ncipē p̄cōrū.
Nā sicut dyabol⁹ cū sit in po-
 testate dei! tū qm̄ q̄ntū ad p̄o-
 sitū suū nō vlt eē dei: nō ē
 de regno dei. **Sic** et oēs p̄cō-
 res q̄uis sint in p̄tate dei:
 tū qā nolūt eē sub eo. nō sūt
 de regno dei. **Nā** vere iustum
 regnū dei ē. qm̄ et rex vult
 hōies habē sub se: et hōies
 capiūt eē sub eo. **Un** autē
 rex p̄ violentiā cogit eē sub
 se: illud q̄ntū ad veritate nō
 ē regnū. sed tyrānides. **Ideo** et
 deus q̄uis hōies habeat i po-
 testate: tū volentes recipit tū-
 ut nō tyrānis sit. **Sed** rex dya-

volus plane tyrannus est: quia et
 nolentes compellit sua face vo-
 luntate. Quid ergo dicit: quia
 interim duo sunt regna in mun-
 do. dei et dyaboli: id est iusti
 et iniqui? et hic queritur ut
 tollatur de medio regnum dyabo-
 li. id est iniqui. ut veniat tunc
 regnum dei. id est iusti. Et
 ideo dicit: tunc regnum tuum adue-
 niat: quia interim non omnes sunt
 iusti. **Ad** tunc fiet: quoniam omnes
 iniqui cum principe suo dyabolo
 mittentur in stagnum flammam
 inferorum? omnes autem sancti resurgent
 et cunctos obviam domino venient
 in aere. et semper in hoc mundo
 erunt cum ipso: et omne quod est in
 hoc mundo totum sit dei. **Sic** et
 intelligendum est et de iusticia:
 quoniam mundus et iusticia et iniquitas
 regnat. **Cum** autem extincta fuerit
 iniquitas. sublato dyabolo: tunc
 iusticia sola regnabit. **fiat vo-**
luntas tua sicut in celo et in terra.
Hic quod non facit deus quod vult
 ubique. **Dicitur** enim. **Ora** inquit
 quecumque dominus voluit fecit in
 celo et in terra: in mari et in
 omnibus abyssis. **Sed** hoc queritur
 ut in nobis fiat voluntas dei:
 id est ut nos eam faciamus. **Quoniam**
 diu ergo regnum mixtum est in ter-
 ra. fit quidem voluntas dei in homi-
 nibus: sed non sicut in celo. **In** ce-
 lo enim omnes angeli nulli fac-
 iunt voluntate nisi dei tunc
 in terris autem non omnes faciunt

dei voluntate: iniqui enim dyabo-
 li faciunt voluntate. **Cum** ergo
 regnum dyaboli hoc est iniqui
 sublato fuerit de hoc mundo: tunc
 omnes qui sunt super terram solius
 dei faciunt voluntate: sicut an-
 geli in celo omnes. **Conter** autem
 accipi debet quod ait. **Sicut** in
 celo et in terra: adveniat reg-
 num tuum: sicut in celo et in ter-
 ra. **fiat voluntas tua:** sicut
 in celo et in terra. **Et** vide
 quoniam caute locutus est. **Pro** dicit.
Pro faciam nomen tuum in nobis:
 adduc regnum tuum super nos:
fiat voluntas tua in nobis. ut
 semetipsum videat? et hominibus sancti-
 ficare deus? aut regnum super quos
 vult adducere. aut voluntatem
 suam in quibus vult facere: et per
 hoc inveniat deus personarum
 acceptor. **Nec** iterum dicit. **San-**
tificemur nomen tuum. suscipiamus
 regnum tuum. faciamus voluntate
 tuam sicut in celo et in terra:
 ne hominum tunc modo videat esse quod
 sanctificant deum: a quod suscipiunt
 regnum eius. a quod faciunt volun-
 tate ipsi? sed medie dicit et
 impersonaliter. id est sanctificet. adve-
 niat. fiat: ut utriusque persone
 opus naturam demonstraret: quia
 et homo deum naturam habet: et
 deus hominem ad iusticiam faci-
 endam. **Pro** sicut homo non potest
 facere bonum nisi habuerit adiu-
 torium dei: sic nec deus operatur

in hōie: nisi homo voluerit.
 Sicut nec trā sine semine. nec
 semen sine trā fructificat. sic
 nec hō sine deo: nec deus sine
 hōie iusticiā opat^r in hōie. Ac
 si dicat: **Si** hec agitis. hec ora-
 tis: digni filij estis hūiusmodi
 pūb. Panē nr̄m cotidianū da
nobis hodie. In p̄ma quidē
 facie sic vident^r v̄ba sonare?
 ut qui dicūt panē nr̄m cotidi-
 anū da nobis hodie: nō habeat
 in cōstān. aut in post cōstā-
 nū. Qui p̄paratū habet ī cōstā-
 nū. aut in quāq. ā ī decem
 dies? quō p̄t dicē panē nr̄m
 cotidianū da m̄ hodie. Illud
 enī petitur: qd̄ interim non
 habet. **Ad** aut possidet? ut
 qd̄ adhuc requirit? **Ad** si ē
 oratio ista aut paucis p̄t cō-
 venire: ā forsitan nulli. **Ad**
 enī tam fidelis. ut cū possit
 ampl⁹ habere? tū amplius
 sibi nō seruat nisi cotidianū
 victū. Forsitan solis cōuenie-
 bat ap̄l̄is? qui docēdi gr̄m p̄
 singulas ciuitates oī tpe vaga-
 bant^r: et ip̄a vagatio āpl̄ius
 cotidiano victu possidē nō po-
 terat. Sed ita debem⁹ aptare
 doctrinā xp̄i. ut om̄b in ea p̄-
 ficiat^r. ne forte cōis medicina
 iusticie q̄ ad salutē om̄i ē p̄pa-
 rata: dū aut paucis aut nul-
 li prodest. inueniat^r ēe sup̄flua.
Ita ergo intelligendū ē. quia

nō solū ideo oram⁹ panē nr̄m
 da nobis ut habeam⁹ qd̄ nr̄m
 ducem⁹: s̄ ut qd̄ nr̄m ducam⁹
 de manu dei accipiam⁹. Nam
 habē ad nr̄m ducendū: cōe ē
 apud iustos et p̄ctores. **freq̄**
 ter aut et habūdanc⁹ p̄ctores
 habent q̄ iusti. De manu aut
 dei accipe panē nō ē cōe. sed
 tm̄ factoz. **pp̄are** ergo non
 vetant hec v̄ba: tū cū p̄ctō
 pp̄are vetat. **p̄a** qui cū ius-
 ticia pp̄arat? illi deus dat pa-
 nē quē nr̄m ducat: qui aut cū
 p̄ctō. nō deus illi dat. sed dya-
 bolus. **p̄a** oīa quidē a deo cre-
 ant^r: nō tm̄ a deo oīa summis-
 trant^r. Vel subitelligit^r panē
 nr̄m cotidianū ē. ita ut dū
 a deo dat^r: sacrificiis accipiat^r.
Et iō nō dicit. panē cotidia-
 nū da nobis. sed addidit nr̄m?
 idē quē iā habem⁹ pp̄aratū
 apud nos illū nobis da: ut dū
 a te datur sacrificet^r? ut p̄tā si
 laycus offerat sacerdoti panē:
 ut sacerdos accipiens sacrificet
 et portiget ei. **Ad** enī panis
 ē. offerentis ē: qd̄ aut sacrifici-
 tus. b̄n̄ficiū sacerdotis. **Quō**
 nō suffereat dicē sic. panem
 nr̄m da nobis hodie. **Ut** qd̄
 ergo addit cotidianū. **Ut** luru-
 rosus abos cōpesant? ut tm̄
 q̄s nr̄m ducet q̄ntū nr̄m n̄alis
 erigit: nō q̄ntū lascinia car-
 nis impellit. **Si** enī in vno

cōuiuio nō expendas. qñtū
 plurib⁹ suffice poterat. Verbi
 grā. Hoībus centū moderate
 vinctib⁹. aut tibi ipi modum
 te cētū dieb⁹ disciplinate vine
 ti: nā condianū abū nō mādu
 cas. sed mltorū diez. **Aut certe**
 sicut sup⁹ dixit de elemosinis
 uel de orōe. ut nō corā hoīb⁹
 faciam⁹? nō qā hoc possibile
 erat oīno: sed ut doceat nos
 oīno spectacionē hoīm fugē
 velle? ut si possibile ē. ne vi
 deat qd possibile nō ē: sic et
 hic docere nos volēs. ut de
 nullo sim⁹ in hoc mūdo solli
 citi nisi de solo simplici victu:
 sic mādauit orare. **Panē nr̄m**
 cotidianū da nobis. **Non** qā
 illicitū idicauit plus habere
 hoīem xp̄ianū qm panē coti
 dianū! sed hoc dicē voluit
 ut si possibile ē neq; panē co
 tidiano plus habeat: qd pos
 sibile nō ē. qñtū ad possibili
 tatē hūanā. **Itē** quare nō so
 lū dixit panē cotidianū da
 nobis? sed addidit nr̄m pa
 nē. **Propter** duas rācōes. Pri
 mū. qm oīa que nobis dat
 deus siue arantib⁹. siue mili
 tantib⁹. nō nobis solis dat.
 sed etiā alijs per nos: ut de
 eo qd accipim⁹ de deo. partē
 impotētib⁹ faciam⁹. **Qui** q
 de laborib⁹ suis idigētib⁹ non
 pstat? nō p̄t dicē panē meū

da m: nec em̄ panē suū tm̄
 modo māducat. sed etiā alie
 rū. **Deinde** qui de iusticia ac
 quistū panē māducat? suū
 panē māducat: q̄ ante cū
 peccō. alienū. **Et** dimitte no
 bis debita nr̄a: sicut et nos
 dimittim⁹ debitoribus nr̄is.
Cū qua spe orat q̄ maliciā
 seruat adūsus alterū? a quo
 forsitan lesus ē? **Sicut** em̄
 ip̄e orans mentit⁹. dicit em̄
 remitte. et nō remittit? sic
 et a deo petit idulgēciā: et
 nō illi idulgetur. **Si** ergo q̄
 lesus. sine causa orat deū nisi
 idulserit ei a quo lesus ē: pu
 tas quō orat. qui nō solū ab
 altero lesus nō ē. sed ip̄e per
 iusticiā alios ledit et gnat.
Sed mlti nolentes dare veniā
 peccantib⁹ in se: fugiūt istā
 orōnē orare. **Stulti**. primū.
 qm̄ qui nec sic orat. queadmo
 dū docuit xp̄s: nec ē xp̄i dis
 cipul⁹. **Sed** qā nec p̄ liben
 ter exaudit orōem: qm̄ filij
 nō dictauit. **Cognovit** em̄ p̄
 filij sui sensus et vba? nec sus
 cepit que vsurpacio hūana
 extogitauit: sed q̄ sapienciā
 xp̄i exposuit. **Ergo** oracionē
 quidē dicē potes? certūmēte
 aut et fallē deū nō potes: nec
 accipis idulgēciā. n̄ prius in
 dulseris ip̄e. **Et** ne nos in dū

cas in teptacione: sed libera nos
 a malo. **Quoniam** multa et magni-
 fica sup' mandavit hoibus ut
 deum prem suum dicant: ut gen9
 suum de celo cognoscant: et reg-
 num dei petant venire: ut non
 sint solliciti unde pascantur.
 q' oia magne spei et iusticie
 signa sut: ideo nunc additur
 humilitatis doctrina: ut dum di-
 cant et ne nos inducas itepta-
 cione. se ee ifirmos cognoscant:
 et consideracio ifirmitatis. cui-
 sam gloriationis extinguat.
Duo ergo petim9. p'mu ut no
 inducat nos iteptacione: sedo
 ut si induxerit. liberet de picu-
 lo teptacoib. **Na** ve si sedm
 veritate iusticie sue examina-
 ret hoies: nullus fieret salu9.
Deo aut difficile teptat. scies
 ifirmitate nram: aut si tep-
 tat. no tam diu teptat q'diu
 nos vincam9 teptacione: sed
 q'diu vincere nos velle ondi-
 mus: id e no virtute nostra
 teptat sed voluntate: aplo nos
 confirmate et dicite ad chorin-
 teos. x. Teptacio vos no app-
 hendat: nisi humana. **Fidelis**
 aut deus: qui no patiet9 vos
 teptari sup id qd potestis sus-
 tine r. Volens em glorificare
 hoiem teptat eu: no ut cum
 magno iudicio glorificet. sed
 ut no sine ca glorificet: qm tu-
 u e regnu. et victus. et gla.

Tria hec ad tria que superius
 dixit pertinencia introducit. **Quoniam**
 dixerat sup. **Satisfacet** nome-
 tuu: adveniat regnu tuu.
Ac si dicat aliq9. Ergo non
 habet deus regnu in terra:
 qa oratis ut veniat. **Respon-**
 dit ad illud: qm tuu e regnu.
Itē qm dixerat. **Fiat** volun-
 tas tua: sicut in celo et i ter-
 ra. **Ac** si dicat aliq9. Ergo non
 potest deus facere quod vult i ter-
 ris: qa oratis ut fiat volun-
 tas ei9. **Ad hoc** r'ndet: quia
 tua e vltus. **Tamq'm** si dicat:
Pro ideo optam9 regnu tuu i
 nobis. aut fieri voluntate tua
 i terris. qa no e regnu tuu i
 mudo: nec potes facere qd vis
 in terris: sed qm regnu tuu
 vita eterna e. et voluntas
 tua iusticia e: p'pterea nec re-
 digis aliquē sub regno tuo
 nisi ipse voluerit: nec oparis
 in aliquos voluntates tuas
 n ipse consenserit: p'pterea ora-
 mus ut illuminati a te veli-
 m9 suscipe regnu tuu i nob-
 et optem9 facere voluntate
 tua. **Itē** qm dixerat. pane
 nram cotidianu da nobis ho-
 die: et dimitte nobis debita.
 sicut et nos dimittim9 debi-
 torib9 nris: et ne nos indu-
 cas iteptacione. sed libera
 nos a malo. **Ad illud** r'ndet:
 qa tua e gla. **Verē** em si nichil
 deest timentib9 deu: dei gla.

ē. Si illis dimittētib⁹ debitori,
 bus suis. deus dimittet eis
 peccā eoz: dei glā ē. Si autē
 nō dimittētib⁹ eis dimittat!
 nō ē glā dei: qā nec ē iudi,
 cū iustū ei⁹. Si nō inducat
 i tēptacionē! aut i ductos si
 ppter aliquā iustā causam li
 beret: dei glā ē. Si gnāliter
 q̄c̄p̄ sup̄ om̄e p̄cepit. cū fue
 rit a deo p̄siti: dei glā ē. Si
enī nō dimiseritis hoīb⁹ pec
cata eoz: nec p̄ v̄r̄ dimit
tet vobis. Ita et sup̄ius aīa
 dixisset: dimitte nobis debita
 nra sicut et nos dimittim⁹
 debitorib⁹ nr̄is! nō dixit si
 aut et nos dimittim⁹: ut pri
 us nobis de⁹ dimittat. postea
 nos debitorib⁹ nr̄is. Scit enī
 dñs om̄s hoīes eē mēdaes!
 qm̄ et si accēpint remissionē
 peccā sui: ip̄i suis debitoribus
 nō dimittit. Ideo sic dicit. Di
 mitte sicut nos dimittim⁹.
 ut prius dimittam⁹: postea
 dimissionē accipiam⁹. **Omelia.**

Qum ergo ieiunatis / rix.
 Qm̄ maloz p̄ma et
 foriora sūt tria mala! id ē
 gula. auaricia. vana gloria:
 adūsus que dñs tēptacionis
 suscipies bellū. Pugnauit p̄
 nobis cont̄ gula in heremo!
 cont̄ auariciā sup̄ mōtē: cont̄
 vanā glāz sup̄ templū. Item
 om̄ bonoz p̄ma et foriora
 sūt tria bona: id ē elemosina

cont̄ auariciā! ieiunū cont̄
 gula: orō cont̄ vanā glāz.
 Dic nobis. Ecce ieiunū cont̄
 gula cōuenit! qā cont̄ariū
 est ieiunū gula: et elemo
 sina cont̄ auariciā cōuenit!
 qā auaricia cōgregat: ele
 mosina autē dispergit. Et
 quō cōuenit cont̄ vanā glo
 ria: audi. Om̄a mala q̄ sūt
 i mūdo habet cont̄aria bona
 p̄ que sup̄ent! utputa forni
 catio castitate. sup̄bia hūili
 tate. inuidia mansuetudine.
 et nullū ē malū qd̄ nō habz
 cont̄ariū bonū suū: vane glē
 malū nō habet cont̄ariū bo
 nū. p̄ qd̄ sup̄etur. Ideo qm̄
 uis bona feceris volens cō
 pesce vanā glām: tātoma
 gis excitas eā. Et causa ē
 ista. Quia om̄e malū ex
 malo nascit⁹! sola autē vana
 glā de bono p̄cedit: ideo nō
 extinguit⁹ per bonū. sed ma
 gis nutritur. Deniq; inter
 hoīes peccōres: tēptatio vane
 glē nō habet locū. fornicā
 riū enī. aut raptor quō tēp
 tat⁹ in vana glā! qui non
 habet vñ gloriē. Illi autē
 tēptacionē vane glē paciūt:
 qui tale aliq̄ faciūt vñ glo
 riant⁹. Ergo nullū remediū
 p̄ eē cont̄ vanā glām:
 nisi oratio sola. Et hec ip̄a
 vanitate gnāt: nisi ante

pspereis si forte hñ oraueris.
Aliera de elemosina et ieiunio
 et orone diuiso. In lege scrip-
 tu e. No ites an cōspectum
 dñi dei tui uacuis. **V**acuis
 aut intat an dñi: qui ueni-
 ens ad orone nullā elemo-
 sinā facit. No solū in veteri
 testamēto sed eadē in nouo p-
 cepit. Iut p singulas septima-
 nas unusquisq xpian⁹ aliq
 in gazophiliam mitteret ad
 orone uenturis: sicut ait apls.
Unusquisq uim per singula
 sabbata qd illi placuerit ap-
 se reponat: ut nō cū uenero-
 tur collē faciat. Itē dicit salo-
 mon. Etñ orone pparat aiam
 tuā. Ille pparat aiam suā an
 orone: qui facies eleosinas
 uenit ad oronem. **S**icut em̄
 oleū accendit lumē lucerne!
 ita et bona opa excitat fidē
 cordis: et dant qfidenciam
 aie apud dñi orandi. **E**t go
 elemosina ē pparatio orōis.
Itē ieiunium ē adiutorium orōis:
 qā orō sine ieiunio gūlis ē
 et ifirma. **N**ā oratio illa est
 fortis q fit in spū hñli et
 corde cōtribulato: sicut et ppha
 dicit. **S**acrificium deo spūs con-
 tribulatus: cor cōtritu et hñ-
 liati deus nō sprenit. **S**p̄m
 aut hñilem. et cor cōtritu
 habē nō p̄t qui māducet et
 bibit. et deliois fruit⁹! quia
 panis qfirmat: uim autē
 letificat. **S**p̄m aut carnis ēē

hñile nō p̄mittit. uirtus q
 fit ex pane. et cor cōtribula-
 tu nō p̄mittit ēē iocunditas q
 uenit ex uino. **I**deo quicūq
 sct̄ pro aliqua nccitate orora-
 re uoluerit dñi ieiunium cū
 orone iurēt: sicut daniel
 et ceteri. **U**n qā uirtus orōis
 ieiunium ē. nūqm̄ separant⁹
 ab inuicē: sed ubiq̄ simul po-
 nūt. **O**ro et ieiunium de mor-
 te liberat. **I**tē hoc gen⁹ nō eti-
 tur: nisi in ieiunio et orone.
Sicut nec miles sine armis
 ē aliquid! nec arma sine mi-
 lite: sic nec orō sine ieiunio.
 nec ieiunium sine orone. **S**ed
 ex tribus bonis prima ē ele-
 mosina! oratio! qā elemosi-
 na quidē de rebus erit: ieiun-
 ium autē de corpore. orō autē nec
 de rebus. nec de corpore: sed de
 aia et de corde pcedit. **I**deo p-
 ma et digniosior duob⁹ po-
 nit⁹ media inter duab⁹! p̄ma
 elemosina. scda oratio: tercia
 ieiunium. **E**t quare elemosina
 an orone pcedit. **Q**uia me-
 diatix et pparatix ē uie an
 faciē orōis! ut post elemo-
 sinā sequēs orō: pparatū lo-
 cū mē iueniat apud dñi. **I**deo
 aut ieiunium sequit⁹ oronem!
 qā nō orō ieiunij ē adiutorium:
 sed ieiunium orōis! et non
 orō fit ppter ieiunium: sed ie-
 iunium fit ppter oronē. **I**deo
 nō ieiunium an orone pcedit:

sed oro aut ieiunium. **T**ercia dicitur
 sio. **I**te elemosina facit. a orone.
 aut ieiunare non est omni homini:
 sed tunc in peccato. **Q**ui autem pec-
 cat et elemosina facit: perdit
 quod facit. **P**ro cessato enim peccato
 peccatoris datur elemosina. non
 pro occurrente. id est quoniam penitet
 nos quod fecimus: non ut pro pec-
 cato peccandi licentiam compa-
 remus. **I**te ille orat qui iam non
 peccat: qui autem orat et pec-
 cat: non rogat deum. sed deludit
 deum. **I**te ille ieiunat: qui non
 peccat. **Q**ui autem peccat et ie-
 iunat. non ad gloriam dei ieiunat.
 nec se humiliat: sed substantie
 sue patitur. **D**enique considera in su-
 perioribus. **E**t quo cepit ihesus
 apostolis suis salutaria dare precep-
 ta: non statim in primis manda-
 vit de elemosina. a ieiunio.
 a orone. sed prius expellit ma-
 la: postea introducit bona. **S**crip-
 tum est. non occides: ego autem di-
 co ne irascaris. **S**criptum est. non
 perurabis: ego autem dico: nec
 urabis. **S**criptum est. non adulte-
 rabis: ego autem dico: nec con-
 cupisces. **S**criptum est. oculum pro
 oculo: ego autem dico non resistere.
Scriptum est. Diliges amicum. et
 odies inimicum: ego autem dico:
 diligite inimicos. **P**ostquam ergo
 ab hiis omnibus malis hominem
 spoliavit: tunc dicit. Videte ne
 elemosinam vestram coram hominibus
 faciatis etc. ostendens quoniam nisi

homo ab illis omnibus recesserit
 prius: sine causa facit haec bona. **P**rius
 oportet mala dimittere: et sic
 bona suscipere: quia non potest fieri
 homo bonus. nisi desierit esse velus.
Qui autem mala non dimittit
 et bona suscipit: bonorum suorum
 gratiam perdit: quemadmodum si
 quis homo in os suum aliquid dulce
 mittat: cum amaro permixtum. dul-
 cedo illa tunc datur suum saporem.
Nolite fieri sicut tristes hypo-
 critae. **S**ive de elemosinis di-
 cens sic dicit. ne coram hominibus
 fiat: sive de orone sic: nolite
 fieri sicut hypocrite in angulis
 platearum orantes. sive de ieiunio
 hoc ipse dicit. **V**ides quid
 sciebat dominus vana gloriam ex omni
 bono procedere. **I**deo illam spinam
 que assidue nascitur in terra
 bona. iubet praedari: ne spina
 vane glorie effacet ieiunii fructum.
Namque potest fieri ut non sentiat
 qui ieiunat. **S**ed melius est
 ut ieiunium tuum te ostendat: quoniam
 tu ieiunium tuum. **S**ciens autem
 dominus quia non potest fieri ut sit hypo-
 critis qui ieiunat: ideo non
 dixit nolite esse tristes: sed no-
 lite fieri tristes. **A**liud est enim
 triste esse: aliud fieri. **Q**ui enim
 naturaliter propter assiduum ieiunium
 tristis esse dicitur: non autem fit.
Qui autem pro imposturis aliis
 pallentes apparent. illi non sunt
 tristes: sed fiunt. **S**i ergo qui
 ieiunat et tristem se facit:

xcij.

ypocrita e: p̄tomagns iūqor
 e qui nō ieiūnat. sed argumē,
 nō quibusdā in facie sua pin-
 git venale pallore q̄ ieiūnij
 signū. **D**isplicet ei natā sua:
 q̄ nō p̄t metiri qd nō facit.
Et misera facies carnis argu-
 mētis q̄busdā innocēs castiga-
 tur: q̄ fraudib⁹ nō cōsentit.
Puto q̄ oīs sensaty itelligit:
 q̄ hec v̄ba carnalit̄ nō itel-
 ligūt. **N**ec em̄ p̄t fieri qui
 ieiūnat ut nō appareat tristis:
 nec mādat dñs qd implē nō
 possim⁹. **S**i em̄ nō iubet nos
 nō fieri tristes. ut n̄p̄ ip̄am
 tristitiā appaream⁹ hoībus
 ieiūnare? quare mādat cap-
 tingē. facie lauare. **S**ic em̄
 ip̄a vinctio capitis. et lauatio
 faciei. si a ieiūnatib⁹ semp ob-
 struent⁹: nichilomin⁹ sūt sig-
 na ieiūnij. **S**ed hec sp̄nāliter
 ad aīam referūtur: ut ne tris-
 ticiā sp̄nālis. sp̄nālē exter-
 met faciem. **F**acies aut sp̄nā-
 lis ē aīe. q̄sā ei⁹. ul' cor: sicut
 oñdit p̄ph̄a diceb. **T**ibi dixit
 cor meū dñm requāram: exqui-
 sivit te facies mea. **N**on em̄
 facies carnes deū querit: sed
 cōsā. **I**te qm̄ facies q̄sā
 appellat. oñdit iacob: cū lucta-
 tus fuisset cū hoīe. **V**idi dñm
 facie ad facie. **D**eū nō vidit:
 q̄ in scemate hoīb luctaty ē
 cont̄ eū deus. nā scema cor-
 poris uelamētū ē dei. nō p̄p̄e

tas dei: sed mēte deū vidit.
Un et isrl' vocatus ē: id ē mens
 videns deū. **S**i aut facies ei⁹
 deū vidiss: utiq̄ sic vocand⁹
 fuerat: facie deū vidēb. **Q**uō
 ergo facies aīe cōsā appella-
 tur. **S**icut em̄ in aspectu hoī
 nū gr̄iosa fac̄ ē facies pulchra:
 sic in oculis dei speciosa ē cō-
 sā mūda. **I**te aliud ē corpale
 gaudm: aliud sp̄nāle gaudm.
Gaudm corpale ē risib. ioc⁹:
 et cetera delataciones carna-
 les. **G**audm sp̄nāle ē spes:
 sicut ait apls. **S**pe gaudētes:
 in t̄bulacione patientes. **V**ides
 aut q̄ p̄t fieri ut tristes car-
 nalit̄? sp̄nāliter gaudētm⁹
 in spe. **H**oc em̄ dicit de sp̄n
 scō p̄ph̄a. **A**luminis impet⁹
 letificat aīatē dei. **I**te est
 tristitiā corpālis: et ē tristitiā
 sp̄nālis. **T**ristitiā corpālis ē
 afflictio carnis: tristitiā aut
 sp̄nālis desperatio et ifideli-
 tas aīe. **E**rgo diceb. nolite fie-
 ri tristes: hoc dicit p̄ hoīes.
 nolite ieiūnare. **Q**ui em̄ p̄p̄
 hoīes ieiūnat: triste facit cō-
 sām suā. id ē desperatē. **Q**uō
 em̄ q̄sā ei⁹ hylaris sit et
 speras in deū ieiunio suo? q̄
 nō p̄p̄ deū. sed p̄ hoīes ieiū-
 nat. **S**ic et oēs ypocrite
 qui p̄pter hoīes ieiūnat. et
 terminat facies suas: id ē
 q̄sāb suas. **Q**uō em̄ non ha-

beant exterminatas facies
 an deū. qui fingētes se ppter
 deū ieiunare. nō ppter deū ieiū-
 nat. sed ppter hoīes? fallere
 volentes et deū et hoīes.
Aut ita. Nolite fieri tristes:
 id ē nolite sine spe et sine fi-
 de ieiunare. Sine spe aut ieiū-
 nat? qui nō se abstinēt a
 peccō: nec facit iusticiā. Nam
 sicut bona opa spem gnant.
 id ē gaudium spūale: sic mala
 opa desperationē. id ē tristi-
 ciā spūalem. Qui em peccat
 ieiunat. sine spe ieiunat? id
 ē nō habet vñ speret et gau-
 deat: sed ē aīm? ei? despans
 et tristis. Jam aut quō peccat
 et desperatio peccōz extermi-
 net faciē q̄sae: null? igno-
 rat. Nam semp vulnerata est
 cōsciā ei? qui peccat. Sic q̄
 oēs ypocrite ieiunāt: nō bo-
 nis opibus exhilarātes consa-
 enā suā in spe: sed malis
 opibus cōtristantes ī despera-
 cione. Ypocrita ergo est oīs
 qui peccat ieiunat. Quid ē
 ergo cū gaudio ieiunā? Id
 ē p̄us spūaliter ieiunare: de-
 inde carnalit? Nam sicut omē
 bonū ē spūale. sic ē et carna-
 le? et omē malū ē spūale et
 carnale: ut puta fornicatio.
 carnis ē meretriciāo. fornicā-
 tio aut spūalis. ē p̄uāriciāo.
Castitas carnalis ē nescire mu-
 lierē: castitas spūalis. fidelem

eē deo. Hūilitas corporalis afflu-
 gē homi. vbi dicit molle. hūi-
 litas spūalis ē. qui in corde
 suo alterū existimat meliore
 q̄ se. Supbia corporalis. asper-
 sermo: supbia spūalis. qui se
 meliore existimat eē q̄ al-
 terū. Sic et ieiunium ē corpo-
 rale: et ē spūale. Corpale
 ieiunium ē abstinē a cibis:
 spūale ieiunium ē abstinere
 a peccat. Nam sicut caro delat-
 tur māduādo: sic spūs car-
 nis delatitur peccando. Vñ
 sapientes omē peccat libidi-
 nē vocat: q̄ omē peccat cū
 delatōne cōmittim? Ideo
 et arctuādebat? libidinis mem-
 b̄ū? ut misterio gnāliter
 oīm mēbroz delatōio tolle-
 ret? que mala faciūt aīmū
 triste. id ē desperantē. Qui
 em a cibis ieiunat nō ab opi-
 bus malis. ille apparet ieiū-
 nat? nō aut ieiunat? quia
 q̄ntū ad hoīes ieiunat: q̄ntū
 ad deū aut pessime epu-
 lat? malis. Ame dico vobis:
recepit mercedē suā. Delecta-
 tio illa laudis tam diu senti-
 tur: q̄ diu audit? Mox aut
ut aures tū fuerit: tū sit et
delatōio laudis. Tu autē cū
ieiunas? unge caput tuū:
et laua faciē tuā. Tu q̄ mis-
 ricors es. qui magis ieiunas

corde qm corpe? qui magis
 te abstines a peccato qm a cibo:
 et ideo no hoibus sed deo ie
 iunas. Qui em peccantes
 ieiunant? hoibus ieiunant. no
 deo: et id poccite sut. Qui
 aut vlt deo ieiunant. no tm a
 cibis se abstinere qntu ab oi
 actu ilquo? qm sicut cibus
 carne delcat: sic omne malu
 delcat spm carnis. Quid g?
 Qm ieiunam? si ifundam?
 oleu capiti nro? vlt nonu e:
 et si lauem? faaes nras
 aqua. Et quis faae no laua
 ta pcedit. Magis em si hec
 facim? qm per signa hec la
 uacionis et vntionis. pubhat
 m? nos ieiunare. Quid ergo?
 Simplex iterptatio hu? loa
 h? e: qm p exaggeracione
 itelligeda sut ista sicut cete
 ra an dicta. Tamq si dicat.
 Sic longe faae te debes ab oit
 tacione ieiunij tui? Ita ut si
 pt fieri qd no deat: eam ea
 faas q ex diuiso luxurie et
 epulacionis vident? ee idicia.
 Pice ergo. Abs te auaricie
 sordis? pccij percora: mali
 cie putredine? et lauasti fa
 ae. id e qstanz aqua pphetica:
 de qua dixit ysaias. Lauami
 ni et mudi estote: auferete
 malu ab animis vris. Si em
 neqiam abstuleris ab aia
 tua lauasti consciencia tuam:

Spualit autē sic. Scis ex supioribz.
 q faaes aie consaeria intelligit.

et bene ieiunab. Itē caput
 tuū xpc. Sicientē potu? esu
 riente ciba. algentē vesti:
 et sic pnciosissio mirro. idē
 oleo mte vnxi caput tuū.
 idē xpm? qui clamat i evā
 gelio diceb: qā qd vni ex
 mīmis istis fecistis. m fecis
 tis. Qm aut oib iusticia hīs
 duob? cōsistit. p̄mū ut ne
 facias malu. sedm ut facias
 bonū? ad id qd ptinet ad fu
 genda peccā dixit laua faae:
 ad illud qd ptinet ad facien
 da opa bona unge caput tuū?
 et es amabilis sicut maria.
 q p̄us qstam suā lacrimis
 penie lauit. postea ifudit
 oleū sup caput xpi: et im
 pleta ē dom? odore: ita et
 tuoz opu fama si fueris talis
 totā implebis eccliam. Et q
 p̄e diat faae quidē lauare:
 caput aut nō lauare sed vn
 gere. Qm diu em sum? m
 corpe: qstā nra semp sordi
 da ē m peccis. Caput aut nos
 trū xp̄us lauacionē ncciam
 nō habet. sed solā vntionē:
 qā peccā nō fecit. nec dolus
 inuentus ē m ore ei. Polite
thesaurizare vobis thesau
ros sup terrā. P̄ns capitulū
 ad pcedens nō habet qsequē
 cie roem? qā illud de ieiunio
 dictū ē: hoc aut de elemo

fina. Quid ergo est? Si memo-
 res sumus nichil de elemosina.
 uel de oratione. uel de ieiunio
 dominus docuit super? sed simula-
 cione eorum operantur tamen: ut
 ne coram hominibus faciant ea. ut
 videantur ab eis. Pro quia possi-
 bile est sic ea agere ut non vi-
 deantur homines sicut diximus super?
 sed sollicitum facit hominem ut
 quantum ad se. festinet ea agere
 ut non videantur: ut ipsum bonum
 opus omni christiano magis in
 affectu sit. quam in actu. Et con-
 uenienter? quam et super le-
 gis quidem mandata magis ad
 opus respiciebat quam ad affec-
 tum: id est non occides. non adul-
 terabis etc. Christus ad supple-
 mentum eorum. spiritualia introduxit
 ut mandata? ad affectum magis
 respicienda quam ad actum: ego
 autem dico ne iusticiis. nec con-
 cupiscentiis etc. Sic et hic. ut omni
 simulatione posita: opera eorum bona
 ad cor respiciat magis quam
 ad aspectum. Quoniam ergo sicut
 exposuimus nichil docuerat
 christus de illis? nunc secundum super
 scriptas tres iusticias. elemo-
 sina. oratione. ieiunium. tres con-
 sequencias introducit doctrine:
 una ad elemosinam. alteram ad
 orationem? tertiam ad ieiunium:
 de quibus singulis demutabimus
 in proprio loco. Et ad elemosinam
 doctrina subsequens haec est.

Nolite thesaurizare uobis the-
 sauros super terram: ut talis sit
 ordo uerborum. Cum facis ele-
 mosinam. noli tuba canere ante
 te: sicut hypocritae faciunt in
 synagogis et vicis. ut glori-
 ficientur ab hominibus. Et tunc dico
 uobis: receperunt mercedem
 suam. Te autem faciente elemo-
 sina. nesciat sinistra tua quod
 faciat dextera tua? ut sit ele-
 mosina tua in abscondito: et
 pater tuus qui uidet in abscon-
 dito. reddet tibi in manifesto
 Nolite thesaurizare uobis the-
 sauros super terram. Et hic datur
 consilium ut elemosina fiat? in
 secreto loco ostendit que utilitas
 in elemosina facienda: in ter-
 tio loco ut neque timor? inopi-
 dentibus impediatur uoluntate ele-
 mosine faciende. Nolite thesau-
 rizare uobis thesauros in terra?
 quia non estis de terra. nec de terra
 uenistis: sed pro tempore suscepis-
 tis terram. ut per terram uincatis
 terram? sed de celo estis. et de
 celo uenistis: et iterum reditu-
 ri estis in celum. nisi ultro rema-
 ne uolueritis in terra. Illic ergo
 congrega substantiam tuam: ubi
 patria tua habes. Vis autem
 scire quia pegrinus es in hoc mun-
 do? Audi prophetam dicente. In-
 cola ego sum in terra: non abscon-
 das a me mandata tua. Que
 est ergo insipientia tua. ut con-
 tentus sis super terram? id est

in alienis vis seruire dyabo-
 lo. ai possis in celis. id e i ppiis
 regnare ai xpo. Ubi tinea
et comestum exterminat. et
ubi fures effodiunt et fugiunt.
 Qia bona mundi triplex mte,
 tibus tollit. Aut em a semet-
 ipis veterasunt et tinent sicut
 vestimenta. aut ipis dmis lux-
 uriose vinctib9 comedunt sicut
 cetera facultates: aut ab ex-
 traneis vel dolo. ul' vi. ul' ca-
 lupnijs. uel quolibet alio tiq9
 mo diripiunt. Qui omis fu-
 res dicunt: qa p iiquitate fes-
 tinat aliena facit sua. Sed di-
 cis. Nunq oes qui hec habet
 pdunt ea. Ventilo vestime-
 tu et no tinent. prius ago et
 facultates no comedunt. solli-
 cite ago res meas: et no diri-
 puit a furijs. Interu quidem
 sic dicit: qa no oes perdunt
 ai mlti pdunt. Quid ergo.
 Meli9 e sup tra reponere ubi
 iactus e cōseruacois eueto?
 aut i celo ubi e certa custodia.
 Hic si no custodieris perdes:
 si custodieris timore et solli-
 citudie curiozib9. Illic aut et
 si dormis a deo seruat: et ai
 recordatus fueris. spe gl'iaz.
 gularis. Que e aut stulti-
 cia illic relinquere vn erituro
 es. et illic no pmitte quo-
 itatus es. Vere aut male
 seruatus diuicias. et si corpo-
 raliter no pdidisti. spūalit'
 pdidisti. qa no pfiunt tibi

ad vsu salutis. Quicq em p
 ana tua feceris hoc e tui: qd
 aut reliqueris. pdidisti. Nam
 qd corporaliter male cōgrega-
 tur. spūalit' dispsū videt' et
 pditū. qd aut corporaliter
 bn dispsit: spūaliter illud
 cōgregatū et repositū videt'
 in celo. Hinc exponit que sit
 utilitas i elemosina faciēda
 dicōs. Ubi em fuerit thesauru
tū: ibi erit et cor tuū. Qui
 collocat thesauros in terra:
 no habet qd speret in celo.
 Ut q em aspiciat in celu?
 ubi nichil repositū habet.
 Proerea sine letat' in carnali-
 bus et terrenis letat': sine
 tristat' de carnalib9 et terrenis
 tristat'. Qui aut diuicias su-
 as reponit in celo: no habet
 spem i terra. Ut q em delat'
 tur i terra? qui nichil habet
 i terra. Ideo sine letat' in
 spūalib9 letat': sine tristat'
 i spūalib9 tristat'. Ergo pccō-
 rū et leticia mala. et tristicia
 peior? qa aut de luao terre,
 no letant': aut de dāpno tris-
 tant'. Iustoz aut et leticia bo-
 na? et tristicia mala melior:
 qm aut de inspicia letantur.
 a de pccōis tristant'. Si em ali-
 qua cā mortis aduenerit. si
 quidē spes illi9 in terra sit?
 tristat' q de domo sua ad pe-
 regre vadens: ut no dicā ad
 tormēta. Si aut spes eius in

celo sit gaudet? q̄i de peregre
ad domū p̄am reſurcis: ut nō
dū ad regnū celeſte. Sedo q̄
theſaurizat in t̄ris: duplicat
facit p̄am. P̄mū q̄a male cō
gregat? ſedo q̄a cor hoīs i
t̄ra nūq̄ que dei ſūt recorda
tur: ſed ſemp que t̄re. Et q̄
theſaurizat in celo: duplicat
inſiciā facit. P̄mū q̄a bene
ſenozavit? ſedo q̄a ſpem ha
bens in deo ſemp que dei ſūt
cogitat et meditat: et nō q̄
terre. Et quēadmodū q̄ ſel
cepit cōgregare in t̄ra. ipſa
gāp̄iā t̄rena facit eū magis
ſollicitū eē. nō ſolū ne minū
at inde. ſed ut magis augeat?
ſic et qui theſaurizat in celo.
ipſa gāp̄iā ſp̄ialis facit eū
ſollicitū nō ſolū ut nō p̄dat
qd̄ habet: ſed adhuc ut auge
at ſup̄ qd̄ habet. Incerua cor
poris tui: ē oculus tui. Pri
mū cōmemorare debem⁹ q̄a
nō de corpali oculo loquit⁹
ſermo. nec de hoc corpe qd̄
videt⁹ a foris? alioq̄m diſſi
ſi ocul⁹ tuus ſanūſ fuit aut
iſtū? nūc aut ſimplex et
neq̄m. Nō oīs qui em̄ benignū
oculū habet. oīs et corp⁹
eius lucidū ē: nec oīs q̄ ma
lignū oculū habet. corp⁹ ei⁹
i tenebris ē. Quid em̄? Si
benignū oculū habet et iſtū

mū? nūq̄ corpus ei⁹ in luce
ē. Aut ſi malignū et ſanū?
nūq̄ corp⁹ ei⁹ in tenebris ē.
Ergo corp⁹ nō a foris. id ē
corp⁹alis: ſed ab intus. id ē na
ture. Incerua aut ei⁹ mens ē:
p̄ que aīa videt deū. Unde ia
cob iſrl̄ appellatus ē. Iſrahel
aut hebrayce interpret⁹: meſ
videt deū. Poſtq̄ aut dixit
theſaurizate vobis in celo.
qm̄ ubi theſaur⁹ tu⁹ fuerit.
ibi erit et cor tu⁹: cōuenient⁹
ſubiūxit. Incerua corpiſ tui
ocul⁹ tui ē. Si ocul⁹ tui fuerit
ſimplex. totū corp⁹ tuū lucidū
erit: ut oīdat q̄a elemoſie
faciūt cor habē ad deū. Qui
aut cor habet ad deū. illius
ocul⁹ lucid⁹ ē: id ē ill⁹ mens
ſp̄ialis et mūda ē. nec terrenis
cōcupiſcētijs ſordida. ſicut ſcip
tu ē. Hū mūda corde: qm̄ ipī
deū videbūt. Sicut em̄ q̄ gū
nēs oculos habet. ſi ponas
eū in aliquo obſcuro et tene
broſo loco. mel⁹ videt? ſi aut
ponas eū in ſole nichil videt.
q̄a ocul⁹ ei⁹ nō ſuffert ſolis
amdoxē: ſic et hō mūdialis
qui oculū id ē mētē terre
nis ſordidā habet et turbū
lentā? ſi ponas eū in rebus
mūdialib⁹ ſapit et aſpitus
fit. ſi aut t̄ralhas eū ad res
ſp̄iales obtenebreſcit: quia
mens ill⁹ deſiderijs corrupta
terrenis. iuſtine bonū nō ſen

tit dico nō sentit. **S**at autē
 sed nō sentit bonū iusticię. qā
 nec delectatur ī eo. p̄occupatū
 em̄ habet cor circa delectationē
 tēna. **S**i autē ocul⁹ tu⁹ neqm̄
 fuerit: totū corp⁹ tuū tenebro
 sū erit. **D**ue sūt in nobis te
 nebre. **S**ensūs carnales mali
 uoli et iūqui: qui semp̄ deside
 rāt que sūt tenebrarū et non
 lucis. **I**n quo em̄ alio delectatur
 carnis naturalis nisi ī avaricia
 ī libidie ī supbia ī delicijs ce
 terisq; malis q̄ ad tenebrosa
 mortē deducit. **E**t q̄ intelligit
 qd̄ ē qd̄ caro concupiscit aduet
 sub sp̄m̄: ille intelligit qā tene
 bre sūt carnis natura. **Q**ui autē
 habet oculū mundū. idē men
 tē sp̄iale. celestia semp̄ aspici
 entē: corpus suū seruat lucidū.
 idē sine p̄o. **S**i ergo caro de
 siderat ea que dixim⁹ mala
 scdm̄ suā naturā. hō habens
 mētē lucidā. et spem ad deū
 iusticię cōsiderationē diiudicat
 eā. et diuini timoris v̄tute
 repantit eā: et sic q̄uis nōle
 tē tū seruat eā lucidā. id est
 sine p̄o. **I**ntellexti ergo quō
 qui oculū habet simplicē. cor
 pus suū lucidū habet. q̄ autē
 oculū idē mētē habz ā malig
 nitate aliq̄ tenebrosam. aut
 diuiciarū cōcupiā turbulētā.
 tenebrosū possidet corp⁹. Nam
 que res faciūt mētē hōis
 sp̄iale eē et mūda: ipse res

et diuisa faciūt carnalem et
 sordida. **Q**uō fit mūda mēs
 illi⁹ qui facit elemosinā. et
 spem habet in celo. spes autē
 in deū facit mētē sp̄ialem et
 mūda: sic qui diuicias con
 gregat cū p̄o. spem suā po
 nit in terra. **Q**ui autē spem
 habet ī terra: illi⁹ mens car
 nalis ē et īmūda. **I**lli⁹ ergo
 tota caro ī tenebris ē: idē ī
 p̄o. **Q**uō. **Q**uā em̄ caro
 scdm̄ suā naturā sicut dixim⁹
 cōcupiscit p̄uersa. **H**omo sp̄e
 habens ī tra. et mētē concu
 piscētijs turbulētā non ei
 cōtradiat. nec iusticię cōside
 ratione diiudicat: nec iudi
 cij futuri v̄tute repantit. qā
 nō videt cū sit carnis. nec del
 ligit eē malū qd̄ malū ē: et
 si vult nō p̄t. qā spem non
 habet nisi in sclo. **S**am⁹ autē
 qā spes p̄stat v̄tute: ut car
 nalib⁹ concupiscētijs resistam⁹.
Qui autē spem nō habet in
 celo. v̄tute nō habet resistē
 cōcupiscētijs suis: et ideo fit
 caro illi⁹ tota tenebrosa. **E**t
 ut breui⁹ et manifestius ex
 ponam⁹. quā p̄usq; peccet.
 diuino auxilio confortata. dñā
 ē corpus suū: et q̄ libera et re
 gina sedet in throno cordis
 suū. et gubernat corpus suū
 q̄ palacū suū. nec p̄t illam
 vincē caro. **S**i autē se quibus
 p̄o obligauit. tūc diuino

auxilio destituta et in parte
spirituum immundorum redacta fit
debilis et infirma: ut iam non
sit domina corporis sui. sed ancilla
magis? et ideo caro non anime sub
iecta est. sed anima carni: nec quod
vult anima. cito facit. sed quod
caro coegerit. hoc anima facit. Intel
lexistis ergo quomodo qui oculum
meti sordidum habet? totum cor
illius tenebrosus est. **Si autem lu**
mine quod in te tenebre sunt. ipse
tenebre quante sunt. Sicut super
dirum? tenebra est semper car
nalis uita: quia semper pecca
trix est. Et si non peccet contra
dicte sibi anima? tamen tenebra pecca
trix et tenebrosa uocatur: quia
semper habet caro peccandi pro
positum. ut frequenter eam iuste anime
surripit. ut quod suum est agat.
Quis enim est ita fidelis? qui
nunquam vel ex parte est carne victus.
Et si est: carnis est. **Humine autem**
in corde est sicut iam audistis fre
quenter anima deum uidet: id est spiritalis.
Si autem ipsa anima diuina cum
sit. et data est ad illuminandam
illa carne. fiat quasi carnalis et
terrenis concupiscentiis tenebres
cat? terrena semper aspiciens?
illius? talis hominis caro iam uide quomodo
in uoluta est tenebris peccatorum. Si
enim sicut diximus eam in uero
iusto contradicte sibi rationali
anima semper surripit anime. et quod
suum est agat? quomodo putas animo
in homine malo uigilantibus se

in uoluit caro quam anima que con
tradicte illi debuerat. consentit
ei sibi concupiscentibus. **Et alterum**
quidem spiritum cum eundem sensum
exponit lucas: primum mandans.
 Nolite timere pusillus grex: quia
complacuit patri meo dare uobis
regnum. Vendite que possidets:
et date elemosinam. facite uobis
sacculos qui non ueterascent: the
saurum non deficientem in celo etc.
Deinde ait. Sint enim lubi uos
pancti et lucerne ardentes!
et uos siles hominibus expectan
tibus dominum suum qui tenebitur
a nuptiis: ostendens quia nemo
potest habere lubos panctos ad
exerendum de hoc mundo. nec lu
ceras ardentes. nec expectare
dominum suum. qui non uendit que
habet et dant elemosinas? et
faciunt sibi sacculos qui non uete
rascent: et thesaurum non deficien
tem in celo. Omelia uicesima.

In **Quomodo potest dominus**
seruire. Videmus in
primis: quomodo deum precedentia se
quunt? uba patris. Superius pre
cepit elemosinas facere dicens. The
saurizate uobis thesauros in
celo! quoniam qui thesaurizauerit
sibi thesauros in celo. ille cor
habet in celo. et spem ad deum:
ille habet oculum anime simpliciter.
id est ad mentem mundam et spiritali
lem. et semper non terrena sed
celestia meditante! qui autem
habet in mente mundam et spiritali.

ille p̄ corpus suū seruire lu-
 cidū. id ē sine p̄cō. Qui aut̄
 nō facit elemosinas. nec cor
 habet in celo. nec spem ī deū.
 nec mētē mūdā et spūalem:
 neq̄ p̄ corpus suū seruire lu-
 cidū sine p̄cō. q̄ nemo p̄
 duob̄ dñis seruire: deo et mā-
 mone. id ē diuicijs. **M**ā mone
 enī s̄tra lingua: diuicie appel-
 lant̄. Sicut ergo q̄ dños duos
 habet. n̄cē ē ut unū amet
 et alterū odiat. et unū cōtēp-
 nat et alteri obediat: sic et
 qui vult deū amare. n̄cē est
 ut odiat diuicias. Qui aut̄
 voluit amare diuicias. n̄cē
 ē ut odiat deū. et q̄ vult mā-
 data dei facē. n̄cē ē ut cōtēp-
 nat auaricie mādata: q̄ aut̄
 vult auaricie mādata facere.
 n̄cē ē ut cōtēpnat mandata
 dei. **C**onsidera aut̄ q̄ nō dixit
 nemo p̄ deū habē et diuicias:
 sed nemo p̄ dei seru⁹ eē et di-
 uiciarū. **A**liud ē enī habē diui-
 cias: aliud ē seruire diuicijs.
Si habes diuicias. et diuicie
 ille nō facit te sup̄bū. aut vio-
 lentū. sed scdm̄ qd̄ potes das
 ipotentib⁹. dñs es diuiciarū
 tuarū nō seru⁹: q̄ nō te diuicie
 tue tenēt. sed tu diuicias tuas.
Si aut̄ diuicie tue sup̄bū te fa-
 ciūt. aut violentū. et cōstricty
 auaricia nemī aliq̄ prestas:
 tūc seru⁹ es diuiciarū tuarū nō
 dñs. q̄ diuicie tue te tenent:
 nō tu diuicias tuas. **N**ūc iam

doct̄ ut ne timor īopie impe-
 diat ab elemosinis volūtate.
 dicēs. **I**deo dico vobis: ne sol-
 liciti sitis in cordib⁹ v̄ris qd̄
 māductis. **N**ā sollicitudo des-
 perationis ē filia: q̄a desp̄atio
 sollicitudinē gn̄at. **Q**uid ē
 qd̄ dicit̄. ideo dico vobis. **U**t
 q̄: **U**t elemosias faciatis. ut
 thesaurizantes ī celo cor mū-
 dū habeatis: sperātes in deū.
Qui aut̄ sperat in deū. ille
 nō ē sollicit⁹ q̄ māduct. aut
 vestiat: qm̄ nulla res que fa-
 cit hōies desp̄are in aliqua ne-
 cessitate nisi ista res. q̄a non
 habent spem in deū. **N**e m̄
 ergo dicis. **N**ūq̄ volo eē sol-
 licit⁹. **S**ed ip̄a res me cogit.
Nūq̄ nolo sperare ī deū. **S**ed
 nō possū. **C**or enī meū me
 nō audit. **N**escis q̄ patris.
 languēs. et cām tui languo-
 ris ignoras. **D**is ondo t̄ cām.
 ut in cō n̄cēte nequa q̄ despe-
 res. **F**ac bene. et opare iusti-
 cia ut spem habeas apud deū:
 et nō desp̄abis in terra. **B**ona
 enī opa sūt que sperare faciūt.
 et mala opa desp̄are compel-
 lūt. **P**roterea nō dixit p̄ph̄a.
 spera in dño et inhabitā ter-
 rā et pascetis ī diuicijs ei⁹.
 sed spera in dño et fac boni-
 tate: et inhabitā terrā. **N**e sol-
 liciti sitis q̄ māductis. **N**ō
 dixit nolite laborare: sed no-
 lite solliciti eē. **E**rgo solliciti

eē uetam̄: laborare aut̄ iube
 m̄. Sic enī et dñs loquens
 ad adā. nō dixit ~~ut~~ cū solli
 tudinē facies tibi panē: sed tū
 labore et sudore faciei tue.
 Ergo nō sollicitudinib⁹ spūali
 bus: sed laborib⁹ corpali⁹ ac
 quēnd⁹ ē panis. Sicut enī la
 borantib⁹ pro p̄mio diligētiē
 deo p̄stante panis habūdat:
 sic dormientib⁹ et negligētī
 busq; pena negligētiē deo fa
 ciente subducit. Nōne aīa
plus ē q̄ esca? et corp⁹ plus
q̄ uestimētū. Confirmat sp̄
 n̄am p̄mū de maiore ad mi
 nūm descendēs: deinde a mi
 nore ad maius ascendēs.
 Quō si aīam dedit: escam
 nō dabit. Si corp⁹ plasma
 uit: uestimētū nō p̄uidebit.
 Nisi uolūisset eē qd̄ nō erat:
 nō crearet. Quō aut̄ sic crea
 uit ut p̄ escā seruet: n̄cē ē
 ut det ei escam q̄ dñm uult
 eē qd̄ fecit. Quid ē a maiore
 ad maius. Uide uolatilia
celi: nō semināt neq; metūt.
 Si auib⁹ p̄stat: hoībus nō
 p̄stabit alitūm. Si illi non
 laborātes inueniūt escas: hoī
 nō inueniet cui de⁹ dedit et
 opandi scām. et fructificādi
 spem. Quā enī aīalia deus
 p̄pter hoīes fecit: hoīem aut̄
 p̄t se. Si ergo aīalib⁹ mis
 trat p̄t hoīem: hoī nō mi

nistrabit p̄pter seipm̄. Quā de⁹
 in sapiā fecit: hoīem solum
 nō solū in sapiā: sed eā sōm
 sapiām suā. Quāto ergo p̄ao,
 sicut hoīs creatio q̄ aīaliū:
 tāto maior sollicitudo dei de
 hoīb⁹ q̄ de aīalib⁹. Quā de⁹
 aīalia fecit. ut tā dñm sint q̄
 dñm sūt: cū uero mortua fue
 rit. fiant tāq; que nō fuerūt:
 hoīes aut̄ ut nō solū cū mor
 tē uiuat. magis aut̄ p̄ mor
 tē qm̄ ante mortē: qm̄ ante
 mortē ī tēptacione uiuit. p̄
 mortē aut̄ in glā. Si ergo
 illis occurrūt q̄ sic creauit
 ut t̄mō uideant: hoībus
 nō occurrūt q̄ fecit ut ī pe
 tuo uiuat. Quis uim cogi
 tāb p̄t adicē ad statūrā suā
 cubiti uim. Si ergo cogita
 do modicā p̄tem corpi uro
 addere nō potestis: quō cogi
 tando saluādi estis in toto.
 Deus qui te in utero formit
 ex nichilo. et de p̄ncipio cū pe
 riculo nascentē de utero ma
 tris eripuit: te nō solū nō co
 gitante sed neq; scientē: de⁹
 qui p̄ singulos dies iacmētū
 corpus tui et sapiā facit te nō
 itelligētē. Si ergo in tēpō
 cotidie p̄uideā opatur: quō
 ī necessarijs tuis cessabit. Co
siderate lilia agri: quō crescit
 in tēpō oportuno. Tēpō statuto

formant in frondibus vestuntur
 candore implent odoribus?
 et quod terra radici non dederat
 neque illa indixit illi: de illis
 invisibili operatione largitur? **Neque**
 plus istis et minus alijs? sed
 in omnibus eadem providencie ple-
 nitudo servat: ut non a seipis
 nata neque eventu facta putetur
 sed dei providencia intelligatur
 esse disposita. **Primum laborant?**
numquam nent. Dicendo non labo-
 rant intelligit viros? dicendo
 autem neque nent intelligit mulie-
 res: quoniam virorum vita seminatio,
 viribus mulierum autem lamificatio sus-
 tetur. **Neque salomon in omni gloria**
sua sic vestiebat? Quia salo-
 mon et si non laborabat neque
 sollicitus erat quod vestiret: tamen
 vel iubebat vel disponebat
 vel sciebat. **Ubi autem missio et**
dispositio? illic et misterium
offensa frequenter invenitur:
et iubetis iracundia exaltant.
Hec autem nesciunt quomodo sic orna-
tur. Illi homines misterabant istis
 deus. **Si enim fenem agri quod ho-**
die est et cras in cibarium mit-
titur deus sic vestit? quomodo
gis vos mimes fidei. Si ergo
 floribus sic occurrunt quod sic na-
 ti sunt ut tamen modo videantur et
 pereant? homines negliget quod
 sic creavit ut non pro tempore vide-
 antur: sed ut in perpetuo sint. **Quomodo**
intelligit quod est homo: non desperat

de deo. **Qui autem desperat de**
deo nescit quod est: quoniam homo in
deo et deus in homine. Nolite
ergo solliciti esse dicentes? quod
manducabimus? aut quod bibemus?
Deus enim hec in natura creavit:
quod regulam terre mandans. **Primum**
erat terra herba pabuli. **Deo**
vult autem non vult bonis et ma-
lis germinat: quia terra misterium
re missa est non iudicare. **Donum**
autem et malum non in natura crea-
vit? sed in arbitrio nostro posuit:
ut in quo volumus simus. **Deo**
bonis palma proponit: malis
autem pena. **Quare est ergo sapientia**
de eo esse sollicitum. quod et si solli-
citus non fueris habebis? et de
illo non esse sollicitum. de quo si
sollicitus non fueris perdes. **Primum**
est et si sollicitus non fueris
de illa invenies? misterium autem
non sollicitus fueris: non apprehen-
des. **Hec enim omnia gerit quod**
Quia in rebus humanis fortu-
na credit esse non providenciam?
neque iudicio dei vitas nostras qui-
bernari estimat. sed in certo du-
bio et eventu: ideo merito timet.
merito solliciti sunt. et desperant
quod qui neminem habet guber-
natem. **Qui autem credit se in**
dicio dei gubernari. non in certo
duo eventu? est enim quodam sua
in manu dei committit: sciens
quod neminem sine voluntate et
iudicio dei fimes et nuditas
occidit. **Cogitat autem de bono**
et malo: sciens quod non sollicitus?

fuerit. nec malū fugiet. nec bonū apprehendet. **I**deo dicit. **Q**uite p̄mū regnū dei et iusticiā ei⁹. Regnū dei: ē retributio bonoz et maloz. Iusticia autē ē via pietatis: p̄ quā itur ad regnū. **S**i ergo die ac nocte cogites q̄lis eris in glā scōrū. uel q̄lis eris interitū impiozū uel peccozū? nō ē ut aut p̄ timore pene territū recedas a malo: aut p̄ desiderium glē exortatus festines ad bonū. **E**t si cotidie cogitaueris q̄ sit iusticia dei. et quid odit et q̄ amat: ipā iusticia oñdet tibi vias suas. **N**ā iusticia sicut odientes se fugit: sic amātes se sequit⁹. **H**ec enī datū sum⁹ uicem utrū pauperes fuerim⁹ a diuites? q̄a nec fuit hoc in nrā p̄tate: sed si bene egim⁹ a male qd̄ in nrō iacet arbitrio. **D**ictū ē ad hoīez. **M**aledicta terra in opibus tuis. **V**ides q̄a p̄ peccā hoīm maledicta terra ut nō germinet? benedicta autē cū opa bō fecerim⁹. **T**u ergo quere iusticiā et non deerit panis? qm̄ sicut p̄ mala opa fctō terre subduat⁹: sic p̄ bona habūdat. **P**roterea dicit. **Q**uere regnū dei et iusticiā ei⁹: et hec oīa apponit⁹ uobis. **N**olite ergo solliciti eē in crastinū. **J**am dixim⁹ qm̄ qd̄ dicit hodie: hoc solū sigt qd̄ opus habem⁹ in uita nrā p̄nti. **Q**uō aut dicit cras: qd̄

sup̄ n̄ritatē sup̄flūū ē oñdit. **N**ihil ergo curis sup̄flūū habere: q̄ n̄ritū ē uobis ad uita cotidianā. **Q**uō aut sup̄flūū fuerit qd̄ ē cras curauit eē. **A**c si dicit. **S**up̄flua q̄ntatūq̄ cōgregaueris. illa seipā cūmburte quidē nō eis fruente? ipsa aut inueniet dñōs multos: qui ea p̄tinent sicut placuerit eis. **Q**uid ergo curis de illis? quoz p̄tate alijs es dimissū? **S**ufficiat em̄ diei malicia sua. **A**c si dicit. **S**ufficiat t̄ labor et miseria: quā pateris ī uita p̄t̄ vsus cotidianos q̄s necessarios habem⁹. **N**olite sup̄flue de sup̄fluis laborare? nec labor qd̄am fiat tuis: fructio aut eoz alterius. **M**alicia aut diei ipam afflictionē appellat sollicitudinū p̄nā et laborū: nō sicut manichei dicūt mala eē ipā in creatura dei. **Capitulum vii.**

Omnia. xxi.

Nolite iudicare: ut non iudicemini. **Q**uidā hnt locū sctū huiusmodi sensu exponūt? dicentes: q̄a dñs hoc mādato nō p̄hibet xpianos ex beniuolētia corripere xpianos dignos correptionē? sed ne aut p̄ iactantiā iusticię sue xpianos despiciat peccōres derogantes freq̄tet de multis: et ex solis plerūq̄ suspicionib⁹ odientes ceteros et cōdepnantes? et sub specie pietatis p̄riū odiū exequites: et ut ne sic quidē

xpiani corripiant xpianos. con-
 venit sermo qui dicit. Nolite
 iudicare. Si autem non corripue-
 rint: utrum conveniat illud quod
 dicitur ut non iudicemini. nescio
 sed propter illud solum si non sic
 corripuerit: peccatores consequetur
 indulgentiam peccatorum suorum? secundum quod
 dictum est. ut non iudicabimini.
 Si enim iudicantes sicut iudicare
 non deest male faciunt? sine du-
 bio non iudicantes veniam peccatorum
 propter hoc non consequuntur? quia
 non iudicaverit male. Quis enim
 consequitur indulgentiam mali sui
 propter hoc? quia non addidit et alte-
 rum malum. Certe si in se peccan-
 tes non iudicaverit: nec ipsi in-
 dicabuntur a deo pro suo peccato.
 Hec diximus. volentes ostendere
 quia hic sermo non est positus de
 peccatis non iudicandis qui peccant
 in deum: sed qui in nos peccant.
 Quid ergo est? Usque nunc expo-
 suit consequentiam ad iustitiam
 elemosine pertinentem: nunc autem
 incipit exponere consequentiam
 ad iustitiam orationis respicientem.
 Et hec doctrina est quodammodo per
 ipsam orationem: ut sit talis ordo
 narrationis. Et dimitte nobis
 debita nostra: sicut et nos dimi-
 timus debitoribus nostris. Et ne nos
 inducas in temptationem: sed libera
 nos a malo. Nolite iudicare: ut
 non iudicemini. Qui enim non in-
 dicat peccatum suum pro peccato quod
 fecit in eum? illum nec deus iudi-
 cat pro peccato quod fecit in deum:

sed dimittet deus debita eius.
 sicut et ipse dimisit debitoribus
 suis. Sicut autem cetera manda-
 ta universa generaliter actibus man-
 davit tamen sacerdotibus quam laycis.
 papue tamen doctoribus? quia quanto
 maiores sunt in ordine. tanto per-
 fectiores debent esse in discipli-
 na: sic et hoc mandatum de pri-
 mis non iudicandis ad omnes quod
 pertinet. papue tamen ad doctores.
 Unde quidam sunt mandatorum istorum
 qui si diligenter aspiciantur. penitus
 non conveniunt laycis. nisi forte
 per vim. doctoribus autem omnino
 conveniunt: quia est hoc ipsum quod
 sequitur. Quid autem vides festi-
 cam in oculo fratris tui? trabem
 vero in oculo tuo non vides. Pro-
 pterea ecce primum trabem de oculo
 tuo: et tunc videbis eicere festi-
 cam de oculo fratris tui. Videre
 enim festicam in oculo fratris et ei-
 cere eam posse. non est omnino sed
 tamen doctorum: qui pro doctrinam
 vel iurisdictionem secundum deum potest
 eicere de mente fratris sui peccatum
 vel magni. vel modicum. Sed et
 illud quod dicit. nolite scire da-
 re omnibus: nec margaritas ves-
 tras miseritis ante porcos. Ha-
 bere enim vel sanctam. vel margari-
 tas et posse dispensare. vel
 bona vel mala et posse discer-
 nere qui homines sunt animi. qui
 porcini? non est omnino homines: sed
 tamen scorum. Vult ergo dominus doc-
 tores xpianorum sicut in omni iustitia.

sic et in hac p̄m̄i fac̄e? deinde
doce ut bonā doctrinā suam
p̄ meliōrē vitā q̄medent: ut
bene doceo sc̄am inserant.
meli⁹ aut̄ v̄medo timore? q̄a
sales sūt t̄re cōdientes oēs
vite sue exemplo: et lucēfāt
doctrinīs illūminātes. Quis
aut̄ audiat illū docētē? qui
seipm̄ nō audit. Ideo dicit ad
oēs p̄apue tū ad doctores?
nolite iudicare ut nō iudicem̄:
qm̄ si doctor memor sit iūrie
et doloris. et memoriā mali
cie seruet in aīa? soluit̄ totū
ecclē status: sine ad tēp⁹ respi
ciās aplōz. sine ad nr̄m. Tūc
enī sicut legim⁹ difficile aliq̄s
cōuertebat̄ ad fidē xp̄i: n̄ māl
ta paterent̄ ab ip̄is. Nā q̄si
lassato et devicto p̄ sufferēciā
eoz nimīa vsq̄ ad mortē. et
relinquēte dyabolo corda ista
deliū: et iam nō habete v̄tu
tē ampli⁹ eos armare acce
te qm̄ dei. cōuertebant̄ ad xp̄m̄.
Si ergo memores fuissent in
iūriā q̄s fuerat̄ passi ab eis.
nūq̄ eos postmodū i caritate
docuisset: nūq̄ eos postmo
dū libenter ad fidē xp̄i recepis
sent. Sed et nūc cū frequēter
doctores offendant̄ a laycīs
siue iuste. siue iuste. dyabolo
semināte occasiones: si memo
res sint iūrie et doloris. to
tā soluit̄ ecclām. Nā ubi re
cordatio iūrie aut̄ doloris
i medio ē. nec doctor beniuo
lenter docet laycū: nec libet̄

laycus enī auscultat. Et doc
tor forsitan ul̄ iūit⁹ rapit
os suū ad docendū? laycus
enī sit oīo sine dei timore. nec
vsq̄ ad faciē cōtent⁹ ē enī au
dire: sed cōuerso egredit̄ de
so et se et illū sp̄uens. et am
plius se qm̄ illū: sed nō sentit
aīe sue dispediū efferatū: si
aut̄ nec bestia irritata vuln⁹
in se infert. Hoc caplm̄ lucas
euāgelista late p̄sc̄at̄ dīcēs
Nolite iudicare: et nō iudica
bim̄. Nolite cōdēpnare: et nō
cōdēpnabim̄. Dimittite: et di
mittem̄. Date: et dabit̄ vob̄.
agensurā bonā. et cōfertā. et
cōmotā. et sup̄fluentē da
būt̄ in sinū v̄r̄m. Eadē men
sura qua mēsī fueritis: reme
ciet̄ vobis. Et q̄s sit ille qui
nec iudicat. q̄s aut̄ qui iudi
cat quidē et nō cōdēpnat? et
q̄s ē qui cōdēpnat quidē et
tū dimittit? et q̄s ē qui dat.
exposuim⁹ ibi. Et qm̄ sup̄flua
quidē mēsura. q̄s cōmotā.
qm̄ bona et iusta maior est:
sic p̄fectior ē ille q̄ nec iudicat.
qm̄ ille qui iudicat et nō cō
dēpnat? et ille qui iudicat et
nō cōdēpnat: melior est illo
qui qdēpnat et dimittit. Hic
aut̄ mathe⁹ oīa illa breui ser
mone q̄d̄st̄ dīcēs? nolite iu
dicare ut nō iudicem̄: in quo
cūq̄ enī iudicio iudicaueritis.
iudicabit̄ de vobis? intelligēs.
qm̄ iudicij sermo ad oīa p̄tinet

illa. **scilicet** qui iudicat tū peccan-
 te in se et nō qdēpnat. iudicat:
 et qui nō solū iudicat sed etiā
 cōdēpnat. iudicat. **Hoc** em̄ ipm̄
 qdēpnare: iudicare ē. Ergo
 pro illo qd̄ lucas dixit nolite
 iudicare! aut iudicātes nolite
 cōdēpnare: iste dixit. **In** quocūq;
 qd̄ iudicio iudicaueritis. iudica-
 bit̄ de vobis! id ē si iudicāue-
 veritis et nō cōdēpnaueritis:
 sili iudicio et vos iudicabim̄
 quidē a deo. sed nō cōdēpnabi-
 mini. **Si** aut̄ iudicātes qdēp-
 naueritis: sili iudicio vos con-
 dēpnabim̄. **Et** quidē ille dixit
 dimittite et dimittent̄: date
 et dabit̄ vobis. **Iste** dixit. **In**
 qua mēsurā mēsi fueritis: me-
 aiet̄ vobis. **Hoc** ē. si nō rogati
 dimiseritis peccatū primis vrb̄
 solo dei respectu: et deus ex se
 p̄usq; roget̄ a vobis. dimittet
 vobis. **Si** aut̄ rogati veniam
 dederitis! et deus tūc vobis
 dabit̄ veniā: cū dignis p̄tib;
 et cōgrua lamētacōe eū ora-
 ueritis. **Quā** ergo dixerat: p̄-
 apne sicut dixi doctorib; noli-
 te iudicare ut nō iudicabim̄:
 cōuenienter addit et dicit. **Quid**
 aut̄ vides festinā in oculo fr̄is
 tui! trabē vero in oculo tuo nō
vides? **Id** ē t̄n̄b̄m̄ i oculo tuo
 nō vides! ut qd̄ vides festinā
 i oculo fr̄is tui. **Ac** si dicat.
Quel; ē nō docē. nec reprehē-
 dere laycū. qd̄ docere et repre-
 hendē. et ipm̄ in reprehensione

consistē: qm̄ talis doctrina nō
 ē amabilis. nec desiderabilis.
Propter qd̄ oīs sacerdos si vult
 docē ppl̄m: p̄mus seipm̄ docē-
 at. **Si** aut̄ seipm̄ nō vult do-
 cere de oī qd̄ docet. nec seipm̄
 arguē de oī qd̄ arguit: nec
 alios docent. nec arguat quē,
 q̄: ut si iudiciū dñi nō enadit.
 ul' opprobriū hom̄i nō patiat̄.
Aut quō dicit̄ fr̄i tuo. sine ei-
 aam festinā de oculo tuo! et
 ecce trabes in oculo tuo. **Id** ē
 cū qua facie arguas peccatū
 layci fr̄is tui! ip̄e in eodē. a
 in maiore peccō consistēs. Non
 times ne audias ex d̄n̄o s̄o!
 medicæ cura teipm̄. **Si** medi-
 co opprobriū ē qui nec alteri
 sanitatē habet in p̄tate. nec
 suā! si alios curare velit. et
 ip̄e debilis sit. q̄i testimoniū
 em̄ imperitiæ sue portat̄ i cor-
 pore suo p̄p̄am passionē: quō
 doctori nō sit opprobriū alios
 velle curare a peccō! et ipm̄
 i maiorib; eē peccō. dū possit
 ampl; seipm̄ curare a peccato
 qm̄ alios. **Aut** ita. **Quō** di-
 cis fr̄i tuo! id ē quo p̄posito.
Putas ex caritate cordis dicit̄!
 ut salues primū tuū: **Non**:
 sed ut te similes iustū. **Si** aut̄
 ex caritate cordis exargueris
 primū tuū ut saluares: teipm̄
 ante saluares. **Nūq;** possibile
 ē ut benivolentior sis alteri
 qm̄ tibi. **Ut** qd̄ teipm̄ nolis
 seruare! alterū velis. **Quis**

ergo doctor qui aliter in quali,
 cuiq; reprehendit delicto. et ipse
 in eo constitutus non se prius ex-
 purgat? certum est quia alloquens
 in ecclesia non alios vult saluare.
 sed per totam doctrinam malos
 actus suos tolerare: et scientie
 laudem ab hominibus querit. non edi-
 ficatis mercede a deo. et est pro-
 curator. Ideo competenter addit et
 dicit. Procurator eice primum tui
de oculo tuo: et tunc videbis eice
festucam de oculo fratris tui. Pro-
 curator est ois doctor. qui non prius
 facit bona. et postea docet. Dum
 enim docet bona? proficitur se
 iustum coram hominibus: dum autem ma-
 le agit. peccatorem se constituit
 infensum se. Hoc ergo dicit. Vie-
 libere et fiducialiter reprehende
 lapsum. et eice de oculo mentis
 eius peccatum? prius tamen ipse mente
 purga ab omni malo: ut cum tu
 argueris lapsum pro peccatis eius.
 ex diuiso lapsum non habeat
 unde redarguat te pro peccato tuo.
 Nam incipiet te timere in se: ut
 cum non inuenierit quod reprehendat
 in te. Omne autem peccatum non secundum
 actum suum diiudicatur modicum a
 magnum: sed secundum peccantis pro-
 nam. Lapsum enim et si magnum
 fecerit peccatum. modicum est. et fes-
 tucam est: quantum ad sacerdotis dico
 peccatum. quia laicus est. Doctor
 autem et si peccatum fecerit modicum.
 magnum est et turpis est: quantum ad
 lapsum dico peccatum. quia doctor est.

Nolite seminare
 dare canibus: neque misere-

ritis margaritas vestras ante por-
 cos? ne forte commilcant eas pe-
 dibus suis: et conuersi disrumpant
 vos. Cum super dominus mandatum de-
 disseet omnibus. papue tamen docto-
 ribus? ut diligereet inimicos suos
 et beneficeret eis? uerum paulo
 quoniam ut non iudicaret eos qui
 peccant in eis? consideras quoniam
 qui persequuntur sacerdotes. aut
 iniuriat eos. aut ledunt. ple-
 aut infideles sunt quales sunt gen-
 tiles uel heretici? a si christiani
 sunt sordidi sunt et insensati:
 qui nec considerant nec intelligunt
 sacerdotes christi. uicarios esse
 christi et christum? et quoniam quod hono-
 rat sacerdotem christi. honorat
 christum: et qui iniuriat sacerdotem
 christi. iniuriat christum? ne forte
 consequenter cogitantes intra
 se sacerdotes dicunt. si iubemur
 diligere inimicos et beneficare eis.
 si iubemur nec iudicare eos pec-
 catores qui peccant in nobis. sic
 non debemus eos iudicare peccato-
 res qui peccant in nobis ut non solu-
 rum. sed etiam qui propria dei sunt
 eis committentur? ut sit plena
 nostra misericordia sicut et dei. id talem
 estimationem eorum prouido ser-
 mone compefuit dicitur. Nolite
 seminare dare canibus: nec margari-
 ritas vestras nolite mittere ante
 porcos. Et si dicat. Mandatum
 uobis diligere inimicos vestros
 et non iudicare eos? ut uos
 exhibea misericordes ad illos.

ut benefaciat eis de vobis corporalibus non de meis spiritualibus: passim in natura vobis coebs sunt: et non in fide. Mandavi vobis ut non indicetis eos qui in vobis peccaverunt: ut non misteriorum meorum secreta prodatis eis: qui nolentes me scire blasphemant et spernunt. Videte patrem vestrum deum: ad cuius exemplum volui vos esse misericordes. Carnalia beneficia dignis et non dignis filii praestant. Nunquam gratias spirituales. **P**ater enim dixi vobis de illo qui spiritum sanctum iubet descendere super gentes et impios: et dat benedictiones suas super iustos et iniustos: pro quod in vobis quidem estote simplices et benigni. In meis autem prudentes et cauti. **S**i tu vestriam invidiosum. clavicularem cellarii tui fidelem tibi requiris? pro magis deus tale quod dicitur dispensatore gratiarum suarum. qui benedixit tunc gratias eius faciat gratiosiores. non male dispensando reddat in gratias. **S**icut enim si canibus dederis sanctam. a porcis margaritas: nec sanctam canes faciant. nec margarite nutrum ut porcos: sed eorum canes commingunt sanctam. et porci margaritas sordidant vel confingunt: ita si hominibus caninos vel porcos mores habentibus sanctam dederis. a misteria secreta credideris: nec sanctam illos faciant: nec misteria veritatis illos illuminant:

sed eorum ipsi semen commingunt. et misteria veritatis blasphemant. **C**anis et porcus: ambo quidem immunda animalia sunt. **S**ed canis ex omni parte immundus est: nam nec ruminat nec unguis habet fissam. **P**orcus autem: ex parte immundus est. **N**am quoniam unguis habet fissam mundus est: quoniam autem non ruminat immundus habet. **P**ropter quod canes puto intelligendo gentiles vel hereticos omnino immundos. **N**am et per actus suos malos immundi sunt: et propter perfidiam vel ydolatriam amplius immundi sunt. **P**orcus autem christianos carnalibus et immundis voluptatibus deditos: qui per fidem quidem suam mundi sunt: propter actus autem suos sordidos. habent immundi. **A**ut canes quidem gentiles: porcos autem hereticos: propter aliquos eorum modicum mundi. quia vel deum invocare videntur. **S**ed et ex moribus intelligitur. quia sunt canes vel porci. **C**anis naturale est improbum esse: nunquam vocem mittit propter aliquam causam sicut cetera animalia: nisi ad abigendos superuenientes. **I**nter dum autem et de superfluo latrat. **T**ales sunt omnes gentiles vel heretici inaporiabiles. latrantes plerumque aduersus servos dei: latrantes aliqui et aduersus deum blasphemis ululantes aperte: et nunquam ob suum aperientes ad bonum. sed semper ad malum. **I**te porci propter eum in seno se volutare!

nūq̄ celū aspiciat: nec querere
 dnm̄ suū nisi cū esurierit. Ta-
 les sūt eadē xp̄iani q̄ in carna-
 libus iudicijs delatant: nō
 aspiciūt aliq̄n celos: nec que-
 rūt dnm̄ nisi cū nōitas eis ad-
 uenerit. Et illi quidē euomit
 malū q̄n bñ iudicant de ma-
 lo: reuertit autē ad vomitū
 malū sicut canes: q̄n nichilo-
 min⁹ agūt malū. Et isti piā-
 nūt stercorea p̄corū suoz q̄n pe-
 nitēt: reuertit autē ad stereo-
 ra sua sicut porci: q̄n omīssā
 repetūt vitā. **Hūc** videm⁹
 q̄ sūt sc̄i: et que margarite.
Pro dicitur qd̄ sc̄i dare qd̄
 nō dare: cū sit inter sc̄i et
 sc̄i differētia sc̄itatis: sed ge-
 neralit̄ om̄e qd̄ ē sc̄i vebūt
 dare. Ergo sc̄i ē baptisina:
 p̄terea nō ē dandū nisi iam
 fidem habentib⁹. Sc̄i ē gr̄a
 corpis xp̄i: p̄terea illis solis
 danda ē: qui iā p̄ baptisimū
 sc̄i sūt filij dei. et per imposi-
 tionē man⁹. **Bñdichus** panis
 sc̄i sūt: p̄terea illis porrigē-
 da sūt. qui capaces facti sūt
 bñdictionis p̄ fidem. **Itē** miste-
 ria veritatis margarite sūt:
 q̄a sicut margarite iduse ^{conchis} coche-
 is posite sūt in p̄fundo maris:
 sic et misteria idusa v̄bis po-
 sita sūt in altitudine sen-
 sus scripturaz sc̄az. Et sicut
 nō oīs hō p̄t se mergē et de
 p̄fundo tollere margaritas

nisi artifex qui habet usū rei
 illius? sic nec oīs homo p̄t
 descendē in altitudine sensū
 et illic inuenire misteriorū ab-
 sconditas margaritas: n̄ vit
 sp̄ituali q̄ habet ex̄tationē
 sp̄ualiū narrationū dei. **Pre-**
 rea margarite nō sūt dande
 n̄ desiderantib⁹ veritate: et oī-
 ratione hūana v̄netib⁹. **Si**
 ergo talibus porcis secretorū
 misteriorū miseris margari-
 tas. sc̄nose vite delectatione
 mētē inguati. nō intelligūt
 p̄iositate eaz: sed estimātes
 eas siles cō ceteris fabulis
 mundialib⁹: sicut eas carna-
 lib⁹ actibus cōculcāt: et post-
 modicū cōuersi p̄ iobedienciā
 rūpūt p̄bitores eaz: frequēt
 autē et sc̄dalizati i eis. calup-
 niant expositores eaz q̄ dog-
 matū nolozū seminatores:
 et si talibus canib⁹ qualibus
 dixim⁹ dederis sc̄i: suscipiūt
 q̄ canes sine disacōe cōcul-
 cant ea. et pro nichilo estimā-
 tes q̄ acceperūt. q̄nēsi dispu-
 tationib⁹ suis q̄ latratib⁹ uer-
 tionabilib⁹ rūpūt veritatis p̄-
 dicatore. **Et** p̄tō nō sine ra-
 tionabili dnm̄ sc̄i quidē cani-
 bus dare vebūt solis: margari-
 ritas autē uō dare porcis. **Et**
 de margaritis quidē possum⁹
 dicē. q̄a si porcis mitti vebim⁹
 tūc min⁹ mūdib⁹? q̄tomagis
 canib⁹ plus i mūdib⁹. **De sc̄o**

aut dando. idem estimare non
 possumus. Quid enim? Si plus
 in mundis dare non convenit? mi-
 nus aut in mundis oportet? Ad-
 arco neque vetitum intelligimus.
 neque mandatum? forte quia frequen-
 ter et manum ponimus et bene-
 dictionem damus eam porcorum mo-
 re viventibus christianis: non quia
 illi merentur accipere? sed nos ex
 nobis contra iustitiam dare vultur-
 pamus: ne forte plenius scan-
 dalizati desperent. Ideo instru-
 non est: quia in scriptis est. Vetitum autem
 non est: quia in scriptis non est.
 non est: quia in scriptis non est.
 ignoscendum. Sed quia de sanctis
 cepimus dicere: non est tacendum. quoniam
 aliud est sacrificatio. aliud est sacri-
 catum. Sacrificatio enim est quod alte-
 ri sacrificat? sacrificatum autem alte-
 ri sacrificare non potest quis ipsum
 sit sanctus: ut puta signas panem
 tuum quem manducas sicut ait
 apostolus. Sacrificat enim per verbum
 dei et orationem. Sacrificasti enim:
 non fecisti sacrificacionem. Sed autem
 sacerdos de manu sua dat. non
 solum sacrificatum est. sed etiam sacrific-
 cio est: quoniam non solum hoc datur
 quod videtur? sed etiam illud quod in-
 telligitur. De sacrificio autem pa-
 ne licet et animalibus iactare. et
 infidelibus dare: quia non sacrificat
 accipiente. Si autem tale est quod
 de manu sacerdotis accipitur
 quale est quod de mensa manducatur?
 oves de mensa manducaret. et
 nemo de manu sacerdotis ac-
 ciperet. Unde et dominus in via non

solum benedixit panem: sed de ma-
 nu sua dedit cleophe et socio
 eius. Et paulus navigans non solum
 benedixit panem: sed de manu sua
 porrigit lucem et ceteris disci-
 pulis suis. Sed autem de manu
 porrigit? nec animalibus dandum
 est. nec infidelibus porrigendum?
 quia non solum sacrificatum. sed etiam
 sacrificatio est: et sacrificat accipiente.

Dicit et / **Omelia XXIII.**
Dabit vobis. Transitu
 consequente de capitulo ad capitulum
 ducere difficile est: ideo dixerit
 sapponimus? sed in diversis estima-
 ciones interpretum. Saes dominus quod
 quecumque mandaverit super homi-
 bus impossibilia erant: et quantum
 ad naturam humanam. super natura-
 ra qui se non abstinere a cedibus?
 quomodo potest se abstinere ab ira. Qui
 non se abstinere a fornicatione?
 quomodo se abstinere a concupiscentia.
 Qui non abstinere a pincio? quomodo
 se abstinere a iuramento. Qui
 alios ferire non cessat? quomodo se
 prebeat ferendum. Qui nec
 amicum sincere diligit? quomodo di-
 ligat inimicum. Quid autem sic
 impossibile est quomodo elemosinas
 facere. vel orare. vel ieiunare?
 et nolle hominibus apparere. Sed
 autem difficilius quoniam non iudicare
 peccante in se. aut nichil sanctum
 vel secretum dicere. aut dare indig-
 nis. **Præ** est ut et multos sibi
 faciat inimicos. **Am** ergo ma-
 iora erant mandata quoniam virtus
 humana est: transmittit eos ad deum

cuius gratia nichil est impossibile. di-
 cimus. Petite et dabitur vobis.
 ut quod ex vobis hominibus consuma-
 ri non potest: per gratiam dei adimple-
 atur. **O**mne creaturam sensibi-
 lem. deus armata et munita
 creavit. **A**lios enim munitur ve-
 loci pedum cursu? alios armavit
 unguibus. alios velocibus penis.
 alios dentibus. alios cornibus:
 hominem autem solum sic disposuit
 ut virtus illius sit ipse? et in eo
 quod infirmiore eum fecit omnibus:
 in ipso fortiozem eum voluit esse
 in se. **N**am sciens deus quia cognos-
 cere et colere deum vita eterna est:
 ignorare autem et contempnere iudi-
 cio sempiterna? nec ita infirmum
 eum creavit ut omnia nichil boni
 facere possit: ne que super omnia. et
 propter que omnia fecerat. omnibus
 inveniret esse deterior? nec ita
 potentem eum creavit. ut etiam
 sine dei auxilio ex seipso facere
 possit quod vult: ut infirmitas
 sue necessitate coactus. sepe necessa-
 rium habeat dominum suum. **E**t vere
 iustissima res est: ut necessarium
 habeat suum factorem. **S**i enim omnes
 virtus hominis in deo est. et tamen con-
 tempnit omnium bonorum actorem? quod
 tomagis negliget deum. si pote-
 ntia eius esset in ipso. **A**ut ita.
Nam ad sanctificandum oratione quodam
 dederat eis observande bonita-
 tis mandata dicens? nolite iudi-
 care. ut non iudicemini: competen-
 ter addidit. petite et dabitur
 vobis. **T**amquam si dicat. **S**i hac
 clemenciam servaveritis ad mi-

micos quod mandatum vobis? quic-
 quid vultis petite et dabitur vobis:
 et quicquid desideratis invenire que-
 rite et invenietis? et quicquid clau-
 si vobis videtur. pulsate. et ape-
 rietur vobis. **Q**uia vos persequere
 precibus petite: die ac nocte ora-
 tes. **Q**uod si misericordiam suam pertulerit
 deus ad tempus volens temptare
 deum constantiam fidei tue: tu a pe-
 titionibus tuis non recedas. **S**i
 enim qui vere esurit. tam diu petit
 cibum donec impleat necessitatem
 corporis sui? nec potest cessare. neces-
 sitas enim urget. quod sine cibo
 vivere non potest: ita et qui vere desi-
 derat gratiam dei cessare non potest
 a petendo. sciens quia salus huius
 non potest sine gratia dei. **A**d huc quia
 te interrogantes sacerdotes. ce-
 terosque habentes scientiam spiritu-
 alium scripturarum? sicut precepit
 lex. interroga preem tuum et di-
 cet tibi: seniores tuos et annu-
 ciabunt tibi. **A**verite studio et la-
 bore legentes scripturas legis
 et prophetarum. **N**am deus ita nos
 disposuit esse. ut nec prudentes
 et laborantes circa scripturas
 acquiramus salutem scie sue gratia
 dei? ut ne nobis imputemur quod
 sciamus. nec tamen gratiam acquiramus.
 nisi studuerimus et laboraverimus
 circa scripturas. ne domum dei
 negligentibus detur. **Q**uia enim ad-
 iutorium infirmitatis humane.
Ad iutorium autem non dormienti-
 bus datur: sed festinantibus et
 non prevalentibus. **S**icut enim in bel-
 lo non omnes qui pugnat vincit?

nemo tñ vineā p̄t n̄ pugnare,
 rit: sic nō om̄s qui student
 et legūt acquirūt sciām sp̄ia-
 lem? nemo tñ acquirere p̄t
 nisi qui studiosus fuit ad le-
 gendū: aut assidūus ad au-
 diendū. Et fideles quidem
 et nō timētes deū inveniūt
 sciām legendo et studendo?
 sed nō illā que ex deo ē que
 per sp̄m datur: sed hanc q̄
 ex natā carnali q̄ per exer-
 citationē carnis acq̄ritur.
 quā habuerūt etiā gentilibus
 studiosi. Multa em̄ differē-
 tia ē inter sciās istas. Alii
 em̄ orōibus nō instat n̄ opi-
 bus bonis? sed per solū studū
 lōnū facty ē sciens: qū alijs
 p̄dicat. ip̄e sibi nō sentit qd̄
 p̄dicat. Si de ira dei loq̄t?
 alios quidem forsitā terret:
 ip̄e aut̄ nō timet. Si de m̄ia?
 alios q̄dem forsitā cōsola-
 tur: ip̄e aut̄ nō gaudet. Ali-
 os amonet a v̄dē: et ip̄e nō
 credit eis que dicit. Sed qū
 alios docet ab intus cōsā-
 cy videt sibi de v̄bis suis? q̄
 sciā que ex solis lōnibus est.
 ex ore p̄cedit: que aut̄ de sp̄u
 scō ē. ex corde p̄fert. Et ideo
 sp̄ualis sciā nō solū dicitur.
 sed et sentit? nō tñ in scrip-
 turis legit? s̄ ex corde sug-
 gerit? Et si alios terret
 ip̄e ampl̄ timet: si cōsola-
 tur. ip̄e mel̄ gaudet. Et oē
 qd̄ loquit̄ non tñ legit: sed

experimēto p̄bat. Ideo ergo pe-
 tam⁹ deū et opem boni: ut nō
 carnalē sed sp̄ialem sciām me-
 ream. Et hoc ē qd̄ dicit. **Pul-**
sate: et aperiet vobis. Pulsat
 em̄ deū. q̄ facit bona opa an-
 deū: oratione. et ieiunijs. et
 elemosinis. Sicut em̄ q̄ pulsat
 ostiū nō tñ voce clamat sed
 et manū? sic et qui bona opa
 facit: q̄ qui manū pulsat oi-
 bus bonis. Scriptū est em̄.
Concupiscis sapiām? serua ius-
ticiā: et deus p̄bebit tibi eam.
Sed q̄ dicitis? Hoc ip̄m peto
ut sciām et faciām? et quō pos-
sū facē p̄us qm̄ accipiā. Et
iam qd̄ potes fac. ut ampl̄
possis: et qd̄ scis serua. ut am-
plius sciās. Iusticiā em̄ ip̄a se
opatur: et ip̄a manifestat se.
Quō? Dū in iusticiā oparis
in te: iusticiā te opatur in se.
Itā oē artificū seipm̄ opat⁹
utputa oparis vineā. colligis
fram ei⁹. et delcatus i eis me-
lius oparis. Vides q̄ se colit?
fructificando tibi dū colit? Sic
et ex diūso. qui opus p̄m ex-
sequit? ip̄m p̄m cū sit in
mūdo sp̄s opat⁹ in eo delcā-
cionē peccandi: ut dū delcāt⁹
circa p̄m. ampl̄ peccet? sic
et qui iusticiā opatur. cū sit
ip̄a iusticiā sp̄s scis. opatur
in eo delcācionē faciende iusti-
cie: ut delcatus circa iusticiā
amplius faciat. Tale est qd̄

diat sapiā. Cogitatu habe in
 p̄ceptis dei. et in mādatibz ei⁹
 meditare semp! et ip̄e cōfir-
 mabit cor tuū: et cōcipiam
 sapiē dabit tibi. **V**ides q̄a ius-
 ticia ip̄a se opatur! te t̄mō
 ichoante et laborante. **S**ed
 et ip̄a se adaperit dū colitur.
Sicut em̄ qui peccat. dū pec-
 cat magis atq; magis tenebres.
 at mens illius. et a luce veri-
 tatis recedit! ita ut nulla sc̄a
 salutaris remaneat in eo. nisi
 sola malignitas. de qua dicit
 salomon. **S**apia impioꝝ ne-
 quicia ē. **S**ic et qui iusticiam
 opatur. dū opat. magis atq;
 magis clarescit mēs ip̄i⁹! et
 ad noticiā sapiē maioris asce-
 dit: et ip̄a se iusticia q̄ spe-
 culū offert an̄ oculos cordis
 ip̄i⁹. **D**einde si opa iusticie nō
 facis! id ē si nō pulsas: n̄ om̄
 re ex fide potes. **N**ā v̄tus orō-
 nis ē opus iusticie: oratio aut̄
 q̄ odor suavitatis ē opus bo-
 ni. **S**icut ergo res aliqua sine
 odore p̄t̄ ē. odor aut̄ sine re
 aliqua nō p̄t̄: sic opus sine ora-
 tione aliq̄ ē. orō aut̄ sine ope
 bono nichil ē: et si oras. nō
 ex fide oras. **N**ā sicut lucerna
 nō quidem ex oleo accendit.
 sed per oleū nutrit! sic fides
 nō quidem ex ope nascit: sed
 per opa enūtrit. **A**ut ita. **C**ū
 sup̄ mandasset oibz. papue
 aut̄ doctoribus! ut diligeret
 inimicos suos. et nō iudicaret

q̄ peccōres offendentes se: conse-
 quēs erant sicut iā dixim⁹ ne
 forte sub obtentu dilectionis
 et bonitatis eam̄ sc̄a dei et se-
 creta eis cōtarent. ideo insi-
 tit ne faciant hec dīcēs. **N**o-
 lite sc̄a dare omnibz. **H**uc aut̄
 dat eis q̄silū bonū. ut si dili-
 gat̄ inimicos suos. q̄ dei benigni
 p̄mitatores. et volūt eos
 eam̄ sc̄m̄ deū saluare: petunt
 deū pro illis et dabitur eis!
 querat eos qui perierūt i pec-
 catis. et iueniet eos gr̄a dei
 demonstrante: pulsent eos qui
 in erroribus sūt cōclusi. et ape-
 riet eos deus. ut habeat ser-
 mo eoz ad aīas eoz ingressū.
Sic si dicat de xp̄ianis qui por-
 corū more viuētēs. p̄diderūt
 se sc̄m̄ ymaginē dei. et ciden-
 tes ab hoīe. porci sc̄a sūt et pe-
 rierūt! querite eos amōnēdo.
 benivole p̄mittendo eis mīam
 dei: et in spem eos adducendo.
Sic em̄ paul⁹ eū qui q̄ porcy
 et nō homo idifferenter cōm-
 giū maculauerat p̄b̄ q̄sūt:
 et p̄ gr̄am dei iuenit. **G**entiles
 aut̄ ul' hereticos qui cū s̄libz
 p̄suasionibz mēdacioꝝ circūsep-
 ti sūt. et cōclusi infra claustra
 p̄fidie! pulsate eos doctrinis
 assiduis. et aperiet d⁹ eos sol-
 uens claustra p̄fidie: et habe-
 bitis in eos ingressū. sicut et
 xp̄s dicit in reuelacione ioha-
 nis. **E**cce ego sto ad ostiū et
 pulso! et qui aperit in tra-
 bo ad eū: et cenabo cū eo.

et ille meum. Ergo non temeraria
 de sancti dei. vel patres. vel gen-
 tiles. vel hereticos debemus sal-
 uare sub obtentu misericordie? hoc enim
 temeritatis est. non bonitatis: sed
 deum quidem petendo pro eis. ipsos
 autem vel querendo si perierunt: vel
 pulsando si clausi sunt. Et tunc
 si et nos digne petimus et illi
 sanabiles sunt: ex canibus et
 porcos immundis reformati effi-
 cient homines sancti. et sic impe et
 digne et sancti participabunt. et
 audiet secreta misteria. **Omnes**
 enim qui petit accipit. et quod que-
 rit inuenit: et pulsanti aperietur.
Quoniam dixerat petite. querite.
 pulsate. ne forte aliqui peccatorum
 audientes dicant. eadem ista. dig-
 nos facere hortatur: nos autem indigni
 et si petuerimus non accipie-
 mus? et si querimus non inuenie-
 mus. et si pulsauerimus non no-
 bis aperietur: vide quomodo eandem
 clausulam repetendo tam iustitiam
 quam peccatoribus misericordiam dei comen-
 dat dicens. **Omnes** qui petit
 siue iustus sit siue peccator. tantum
 petere non dubitet: quere non
 negligat. pulsare non cesset:
 cum constet neminem sperni nisi
 qui petere dubitauit a deo: quere
 neglexerit: pulsare cessauit. **Ut**
 autem cognoscamus bonitatem dei:
 dicamus de deo sicut christus dixit
 de nobis. Dixit enim spiritus. diligi-
 te inimicos vestros et cetera huius-
 modi: et addidit. Si enim diligi-
 tis diligentes vos. quid mercedem
 habebitis. Bone gentiles
 hoc faciunt. Proos ergo dicamus

de deo. Si deus tantummodo iustos
 et amicos suos exaudit et
 adiuvat: quomodo laudem bonitatis
 meret? Bone et homines cum sint
 mali. amicos suos rogantes
 se audiunt: et beneficia eis pres-
 tant. **Vides** quomodo dominus dicitur. es-
 tate misericors. sicut et pr-
 ve misericors est. qui sole sunt
 oriri iubet super iustos et ius-
 tos? et dat pluuia super iustos
 et iniustos: bonitatem dei voluit
 demonstrare? quia tam iniustis
 quam peccatoribus parata est bonitas
 eius. **Nec** enim credibile est ut
 opus bonitatis hominibus quodam
 inuigat in malis constitutis: ipse
 autem non faciat cum sit bonus.
Ergo omnes qui non habet iusti-
 tiam. ut a deo credat de regno celesti.
 a facere valeat iustitiam: aut
 certe non percipit fideliter. a non
 assinit studio et labore: aut
 non pulsauit operibus bonis: et
 ideo non est duricia dei non pres-
 tantis: sed culpa hominis negli-
 gentis. **Quibus** verum habet filium.
 et si petat ab eo panem: nunquam
 lapidem porriget ei. **Vide** quomodo
 nos ad spem diuine bonita-
 tis inclinatur: ne forte aliquis con-
 siderans quanta est differentia
 inter deum et hominem. et ponderans
 suam peccata deum desperat ipse
 tenere nec incipiat petere: ideo pa-
 tris et filiorum similitudinem itro-
 ducit: et ut si propter peccata nostra
 desperamus: propter paternam dei
 bonitatem speremus. **Parus** est

vbu de noticia dei pub. Lapis
 e omne medacu: et q̄q̄ illud
 habet in se scandalu offensio-
 nis ad animam. Vn̄ dicit proph̄a ad
 iustu. In manibus portabit te:
 ne forte offendas ad lapidem
 pedē tuū. Omnis enī iustus cui
 toditur ab angelis: ne forte
 i occasione offensionis iactent
 pes cōsacris ipi. Pisce aut
 possim? intellige vbu de xpo:
 serpētem aut ipm̄ dyaboli.
 Ut ergo impetrem? qd̄ deside-
 ram? duo hec querere debet?
 vnu quidē ut petas orōe. ut
 queras studio. et pulses opib?
 alterū aut ut panis a piscis
 sit qd̄ petas. Si aut nō que ex-
 pediūt petis. hoc ē carnalia
 que nocent aīe tue? q̄ lapis
 a serpens. nō tibi p̄stat eāam
 si petas: q̄a benignus p̄r ē. Alio
 quā si p̄stat noāua petenti:
 nō ē p̄r sed iūmicus. Si vos
 cū sitis mali. satis bona data
 dare filiis vris r̄c. Nō q̄a apli
 erat mali? sed q̄ntū ad cōpa-
 rationē dei qui solus singula-
 riter ē bonus. oēs mali vident:
 sicut ad cōpacionē niuis. a so-
 lis. omē mūdū sordidū videt.
 et omē lucidū obscurū videtur.
 Et vere: cū oēs p̄res mali sūt
 p̄ter deū. Ecce si hodie p̄r iūi-
 riā patit? a filio? statim affectus
 illius mutat? in odiū: et iactat
 tur illi forsitan et castigat. Nō
 q̄a ille faciens iūriā p̄r pec-
 cavit an̄ deū. nō p̄r suis illi
 iactat? sed q̄a illi fecit iūriā.

Alioq̄n si p̄r iūriā passus ē
 nō p̄ter suā iūriā iactaret
 filio? sed p̄ illius p̄am: in oī
 p̄co filioz sibi iactaretur.
 Nūc aut q̄n ipi iūriā patiūt
 dolent. fremūt: q̄n tūte aliter
 peccauerūt filij eoz in deū. nec
 curant. Deus aut offensus ab
 hoīe nō iō iactat? q̄a cū ip̄e
 esset deus cōstitutus. ab hoīe ē
 cōceptus: sed q̄a homo offendēs
 deū p̄dit animā suā. Vere q̄ nō
 iactatur de suā iūriā: s̄ dolet
 de p̄dicatione hūana. Et si casti-
 gat: nō suā iūriā vindicat:
 sed ut illū corrigat ad salutē.
 Audi illū p̄ proph̄tā dicentem.
 Si dereliquerūt filij eius legem
 meā? visitabo in virga iūsti-
 tias eoz: misericordiam vero meā nō
 dispergā ab eis r̄c. Et n̄ aut
 nō oīa petentib? p̄stat: s̄ bona
 timō? iō nō dixit. q̄tomagis
 p̄r v̄r dabit petentibus se: s̄
 addidit bō petentib? se. **Omelia.**
Omnia ergo quicq̄ **xxiii.**
 vultis ut faciat vob̄
 hoīes: et vos facite eis. Sup̄
 p̄ter satisficandā orōne mada-
 vit ut nō iudicet qui peccat
 in ipos? ita ex caritate ab or-
 dine narracōis excedens. ito
 dixit aliqua quedā. q̄le ē. q̄
 tu vides festucā in oculo fr̄is
 tui? et illud. nolite san̄ dare
 canib? et cetera que sequuntur:
 nūc aut ad mādātū q̄ cepit
 rediens ait. **O**mnia quicq̄ vultis
 ut faciat vob̄is hoīes: facite
 vos eis. Id ē nō solū mando

nolite iudicare ut nō iudicemini. qđ oēs sibi fieri volūt. ut cōm nozierit aliquibꝫ nō iudicentꝫ ab eis? sed et oīa quecuqꝫ volūt ut faciāt vobis hōiēs. faciāt eis: et tūc impetabiliter poteritis orare. **Prā** quecuqꝫ legē et pphete scriptim in oībꝫ pcepterit scripturis. i hoc cōpē dīo q̄tinent mādato: quasi īmūtabiles arboris rami i vna radice. **Intente per angustā portā.** Tercia h̄ cōsequētia ad tētia iusticiā ieiūmij p̄tinet? et est p̄ doctrinē de ieiūnio facit: ut sit talis ordo narratōis. Tu autē cū ieiūnas unge caput tuū. et facie tuā lava! ne pareas hōibus ieiūnāb: sed p̄a tuo qui est in abscondito! et p̄ tui qui videt i abscondito: reddet tibi. **Intente per angustā portā!** qm̄ oībꝫ quidem iusticiā intēdit ad vitā etnā angustus ē hōi vincti i carne. p̄pter adūstiatē natē carnalis: nullius autē sic ē angustus et laboriosus. quō ieiūmij sinceriter cōsumati. Et ut scias attēde. **Oēs** quidē passioēs carnales dicit et sūt. et spū c̄nis mōuetur: sive ira. sive supbia. sive invidia. sive auaritia. sive vana gl̄a! p̄cipue tñ sūt tres q̄ nales et intime. et p̄prie carnis passioēs: esta et potus. deinde amor viri ad mulierē. et mulieris amor ad virū. i t̄cio loco sopnūs. qm̄ sine illis gđe passioibꝫ neqꝫ consistē p̄t car-

nīs nata. Ergo q̄ p̄tes qđam nō et suplemēta sūt natē carnalis. **Prā** ad oēs illas passioēs nō nēritas nature c̄nalis urget? s̄ p̄cipuo spūs c̄nis: ad istas autē ipā nēritas natē carnalis. Ideo et ḡuins ē eas a natā carnali p̄cidere: qm̄ ceteras passiones. **Prā** omnes illas passiones p̄cidere labor ē p̄ colluctationē cordis? istas autē passiones p̄cidē nō solum labor ē: sed cōsumē et contēte. ac interficē ipām carnalē naturā. et q̄ trūcatur substan- ciā ipām. queadmodū si quis p̄cidet aliqd mēbroꝝ ip̄tus. Si ergo hee tres passiones naturales sūt et intime et p̄prie natē carnalis? nullius passio- nis abstinētia sic satisfiat cor- pus quō abstinētia h̄at: ut sit castus. ut sit ieiūnꝫ. ut sit vigilijs p̄sēntab? et nulla il- larū passioē sic cōmquinat corpus quō passiones iste: ut sit homo a fornicariis. a epulatore. a deditus sopno. Ideo et ap̄lus dicit. Omē p̄c̄m qđcūqꝫ fecerit hō extra corpus ē. qui autē fornicat in corpꝫ sui peccat: q̄a p̄prie de ipā natā corporis passio fornicationis egreditur. Et dñs in euāge- lio epulatore p̄ponit dīnitē: cui pauper lazarus adiacebat. Et abrahā nō dicit sibi et fili recordare q̄a tu hoc et hoc fecisti in vita tua. et nūc crucia- ris: sed quia bona recepisti.

Et ubiq; dñs in euāgelio p̄a-
 pit assidue vigilare. Ergo p̄t
 oēs quidē iusticias: p̄cipue tñ
 p̄ laboriosissimū ieiunium dicit
 Intrate p̄ angustā portā & por-
 ta p̄dicois ē dyabol⁹: p̄ quē
 introit⁹ in gehēnā. Porta autē
 uite ē xp̄s: per quē introitur
 in regna celestia: de qua dcm̄
 ē. Hec porta dñi: iusti intra-
 bur̄ in ea. Lata autē porta dicit⁹
 ē dyabol⁹: nō magnitudie
 ptatis extensis: s̄ effrenate
 supbie licētia dilatatus. Tale
 aliq; dñs dicit. Bñ paupes
 spū. Paup spū ē: qui cū sit
 magn⁹ modiciū se ostendit.
 Dives autē spū ē: qui cū sit
 modici⁹ cōdit se magnū: si-
 cut dyabol⁹ supbia elat⁹. Q̄
 cū esset mister dei in celo: q̄
 deus sup celos extendē se usque
 pauit contra dñm. Porta autē
 angusta dicit⁹ xp̄s nō ptate
 p̄nitatis exiguis: sed hūili-
 tatis rōe collectus: sicut ip̄e
 de se testimonium dat. Videte
 q̄a mitis fū: et hūilis corde.
 An nō tibi videt⁹ ptate latissi-
 m⁹. hūilitate angust⁹? qui cū
 esset dñs maiestatis: q̄i homo
 in hoc sc̄lo voluit apparē: et
 quē totus nō capit mūdus!
 seipm̄ inter angustias uteri
 v̄ginalis inclisit. Et alias
 itelligit⁹ dyabol⁹ porta lata.
 et xp̄s angusta? q̄m dyabo-
 lus om̄s ptas inuoluit. et

uniūsam mundi sarcinā banila-
 tes. recipit et ducit in morte?
 xp̄s autē nō recipit in se. nisi
 qui se oibus ptas exuerit. et
 deposuerit oem sarcinā mu-
 di. et facti fuerit subtiles & spū-
 ales: ut q̄les intrent in mūdi-
 tales exeat de mūdo. Adhuc
 latus dicit⁹ dyabol⁹. q̄m apud
 illū sine lege sūt oīa: xp̄s autē
 angust⁹. q̄a sub rōe legis ap-
 eū unīsa q̄sistit. Quicq; si-
 ne lege ē. solutu⁹ ē: qd̄ ante
 sub lege ē semp angust⁹. Via
 autē p̄dicois ē oīs iniquitas. Di-
 cit⁹ autē sp̄tiosa. q̄a nō ē ita
 regula veritatis et discipline
 inclusa? sed p̄ diuisa carnalium
 voluptatū diffusa: et ambu-
 lantes in ea nō qd̄ debet agē
 hoc agunt. s̄ qd̄ eos delatuerit
 h̄ sequit⁹. Voluntas eoz lex
 ē ipoz? et nō ipi sub lege
 sūt: sed lex sub illis. Via autē
 uite ē oīs iusticia. Dicit⁹ autē
 arcta ē? q̄a intra regula veri-
 tatis et discipline inclusa ē:
 et ambulātes in ea nō qd̄
 delatit eos hoc faciunt sed qd̄
 debet? q̄a lex voluntas eoz
 ē: nec ē sub illis lex. sed ipi
 sub lege. Considerandū autē
 ē q̄a via ducit ad portā? et
 nisi q̄s ambulauerit p̄ viā:
 nō p̄t venire ad portā. Sic
 et qui iusticia faciunt: illi soli
 p̄t cognoscē xp̄m. et itare
 p̄ ipm̄. Q̄m autē nō ambulāt
 per viā iusticie. impossibile ē

ut vere cognoscant xpm: quibus
 multi eam non ambulantes per ius-
 ticiam. Videant cognoscere xpm.
 Si autem nec fuisti. nec es in via
 iusticie? et putas te cognoscere
 xpm: mentiris. Sicut enim qui
 audit quam mel dulce est nec gustat
 de osillo? nomen quidem mel-
 lis cognoscit: gratiam autem nature
 eius ignorat: sic et qui audit
 quam xpc est filius dei. iusticia autem
 eius non fuerit usus. homo non
 nomen xpi cognovit: gratiam autem
 nature eius ignorat. Ideo non dicit
 propheta. audite et videte quam
 suavis est dominus: sed gustate et
 videte. Non ergo aliquid audimus
 de xpo. nomen xpi cognoscimus
 in homine ut dixerimus? quoniam autem
 iusticiam dei facimus? ipsum xpm
 gustamus? Sicut nec invenit in
 manus dyaboli: nisi qui in via
 ambulat peccatorum. Vis non invenire
 in dyabolo? Dedimus viam
 que ducit ad illum: et nulla habet
 in te dyabolus potestate.
 Si autem ambulaveris in via que
 ducit ad illum: iam non dyabolo im-
 putes perditionem tuam: quia ille non
 te tenet ad se. sed quia tu ipsi ad
 illum. Nam porta dicit ad viam.
 Sed via ducit ad portam. Sic non
 peccatus dyaboli ducit homines ad pec-
 catum: sed peccatum ad dyabolum ducit.
 Vides ergo. hec via perdi-
 tionis quam nociva est. quia spaciousa
 est: et ideo non solum volentes. sed
 et nolentes inveniunt in ea. Et
 difficile est: ut natus in hoc mu-
 do non aliquantulum inveniat in ea.

Quia lata enim delonge videtur:
 et ideo etiam infantes antequam via
 vite vel intelligant ista vident.
 Et cum intraverit quis in ea pro-
 ut vult se agit? nec conangus-
 tat in aliqua parte: ita ut delectet
 enim ambulare per eam. Am-
 bulat enim in ea gaudentes ri-
 dentes: non solum manducantes et
 bibentes: sed etiam denotantes
 tebrantes. Ambulat in ea di-
 vites. mendicantes. puerantes.
 aliena tollentes: et se divites
 facientes. Ambulat in ea cum
 uxoris? non solum cum uxoris:
 sed etiam fornicantes et adulte-
 rates. Quid sit tribulatio nesci-
 unt. Et quis non delectetur quoniam
 tibi ad carnem ambulare per eam?
 Hec autem via angusta primum non
 facile videtur: et ideo qui vult in-
 trare in eam. necesse est ut aliquantulum
 enaget in via illa spaciousa:
 donec considerans aliquam inve-
 niat istam. Et cum intraverit
 in eam non prout vult agit: ut
 cum enim parte conangustat. ita ut
 penitent enim intrasse in eam. Am-
 bulat enim tristes. lugentes et
 ieiunantes: et si manducantes
 et bibentes: tamen non sine lege ti-
 moris manducantes et bibentes.
 Ambulat pauperes et divites
 non sibi sed alijs: aliena nec tan-
 geres. sua dispentes. Ambu-
 lant casti et si cum uxoris: tamen
 non sine lege timoris amorem
 suum dispentes: blasphemati.
 iniuriam passi. et spoliati. Et
 que non penitent quantum ad carnem
 intrasse per eam. Et non mire-

vis. q̄a duri q̄d nō penitent in-
 trasse per eā. **A**udi p̄pham di-
 centē. Mei aut̄ pene mohi sūt
 pedēs. pene effusi sūt gressus
 mei: q̄a **X**elam in peccatorib⁹
 pacē p̄coꝝ videns. **I**deo viden-
 tes hoīes hāc tribulatū et an-
 gustam viā: mlti recedūt ab
 ea. **E**t quidā ab iūcio nec ac-
 cedūt ad eā: nec volūt eā vi-
 dere. **Q**uidā aut̄ garrificetes
 volūt eā vidē et accedūt ad
 eā: sed dū cōsiderat angustias
 et labores ei⁹. recedūt
 ab ea. **A**lij aut̄ audaciores.
 et intrāt in eā: et postea dū
 supinet labores et angustias
 ei⁹: iterū reuersi egrediunt̄
 de ea. **A**d huc aut̄ sp̄tiosa illa
 dicit̄ viā. eā hāc causa: q̄a
 oīa que sūt. vxores. filij pa-
 rentes. amia. aurū. Argenti.
 vestimēta. dom⁹. possessiones.
 oēs spēs ciboz et potū. oīa
 artificia. oīs negocia. aōnes.
 militiae honores. et q̄cūq̄ i sēlo
 ē. q̄d aut̄ visu delat̄. ā audi-
 tū. ā odoratū. ā gustū. ā tac-
 tū. vie p̄dicōis sūt: nō q̄a oēs
 qui ambulāt in illis reb⁹ pec-
 cant. sed q̄a oēs iste res ad
 peccm̄ cōpellūt. **V**ia aut̄ vite
 angusta ē: q̄a vna ē species
 id ē abstinecia oīm rerū. **Q**ui
 em̄ separat se ab oībus reb⁹
 illis. saluatur. **N**ō dicim⁹ q̄a
 oēs qui sūt in illis peccāt: sed
 qm̄ q̄ se separant ab illis oēs
 saluant̄. **S**eparat aut̄ se nō
 corpe sed aīo: nō loco sed actu.

Nā q̄nis sit in mūdo. nō vide-
 tur ee i mūdo: q̄ nō vnt̄ mūdo
Attendite. **O**melia. **xv.**
A falsis p̄phetis. **S**up
 madanit aplis suis dñs ne ele-
 mosinas faciat corā hoīb⁹ ut
 videant̄ ab eis sicut ypocrite:
 et ut ne orent ut ab hoīb⁹
 videant̄ sicut ypocrite: et ut
 ne ieiunēt corā hoīb⁹ se osten-
 dentes sicut faciūt ypocrite.
Et docuit illos ut ne sic faci-
 ant et instruit eos: q̄a pos-
 sibile ē in ypocriti et demo-
 sinas facē. et orare et ieiuna-
 re. **P**roter q̄d q̄i tā aliq̄ cognos-
 cetis q̄ahet oīa in ypocriti fiet
 p̄nt̄: loquit̄ dices. **A**tendite
 a falsis p̄phetis. qui veniūt ad
 vos in vestimētis oīū: abint⁹
 aut̄ sūt lupi rapaces. **Q**ue sūt
 vestimēta oīū. **S**pecies sila-
 te religionis. **A**lemosina silata.
 vestimētū oīū ē: nō opus
 oīū. **I**eiuniū similitū vesti-
 mētū oīū ē: nō opus oīū.
Et cetera spēs pietatis q̄bus
 vestiūt se lupi rapaces. **N**ulla
 aut̄ res sic exterminat bonū:
 q̄admodū silatū bonū. **N**am
 manifestū malū: q̄i malū fit
 giūt et cauet̄. **M**alū aut̄ sub
 specie boni celatū dū nō cog-
 noscit̄ nec cauet̄: et sic q̄si
 bonū suscipit̄: et coniunctum
 cū bono exterminat bonū. **S**ic
 serui dyaboli pessime tūc xp̄ia-
 nitatem corripunt qm̄ se simi-

lant xpianos? de quib? amo-
 net discipulos suos xpr: ma-
 gis aut nos oēs p illos diceb.
Attendite a falsis pphetis. *Da*
 magna vtilis ē boni cognoscē
 malū: et firma tutela salutis
 ē scire quē fugias. *Heresis pi-*
culosa quidē res ē: sed utilis.
Valde piculosa: qā mlti seducti
 tur in eā et perent. *Utilis autē?*
 qā teptantur fideles p eā: et
 ab ifidelibus segregant. *Qui*
mimūrat de piculo teptacionis:
mimūrat de p̄mio probacionis.
In nullo em negotio p̄t vq̄es
 iueniri: nisi p̄cesserit labor.
Quātomagis in sp̄ualib? reb?
 n̄ p̄cesserit teptacio nō p̄t esse
 p̄bacio. **Attendite a falsis pphis.**
P̄mū scire oportet: qā sūt oīo
 falsi xpiani. *Nā nulla res sic*
p̄dit xpianos veros q̄ her: qā
quoscuq; viderit dicit xpianos.
q̄ xpianos eos estimat. Si
em cōstat qā sūt falsi xpiani:
aut ille ē falsus xpianus. aut
tu. Si tu: nō ille. Si ille? ut q̄
cū estimas de quo tibi xpr mā-
davit qā xpian? nō ē? Quē
deus nō sūm cōfiter? filiū? tu
quō tibi estimas fr̄em? Sed
forte dicis. Quō possu illū di-
cere nō ē xpianū quē video
xpm cōfitemē? altare habete.
sacrificiū panis et vini offerē
te. baph̄zante. scripturas scōz
legentē. oēm ordinē sacerdotij
habentē. Vir sapiēs si nō con-
fiter? xpm. et manifesta esset

gentilitas illi? et seducebaris
 in eā. *Isania erat qā seduceba-*
ris? nūc aut qā cōfiter? xpm
sed nō sic quēadmodū xpr
mādavit: negligēcie tue ē
si ab eo seduceris. Qui em
in occulta fouea cadit. negli-
gēs eē dicit? qā non tante
p̄sperit. Qui aut ī mani-
festā cadit: nō negligēs dicit?
sed insan? Quod aut de fili-
tudie eccl̄asticorū miseriorū
diristi h̄ audi respōsū? qm
et symea oīa habet membra
hoīs. et p oīa hoīez vmitat?
nūq̄ p̄pterea dicendū hō ē?
Sic et hereses oīa misteria
 ecclē habēt et vmitant: sed
 nō sūt ecclē. **Deinde scēs dñs**
 qā nō erant manifesti genti-
 les sed absconditi sub nomie
 xpiano: iō nō dicit aspice.
 sed attendite. **Aspicē ē sim-**
 plicit? vidē: attendē aut ē cau-
 te cōsiderare. **Ubi em certa res.**
 et idubitalib? aspicit: ubi
 aut īcerta res. et dubitalib?
 attēdit. **Scēs ergo xps qā**
 ē in illis aliq̄ qd alijs p alijs
 alio videbat? desup postū. ali-
 ud idus indusit? iō dicit at-
 tendite: ut scias qā nō cor-
 porali aspectu attendendū ē.
 sed vigilancia sp̄uali. **Si em**
 corporaliter alios aspicias cog-
 noscē nō potes: qā scemata
 xpianitatis habent. **Nā hoēs**
 passibiles qm potestis videre

mendacia? veritatis velamine
 coopta. **P**rimo g^o attendendū ē
 p^{er} opa bona. **S**i em̄ opa iusti-
 cie facim^{us}? et a nullo errore de-
 cipim^{ur}: et ip̄i oem̄ sentim^{us} ex-
 torem. **N**ā ip̄a res faciōt exte-
 re: que faciōt alteri^{us} errore nō
 cognoscē. **N**ā qui nō cognoscūt
 mendaciū alteri^{us}: suā nō intel-
 ligūt veritate. **E**rgo q̄ diu opa
 bō faciōm^{us}: ip̄m̄ lumē iusticie
 an̄ oculos nr̄os adaptat verita-
 tē. **S**ic et patr̄a peccaciū sensū
 tenebre scē faciōt: ut nō viden-
 tes mendaciū cadant. **V**ide em̄
 ab initio ex quo inter hoīes se-
 minat^{us} ē error fidei. nō error
 dyabolic^{us} fecit hoīes malos:
 sed hoīes mali dyabolici sibi
 fecerūt errore. **S**i error fecit
 set hoīes malos: culpa erat
 dei qui tales hoīes fecit ut ab
 errorib^{us} seducant^{ur}. **N**ūc autē
 culpa ē hoīs qui voluntarie ele-
 git errore: q̄ nō p̄nt ^{errores} p̄uale
 m̄ hoīe nisi patr̄a p̄cesserūt. **P**ri-
 us em̄ patr̄is plurimib^{us} extecut^{us}
 hō: et sic dyaboli seductione
 decipit. et cadit i morte. **Q**uē
 admodū em̄ sole manēte nō
 p̄ualet nox: cū aut recesserit
 ad occasū tūc occipat mūdū?
 sic q̄ diu lumē iusticie i hoīe
 fuerit: tenebre erroris em̄ nō
 apprehendūt. **E**rgo bonis opib^{us}
 vigilandū ē: q̄ error nō ge-
 nerat patr̄a. sed patr̄a errorem.
 sicut dicit sapia. **I**mpietas ho-

mine trahit ad errore. **A**tten-
 dite. **S**ic amonet attendite q̄
 inuito deo dyabolus hereses ito-
 ducat: nō inuito sed pmittēte.
Si em̄ gentes nō credidisset i
 xp̄m̄: intelligebam^{us} v̄tute suis
 se dyaboli qui gentes credē nō
 pmittit. **N**ā si dyabol^{us} aliq̄ po-
 tuisset: ab initio credē nō permi-
 sisset. **N**ūc aut ex eo qd̄ om̄s
 gentes crediderūt: sed postea
 ex credentib^{us} fce sūt hereses?
 manifestū ē q̄ nō fuerit v̄tus
 dei: sed pmisso dei. **E**t quare
 sic amonet? q̄ qui noluit fieri.
Quia nō sine iudicio vult ser-
 uos suos habere: ideo misit tēp-
 tationē. **Q**uā aut nō vult per-
 ignorācia eos perire: ergo tēp-
 tationē mittit. ne mali cū bo-
 nis coronēt^{ur}. **I**deo aut amonet:
 ne boni cū malis peant. **A**tten-
 dite vobis a falsis p̄phetis. **S**crip-
 tū ē. **O**is lex et p̄phete vsq̄ ad
 iohāne. **N**ō q̄ futuri nō erat
 post iohāne: fuerūt em̄ agab^{us}
 et silas. et mlti. **S** q̄ p̄pheta
 de xp̄o nō erat futuri post eū.
Ergo post iohāne p̄pheta qd̄
 cessavit. **P**phete aut et fuerūt
 et sūt: sed nō qui p̄phetarent
 de xp̄o? sed qui interpretant^{ur} ea
 que de xp̄o ab antiquis fuerūt
 p̄phetata: id ē doctores eccl̄az.
Bed et om̄s xp̄iani p̄phē dicit^{ur}
 tur: qui in regnū et sacerdotiū
 et in p̄pheta vngūt^{ur}. **N**ec em̄
 q̄s p̄ p̄pheticos interpretari sens^{us}:
 nisi habeat sp̄m̄ p̄phete. **H**ec

aut dicitur: ut ordinam? quia
 pphē de quib? loquit? doctores
 dicit. Sciens ergo dñs futuros
 ē falsos doctores heresi dicit,
 sanū cont? veros doctores. q̄ scrip-
 turas pphetias et apostolicas
 p̄lisa int̄pretatōe q̄funderet. iō
 p̄ aplōs suos om̄i carlax docto-
 res amonet dicit. Attēditē vo-
 bis a falsis pphetis. Et ne for-
 te dicit aliq̄s heretic? doctor.
 q̄ nō dicit falsos nos pphetas
 sed gentiliū et iudayoz doctores:
 iō addidit dicit. Qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium. Om̄i-
nis et de iudayis quidē falsis
aplis et pphetis ista p̄dicit: tñ
 de illis iudayis qui in xpm q̄-
 dem fuerat credituri ex eis? lo-
 quētes aut? puerisa et scdm sug-
 gestionē maligni spūs ad cor-
 r̄ptionē xpianoz fuerat lo-
 cuturi. de quib? canēdis ī oī
 eplā sua sollicitate monet apls:
 quoz filij sūt et heretici nō.
 Oves em̄ p̄p̄e xpiani dicit:
 vestimētū aut? ovile. ē xpiani-
 tatis spēs. Vides q̄a de hereti-
 cis loquit? xpianis xp̄s fugi-
 endis? qui a foris in scemate
 xpi vident? ab intus aut? cō-
 fessiois efficitate gētiles.
 Et isti multo p̄iculosiores sūt
 q̄ illi iudayici? qm̄ illi quidē
 reiecti ab apls. et vocati ext-
 rānēti xpianoz extrānici va-
 gabant? et furtis quosdam
 corripēbat incautos. Isti aut?

q̄i fundati xpiani: et ecclias
 suas habentes. Et quid dico?
 Ecclias eam regentes palam
 cū libertate subvertūt: et sic
 multiplicati sūt ex diuiso xpia-
 ni potius vagi. q̄ illi. Et quō
 nō sūt p̄iculosi? aut quō sua-
 dent ml̄tis? Et ne adhuc di-
 cat hereticus q̄a de veris p-
 xpianis doctorib? loquatur.
 qui xpiani quidē sūt. tñ p̄cō-
 res sūt: oīs em̄ xpian? q̄ fa-
 cit p̄cām falsus dicit? xpian?
 Et v̄e quidem ē. q̄a xpian?
 qui facit p̄cām nec penitet
 de p̄cō falsus ē xpian?: tñ
 ut scias q̄a nō de xpianis
 p̄cōrib? sed de hereticis doc-
 torib? loquat? nō tñ dicit q̄
 veniūt ad vos in vestimētis
 ovium: sed addidit. Ab intus
aut? sūt lupi rapaces. Cristia-
ni aut? doctores et si fuerit
p̄cōres. serui quidē carnis di-
cūt? q̄a vincūt? a carne? tamē
ppositū nō habent p̄dere xpia-
nos: et ideo nō dicit? lupi ra-
paces. Vides ergo q̄a manifes-
 te de hereticis doctorib? dicit?
 qui eo p̄posito scema xpiano-
 rū suscepērit p̄vidente dya-
 bolo ut xpianos in quo seduc-
 tionis morsu dilaniarent?
 De qualib? lupis ad ephesos
 dicit apls. Scio qd post deces-
 sū meū intrabūt lupi graves
 in vos nō p̄cētes gregi? et
 ex vobis ipis erient p̄versis
 loquentes: ut abdicant disci-

pulos post se. Audi ergo qui
doctus ab hereticis putas te
eruditum: et baptizatus ab
eis putas te xpianum factum.
**Vides doctores hereticos: qui
dicunt a xpo deuoratores.**
**Si ergo eruditus es ab here-
ticis: imptus es. non eruditus.**
**Si baptizatus es: deuoratus
non saluatus. Nam luporum deuo-
rator est: non saluare. Quid ergo?**
**Et fructibus eorum cognoscetis
eos.** **Scientia enim hominis est confessio
fidei eius: et opera quibus facionis
ipsius.** **Si ergo videris hominem
xpianum? statim considera si co-
fessio eius conueniat cum scrip-
turis: verus est xpianus. Si autem
non est quemadmodum xpc man-
dauit: falsus est. Sic enim et
iohannes cum de hereticis scrip-
sisset eplam. non dixit si quis
venerit ad vos non habens xpi
nomen nec autem ei dixeritis:
sed si quis non attulerit istam
doctrinam. Iudicium xpianitatis
non ad nomen retulit. sed ad co-
fessionem? quia non solum nomen
xpi xpianum facit. sed et veri-
tas xpi: quia in nomine xpi mul-
ti ambulat. in veritate autem
eius pauci. Deinde videt. Nunc
quis lupum persequitur aliquando.
**Sed lupus ouem. Sic enim et
cayn persecutus est abel: non
abel cayn. Sic ismahel perse-
cutus est ysaac: non ysaac ysa-
mahel. Sic esau iacob: non****

iacob esau. Iudei xpm: non xps
iudeos. Heretici xpianos: non
xpiani hereticos. Ergo ex eorum
fructibus cognoscetis eos. Si
quis lupum cooperat pelle ouili.
non illum cognoscas: non autem per
vocem. a per actum. Omnis idina-
ta dorsum balat: lupus in
aerem conuertit caput suum
contra celum et sic ululat. Sic
ergo secundum dei vocem humilitatis
et confessionis emittit: omnis est.
Qui autem aduersus veritatem
turpiter blasphemias ululat
contra deum lupus est: sicut dixit
propheta de illis. Iniquitates in ex-
celsis locuti sunt: posuerunt in
celum os suum. Omnis herba
maduit: lupus carnibus delectatur.
Quem videris ergo de
parto scripturarum herbas flo-
ridas iusticie colligere. omnis
est: quem videris autem in sanguine
persecutionis gaudentem. lupus
est. Adhuc autem considera vni-
tes quos facit: utiles sunt. a inu-
tiles. Vnales sunt. que mirabiliter
fiunt et ad salutem proficiunt:
utputa infirmos curare. et alia
humorum que fecit xpc. Vanae
autem sunt. que a diuinatione quodam
faciunt videntibus? utilitatem
autem afferunt nullam: utputa
volare per aerem sicut et deum
dyabolus hortabatur? statuas
facere ambulare. a commiseri
flamme et non comburi: et alia

qualia symon fecit. **N**ā plena
 opa ex deo sūt: qā et ipē ē
 plen⁹. **V**acua aut ex dyabolo:
 sicut ipē vacu⁹ et van⁹. **N**ā
 qā quedā mirabilia fiūt ex
 deo: quedā aut ex dyabolo:
 demonstrat uxorē dē. **N**on
 em dixit. nemo facit signa
 nisi sit deus cū illo: s̄ nemo
 facit hec signa que tu facis:
 nisi sit deus cū illo. **E**t an
 tea quidē ex hoc solo cognos
 cebant⁹ falsi pphē et veri: si
 uilia ul' iutilia facerent sig
 na. **N**ūc aut qā futurū ē ut
 eā ex pte bona faciendorū
 signorū dyabolo det⁹ potestas?
 etiā aliud q̄rere debem⁹ si ne
 cessariū ē scdm t̄p̄s: aut nō
 ē necessariū. **S**i em mirabilia
 xpc p̄ q̄firmacionē ifidelīū
 faciēbat. nō ppter ipōs quos
 sanabat? ipōs em in fide sa
 nare poterat nō in signo: ma
 nifestū ē qā mō cū nullus
 sit ifidelis. faciendorū mira
 culorū nātās nō ē. **E**rgo si
 iuhle fecerit signū falsus ē
 pphā: qā nō facit ut aliūm
 edificet in fide. sed ut se oste
 dat in ope. **N**ūq̄ colligūt
 de spinis uinas? **ā** de thulis
 fias. **Q**uia misterīū habet
 in se xpi. **S**icut em botrus
 mlta in se genna ligno medi
 ante suspēdit: sic et xps ml
 tos fideles p lignū c̄as tenet

adiuctos. **S**iliter eā sicut fi
 cus mlta genna uno tegmīe
 tenet idusa: sic et mltos fide
 les quodā dulci caritatis com
 plexu una tenet ecclā. **E**t sūt
 in fici signa h̄: caritatis qui
 dē in dulcedie? unitatis aut
 in cōiunctione ḡnoꝝ: sicut
 scriptū ē. **D**eus qui habitare
 facit unanimes ī domo. **I**n
 uia aut ē pacē q̄d signū
 qā in t̄raulat mittit? gau
 dij aut in spe qā uinū letifi
 cat cor: sincerat. qā nō ē p
 mirtū. et deliciao suauitatis.
De hīs scriptū ē. **S**ancty aut
 sp̄s ē caritas. gaudiū. pac
 paciā. bonitas. mansuetudo:
 fides. modestia. q̄necia. **S**pi
 ne aut sūt heretia: sicut ser
 mo iste demonstrat sup̄ius di
 cēs. **A**tendite a falsis pphē
 tis. **E**rgo nō pnt spine et tri
 buli ecclesiasticos fr̄is pfer
 re. **S**ed qd pferūt. **V**ulnera.
 tribulacōes zc. **Q**uēadmodū
 spina ul' tribul⁹ ex quacūq̄
 pte illā porcyzeris habet aci
 leos: sic eā seruos dyaboli
 ex quacūq̄ pte q̄sideraueris.
 iniquitatib⁹ pleni sūt. **S**i loq̄
 tur: in dolo loq̄tur. **S**i tacet:
 male cogitat. **S**i irascit⁹: insa
 nit. **S**i patient⁹ agit? tēp̄s
 expectat nocēdi: et oportuni
 tatē qm nocent. **S**i male agit:
 nō eubescat. **S**i bñ facit: ad
 uanā glām p̄t hōnēs facit.

Quo pferat fructu bonu? dicitur
 iudic dyabolus e. Sub bo
 arbore hestie et aialia requi
 esant? sub spinis aut nullu
 aial requiesce pt: n tmm
 serpetes. Sic iuxta fideles ho
 mines et boni et mali pace
 cape pnt? iuxta ifideles aut
 hoies. nemo pt pace habere.
 neq reqesant in eis n tmm
 serpetes id e demones: q ha
 bent dibilia in pectorib? eoz.
 fructus eozu nulli pcedit ad
 usum: umbra refrigerij no est
 in eis. Et veru quide. qa spi
 nas et tribulos oes hereticos
 appellavit? tm forstam sciens
 dñs hac heresim ee pualitu
 ta p oibus. tribulos eos appel
 lauit: q trinitatis pfectores.
 et triangula impietate i sua
 pfidia bauilantes. No pt ar
 bor bona malos fructus facere:
et no pt arbor mala facere
fructu bonu. No dicit arbor
 mala no pt fieri bona. neq
 arbor bona mala? alioquin
 qui malus e. a deo ess qd ma
 lus e: et qui bonus e. a deo ess
 qd bonus e. Aut aut dicit sic.
Malus no pt face fructus bonos.
 id e qm dñi malus e: si vero fr
 uctus fuit bonus. pt. ut dñs isrl
 qd malus e aut bonus. volun
 tatis eius sit. no nate. Nam si
 volebat et no poterat fructus
 bonos pferre. nate erat: si at
 pt et no vlt. arbitrij e no
 nate. Ergo seruis dei no pt

face malu. Et si videt aliqui
 qa male facit? considera caute
 ipm malu eius: et iuenies
 eu abitus ee bonu. Nam ex
 pposito bono. eam qd videtur
 malu bonu e: qa ppositu bo
 nu malu opus excusat: ma
 lu aut opus bonu ppositu
 no qdpuat. Vidisti moysen
 homicidm faciente? sed no
 ppter sua iuria: sed p seruo
 tu dei vindicta. Vidisti iacob
 aliud loquente in lingua. et
 aliud habente i corde ai dice
 ret ad esau. qa vidi facie tua
 sicut qui vidit faciem dei?
 sed no ut deaperet eu: sed ut
 cōpesceret. Silliter malus no
 pt face bonu. Et si videtur
 tibi face bonu? considera caute
 ipm bonu: et iuenies illum
 ab intus ee malu. Nam qd ex
 pposito malo fit: eam bonu
 malu e. Nam bonu opus malu
 ppositu no excusat: malu
 aut ppositu bonu opus qdpu
 nat. Si videtur ifidelem hu
 lem. a mansuetu: scito qa sub
 dolus in corde e. De talibus
 em dicit ppha. Molliti sūt
sermone eius sup oleu: et ipsi
sūt iacula. Si videtur bo opa
 faciente: itellige qa p hoies
 facit. De illis em dicit dñs.
 Omnia faciunt: ut ab hoibus
 videantur. Sicut ergo q bonoz
 hoim oia eam mala bo sūt:
 sic maloz hoim oia eam

bona mala sunt. Si ergo vide,
 tis aliquē deū in veritate nō
 colente q̄ bonū? ne credas
 oculis tuis et dicis bone vi,
 te illū: sed crede magis deo q̄
 tibi qui dicit. Nō p̄r arbor
 mala: facē fixā bonū. Si
 aut̄ dicis illū bonū: mēdare
 fecisti xpm̄. Tu enī vides que
 sūt in facie: deus aut̄ q̄ sūt
 in corde. Sicut enī in orto ml̄,
 te sūt arbores fixā iutilem
 facientes? in siluis aut̄ non
 inuenit̄ bonū facies: si autē
 faciūt. inspidū faciūt et acer,
 bū? sic ecclia que ortus ē xpi
 salomone dicere. ortus q̄du,
 sus. fons signat̄. soror mea
 paradisis cū frōi pomorū.
 ml̄i sūt mali: in ecclis aut̄
 heresi que sūt silue deserte
 nemo ē bonū? q̄a et si aliq̄s
 bonū. p̄ hores ē: et nō p̄pter
 deū. Hec scdm̄ fidem dixi. Quid
 aut̄ scdm̄ wem̄? Audi. Qui,
 aiq̄ facit: aliq̄ ē p̄pter qd̄
 facit. Et nō facit aliq̄ p̄pter
 nichil. Qui pugnat̄ p̄pter
 pdam. ā p̄ glām victorie
 pugnat. Qui navigat: p̄pter
 nōitate. ā p̄ lucū navigat.
 Sicut nichil p̄t nasci sine ca,
 dice: sic nichil p̄t fieri sine
 causa. Sic qui bonū facit?
 aut̄ p̄t retribucione regni
 celestis facit: aut̄ iudiciū pe,
 ne. Interrogo ergo te: infidelis
 p̄ qd̄ faciat bonū. P̄pter iū,

diciū pene dicit. Sed non ti,
 met deū. Quid aut̄ nō time,
 at deū ne peccet in ope: qui
 nō timet ne peccet in fide?
 cū sit peius male credē qm̄
 male agē. P̄pter retribucione
 dicit. Sed nō sperat in deū.
 qui nō curat vtrū mēdaat̄
 credat ā vere? cū sit meli9
 bene credē q̄ bene agere: qm̄
 fides sine opib9 aliq̄ ē. et si
 mortua ē. opus aut̄ sine fide
 nichil ē. Ut q̄ ergo facit bonū?
 Ut videat̄ ab hoib9 et laudet̄:
 et iō bonū illi9 malū ē. Si
 enī sine labore poterat homo
 bonū facē in hoc mūdo? cre,
 dibile erat ut infidelis faceret
 bonū: p̄pter hoc ipm̄ q̄a bonū
 facē bonū ē. Nunc aut̄ cū hoī,
 bus i carne viuētib9 sic cōtra,
 tiū sit bonū facē. sic difficile
 et p̄te ipossibile? ut neq̄ mag,
 ni illi sc̄i p̄fecte potuerit ex,
 plere qd̄ bonū ē: quō infide,
 lis faciat bonū cū tanto cona,
 mē? nullā spem retribū cōis
 habēs p̄ oculis suis. Quis
 agone suscipit sic periculosi?
 vñ palmā nō sperat. Quid
 ergo. Sine dubio sperat ali,
 q̄ iō facit bonū: q̄a illud ut
 mereat̄ ab hoibus vanā glaz.
 Nā ml̄a dat v̄tute hoī ad
 laborādū gāipia vane glie?
 et si cū indulgēcia possū di,
 cere. maiore dat hoī v̄tute

ypocrite. gaudia gl'ie vane:
 q' fideli spes regni celestis
 Et sic e' ratio. Contra spem
 regni celestis adu'sat' carnis
 nata'. gaudia aut' vane gl'ie
 ex carne e': et io q'stit ex
 carnis nata'. Ideo ergo dicit.
 Omnis arbor q' no' facit fruc-
 tu bonu': q'a et mala arbor
 videt' face' iusticia' sed no' bo-
 na. nec ad v'su p'ficien'te. Na'
 qui p'p't' deu' facit iusticia'm.
 deus illa' facit: qui aut' p'p'tet
 vana' gl'am facit bonu'. d'ya-
 bolus illud facit: et io d'ya-
 bol' delat'ur i' eo. falsos g'o
 xpianos quos d'9 in ignem
 mittendos p'mittit'. quo tu pu-
 tas p'cip'es gl'ie tue. No' ois
qui dicit in d'ne d'ne int'abit
in regnu' celoz: sed qui facit
voluntate' patris mei. falsos
 p'phas de quib' cauendu' erat
 locutu' no' alios ee' nisi falsos
 xpianos: et falsos xpianoz
 p'dicatores h'is v'bis manifes-
 te dem'ostant. Gentiles aut'e
 et iudei p'insp' credat no' di-
 cit' xpo. d'ne d'ne: sed illi so-
 li qui tam ex iudeis q' ex ge-
 tilib' visi' su't quide' credidisse
 in xpm: conuersantes aut' et
 p'dicantes cont' voluntate' dei
 et xpi p'ceptu' falsi p'dicato-
 res fa' su't. Item qm' falsos
 p'phas et veros ex fructibus

eoz docuit discernendos: hic
 ia' manifestus docet qui su't
 fructus quib' discernunt' probi
 doctores et reprobi. Qui em'
 timo dicit xpo d'ne d'ne: et
 no' facit voluntate' dei: reprobi
 su't. Qui aut' et dicit et fa-
 cit voluntate' dei: ipi soli p'ba-
 biles su't. Et que e' voluntas
 dei: ipse d'ns docet. Hec e' at'
 voluntas ei' qui misit me: ut
 ois qui videt filiu' et credit
 in eu' habeat vitam et'na'. Et
 ergo voluntate' dei face' hoc e' ae-
 dere in xpm: sicut et alibi in
 dieb' interrogatib' q'd faciem'
 ut opemur opa dei. Respo-
 dit. Hoc e' opus dei: ut creda-
 tis in eu' q' ille misit. Creduli-
 tatis aut' sermo: et ad co'fessio-
 ne' respiciat et ad acti'. Qui
 ergo sic q'stit' xpm quo do-
 cit ipse ille credit xpo: et q'
 sic querat' quo ille mandauit:
 ille credit xpo. Qui aut'e no'
 sic q'stit' quo docuit. ille no'
 credit: et qui sic no' querat'
 quo ille mandauit: no' credit
 xpo. Credere aut' xpo: obedire
 est xpo. Qui aut' no' confite-
 tur. a' no' querat' sedm' v'bu'
 ei': ille nec obaudit xpo. nec
 credit. Propterea ta' ille q' ipse:
 no' int'abit i' regnu' celozim'.

Qui dicent **Omelia xxvij.**
 michi d'ne d'ne i' illa
 die? none' i' no'ie tuo p'pheta

uim? In qua die. Quando ve-
nerit in maiestate patris sui?
et separaverit eos ab invicem
sicut pastor grege suum: qui in
nemo ausus e garrula cõte-
aione sermonum. aut medaciu
defende. a contidice veritati?
qã tũc in mundialis et vana
glã nõ desiderat: sed flãma
iudicij pena timet. In illo die
quõ nõ os loquit. et opus ab-
scõdit sicut in hõ tpe. sed etõ
tra singulor opa loquit. et
ora tacebunt. quõ nõ psona in-
terrogat. et gsa nõ videtur
sed econt: gsa distat. et
psona gfundit dicente aplo.
Cognatõib? iuice accusantib?
aut eã defendentib? In illa
die quõ nemo accusat patres
sed om̃s accusat: nec alter
pro altero interuenit: sed singu-
li ibi timebunt: qã in illo iudi-
cio nõ erũt tepes adulatores
hoies. sed angeli veraces. nõ
erũt iudicantes psonarũ ac-
ceptorũ hoies: sed deus iusto
qui reddet vnicuiq; scdm opa
eã. Am̃ pprie timẽtiu homi-
et angustias paciẽtiã voce
expressit dices. Dne dne nõ
em̃ semel s suffiat illi dice
dne: que nãitas timoris as-
tingit. Nõne i noie tuo pph-
tuim? Considera qã i noie
dicit nõ in spũ? qã i noie
xpi mlũ ambulat: q non ha-

vent spũ xpi. sed uedi causa.
Iaro nõ ex noie xpi cognosce-
di sũt xpiani: sed de spũ xpi.
Ergo pphetizant in noie xpi?
in spũ aut dyaboli: quales
sũt diuinatores. Sed sic dis-
cernit? qm̃ dyabol? interdũ
vera dicit: spũs aut sanctus
nũqm̃ mentit. Concessũ est
aut et dyabolo interdũ dicere
veritate: ut medaciu suũ in
ta veritate comẽdet. Si autẽ
nũq; diceret verũ: nec ad tep-
tatores poterat pfiẽ seductio
eã. Demonia eiciũt in noie
xpi habetes spũm iũcia? ma-
gis aut nõ eiciũt sed eicere
vident: colludentib? sibi demo-
nib? ipis. Et nõ semp eiciũt:
et nũqm̃ sanat. Semp aut
illos demones q; castigati da-
mat: et nũq; quasi ametes
recedũt. Faciũt et õbites scã
dũ ea que dixim? nõ utilia
et nã necessaria: sed inutilia
et vacua. In oibus ergo scdm
xpi pceptũ: discutiendi sũt
factus eor. Si bona querfacio
eor: et vera cõfessio. Si aut
a gfessio querfaciõ nõ con-
uerit: aut querfacio cõfessio?
falsus e. Tũc iũtũbo illis: qã
nescio qui estis. Usq; tũc susti-
nebo? qã grande iram gra-
dis dilatio pcedere debet: et
grandis dilatio iustus facit
eẽ iudiciũ dei. et digniore inte-
ritu patõrũ. Sciendũ qã patõres

cor dicit dicitur
ia ma pphus dicit q
fens quib? dicitur
doctores et repõe
ũmo dicit xpo dicit
no facit uolũte dei
sũt. Qui aut et dicit
aut uolũte dei: q
bles sũt. Et que tã
di: qe dñs dicit. Hic
uolũte eã qui uolũte
dñs qui uolũt filii et
in eã habet uolũte
go uolũte dei sũt p
dicit in xpi? sicut dicit
dicit dicitur qã dicit
ut opem: opa dicit
dicit. Hic eã dicit dicit
tis in eã q; ille misit. Cui
nõs aut sermo: et ad dñ
ne respicit et ad actũ
eã sic qñt xpi dicit
noie xpi. Ille dicit xpi
sic querat quõ ille dicit
ille dicit xpi. Qui aut
sic qñt quõ dicitur dicit
credidit: et qui sic nõ p
quõ ille mōdicit: nõ dicit
xpi. Credere aut xpi dicit
eã xpi. Qui aut nõ dicit
tũc: a nõ querat sicut
eã: ille nec obaudet xpi
cedit. Peccatũ illi q; p
nõ intẽdit i regnũ dicit
Dei dicitur.
Michi dicit dicit dicit
Dei: nãne i noie tuo pph

nescit deus: quia neque digni sunt
 ut cognoscant a deo. Sicut enim
 et apostolus ait. Cognovit dominus qui
 sunt ipsi? non quia ipsos non cog-
 noscit: sed suos illos esse non
 cognoscit: ideo qui perierunt non
 fuerunt illi. Aut quomodo te deus
 cognoscit? cum tu cognoscere
 deum nolis. Sicut enim omnes ho-
 mines naturaliter cognoscunt
 deum? non autem videntur vere cog-
 noscere quia non digne colunt sicut
 serui dominum. sicut factura facto-
 rem: et hoc est secundum naturam
 quidem cognoscere. non autem secundum
 voluntatem? sic et deus naturaliter
 omnes cognoscit. sed non omnes vi-
 detur vere cognoscere: quia non eos
 diligit qui factor facturam. qui
 dominus proprios seruos. Et hoc est
 secundum naturam cognoscere. non se-
 cundum voluntatem: quia omne malum
 extirpare est a deo. Inuit autem
 christus non ut sua veritate comen-
 det: sed ut illorum incredulitate
 condempnet. Non enim si non iurave-
 rit christus mentitur? sed ut illi
 amplius confundantur firmiori
 responso: quoniam qui mendax est
 neminem putat dicere veritatem.
 neque ipsum deum. Cui enim non se-
 ductione dyaboli deceptus
 mentitur sed proposito mendax est:
 nunquam desinit esse mendax. neque
 post mortem. Nam mors animam
 quidem a carne separat: autem autem
 propositum non imutat. **Dis scire.**

Considera eos etiam post mor-
 tem mecientes. **Domine in nomine tuo**
 hoc et hoc fecimus? Nunquam nes-
 ciebat ipse apud se quia nunquam
 dilexerat christum? nec fecerat
 voluntatem eius? Sed putat se
 sicut in hoc seculo homines decepe-
 runt. sic et ibi deum fallere posse?
 ideo etiam non dixit illis disce-
 dite a me qui operati estis iniqui-
 tates: sed qui operamini? quia
 iniqui nec pro morte desinunt
 esse iniqui: quia et si peccare non
 possunt. tamen peccandi propositum te-
 nent. **Omnes qui audierunt verba mea**
hec: et faciunt ea. frequenter mi-
 rum quia homines a promissionibus
 flexi. a terroribus fracti. aut
 persuasionibus falsorum doctorum
 arcantur. relinquunt fidei ve-
 ritatem? et ad mendacium infide-
 litatis transigunt: quod si vel
 haberet una sententia christi carite-
 intelligerem? et recordarem.
 nunquam de iudicatione talium hominum
 supererem? Quomodo enim permaneat
 apud deum? qui nunquam
 stetit in christo? Aut quomodo illum
 teneat veritas? qui nunquam tenuit
 veritatem? Aut quomodo servet eum
 iusticia? qui iusticia non ser-
 vant. **Omnes qui audierunt verba mea**
hec: et faciunt ea. Que
 verba? **Que superius dixit.** Ut
 qui vult esse christianus verus. non
 solum non occidat. sed nec iurfa-
 tur sine causa: non solum non periu-
 ret. sed nec iuret? non solum

nō fornicet. sed nec ad odium
 gaudiat: nō solum nō pariat:
 sed nec passus repudiat!
 nō solum aliena nō tollat. sed
 eam cogitā dimittat: nō so-
 lum sincere diligat amicos. s
 eam inimicos! elemosinas fa-
 ciat nō corā hoībus. orōib⁹
 impet itans i cubiculo suū:
 ieiunia celebret nō cū tristi-
 ciā. nō iudicet fratē suū per-
 cātem. sed sue ihermitatis cō-
 sideracōe ignoscat: non det
 san̄ canib⁹. neq; margaritas
 suas mittat an̄ porcos! pe-
 tat. q̄rat. pulset et accipiat:
 attendat aut̄ a falsis pphetis.
 Qui ergo talib⁹ se edificavit
 mādatis! quō p̄ fieri ut ali-
 qū fract⁹ reptacionib⁹ cadat:
 Aut ecōtra. Quō pass⁹ rep-
 tacionib⁹ stabit! qui se null⁹
 iusticiē fundamēto ligavit.
 Quis ista custodivit et cecī-
 dit. Et culpam⁹ deū: q̄ nō
 custodivit. Si aut̄ illic p̄ualet
 fortitudo dyaboli. in quibus
 iusticia xpi nō iuenit! ma-
 gis illoz p̄dicōe laudand⁹
 ē deus q̄ culpand⁹: quia hij
 soli perent. q̄ xpi mandata
 cōtēpnt. Similabo eū viro
 sapienti. Nō dixit estimabo
 eū virū sapientē: s̄ similabo
 eū viro sapienti. Ergo alter
 ē qui similat⁹: alter ē vir cui
 similat⁹. Ergo q̄ similat⁹ hō ē:

cui aut̄ similat⁹ xpc. Christus
 em̄ ē sapiēs vir. q̄ edificavit
 domū suā idē eccliam sup̄ pe-
 trā: id ē sup̄ fortitudine fidei.
 Hāc et fortitudo fidei dicit⁹ pe-
 trā! p̄pter quā et symō. petrus
 ē dicit⁹: ad quē dicit⁹ de⁹. Tu
 es petrus! et sup̄ hāc petrā
 edificabo eccliam meā: et por-
 te inferi nō p̄ualebūt ei. Quis
 est vir stultus. Dyabol⁹. de
 quo dicit iheremias. Clama-
 vit p̄dit. cōgregavit filios
 q̄s nō genuit! fecit diuitias
 suas nō cū iudicio: i dimidio
 diezū derelinquit eū. et in
 fine erit stult⁹. Iste ergo dya-
 bol⁹ ispiens! ubi edificavit
 domū suā: sup̄ arenā.
 Dom⁹ em̄ ei⁹ an̄ xpm: fuerūt
 oēs gentes. Sicut em̄ sancti
 dom⁹ sūt xpi: ita et impij
 domus sūt inimici. Edificati
 aut̄ fuerūt sup̄ arenā: id ē
 sup̄ incōstanciā infidelitatis.
 Si em̄ cōstancia fidei dicitur
 petra! recte et incōstancia
 infidelitatis arena vocat⁹: id
 ē ydolatria q̄ per varias ydo-
 lozū cultus semp̄ dispersa
 ē. Aut certe sup̄ arenā: id ē
 sup̄ carnales hoīes et infide-
 les. Ideo aut̄ tales hoīes are-
 na dicit⁹ nō terrā! qm̄ ter-
 ra quidē fructū facit: arena
 aut̄ sterilis manet. Deinde
 q̄ terrā quidē unita ē et in
 seip̄z cōstricta: arene autē

grana nō conueniūt sibi nec
 adherēt ad inice. Sic sūt et
 omēs infideles qui sūt sub dya-
 bolo. nō sūt uniti? nec unū
 sapiūt: sed sūt p̄ diuersas
 opiniones dissi. Et aliū
 quidē dixit sic. Alij autē sic:
 sicut dogmata phoz nos do-
 cent. q̄ sūt cōtraria sibi semp.
 Et nō p̄fidia heretoz q̄ nūq̄
 sapiūt unū: sed quot sūt. tot
 sententias habet. **P**roter qd̄ a rene
 affilat. dyaboli oīs populū.
Plius autē dei nō solū unitus
 est q̄i terrā? q̄ quāuis cōpac-
 ta sūt tū solubilis ē: s̄ est sicut
 lapis cōstrictus et idissolubi-
 lis. Tercio q̄ dyaboli plius
 innabilis ē sicut arena: dei
 autē ex mltis vocatū. pauci
 electi. **P**lūmia autē ē doctri-
 na? quia sicut plūmia irrigat
 terrā ut p̄ferat fructū: sic doct-
 rina hōiem irrigat ut iusticiā
 opetur? sicut dicit ^{reus} p̄ ysaiā
 de tollenda a iudis doctina:
 et mādabo inq̄ nūbib? ne
 pluat sup eā plūmia. **N**ubes
 em̄ dicit̄ p̄phete et apli? q̄
 sicut nubes baiulat plūmia
 et effundit sup terrā: sic p̄phe-
 te et apli accipiūt v̄bū. et ef-
 fundūt illud sup rāconabile
 terrā. Sūt autē nubes que a
 spū s̄o exātant? et sūt nū-
 bes que a spū ptāis aeris.
 sicut dicit p̄p̄sa. **T**enebrosa

aqua in nūbib? aeris. **N**ubes
 em̄ que a spū s̄o exātantur
 candida baiulat aqua? idē
 verā et s̄am doctina: q̄ autē
 a spū ptāis aeris. tenebrosa
 baiulat aqua? idē falsam et
 ipiam doctina que nō illinat:
 sed tenebrescē facit mētes eoz
 qui suscipiūt eā. **V**enti autē
 sūt ex pte quidē mala. inūdi
 sp̄s. q̄ in tē p̄cordia hominū
 flant: ex pte em̄ bona. sp̄s
 diuisaz v̄tūtū. ul' angeli q̄ in-
 uisibilit̄ in sensib? hōim opā-
 tur et adducit ad bonū. **E**t
 vide p̄p̄tate rerū. **P**lūmie p̄p̄
 ē mollire et solūe: ventozū
 autē cū v̄tute virgere. **S**ic q̄
 impioz nubes falsa sua doc-
 trina et p̄missionib? molliūt
 hōies. et blandimētis et per-
 cussionib? solūit? **D**yabolus
 autē intat in corda q̄ v̄tūs:
 et inuisibilit̄ virget cōsentire
 mēdacijs eoz. ul' in certis p̄m̄
 cōpellit. **S**ic et in pte bō s̄e
 nubes doctina iusticie p̄sua-
 dent hōib? et rāconabiliter
 placāt? sp̄s autē s̄ūs. ul' an-
 geli q̄ p̄speri v̄tū p̄p̄antes
 in cordib?: faciūt hōies acq̄s-
 cere veritati. **S**icut em̄ nō ē
 possibile ut ex sola plūmia fac-
 tificet terra n̄ flauerit super eā
 ventū? sic nō ē possibile ut so-
 la doctina corrigat hōiem:
 n̄ cōpatus fuit sp̄s s̄ūs in
 corde ipi? **A**nmina autē sūt

ex pte quide mala. hoies imu-
do spu pleni. et in vboitate
structi: quales sut philosophi
diuoz dogmatu. oratores.
gmatia. ceteriq sapientes no
sdm deu: de quoz vetre no ex-
cut flua aque viue. Et pte
aut bona. euageliste doctores
pli. ceteriq sapientes sdm
deu: de quoz ventex ercut flu-
mina aque viue. **Salam** ergo
qua xpr vit sapiens sup petra
edificauit. neq pluuia meda-
cis doctrine corrupit: neq dya-
bolus impellit: neq violento-
tu fluminu impetu mouet.
Na et si huiliat eam p temp-
tatione: tu pte no pt ppter
fide xpi. **Per** e contatum qd
quida de eala cadut: illi em
nu q xpiami fuerut. **Sicut** em
no oms qui sut ex isrl hij sut
israhelite: sic no oms qui xpi-
ami dicut xpi sut. **Christiano**
ru em opa sut aspicienda: no
noia. **Dicit** em apls. **Cogno**
nit em dñs qui sut ipi: et
discedat ab iniquitate oib qui
iuocat nome dñi. **Ergo** q
discedit ab iniquitate ille est
xpi: no qui vacue nominat
nome xpi. **Illi** em tales nec
sup petra fidei erant edificati:
sicut israhels ondem. **Aduer**
sus aut domu qua edificat
uerat stultus sup arena. id e
aduisus gentiles et oms im-
piob. qui sut dyaboli dom9.

descendit pluuia id e veritatis
doctrina p pphetias et aplicas
nubes: descenderut venti id e
gru spuales. aut angeli q iui-
sibilir opantes hoies ad fide
veritatis idinat. **Venerut** flua
id e qtuor euageliste. a ceteri
sapientes et ipegerut in do-
mu illa: et sic cecidit dom9
dyaboli spiritalib istrimen-
tis. et erecta e dom9 xpi. **Et**
ne miretis. qa gentes venien-
tes. ad pedes cecidisse dicunt
Ceciderut em dyabolo: ut sur-
geret xpo. **Sic** em oib homo
q dm ambulat i peccis dyabo-
lo stat. xpo aut iacet: cu aut
couersus fuerit ad iusticia: dya-
bolo cadit. xpo aut surgit.
Dicit em ppha de hoib9 libe-
ratis a xpo. **Ascendit** i altu:
captiua ducit captiuitatem
Ite dñs. **Om** diu fortis arma-
tus custodit atciu suu: i tuto
sut oia ei9. **Cu** aut venit for-
tior. diripit vasa ei9: scilicet
hoies ipios de quib9 edificata
fuerat dom9 dyaboli. **Si** ergo
sdm pphca captiui dicunt
qntu ad dyabolu atq ad liber-
tate sut questi. si direpti dica-
tur sdm xpm: cosequenter
et cecidisse dicut qntu ad sta-
tu suu pte. qui surrexerut i
fide. **Et** facta e ruina ei9 mag-
na. **Videlicet** ydolis i toto mu-
do destructis. medacijs i tota
terri conuictis. errorib9 solutis:
qa totus mud9 dyabolo cecidit.

xpo aut surrexit. Sic ergo do-
 mu qua stultus edificauerat
 sup arena. sapiens rex spualib⁹
 armib⁹ scōz suoz destruit?
 domu aut qua sapiens xpo
 edificauit: sup petra id ē xpm
 erexit. Qui em̄ audit verba
 xpi et facit ea: ipē ē q̄ edi-
 ficat sup petra xpm. Cuius
 em̄ caritas ē. Qui edificat
 se in caritate: edificat se sup
 petra xpm. Cuius em̄ man-
 suetudo ē. Qui edificat se in
 miā? edificat se sup miām
 xpm: xpc em̄ miā ē. Et in
 quacūq; spē boni edificauit
 se sup petra xpm se edificasse
 videt: qā om̄e bonū ē xpc.
 Silis aut xpo: qā sicut
 xpi eccliam edificata sup pe-
 tra nulla eā adūsitas destru-
 pere p̄t: ut dicit cū paulo.
 Quis nos sepabit a caritate
 xpi? Tribulatio. an angustia.
 zc. Sic stulto dyabolo silis
 ē oīs xpian⁹. qui se edificat
 sup arena. Sup arena se edi-
 ficat: qui audit vba xpi et
 nō facit ea. Verba em̄ q̄ nō
 quertūt ad opus: arena sūt
 spargilib⁹. Sicut em̄ gna are-
 ne nō cōueniūt ī vniū. neq;
 adherent inuicem. sed semper
 sūt separata? sic vba q̄ au-
 diūt et nō cōuertūt ī vna
 massam iusticie p opus sepa-
 rata sūt et dispa: et assimi-
 lantur arene que nūq; in se,

metipa quigir? Ergo sup are-
 nā se edificat oīs xpian⁹?
 qui ex auditu solū vboz ce-
 dit in xpm: et nō per opa
 bona se cōfirmat ī xpo. Sed
 et qui facit opa mala: sup
 arena edificat. Arena ē oīs
 malicia: sicut dixim⁹ supra.
 Et qui in bonis mundialibus
 istruit se. sup arena edificat?
 silis ē stulto dyabolo: qā sicut
 dyaboli dom⁹ id ē ydolatria
 a xpo destructa ē p opa mis-
 terioz ei⁹ et gūaz? sic et ille
 hodie aut ans destruend⁹ est
 p opa mīserioz ei⁹: uel de-
 monū. ul' hom̄ impioz. Et
 hij tales sūt quos cadere de
 ecclā signim⁹ sup: eo qd nō
 se edificauerūt sup petra. s
 magis sup arena. Et erit
 ruina ei⁹ magna. Quomō
 magna. Sicut em̄ dom⁹ q̄
 habet validū fundamentū.
 si p̄s aliqua tecti ul' pietis
 ceciderit. ruina ei⁹ magna nō
 erit? qā p̄t fieri ut iterū re-
 paretur: si aut fundamentū
 ei⁹ fuerit passū. tūc ē ruina
 eius magna. qā aduenit de-
 orsiū? sic et xpian⁹ si forni-
 catus fuerit. aut adulterat⁹.
 ā homicidm fecerit. cecidit
 quidē. tū ruina ei⁹ magna
 nō ē: qā p̄t iterū ad p̄māz
 surgere sicut david. Si aut
 de fundamentō fidei aliq; fue-
 rit passus? id ē si p̄uariat⁹

fuerit. et ad gentiles ul' here-
 ticos tūserit: tūc ē ruina
 ei9 magna. qā totus fundit9
 ruit. Et factū est cū cōsu-
masset ihs verba hec: ami-
rabant' turbe sup doctrina ei9.
 Placatus rōnabiliter hoīe
 intellectus laudē gūat: victus
 aut' amiracionē. Neq' em
 laudare nō possum9: hoc ā
 miram'. Ammiratio tū eorū
 magis ad xpi glām ptinebat:
 q' ad fidem ipoz. Pro em ideo
 mirabant' q' credentes i xpm:
 sed qā irēphesibiles audierat
 sermones. Si aut' credentes
 essent in xpm nō mirarent':
 sed potius crederent. Nā omē
 dictū ā factū illud mouet am-
 miracionē. qd supat facientis
 ā dicentis psonā? utputa si
 hō aliq' tale dicat aut' faciat:
 qd credit nām mēsure ei9.
Quibus aut' magnū sit qd
 deus dicat ā faciat: tū min' est
 q' dei potēcia. Ideo q'cūq' a
 deo factū ā dictū audim9
 nō amiram': qā oīa minora
 sūt q' dei potēcia. Tame
 audiebat pplus cū magno si-
 lenāio et gūitate? et ami-
 rans pfaciebat in v'bis ipi9:
 qā amiratio et si ipā non ē
 ex fide. tū iuitatio ē ad fidem.
Nā qui amirat' de v'bis doc-
 tine q'nis adhuc nō credit:
 tū in ipō lumie credulitatis
 ar' sistit ut credat. Turbe at-
 que mirabantur id ē popul9

vulgaris. Pro erat illi pharisei
 aut' pncipes ppli? ā sacerdotes
 qui solent nō discendi studio
 audire: sed cōtradicedi: non
 ut aliq' saluās acq'unt: sed
 aliq' calūpnie inueniāt. Et
 iō simplici' audiebat pplus
 simplex. Si aut' aliqui eoz
 fuissent? sine dubio silenāio
 et gūitate ppli sicut q'sueti
 fuerat cōtradictionib9 suis
 cōtribassent: qā ubi maior
 scā. illic malicia forcior. Et
 aut' festinauerat eē prior:
 difficile cōtentus erat eē scā,
 dū. Stat em docens eoz: si
aut' p'atem habens. Omne
 doctor scribus ē legis? quia
 neq' sup legē addere p' de suo
 sensu. neq' subtrahē aliqd se,
 cōdū ppū intellectu: sed hoc
 tūmo p'dicat qd habetur i
 lege. Rec em p' mens hūana
 detractare: qd sapiā dicitur.
Sic em ait salomon de ad-
 das ad v'ba dei: neq' detrahas
 inde. Qui aut' hoc ē ausus
 facē se sapienciorē putat eē
 q' deū? et incipit falsus eē
 testis: qā illud dicit qd nec
 auris audimit. nec ocul9 vi-
 dit. Christus aut' dñs legis
 et subtrahē p' de lege qd p'
 nātūte t'p'is iussit? utputa
 ppter duriciā cordis iussim
 fuerat dare libellū repudiij:
 dñs illud q' p'atem habens
 subduxit dices. Quos deus

conuincit: homo non sepat. Item et
addidit. quod propter infirmita-
tem hominum minus fuerat iussu?
utputa antiquis dictum est non
ocidit: ego autem dico non iuraf-
ceris. Ideo ergo mirabantur quia
non quasi seruus legis sub potestate
constitutus illud docebat quod
fuerat iussu. sed quasi dominus legis?
et habens potestatem sua aucto-
ritate addebat super quoniam fice-
rat dominum. dicens antiquis dominum
est hoc: ego autem dico hoc. **Ca. 11**

A **Descende vni. Ome-
dente eo in. xxvij.**
de monte: secute sunt
eum turbe multe.

Vide quia super montem discipuli
tamen dicitur ascendisse ad ipsum?
descendente autem eo de monte.
secute sunt eum turbe. Et multe:
quia mons est virtutis fastigium
caecum ecclesie in quo appiata
episcopo turbe non possunt? vel peccatis
grauate. vel curis mundialibus
onerate. nec possunt promittari christum.
nec sublimes audire sermo-
nes qui dicuntur in monte? sed soli
discipuli qui a passionibus vi-
ciorum liberi sunt: qui curis mu-
dialibus onerati non sunt. Propterea
quia liberi et expediti ad christum
accedere possunt facti imitatores
eius in omnibus: ut sublimes audire
sermone ipsi possunt audire. Et
cum descenderet ad humilia de al-
titudine pietatis propter infirmitatem
hominum sequi eum non poterant super

montem: tunc secute sunt eum tur-
be multe. **Et leprosus.** Scien-
dum quod lucas quidem et marcus
statim in primis ponunt demo-
niacum curatum? in secundo autem lo-
co mulierem carnali infirmitate
febrim liberatam: ea videlicet
ratione. quia maior dei cura est
de salute anime quam de carnis. Pri-
mum. quia dignius est anima quam
corpus. Anima autem sine carne
vivere potest: caro autem sine anima vi-
uere non potest. Secundo autem. quia in
omni peccato prius anima peccat: postea
caro. Nam nisi anima prius fuerit vic-
ta: nunquam caro potest peccare. Caro
quidem concupiscit prius malum potest:
peccare autem non nisi anima illi consense-
rit non potest: quia caro in potestate
anime est. non anima in potestate carnis.
Ideo ergo necessarium fuit: ut
que prius occiderat. ante resur-
geret. Deinde anima liberata a
potestate dyaboli. carne sua libe-
rare potest a peccato? caro autem sana-
ta ab infirmitate animae liberare
non potest a peccato. sed magis eam
energit: quia incolumitas carnis
semper impugnat iusticie discipli-
nam. Hic autem matheus statim le-
prosum ponit mundatum in miste-
rio carnis. Quid ergo? Preter-
iit rationem quam alii evange-
liste tetigerunt? Pro: sed habu-
dantem eam exponit. Pro eo
quod illi posuerunt demoniacum
curatum in misterio anime? iste pro
salute anime ponit christum docente

in monte: quod alij non dixerunt. **N**am
 sicut effugatio imundi spiritus libe-
 rat animam de peccato peccati quod fit
 per suggestionem dyaboli: ita et
 verbum doctrine soluit operationem
 dyaboli. et animam liberat ab
 errore. liberat a peccato ceteris quoque
 malis: quae dyabolo suggerente
 nascuntur. Quia non solum ille
 dyabolum patitur cuius corpus ver-
 atur ab eo: sed etiam omnia quae facit
 dyaboli voluntate peius ver-
 atur ab eo. Leprosus autem ponitur
 in misterio carnis sanatae. Leprosus
 enim passio est carnis. Sed ne forte
 te diceret plus apud se. Verba
 quidem magna et terribilia di-
 cit. sed opera nulla facit. Dicere
 granditer non est multum facere.
 operari granditer multum est: ideo
 excitavit leprosum. ut mundatio-
 nis illius miraculum. precedentibus
 verbis auctoritate prestet. ut
 in verbis mirabilis: mirabilior
 esset in opere. Erat leprosus qui iam
 paratus descendenti illi occur-
 rit. ne forte et ideo descendit
 ut leprosus mundaretur: lepra
 enim est peccatum animarum nostrarum. Ideo
 ergo dominus de altitudine caeli qui
 de excelsis monte descendit: ut
 lepra peccatorum nostrorum mundaret.
 Quare putas iste inter cele-
 stes non ascendit in monte? ut
 audiret sermones divinos.
 Quia lepra erat quatuor? et
 peccatorum bauias pondus: sur-
 sum ascendere non valebat.

Aut non audisti prophetam dicentem?
 quoniam leues debeant esse qui ad
 ecclesiasticam montem ascendunt.
Quis inquit ascendit in monte
 domini? aut quis stabit in loco sancto
 eius? Innocens manibus et puro
 corde est. Sic quicumque in malis
 ambulat non potest in ecclesiam
 ascendere quae mons dei appellatur?
 nec audire spirituale doctrinam:
 et si venit? corpe quidem venit:
 animo autem non ascendit. Qui autem
 cum puro corde non venit? nichil
 illi prodest quia corpe venit: et
 si audit spiritalem doctrinam. non
 intelligit. quia sensus eius carna-
 lium viarum lepra corruptus est.
 Non enim bonarum rerum potest senti-
 re saporem: quod diu delectatur in
 malis. Quia diu enim delectatur
 cum malis: non potest enim delectare bo-
 num. Tunc autem ei incipit placere
 bonum: cum ceperit ei displicere
 malum. Venies adorabat eum.
Oro perfecta est fides et confessio:
 sicut apostolus ait. Corde creditur
 ad iustitiam: ore autem confessio
 fit ad salutem. Sic et leprosus
 fidei opus adorans implevit:
 confessionis autem in verbis. **D**ne si
 vis: potes me mundare. Non
 illum petebat qui artificum hominum:
 sed adorabat quasi deum. Spua-
 li medico: spiritalem offerebat
 mercedem. Nam omnes medici pec-
 catis: iste autem solus oratione
 placatur. **D**ex enim nichil est
 dignius quod offeramus deo: quam orationem
 fidelem. Quicumque enim ob-
 tulerimus de nobis est: oro autem

de nobis. Domine si vis: potes me
mudare. Non de voluntate xpi
ad omne bonu patra dubitabat:
dices si vis. hoc enim dubietatis
e: sed de iudicio voluntatis eius.
Christus enim ai sit bonus. nocua
no vlt p̄stare eam si rogetur:
nec enim oibus expedit corporalis
integritas. Quoniam ergo nesciebat
vtru expediret ei curatio illa?
ideo ambigebat de voluntate ipi?
quibus ea sciret ad omne bonu pa
tam. Non credere quide mie dei
hois e fidelis? scire aut iudicia
mie ei? no e hois neqz fidelis:
ai constet nec ipm apm potu
isse cognosce ai dnm ter roga
ret ut discederet ab eo ille stimu
lus carnis. angelus sathane q
datus ei fuerat ut no extollere
tur. Et qd et dictu e ei. Suf
ficiat tibi qm mea: na virtus
i infirmitate p̄ficiat. Ne si di
cat. Credo qa omne qd bonu e
vis: ignoro aut si m bonu est
qd desidero? hoc aut plane no
dubito: sed potius credo qm si
michi bonu e. et tu vis. Hic g
sermo no dubitante eu ondit
de mia ei: sed ignorante iudi
cia mie eius. Extendens ma
nu sua tetigit eu. Quia in le
ge p̄ceptu erat ut qui tangeret
lepra mundus esset usqz ad ves
pera: tetigit lepram no quasi
seru? legis: sed ai dms. Non lex
legislatori subdita e: no legis
lator legi. Qui ergo soluit lege
tram quide legis soluit? Proposi
tu aut ei? no soluit: sed magis

addidit illi dignitate. Si enim
lex face potuisset ut lepra non
sordidaret tangetem: nunqua
iussisset hoies ut no tangeret
lepra. Ideo ergo iussit no tan
gere lepra: qa no potuit face
ut lepra no sordidaret tangen
te. Iste ergo qa tangens lepram
sordidat? no e. no egit contra
lege? sed amplius fecit q lex iu
bebat: qa no solu sordidatus
no e a lepra: sed adhuc ipse le
pra mudavit. hec e credibile
ut dicat? sordidatus e a lepra:
qui ipam lepra mudavit. Lex
enim no ideo vetuit tange lepra
ut ne leprosi sanarentur: suene
tangentis lepra. lepra coiqui
narentur. Iste qui tangens comq
natus no e. sed adhuc mudavit:
amplius fecit q voluit lex. Teti
git ergo lepra. et legis littera
soluit? ut ia no lepra corporis:
sed lepra aie fugiat. Non infir
mitas corporis miseranda e no
odienda? infirmitas aut aie no
e miseranda sed odienda: quia
infirmitas corporis no e in nostra
ptate. ut aut no veniat super
nos. a recedat a nobis? infirmi
tas aut aie in nra e ptate:
ut a no veniat sup nos. aut
recedat a nobis. Infirmitas
ecia corporis tenet nos: nec te
net a nobis. Infirmitas enim
aie no tenet nos: sed tenet
a nobis. Illam infirmitas odien
da e: hec miseranda. Ergo
recidit lege. no iusticia legis?
no illa qua in corde hoibus

creando cōscripsit: sed quā
 didicit in libro cū pplus vi-
 tulū adorass. nō illā de qua
 dictū ē. **L**ex dñi irreprensibi-
 bilis ē cōvertēs aīas: sed illa
 de qua dictū ē. **L**ex itā opat.
Ubi aut nō ē lex: nec pena-
 ritio. Quō em digna cāt-
 ferri? quā meruerit pccā.
Merito placatus recedit: qd
 iratus didicit. **N**ā si lex sub-
 lata nō fuisset: nūq̄ spūalis
 leprosus sanaret: qā oīs q̄
 sub lege vivit. leprosus ē. **V**olo.
Mūdate. **E**t cōfessim mūda-
 ta ē lepra ei. **N**ō ex quo tac-
 ta est lepra recessit: sed ex
 quo iussa ē: ut cōndatur qā
 nō p̄t effigacionē lepre teti-
 git eū. sed ut solueret legem.
Alioq̄n q̄ntū ad leprā sufficere
 bar sermo tm̄mō? sed neq̄ ser-
 mo necessarius erat: sed sola
 volūtas. **E**rgo volūtas fca
 ē p̄t leprosu: vbi aut p̄-
 spectantes. **N**ā si tacite eū ai-
 tassēt: astantib⁹ circa xpm̄
 q̄s scire poterat cui⁹ v̄tute
 sanatus ē. **I**deo ergo dixit.
Volo. mūdate: ut hoīes sci-
 ant qā illi⁹ v̄tute sanatus ē:
 qui p̄ceptū sanitatis emisit.
Hoc qd̄ dicit volo. volūta-
 tis iudiciū ei⁹ est. aspiciens ad
 hoc qd̄ dicit si vis: qd̄ aut
 dicit mūdate. potestatis ē
 p̄ceptū. p̄tines ad hoc qd̄ dix-
 erat ille. potēs. **E**t aut ih̄s.
Vide nemini dixeris! **S** vade

et onde te sacerdoti: et offer-
 min⁹ tuū qd̄ p̄cepit moyses
 in testimoniū illis. **N**ō sic i-
 tellige qā hoc moyses p̄cepit
 i testimoniū illis: sed vade
 tu offer in testimoniū illis.
Nō dicit vade onde te sacer-
 dotibus. et nemini dixeris:
 sed p̄mo nemi dixeris. et va-
 de onde te. **N**ō em semp iū-
 bet illū tacere: sed q̄ dñi nō
 cōndat se sacerdotib⁹: ne for-
 te aliam nūciaret de v̄bo. in
 v̄bo audirent sacerdotes. et
 occasione habentes lepre. p̄-
 odiū et inimiciās xpi expel-
 leret eū de plō q̄ leprosu.
 nō recipientes mūdatū. **I**deo
 em iūbet offerre mūnera:
 ut si postmodū vellet eū ex-
 pellere. diceret eis. mūnera
 q̄ a mūdato accepistis: et quō
 me q̄ leprosu expellitis. **S**i
 leprosus adhuc fuit: mūnera
 a mūdato. **S**i aut mundus
 factus fuit: expelle nō debetis
 q̄ leprosu. **E**adem alit. **O**īa
 opa cūctationū xpi: habent
 in se misteria dispositionū dei
 absconditay. **I**deo corporalia q̄
 dem cūctationū ei⁹. quō et
 illoz fuerūt tūc. et mō sunt
 nra: spūalia aut forsitū nra
 tm̄mō. **I**git hīc leprosu q̄ p̄-
 v̄ba doctrine cōfessim q̄ tā
 paratus accessit ad curā: in
 figura fuit ppli iudaici deor-
 sti quide cōsistentis. et audi-
 entis v̄bū qd̄ dictū fuerat

sursum: et credentis et adorantis
 et complectentis. Omnis enim
 qui verbum dei adoratur estimatur
 et ipsum esse diuinum. et com-
 plectitur illud cordis affectu:
 sine dubio et verbum dei attain-
 git animam eius. Non enim possibile
 est. ut anima que complectitur verbum:
 non attingatur a verbo. Cum autem
 tetigerit eam verbum. a lepra in-
 fidelitatis eam emundat: secundum
 quod scriptum est. Et vos mundi
 estis: propter verbum quod locutus sum
 vobis. Et petrus in actibus
 apostolorum. quidam inquit cor-
 da eorum per fidem. Propter quod
 populus qui in lege austera de-
 gerat. et gratiam nondum erat
 ceptus: de potentia eius quod de-
 firmiter credidit secundum tra-
 ditionem patrum suorum: de misericordia
 autem dubitavit dicens. Si vis:
 potes me mundare. Non lex
 potentiam quidem dei sufficienter
 tradebat: misericordiam autem eius non
 satis apte. Propter quod et dominus
 cognoscendi potentiam christi
 secundum legem quam dederat adimplerit:
 ut et misericordiam gratie eius
 cognosceret dicens. Volo. Mun-
 dare. Et precepit ei ut offerret
 munera secundum quod preceperat
 moyses. Que illa. Par turturum: aut duos pul-
 los colubarum. Omnis iniusticia
 in hijs est duobus: in abstinentia
 rerum malarum: et in ope rerum

bonarum. Pertinuit ergo iubet
 populum ab infidelitate mundatum.
 scilicet offerre deo in abstine-
 tia rerum malarum: quoniam castitas
 spiritualis anime abstinentia est ma-
 lorum: ut non coeat cum spiritu
 alieno. nec inspiratio eius
 accipiat semen. nec generet
 opera filia spiritui malo. Per co-
 lubam autem deus signat bonum
 nascentis ex caritate: quoniam ca-
 ritas omne opus generat bo-
 num. Qui ergo primum suum
 diligit sicut se: nullum bonum
 primo suo subducit sicut
 nec sibi. Cum ergo has duas
 iniusticias implerit quis. et ab
 omni malo se abstinens quod est
 castitatis: et omne bonum faciens
 quod est caritatis: manifestus effi-
 citur ille talis qui ab infidelita-
 tis lepra mundatus est. Sic enim
 populus mundatus. et talia faci-
 ficia offerens deo. factus est in
 testimonium contra incredulos
 sacerdotes: qui glantes in lege.
 legis repulerunt auctorem. pu-
 rificationem populum a peccatis. que
 lex purificare non potuit. Et
 tu si complexus fueris verbum
 dei cordis affectu: et tuam ni-
 hilominus animam attingit
 verbum: quoniam diligentes se diligit.
 sicut dicit in proverbij salomon:
 et ab omni te infidelitatis lepra
 mundat. Cum autem mundaverit.
 precipit tibi ut sacerdotibus
 offeras te mundatum: castigas

teipm ab oi comquinatione
 opis mali: et expadens cari
 tate tua ad oes per opa bo?
 ac p her sacrificia a sacerdoti
 bus cognosceris qa mundus
 es: ai viderit te no faciente
 alteri qd pati no vis. sed ad
 huc faciente hoibus qd tibi
 vis fieri. **Si aut haru iusticia**
ui sacrificiu no obtuleris deo?
 manifestus es oibus. qa no
 es mudatus: sed adhuc in
 piori ifidelitate pmanes lepro
 su. **Post her aut ai veniss**
in capharnaui. Postqm dñs
 pplm docuit sup mote. lep
 su aut sanavit sub monte.
 Post her venit capharnaui.
 In misterio p9 iudeoz munda
 cione: venit ad geres. **Et ec**
ce centurio quida accessit ad
eu rogans. Centurio prim9
 facty ex gentib9: ad cui9 fi
 dei coparacione fides omi iu
 deozu ifidelitas e iuenta. **Hic**
 neq xpm audivit docente?
 neq leprosu ai mudaretur
 asperit: sed audiens timo
 sanitate leprosi. plus credidit
 qm audivit. **Ille em seipm**
 obtulit diceb: si vis. potes
 me mudare. **fidei quide sut**
her vba. no tm magne? qm
 talia dici poterat eia hoib9
 sñs: qualis fuit heli zeus q
 leprosu mudavit. no maib9
 sed pcepto. **Iste aut centurio**
 no solu ptatis ei9 virtute

confessus e: sed ipam divinita
 tis ei9 natura cognovit. **Ro**
 em qi corporale scm rogavit.
 sed qi den ubiq pnte diceb?
 dic vbo et sanabit puer me?
 qi poterat in absentib9 ifir
 mitatib9 impare. **Stat em**
iste centurio i misterio gran
fituraz? q neq lege a pph
 tas legerat de xpo. neq xpm
 mirabilia faciente viderat:
 sed iusticias legis qb i libris
 no legerat. in corde senserunt?
 et xpm que oculis no viderat.
 mete viderunt: ondentis in se
 qm scripture ad puidiau pec
 catoz fce sut. no ad naitate
 scoz? qa vetis et fidelib9 scrip
 ture scozu nate no sut: dice
 te aplo. **Lex no e posita iusto:**
 sed i iustis. **Magistra em oib**
iusticie ipa natura e homi?
 et scriptura ifallibilis de deo
 creatura e omi reru: quia ni
 chl creatu e in hoc mundo. p
 qd no manifestisse deus on
 ditur. **Ideo elemeta omi rez**
 in hoc quide tpe amonent
 hoies de poteca dei: in illa at
 die iudico suo codepnabunt.
Sciendu aut e: qm lucas p
 sacerdotes ponit xpm a cen
 turione rogatu: mathe9 aut
 ab ipo centurione. **Diuisa qde**
spes expositioem: vn9 aute
 expositiois e sensus. **Ille em**
 p sacerdotes exponens miste
 riu demonstravit? qm omnis

no

petitio populi per sacerdotes debet
transmitti ad deum: iste autem rem
ipsam exposuit: quoniam et qui per
sacerdotes rogat christum: recte
ipse rogare videtur. Et eo autem
quod et illic sacerdotibus iterce-
dentibus accersit. et hic ipsi ro-
gantem promissit: manifestum est quoniam
et illic per non personam sacerdotum
accersit. sed propter fidem ipsius ce-
turionis: ut sciamus quoniam in omni
terra non itercedentium merita. sed
humiliter petentium aspicitur fi-
des. Puer meus iacet in domo
palatii: et male torquetur.
Quid primum nunciam in centurio-
ne? humilitate. a fide. a sapientia.
a bonitate. Humilitate: quia nec
in domo christum suscipere dignum
se estimavit. fide autem: quia
credidit eum posse quod petiit.
Sapientiam: quia aurum diuinitus ha-
bens absconditum in agro terreno:
non acuminem oculorum. sed mentis
puritate nullo demonstrante pro-
spexit. Bonitate autem: quod pro
salute serui sui sic sollicitus fes-
tinabat: non quia dampnum pecunie
sed salutis passurus in morte
illius. Puto quod iste centurio iter
seruum et dominum nullam differen-
tiam estimavit: scies quoniam et si
dignitas in hoc seculo diuisa est
inter illos: est tamen natura illis
equalis. Ideo magis honora-
bat dei ymaginem in homine. quoniam
opus captiuitatis contempnebat
in seruo: quod non deus secundum suam
iustitiam creando disposuit: sed

per peccatum hominum promittendo susce-
pit. Si enim tu dominus precium dedisti
pro seruo: deus spiritum suum plan-
tauit in eo. Quanto ergo maior
est spiritus dei quam precium hominis: tanto
magis est quod ametur quam quod con-
tempnat in seruo. Vide ergo ne
forte tu per precium tuum abusus
illo fueris sine timore dei: deus
per spiritum suum te a te erigat
sine misericordia. Audiat etiam et intel-
ligat serui. Sicut enim habent
domini quod promittunt in centurione
propter misericordiam: sic et serui quod promi-
teantur in puero pro sinceritate.
Putas autem quis erat ille puer?
ut sic amaretur a domino? Secundum
dilectionem domini: mensurate fide
serui. Nec enim possibile est ut
sine peccato morum bonorum tanta
sibi dilectionem dominus contempneret.
Domini ergo seruis debet amore
per eorum naturam? serui autem
debent dominis suis timore: propter
ordinationem diuinam. Et si ser-
uis christus amat a dominis: et in
dominis christus timetur a seruis. Et
male torquetur. Et si non satis
male torquebat. cum estimabat
dominus male illum torqueri: quia sic
diligebat eum. Nam unusquisque
quem diligit. et si modicum fuit
tediat: quoniam eum putat ha-
bere quoniam habet. Vide autem sa-
pientiam centurionis et fidem.
Fidem quidem quod non dixit. ve-
ni et salua eum: scens quoniam et
illic constitutus in omni loco fuerat
pater. Nam quibus christus videbat

eē in mūdo p̄ disp̄saōne car-
 nis: tū mūduſ erat in xp̄o se-
 cūdu subſtācia deitatis. **Sapiaz**
 aut: qd̄ nō dixit ul' hic consti-
 tutq̄ sana eū? facbat em̄ q̄a
 potēs ē ad faciendū. sapiēns
 ad intelligēdū: misericōrs ad
 exaudiendū. Ideo īfirmitate
 tūmō exposuit: remediū
 aut̄ sanitatis ī p̄tate m̄e ei⁹
 dimisit. **Pa** et medico corpa-
 li nātū ē tūmō passiōe ex-
 pone: quid aut̄ et quō faciat
 ip̄e cognoscat. **Respondit ei**
ih̄s. **Ego veniā: et sanabo**
eū. **Ut** mltas cas̄ ai nō pe-
 tectur ut iret: p̄mittit se ire.
Pm̄i quidē ut excitaret fidē
 ei⁹: hac ip̄m respōde voluit
 qd̄ respondit. **Nisi** em̄ ipse
 dixisset. veniā et sanabo eū?
 nūq̄ ille r̄nderet. nō sū dig-
 nis ut intres sub tectū meū:
 sed dic v̄bo et sanabit̄ pu-
 er me⁹. **Hoc** em̄ cōsilio et
 cananea clamāte. filia mea
 a demonio male torq̄t̄. res-
 pondit qd̄ nō erat factur⁹?
 nō ē bonū tollē panē filioꝝ
 et dare canib⁹ ad māducā-
 dū: ut illa p̄locata respōde-
 at. eadē dn̄e. nā et catelli
 edūt de miās filioꝝ. **Hic** et
 huic r̄ndit qd̄ nolebat: ut
 qd̄ volebat audiret. **Deinde**
 qm̄ petitiō centurionis erat
 pro seruo. ideo ne p̄posuit?
 ut nos doceat nō magnoſ

colere. et cōtēpnere modicos:
 sed pauperes et diuites s̄k̄t
 honorare. **Si** em̄ diuitem ho-
 noras: p̄pter p̄sonā illi⁹ hono-
 ras. **Si** vero pauperes hono-
 ras: p̄ p̄sonā xp̄i honoras.
Protea et in quodā loco regu-
 lo postulante pro filio suo: nō
 dixit ego veniā et aumbo eū.
Sed quid. **Vade:** filius tuus
 vinit. **Illic** cū rogaret̄. ire no-
 luit. ne forte p̄sonā reguli
 videret̄ accipe: hic aut̄ nō
 rogatus ire p̄misit. ne vide-
 at̄ hūilitate serui cōtēpnere.
Illic ergo contēpsit quē dig-
 nitas subleuabat regalis:
 ip̄i aut̄ honorauit. quē cō-
 ditio hūiliabat seruilis. **Res-**
pondit aut̄ centurio. **Dn̄e**
 nō sū dign⁹ ut intres sub
 tectū meū. **Honore** t̄ debeo
 pro b̄nficio m̄e: nō iūria.
Sufficit m̄i qd̄ puerū meū
 sanabis? ut q̄ eadē pacia-
 ris iūria intrando sub tec-
 tū dom⁹ indigne. **Quid** aut̄
 in hūc mūdu venisti. iūria
 passus es. **Sed** attolerabilis
 ē iniūria tua. qm̄ pateris
 illa p̄ om̄i hom̄i cōz salute:
 ut q̄ et altera pataris iū-
 ria introeūdo in domū p̄
 vni⁹ salute. **Dic** verbo: et
 sanabit̄ puer me⁹. **Saebat**
 qm̄ astant illi iuisibiliter
 angeli ministrantes: q̄ om̄e
 v̄bū ei⁹ faciūt opus. **Qui**

et si angeli cessent? tñ ipse
 firmitates. et spūs passionū
 p̄ceptis ei⁹ uincatib⁹ expellu-
 tur: qm̄ oīs sermo ei⁹ uincat
 virtus ē. **Nā** et ego homo
 sū sub ptate. **Vide** quō mis-
 reū p̄is et filij i seipō spū
 suggerente depinxit. **Nūq̄**
 nō sufficiebat ad cōfessionē
 ptatis xp̄i hoc solu dicere?
 et ego homo sū habens sub
 me milites: et dico huic va-
 de. et vadit? et alteri ueni
 et uenit. **Quā** xp̄c sub se
 habet angelos: quib⁹ eūdi
 et redeūdi pot̄ p̄ceptū. **Id**
 ergo n̄cū fuit addē. et ego
 hō sū sub ptate? nisi ut ple-
 nissime xp̄i dignitatē osten-
 deret i seipō. **Id** ē. et ego hō
 sū sub ptate alteri⁹: tñ potes-
 tate habeo iūbendi eis q̄ sub
 me sūt. **Nec** enī ipediōr iū-
 bere minores p̄pter qd̄ ego
 sū sub maiorib⁹? sed ab illis
 quidē iūbeor sub quib⁹ sū:
 illis aut iūbeo qui sub me sūt.
Sic et tu. quib⁹ sis sub ptā-
 te p̄is? tñ habes ptatē an-
 gelis tuis iūbendi: nec ipse
 dicis iūbere inferiorib⁹ p̄pter
 qd̄ ipse habes superiore. **Nā**
 et iūberis a p̄re q̄ minor:
 tñ angelis iūbes q̄ maior.
Vide ergo quō gentilis et tris-
 tianus miles misterij uerita-
 tis cognouerit: et homines

xp̄iani qui scriptas portant
 in ore et denegat ueritatē?
 nō q̄ obscura sūt aut p̄sim-
 da misteria ueritatis nō oēs
 ea cognoscūt: sed q̄ p̄uersa
 sūt corda eorū. et nō req̄esāt
 in eis spūs ueritatis. p̄tea
 ueritas fugit ab eis. **Qui**
 aut̄ rectus ē corde ita ut re-
 quiesāt i eo spūs ueritatis:
 nō p̄t longe eē a ueritate.
Scriptū ē enī. **In** malinola
 aiām: nō it̄uabit sapientia.
Sed dicit aliq̄s. **Uos**
 ergo oēs iusti estis et tñ?
 qui putatis uos eē i uerita-
 te. **Nō** oīs qd̄ p̄is ē. s̄
 mlti sūt p̄uersi i ueritate
 fidei: tñ in errorib⁹ nullus
 uis ē. **Aliud** ē enī mltos
 eē malos: aliud ē nemine
 esse bonū. **Ubi** enī quidam
 sūt mali. quidā boni. diffe-
 rencia homi ē: ubi aut̄ oēs
 mali. rei p̄uersitas. **Et** i me-
 dio tritici uolūtariē nascit̄
 spine: inter spinas aut̄ uo-
 lūtariū tritici nō gn̄atur.
Audies aut̄ ih̄s mirat̄ ē:
 et sequētib⁹ se dixit. **In** nul-
 lo tanta fide iueni in isrl̄.
Credidit andreas: sed p̄sig-
 nate iohāne et dicite. **Ece**
 agn⁹ dei: ecce qui tollit p̄cā
 mūdi. **Credidit** aut̄ et petr⁹:
 sed euāgelizante sibi de illo
 andrea et dicite. **Inuenim⁹**
 messiam. **Credidit** philipp⁹.

sed legendo scripturis: sicut
 ipse ad nathanael dicit. **Quia**
 scripsit moyses in lege et prophete:
 uenim **Ihsm** a nazareth.
Ips quoque nathanael nisi au-
 disse a xpo ai esses sub ar-
 bore ficu uidi te: nunc respo-
 disse **Rabi** tu es filius dei.
 tu es rex isrl. **Prims** signu
 diuinitatis accepit: et sic
 confessione fidei obtulit. **Aut**
 si no fuim? ausi fideliozem
 illu putare qm aplos. ita
 testimoniu xpi itelligendu:
 et qd unuq; bonu hoib
 scdm qlitate psonne illius
 laudat. **Ut** puta si iusticius
 aliqd vbu sapienter loqt?
 philosophus mlto amplius
 sapienter: i modico sermo-
 ne sapiē iusticy plus laudat.
 q i magno philosophus?
 qm iusticiu dice aliq sapien-
 ter. magnu e: philosophu
 aut dice sapienter. no e mi-
 ra. **Aut** si puer aliq astute
 loquat: dicim? satis sapiēs
 puer e. **Si** aut pfectus sapi-
 enter loquat? no laudat? q
 vir sapiens? no qa puer pl?
 sapuit qm pfectus: sed qm
 ad copacione etatis sue sapi-
 encior videt? ee qm ille per-
 fais. **Sic** i certitudine dan e.
In nullo tanta fide ueni in
 isrl: no quia apli tantam
 fidem habuerunt.

Explicat pma ps. Nota qd
hec ps hui? volumis non
est integra. deest eni ab h?
loco. scilicet. no ueni tanta
fidem in isrl. usq; ad illud.
Sic et pr meus celestis fa-
riet vobis. si no remiseritis
scibus vris. scilicet de corde
vro.

Incipit secunda pars. Ca-
pitolium xix.

O Vanitati
 q̄ grati
 tu et vi
 le sit bo
 nu ecclē
 siastice
 pacis. q̄
 flagran
 ti et solli
 cito amore querendu ē expo
 nā? ut quisq̄s iuentor expo
 nere possit. legite inq̄r fidelis
 simi hortor frēs legite: ut vo
 bisq̄ corpe absens. efficiat.
 i xpo vobiscū p̄ns i fide. Ina
 piā ergo exponē bona de bo
 no: p̄sequat q̄d dicat euāge
 lista **Ca. xix. Omelia. xxviii.**

Et factū ē cū cōsumas
 set ih̄s sermoneb is
 tos. Quos istos. Quos supe
 riuē p̄locutis. Quō dicā in
 huiusmōi mortiferis carnaliū
 passionū sup pectus ap̄lozū
 zeli scintilla ceciderit? et mo
 dica q̄dē iā nō cōflabat: sed
 dñs quidē delonge sensit ma
 lozū vapore. Cito p̄ hūilitatis
 doctrinā: q̄ cū aliquo riphō
 ne trāone largissimo anteq̄
 accenderet restringit dicens
Amē dico vobis? nisi cōuer
 si fueritis. et efficiamini sicut
 paruuli: nō itabitis i regnū
 celoz rē. Et illos tūc sollicitos
 reddidit: et totū mūdū de pe
 riculo eiusdem incendij liberauit.
 Et illi quidē leuiter correcti

sūt. nos aut forniciter sum⁹
 muniti: et momentanee
 iudicē eoz occasio. eternū
 i mūdū hūilitatis refrige
 riū introduxit. **H**os ergo
 sermoneb cū cōsumasset
 ih̄s. transiit se de iudea
 in galileam: q̄ iust⁹ dñs
 om̄i qui sic diligit alios
 seruos. ut alios nō cōtēp
 nat. **N**ā sicut oēs illi de
 bet gl̄az q̄ dño: sic ille de
 bet oib⁹ mīaz q̄s seruis.
Nā si semp vn⁹ eū teneat
 locis: iā nō esset ē posses
 sor om̄i hom̄i. sed aliquoz.
Reliquit galileā: et venit
 in fines iudee. Galileā pa
 triā suā de qua fuerat nat⁹.
 q̄ sol alia⁹ ascendēs reliquit
 orientē et venit in iudeam
 q̄ ad occasū. ubi fuerat obi
 turus i pasce passiois om̄i
 ben⁹: ut iterū nobis aliū
 diem nomiore resurrectionis
 ostenderet. ut dicam⁹ cum
 ap̄lo. **V**etera trāserunt: ete
 fca sūt oīa noua. **E**t seate
 sūt eū turbe mlte. q̄ testi
 monia salutaris doctrine
 ei⁹: q̄ oues pastore in ma
 nu ipi⁹ genite et nūtrite.
Aducebat eū q̄s piuli filij
 p̄rem peregre longe p̄ficiē
 centē: et qui p̄ p̄ficiētib⁹
 bona pignora caritatis illis

quibus remedia
 et sanauit eos
 quod quod parati erant
 in: cū in finis
 Sol ne q̄s certum
 de sero est detractor
 ad amōdōne op̄io
 et ad testimonia v̄ti h̄i
 iū utrius cui⁹ trabe
 q̄s nullū dōne infir
 mōe dō sanauit eos et
 ip̄s: magis cū suffi
 cū et q̄ ad gl̄am. et hōi
 ad hōi testimonia m
 v̄ti v̄tētia. **E**t accē
 sūt ad cū p̄ficiēti testim
 oīa et dicentes ei. Si li
 riū quāq̄ et cū v̄tē
 i dicit. **V**ero capto qua
 q̄s p̄t bona videt: q̄
 p̄t v̄tē v̄tē non senti
 sūt dō v̄tē de soluen
 tōmōne legē nō effari
 tōi iudēt. **V**i aut de sol
 dō tōmōne lex rēq̄it.
 et dōi dicitur: ubi
 cū v̄tē: ille p̄ficiētiō
 q̄ op̄at. **Q**uēdamō
 i iudēt hōem affidue
 cōtē mōdū valentem.
 q̄ p̄t p̄m intelligē
 i dōm: sic et cū vide
 sūt dōi. sūt m̄litem
 cōtē dō v̄tē. aut
 v̄tē v̄tē v̄tē. aut
 v̄tē v̄tē v̄tē. aut
 v̄tē v̄tē v̄tē. aut
 v̄tē v̄tē v̄tē. aut

reliquit. exulibus. remedia
 sanitati. **Et sanauit eos.**
 Ibi apparet quia parati erant
 ipsi sequi eum: eam in fines
 iudee. Sed ne quis existimet
 iudeorum sicut erat detractores
 quod ad comedacionem opinio
 nis. et ad testimonia virtutum
 suarum iactacione causa traherent
 et seam multitudinem infirmitati
 ideo sanauit eos. et dimisit eos:
 maxime cum sufficeret et ipsi ad gloriam. et hominibus
 ad salutem testimonia in suo loco uasencia. **Et accesserunt ad eum pharisei temptantes eum et dicentes ei.** Si licet homini quidamque ex causa uxore sua dimittit. Vtro castro quilibetque uxor bona uidet. quia ipsam caritatis uicia non sentit. Qui diligit uxorem. de soluendo matrimonio. lege necessarii aut non habet. Vbi autem de soluendo matrimonio lex requirit. illic iam odium demeritur. ubi odium iuenit. illic fornicatio esse cognoscitur. Quenadmodum si uideas hominem assidue alicuius medicorum colentem. ex ipsa re statim intelliges quia infirmus est: sic et cum uideas siue uirum. siue mulierem de dimittendis uxoribus. aut uiris lege interrogantes. cognosce quia uir ille lasciuus est. et mulier illa meretrix est.

Sic et iudei erant omnes fornicarij et contaminati. qui habentes uxores habere non uidebantur: quia illis non erat quasi iocunda possessio castitatis. sed quasi defectus estus libidinis illic religate. Nam matrimonio mor castitas delat: libido autem quasi uinculo coniugij colligati torquet. Et non sit nouum. quod dicimus quia castitas in matrimonio delat. Nam primum quod est castitatis sincera uirginitas: sedis autem fidele coniugium. Ergo spes sedis uirginitatis: est matrimonij casta dilatio. Adierunt ergo ihm temptantes. ut uiderent si uoluntatis eorum amicus esset. an castitatis patronus: ut si quidem diceret licet dimittit laudaret eum: si autem non. contiderent ei. Et hoc est ipse temptare. Qui autem uere interrogat: quod quod audierit coquiescat. Si licet homini uxorem suam dimittit quacumque ex causa. O effrenata lasciuia. Saebant quia nullam causam ydoneam habebat cur ea dimittendas uxores proter sola turpitudine: alias atque alias sibi iungebat. Ideo timuerunt interrogare ex quibus causis: ne seipos infra angustias certarum causarum costringeret. Sed interrogauerunt si ex omnibus

causis licet? scientes quia mo-
 du nescit libido: sed quanto
 exacerbat. tantomagis accedit.
 non leniter nec infra termi-
 nos unius coniugij capit libi-
 do. Ille rãdens ait eis. Nonne
legistis? quia qui fecit ab mi-
cio masculu et femina fecit
eos. Id est legistis quidem: sed
noluistis facere quod legistis.
 Costas illorum ad testimonium
 producat? ut ostendat eos quia
 ideo interrogat non ut firmius
 discant quod dubitat: sed ut
 excusabilitate faciat. quod reu-
 sabilitate peccant. Masculu
 et femina. Non masculu et
 multas feminas: ut vni masculo
 liceat plures feminas possidere
 Neque masculos et femina?
 ut vni femine liceat multos
 viros accipere: sed masculu et
 femina? ut una femina nullu
 masculu putet firmum esse in seculo
 propter unum: et unus masculus
 neminem putet femina esse in
 seculo propter unam. Non enim duas
 vel tres costas detulit de latere
 viri: et duas a tres fecit mu-
 lieres. Cum autem ergo secunda aut
tercia vxor steterit ante faciem
tua sicut tunc eua ante ada:
quo illi dicas? hoc nunc os
ex ossibus meis. Nam et si vna
 costa est illa mulier: tamen non tua.
 Si ergo non dixeris: non illa
 confirmes esse coniugem tuam.

Si autem dixeris: metiris. Si
 ergo deus ad hoc masculu et
 femina ex vno creauit ut
 sint unum? quare ergo et
 de cetero vir et mulier non ex
 vno utero nascuntur sicut
 volatilia quedam? Quia deus
 masculu et femina quidem
 creauit propter necessitatem fi-
 liorum generandorum: cum semp-
 er castitatis fuit amator. et
 continentie auctor. Ideo illu
 tempus non seruauit in hominibus?
 ut si quidem uult homo nubere
 secundum primam dispositionem crea-
 tionis humane. intelligat quod
 est vir et vxor: si autem uolue-
 rit nubere. non habeat necessita-
 tem nubendi propter continen-
 tiam necessitatis? ne forte uideat-
 tur per suam continentiam alterum
 perdere quem uolebat esse in con-
 tinencia: quomodo dicemus post
 continentiam matrimonium ne alter
 altero nolente separet. Propter
quod relinquet homo patrem suum
et matrem suam. Propter quid?
 Quia ex vno est vxor: et
 ex vna carne sunt ambo. Et
 ergo non maior caritas debet
 esse inter fratres et sorores?
 quia isti quidem ex eisdem patre
 tibi exierunt: illi autem ex diuer-
 sis. Sed hoc magnu est nimis:
 quia fortior est dei constitutio.
 quam virtus nature. Non enim

pcepta dei nature subiecta
 fut: sed natura pceptis ob
 temperat. Deinde fr̄es licet
 ex vno nascitur: tñ iō nas
 citur ut diuisas vias petat.
 Vir aut̄ et vxor licet ex di
 uersis nascant̄: tñ iō nasci
 tur ut i vnu cōueniat. Er
 go hii q̄uis fut̄ ex vno: tñ
 nō ita fut̄ q̄ ex vno: quia
 ad hoc creati fut̄ ut nō sint
 vni. Illi aut̄ q̄uis nō sint
 ex vno: tñ ita fut̄ q̄ ex vno:
 q̄ ad hoc creati fut̄ ut sint
 vni. Vides ergo q̄ nō scdm
 seipm loquit̄ ordo nature:
 sed ordinationē dei et tempo
 cōsidera. Quid em̄ ē in herbis
 aut̄ i arborib⁹ humor: hoc ē
 i hoibus amor. Sicut herbe
 ex humore nascit̄ et crescit:
 sic hoies p̄ amorē incipiūt
 et augent̄. Humor quidē
 de radicib⁹ ascendit i herba:
 de herba aut̄ nō reuertitur
 ad radiceb. sed sursum trāsmittit
 in semen: sic et caritas
 de patrib⁹ ascendit i filios.
 de filiis aut̄ nō reuertit̄ ad
 patres. Ideo patres quidē
 diligūt: sed nō sic diligūt
 a filiis? q̄a sicut herba nō
 deorsū sed sursum ad semen
 trāsmittit humore: sic et hō
 nō ad parentes: sed ad pax
 andos filios trāsmittit affc̄m.

Et erūt duo in carne vna.
 Sicut qui spūalit̄ se diligūt.
 mltorū aīe q̄ vna aīa esse
 dicūt: dicente scriptura. Qm̄
 credentiū erat cor vnu. et
 aīa vna: sic et vir et vxor
 qui carnalit̄ se diligūt: vna
 caro dicūt. Dicit illi. Quid
ergo moyses mādauit da
re libellū repudiij: Displicet
patrib⁹ doctrina iusticie:
gravis ē fornicantib⁹ iter
pretacio castitatis. Si cōtra
 rationē quidē respōde non
 pnt: veritati tñ credē nō ac
 quiescūt. Quid ergo. Con
 ferūt se ad p̄viciū vni sc̄i
 simi moysi. cui⁹ p̄sonā vere
 bant̄ oēs et timebat̄: ut
 doctrinā xp̄i quā tacē vin
 cere nō poterat. p̄ auctorita
 te validioris p̄sone desine
 rent: ut dū moyses irrep
 hēnsibilis xphēdi timet. ve
 ritatis iterptacio taceatur:
 sicut solent hoies facē ma
 la causā habētes. cōfingūt
 ad potētes viros: ut si per
 iusticiā nō pnt. vincant p̄
 p̄sonā. Tamq̄ si ita inuidio
se respōdat. Qd ergo. Mo
yfes p̄cepit in lege. q̄ fuit
q̄ visibilis lingua invisibilis
dei: qui incorruptibile glaz
corruptibilib⁹ oculis vidit.

et testimonium veritatis in
vultu suscipies: portavit
ad populum. Tu autem homo vilissimus
fabri lignarii filius? quomodo des-
truis quod ille constituit? Si
filius dei es sicut tu dicis?
quare confundis tuum ministrum?
Si homo es filius nostri? quomodo re-
prehendis tuum auctorem? Si ma-
lum est: quare precepit? Si bonum
est: quare destruis? Tunc ait
ihesus. Moyses inquit propter duri-
am cordis vestri: permisit vobis
dimittere uxores vestras. Precepit
vobis moyses propter duritiam
vestram iustitiam quam iustitiam
precepit: ut in heremo hostias
deo offerre. Et quomodo dicit
propheta: Non accipiam de domo
tua vitulos: neque de gregibus
tuis hircos. Sed quia preses
de egipto egressus erat corpe-
tem non animo: nam totam egyptum
secum in moribus baiulabant?
videns quod moyses propter dilec-
tionem carnalem circa studia
sacerdotum esse eos inclinatos.
si mandasset eos recedere a
sacerdotibus non fuerat audire?
quia anosa passio medicame-
to momentaneo non curatur?
iussit eos sacrificare quidem:
sed non in demonibus sicut in
egypto sed deo vino. Dimi-
diu mali permisit: ne totum

perderet bonum. Hac ratione per-
misit vos dare libellum repu-
dij? quia melius iudicavit per-
mittere lege matrimonium solui:
quod odio compellente homicidium
fieri permisit vobis mala fa-
cere: ne faceretis peiora.
Ergo hoc vobis permittendo
non vobis iustitiam dei demon-
stravit? sed a peccato abstulit
culpam peccandi: ut qui secundum
legem agentibus vobis pec-
catum vestrum non videretur esse pec-
catum. Disputa si quis habeat
seruum qui furat et rebruiat
se. consideras dominus quia si utrumque
sibi in similibus mandauerit ob-
servare nichil proficit? man-
dat illi quidem ne bibat quantum
voluit. sed publice bibat: ut
huius quidem quod bibit sit sciam
nomini bonum. ut paulatim dis-
cat obedire preceptis. Sic per-
missum est dari repudium? malum
quidem. tamen licitum hac ratione:
et apostoli preceperunt sedas adire
nuptias propter continentiam
hominum. Nam secundam quidem accipe
preceptum apostoli est: secundum veritatis
autem rationem vere fornicatio
est. Sed dum permittitur deo pub-
lice et licenter committitur? sit
honesti fornicatio. Proterea
beatus dicit. quia moyses hoc per-
misit: non precepit. Aliud est
precepere: aliud permittere.

Ad p̄cipim⁹ semp placet?
 quod aut p̄mittim⁹ nolentes
 p̄cipim⁹: q̄a mala homin vo-
 luntate ad plenn phibere nō
 possum⁹. **Amen dico vobis:**
quicūq; dimiserit uxorem
sua excepta causa fornicatio-
nis. mechat. Omnis res per
 quas causas nascit: p̄ ipas
 absoluit. Matrimoniu em nō
 facit coitus: sed voluntas: et
 ideo nō illud soluit sepacio
 corporis: s̄ separacio volunta-
 tis. Ideo qui dimittit coniu-
 gē suā. et aliam nō accipit:
 adhuc maritus ē. Nam et
 si corpe iam separatus ē: tū
 adhuc voluntate coniunctus ē.
 Si ergo aliam acceperit
 tūc plene dimittit: mecha-
 tur qui alterā ducit. Sicut
 aut crudelis ē et iniquus q̄
 castā dimittit: sic fatuus
 ē et iniustus qui retinet me-
 retricem. Na p̄vōnis t̄pitu-
 dinis o⁹ ē: qui aīme celat
 meretricis. Imitatores ergo
 debem⁹ eē dei: ut sicut ille
 agit cū ecclia: sic nos agi-
 m⁹ cū cogu coniuge. Ille em
 nūq; derelinquet pplm. nisi
 ad gētilitate. ul ad heresim
 voluntate trāsierit: alias aut
 peccante castigat q̄dem cū
 misereri nō cessat dicente
 pl̄sa. Si dereliquerit filij ei⁹

lege meā? visitabo ī vurga
 iusticias eoz: miām aut
 meā nō disp̄gā ab eis. Sic
 et vir meretricē quidē di-
 mittat: alias male morige-
 rata. castiget et teneat. **Quo:**
Tribus modis: p̄mo docedo
 scdm deū. Si aut cōtēpnit
 timorē dei. Ipperando ut ul
 hoies erubescat. Si nec pu-
 dorē sentit frequer ofusa:
 faciat illi qd̄ p̄cipit salomo.
Cor durū. baculo poite. Er-
 go p̄mū amone: q̄a mltū
 pficiat doctrina iusticie. De-
 inde ofunde: q̄a frequeter
 et pudor frenū est vitioz.
Tercio instū ē ut castiget
 q̄ ancilla: que erubere nes-
 cit ut libera. **Aliter de gali-**
lea turbe ī misterio genan
 secute sūt dnm ī fines indee:
 ibiq; civitate sūt. Iste ī fines
 trāsierit indee. Nec em
 potuissent curari: nisi relic-
 tis finib⁹ suis. ī fines tran-
 sissent indee. Sicut scriptū
 ē ī psal̄a. **Et veniet oēs**
gentes et dicat. Venite ad-
cedam⁹ m̄ motē dnm. et m̄
domū dei iacob: et annūcia-
bit nobis viā suā. et ambu-
labim⁹ m̄ ea. Et civitate sūt
gētes m̄ finib⁹ iudeoz ad
confusione ipoz? q̄a gētes
quidē et m̄ aliena secute

sunt xpm: iudei autem in finibus
 suis copulati condempnauerunt
 et repulerunt: et in fornicationibus
 suis corporalibus. fornicatione
 sua confessi sunt spiritum
 lem dicentes. Si licet viro
 dimittere uxorem suam? quocumque
 ex causa? Quia non potest
 animo esse castus qui corpore est
 lascivus? hoc est. non potest deo
 esse fidelis qui uxori suae per-
 fidus est: sic nec ex diuerso
 consensu seruat. qui deo fide
 non seruat. sed alter alterius
 fornicationibus est accusatrix.
 Nam si interim non puaricat
 lascivus? tamen iam in eo status
 est ut puaricet: si corruptio
 persuasionis accesserit. Et illi
 quidem secundum carnem interrogat
 bat. que pati merebantur
 secundum spiritum? si licet dimittere
 uxorem quocumque ex causa? xpc
 autem respondit eis quod facere eos
 non decebat. dicens. Quicunque
 dimiserit uxorem nisi ob cau-
 sam fornicationis. et aliam
 duxerit. mechatur. Sicut enim
 uxorem quocumque modo contra
 voluntatem viri agentem dignum
 est repellere? non autem est in-
 quantum ad gravitatem viri. nisi
 ob causam fornicationis: sic
 et ecclesia quocumque modo contra
 voluntatem egerit xpi abici

digna est. non autem abicitur per
 longanimitatem xpi. nisi sola
 causa transgressio. Sicut
 enim si xps prius dimisisset
 ecclesiam iudeorum. non eis sub-
 ministras per scripturas no-
 ticiam suae diuinitatis? ipse
 faciebat eam adulteram cum
 dijs extraneis. quod natura
 rationabilis et subdita deo
 creata sunt. sine deo non potest
 esse: sic xpo spiritus eius scientiam
 suae diuinitatis subministra-
 te. quia synagoga spernes
 transibat ad ydola. idcirco
 scilicet adultera reperta est.
 propter quod repulit xpm. non
 repulit eam xpc. Non quocumque
 ex causa? sed propter causam
 fornicationis ipsius: quia non
 solum relicto xpo dyabolo se-
 quuntur. sed etiam interfecit
 pro quo mori debuerat. Ab-
 iectus enim deus genuit xpm.
 Deinde creauit hominem ra-
 tionabilem naturam angelorum
 et animarum. qui coniungit et po-
 tentem accipit verbum ipsum.
 Ideo clamat. Quid deus con-
 iunxit: homo non separat.
 Et multis quidem modis homo
 separat: quod deus coniunxit. Sed
 et si illi: nullus alter hoc fa-
 ciat. Ipse autem homo peris a deo
 recedat repellens semetipsum
 a se homo videtur se posse:

quod deus conuertit. Dicit ei
discipuli. Si ista e causa viri
cu uxore: no expedit nubere.
 Audientes cogitabat apud
 se. Mulier bona difficile i
uenit: prestante salomone.
 In mille viris inuenies: mul-
 liere aut in hijs oibus no
 inuenies. Quid aut e mlti
nisi amicitie inimica? Tenu-
 gabilis pena. necessarium ma-
 lu. nalis temptatio. desiderabi-
 lis calamitas. domesticum pe-
 riculu. delabile detrimetu.
 mali natura boni colore de-
 picta. Ergo si dimittere illa
 partem e. tenere aut vere tor-
 menti e: nec e ut aut di-
 mittere. adulteriu alteru fa-
ciam? aut tenetes cotidi-
 nas pugnas et amaritudi-
 nes habeam? Ideo responde-
 rit. Si ista e viri causa cu
uxore? no expedit nubere.
 Tunc dñs no dixit qd ex-
 pedir: sed magis qsentit qd
 no expedit. sed infirmita-
te carnis accipiens dicit.
No omnes capiunt vbu istud:
sed quibus datu e. No dixit
 no omnes pnt. sed no omnes
 capiunt: id e omnes quide ca-
 pere pnt: sed no tm omnes
 cupere volut. Palma posita
 e. Qui concupiscit glam: no
cogitat de labore. Nemo vin-
 ceret: si oes pialiu pugne

no

timeret. Et eo qd quida no
 pnt. et a proposito continencie
 cadunt: no debem9 circa virtu-
 te castitatis fieri pigriores.
 Si em quida in pugna cade-
 tes no examat ceteros. sed
 dicunt illis sic datu fuisse rem-
 no applicat pugne sed homi?
 qtomagis nos cadentiu neg-
 ligencie imputare debem9. no
 difficultati uirginitatis. Ad
aut dicit quib9 datu e. non
hoc sigt qm quibusda dat9
quibusda no dat9? sed illud
condit. qd nisi auxilium gratie
accipiam9: nichil et nobis
valeam9. Qm aut uolentib9
 gra no denegat9. i euangeli-
 o dñs dicit. Petite et dabit9
vobis? quezite et inuenietis:
pulsate et aperiet9 vobis. Qm
 em qui petit accipit? et qui
 quezit inuenit: et pulsanti
 aperietur. Debet aut uoluntas
predere: et sic sequit9 gratia
na nec gra sine uoluntate
aliquid opatur: nec uolun-
tas sine gra pt. Na et tra-
 no germinat nisi pluuia
 suscepit: nec pluuia fructi-
 ficat sine tra. Sunt eunuchi
qui sic nati sut ex utero
matris sue? et sut eunuchi
qui ab hoibus fut: et sut
eunuchi qui seipos eunuchs
fecerut ppter regnu celorum.
 Tang9 si dicat aliqs. Ad

dicit dñe: Si ex quacūq; causa
 cōtingerit hōi uxore nō habere
 cōtinēcie habebit mercedē.
Nō semp. Sicut em̄ p̄c̄m̄
 sine voluntate opus nō facit.
 ita iusticia ex ope nō consu-
 mat: nisi et voluntas affue-
 rit. Multi em̄ corpe quidē
 castitati studēt: adulterium
 autē voluntate cōmittūt. **Nisi**
 eā et voluntate sola fornicā-
 tio cōsumaret: nūq; diceret
 dñs. **Qui** videt mulierem
 ad gampiscendū eā: mechatus
 ē eā in corde suo. Ergo volū-
 tas sine corpe frequēt peccat.
Illā ē gloriosa cōtinēcia. nō
 quā transgredi nō p̄t nēq;
 debilitati corpi: sed quā
 cōplectit volūtas s̄a p̄positi.
Ideo dicit. Sūt eūmuchi
 qui sic nascuntur ex utero
 m̄ris: sūt qui ab hōibus
 fiūt: sed illos tenet nēitas.
 hūc autē teratū coronat vo-
 lūtas. **Quid** autē sic nascit
 a creatione fit: quomodo
 nascit et sex digitos ha-
 bentes. ā quōr. ā similia.
Si em̄ deus sicut ab iūcio
 cōstituit unāquāq; naturā
 sic dimitteret illā imūta-
 biliter semp in suo ordine
 p̄manē: i obliuionē dedu-
 ceret corā oib; operatio
 dei: nā estimaret natura
 verū ipā se regere. **Utp̄nta**

constituit deus ut in hyeme
 frigora sint. calor autē in
 estū. ut terra firm̄ p̄ferat.
 et pluuia descendat de celo.
Si hec sicut ab iūcio consti-
 tuta sūt. ita in suo statu im-
 mutabiliter p̄seuerent: iue-
 niret deus ab iūcio cōstitū-
 isse. et de cetero oēm naturā
 in sua p̄tate reliquisse: et h̄
 fieret ut iā creatura necessa-
 riū nō haberet factore. **Ideo**
 ergo natā verū cōuertitur
 cōtra naturā suā interdū:
 ut semp deī naturā opifex
 in memoriā reducat: et s̄
 necessariū sit factor sue na-
 ture: et nō solū semel. sed
 cōdicie opa sua facē videat.
Merita in euāgelio qui sic
 natus fuerat. dñs dicit: **Neq;**
 hic peccauit. neq; parentes ei:
 sed ut māifestent opera dei.
Nō solū simplicit̄ intelligēdū
 ē sicut multi putāt: ut reco-
 sanato dei potēcia cognoscat
 id ē operans deī: alioq; oib;
 infirmitatib; sanatis dei po-
 tēcia cognoscat. **Sed** ideo i
 illis p̄sona hoc dicit: quia
 contra regulā naturā sine oū-
 lis creatur: ut in transuersio-
 nē nature opus dei intelligat
 dū emēdat. **Tunc** oblatis sūt
 ei pueri: ut manū p̄poneret

et oraret. **T**unc quoniam dominus de castitate faciebat sermone: et beatus promittabat eunuchos de gloria enim continentie domino referente atque dicente: sunt qui se eunuchifant pro regnum celorum: audientes quidam obtulerunt ei infantem puerum de castitate mundissimos. **P**utabat enim quia dominus corpe mundos tamen laudaret. non et voluntate. nescientes. quia dominus non illos beneficiavit eunuchos quos puericie necessitas facit castos: sed continentie virtus. **D**iscipuli autem vetabat eos. **E**t caro amica rerum malorum: quia non delatatur in bono. ideo facile obliuiscit bonum: malum autem quod quod audierit. quasi naturaliter in corde suo plantatum sit. retinet semper. **N**am nunquam potest aliquid obliuisci quod diligit: nec retinere quod odit. **A**n enim modicum christum accipies puerum dixerat. **N**isi facti fueritis sicut autem iste: non intrabitis in regnum celorum. **E**t ecce statim obliti discipuli puerilis innocentie. vetabat ad christum pueros quasi indignos accedere: ad quorum similitudinem ipsi fuerant imitati. **N**am quis mereatur appropinquare christo? si repellit infanciam simplex. **P**utabat enim se honorare facere christo: dampnum facientes glorie eius. **N**am quod admo-

diu dampnum est medico si subtrahant infirmi: sic dampnum est christum non habere quos saluet. **S**i enim expectas samaritanos peccatores de quibus ipse mandauerat quasi de indignis. in ciuitate samaritanorum ne intraveritis. cum sic de aduentu eorum gaudebat ut diceret. **E**sam habeo manducare quam vos nescitis? putas quod tomagis esuriebat salute in ore cum puerorum? **I**deo dicit. **N**olite vetare pueros. **N**am si sancti futuri sunt: quid vetatis filios ad patrem venire? **S**i autem peccatores futuri sunt: ut quid suam dampnacionis profectis anquam culpam videatis? **T**aliu est enim regnum celorum: non omni. **N**am quales modo sunt meum est: quales autem postea futuri sunt. ipsorum. **E**rgo meum est honorare: quod autem ipsorum fuerit. miseremur. **T**aliu est enim. qui casti sunt ex virtute: sicut pueri ex etate. **T**aliu est. qui simplices oculos habent sicut pueri: et non cognoscunt diuersas personarum. **E**cce enim puer si viderit hominem. nichil aliud videt in eo: nisi hoc solum quia homo est. **N**on dignitatem eius intelligit: non considerat vestem ipsius. **V**ic autem profectus

ai hōiem viderit nō aspiciat
 q̄a homo ē: sed statim cogi-
 tat de dignitate illi⁹. estimat
 vestimēta ip̄i⁹. Vides ergo
 q̄a sapiētiar̄ ē imperfectus
 puer? q̄ p̄fectus vir? Vir
 em̄ nō hōiem aspiciat quē
 deus fecit. sed ornātū quē
 dyabol⁹ aduenit? puer at̄
 nō ornātū aspiciat quē dya-
 bolus aduenit: sed hōiem
 quē deus creavit. Hui⁹ qm̄
 puer veneno dyabolico. mū-
 dialis malicie replet⁹ fuit.
 cognoscat opus factoris? ai
 vero iebriatus fuit mūdi
 spū. iā nō aspiciat op⁹ facto-
 ris: sed illecebris corrupto-
 ris. P̄ns locus instruit oēs
 parentes. ut filios suos in-
 desinēter sacerdotib⁹ offerat?
 quia si sacerdotib⁹ offerunt:
 offerent deo. nō em̄ sa-
 cerdos man⁹ iponet. sed x̄p̄s:
 in cui⁹ noīe man⁹ iponitur.
Si em̄ qui escas suas per
 orationē nō offert deo. com-
 quat⁹ eas māducat. scdm̄
 qd̄ de illis ait ap̄tus: qm̄ oīs
 creatura dei bona. et nichil
 vitandū qd̄ ai gr̄az actione
 p̄cipit? sacrificatur per v̄bū
 dei et orationē: ondit q̄a
 maculata ē. nisi per oratio-
 nē fuerit oīs esca mūdāta
 et sanctificata? q̄tomagis

pueros offerri deo et sacrificari
 nō ē. Causa aut̄ sacrifican-
 day estari her̄ ē: qm̄ mū-
 dus totus in maligno posity
 ē. Ergo et oīs res corpalis
 qm̄ mūdi ē p̄s. i. maligno
 posita ē: et ip̄am p̄terea
 oportet sacrificari. Conseque-
 ter et infantes qm̄ nascūt⁹
 et ip̄i qm̄ ad carnē i ma-
 ligno positi sūt: qm̄ et oīs
 caro q̄ pars mūdi. in ma-
 ligno posita ē. P̄terea nō ē
 offerre pueros ut assidue
 sup̄ eos orō fiat? qm̄ est
 semel sacrificari nō ē. man-
 duam⁹ em̄ eā et transit:
 hōiem aut̄ quē indēsiner
 adūsarius p̄sequit⁹ et sordi-
 dat. semp̄ sacrificari nō ē.
Aliter. Conuenienter cōsu-
 tatis iudeis tēptatorib⁹ et
 lasciuis. offeruntur pueri x̄p̄o
 in mysteriū gēnū? in fide
 parvuloy et lactis adhuc
 solius sapiētiā estā: quos
 obtulerūt x̄p̄o p̄res eoy sicut
 ordinis ē intelligē posita
 enāgelica genū singularay.
 quos discipuli i figura prin-
 cipū iudaici ppli p̄hibebāt:
 qm̄ semp̄ iudei oīa faciebāt
 ne gētes saluaret⁹. introduce
 ad fidem. **Omelia. xix.**

Ergo unum accessit
 ad eum: et ait ei. Quia
quiser bone. Non sine me
queredum est in hoc. cur de
isto adolescente xpm interro-
gante. inquit bone. quid facia
boni ut vitam eternam pos-
sidea? ai dñs implenisset
 narratione in fine: sic ad-
 didit. Multi inquit erunt
 pmi nominati. et nonissi-
 mi pmi: qd de iudeis et
 gentib? dictu ee dubitat
 nemo. Sic forte hic ergo
adolescentis i misterio thro-
ducat iudaici ppli semper
adolescentis: semp gloria-
toris et lenis. Sic em fa-
cere solet xpc plerumq qn
de misterio rei alicui? est
locutur? an introducit cor-
poraliter faciente idipm:
ut ex eo occasione iuenies
corpalem narratione rei
qua pposuit exequet. Ut
puta cu de concupia. iacta-
cia pharizeoru apud lucam
locutur? fuisse? introduxit
pimu pdropia et sanquit:
ut in corpali timore pdro-
pia. iactancie pharizeoru
prepingeret inflacio. Sic
et hic. cu de reiectione iudeo-
ru. et electione gecu mis-

ternum exponere voluisset. ex
 eo vbo qd dicit ad petru.
 et ois qui reliquit prem
 aut mercedem. et cetera. usq
 ad parabolam subsequente
 de mercenariis conductis
 in vinea hora prima et ter-
 tia et sexta et nona. et
 undecima. quo gentes pro-
 nede erat iudeis. introduxit
 it istu adolescente glori-
 ante et leuem? et ampl?
 amate bona sua carnalia
 q celestia xpi pmissa:
 ut corporali passione ado-
 lescentis istius. iudaici po-
 puli spualis passio demo-
 straret. ppter qua xpo no
 credit? id e ppter sibi
 placencia. ppter iactanciam
 vana: ppter questus quos
 capiebat ex lege. remasit
 in lege. ppterca quecuq di-
 cutur de adolescentulo isto.
 sic sut accipienda: qst de
 plo iudaico da. Iudaicus
 vero plus erat adolescens
 no etate sed lenitate: mori-
 bus imatur? no annie-
 ra oia quide vicia carna-
 lia. sut iuuenilia. sicut di-
 cit aphus. Iuuenilia aute
 desideria fuge: sectare aute
 iusticia. Populu aut iue-
nile viciu e glacio? q am

plus vult videri q̄ firmant
 in toto vult videri nō eē q̄lis
 ē: sicut pplm̄ iudaicū fuisse
 cognoscim⁹ in scripturis. si
 aut et dñs dicit de illis. **Quia**
faciūt ut ab hōibus videat.
Ite ve vobis scribe et pharisei
ypocrite: qui diligitis pri-
mas charedras in synago-
gis. et cetera. Ite ve vobis
qui iustificatis vosmetipōs:
deus aut nouit corda v̄ra.
propter qd̄ et ficus dcā ē ha-
bens folia sine fructu. id ē spe-
ciem salutis nō ip̄az sancti-
tate: q̄a estimacione q̄de
iusticie sectabant⁹. opa aut
abhorrebat. Et vidē quō in
exordio ip̄o narracionis. ppli
iudaici mores sigt. Dicit em̄.
Magr bone? quid boni faciā
ut vita eterna possideam.
Iudei aut semp̄ interrogatores
dei fuerūt et nō obauditores?
laudatores scōz et nō ymi-
tatores: auditores legis et
nō fructus? semp̄ discentes
et nuqm̄ ad sciencia verita-
tis puenientes: glorianteb̄ i
lege. et p̄ p̄uaricacione legis
dñm̄ deū exhonōm̄tes. Ad
huc et illud et illud cōsidera.
q̄a nichil de occasione dei in-
terrogat q̄ credat. aut quō
credat? sed hoc. qd̄ faciendo
vita eterna possideat: quia

oīs spes salutis apud iudeos
 in opib⁹ erat et nō in fide?
 sicut dicit ap̄lus de illis et
 gentib⁹: qm̄ gentes q̄ nō
 sectabant iusticia. in legis
 iusticia puenēnt. q̄a non
 ex opibus. sed ex fide. Ista
 hel aut sectando iusticia. in
 lege iusticie nō puenit: q̄a
 nō ex fide sed ex operibus.
Prima em̄ iusticia ē cognos-
cere deū prem̄ et xpm̄ ei⁹?
nouissima aut est facere opa
bona: sicut et de iu dicit
q̄busdā iudeis. opamini ei
bu qui nō perit. sed q̄ per-
manet. interrogatib⁹ eis qd̄
faciem⁹ ut opem⁹ opus dei?
Respondit. Hoc est op⁹ dei:
ut credatis in eū quē misit
ille. Illi aut opus dei negli-
gentes. scilicet op⁹ cognicio-
nis dei. semp̄ ad dyabolu
tñsibat: et de opib⁹ iusticie
requirebat. propterea dei ag-
nitione pdiderūt: et opa
iusticie nuq̄ impleuerūt: q̄a
virtus facie de iusticie ag-
nicio dei ē. Dicit ei ihesus.
Quid me dicis bonū. Ne-
mo bon⁹ nisi deus. Nō q̄a
nō erat ip̄e bon⁹: cū esset
filius dei deus. Nā quē admo-
dū cū ip̄e sit filius dei. et
ip̄e nō est q̄ filius dei? sic

ai sit boni dei filius: et ipse
 sine dubio bonus e qm filius
 boni. Sicq iudaeis plius
 vni dei habes cognitione:
 xpm nec filiu dei nec deu
 cognosce volebat. **H**ac ratio
 ne laude sibi ab eo repellit:
 qa no qm deu bonu. sed qm
 hanc bonu eu dicebat. **Q**uod
 fecisset ille. **S**i qm bonu deu
 bonu ee dixisset. **E**t vere
 qntu ad iudeos qui vnu deu
 colebat. et xpm dei filiu no
 cognoscebat: nemo eat bo
 nus nisi vni deus. **A**pu d fi
 deles vero sicut vni de9 pr
 e bonus: sic et vni genity
 deus nichilomin9 bonus e.
Puto aut et si dixisset ei
 mgt sce. aut iuste. simile
 respodisset q me dicis scm.
 aut iustu: nemo iustus n
 vni de9: nemo scis n dms
 deus. **E**t quib9 oib9 dicim9.
 qm sicut xpc laude ei huc
 repulit qa no cognoscebat
 eu: sic semp repellit laudes
 oim ignoracu. **C**onsequet
 nec pater suscipit laudes
 eoz: qa no cognoscut eum
 scdm qd e. **N**uq gentes no
 colebat eu et ignorabant.
Scdm qd atheniensib9 dice
 bat paul9. **P**ambulans em
 simulachra vni iueni aram

ignoti dei? que vob ignora
 tes colitis: huc ego annuo
 vobis. **S**ed no suscipiebāt
 cultura eoz: quia no cog
 noscebat eu scdm qd ipse
 cognosti volebat. **S**i autē
 nec xpc laudes iudeoz sus
 cipiebat. nec de9 pr gēcū.
 qa no cognoscebat eu scdm
 qd decebat cognoscere eoz?
 sine dubio nec hereticoru
 suscipit laude ul pr ul filio:
 qm nec ipi cognoscut qb
 pr et qb filio errantes in
 ambobus. et confundentes
 utruq? qm qui filiu cog
 noscat: ille et prez cognos
 cit. **Q**uod si laudes eoz non
 suscipiunt? cōsequēter nec
 opa: quāuis videant iusta.
Poterea ai dixerit. nos in
 noie tuo pphetuim9. et in
 noie tuo demonia eiecim9.
 et multas vtutes fecimus.
Dicit eis ihs. **D**iscēditē a me:
 nescio qui estis rē. **S**i vis
 habere vitā: serua mādata.
Quā sapienter ait serua.
Ille em interrogauerat qd
 boni faciā? iste econt illi res
 pondit: serua. **N**o dixit dis
 ce mādata? qa de9 doceat
 eu factor nature rationabi
 lis: sed serua: qa no seruā
 bat. **N**ā dū admonet ser

uare: oñdit nō seruasse. Nā
 nō ille ē bon⁹ qui interrogat
 de bono: sed qui facit quod
 bonū ē. Nō occides. In per-
 sona quidē loquēs vni⁹ illi⁹
 quicūq; fuit: cōuenientiā
 loquit⁹ p̄sonē ppli iudaeorū.
 Qui tūc em̄ sciebat quasi
 de⁹ facturū pplm iudaeorū
 ul' m se. ul' m discipulos. ul'
 iā facē: anticipās eadē ipā
 p̄monet eos et dicit. Si vis
intrare vitā: nō occides. Sed
 occiderūt et ipm: et discipu-
 los ei⁹. Re adulteraueritis.
 Sed adulterati sūt: receden-
 tes a deo suo. Re furti faci-
as. Sed fecerūt: furtiues
 fidem diuinitatis ipi⁹ et ope
 ei⁹ et dicētes. hūc nō eicere
 demonia nisi m belzebub prin-
 cipe demonior: ne per opus
 illud crederet xpo. Ite furti
sūt fidem resurrectōis ei⁹ de
toto mūdo q̄ntū ad se. dan-
 tes pecuniā mltā militib⁹
 ut diceret: q̄a nobis dormi-
 entib⁹ nocte uenerūt discipu-
 li ei⁹ et furti sūt corp⁹ ei⁹.
Nō falsū testimoniū dicēs.
 Sed dixerūt contra scriptu-
 ras. Hūc scim⁹ vnde ē. De-
 inde falsū testimoniū ptule-
 rūt dicētes. Nob audiuim⁹
eū dicētem: q̄a ego dissolua
templū hoc manusm: et in
tridū aliud reedificabo. Si

milia et m stephanū dixerūt
Honora prem tuū: et mēz
tuā. Sz nō honorauerūt: neq;
 prem suū deū q̄ semenauē-
 rat eos: neq; mēz suā ec-
 desiam patriarchar et p̄phe-
 tarū celestē: sed tūmq; geni-
 mina uiperarū ruperūt eos
 et exierūt ab eis. Et diligēs
primū tuū sicut teipm. Sz
 nō dilexerūt xpm: factū sibi
 primū p̄ carnis cognitiōe.
 Qm̄ ergo et olim p̄ moysē
 hec ita seruare p̄cepit. et
 postea p̄ semet seipm: illi at
 nō seruauerūt: ideo nō intrā-
 uerūt i vitā. id ē m cognitiō-
 nē dei patris et xpi. Et res-
pondit. hec oīa seruauit a iu-
uetute meā. Natiuitas iuda-
ya ppli fuit a tpe abrahā:
vsq; ad exitū ei⁹ de egipto.
Tūc em̄ q̄ infans fuit p̄pls
ille: sicut apud ezechielem
testat⁹ dñs dieb⁹ ad ihrlm.
In qua die nata es. nō est
p̄cisus umbelic⁹ tu⁹: et nō
colligauerūt mamillas tuas.
et m aq̄ nō es lota i salute:
neq; oleo uncta es. neq; sak
salita es. neq; panis inolu-
ta: nec pepit ocul⁹ meus
m te ut facerē tibi vni⁹ de oī-
b⁹ istis. ut pararet⁹ aliq̄
sup te: et p̄ici te m faciem
campi i p̄uitate aē tue m

qua die nata es. et transiisti
 ad terram vidi te conspersam in
 sanguine tuo. et dixi tibi. De
 sanguine tuo bibe. et multiplica-
 te. Sicut horreum agri dedi-
 te. et multiplicata es et mag-
 nificata: et intrasti ciuitates
 ciuitatum. **Iuuetus autem eius.**
 fuit et tpe moysi usq; ad re-
 ges. **Virilitas eius** et tpe
 regni: usq; ad transfugationem
 babilonie. **Senectus a trans-**
 fugacione usq; ad xpm: qm
 et mortuus est p̄ illius ille. p̄az
 interficietis vitam. **De istis em**
 etatib; suis eam per p̄pham
 testat̄ p̄ illius ille dices. **Dñe**
 memorabor iusticie tue solus
 que docuisti me ex iuuetute
 mea: id est ex tpe moysi: qm
 et lege ad eruditionem suam ac-
 cepit: et usq; nunc p̄nunciabo
 mirabilia: qd est in tpe regni:
 et usq; in senectate et senium.
deus ne derelinquas me. do-
 nec annuaciam brachium tuum
 omni generationi q̄ ventura est:
 qd factum est in tpe xpi. qm q̄
 digni fuerunt credere in xpm.
 brachium dñi annuacuerunt
 generationi gentium. postmodum ac-
 cederunt in xpm. **Quia congruum**
 populo illi iudaico dedit respon-
 sum: qui corde quidem nunquam
 credebat. sp̄ autem ore se come-

dant dices. **Hic omnia seruasti**
 a iuuetute mea: qd non erat
 verum. **Na et p̄phetus occidit.**
 et cum ydolis adulteratus est:
 et furtum veritatis scriptura-
 rum semp̄ commisit: sicut et
 dñs dicit de illis qd iuramentum
 feceris mandatum dei p̄pter ter-
 ritionem verum: et falsa testi-
 monia interfectionis p̄phetarum
 dixit: **marie etiam apud nia-**
 nassen regem dices de ysaias
 qui principes nostros zodomitas
 appellat: et p̄lm dñm gomor-
 reos: dñm sabaioth se vidit.
 se confirmat: et dicit deus.
 nemo videbit faciem meam et
 vivet: p̄pter qd et factus
 est factus lignea. **Sed omnia illa**
 specialiter committit xps com-
 mittes: et alijs argumen-
 tis vult p̄lm iudaicum ostende-
 nichil horum unquam seruasse.
Unde ihs. Adhuc tibi unum
restat. Vade et vende omnia tua
et da pauperibus: et habe-
 bis thesaurum in celo: et ve-
 ni sequere me. **Ac si dicat.**
Sed quid quidem quid metitus
es: et interim accipio hec
quod vera. **Si omnia ista seruasti**
 a iuuetute tua: ut fias per-
 fectus vade vende omnia que ha-
 bes et da pauperibus: et ha-
 bebis thesaurum in celis et
 veni sequere me. **Quae sunt**
quae possidebat iudaicus populus?

pienciam e habet templu dei:
 pfectoru e templu dei ee. **P**os-
 sides lege? trade ea gentibus
 pauperib? et no habentib?
 lege: tu aut veni et seque
 me et eris in gra? scens qa
 lex no e posita iustis: sed
 iustis et pcorib?. gra? aute
 pfectois e premiu. **P**ossides
 legis diversa madata? ut pu-
 ta habes. audi isrl. de? tuis
 un? e: trade ea pauperib?
 gentib? no habentibus unu
 deu. **H**abes. no facies ydo-
 lu? trade hoc pauperib? gen-
 tib? et p ignoracia ydola
 multa colentib?: tu aut se-
 que me ut habeas vita eter-
 na. **H**ec e aut vita eterna
 ut credatis i unu veru deu:
 et ihu xpm que misit. **H**a-
 bes. no occides? trade h? ge-
 tib? homicidia mlta facien-
 tib?: tu aut seque me ut
 no irascaris. **H**abes. no ad-
 ulterabis? trade hoc gentib?
 lascivis ut discat no adulte-
 rari: tu aut seque me ut no
 concupiscas. **H**abes. no per-
 iurabis? trade hoc gentibus
 ut discant no piurare: tu
 aut sequere me ut no iures.
Habes. oculu pro oculo. et
 dente p dente? trade hoc ge-
 tib? ut discat nichil mali pa-
 cientes nichil iferant mali:
 tu aut seque me ut etiam

timicos diligas. **Q**uia h? oia
 paupes debent habere: ut co-
 soletur vita eoz in ipis. **I**nci-
 pienciam sut oia illa: no per-
 fectoru. **S**i ergo oia hec tra-
 dideris pauperib? gentibus.
 et secutus me fueris p h? ma-
 iora q dixi? manifestu e qa
 oia illa a iuuetute seruasti:
 et pfiens i senectute tua. q
 iuueni erit euacuasti. **S**i
 aut p h? maiora me sequi
 nolueris? manifestu e qn
 oia illa no solu a iuuetute
 tua no distodisti: sed n? mo-
 eam i senectute tua cōseruas.
Quo aut pt fieri ut sterilis
 er? sit senectus? cui? fecunda
 e iuuetus. **N**ec e possibile
 ut no crescat i ipso bono: q
 iccepit i ipso bono. **N**on
 stat sibi i statu suo priori:
 sed nate e ut excitatus semp
 crescat ad meli. **I**lle aut hys
 auditis tristis abiit: erat em
 habes multas possessiones.
Non ve ppter duas causas. iu-
 daycus ppls recessit a xpo:
 aut ppter pccata sua. qa nūq
 seruauerat madata dei: sicut
 dñs ad nycodemu loquens
 testat dicit. **Q**ui autē no
 credit i filiu dei: ia iudicatu
 e. **H**oc e aut iudiciu? qm
 lux venit i mundu: et hoēs
 magis amauerit tenebras
 qm lucē: erat em opa eoz
 mala. **Q**ui aut qui malu

agit nō vēit ad lucē: ne ma-
 nifestent² opa ei⁹. Aut ppter
 lucra carnalia q̄ conferebāt
 eis cōsuetudines legis: sicut
 ondit p̄bola i qua iuitati
 se excusauerūt ppter villam.
 ppter bonos. id ē ppter lucra
 carnalia. **R**ā sacerdotes qui
 deū nō venerūt ad xp̄m ne
 sacrificiorū lucra amitteret:
 p̄plus aut. q̄a per sacrificiū
 ut putabat̄ delebat̄ p̄cā
 eorū. **Q**ualis aut̄ emēdacio
 fiat in eo! qui p̄ sanguine
 aialū veniā cōsequit̄ p̄cōrū.
Quātū em̄ dolet de occisio-
 ne aialis: tm̄ et emendat̄.
Pterea dicebat̄ p̄pha. Si vo-
 luisseſ sacrificiū dedissem: vltiq̄
 holocaustis nō delaberis.
Sacrificiū deo. sp̄s q̄tribulatoꝝ:
 cor cōtritu et hūiliatū deus
 nō despiciet. **Q**m̄ autē nū-
 daycūſ p̄plus tristis abiit
 a xp̄o: itelligit qui cōsiderat
 que ē leticia sp̄nalis. **L**eticia
 em̄ cordis. ē bonā cōscienciā
 habē ad deū: sp̄naliter eē
 gaudentē. **Q**m̄ intelligens
 xp̄m p̄ opa ei⁹ filiū eē dei!
 ppter p̄cā. aut ppter lucra
 carnalia legis. contempnēt
 xp̄m: maluit eē in possessio-
 nib⁹ corporalib⁹ legis. qm̄ i
 grā xp̄i. **I**deo abeunte illo dñs
 diat. **Q**m̄ difficile dicit̄ i-
trat regnū celoz. **F**acilius
 ē camelū p̄ foramen acus

t̄isire: q̄ dicit̄ intrare in
 regnū celoz. **Q**m̄ facilius
 gentes que tortuose^{su} erant
 aīo. intrare fuerat per an-
 gustū ostiū regni celestis:
 qm̄ iudei qui dimites vide-
 bant. **D**imites aut̄ erat in
 dei in lege. i p̄phetis ceteris q̄
 p̄iarchis scripturis! dimites
 i m̄tēplo sacerdotib⁹ lenitis
 i sacrificijs ceteris q̄ disposi-
 tionib⁹ ad religionem perti-
 nētibus: q̄ oīa nō illos edi-
 ficauerūt i salute. sed influe-
 rūt sup̄bia. **A**pud se quidē
 delcābant̄ seruire dyabolo:
 corā alijs volebāt apparere
 dei cultores. **G**entū autē
 aīe **f**assilate sūt tortuose
 camelis. i quib⁹ gibbus ydo-
 latrie erat ip̄oz: qm̄ cogni-
 cio dei erectio ē aīaz. **U**nde
 et hoīes qui a deo accēpant
 sciām dei erecti creati sūt:
 aīalia aut̄ qm̄ sciām dei nō
 habent. i natura prona sūt
 ad frā. **S**ic et ydolatria que
 videtur erectio eorū id ē reli-
 gio: potius ē depressio aīaz.
Rā sicut p̄e oī iusticia opū
 maior iusticia ē cognoscere
 deū: sic p̄ oī p̄cō maior
 p̄cām ē ydola adorare. **S**icut
 ergo gibbus cameli q̄ videt̄
 eē erectio sublimitatis corpi
 ei⁹! ip̄a magis depressio ei⁹
 ē et deformitas: ideo nec col-
 lū sursum erigere gibbo depreſ-

sus valet. sic et ydolatria ge-
 nū que videt illis maxima
 religiositas. et erectio aīarū
 illoz: ipā & magis ē uiquitas
 et incuruatio et depressio aīaz
 illoz. Ideo nec caput aīarū
 ipoz sursum erigē pnt ad deū:
 et ad dei noticiā puenire de-
 pressi ydolatria sua. Et que
 admodū sup caput oīm in-
 mētorū nō stat sarcina nisi
 foriter fuerit sup ipm colli-
 gata? sup camelū aut etiā
 sine recolligacōe repauset:
 ipē gibbus sarcinā tenet i
 se. aptus ē enī ad pondera
 bauilanda. ita in ceteris qui
 dem pccōribus tm̄ deū cog-
 noscentib? om̄s enī pccōres
 immēta dicūt? sicut dictū
 ē. hōies et immēta saluabis.
 nō stat sarcina pccōz in cor-
 de ipoz: nisi cū magna vio-
 lencia et virtute dyabolus
 tenuit in corde ipoz alligās
 eam delatōribus. Ipā enī
 cogitacō di exauit a se po-
 dem pccōz: nisi in hō modo
 quo dixim? fuerit alligata.
 In gentib? aut sine labore
 dyabolus tenet pccā? quia
 nō ē cognicio di que exu-
 tiat pondem pccōz. sed ydo-
 latria ipā q̄ gibbus retinet
 in se unūsa pccā? apta est
 enī ad bauilanda pondera
 pccōz. Dū enī sūt gētes
 ydola sua neq; videre neq;

audire neq; intelligere que
 agitur. neq; irasci. neq; iudi-
 icare posse? nō solū nō se
 abstinēt. sed cotidie magis
 addūt pccā? sicut ait salo-
 mon. Deinde oīa aīalia q̄
 uis terā aspiciūt. s̄p tm̄ qn̄
 voluerit pnt tollē collū suū
 ad celū? camel? uero nō p̄t
 gibbo depressus: sic oēs pccō-
 res libenter quidē s̄p terre-
 na aduēt. tm̄ qn̄ voluerint
 pnt se cōuertere ad celestē
 iusticiā? gentes aut nullo-
 mō pnt se explicare et ad
 diuina cōuertere: ydolatria
 sua incuruati et erectati. Ideo
 sicut camel? neq; dorsū rec-
 to collo aspice p̄t sicut cete-
 ra aīalia? neq; sursum sicut
 homo: sed inter sursum et de-
 orsum caput ei? pendet i me-
 dio: ita et gentiles neq;
 aīalib? assimilant? ad ple-
 nū. neq; hōibus filies sūt
 ppter hūmānū et racionabile
 intellectū suū. Hōibus nō
 sūt filies: q̄a nūq; celestia
 sed terrena semp appetunt
 et attendūt. Deinde sicut
 oīa aīalia equalia habent
 aīam corpi suo? q̄ntā em̄
 habet altitudine corpi? unū
 usq; q̄ aīalis. tantā pene
 altitudine et pedes eoz ha-
 bent et modice amplius?
 p̄ oibus aut aīalibus multo

ampli⁹ camel⁹ aliores habet
 pedes qm corp⁹: hō aut equa
 les habet pedes corpi suo: sic
 om̄s viri iusti scdm qd̄ sunt:
 tales habet ppositas cogi
 tationes actibus equales.
Pedes aut̄ sūt ppositi: q̄b⁹
 de re trāsunt ad rem. Unde et
 ppheta dicebat. **D**ñe nō est
 exaltatū cor meū: neq̄ elati
 sūt oculi mei: neq̄ ambu
 lam i magnis. neq̄ in mira
 bilibus sup me. **I**te apostol⁹
Parvū aut̄ ne quis existimet
 sup id qd̄ videt in me: aut
 audit ex me. **P**eciores autē
 maiora pponit qm sūt. et
 ppositus et suos cogitatus et
 actus maiores faciunt q̄ ha
 bent v̄tutes: ut semp ma
 iores videant̄ esse q̄ sūt:
 maxie aut̄ gentiles. q̄ sup
 istā iactancā quā habent
 oēs hōes p̄tores. et mūdial
 les. ead̄ ad secreta celestia
 extendunt ppositos suos. et
 cogitatus et actus. volentes
 se ondere sup q̄ erat eorū
 huāna natura. **A**d huc et
 alia racione gētes assilant
 camelo: quonia nec ad ple
 nū camel⁹ imūndus ē: nec
 ad plenu mūdus. **I**mūndus
 quide. q̄a renocat et rumi
 nat: imūndus aut̄ quia nō
 habet duas vngulas fissas.
Sic et gentes. qm̄ vacue sūt:
 nec ad plenu mūde. **U**nde

quide fuerūt: q̄a et actus
 habebat que dei fuerūt: id
 ē ruminabat. et cōversaba
 tur rōnabiliter pene scdm
 deū. **S**ed cōversacionē que
 pes ē nō habent diuisā in
 duo. i fide et opa: sed i opa
 tm̄. **S**i sicut cameli pes am
 bulantis nō dissipat terrā.
 sed cū sit mollis concordat
 ei et cōplectit̄ eā: sic et cō
 versacio gēan̄ quib̄ est bo
 na nō erat dissipās terrā
 id ē naturā carnale: sed cō
 venies erat nature carnali.
 et scdm voluntate ip̄i erat.
Ut aut̄ fiat manifestū qd̄
 dicim⁹. accipiam⁹ exemplū
 qd̄ apud iob dicit̄ de intelli
 gibili equo et bellatore. hoc
 mō. **I**n iracūdia m̄q̄ demolit
 terram. **Q**ui ergo intelligibi
 lis et bellator. equus ē xp̄i.
 ip̄m in se portās sessorē:
 om̄e opus bonū et spūale
 quide in iracūdia agit: na
 ture sue irascens carnali in
 eo q̄ displicet ei maliuolen
 cia carnis. et aduersans ei
 i destructionē carnis sue qd̄
 agit. et dissipat carnē suā.
Nā si q̄s v̄tutes spūales exse
 quit. ppria mortificat mēbra:
 q̄tomagus et dissipat id est
 et demolit̄ terrā. **G**entiles
 aut̄ et si opa bona faciebāt.
 sed aut̄ tm̄ nō q̄a ppter deū
 faciebāt: sed aut̄ ppter estimā

aone huana . a ppter futura
 nois meoria . aut ppter hoc
 soli qa bonu face bonu e .
 ipa conuersatio eoz no disti
 pabat natura carnale . Quia
 hoc ipm bonu qd ppter va
 nu aliqd fit . et no ppter deu .
 scdm carne e . et scdm volu
 tate nature carnalis : et no
 e cotraiu nature carnali :
 ppter qd nec dissipat terra .
 Aais aut e vbu dei qd est
 ipe fili dei : cui pma pars
 subtilis e atq aalta . Sub
 tilis scdm cam diuinitatis
 ipi : aalta aut scdm causa
 icarnationis ei9 : tota recta
 et nulla habes deflectione
 aut scarpulu . p cui vulnus
 passiois geres ia ingresse st
 in vita eterna . qui vulnera
 cosuere solus potest . a quo
 cofita e immortalitatis tuni
 ca q olim cofassa e p ada
 erat sup adam . Ipa aute e
 acis : que cu spm cofuit car
 ne ulterius separare se non
 potetem . Hec acis iudaycu
 pplu inuit st et gentiu : de
 quo dicit aplus . Ipe e em
 par tra : q fecit vtraz vni .
 Hec e acis : que disrupam
 amiciaa angeloz et homi
 copulauit . Hec e acis que
 cofigit et ptransit : vuln9
 no facit . Et ut q difficile
 pplis iudaycus dant i reg

nu celoz . Pm sicut dixim9
 ppter carnales vsus : qm lec
 corpalia habet lucra et pre
 senca : xpc aut spualia et
 futura pmittit . Apud carna
 les aut hoies p pnaa spo
 nur futuris : et spualibus
 corpalia . Et no solu sacri
 ficioz vsus erat carnalis :
 sed ois pmissio legis corpo
 ralis erat et trena . Si em
 xpianis no possum9 sua
 dere diuicias cotepne oport
 tere . Dicit em nobis . si no
 huisset de9 hoies habere di
 uicias no creasset eas i nu
 do : qm magis difficile erat
 plo iudayco diuiti scdm ho
 nes psuadere ut relinqueret
 diuicias legis et totus iuday
 ci cultus quas a deo suscep
 rat . Dicebat em . Si voluis
 set deus lege cotepni et tem
 plu : no oia illa cu tanta di
 ligencia et we tradidisset .
 Plm aut genau id e carne
 lu facile erat p forame acis
 trisire : id e per angustu ostiu :
 de quo scriptu e . Contedite
 intrare p angustu ostium .
 Quare . Quia ois cultura
 genau vana et irrationabi
 lis erat : a cultura aut irra
 tionabili hoies rconabiles
 no erat magni laboris ad
 cultu dei viui conuertē . Et si
 gentes cu tanto labore ab

irrationabilibus deorum suorum
 dinellunt culturis? quoniam
 gis iudei difficiliter euellunt
 a rationabilibus dei culturis?
 Ideo dixit. facilius est camelum
per foramen acus transire: quam di-
uitem in regnum celorum. Tur-
 bati sunt autem discipuli eius
 dicentes. Et quomodo potest saluus fieri?
Quibus respondit. Et apud
hominem hoc impossibile est: apud
deum autem omnia possible sunt.
 Et uere et quantum ad homines
 et incredibile et impossibile
 fuit populum iudeorum posse sal-
 uari? qui post tot peccata ac-
 tum impiorum. post tantas ydo-
 latrias. post tot prophetarum
 occasiones. nouissime autem
 et ipsum dominum celi et terre
 quantum ad se occiderunt: sed
 apud deum possibile factum est.
 Quomodo autem possibile fuit deo
 saluare iudeorum populum mul-
 tas in lege diuicias posside-
 te. credentium iudeorum multitu-
 do testatur? siue per ipsum christum.
 siue per apostolos eius. ut bonita-
 tis illius inuestigabile pelagus
 humana estimatio non appre-
 hendat: sed uicta ymitetur.
 Tamen quia dixit dominus. apud
 homines hoc impossibile est. quia
 tum ad humanam naturam? apud
 deum autem possibile: ecce subi-
 to excitatur petrus unus
 de populo diuitem. et ex persona

difficile credentium et iudeorum
 et clamabat quasi testis potestae
 dei factus: et confirmans christi
 promissionem et dicit. **Omelia.**
A et nos reliquimus. xxx.
omnia et secuti sumus.
Quid ergo erit nobis?
 Quomodo autem et ipse petrus et
 omnes apostoli. et ceteri credentium
 iudeorum contra possibilitatem
 humanam. per dei potentiam ac-
 cederunt in christum: ipse testatur
 dicens ad petrum. Ueris es sy-
mon bariona: quia caro et
sanguis non reuelauit tibi.
sed pater meus qui in caelis est.
 Verbo iste conuenit ad omnes
 ut singulis quibuscumque dicitur.
 quomodo ueris es tu? quia non
 reuelauit caro et sanguis
 tibi. sed pater meus qui in caelis est.
 Iesus autem dixit eis. Amen
dico uobis quod uos qui secuti
estis me. in regeneratione
cui sederit filius hominis in sede
maiestatis sue: sedebitis
et uos super sedes duodecim
iudicantes duodecim tribus israel.
 futurum autem erat ut in die
 iudicij uiderentur iudei. Dicitur
 non te cognouimus filium dei in
 corpore constitutum. Quis enim
 hominem uideri poterat thesaurum
 in terra absconditum? solum in
 nube relictum. Quis suscipi-
 batur stella matutina nasci

sup terra. Quis putabat muliere q̄ clausit paradisu ut nemo intraret in eu. ut ipa fieret p̄ma porta paradisi? ut p̄ illa lux prodere. p̄ qua tenebre intraverunt. Ergo iuria tua no nos impulit contumacia cordis: sed decepit consideratio cordis. Vos respondebit̄ eis. Et nos hoies fuim⁹ sicut et vos: silem habetes aiaz. eandemq̄ carnis natura! et in vno vivim⁹ mudo. hysdem factio nib⁹ mundialiū spūū pedita tes: ipis p̄tectionib⁹ dei ad iuti i hoc. etia vos nobilio res nobis fuistis! qm̄ nos fuim⁹ hoies p̄tores. et rustici. et obscuri i plebe. vos aut̄ sacerdotes et scribe. et principes ppli: nos illū cog noscē potuim⁹ hoies p̄tores et rustia! et vos eū cognoscere no potuistis sacerdotes et scribe qui habebatis sc̄pturas p̄ oculis vris quasi lampades semite. Nos an qm̄ mirabilia ei⁹ viderem⁹ itelligim⁹ eū? vos aut̄ uel postiona altitatu virtutu itellige no poteratis. Quo poterat fieri ut pene tota gens ignoraret! que duodecim cognouert. Ergo. q̄a no ei credidistis nescientes eū de filiu! qua ca interfectis

eū nulla causa culpa inueni tes i eū. Sed in vobis bona voluntas facta ē q̄ lucerna rusti citatis nre: i vobis autē malicia facta ē q̄ caligo sciencie vre. Adhuc aut̄ audeo et subtiliore introduce sensu: et sententia alterius sapientis cuiusda viri referre. Exponit em̄. qm̄ sicut iudeorū pplō i duodecim tribubus fuit diuisus: sic et vniversus pplus xpian⁹ diuisus ē i duodecim tribubus scdm̄ quassa pprietates aiorū. et diuersitates cordū. q̄s solus de⁹ cognoscere et disterne potest: ut q̄dam aie sint de tribu ruben. quedā aut̄ de tribu symeon. ul̄ leui. ul̄ iuda. Puto em̄ q̄a oēs s̄a quicq̄ virgines prudentes eē dicūt. quis sint i nūabiles. p̄pter quicq̄ sensus spūales! et oēs p̄tores quicq̄ virgines fatue: quis i nūabiles sint. p̄pter quicq̄ sensus carnales. Et sicut omnes ecclie xpi septē dicūt ecclē quis sint mlte p̄ septem spūs: om̄s em̄ i quibus p̄ ceteris v̄tutib⁹ habūdancior ē sapia v̄tus. vna habetur ecclia. Itē in quib⁹ p̄ ceteris v̄tutib⁹ habūdancior ē itelligis altera dicat̄ ecclia: et sic per singulos spūs tractas. inuenies

septem calas. **S**iliter et ppter
 quod duodecim qd i psona duo
 decim vginu exponit a gel
 i pastorem. si tn placet illa
 scriptura oibus xpianis? iue
 niunt duodecim ee trib. ut puta
 omib aie i quib p ceteris vir
 tutib pcellit vtus veritatis
 vna e vtus. **N**ec em omnes
 gre i oibus exlter sut: sed
 vn9 quide ampl9 pcellit in
 ista. alijs vero i illa. **O**ms
 aut xpiani i quib habitat
 xps: sedes sut xpi. **Q**uod g
 ait i regeneracoe cu sederit
 filius hois i sede maiestatis
 sue. et vos sedebitis sup duo
 decim thronos. pmittit eis
 temp9 xpianitatis futur9
 post ascensione sua: qm omis
 suscipiet verbu apl9 in se
 sicut vbu xpi. **I**llud est em
 temp9 regnacoe: qm hoies
 regnati p baptismu fa sut
 ex filijs hoim filij dei. **I**llud
 e temp9. qm xpc seder i sede
 maiestatis sue: sicut testat
 aplsa de genacu fide futura.
Regnauit dñs sup oes gētes:
 de9 seder sup sedem scam sua.
Ros putabam9 qa de die iu
 dicij hoc dicit. **Q**uiaq em
 xpm in se credendo suscipiunt:
 sedes sut maiestatis ei9. **E**t
 vide qa no de tpe futuri iudicij
 dicit: sed de vocacione genacu
 vniuersaz. **N**o em dicit cu
 venit filius hois sedes super

sedem maiestatis sue: sed ita.
 cu sederit in sede maiestatis.
In sede maiestatis sue ex
 eo cepit sedere: ex quo gen
 tes credere ceperunt in eum.
Ex quo ergo xpc seder sup
 sedem maiestatis sue? et
 eo et apli sederunt sup duo
 decim thronos. id e i oibus
 xpianis: sedm diuersitates
 aior quas sup tetigimus.
Ois em xpian9 qui suscipit
 verbu petri. thron9 fit pe
 tri: et petrus seder in eo.
Sic et omi apl9 throni
 sut: qui omi apl9 doctri
 na suscepunt et tenet in
 se. **H**anc itertacione de di
 uersis tribub ppli xpiani:
 et de sessuris apl9 in sedi
 bus comedat ppha dicens.
Ierlm que edificat ut ciui
 tas: cui9 picipacio est i id
 ipm. **I**lluc em ascendent
 tribus tribus dñi testimo
 niu isrl: qa illic sederunt
 i iudicio sedes. **S**i ergo ihe
 rusalem q edificat cala e:
 sine dubio et qui ascendent
 illuc plus xpianoru sunt
 tribus? et sedes qui sederunt
 illic apli sut: apli em sedes
 dei sut. **N**ec modica gloria
 e apl9. ut sermones eoz
 sedeant in hoibus fidelibus
 sicut xpi sermones? et in
 sermonib9 eoz vita omi

an em p verbu apostoloru qd est **xxxij**
iudicare inuere videt iudeos:

cofflat: sicut i sermonibz xpi.
Si ergo sedentes apli i thro
nis xpianis i duodeci ptes
disiuncti sut: differencias au
iudicant duodeci tribubz
isrl. id e ocs iudeos. qm ar
verba aploz iudicat iude
os: et ipi apli iudicare eos
vident. Sed videndu e si
ocs xpiani et aploru sunt
sedes et xpi? quare omnes
xpiani i psona quide xpi q
vna sedes dicit. Nec enim
dicit cu sederit filius hois
sup sedes suas: sed sup sede
sua. In psona aut aploru:
duodecim throni ee dicunt
ois plis xpianis. Vide si ha
bet ratione ista solucio? qm
ocs apli oia quidem bona
habuerunt. no aut oia ad p
fectu: sed vnusquisqz eoz in
aliquo bono priuato magis
pfectior fuit q alter. Vt pu
ta petrus in fide pfectior q
ceteri. Johannes aut i innoc
cia simplicior q ceteri: et sic
solus potest discernere xpc q
aiaru differencias nouit. Ideo
petrus requiescit i fide? ioha
nes requiescit i innoccia: et
vniqz apli vtris illa e
in qua pfectior ceteris fuit?
xpi aut ois vtutes q vna
e sedes: qa in oi vtute equa
liter ille solus pfectus e. Na
qm de retributione in hoc

mundo aplis dando loquitur
xpc. illud e testimoniu qd
sequit hoc mo dicēs. Et ois
qui reliquit hoc et hoc: cen
tiplu accipiet. et vita etna
possidebit. Id e no solu vos:
sed et ocs qui secuti fuerint
me sicut vos. Si ergo ois
i hoc sclo centiplu accipiet?
recipit sine dubio et apli
ecia in h° sclo: merces futua
pmittebat. Et ois qui re
liquit domu. ul frs r. Qm
petro iterrogate ex persona
aploru. ceterozqz fidelu iu
deaz. qm priori omi xps ita
pmisit no soli petro. sed aplis
ois. ne forte postmodu le
gentes hoies h° xpi pmitta:
estimēt tm aplis ul iudeis
pmitta. vtiliter supaddit di
cēs. Et ois qui reliquit: id e
sine iudeis. sine gentilibz. Et
in alijs quide euagelistis. se
cudu aliu exposuim? itellan.
hic aut scdm qd adolefcentē
illu pposuim? i misterio iuday
oi pli ee. et ipm petru iter
rogate i misterio credenciu po
puloz: interpretacio hu loci co
uenit talis? ut de gentibus re
linquetibz oia que gentiliu
sūt: et ad fide xpi conuenien
tibus oia ista tenham. Et
ois no solu iudeus sed ecia
gentilis? qui reliquit prem
suu dyabolu. et matre sua
ignoracia: p qua assidue dya
bolus ex semine interdicti

erroris gnāt filios. Aut fratres.
 aut sorores. videlicet eiusdem
 erroris socios socias q̄. Aut
 si reliquerit ille q̄ fuit sacer-
 dos ydolatriā ipam q̄m gē-
 suā. p̄ quā cotidie gnabat fi-
 lios et filias. et ipos pariter
 cū mīe eorū relinques. Aut
 si aliam p̄fessionē magis reli-
 quēs ipam p̄fessionē q̄i ager
 fructiferū credat ī xpm̄. a
 dignitate secularē q̄i domū
 opte se adūbrante despicit.
 at p̄pter fidem. Sed et scdm̄
 traditionē simplicē conuenit
 itelligi. ut cū q̄s itellerent
 quocūq̄ nō filium dei ee xpm̄.
 nō p̄pter affectus patrum suorū
 aut fratrum. a filiorū. a posses-
 sionū relinquat xpm̄ manēs
 ī p̄fidia sua priorī. sed p̄pter
 fidem xpi displiceat oīa illa
 et sequat̄ xpm̄. centuplū ac-
 cipiet. Sed h̄ videm̄. qui
 reliquerit oīa. centuplū ī h̄
 sclo recipere quō p̄t. Hec aut̄
 difficultas cōtingit. quia ī
 seculo futuro recepturos dicit
 alter euāgelista. alioquin ī
 illo sclo nō ē difficile. Ergo
 scdm̄ sanā doctrinā ita nos
 cōuenit itelligē qd̄ dicit. cen-
 tuplū accipiet nō ut ipam
 rem quā dimittit centuplam
 accipiat. nec enī possibile ē
 q̄a patrem aut matrem relinques
 centū patres a matres recipiat.
 sed ita. tantam glāz. tantū gn̄z.

tantā mirificā b̄ntidm̄ cose-
 quet. ut centuplū valeat illi
 qm̄ res fuit quā dimisit. Et
 ce qui relinquit patrem et eli-
 git sibi patrem deū. p̄ma ei
 plus q̄ centuplū constat q̄
 p̄ carnalis. ut illi obseq̄t̄
 dieb̄ ac noctib̄. faciat illius
 voluntate. illi expectet here-
 ditate. qui postq̄ s̄bam suā dō-
 derit. suis. nūq̄ morit. sed
 nō relinquet filios suos or-
 phanos. Sed et filij q̄i per-
 fecti viri possident diuitias
 ei. et p̄t semp̄ illos sic tu-
 tatur. sic p̄tegit q̄i infantes.
 Qui matrem relinquit ut di-
 ligat matrem magis eccliam.
 nōne ei plus ē centuplū q̄
 m̄ carnalis. Illa enī carne
 ei peperit corpale. h̄ aut̄
 aīam ei regnauit eterna.
 Qualis caro. talis et m̄-
 carnalis. Cū enī mortua
 fuerit caro. perit gn̄cio car-
 nis ei. et soluitur gn̄ciois
 affectus. Et illo enī. nec ille
 illi filius. nec illa illi m̄.
 q̄a aīa nec gn̄t. nec gn̄t.
 et nullū cognoscat patrem n̄
 eū cuius voluntate creata est.
 nullā cognoscat matrem nisi
 eccliam q̄ illa regenerauit
 ī fide. que dedit ei m̄adata
 diuina ex duobus testame-
 tis q̄i estam salutare dulcis
 sicut lactis ex duab̄ mam-
 lis. que illi de aqua et spū
 tenuit tunicā imortale. que

ad pfectū scītatis adduxit:
 ut digna fieret p̄ris sui sub
 stantiā possidere. **Qui** reli
 queat frēm ut habeat xpm̄
 nōne melior ē ei q̄ centum
 frēs. **Qui** frīb̄us suis non
 iudat. qui sup hereditate nō
 certat. q̄ ppter lucrū nō v̄p
 pit fraternitatis affc̄is. qui
 nō solū oīa sua. sed etiā seipm̄
 dare parus ē: qui cū oīa de
 derit nil ei minuit. **Nā** hūa
 na substantia semp pauper ē:
 et q̄tūvis hō habueit. nichil
 se putat habē. **Ille** aut sub
 stantia sola vera ē: q̄ omē
 desiderū faciat. et adhuc
 sup habūdat. **Qui** vlinquit
 sorores: statim eū suscipiūt
 grē dei q̄ karissime sorores.
Nō em̄ ulla soror sic dulcē
 cōplectit frēm suū. quō grē
 dei ī sensibus nr̄is herent et
 delectant nos: quocies aiās
 nr̄as cōplectūt q̄ osculari
 vident. **Si** filios dimiserit
 prouidet illi de filios spūa
 les q̄s doceat: q̄s erudiat.
 quib̄ dicat aplice voce. nā
 in xpo ih̄u p euāgelū ego
 vos genui: qui p̄ris morte
 nō expectāt. **Nā** filij carna
 les si modicū p̄ eoz fuerit
 senex. tediānt de vita ip̄i.
 desiderat eū mori: et si cito
 mortu⁹ nō fuerit. cōtēpnūt
 eū q̄ delerū. **Filij** aut spūa
 les q̄to pfectiores fuerit ī

fidē: tanto diligūt doctore
 suū. **Si** dimittit substantiā
 ab oībus diligit. ab oībus
 honorat: a quibusdam aut
 et timet. **Nā** ip̄e deus cui
 se tradidit: dat ei gr̄ciā
 corā oībus. **Nōne** melius
 ē ei hoc. q̄ vniūsa terra.
Aut que substantia p̄stat
 tantā gloriā hōi sup terrā.
 quāta ē opinio sanctitatis.
Adhuc pro substantia terre
 na dat illi substantia spūa
 lis: quā iūnior et lasciu⁹
 accepit a p̄re suo et cōsūp
 sit vniūdo luxuriose: id ē
 sapiām. sciām. ceterasq̄ v
 tutes inuābiles. quas con
 sequetur q̄ relictis faculta
 tibus mūdialib⁹. se tradide
 rit deo. **Multi** em̄ erūt no
 uissimi p̄mi: et p̄mi nouis
 simi. **Prima** em̄ synagoga
 vocata fuerat ad salutem:
 sed illa ifidelitatis vicio egro
 tante ī domo p̄ris sui. ad est
 legis: ecclia surgēs de ifir
 mitate p̄corū suoz curauit
 rit ad xpm̄ vincēs fide lan
 guorē. et sic t̄sm̄issā gr̄ā
 synagoge p̄ripuit. **Syna**
 goga aut vidēs eccliaz nō
 solū ab ifirmitate sua sana
 tā: sed etiā accepto spū sc̄o
 filiā dei factā: accessit et
 ip̄a ad xpm̄ magis zelo ut
 gente qm̄ fide. sicut dicit

aplus sed eorum delicta salub^r
gentibus ut illos emulent sicut
primo loco vocata est. Sedo
credidit ecclesia que in secundo
loco vocabatur: diuicias salu-
tis obtinuit apud deum. *Ome.*

Simile *lx xxxj. Capm*
e em regni .xxm.

celorum hominum patrfami-
lias: qui erit primo mane con-
ducere oparios in vineam suam.
Homo prefamilias xpi est: cui
celi et terra que una domus est:
familia autem celestium et terres-
trium creatura. Qui que triste-
gam domum edificauit. id est
inferos. celum terram: ut super
terram habitaret certates. In
inferno victi. in celo victores:
ut in medio constituti non coter-
damus ad eos ascendere que sunt
in inferno. Sed ad eos ascendere
qui sunt in celo. Et ne forte
nescias quid debeas fugere
aut quid debeas sequi? utri-
usque dedit tibi que modicum gustu
inter lumen et tenebras
habitanti: nocte de inferno.
lumen de celo. Nox tibi refertur
de tenebris inferorum: et lux
tibi refertur de splendore ce-
lesti. Conducere oparios in
vineam suam. Hec est vinea
dei. Hec non homines sicut ali-
bi: homines enim vinee cultores
dicitur. Vineam enim iustitiam
posuisti sicut que videtur? puti qui

mansuetudo castitas pax
ceteraque inimitabilia bona: que
omnia qualiter iusticie appel-
lantur. Attendam? cum quali stu-
dio celestem vineam colam?
Adam enim positus est in pa-
ridiso colere et operari eum: sed
quia neglexit eum. proiectus est
de eo. Et nos positi sumus super
colendam iusticiam? si neglere-
rimus piam de ea sicut et
iudei sunt peccati: de quibus
scriptum est. Appone iniquitatem
super iniquitatem eorum: et non in-
tentent in iusticiam. Ruina prece-
denam: amonicio debet esse
sequenam. Si autem et nos seque-
tes occiderimus in ipas: magis
veniam merentur illi qui primo
cecidimus. quam nos qui secundi.
Sicut autem mercenarij positi
in vinea. si neglexerint eam non
solam mercedem suam perdetur: sed
etiam deserte vinee erigetur
dampnum ab eo: sic et nos si
neglexerimus iusticiam nobis
commissam non solum nullam mer-
cedem habebimus. sed etiam dis-
sipate iusticie dabimus rogam.
Vinea enim dei non certat nos
est: sed in nobis ipsis plantata
est. Ideo qui partem facit dis-
sipat in se iusticiam dei: que autem
bona opera facit: colit eum in
se. Bene autem culta iusticia
dei in sensibus tuis grat
botricione. Ita que iusticiam
facit xpm format in se: sicut
scriptum est. filij mei quos

*sem die una tria que habet xpo
nam in fructu. de re magna. Ambr
no cepit. ca et go. samis. et xpo
mug. ego. sem. ca. Mith. re. ego. sem.*

iterū p̄turio: donec formetur
 x̄p̄c in vobis. Et qui vineā
 cōsignat alicui opanda? nō
 t̄m̄ p̄pter illius utilitatē
 cōsignat q̄tū p̄pter suā: deus
 aut̄ iusticiā suā dāns in sen-
 sibus nr̄is. nō p̄pter suā utili-
 tatē dedit eā sed p̄pter nr̄m̄.
 Nec enī deus opa hom̄i ne-
 cessaria habet: sed ut opem̄,
 res eā vivam̄ p̄pter eā. Si
 ergo ille qui p̄pter suā utilita-
 tē vineā cōmisit alicui. t̄tē
 eā querit recipere quale illa
 cōmisit. quō nō a nobis sic
 imaculata iusticia req̄rēda
 ē quō t̄ nobis creavit eam.
 quib̄ nō p̄pter se dedit eam.
 sed p̄pter nr̄m̄ salutē. **B**ato
 te q̄a mercenarij sum̄ con-
 ducti. Si ergo mercenarij su-
 mus: cognosce debem̄ que
 sūt opa nr̄a. Mercenarius
 enī sine ope nō p̄t eē. **O**pa
 aut̄ nr̄a sūt opa iusticiā nō
 ut agros nr̄os colam̄ et vi-
 neas. nō ut divitiās acquirā,
 m̄. et cōgregem̄ honores: et
 quib̄ hec sine p̄cādo facere pos-
 sum̄. nō t̄n̄ h̄ sūt opa nr̄a.
 sed diaria nr̄a. **S**icut ergo
 nemo ideo cōducit mercena-
 riu ut hoc solū faciat quod
 māducat? sic et nos nō ideo
 vocati sum̄ a x̄p̄o ut hec so-
 lū opem̄ q̄ ad nr̄m̄ p̄tinēt
 vsū: sed ad gl̄āz dei. **E**t sicut
 mercenarij qui hoc solū faci-
 q̄ māducat. sine cā ambulat

in domo? sic et nos si hec so-
 la facim̄ q̄ ad nr̄am p̄tinēt
 utilitatē: sine causa vivim̄
 sup̄ terrā. **E**t sicut mercena-
 rius p̄mo aspicit opus suū
 deinde diaria? sic et nos si
 sum̄ mercenarij x̄p̄i primū
 debem̄ aspiciē que ad gl̄ām
 dei p̄tinēt: deinde q̄ ad nr̄m̄
 utilitatē. **E**t sicut mercena-
 rius tota diem̄ circa opus dñi
 ipendit. vna aut̄ hora circa
 suū cibū? sic et nos omne
 tēpus vite nr̄e debem̄ ipen-
 dere circa gl̄ām dei: modicā
 aut̄ p̄tem circa vsus nr̄os
 terrenos. **E**t sicut mercena-
 rius qua die opus nō fecerit
 erubescit timere domū et pe-
 tere sibi panē? quō tu nō cō-
 sinderis timere eclāam et sta-
 re an̄ cōspectū dei. q̄n̄ nil
 cōspectu dei boni fecisti. **E**t
 it̄ p̄mo mane et vocavit
 adam et qui cū eo fuerat?
 hora tertia noe et qui cū eo
 fuerat: hora sexta abraham
 et qui cū eo fuerat? hora no-
 na moysen et qui cū eo fue-
 rat: aut̄ david et qui cū eo
 fuerat. nā ad istos posuit
 testamētū. **H**ora undecima
 gentes intelligit? q̄a novissi-
 ma mūdi margine nos sta-
 m̄: sicut et iohānes testat̄
 in eplā suā dicit. **F**ilioli iā
 novissima hora ē. **A**plius aut̄
 dicit iā aliqua p̄tem duode-
 cime hore t̄nisse sic. **S**unc

ppior e nra salus qm cu ce-
 didim? puta erat duodecim
 hora. **Pr**o tpe iam no iteqm
 duodecim hora: sed sine dubio
 modici restat. In duodecima
 hora sum. **Unde** probas qa
 candor iustiae ia recessit de
 mudo? et sol radios gntu
 suaz in se colligeb uenocauit:
 et tota terra nigredo iusta
 tu. uel medaioz q nox fus-
 ca operuit? nisi qa iam ex
 ipa duodecim hora finiatur.
Ubiq tenebris uides: et du-
 bitas diem tuisse. **Pr**imo em
 i vallib? fit obscuritas die de-
 clinate ad occasum. **Qu**o uero
 ualles uideris obscurari? qd
 dubitat quin nox e iam.
Sic pmi i secularib? et layab
 xpianis tepit pualere obscu-
 ritas pcor. **Nuc** aut qm iam
 uides q sacerdotes positos i
 sumo vertice spualis digni-
 tati qui montes et colles dicitur
 ipos apphendit iniquitas
 tenebrosa? quo dubitet qa
 finis e mudi. **Item** exiit
 circa terza: et uidit alias sta-
 tes ociosos i foro. **Videamus**
 qui sut ociosi. **No** pcores:
 illi em mortui dicunt no oco-
 si. **Sicut** em apud deu suad
 dicit qui no audit que di sut
 sed q dyaboli? sic ociosus dicit
 qui no corporaliter ociosus e p
 cui? oculos dyabolus uidet no
 deus: sic qui dyabolo uiuit
 mortuus e apud deu. **Quis** q
 ociosus? **Qui** opus dei non

opatur. **Putas** alienas res tal-
 lit: no e ociosus s mortuus.
Si em aliena quide no tollas
 no quide peccas? tu nec miam
 nec iustiam facis si no de tuis
 ipotentib? das: tuc ociosus es.
Uis no ee ociosus? **Nec** aliena
 tollas? de tuis des: et opatus
 es i uinea dmi me uineam.
Inebriatus i delicijs es. no es
 ociosus? sed uiues mortuus
 es: sicut ait aplos. **Si** aute
 mesurante bibis et maducas.
 no qdem peccas qa no male
 maducas? tu ociosus es: qa
 nulla ieiunij oparis uite. **Uis**
 ergo no ee ociosus? **Temna**
 et qd maducas es diurnu
 da ipotenti: et coluisti ieiunij
 uite. **Ite** fornicaris: mortuus
 es no ociosus. **Si** aut habes
 tua uore no quide peccas:
 nec tu castitatis oparis uite.
Uis no ee ociosus? **Sine** uo-
 re es: ne qstibus uore. **Si**
 uidua es: noli tuisse ad sedas
 et tercias nuptias: et opat
 es castitatis uite. **Sed** forte
 dicas. **Sine** uore no possit
 ee? **Quo** tibi ut uore habe-
 as et castitatis uite colas:
 abstine te a menstrua. ab-
 stine te a pregnate. **Subes-**
 ce face qd auilia no faciunt.
Omne aial coeptionis sue
 honore et tps obseruat:
 homo aut solus contempnit.
Quo dies festus e aut dies
 ieiunij: serua ut aplicam
 adipleas pcepti. **Nolite** fini

dare iuicē nisi forte et con-
 sensu: ut vacetis ieiunio
 et oroi. **Ite**, si iuides meliori
 mortu⁹ es: si aut nec iuides
 nec cōgaudes. ociosus es. **Nō**
 solū q̄ nō iuides sed cōgan-
 des meliori: beniuolencie vi-
 tē colis. **In foro.** **Forū** ē ipe
 mūdus: ubi oīa venalia sūt.
Sicut enī ppū ē fori ut oīa
 illic veniunt et emant.
 et iuicē se circūueniat ven-
 dentes et emētes? sic ī hoc
 mūdo om̄s vendendo et emē-
 do viuūt: et iuicē se fraudē
 sibi facientes vitā suā sus-
 tentat. Inter emptores aut
 et venditores accipe tibi di-
 uiciās om̄s. et honores hui⁹
 sc̄lī. q̄ et ipe nichilomin⁹
 et vendunt et emūt: et
 ut graui⁹ veniunt. et oīs
 questus eoz ī mercacione cō-
 sistit. **Fuge** ergo forū: ut
 nec paciartis fraudē. nec fa-
 ciās. **Si** aut passus fueris:
 ipā res te cōpellit et facere.
Nā si iniuriam passus fue-
 ris. si noctus fueris: diffi-
 ale ē ut et tu nō adiuicem
 nocas. **Unā** ergo laus est
 xp̄iani. alienū ē a foro: nul-
 lam causā habē cū eo. sicut
 ait ap̄lus. **Rogo** aut vob̄ stu-
 diū habere quietis. et silen-
 cii. et opandi māibus vrb̄s:
 et nullū desperiū sit vobis
 ad eos qui foris sūt. **Si** enī

m foro p̄māseris: et qd̄ habes
 p̄des. **Si** aut m vinea assiduis
 fueris: et qd̄ nō habes acq̄-
 ris. **Ite** erit cura sexta et no-
 nā hora. **Ideo** iurit circa sex-
 tā et nonā! q̄a ī sexta et
 nona. gr̄acionē vocauit in-
 deoz. et frequētavit cū hoī-
 bus dispone testamenta:
 q̄i definito salutis om̄i tpe
 iam p̄māte. **Nā** post noe
 ad neminē legim⁹ dū lo-
 cutū fuisse nisi p̄mū ad abra-
 hā: post eū cōfestim ad ysa-
 ac. et iacob. **Deinde** nō p̄-
 multū tps ad moysen cui
 et legē dedit? post enī ad
 ihm̄ nauē: t̄sacto aut nō
 multo post tpe ad samuel.
 ad daniel. et m̄ singulis
 quibusq̄ gr̄a cōtib⁹ ad
 mltos p̄phas cū singulis
 testamenta disponēs. **Sicut**
 enī q̄s m̄ itinere cōstitutus.
 aut ī ope quodā an̄ sexta
 quidē nō opat. **Virget.** aut
 ambulat sciens q̄a longis
 ei adhuc superest dies? t̄ns-
 acta aut sexta cū ceperit
 ēē octaua aut nona t̄cipiet
 p̄peranci⁹ agere ut op⁹ suū
 vel iter tpe definito possit
 cōcludere: sic et deus usq̄
 ad abrahā qui fuit ī sexta
 hora venit ad hoīes dispo-
 nere testamētū! post abrahā
 aut usq̄ ad t̄s migatio

nē frequēter pperab: ut adue-
 tū suū in hūc mūdū. et voca-
 cionē genūū dē finito tpe con-
 sumaret. q̄i vespere iā p̄p̄m
 quāte. Itē erit circa vndea-
 mā hora: et dixit. Quid hic
 stas ociosus. Unde q̄a ubiq̄
 ociosos vocat: nō p̄cōres.
 Deniq̄ cōsidera. serū ille qui
 accepit a dño vnā mnām.
 ut quid audiuit serue neq̄?
 ut q̄ missus ē in tenebras?
 Quia pdidit mnā suā? aut
 q̄a nil ē lucratus de ea. Sine
 dubio q̄a nichil ē lucratus.
 Qui aut peccat: pdit grām
 quā accepit. Si ergo ille nō
 ē ip̄n̄is ī die iudicij qui ocio-
 sus stetit in foro et nullam
 insiciā opatus ē: qd̄ faciet
 ille ī die iudicij qui peccauit?
 et aīam suā pdidit. Quid
 stas ociosus. An nescitis q̄a
 qui nō opatur ī hoc sc̄lo? nō
 māducat in illo. Et q̄ alijs
 māducatib⁹ et bibentib⁹ in
 hoc sc̄lo opat⁹? in illo seculo
 alijs ieiunātib⁹ ip̄e māduca-
 bit cū ab̄n̄hā: et manducat
 de prandio vite. Qui aut h̄
 alijs opantib⁹ stat ociosus:
 alijs v̄alibentib⁹ in hoc sc̄lo
 expelletur ille foras. Dies em̄
 iste dies opacōis ē: dies aut
 ille qui sequit⁹ dies ē feriarū.
At illi dixerūt. Nemo nos
 cōduxit. Que ē cōductio n̄ra?
 et que cōductōis merces?

Pmissio vite et̄ne. Nemo con-
 duxit dīcēs. q̄a hec est vita
 et̄nalit cognoscit te solum
 et verū deū: et que missi ihe-
 su xp̄m. Nemo cōduxit dīcēs?
 quicūq̄ reliquit domū. ā villā.
 p̄cēm ā m̄cēm. v̄ozē aut fili-
 os. cētuplū accipiet ī h̄ mū-
 do: et in futuro vitā posside-
 bit. Nemo nos cōduxit. Ven-
 dite que possidetis et date ele-
 mosinas: et habebitis thesau-
 rū in celis. Et nota qm̄ illi
 qui ā p̄ma hora vocati sūt.
 aut tertia vel sexta. ul̄ nona
 nō r̄nderūt q̄a nemo nos cō-
 duxit? om̄s em̄ illi cōducti
 fuerūt: et habuerūt noticiā
 dei. et sc̄ierūt dei p̄missa.
 Gentes aut sole neq̄ deū sc̄i-
 uerūt neq̄ p̄missa dei: ideo
 excusabiliter r̄nderūt. nemo
 nos cōduxit. Et dixit eis.
Itē et vos in vineā meā: et
qd̄ in̄stū fuerit dabo vobis
 Nota q̄a cū p̄mis solum cōue-
 nit denariū dare? ipsos aut
 om̄s sub certo pacto cōduxit:
 id ē qd̄ in̄stū fuerit. Sc̄ies em̄
 dñs q̄a p̄uaricatur⁹ fuerat
 adam: et om̄s postmodū ī
 dilaniū fuerūt perituri? cer-
 tū pactū fecit ad eū: ne qū
 dicat ideo se neglexisse iusti-
 ciā. q̄a nesciebat que p̄mia
 fuerūt receptur⁹. Istis autē
 nō fecit pactū. Benign⁹ aut
 p̄familias sc̄iebat largitatē
 suā. q̄a tm̄ patus ē retribuē:

quanti mercenarii recipere non spe-
 ratur. De dato enim ei nemo
 numerat: quia amplius datur quam
 omnis homo desiderat. Cum autem
seculo factum fuisset: dicit dominus
vincet portatori suo. Vocat ope-
riarios. et redde eis mercedem:
incipiens a novissimis usque ad
primos. Considera quia seculo: non
aut mane reddit mercedem.
 Ergo adhuc stante seculo isto
 iudicium est futurum: et unicuique
 mercedis sua reddenda. Propter
duas rationes in hoc seculo iu-
dicium fit. Primum quia illa beatitu-
do ventura ipsa est merces ius-
ticie: ideo non in illo seculo fit iu-
dicium sed ante illud. Deinde ante
adventum illius diei permittitur
iudicium: ne videant patres
beatitudinem diei illius. dicente
propheta. Tollat ipsius: ne vide-
at gloriam dei. Dicit portato-
ri suo. Cui portatori. Sine
dubio filius dicit spiritum sanctum.
 Incipiens a novissimis usque
 ad primos. Quare non a primis
 usque ad novissimos? sed primum
 a novissimis. Attende natu-
 ralis est ratio. Omnes qui ante
 adventum christi fuerunt. quasi ex
 operibus suis facti sunt sancti:
 gentes autem ex gratia christi. Ex
libentibus aliis datus hijs:
quibus pro solo nostro honore dona-
mus. Ergo omnibus sanctis deus
dans mercedem iustus ostendit?
gentibus autem misericors: do-

no

cente apostolo. Gentes autem super
 misericordiam honorare deum. Aut certe
 propter demonstranda imen-
 sam misericordiam suam: sicut est ibi
 ubi ait apostolus. Et nos qui
 vivimus? qui remanebimus?
 non inveniemus eos qui dormi-
 erunt. Magis enim secundum rem
 erat ut viventes immutarentur:
 postea mortui resurre-
 gerent incorrupti. Sed quia in
 convertendis viventibus una
 est virtus. hoc solum quod ad immor-
 talitatem immutatur? quod autem
 mortui incorrupti resurgent
 duo sunt opera: primum quia resur-
 gent. sed quia incorrupti resur-
 gent. Ergo ut ostendat deus
 inestimabilem potentiam ante.
 quod difficilimum est mortuos
 suscitare incorruptos: postea
 viventes immutat. Sic et in
 hoc loco secundum rem quidem
 erat ut primi priores accipe-
 rent suam mercedem? sed ut ostendat
 deus inestimabilem misericordiam
 suam: primum novissimis et
 dignioribus reddit mercedem.
 postea primis. Sicut illis po-
 tentia immutatorum hominum ex-
 cludit ordinem: ita et hic mi-
 sericordia misericordiam ordinem non asper-
 nit. Cum venissent autem quae
ca viderantur hora venerat:
acceperunt singulos denari-
os. Venientes autem primi:

arbitratu sunt quod plus eorum ac-
 ceperunt. Acciperunt autem et ipsi
singulos denarios. Non iuste
ista et qui in prima parte solum na-
tus est non amplius vivit: quam
statutum tempus vite sue. Et quod
illi nocuit: si post illius cre-
ta sit mundus. Et quod ante
sine nascitur non minus vi-
vet: nisi quod dies multati sunt
eis. Et quid illis prodest compe-
ditio laboris: si cito mundus
finis: et cum ipse vite sue tempus
pleat ante mundum. Deinde si in
hominem est qui nascitur prius aut
postea: iusta mercede prima ha-
bebit mercede: qui prius nas-
ci voluit: sed alius autem qui postea
venit ad vitam. Nunc autem cum
dei sit potestatis quam hominem
producat in mundum: nec ille sibi
proinde honorem debet: quod prius
natus est: nec ille contemptibili-
or debet esse qui postea. Di-
cat enim. Et si me prius creass-
set: porro etiam. Accipientes autem
mercedem dabat aduersus primum
familias dantes. Quoniam hi
novissimi una hominem fecerunt:
et equales nobis illos fecerunt
qui portauimus pondus diei
et estis. Si veni est quod dixi-
mus: quia et tempus illi suum
vixerunt non amplius: et isti
suum tempus et non minus: et vni-
cuique moris sua consummatio ipsa
est: quod est quod dicitur: totius diei
pondus portauimus et estis.
Quia magna est nobis vtilitas

ad faciendam iustitiam: cognoscere
 ipse esse sine mundi. Unde ar-
 mans nos ista dicebat. Quoniam
quoniam regnum celorum. Ita apostolus
Preterit enim figura huius mu-
di: volo vos sine sollicitudine
esse. Si ergo nobis vtilis est
scire propinquum esse sine: nam
quibus usque ad finem illius vota
nostra forsitan non extendat:
tamen accendimus et paratum ad
suscipiendum finem. Consequenter
et illis refrigeratio erat cordis:
cetero mundi spatium esse longum:
et quibus ante finem mundi in via
dei essent ituri: tamen quodammodo
negligentes eos faciebat ar-
ca iustitiam. et refrigeratio facie-
bat animas eorum expectatio scilicet
longioris. Ideo ergo quibus non
per omne seculum vixerunt: tamen tu-
ant seculi quammina et ipse
dimicta perulisse vident. Ita
hic mundus in iuuetute consi-
deratus omnibus bonis prosperabat
et felix erat: nunc autem mu-
ndus senescens omnibus aduersi-
tatibus premitur: et iam concupis-
ibilis non est. Quia ergo qui tunc
fuerunt homines cum maiore dif-
ficultate et labore iustitiam
seruauerunt: quia ipsa felicitas
mundialis verum satis impeditur:
tamen est ante ad iustitiam faciendam:
nunc autem homines facilius iustitiam
facere possunt: quia ipsa aduersitas
et angustia mundialis verum
adiuuat animas ad iustitiam

facienda. Sicut factus est huius
 pauper et in angustiis consti-
 tuto disciplina tenet. diuiti
 aut et habundanti difficile?
 sic in illis inter gaudium dif-
 ficile fuit tenere iustitiam: nob
 aut inter tribulationes mundi
 facile. Multum ergo tunc bonum
 erat et forte in fide qui pote-
 rat eradere vanitatem. nunc
 aut multum iustus. mox mul-
 tum malus est et miser in fide:
 qui se non stringit ad deum. Er-
 go pondus quod dicit opus ius-
 tiae signum: quia quae est huius car-
 nali amare iustitiam. Est enim
 aut dicit concupiscentia seculi: quae
 tunc patiebantur. mundo in iu-
 uentute florente. Ergo et si
 non per omnem mundum vixerit?
 tunc totum mundi impugnatione
 non passi sunt: quia totum vite
 virtus in iuuentute ostendit.
 Aut pondus totius diei dicit
 onerosa legis mandata: ut
 quae et alibi dominus hortatur inde-
 os et dicit. Venite ad me
 omnes qui laboratis et onera-
 ti estis: et ego vobis requiem
 dabo. Est enim aut dicit vren-
 te temptatione errorum: quia
 conflabat spiritus maligni in
 eos. ad emulacionem eos gen-
 tium irritantes: a quibus omnibus
 gentes libere extiterunt christo
 credentes: et per compendium
 gratiae ad plenum saluate. Nam
 neque legis onera portauit

tunc sicut iudei: nec seductio-
 ne passus sit diuersorum errorum
 quod admodum illi. At ille res-
 ponders uni eorum dicit. Ami-
 ce: non facio tibi iniuria. Er-
 go non dolebat quod fraudati
 de mercede: sed quia apostolus
 quod merebantur acceperat. Hoc
 enim est spiritus inuidie. quoniam aliquid
 addit. sic dolent iudei: quod
 illis sit aliquid subductum quod
 illis sit additum. Puta si vi-
 derit fieri aliquem ditio-
 rem: putat se iudus pauperem
 factum. Si autem sapientior fuerit
 factus: sic dolet quod ipse sit i-
 sapiens factus. Intelligis quia
 ex vana gloria nascitur in-
 uidia. Nam ideo dolet sedes
 esse: quia desiderat esse prior.
Sic erunt nouissimi primi:
et primi nouissimi. Multi
 enim sunt vocati: pauci vero
 electi. Postquam superius de iude-
 is et gentibus haec dixisset
 sententiam quae erat primi nouis-
 simi et nouissimi primi: vi-
 detur quod et iudei et in primo
 loco vocati sunt ante gentes:
 in sedes autem saluati sunt post
 gentes. ita dicitur pabolam
 istam. Et ut cognoscatur quia
 ad manifestationem praecedentium
 verborum haec pabola intro-
 ducit: ideo in fine eius ipsam
 sententiam repetit quia dicit
 ut super. Aut ideo primos dicit

nouissimos fuitos et nouissi-
 mos p̄mos: nō ut nouissimi
 digniores sit q̄ p̄mi sed ut
 coepta. **D**icit em̄ p̄pha h̄es-
 dms vales om̄ sc̄rū vna
 vocacione ondere. et nulla
 iter eos eē d̄iam t̄pus cau-
 sa: dicit om̄ sc̄rū meriti
 eē q̄ corona. Sicut em̄ in
 corona cū sit vtrūda nichil
 iuenis q̄ iueniat eē uicū
 aut finis: sic iter sc̄rū q̄tū
 ad t̄pus ī illo sc̄lo nemo no-
 uissim⁹ dicit: nemo p̄mius.
Ideo q̄bus datū ē p̄mo nati
 nouissime remunerabūt: et
 q̄a s̄a q̄ corona oēs eq̄les
 qui nouissimi nati sūt p̄mi
 remunerabūt: ut illi illā
 grām habētes. isti h̄ac cōse-
 quēt. **A**d aut̄ dicit mlti
 vocati. pauca aut̄ elā. non
 ad supiores sc̄rū p̄inet sed
 ad gētes: qm̄ ex ipis gēti-
 bus qui mlti vocati sūt. pau-
 ca sūt eligendi. **Omelia xxxiiij.**
Ascendēs ih̄s ihero-
 solima: assup̄sit duo-
 decim discipulos seorsū ī iti-
 nē. **O**is gl̄ia dei. et ois sal⁹
 hom̄: in xp̄i morte posita
 ē. **N**ulla em̄ ē res q̄ aplius
 ad salutē hom̄ū ptineat: q̄
 mors ipi⁹. **N**ō ē aliud aliq̄.
 p̄ qd̄ magis deo gr̄is age-
 re debem⁹: q̄ p̄ morte ipi⁹.
Ideo cū plurima turba fidelū
 em̄ sequeretur ī via: duodecī

aplos solos tulit in secreto: et
 illis t̄modo mortis sue anū-
 ciavit mysteriū: q̄a semp̄ p̄e-
 ciosiore thesaurū ī meliorib⁹
 vasis includim⁹. **M**ulti quidē
 viri erāt cū eo: sed p̄ modi-
 citate fidei sue ī firmi. **M**ulte
 mulieres: et si ī fide fortes:
 t̄m ī firme ī serui. **S**i audisset
 q̄a x̄p̄s ideo ascēdebat ihero-
 solima ut dec̄ficaret: et vi-
 ri forsitan turbaretur p̄pter
 īfirmiū fidei: et mulieres
 p̄ molliāe sue nature. **N**am
 p̄p̄e anim⁹ mulier mollis
 est: et in tali negotio excita-
 tur ī lacrimas. **R**ūm recorda-
 m̄ q̄a cū super⁹ de morte xp̄i
 petrus audisset. dolore cōmo-
 tus nō timuit ipm̄ dnm̄ iac-
 pare dicēs: et hoc tibi erit.
Si ergo petrus ī morte xp̄i
 turbatus ē: cū⁹ alteri⁹ fides
 poterit subsistē t̄m̄ dolorem:
Si petra īmobilis pene cōmo-
 ta ē: q̄s suffere p̄petū tepes-
 tatis. **E**cce ascēdim⁹ iheroso-
 luma: **E**cce cōtristatis sermo:
 ut memoria p̄stie eius ī cor-
 dibus recōdat. **T**amq̄ si di-
 cat. **E**cce nūc iam tertia vi-
 ce p̄dico vobis mysteriū pas-
 sionis mee future: ut alius
 īsidat mētibus v̄ris frequē-
 tibus repetitū. **E**t q̄e illis p̄-
 dicit passionis sue mysteriū.
Quia ois adūstas q̄ subi-
 to euenit oibus extra spem
 nimū quīs ē: quā vero an-
 cognoscim⁹ et p̄p̄am contra

ea. ai supuenerit. et pcedat
 nobis leuioi iuenit qm eet
 futurum si repetna venisset.
 Ideo ergo nnciat illis de mor
 te sua futura! ut ai dies ille
 passiois aduenerit. no illos
 turbet cognoscetes: qa ois
 erat futurum. Si emi pmoniti
 toas aph de morte ei futu.
 tu qm cophensib e scandali
 zati sut oes et reliquerunt
 eu! pptomagis scandalizam
 di fuerat si pmoniti no fuis
 sent: In se ipamnerunt! vn
 stituerunt in aio suo ut no ex
 paueret. Si emi no se ipa
 uissent: nec pmississet vna
 ai petro dicetes. Parati sum
 teai ne usq ad morte. Sed il
 la hom fides eoz defecit: et
 ipamone aie absorbiti ti
 mor carnalis. Vel ideo predi
 cit eis. futuri! ut ab exitu
 cognoscat pscia ei: et pscia
 aut itelligit diuinitas eius.
 Consideracio aut diuinitatis
 ei cofert fidem illoz in tpe
 passiois ei: ut tm illud qd
 paciebat dispesacioni voluta
 tis ei apphet. no necessitati
 nature. **Ita ascēdim?** Ac si
 dicit. Videte qa volutarie va
 do ad morte. Nemo me vo
 cat iherosolimā. nemo amo
 net: nulli pntis pcepti ti
 meo: nullius violencie nat
 tate cōpellor. **Cū q venerit**
 tenebimz potestas. ai videri
 tis me i aue pcedente: ne est

metis me horem ee tm. Nam
 et si hois e posse mori: tamen
 velle mori hois no e. **Ut q**
 putas ab itinē declinavit se
 cū. **Ita q** no poterat i iti
 nere cōstitit hęc eade eis
 loqui? ai sint paucissima
 vba. **Sed** declinavit seorsu
 ab itinē: forsitā sciens quod
 vctura erat mē filioz zebe
 dei ai filijs suis ut peterent
 ea q peccerūt! et audirent
 ea que audierūt: ut paret
 ei locū adeundi. ad pcedū.
 ad audiendū. **Forsitā** et ap
 phauerūt ibi ei: donec mul
 eres reuouientes occideret.
Nec emi credibile e multas
 ai eo ambulasse mulieres!
 sed lōgo itervallo delonge
 mulieres sequetes: et longo
 itervallo sepati inter se am
 bulabat. xpus ai discipulis
 suis pmi. **Sequetes** aut de
 longe mulieres sine dubio.
Ergo nulla causa secessit: n
 ut illa adeundi licētia iue
 niret. **Hæbat** emi cogitacio
 nes eoz q facere cupiebat!
 et no solū pdices discipulis
 suis de passione futura sua:
 sed eam aptans petitione mu
 lieris locū. pscie sue diuinita
 te oūdit. **Aliet.** **Ita ascē**
 dim? iherosolimā! et filius
 hois tradetur. pncipib? sacer
 dotū et scribis: et cōdēna
 bunt eū morte. et tradent
 eū gentib? ad deludendū et

crucifigendū. Sed et nūc tra-
 dit et morte dāpnat: et tra-
 ditur gentib⁹ ad deludēdū
 et crucifigendū. **C**ristus em̄
 vrbū veritatis ē. Sicut em̄
 tūc tradidit de⁹ xpm̄ sacer-
 dotib⁹ et scribis ad mani-
 festandā fidē scōz et perfī-
 diam iūquoz: fidem quidē
 scōz: si forte fideles vidētes
 eū q̄i hōiem pati nō recē-
 det: neq; scandalizarent a
 fidē diuinitatis ipi⁹. **A**d ma-
 nifestandā autē p̄fidia iūquo-
 rū: si forte itelligētes eū eē
 filiū dei scdm̄ testimonia scrip-
 turaz nō timeāt: sed ausi
 sūt eū interficē q̄i hominē?
 sic et mō tradidit deus ver-
 bū veritatis sacerdotib⁹ et
 scribis. id ē scripturaz sapi-
 entib⁹: ad manifestandā fi-
 dem scōz. et p̄fidia iūquoz?
 si forte vidētes vrbū veritatis
 a mēdacio oppm̄. q̄i i mēda-
 cū nō cadat: neq; scandalize-
 tur a fidē veritatis ipi⁹. **A**d
 manifestandā p̄fidia iūquoz?
 si forte itelligētes verbū ve-
 ritatis q̄a vere verbū ē ver-
 itatis scdm̄ testimonia scrip-
 turaz: ausi sūt interficere eū
 cruce vbi mēdaciis. **E**m̄ em̄
 vidēs scripturas p̄phazū. et
 euāgelij. et apłoz traditas
 eē i manu falsoz sacerdotū
 et scribarū? nō itelligis q̄a
 verbū veritatis traditū est

p̄napi⁹? iūquis et scribis. **E**t
 sicut tūc sacerdotes uel p̄p̄
 vana glaz. nō p̄ auaricia cō-
 dēpnauerūt xpm̄ morte. cogi-
 tantes qm̄ si tenuerūt xpm̄. ipi
 sacerdotes eē nō pnt scdm̄
 lege. nec sollempnia illa luam
 papere? ita nūc ipi sacdo-
 tes et scribe vrbū veritatis
 dignū iudicāt iterare: cogi-
 tantes. q̄a si verbū verita-
 tis tenuerūt. ipi sacerdotes
 eē nō pnt. nec salutaria lu-
 am papere. **N**ō tēa tradunt
 eū gentib⁹. id ē p̄lis ieru-
 dais et idisciplinatis et
 barbaris? qui nec querūt
 nec audiūt eū i iudicio: q̄
 nomen habet xp̄ianū. mo-
 res autē habet gentiles. **T**ra-
 dūt autē vrbū veritatis per-
 uersis expositōib⁹ suis. ad
 deludēdū et crucifigendū. **D**e-
 ludūt em̄ vrbū veritatis qm̄
 simulat se sequi xpm̄? et
 disputare de eo sine dei timo-
 re: nō p̄posito iueniendā ve-
 ritatis: sed studio subūredi.
Hoc autē mō deludūt vrbū
 veritatis: nō colūt. **C**rucifi-
 gūt autē eū et interficiūt:
 qm̄ falsa cōfessione mēda-
 cū vrbū veritatis suffocant
 et occidūt in se. **E**t sicut
 tūc illi sacerdotes nullā al-
 pā vdoneā iuenientes in
 xpo. falsam accusacionē de-
 tulerūt adūsus eū? sic mō

nulla mōem habētes dicere
 contra v̄bū veritatis falsa i-
 terptant de illo: et falsa pfe-
 rūt testimonia scripturaru
 adūsus v̄bū veritatis. **S**icut
 tūc falsos testes subornave-
 rūt cont̄ xpm̄: et sicut tūc
 sacerdotes et scribe cognosce-
 tes eū q̄a verē xpc̄ ē. quasi
 hoīez illū maleficiū gentib⁹
 tradiderūt: gentes autē nō
 cognoscentes eū xpm̄ ec̄. debi-
 serūt et auasirent q̄i hoīez
 maleficiū: sic et nō sacerdo-
 tes et scribe hereticorū cognos-
 cētes q̄a v̄bū ē veritatis se-
 cūdu scripturis q̄s legūt:
 tradūt id sicut dixim⁹ pplis
 gentib⁹ ad deludendū et au-
 asigēdū. **P**oli autē p̄ ignora-
 cīa v̄bū veritatis deludunt:
 et auasigūt q̄i mēdaciū. **S**i
 ignorācia eorū nō eos excu-
 sat: qm̄ si vellent cū iudicio
 querē iuenire poterāt veri-
 tate: sicut nec illos excusa-
 uit gentiles: qm̄ ipi si querē
 voluisset. poterāt iuenire
 q̄a nō erit hō tūc: sed et de⁹.
Et sicut tūc p̄ signa virtu-
 tu suarū manifestabat⁹ xpc̄:
 sic nō p̄ signa opacionū suarū
 v̄bū veritatis oñdit. **C**risto
 leprosos mūdauit: cecos illu-
 minauit: sudos audire facē-
 bat. mortuos suscitabat. **I**ta
 nō q̄ vult cognosce vbi sit

v̄bū veritatis: opū ei⁹ signa
 cōsideret. **V**bi em̄ ē v̄bū ve-
 ritatis vnicū atq; diuinū: ibi
 mūdant⁹ assidue homines a
 lepra p̄c̄i: et fit salus eorū
 testimoniū cōfessio eorū mes-
 eorū. **Q**ui audiūt v̄bū veri-
 tatis illuminat⁹ ad itelligen-
 da diuina mysteria: aures
 eorū interiores aperit⁹: ut
 libenter suscipiat diligēda
 p̄cepta. **Q**uos hodie vides
 mortuos ī p̄c̄i. cū resur-
 gūt in p̄c̄i. vniuersati per
 v̄bū: vbi autē nō v̄bū veri-
 tatis. sed mortuorū mēdaciū
 p̄dicat⁹ inter eos. nichil horū
 fieri vides: sicut dat illis tes-
 timoniū vitā eorū. **S**ed post
 tres dies resurget ī aiābus
 credenciū sibi: cū tres dies
 fuerit cōsumati ī eis. **P**rima
 dies p̄c̄i: scda dies filij: scd⁹
 qd̄ dictū ē in p̄ph̄a. **A**nnūcia-
 te diem de die. salutare eius.
Quis ē autē alius dies de die:
 nisi vnigenit⁹ deus de vnige-
 nito deo. **C**onsequēter et sp̄s
 sc̄us tercia dies ē: qm̄ trib⁹
 hijs illuminantur corda credenciū.
In quib⁹ t̄m̄ istorū sc̄e fuerit
 cōsumate: in eis v̄bū verita-
 tis resurgit. et v̄uit. et opa-
 tur. **S**ed nec resurget nisi
 qui ieiunātes a malo. et flen-
 tes sūt p̄c̄i eū: et desiderat
 resurrectionē ei⁹ videre ī aiā
 sua: sicut apli ieiunātes et

flentes erant dñs anafiro:
usq; ad diē resurrectionis
ipius. **Omelia .xxxiij.**

Quoc̄ accessit ad eū m̄
filiorū zebedei. Hec ē
salome cui⁹ apud euāgelistā
alterū ponit⁹ nomē: vere pa-
cifera: q̄ filios genuit pacis.
Nō solū ex marco euāgelis-
ta q̄ manifeste ip̄os fr̄es expo-
nit accessisse ad ih̄m et eandē
postulasse intelligē possum⁹.
qm̄ a filiis suis erant sumis-
sa: sed eā ex p̄ntibus xp̄i
sermonib⁹. q̄bus nō q̄ ad mu-
lierē ip̄am petente: sed q̄
ad filios sumittentes r̄ndit.
Nescatis q̄ petatis. Estimo
enī q̄ h̄ij fr̄atres cū audisset
eū de passione et resurrectio-
ne sua p̄phetante: ceperūt
dicē intra se cū eēt fideles.
Ecce rex celestis descendit
ad regna tartarea ut regē
quidē mortis destruat: ip̄az
autē mortē diuinitatis sic
potētia calcet: et sic vinculo
tenebrarū soluto. aīas capti-
uas ad sua regna p̄ducat. nec
inūabilis militia demonū
resistē poterit cōtra eū. Quē
enī corpe cōstituti timuerūt
dicētes. quid nobis et ē ih̄s
fili dei excelsi. venisti ante
tēpus torq̄re nos: quō nūda
ip̄az diuinitatē contra se des-
cendente poterūt sustinere.
Ecce ergo post tres dies mor-
tis sue: reuertet⁹ ab inferis

q̄ victor de bello. Nā cū sint
victoria cōsumata: q̄ aliud
restat n̄ ut regni gl̄a subse-
quat⁹. Ergo faciam⁹ fr̄es:
quō possum⁹ regnū ip̄i⁹ ēē
p̄ncipes. Nam⁹ q̄a inuidus
nō ē. Qui enī seipm̄ dona-
uit hoīb⁹: quō regni sui so-
cietatē nō donabit. Petē-
tis negligētia reprehendit⁹:
ubi m̄a dantis nō dubita-
tur. Si nos rogam⁹ m̄qm̄
forstā ceteroz̄ fr̄m corda cō-
cutim⁹: et dū nobis duob⁹
p̄uidere volum⁹: inter oēs
scandalū excitam⁹. Nam et
si sc̄a sūt. tñ hoīes sūt: et si
vinci a carne nō p̄nt quasi
sp̄uales. tñ p̄nti p̄nt q̄ ad
huc caruales. Ut q̄ ergo
uel leues occasiones dem⁹:
quib⁹ ip̄roba carnis natura
tñquillas eoz̄ aīas iq̄tetet.
Ergo sumittam⁹ matrem
nr̄am ut suo noīe deprecet⁹
pro nobis: et sūt duo m̄a
bona. Si enī res ip̄a replē-
sibilis fr̄a fuerit: facile mētē
venia q̄ mulier. Ip̄e enī ser-
us excusat errorem. Si autē
nō fuerit ip̄ortuna: facili⁹
ip̄etabit m̄ pro filiis suis
rogāb. Ip̄e enī dñs qui ma-
ternos aīos filioz̄ misera-
ne impleuit: facili⁹ exaudi-
et maternū affectū. Magna
laus mulieris ex hoc loco
colligit⁹. Prīmū quia nō so-
lū illi reliquerūt prēm: sed

eam ipa reliquit viru suu et
 secuta fuerit xpm. Et illi
 ostendit qm filij erant huius
 matris: et illa ostendit qm ma-
 ter erat talium filiorum. Cum aute
 vnu reliquerat viru: sermo
 demonstrat q de vocacione eoru
 scriptu e dicitur. Illi aut reliq-
 uerunt patre suu zebedeu i nauu
 cu mercenariis: et secuti sunt
 ihm. Nisi forte qd forte dicitur:
 qm ihus trieniu docuit m-
 tepus vocacionis aploz et
 passiois xpi. moztu e zebedeu
 et sic illa secuta e ihm: tu se-
 cuta e. Qualis videtur talia
 et gemina: et qlis terra ta-
 lis et fructu. No eam vicit
 sicut ceteras mulieres mari-
 talis affectus: qm ille tpalis
 erat maritus: iste aut pfrus
 sponsus. Illius amor deceptio
 erat carnis: istius aut dilectio
 incorruptibilis vita. No illa te-
 muis miseratio senectutis ei?
 qm ille sine ista viuere poterat:
 ista aut sine xpo salua ee no
 poterat. Cogitavit em quia
 amplius pderit viro suo si ppt
 deu reliquerit viru: q si ppt
 viru reliquit deu: ppterua et
 serui fragili. et ia etate defec-
 ta xpi vestigia sequebatur.
 qm fides nuq senescit: et re-
 ligio fatigacione no sentit.
 Deinde qm no sentit sicut ce-
 tere matres que corp9 natoz
 suoz amat. atqz aut contemp-

nit? desiderant illos valere in
 seculo isto: et no curant q sit
 passuri in illo. Alij miliaas
 filiis suis prouidet. alij honore:
 et nemo filiis suis prouidet
 deu: pdicacione illoru cu mag-
 no pao copant. et salute illis
 nec dono accipe volut. Si vi-
 dent illos paupes. tristat.
 suspirat: si aut vident illos
 peccantes nemo tristat: ut
 ostendat qm corporu sunt pa-
 retes no animu. Accessit ad
ihm: et petens aliquid ab eo.
 Audace em fecerat ea nate
 affectus: et reuerencia spuale
 vicerat amor carnalis. Dicit
 ei ihus. Quid vis. No iteru-
 gat qm nescies audire q vel-
 let: sed ut illa exponete ma-
 nifesta faceret irrationabile
 peticione ipoz: qm petebat
 quide qm religiosi et celestis
 glie amatores: no qm sacam
 haberes tutiliu postulacionu
 et noquaru. Na frequer dñs
 patit discipulos suos aliquid
 na recte a dicere. a agere.
 a cogitare: ut ex illoz culpa
 occasiones inueniat docendi
 et exponendi regula pietatis:
 sciens qm ipse error eoz no
 nocet. pnte magistro: et no
 solu in pnti: sed eam i futuro
 doctrina ei edificat. Et illa
dicit. Dic ut sedeas huj filij
mei vni ad dexteram tua: et
alius ad sinistram tua. No dia-
 mus qm recte petit: sed hoc

Ca. xx.
Ego vos vocavi ad partem dexteram de sinistra?
et vobis consilio curetis ad sinistram: .1.

dicam? quia non terrena: sed celestia filiis suis optabat. Tunc dominus occultorum cognitor non ad verba itercedentis mulieris: sed ad consilia suggerentium filiorum venit dicens. Resatis quod petatis. Concupia enim carnis consideratione in vobis spiritualiter excludit. Non audistis me referentem cum venit filius hominis in maiestate sua ponet oves ad dexteram. Hec ad sinistram. et dicit eis qui ad sinistram sit. discedite a me maledicti in igne eternum. Quomodo vos vultis ut unus sedeat ad dexteram? et alius ad sinistram? Ideo forsita et per mulierem res agebatur. Vidit enim dyabolus quia per illos ipsos ad illos eos agere non valebat? consuetudine contulit se ad arma mulierum: ut sicut adam per mulierem spoliavit. ita et istos separet per mulierem. Nam si mulierem erant. tunc mulier erant? pro quod et si affectus eius dulcis erant qui mulieribus: intelligas tamen eis non vobis erant qui mulieribus. Sed in non poterat per mulierem per dicitur introire in sanctos: ex quo de muliere salus cunctorum percessit. Intelligere ergo debemus et nos. ut non illud a deo petamus quod nos boni audiamus? sed orantes in parte dei ponamus? ut nos illud petentes erudiatur. quod ipse nobis expedire cognoscit. Resatis quod petatis. Bonum quidem desiderium: sed inconsiderata petitio. Ideo et

si impetrare non debet simpliciter petitio eorum? confunditur non merebat: quia de amore domini nascebat. Petere non voluntate neque propositum eorum culpavit: sed sola ignorantia reprehendit dicens. Resatis quod petatis. Quis autem athleta idoneus ante certamen de premio pactum fecit? Si enim certamen bene profecerit: postea potest iudex secundum meritum certaminis premium mensurare et estimare. Si autem premium ante fuerit constitutum? non omnino secundum qualitatem premium potest certamen habere certamen: quia quale premium dicitur in potestate est mulierum. Qualem autem certamen habeat unum quod certamen: non est in parte certaminis. Resatis quod petatis. quod est bonum. Si autem intelleritis. illud petere debebatis? quoniam in hoc mundo periculosissimo vivimus? quoniam in pelago ubi nunquam est minus tempestas: et si tempestas interdum non fuit. tamen semper timor est tempestatis. Sic in hoc mundo vincitibus nunquam minus est temptatio? et si tempestas interdum facta non fuerit: tamen timor temptacionis est semper. Ideo da nobis auxilium gratie tue ut non vincamur a malo: sed ipsi omnem malum vincamus. Si autem enim in seculari bello videmus. quia qui ad pugnam de preda victoriae cogitat. difficile vincat? qui autem vadit ad pugnam sic vadit qui ad mor-

te. ille finale supat: sic et nos
 in h^o certamine spūali uiuētes
 nō debem⁹ cogitare qualem
 glāz cōsequam^r. sed quō tri-
 nā pēt enādem⁹. Qui autē
 de glā cogitat et nō timet
 magis de casu? ille nec īfir-
 mitatē carnis sue cognoscat.
 nec uersūas cōsiderat dra-
 boli: nec itelligit qd ait
 apłus? nō ē nobis collucta-
 cio cū carne et sanguīe: sed
 adūsus pncipatus et potes-
 tates. adūsus rectores hui⁹
 mūdi tenebrarū. **P**terea su-
 mite oīa arma dei. **S**icut
 em miles si totū corp⁹ suū
 fuerit armis uestitū. et unā
 ptem habuerit nudā. nichil
 ei pderit q totus fuerit fer-
 uo uestitus: si p unā partē
 sagitta eū pauerit. sic ca-
 dit q admodū si totus fuis-
 set nudus? sic et xpian⁹
 quīs oēm iusticiā fecerit.
 si in uno peccauerit. similiter
 peccōr cōstituit que admodū
 si semp peccasset: sicut ait
 iacobus. **S**i oēm legem adi-
 pleas et in uno tūsgrediaris:
 similiter puaricator legis es.
Ideo et dñs illis rūdit. **P**o-
 testis bibere calicē quē ego
 bibiturus sū. aut baptismo
 quo ego baptizor baptizari.
Nūq̄ nesciebat dñs qā pas-
 sione ei⁹ poterāt imitari.
Sed ideo eis dicit. ut dñō in-
 terrogate et eis rudentibus

om̄s nos audiam⁹. qā nemo
 p̄t cū xpō regnare nisi passio-
 nē xpī fuerit imitatus: sicut
 ait apłus. **S**i cōmorthi sum⁹
 et cōuiuem⁹? si sustinem⁹:
 et cōregnabim⁹. **R**es em p̄-
 ciosa: uili p̄cio nō cōparat^r.
Magnū laborē nātē ē nobis
 impendē: si uolum⁹ ad celestia
 regna puenire. **P**assione aut
 dñi diam⁹ suscipere nos de-
 bere. nō oīmodo psecutionē
 gentiliū: sed oēm laborē et
 molestiā quā patim⁹ ī corpe
 contra p̄cā certantes. **N**am
 si gentiles deficeret qui psequē-
 rent^r? nūq̄ ideo p̄mpta uolu-
 tas fidelū debet sine fructu
 sterilib⁹ p̄marie. **I**deo et si ge-
 tiles nō habes qui te psequā-
 tur? habes pncipē gēcū dra-
 bolū. qui hōiem psequi nūq̄
 cessat. **S**i em pncipē potue-
 ris uincē in corpe: ecce osten-
 do tibi magnā et īsupabile
 psecutionē in corde tuo. **I**ncipe
 resistere desiderijs tuis: et tūc
 itelliges q̄ fortes spūs deside-
 riorū malorū psequūt^r. **H**ec ē
 em pugna p̄culosa. qui potu-
 erit odire qd amat: et ama-
 re qd odit. **A**ut ideo dicit eis.
Potestis bibere calicē quē ego
 bibiturus sū? **D**ñs em cagno-
 uerat p̄positū istud fratru⁹ pe-
 tenā. qā nō primatū sibi q̄-
 rebat scdm mundiales honores?
 quē si ex duob⁹ ul⁹ trib⁹ un⁹
 accepit. nātē ē ceteros fieri ī-
 feriores: sed cōsecutionē pietati

ne petebat in regno celesti. quia
 et multi consequi poterunt. et cum
 fuerit consecuti: alterius perfectio
 huius perfectio non minoratur.
Utputa sedere ad dexteram christi
 vel sinistram? nunquam duarum est terminus.
Innuabiles enim poterunt sedere ad dex-
 teram christi vel sinistram: tamen alter
 alterum ad perfectionem pietatis
 nemo potest consequi nisi qui legi-
 time certaverit. usque ad mortem.
Ideo interrogat eos. potestis cali-
 cem bibere quem ego bibiturus sum:
 ut illis videntibus quia possumus
 audiat ceteri discipuli et con-
 quiescant? intelligentes quoniam si et
 ipsi pati sunt mori cum christo. ni-
 hilominus poterunt iuxta christum se-
 dere. per illorum sessionem nequaquam
 excludi: sicut dicit propheta in psal-
 mo. **C**alici mei super fideles ter-
 re: ut sedeat mecum. **N**on enim lo-
 cus sedendi minor est iuxta
 christum: sed fides paciendi cum christo.
Non est calix et baptismum unum:
 calix enim passio est: baptismum
 aut ipsa mors. **D**icitur est autem
 baptismum. secundum similitudinem hanc
 lane tincte. **S**icut enim lana tin-
 gitur naturale habet colore
 ut coloretur. purpure aut alicuius
 coloris accipiens dignita-
 tem: sic et nos in morte descen-
 dimus corporales. et resurgimus
 spirituales: sicut autem apertus. **S**emi-
 nat in ignobilitate: resurgit
 in gloria. **S**eminat corpus animale:
 surgit spirituale. **O**mnia quidem
 mors habet in se passionem: non
 habet in se omnis passio et mor-
 tem. **M**ulti enim fuerunt qui passi

sunt et non fuerunt occisi: quales
 sunt confessores. **I**lli omnes calicem
 quidem domini biberunt: baptismum
 autem eius baptizati non sunt. **D**icit
 ei. **P**ossumus? **N**on tamen confidentia
 cordis sui: quantum ignorantia
 temptationis hęc viderunt. **R**espon-
 dit enim desiderabile est bellum:
 sic scriptis leuis videtur esse tem-
 ptatio passionis et mortis. **S**i
 enim dominus cum in temptatione passio-
 nis venisset dicebat. pater si
 fieri potest transeat a me calix iste?
 quantum magis non fuerat dicturi
 quia possumus? si scissent qualis
 esset temptatio mortis. **M**agnam
 quidem dolorem habet passio: tamen
 mors. maiorem habet timorem.
Et dicit eis. **C**alicem quidem meum
 bibetis. et baptismum quo ego
 baptizor baptizabimini? **S**edere
 autem ad dexteram meam aut sinis-
 tram non est meum dare vobis: sed
 quibus pati est a patre meo. **N**unquam
 non habebat potestatem prestare
 cui volebat? cum sit scriptum pre-
 diligit filium. et omnia dedit in ma-
 nu eius? **B**ed ideo non resistit
 petitione eorum: ne exanimaret
 eos. et pusillanimes faceret.
Nam non finale de cetero resumet
 sperandi virtute: qui semel de
 eo quod sperauerat cadit. **R**oluit
 suscipere petitionem eorum: ne ceteris
 vis oculus tristaret. **N**am necesse
 erat ut talia cogitaret ad hunc:
 sine auxilio spiritus sancti constituti.
Si semel istis duobus tonantibus reg-
 ni illius societatem dimittenda
 est: si unus sessurus est ad dexteram.
 alter ad sinistram eius? **E**rgo quid
 sumus futuri. aut quid fieri in

speciem? Ideo enim secuti sumus? ut illis electis de medio nostrorum inueniamus relictos. In omni labore stiles eis fuimus? et nunquam inueni sumus in honore dissiles. Nam nunc erant ut carnalia cogitarent: qui necdum facti sunt spirituales. Si enim petitas eorum susceptas non est et turbati. quare uel huius ipsi ausi sunt petere? quoniam magis fuerat turbandi si petitas eorum susceptas fuisset. Ideo non dicit. neque non sedebitis. ne duos confundat: neque sedebitis ne ceteros irritet. Sed quid? Hoc non est meum dare uobis: sed patris. Tamen benignus et prouidus pater sic omnia disponit et ordinat: ut inter fratres unanimes fraternitatis caritas non turbetur. Vide et quomodo nullum ex eis turbauit: et omnes fecit sperare diem. Hoc est meum: sed patris. Nam quod uni a duobus specialiter non permittit: a cunctis sperat. Quid ergo? Audiamus et intelligamus nos christiani? ut quoniam petimus aliquid a deo et non impetamus? non frangat fiduciam nostram. neque erodat spes nostram a deo ut de cetero desperemus de misericordia eius: quia nec firmi istorum fracta est fiducia. aut cecidit spes cum non impetrassent. Quid enim? si non expedit nobis accipere quod petimus? sicut nec illis expediebat. Quiduis autem putas te spirituales rem petere secundum deum. et dignam impetrationem: tamen si non impetraueris. quoniam uolueris ferre non debes. Nam iacobus et iohannes rem spirituales et dignam deo se petere estimabant: et tamen reprobata est petitio eorum.

et iustis iudicium. Non enim quod apud homines iustum uidetur: iam eadem apud deum sicut iustum est. Quanto maior est deus hominum: tanto profundiora sunt dei iudicia quam hominum. Namque digniores esse possumus iacobo et iohanne? ut non impetantes quod petimus doleamus? cum nec illi de impetratione beneficiis sunt contristati. Et audientes de indignitate sunt de duobus fratribus. Quomodo enim isti carnaliter petierunt: sic et illi carnaliter contristati sunt. Nam sicut isti si spiritualiter sapuissent non fuerat petiti ut essent super omnes: sic et illi si spiritualiter intellexerint. non fuerint tristaturi esse aliquos ante se. Nam uelle quidem esse super omnes vituperabile est: superinere autem alterum super se nimis est gloriosum. O error salutis: qui totius mundi dissoluit errorem. Si enim apostoli non sic errassent? unum nos cognoscere poterimus. quia non omne quod uidetur bonum. desiderare bonum est. Putabamus quia malum desiderare malum est: aut auaricia. aut furta. Nunc autem scimus quia aliud est opus bonum. aliud est premissus honoris? et opus quidem desiderare bonum. bonum est. premissum autem honoris concupiscere uanitas est: quoniam bonum implere opus nostre uoluntatis et nostri operis est et laboris propter quod et nostra merces est. Premissum autem consequi iudicium dei est:

no

ppter qd' ex primatu honoris
 nescio si aliquē mercede iusti-
 cie meret' adipisci. Nā deside-
 riu primatus: ex iactantia cor-
 dis nascit'. Qui aut' humilis
 ē. et idigniore se alijs arbi-
 trat' scdm aplian pceptū illud
 qd' ait alter alterū existimās
 superiore se: nunq' desiderat
 superior appetere. Primatus em̄
 fugiente se desiderat: deside-
 rante se honoret. Videns aut'
 dñs alienū spm̄ in cordib'9
 discipulorū q' hostē in suis
 castris vagante? nō eos in-
 crepauit. nō picat a facie
 sua et istos male petentes:
 et istos nō bene tristantes.
 Si em̄ rex terren'9 videret q'
 civitate illius occupata tene-
 at hostis? q' face' p't. Nichil:
 nisi ut ponat arietes. arci-
 ducant exercitū: et destruat mu-
 ros quos forte edificauit. ut
 tantūmō hostē expellat. Sed
 videram'9 sapientiam nr̄i regis.
 Postq' vidit sua castra occu-
 pata a spū alieno? sic hostē
 expulit: ut sua castra nō de-
 leret. dicit. Scis q' principi-
 pes gēcū dñant' eorū: et q'
 maiores sūt p'tatem exercent
 inter eos. Nō ita erit inter
 vos. Sed quicūq' voluerit
 inter vos maior fieri: erit
 om̄ mīster. Et qui voluerit
 inter vos p'm'9 ē: erit vester
 seru'9. Sanctū humilitatis: posu-
it primatū celestē. Quicūq'
 aut' desiderat primatū celestem:

sequat' humilitatē terrestrem.
 Quicūq' aut' desiderauerit p'
 matū in terra: inueniet confusio-
 nē in celo. Ut iam. f. iter ser-
uos xpi nō sit de primatu cer-
tame. nec festinet vnusquisq'
eorū quō alijs maior appare-
at. sed quō inferior videat'.
 qm̄ nō qui maior fuit i ho-
 nore. ille iustior ē: sed q' iusti-
 or fuit. ille ē maior. Conuer-
 satio ergo melior ē desideran-
 da: nō dignior gradus. Vo-
 lens arte dñs et duorū firmā
 ambitionē extinguit. et decem
 discipulorū inuidiam? Introduc-
 it dñm inter p'ncipes mūdia-
 les et ecclesiasticos: ostēns
 q' primatus in xpo nec ab aliq'
 appetendus ē nō habente. n'
 inuidendus ē alteri habenti.
 Qm̄ p'ncipes mūdi iō sūt
 ut dñentur minorib'9 suis:
 ut seruificet eos et expoliet
 et cōdant: et usq' ad mortē
 abutantur vita eorū ad suas
 utilitates et glōrias. P'ncipes
 aut' ecclie sūt ut seruiat
 minorib'9 suis? et mīstrent
 eis quicūq' acceperūt a xpo:
 ut suas utilitates negligant.
 et illoz pauet' ut et si opus
 fuerit. neq' mori recusent pro
 salute inferiorū: sicut ap'lus
 dicit. Ego aut' impenda: et
 ipē ipendar pro anim'9 v'rb'.
 Si ergo hec ita se habet. secu-
 lare quidē primatū desiderare.
 et si maior nō ē. ul' causa ē: q'
 et si iustu nō ē. ul' vtile est.
 Primatū aut' eccl'asticū cōcu-
 piske neq' maior. neq' causa:

quia neque iustus est neque vult. **De**
 enim sapiens vult se subicere festi-
 net seruitutis labori. et quod
 magis est periculo tali. ut det-
 rinatione pro omni ecclesia apud ius-
 tum iudicem. non forte qui non credit
 iudicium dei. nec timet vni. ab-
 utens primatu suo ecclesiastico.
 seculariter ipsum conuertat in
 seculari. Sed ne forte qui talis
 est in appetendo primatu. perfecti
 pietatis pie pretendat? dico
 magis qui in ardore pro eam
 est meritis melior. **Quibus**
 quidem deum esse inter sanctos dene-
 gare non possumus? id prudenter
 apostolus membra corporis assilauit
 sanctis ecclesie. Sicut enim homo quod
 intelligit quod membra honorabile
 habeat in corpore suo. quod thones-
 tu. membra autem non seipsum cog-
 noscat si honorabili sit aut
 contemptibilius; alioquin et qui
 honorabilia. superbiunt. et que
 deteriora. tristantur? et per hoc
 fieret inter eos scissura: sic dif-
 ferentia inter sanctum et sanctum aristoteles
 solus cognoscat. cuius membra
 omnia sunt? Ipsis autem sanctis non
 est accessus ut cognoscat deum
 suam ad iuicem: ne et meliores
 superbiat contra deteriores. et
 deteriores tristantur contra me-
 liores? et per hoc soluta cari-
 tate. Inter eos discordia nascitur.
 magis in hoc seculo fastidiosum
 quo dyabolus occasiones sibi
 querit odiorum seminadorum. **Et**
 autem in hoc seculo deum dignitatis
 sancti est inter sanctos. dignitatis
 dico non sanctitatis? ut alter quod
 sit apostolus. alter autem episcopus. ul-

minister. vel laycus: continua-
 dia carnis cogit. et pueristas
 mundi. et occulta operano inmi-
 ci? qui dyabolus ope carnis
 et huius mundi in multa idisti-
 plinatione exercitat homines: quoniam
 diu sunt carnali in hoc seculo
 subditi: alios in lasciuia. alios
 in deliciis. alios in auariciam.
 alios in inuidia et
 superbia. **Prorsus** ergo sint quos
 timeat: soluitur disciplina.
 Denique ipsi honores in christo in
 prima quidem facie videntur hono-
 res? reuera autem non sunt ho-
 nores diuini. sed diuersa mi-
 nisteria: ut puta oculi honor
 videtur quia illuminat corpus? sed
 ipse honor illuminandi non est eius
 honor sed ministerium eius:
 et pedum humilitas esse videtur
 quia bauiat corpus. sed ipsa hu-
 litas bauiacans non est contemp-
 tibilis sed ministerium eius.
Prorsus quod deus corpus homo
 nec ordinem suum amplius hono-
 rat quam pedem? nec pedem magis
 contemptum quam oculum: quia nec
 oculus pro aliquo merito suo
 honoratus est ut oculi sit. sed
 ad hoc ministerium creatus est:
 nec pes pro culpa sua contemp-
 tus est ut sit pes. sed ad hoc
 ministerium est creatus. **Prorsus**
 unumquodque eorum nichil minus
 habere intelligens secundum ministe-
 rium ad quod creatus est nec am-
 plius? nec invidet alteri me-
 bro quam plus habenti: nec sper-
 nit alterum quam minus habens.

Sic e inter suos. Uniuscuiusque
 sui honor. non e honor eius. sed
 actus ipsius. Utputa apli apos-
 tolatu putat a nobis honor
 ipsi esse: ve aut non est honor
 eius. sed ministerium. Un paulus
 de aplatu suo dicebat. Nam
 si euangelizo non est in gloria:
 necessitas enim in meabit. Ue
 enim michi e. si non euangelizave-
 ro. Si enim volens hoc ago: mer-
 cedem habebis. Si aut minister:
 dispensatio in tradita e. Siliter
 et dyaconatus dyaconi non
 e correptibilitas eius: sed actus
 ipsius. Proter quod deus in apli
 amplius diligit quam dyaconem
 quia aplus e. nec dyaconem
 minus quam apli quia dyaconus
 e: quia nec aplus pro merito
 suo antecedenti honoratus e
 ut esset aplus. sed ad hoc mi-
 nisterium aptus e iudicatus se-
 cundu motu anime sue. Proter quod
 neque aplus laudem habebit
 apud deum quia aplus fuit. sed
 si opus aplatus sui bene imple-
 uit: nec dyaconus exprobra-
 dus e quia dyaconus fuit: sed
 si opus suum neglexerit. In nul-
 lo ergo hominis honor e. nisi in
 quo bene impleuit opus suum:
 et nulla correptio eius e: nisi
 in quo neglexerit proprium opus.
Un sicut pes libenter seruit
 oculo qui sibi serienti: facies
 quia nisi pes suo officio fuerit
 usus. nec ipse suo poterit vti:
 sic et facti inuice sibi debent esse
 subiecti ut minor maiori non

uideat quasi maiori: sed liben-
 ter ei obsequatur qui sibi seruien-
 ti in corpore quod maior e: et ma-
 ior non correptat minorem quam
 minorem. sed libenter ei obse-
 quat qui sibi serienti. Hec
 omnia tractauimus per duas fratres:
 qui peccauerunt sibi peccati causa
 non debuisset. Sicut filius hominis
 non venit ministrum sed ministrare:
 et dare vitam suam in redempcio-
 nem pro multis. Ad hoc enim ad
 ymaginem dei facti sumus: ut
 ymitatores efficiamus volunta-
 tis eius et consuetudinibus. Nam ad
 similitudinem maiestatis eius sumus
 creati. Nam ille quidem naturam
 carne ymitari poterat: nos
 aut illius diuinitatem ymitari
 non possumus. Sed in hoc simi-
 mus ymago eius: ut quod bonum ei
 videtur et apud nos sit bonum:
 et quod ei malum videtur: malum
 apud nos sit. Quiaque aut
 domino humilitati studente. iactan-
 tia studet: non e ymago christi.
Et qui domino paupertate aman-
 te diuiciaz amator e in hoc
 seculo: repellit a se christi similitudi-
 nem. Non e verus discipulus qui
 non ymitat magistrum: nec est
 vera ymago: que similis non
 est actori. **Omelia. xxxiiij.**

Agredientibus aut eis ab
 iericho: secute sunt eum
 turbe multe. Testimonium stu-
 diosi agricole e messis facta:
 assidui aut doctoris doctrine
 tui ecclesia plena: negociatoribus

pspiciat felicitas. et theca in
 multiplex. **R**emine labor ite
 veris impeditur: qm amor
 spiritibus fatigacione no sen
 tit. **R**emine serus mulieris
 retinuit: qm inter viri et mu
 lieis corpis quide dm e: qm
 aut in oibus vna coditio. **I**lluc
 em dm serus requit vbi causa
 carnalis e: et vbi caro no sps
 opat. **R**emine possessionu
 suaz recordacio retinuit: qm
 ingrediebant i possessione reg
 ni celestis. **V**erem em no habet
 sup terra qd amet: qui boni
 celeste in veritate gustauit.
Sicut em qui pretiosi madu
 cauit. postmodu ei hec esta
 cois ignita videt: sic et qui
 semel de dulcedine xpi bene
 gustauit: terrenoz bonoz
 de cetero no mltn sentit sapo
 rem. **Q**uis no desideret illu
 aut qb no sequat que eia
 duo ceci anteqm corpalliter
 videat spualiter aspererunt
 et anqm audiut crediderunt.
Nimiru h e illa rosa i cam
 pis iericho: de qua sapia loq
 tur p salomone. **S**icut palma
 exaltata su in iades: et sicut
 plantacio rose in ihericho. **E**
 go hec e illa speciosissima ro
 sa scante iusticie candida: et
 passiois sanguine rubicunda.
Sicut em rosa anq videat
 sentit: et anqm inueniatur
 tenet in odorib suis: sic et
 deu in se hente delonge duo ce
 ci anteq audiut. diuinitatis
 ei fragnacione sen ferunt.

Sit ece duo ceci. **S**icte dicendo.
 oportunitate ondit. **H**ac est
 oportune. oblati sut an facie
 xpi: ut apth oailis qm tepes
 vtrius ei ascederet cu eo in
 iherlm: qm futuru erat ut sa
 cerdotes repleti inuidia dice
 rent adtra eu i qua pte fa
 cis h. ut ceci respodeat. et si
 no voce tm ipa re. **S**icte nos
 ceci fuim? et videm? **Q**uid
 ergo de pte requit? qui
 videtis virtute. **S**ubesate
 carnales oaili. qui an vob
 stantem xpm no aspiciat:
 que eia crediderunt duo ceci.
Sedentes scias via. **N**on in
 via. **D**uo ceci duo ppli sunt:
 iudaycus et getilis. **A**ut si
 aut quida itertant ambo
 geau: vn ex capm. alius
 ex iaphet. **P**ro aut ceci: qm
 nodu eis apparueat vnige
 nita lux. **S**ecus viam. id e
 iuxta veritate conuersabat.
 sed virtute inuenire no pote
 rat: qm veritatis via arciat
 adhuc demonstrata no fuit:
 ul sedm maone vbi degetes.
 no aut i ipa maone verbi
 consistentes: qm notia vbi
 no acceperit. **S**icut em q
 in tenebris ambulat. si semel
 via pdiderit iterdu tota noc
 te ambulat iuxta via eras.
 et no inuenit via donec sup
 ueniat dies: sic et homies
 ambulantes i errorib ul pec
 catis. postq dei agnitione
 semel pdiderunt. ad pfectam
 notiam pietatis redire no

† § iusticiam tenere non poterant.

poterant. n̄ dies xpc̄ veniss̄:
quāvis cura veritate vinebat.
Quo iuxta veritate vel inco-
nē verbi gētes cōsabant.
Leges inōnabiles p̄ponebat.
sincera iudicia iudicabat. di-
cēt ap̄lo: cū gentes q̄ lege
nō habet. n̄ humiliter que
legis sūt faciūt. Ergo q̄ ius-
ticiā faciēbat. nō intelligētes
quomō oporteat scire: quia
qui dñi diligit. hic cognit̄
ē a deo. Judei aut̄ quō erāt
ceci. Quia lege sectantes.
legis iusticiā nō iuenerūt:
q̄a ex opibus et nō ex fide.
Dicit em̄ paul⁹. Testimoniū
illis p̄hibeo q̄a emulacionē
dei habent: sed nō secundū
sciām. Nā volētes sciāz suā
statuē: iusticie dei nō sūt sub-
iecti. Audierūt qd̄ ihs̄ transi-
sit: et clamauerūt dicentes
Misere nobis dñe fili da-
uid. Curcū p̄cepit̄ audie-
bat: et p̄sonas nō videbat.
Undiq̄ festinatib⁹ cūctis. so-
li sedebāt indissolubili cathe-
na ligati tenebant: nichil
solutū habentes de toto cor-
pore p̄ter vocē. Et ideo q̄a
pedibus eū sequi nō poterat:
voce seq̄bant. Misere nobis
dñe fili dauid. Q̄ tenebre sūt
lumie clariores: o acutissim⁹
cecitatis aspectus. Puta quā
hoies et sani. et iuxta ambu-
lantes hoīem illū putabat:
et duo ceci et longe sedētes
dñm̄ p̄spexerūt. Audierūt

em̄ gentes de transitu ihesu.
scdm̄ testimonia p̄phetarū. An-
nūciantib⁹ sibi ap̄lis. Audie-
rūt aduentū ei⁹ i mundū: pas-
sionē ei⁹ et resurrectionē:
et rediōne ei⁹ in celū. Au-
dierūt de transitu ei⁹ cū ierū-
egress⁹ est ab iericho: id ē de
hoc mundo. Turba aut̄ iace-
pabat eos ut taceret. Unde
bat sordidas vestes. et non
cōsiderabat cōsue claritate:
ideo vetabat nō iudicantes
eis: sed honorātes xpm̄. In-
dignū em̄ eis videbat: ut
tales hoies vociferaret̄ ad
deū. Ecce fatua sapia homi-
nū estimabat iuriam pati mag-
nos viros. si a pauperib⁹ ho-
norātur. Omnis em̄ pauper:
ē ausus dimitte publice salu-
tare: hoc indignat̄ q̄ iur-
riā passus. Aut hī qui ve-
tabat: i mysterio iudeorū ve-
tabat: q̄a oīa faciēbat ne gē-
tes in xpm̄ credentes saluare-
tur. Ac illi magis clamabat
dicētes. Misere nobis dñe
fili dauid. Inuitabant̄ velti
magis q̄ cōpescēbant. Talis
ē em̄ natura fidei: q̄n̄ vetat̄
eo magis accendit. Pro qd̄
et serui dei i p̄secucionibus
nō vincūt: sed p̄tomagis
afflicti fuerūt. tanto ampli⁹
accendūt. Virtus ergo fidei
i p̄iulis secura ē: et in secu-
ritate piclitat. Quid em̄ sic
vigorem fidei in hoīb⁹ ligat:
q̄m̄ longa tranquillitas. Ergo

vetantes eos addebat eis et
 altera cum doloribus? ut simul
 clamaret quia ceca erat: sed
 quia vetabant ad lumen ve
 venire. Et stans ihesus vocavit
 eos et ait. Quid vultis ut
 faciam vobis? Dicit illi. Dne
ut aperiantur oculi nostri. O dne
quod interrogas? quod ipse oculis
vides. Infirmus clamat?
ut et quod voce perquiris. Non
 quero pro passione: sed propter
 fidem. Non cupio audire quod do
lent: sed volo cognoscere quid
de me sentit. Tu dne oculi
 tuos es cognitor? et nescis?
Etiam scio? sed volo ut procedat
ad medium populi: et multas au
diens dicat quod voluit? ut
domini ceca me dei filium confitentur:
confundantur videtes que homines
putant. Domini me vocat: et ve
ni dicit. Sed domini filium dauid
 dicit: dissipat quod bene confessi
 sunt. Na et abusive et homines
domini dicitur: vere autem nemo
dominus est nisi deus. Si ergo di
 cit. dne fili dauid: abusive
 secundum hominem me honorant.
 Si autem solummodo dominum secundum
 deitatem non confitentur? quia unus
 deus ex quo omnia: et unus dominus
 per quem omnia. filii enim dauid
cecos illuminare non potest: filius
autem dei potest. Ideo interrogat.
Quid vultis? Tunc illi iam non
 dixerunt fili dauid: sed tituli
 dne ut aperiantur oculi nostri.
Miseratus est autem ihesus eis: et
tenuit oculos eorum: et confessi

viderunt. Primum domini ergo dixerunt
dne fili dauid suspensa est sani
tas? mox autem ut dixerunt tunc
in nomine dne: infusa est sanitas. Tenuit
ergo oculos. Tenuit homo carna
liter. Na ubi sanavit ut dixit?
Tenuit quia dauid filium dixerunt.
 sanavit eos quia crediderunt
 potestate eius? ut una eademque
 operatio sanitatis. et fide eorum
 remuneret: et infidelitatem cas
 tiget. Bonum minus obtulerunt
christo sanati. Quale? Secuti
sunt eum. Na quid homo invicem
reddat deo digne pro beneficiis
eius? nisi quod ipse ammonet per
prophetam. O homo quod vult deus
a te. nisi ut facias iudicium et
mercedem? et paratus sis ne cum
domino deo tuo. Consequenter et
 genuit oculos mentis ihesus tenuit.
 dans eis gratiam spiritus sancti
 que gratias cum fuissent illuminate
 secute sunt operibus bonis. nunquam
 postmodum relinquentes eum
 sicut aliqui iudei. **Capitulum**
xxi. Omelia xxxv

Quam appropinquasset
 iherosolimis etc.
 Puto res ipsa eri
 git ut queramus? Propter quod
ihesus venit in iherosolimam sicut iohannes
testatur? nunquam tamen sibi adhibuit
mysteria iudiciorum. nec rimo
rum circa se vitæ ornamenta
constituit. nec ad terribile lau
dem sue divinitatis auras populi
eratauit. nisi quoniam ut patretur
ascendit. Ideo ergo cum tanta
 gloria ingressus: ut amplius
 eorum adversus se erataret in

uidia: quia iam tempus passionis eius instabat. et non mors eius urgebat: sed ipse magis aduersus se compellabat morte. Quoniam enim de manibus sacerdotum elapsus enasit: cum esset invisibilis factus. Quia iudei christum voluerunt occidere: tunc enim non potuerunt. Quia autem ipse secutus est morte: parere ei iudei non potuerunt. Ergo si ipse eos provocauit: forte de morte sua fecit eos innoxios. **Abstr.** Gratiauit eos non ut faceret quod antea noluerunt: sed ut possint facere quod prius volebat. Facultas eis data est: non mutata voluntas. **Tunc** ihesus misit duos discipulos: dicens. **Ite in castellum quod contra vos est: et coestum iumentis azima alligata. et pullum cum ea. Soluite: et adducite in.** Azima et pullus eius: iudei sunt et gentes. Iudea enim secundum deum. inter est gentium. Sic enim dicit ad eam deus per prophetam. **Et** confirmato principes tuos sicut antea: et consiliarios tuos sicut ab initio. **Et** tunc vocaberis ciuitas iusticie et inter ciuitatum: id est ecclesiarum fidelis sponsa. **Propter** quosdam tales similitudines animalibus hiis assimilati sunt homines: deum vel dei filium non cognoscentes. **Est** enim animal hoc imundum. et pro ceteris pene inmetis magis irrationabile et stultum. et infirmum et ignobile. et oneriferum magis: sic fuerunt et homines ante christi aduentum ydolatrie passionibus diuisi imundi: et irrationabiles

ubi in corde careret quantum ad deum stulti. **Quid** autem stulti? qui factorem contempnerent? qui facturam et opus manuum suarum adorarent quasi factorem? **Sunt** enim infirmi secundum animam et ignobiles non valentes resistere passionibus suis: et obliuione gratiarum celestium suarum facti fuerunt serui passionum suarum et demonum: quibus resistere non valebat. **Et** quicunque demonum. vel phorum cuiusque erroris vel dogmatis alicuius facturam eis voluisset imponere sufferebat: et omnia non bona pacem supportabat: non resistebat. **Propter** quod omnia et apostolus ad corinthios dicit. **Uidete** uocationem uestram fratres: quia non multi sapientes secundum carnem. non multi nobiles: sed que stulti sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes. **Et** infirma mundi elegit deus: et ea que non sunt: ut ea que sunt destrueret. **Et** ubi ipse super eos ascendit et iduruit in templo: lauati per baptismum. facti sunt de inimicis animalibus homines facti. **Percepta** enim ubi in corde sapientia dei facti sunt irrationabiles et prudentes: et inuenta est irrationabilitas eorum esse simplicitas: et stulticia eorum mansuetudo. **Quia** simplicitas sine ratione ubi hominis irrationabilitas est: et mansuetudo si non fit propter deum. stulticia est. **Adhuc** autem accepta gratia et recognita re-

graciae sua celesti: facti sunt
 de infirmis et de ignobilibus
 fortes et nobiles: et qui vide-
 bat infirmitas. Inocentia est i-
 uentia in eis: ignobilitas autem
 humilitas. Nam inocentia sine deo
 infirmitas estimatur: et humili-
 tas non per deum ignobilitas iudicatur.
 Item reuolentes a se one-
 ra demonum suscipientes super
 se iugum christi suauiter et onus eius
 leue: et ipsum sessorem in cordi-
 bus suis suscipientes: facti
 sunt patientes. Nam patientia
 irrationabilis onerifera esti-
 matur et ligata: id est dyaboli
 et erroris uiculis impedita: ut
 non haberet libertatem ire
 quo uellet. Nam omnes homines
 aliquando peccant: liberum quidem
 habent arbitrium: si uolumus
 sequi uoluntatem dyaboli an non.
 Sed si semel peccantes obli-
 uerimus nos opibus eius: id
 est uirtute euadere non pos-
 sumus: sed sicut nauis fracto
 gubernaculo illuc dirigitur
 ubi tempestas uoluerit: sic et
 homo diuine gratiae auxilio perdito
 per peccatum agit quod non uult: sed
 quod dyabolus uult. Et nisi deus
 valida manu misericordiae suae solue-
 rit eum: usque ad mortem in pec-
 catorum suorum uiculis permanet
 bit. Ergo nostra quidem uolunta-
 te et negligentia alligamur:
 sed per dei misericordiam absolui-
 mur. Sicut enim uidemus in istis mu-
 dialibus regibus. quod in primis
 quidem nemo potest facere se

ipsum regem: sed ipse creat sibi
 regem quem elegerit: cum rex ille
 fuit factus et confirmatus in reg-
 no: nam habet potestatem in
 hominibus: et non potest ipse iugum
 eius de arce sua repellere:
 nam primum quidem in potestate po-
 puli est facere sibi regem quem
 uult. factum autem de regno repel-
 lere iam non est in potestate eius:
 et sic uoluntas populi postea in
 necessitate conuertitur: sic et
 homo priusquam peccet: liberum ha-
 bet arbitrium utrum uelit sub
 regno esse dyaboli: cum autem
 peccando se tradiderit sub
 regno ipsius: iam non potest de potestate
 eius exire: et sic prima uo-
 luntas eius in necessitate conuer-
 titur. Et hoc est quod homines seculares
 et patres dicit solent. Nam quod
 nolimus esse sancti. Et quod
 non uult esse iustus. Sed non
 possumus. Verum quidem est
 quod dicunt: sed non habent
 excusationem: quia primum potue-
 rint non esse sub potestate dyabo-
 li si uoluissent. Postquam uero
 posuerunt thronum dyaboli
 in cordibus suis: nemo potest eos
 de potestate dyaboli eripere nisi
 solus deus. Soluite inquit.
 Quod per doctrinam ueram. per
 miracula uera: quia omnes
 iudei et gentes per apostolos
 sunt liberati. Adducite in-
 ter ministerium: id est ad gloriam
 corrigite illos. Duos autem
 misit apostolos: quia per duos

quālia mādata. omne gen⁹
 hominū de p̄cō absoluit. Quā-
 lia. Diliges dnm̄ deū tuū et
 toto corde tuo: et primū tuū
 sicut teipm̄. In hīs duobus
 mādatīs omne p̄cām expellit:
 et oīs iusticia cōsumatur.
 Aut certe alia dno. Nō tibi
nō vis fieri. alij ne feceris.
Itē. q̄ vultis ut faciat vobis
hōies: facite et vos similiter.
 Quida aut istos duos pe-
 trū et philippū aplos expo-
 nit itelligi oportere: qm̄ hī
 p̄mū t̄nsredientes iudaycos
 fines. gentes adduxerūt ad
 xpm̄. Philippus q̄dē samaria:
 quā ipaz samaria asina eē
 itceptatur. Petrus aut gen-
 tes: accipies corneliū et ge-
 tib⁹ q̄i samarie pullū. Et si
 q̄s vobis aliq̄ dixerit: dicit
 te. dñs opam eoz desiderat
ne dicatis dñs tuus. neque
dñs nr̄. neq; dñs iumentoz.
 ut itelligat oīs q̄a ego sol⁹
 dñs. nō solū animalū. neq; so-
 lū eoz qui in subditi sunt:
 sed om̄ hominū ecia qui michi
 cōtrarij sūt. Nā et p̄cōres
 cōdicioē quidē mei sūt: volū-
 tate aut sua dyaboli. Deus
ē em̄ orbis terre: et plenitu-
do ei⁹. Dñs opam eoz desi-
derat. Iustū ē ut aliqui crea-
 tura seruiat suo creatori. Gen-
 tes em̄ deus ī p̄tate dyabo-
 li pro tpe reliquit ut tēptet:

nō ieternū cōtēp̄sit ut p̄dat.
 Necessē ē aut ut faciat quod
 scriptū ē: hōies et iumenta
 saluabis dñe. Confessi autē
remittet eos. Quia quidem
postq̄m ingressū ē in iheru-
salem. ad dnm̄ suū remissi-
ū ē: animalis aut p̄phēcia ī iudea
remāsit. Nā de animalī illo nō
 hoc qd̄ videbat necessariū
 erit xpo? sed illud qd̄ itelli-
 gebatur. id ē nō caro sed iudē:
 ideoq; caro remissa ē. nacio at
 retenta ē. Aut ita. Nō dicit
 et iterū remittet eos ad te.
 sed tm̄ remittet eos: ut ne
 misterū p̄cederet maiōne.
 Nā puto ī p̄mis hōiem nō
 sermone nudo vocauit aplōz:
 sed p̄ v̄tutē spūs sc̄i soluit
 pariter et adduxit. Postq̄
 aut adduxit. iterū dimisit
 eos in arbitrio: ut labore suo
 comitate quā iustificet. Nam
 q̄ vocati sum⁹ dei ē: q̄ aut
 digne vocatioe viuim⁹. n̄m
 p̄iter et dei ē. Hoc est qd̄
ait. iterū remittet eos? non
ad dyabolū q̄ p̄us tenebat
eos: sed in arbitrio suo. ad iu-
uāte grē saluet dono. Hoc
aut totū sc̄m̄ ē: ut impletur
qd̄ dñm̄ ē p̄ p̄phetam dicte.
Dicite filie syon. Ecce rex
tu⁹ venit tibi māsieth: sedēs
sup̄ azimā et pullū filii in-
meti. Dñs nr̄. ascēdes ad inor-
te iherosolima: magna grāz
pacis et cōcordie mūdo vni-

uerso q̄ in testamento reliquit.
In misterio enī gentium futu-
 rari sedens sup azimā et pul-
 lū ei⁹ itrauit in tēplū: et sic
 gentes iudeis cōmittit. **S**ciens
 aut̄ p̄phā maliciā iudeorum q̄
 contradicū fuerat ip̄o asce-
 denti i tēplū: it̄ p̄manuit
 ut p̄ hoc signū cognoscerent
 regē suū iudei: dicens. **E**cce
 rex tuus venit tibi māfuctus:
 sedens sup azimā et pullū ei⁹.
Ecce. ondēns v̄bū ē. **I**d est
 nō corpali aspectu. sed sp̄iali
 intellectu opa v̄tutū ei⁹ aspici-
 te: nō scema visionū ei⁹. **S**i
 enī scema ei⁹ aspereritis: deici-
 endi ep̄s in natā humana.
Si aut̄ opus ei⁹ cōsideraueri-
 tis: saluandi ep̄s i virtute
 diuina. **A**n̄te tēpōrē autem
 ml̄ta cōstitutū p̄phā videns enī
 sp̄iali aspectu qui nōdū natus
 fuerat iō dicebat ecce? ut on-
 deret q̄ ille de quo loquebat:
 an̄q̄m nasceretur: iā est. **E**nī
 ergo vidētis enī i tēplo o-
 iudei? nolite supbe agē contra
 enī. dicētes i qua p̄tate h̄ fa-
 cis: q̄ ecce rex tuus venit tibi
 māfuctus. venit sedens sup
 azimā. **N**olite cōsiderare i qua
 p̄tate facit? sed cōsiderate tū
 si facere p̄t: q̄m hoc credē ē.
 illud aut̄ tēptare. **E**cce rex tu⁹
 venit tibi māfuctus: sedens
 sup azimā. **N**olite dicē: nos
 nō habem⁹ regē nisi t̄mno
 cesarem. **E**cce rex tu⁹ venit
 tibi sedens sup azimā. **S**i itel-

ligeretis veniet t̄? si nō iteller-
 eritis: veniet conf̄ te. **I**d ē si
 itelleretis veniet ut saluet
 te: et sub pedibus tuis subici-
 at gentes. ut dicit p̄ p̄phā
 gaudeb. **D**ñi deus excelsus
 terribilis. et rex magn⁹ sup
 oem terrā? subiciat populos
 nobis: et gentes sub pedib⁹
 nr̄is. **E**legit nobis heredita-
 tē sibi: sp̄em iacob que dilexit.
Si aut̄ nō itellereris veniet
 ut p̄dat te. et de tēplo sc̄ta-
 tis expellat? et alia sponsa
 de gentib⁹ casnore iducat i
 cubiculū sc̄tatis: ut tu piec-
 ta et i tenebris cōstituta di-
 cas p̄ salomōne. **N**e aspereris
 me q̄m ego sū deniq̄nta:
 q̄m desperit me sol. **H**is cog-
 nostē māfuetudinē venientis:
 cōsidera sp̄em aduent⁹ eius.
Nō sedet in curru aureo. pre-
 ciosa purpura fulges? nec as-
 cendit sup feruidū eq̄m dis-
 cordie amatore et litis: q̄ glo-
 rie iactāda pect⁹ habet reple-
 tū? qui de longe odorat⁹ bel-
 lū. et gaudet ad vocē tube.
 et cū viderit sanguinea pug-
 nā dicit in corde suo bene ē
 factū: sed sedet sup azimam
 et pullū ei⁹. **S**up matrem
 sedebat. **N**ūq̄ et sup pullū se-
 debat. **T**amē et si corpali ter
 fieri nō poterat ut sup aīal
 v̄trūq̄ sederet? sp̄ialiter po-
 terat: cū eet deus: ut et i iude-
 is sederet et in gentib⁹ simul.
Sedere aut̄ est sup iumenta

id ē in p̄cordiis eorū habitare:
 ut dicat illis xpc. Tollite on̄
 meū sup vob: et videte quia
 mihi sū et hūilis corde. **Nā**
 sicut enī māfuetū debet por
 tare q̄ vocavit eos sessorem?
 nō ut illos puniat p̄t̄ p̄c̄
 eorū: sed ut ip̄e req̄scat in
 eis p̄t̄ māfuetudine eorū.
Nā sicut hoc gen̄ timent.
 si q̄ errat. i simplicitate er
 rat et nō i asperitate. ita et
 hoīes qui crediderūt in xpm̄
 siue ex iudeis. siue ex gētib?
 ante xpm̄ nō i malicia. sed
 i ignorācia peccaverūt: ideo
 sederi debuit nō puniri sub
 grāmi sessore. **Nā** sicut pec
 catores equi sūt dyaboli. ita
 et s̄c̄ equi dicūt xpi: q̄a dy
 boli i peccatorib? sedēs insti
 gant eos p̄ deserti faciōrū.
 id ē p̄ fornicatōes. p̄ avarici
 as? xpc̄ sedens i s̄c̄s dirigit
 eos p̄ plana iusticię: id est in
 castitate i hūilitate. Ergo eq̄
 tatus dyaboli p̄dicō ē: eq̄ta
 tus aut̄ xpi sal? sicut abas
 dicit i canticis suis ad xpm̄
 ipm̄: q̄ ascendes sup equos
 tuos. et eq̄tatus tu? sanitas
 ē. Ergo idurit pullū i tēpla
 ut gētes iudeis cōiungat ut
 adimpleat q̄ iacob b̄ndicens
 filiu suū iudā p̄phetavit. **Al**
 li gans iquit ad vitē pullum
 suū. **Quē** ē illa vitis. **Juda**
 que de egypto t̄slata ē: et i
 oriente plantata. **Et** sicut

p̄phetavit noe de filiis suis
 diceb. **B̄ndictio** filius meus
 sem. dilaret deus iaphet: et
 inhabitet i tabernaculis sem.
Sem enī p̄t̄ erat iudeorū?
 iaphet aut̄ p̄t̄ gētiū: que
 p̄ xpm̄ igressa sūt i taber
 nacula iudeorū. **Quintē**
 aut̄ discipuli fecerūt sicut
 p̄ceperūt eis ih̄s: et addu
 erūt azimā et pullū. **Qui** enī
 tes apli solueūt azimā alie
 nā miserū quidē sūt illoz:
 v̄tus aut̄ et auctoritas xpi.
Nec enī potuissent tollere
 m̄metū alienū ab illo dno
 qui eos nō cognoscebat v̄n
 essent? n̄ p̄uenēs sp̄s xpi
 cor dū eius p̄parasset ad
 dandū: sic q̄ apli solueūt
 iudeos uel gentes de v̄culo
 iūicia. **Im** p̄ma quidē facie
 eorū videtur opus. **reuer** at
 virtus sūt et grā xpi. **Nec**
 enī a xpo dno dēi cōstituti
 totū mundū ligatū sub p̄tate
 dyaboli solvere potuissent:
 nisi grā xpi cōfregisset vir
 tute iūicia. **Et** iposuerūt
 sup eū vestimenta sua: et eū
 desup sedere fecerūt. **Vestime**
 ta sūt p̄cepta diuina. et grā
 sp̄nalis. **Sicut** enī turpitudō
 nuditatis vestimēto tegit?
 sic n̄alia mala carnis nr̄e
 p̄ceptis et grā diuina tegi
 tur. **Om̄is** enī homo natū
 liter nō solū peccōr ē: sed etiā
 totū peccū dicitē aplō. **Et**
 nūc natū filij nr̄e sicut et

ceteri. **U**n et adam ideo se vi-
dit nudū idē peccatore: et
iō folijs fig. id ē mandatis
aspere legis cooperuit nudi-
tate sua. **E**t alibi p̄mittit
dēns iusticiā suā et grām
ablatiuā de gente iudā: sicut
dicit dñs p̄ oseeypham. **E**t
auferā vestimētū meū et lin-
teamina: et ostendā gentib⁹
turpitudinē tuā. **E**t gōm̄po-
suerūt vestimēta sua super
eos: id ē mādata et gratias
q̄s ipi acceperūt a xp̄o: super
iudos et gentiles iposuerūt.
id ē tradiderūt. **N**ec enī req̄-
esere in eis potuisset xp̄us:
nisi mādata ei⁹ fuissent in
eis. **M**ultima autē turba ves-
timēta sua sternebat. **A**lij
autē cedebant ramos de arbo-
rib⁹: et sternebat i via. **V**ide
licet ut veniente cillarent
iumentō. **V**estimēta sūt mā-
data sicut dixim⁹. **F**rondes
autē spem tenet pietatis.
Quā ergo mādata legis et
spēs iudaicē religionis. xp̄ia-
nis fuerat cōculcanda in via
id ē in xp̄o: iō tūc illa sub pe-
dibus iumentū sternebant in
via. **E**t vidē qm̄ sup iumentū
quidē apli posuerūt vestime-
ta sua sub pedib⁹ iumentū
ceterā turba iudayca: qm̄ mā-
datis quidē aplorū sternit⁹
quidē xp̄iani et adomant⁹.
legis autē mādata cōculcāt.
Cnocensūq̄ enī circūfō-
nē sperim⁹? sacrificia iudaycā

p̄ nichilo estimam⁹: et cete-
ras cōsuetudines iudaycas
reprobam⁹. **V**estimēta iuday-
cā quib⁹ ipi iduebant⁹: nos
qui sum⁹ ex gentib⁹ sub pe-
dib⁹ nr̄is calcam⁹. **A**lius at-
sic. **Q**ui vestimēta iquit de-
posuerūt sup azimā: apli sūt
ceteriq̄ doctores. **V**estimēta
autē sūt deas et sacramta glo-
rie. **G**lam ergo quā xp̄c ac-
cepit a p̄re dedit discipulis
suis? discipuli autē accipien-
tes eā a xp̄o dederūt eā ge-
tib⁹: ut delatib⁹iter xp̄us
sederet in eis. sicut ip̄e dicit.
Et ego gloriā quā michi de-
disti dedi eis: ut sint vni sicut
et nos vni sum⁹. **T**urbe-
ant que vestimēta stnebat
in via. credentes erat et cir-
cūfōnē? qui glaz quā ha-
bebat ex lege vidētes xp̄m
dicērent i terra. semetipos
hūilantes: et cū aplō pau-
lo dicētes. **S**cdm iusticiā q̄
ex lege ē cōuersatus sūt sine
querela? sed que fuerūt in
luca hec estimāui p̄ xp̄m
detrimenta: et arbitror ster-
cora eē ut xp̄m lucas faciam.
Quid ē autē aliud iusticiā le-
gis terrē? nisi cōcēre cū sub-
limē glām dei. **Q**ui autē
ramos de arborib⁹ p̄adebat
frondentes? ipi erat credēs
et eruditi doctores: qui ex
p̄phētis accipientes exempla
vina de xp̄o q̄ de arboribus
semp videntib⁹. et nūq̄ folia

verborum suorum dicentibus? ta-
 mos frangentes cum pedes sub-
 iugalis. propheta sterneretur: ut per
 ea exempla quae per impios
 viuentes sine offendiculo am-
 bularet per viam vite ipsius: do-
 nec intraret in sanctuarium dei.
Turba autem quae praecedebat et
que sequebatur clamabat dicens.
Osanna filio dauid etc. Me-
 mores propheta mirabilium eius quae
 condidit eis: et sanitarum quas
 praestitit eis: exultantibus cordibus
 suis. ante et retro clamabat.
Osanna filio dauid. Qui pre-
 cedebat seniores erat. id est
 patriarche. propheta. ceterique sancti:
 qui ante aduentum christi de aduen-
 tu eius et praedixerunt et cognou-
 uerunt. Sequentes autem iunio-
 res. id est apostoli. martires. cete-
 rique doctores: qui post ascensum
 christi. de resurrectione eius. et
 de ascensu. uel operibus praedica-
 uerunt et praedicant. Et licet
 diuisis quidem temporibus fuerint:
 tamen in omnibus unum exultationis
 spiritus fuit. Et illi quidam propheta
 tantes de christo uetero clama-
 uerunt: benedictus qui uenit in nomine
domini. Hi autem laudantes cla-
 mabat de aduentu christi iam im-
 pletum. Osanna autem quidam
interpretabantur gloriam. alij redemp-
 tionem: alij saluificam. siue saluam
 fac. Nam et gloria illi debetur:
 et redemptio illi conuenit quae omnis
 redemit: et preciosa sanguinis effu-
 sione saluauit. **Omelia. 36.**

Et cum intrasset iherosolima: commota
 est uniuersa ciuitas dicens.
 Quis est hic? merito como-
 uebantur. uidentes rem mira-
 bilem. Homo laudabat quod
 deus: sed deus laudabat
 in homine. Dicebat enim. Osanna
filio dauid. Puto autem
 quod nec ipsi qui laudabant
 sciebant quod laudabant: sed
 spiritus subito ingressus in eos
 nesciente animo. ueritatis uerba
 fundebat. Et intrauit ihesus
in templum dei. Hoc erat primum
 boni filij. ut uenies ad do-
 mum curres patris? et illi ho-
 norum redderet qui genuit
 eum: ut tu uisitor christi
 factus. cum in aliqua ingressus
 fueris ciuitate. primum ante
 omnem actum ad ecclesiam christus.
 Hoc erant boni medici. ut in-
 gressus ad iherosolimam ciuitate
 saluandam: primum ad origine
 passionis itenderet. Nam sicut
 de templo omne bonum egreditur:
 sic de templo omne malum
 procedit. Quae admodum medi-
 cus qui primum ingreditur ad
 iherosolimam. statim de stomacho
 eius interrogat. et eum corpo-
 re festinat. quia si stomachus
 sanus fuit. totum corpus uali-
 dum est: si autem dissipatus fuit.
 totum corpus iherosolimam est. Ita si

sacerdotum integrum fuit tota
 ecclesia floret? si autem corrup-
 tum fuit: omni fides marida
 est. Cor autem et stomachus
 sacerdotes intelligunt: quia in
 rebus spiritualibus per eos totus
 populus gubernatur. Et sicut
 cor sapientie locus est: ita sacer-
 dotes receptacula sunt sapientie
 spiritualis. ysaia dicente. De
 regibus quidem omne caput in
 dolore: de sacerdotio autem
 omne cor in tristitia. Sicut
 enim stomachus accipiens a
 bono coquit eum in seipsum. et
 per totum corpus dissipat: sic
 et sacerdotes accipiunt scientiam
 sermonis per scripturas a deo
 et coquunt eam in se: id est
 tractantes et meditates ap-
 se. uniuersis populo ministrant.
 Et sicut stomacho suminis
 tantum unumquodque membrum suscipit
 nutrimentum. et conuertit in se
 secundum naturam suam. ut puta quod
 suscipit iecur totum fit sanguis.
 quod autem suscipit fel. bilis effi-
 citur totum: quod uero ascendit in
 pulmones flegmata fiunt: quod
 autem in mamillas totum effi-
 citur lac: sic sacerdotibus in
 ecclesia loquentibus ubi omnis
 suscipiunt: uniuersusque autem
 conuertit illud secundum spiritum cor:
 ita ut unum idipsum ubi in cor-
 dibus quidem rebus preedat ad
 vitam: in cordibus autem peruersis

suscitet uincidiam quasi biles:
 in alijs autem odia quasi fleg-
 ma nocuum et erpuendum.
 Videte ergo sacerdotes quomodo
 uos componatis in uerbo et opere?
 quomodo sicut in corpore si aliquod
 infirmatum fuerit membrum: non
 omnino languet et stomachus?
 si autem stomachus languerit
 omnia membra inueniuntur infir-
 ma: sic si aliquis christianorum
 peccauerit. non omnino peccat
 et sacerdotes? si autem et sacer-
 dotes fuerint in peccatis: totus
 populus conuertitur ad peccandum.
 Ideo uniuersusque christianorum pro
 suis peccatis dat uicione: sacer-
 dotes autem non tantum pro suis:
 sed et pro omnium peccatis daturi
 sunt uicione. Vidit arborem
 pallentibus folijs. et intellexit
 studiosus agricola: quia lesam
 in radicibus habet. Nam uere
 quemadmodum cum uideris arbo-
 rem pallentibus folijs marida?
 intelligis quia aliquam culpam
 habet circa radicem: ita cum ui-
 deas populum in disciplina et
 irreligiosum. sine dubio cog-
 nosce quia sacerdotum eius non est
 sanum. Et eiciebat uendentes
et ementes de templo: signes
quia homo mercator nunquam
potest placere deo. Et ideo nullus
 christianus debet esse mercator?
 aut si uoluerit esse prouiciat
 de ecclesia dei: dicente propheta.

no

Quia nō cognoui negotia
 cōes: Inuibo ī potētiā dñi.
 Queadmodū enī qui am-
 bulat inter duos inimicos
 volens ambob⁹ placē. et vo-
 lens se cōmēdare. sine mali-
 loquo nō p̄t eē? nec ē enī
 ut et ipsi male loquat⁹ de illo.
 et illi male loquat⁹ de isto:
 sic qui emit et vendit sine
 p̄iurio nō p̄t eē. Hęc ē enī
 ut hic inret q̄a nō tm̄ valet
 res quā vedit: et alius. q̄
 plus valet res quā vendit.
 Sed nec ē stabilis substācia
 eoz. Tāhū enī aut ipis vine-
 tibus peritum ē: ā a malis
 heredibus dissipanda ē. aut
 ad extrēos et inimicos eoz
 hereditas ventum ē. Nō p̄t
 ad bonū p̄ficē: q̄ cōgregat⁹
 de malis. Queadmodū si tri-
 tici aut aliqua spēm cribras
 ī cribro. dñi huc et illuc iac-
 tas enī. q̄na oīa paulatī ca-
 dūt deorsū: et in fine cribro
 nichil remanet nisi sterās
 solū? sic substācia negotiato-
 rū dñi vadūt et veniūt iter-
 emptionē et veditōne mi-
 nuūt⁹: et ī nouissis nichil il-
 lis remanet n̄ solū p̄cām.
 Ergo ostende nobis quis ē
 negotiator. Des enī hoīes
 negotiatores vident⁹. Sicut q̄
 aut cōpat boues ut p̄cios⁹
 vedit.

Et qui opat lignū. cōparat
 illud ut vresilia vedit: et
 lectionari⁹ cōpat linteami-
 na ut vedit: et fenerator
 mutuat pecūias ut tollat
 usuras. Et quō antiq̄ iudei
 et apli artificia laudauerūt.
 Quia magis sūt sine p̄cā:
 sicut et paul⁹ fuit sutor ta-
 bernaculoz: et ip̄e mīdat
 dices. Cūct et nris opib⁹
 bonis p̄esse. Et apli quidē
 sicut legit⁹ piscatores fue-
 rūt. Ego ostendā qui nō ē
 negotiator? ut qui scdm̄
 regulā ip̄a nō fuerit: itelli-
 gis om̄s negotiatores eē.
 Idē quicūq̄ rem cōpat.
 nō ut ip̄e rem itegram et
 imutātā vedit. sed ut op⁹
 faciat ex ea. ille nō ē nego-
 tiator: q̄a materiā opēandi
 sibi cōparat vñ faciat opus.
 ille nō rem ip̄az vendit. sed
 magis artifician sūm. id ē q̄
 rem vedit cui⁹ estimatio nō
 ē in ea ip̄a re. sed in artifi-
 cio opis. illa nō ē mercatio.
 Vipula faber cōpat ferrū.
 facit ferrumēti? sed ferrumē-
 tū illud nō tm̄ valet q̄ntum
 habet de ferro: sed scdm̄ op⁹
 ferrumēti appiat⁹. Qui at
 cōpat remut ipsā illā itegram
 et imutātā dando lucratur:
 ille ē mercator qui de tēplo

di ciat. **U**n sup oēs merca-
 tores plus maledictus est usuri-
 uis. **S**i em̄ qui rem cōpa-
 tā vedit, mercator est et male-
 dāus. **P**ro magis maledāus
 erit q̄ nō cōpata pecuniā,
 sed a deo donata sibi, dat ad
 usum. **S**ed q̄a mercator
 dat rem, ut tā nō illā repe-
 tat? iste aut postq̄ fenemue-
 rit et sua iterū repetit, et
 aliena tollit cū suis. **A**d huc
 dicit aliq̄s. **Q**ui agrū locat
 ut agrariam accipiat, aut
 domū ut possessiones acci-
 piat? nō est filius qui pecuni-
 am suā dat ad usurā. **A**bsit.
Primū quidē, qm̄ pecuniā nō
 ad aliquē usū disposita est:
 sed ad p̄cū emēdi vel ven-
 dendi. **S**ed qm̄ qui agrū
 habet aut em̄: et fructū ac-
 cipit ex eo. **S**iliter et qui do-
 mū habet: usū māstois ca-
 pit ex ea. **I**deo qui locat agrū
 vel domū, usū suū dare vi-
 detur et pecuniā accipit: et q̄
 dammō q̄i committitur videtur
 lucrū cū lucro? pecuniā
 aut si in sacculo reposita te-
 neas apud te: nullū usū
 capis ex ea. **T**ercio, ager
 ul' domū utendo veterescit:
 pecuniā aut cū fuerit mu-
 tuata nec minuitur, nec ve-
 terescit. **E**t mēsas nūmū-
 latorū subuertit. **P**ecuniā

spūaliter hoīes intelligunt?
 q̄a sicut nūmū habet charac-
 ter cesaris: sic homo habet
 didragma dei. **E**t quēadmo-
 dū solidus q̄ nō habet cha-
 racter cesaris reprobus est:
 ita et hō qui nō ostendit in
 se ymaginē dei reprobus esti-
 mat. **U**n ysaias dicebat ad
 iherlm̄. **P**ecuniā tua reproba:
 campones tui miscent vino
 aquā. **I**deo ergo mēsas
 nūmulariorū evertit? signū
 q̄a in tēplo dei nō debet ee
 nūmi nisi spūales, id est qui
 dei ymaginē habet: et nō
 illi nūmi, id est nō illi hoīes,
 qui tēni ymaginē portant,
 id est dyaboli. **N**ā sicut homo
 bonū in se ymaginē dei ostē-
 dit: sic et hō malū ymagi-
 nē dyaboli habet. **A**ut cer-
 te mēsas spūaliter dicit sc̄p-
 turas: nūmulariorū id est sac-
 dotū. **V**ere em̄ sacerdotū il-
 larū scripture eūse sūt: et tā-
 nemo eorū pascat in eis, suc-
 cedente nouo testamēto p̄ori.
Cathedras vedencū colūbas
 evertit. **L**oquēs et si nō ser-
 mone: tū ipō facto. **Q**uid
 faciūt in tēplo mlte colūbe
 venales? ex quo una colūba
 ḡtuita descendit in tēplū cor-
 poris mei. **N**ō em̄ in sacrificio
 colūbarū postmodū placitū
 est deo tēplū: sed in spū

scō. **D**ixi em̄ p̄ p̄pham. Non
 accipia de domo tua vitulos.
 neq; de gregib; tuis hircos?
 qm̄ mee sūt oēs fere siluar:
 iumēta ī motib; et boues.
Cognoui oīa volatilia celi.
Immola deo sacrificiū laudis?
 qā nō hostias volo sed corda:
 nō sacrificia. s; fidem. **I**te dixi
 vobis p̄ eūdem p̄pham. **A**ffer
 te dño gloriā et honore. **E**t
 si vere vultis in tēplo ei; con
 sistē: tollite hostias et introi
 te ī atria ei;. **T**ollite taurus
 de tēplo? quia vn; taur; ē
 offerendus p̄ gregē vnūso:
 de quo iacob dicebat accusas
 leuitas. id ē sacerdotes qui in
 ira sua occiderūt hoīes. et ī
 furore suo subneruauerūt tau
 rū. **T**ollite oues de tēplo: qm̄
 vn; agn; occidet. **Q**m̄ ergo
 p̄ p̄phas amonuerat eos ut
 hostias de tēplo tollerēt aīa
 lū? et corda sua cōtribulata
 et humiliata offererēt: illi aut
 nō obaudierūt? iuste aut tā
 q̄ iustus sup̄ iobā vox p̄p̄a
 eos v̄tute expellit: oñdens
 p̄ hoc qm̄ ip̄e ē qui tūc p̄
 p̄phas amonuerat eos de hos
 tiis expellendis. **S**criptū ē
 em̄. **D**om; mea: dom; orōis
 vocabit. **V**os aut: fecistis
 eā spelūcam latronū. **Q**m̄
 hec lucā taliū sacrificiorū:
 fecerūt domū orōis spelūcā
 latronū. **E**t accesserūt ad eū

ceni et claudi in tēplū ut sa
 naret eos: et sanauit eos.
Ut q̄ illi v̄bis clamabant:
 ip̄e factis oñderet q̄i testis
 vocis eorū illoz. **S**anauit
 eos? ut eci videntes. ce
 cos aspicientes. videret et
 ip̄i: et istoz illūciō corpo
 ralis. fieret illis spūalis lu
 cerna cordis. **C**urruit et clau
 dos: ut claudicātes in fide
 curreret ad xpm̄? ut melio
 res pedes illi accipiat viden
 tes: q̄ isti accipientes. **V**ide
 tes aut p̄ncipes sacerdotū
 et scribe mirabilia q̄ fecit?
 et pueros clamātes ī tēplo
 et dicētes osāna filio dauid:
 ī dignati sūt et dixerūt. **A**n
 dis quid ip̄i dicūt? **Q**uib;
 ip̄e r̄ndit. **E**t vos videtis
 quid ego facio. **I**llos loquē
 tes attenditis: me facientē
 nō cōsideratis. **E**go em̄ fr̄s
 īterptor illoz voces. **Q**uē
 admodū colūpna ī domo.
 si p̄terit r̄m. accepto pondē
 ampli; cōfirmat? si autē
 modice obliqua fuerit. accep
 to pondē nō solū nō confir
 mat sed ampli; vadit ad
 latus: sic et cor hoīs si r̄m
 fuerit vidēs opa alicui; viri
 iusti aut audies. eo ampli;
 cōfirmat. **S**i aut p̄uersū
 fuerit: vidēs opa alicui; vi
 ri iusti aut audies. nō solū

no confirmat. sed magis ad
 iudicia exercitat. et magis p-
 uentit. Hoc mo et sacerdotes
 videntes sanitates egrotan-
 audientes voces pueror. no
 solu no crediderunt i xpo: sed
 magis exercitati sut contra
 eu dicentes. Audis quid isti
 dicunt. **U**na vos audietis
 q dicit. **H**ec em sanitates
 egrotan. **D**e uob uocib. da-
 maciu testimoniu dat: quia
 uenit sut que dicunt. **I**te uoces
 clamatu de sanitatib. egro-
 toru testimonia reddunt: quia
 magna sut q sunt. **S**i sanita-
 tes egrotor. metunt de xpo:
 interrogate clamatu uoces.
Si uoces clamoris metuntur:
 interrogate egrotatu sanita-
 tes. **E**t ut quid q reu argui-
 tis? que tanti testes defendunt?
Si iuste clamat. consentite da-
 macib. et credite xpo. **S**i aut
 iuste dicentes. **E**t ut q xpm
 culpatis. **Q**uid em culpatis?
 crispis? si intelligit isti quid
 dicunt. **I**hus aut dixit eis.
Utiq. **N**uq legistis? et ore
 infantu et lactentiu pfecti
 laude. **T**amq si dicit. **E**to.
 q culpa mea e quia isti cla-
 mat. **N**uq mea culpa e. qa
 ante tot milia anoz hoc fu-
 turu ppha pdixit. **S**i recorda-
 mur quid supius dixit. tur-
 ba aut q precedebat et que

sequebantur clamabat. intelligi-
 m. qa infantis dicebant: no
 etate. s. simplicitate cordis.
Infirmos a lactentes: nec intel-
 lige aliquem. nec laudare pnt.
Lactentes aut dicebant: qm
 q lactis suauitate. ita mirabi-
 liu delectate exercitati clamabat:
 sicut scriptu e. **S**i exaltavi
 anaz mea: sicut ablactatus
 sup mte sua. **I**ac em dicitur
 opus uirtutuloz. panis aut
 doctrina pfecta iusticie. sicut
 ait aplos. **E**t ubi meum et p-
 dicatio mea no i p suasionem
 ubi: sed i ostensione spūs et
 uirtutis. **I**te post modicu sic
 dicit. **E**t ego no potui uobis
 loqui qm spūalib. sed qm car-
 nalib. qm paruulis i xpo lac
 uobis potui dedi. no est. **O**is
 pma i ductio fidei. id e doctrina
 simplex lac dicit: qm sicut
 lac sine labore. et sine opere
 dentiu maducat. et maduca-
 te suauitate sua delectat. sic
 mirabilia nullu labore uiden-
 tib. ponit: sed uidentes ami-
 uitate delectant. et ad fide mol-
 liter uitant. **P**anis aute e
 pfectonis doctrina iusticie. qua
 accipe no pnt nisi exercitati se-
 sus circa res spūales: qm qui
 audit nate habet intra se tunc
 tatis. quibusda discute. et
 meditari qm quibusda dentib.
 spūalib. molere. **U**nde et lex
 ruminatia animalia uoluit ee
 munda. **I**lla em est doctrine

nō solū carnalit^r suavis ē:
 q̄ntū spūaliter utilis est ad
 salutē. Sicut em̄ īfanti si de-
 deris frugmētū panis qm̄
 angustis habet fauces effo-
 catur magis qm̄ nutriatur:
 sic et hōi īfecto ī fide et
 p̄uēō ī sensib⁹ si altiora misce-
 ria sapie volueris dicē: angus-
 tā habens fidē et sensū: ma-
 gis scandalizat^r qm̄ edificat^r.
 Et quēadmodū viro p̄fecto
 si dederis lac: fauces quidē ei⁹
 delectat: mēbra autē eius nō
 cōfortat: de pane autē scriptū
 ē nō de lacte q̄a confirmat
 cor: si autē pane māducat nō
 tm̄ fauces ei⁹ delectat q̄ntū
 p̄stat ei v̄ritatē! sic et viro per-
 fecto in fide et maturo sensib⁹
 si miracula oñderis. delectatur
 quidē aspectū: nichil autē p̄-
 fiat ei ad edificatiōne sensū.
 aut noticiā veritatis. Si autē
 v̄bū sapie expositis ei: et in-
 cione delectatur: et edificatur
 ī fide. Et relictis illis abiit
 foras extra ciuitatē ī betha-
 niā: et mansit ibi. Ut recede-
 do cōpesceret: quos respōde-
 do nō pōhuit. Quia malicia
 nō docet^r sermonib⁹: sed exa-
 tat^r. Malū em̄ hōiem melius
 locū dādo potes vince: qm̄
 r̄ndendo. Nā si cōtenderis ir-
 racionabile m̄cione placare!
 et illū nō placas: et temp̄
 subāns. Et remāsit ibi. Noluit

in iherusalem manere de qua iam
 voluntate recesserat? que in
 morte dñi sui iam man⁹ arma-
 tas tenebat: se magis doci-
 sum q̄ dñm. Et mansit
 apud lazariū et sorores ei⁹
 ut illic requiesceret corporalit^r:
 ubi et spūaliter ep̄anfabat.
 Nā s̄cōz viroz ē. nō ibi que-
 rē mansione ubi clariores s̄
 v̄ri: sed ubi fideliores! nec
 gaudet ubi epule large sūt:
 sed ubi sc̄itas floret. **Ome.**

Mane autē lu. xxxvii.
 reuertens in ciuitatem:

esuriit. Nō q̄ hō abū: sed
 q̄ deus salutē hūanā: non
 quasi idigēs q̄rit m̄z iusti-
 cia: s̄ q̄ misericors desiderās
 n̄z salutē. Si autē q̄ hō
 esuriss̄ cibū! nūqm̄ mane
 esurisset: sed id adhuc ma-
 ne esuriit. q̄a semp̄ esurit
 q̄ iusticiā esurit. aut aliorū
 salutē. Merito ergo venies
 ad gētē iudeā mane xpc̄
 esuriebat: cui p̄ tot milia
 ānoz nullū iusticie sue dede-
 rat cibū. Mane autē id ē ī
 ciū duodecime hore: de qua
 sup̄ locuti sum⁹. Vides ergo
 q̄a mutatiōes iste. sc̄i huius
 hore dicūt^r et dies? et consi-
 derās p̄ singula sc̄la q̄ ma-
 ne iuenies fieri et vespere.
 Et factū ē mane sup̄ adam
 qm̄ creauit eū dñs. et dedit
 ei mādātū iusticie q̄ lucem:

no

Deinde magis atq; magis hominum
 iniquitate crescente. et quasi nocte
 veniente iusticia quasi lux recessit
 ab eis. Item secundum est alterum
 mane quando dominus veniens ad noe
 propter repaitionem sibi ad eum et
 ad filios eius posuit iusticie tes-
 tamentum quasi lumen? iterum cresce-
 te hominum iniquitate quasi nocte pre-
 valente recessit sol ab eis: id
 est dominus cum luce iusticie sue. Item
 veniens reduxit tertium mane?
 eligens abraham et ostendens ei
 quasi lumen aie noticiam veritatis:
 ponens testamentum ad eum circum-
 cisionis et fidei. Item prevalente
 iniquitate. et quasi nocte venien-
 te recessit ab eis: quando filii israel
 secundum ydola egyptiorum vivebant.
 Numquam enim afflixisset eos egip-
 tii: si quantum ad primam faciem lux
 fuisset in eis. Item rediens quat-
 to mane apparuit moysi: et
 eduxit israel de egipto. luce legis
 ostendit eis. Item crescente iniqui-
 tate quasi nocte novissima: ducti
 sunt in captivitate filii israel. Re-
 verens iterum dominus reduxit quan-
 to mane renovans filios israel
 de captivitate? restaurans ple-
 bem per zorobabel et per iherusalem
 filium iosedech: de aeterno repaitionis
 lege per esdram prophetam. Item cres-
 cente iniquitate quasi nocte venien-
 te? subtrahit ab eis dominus mise-
 ricordiam suam quasi lucem: facti sunt
 iterum sub potestate. Sexto autem ma-
 ne reversus est christus ad iudeos

et gentes? et dedit eis scripturam
 manifestissimum lumen: et iam
 modo sicut videtis crescente christiana
 nocte iniquitate quasi nocte venien-
 te recessit a nobis? et auferit
 gratiam suam a nobis: sicut ipse
 testatur dicitur. Putatis autem venient
 filii hominis inveniet fidem super
 terram? Septimum autem lumen
 daturus est nobis: cum venerit
 reddere singulis secundum opera
 eorum. Et quod aenscitur peccata
 hominum prevalencia excludunt a
 se misericordiam dei: illud tempus
 nocte dicitur. Quod aenscitur autem misericordiam
 dei prevalens non aspiciat misericordiam
 peccatorum. sed visitans homines in bono:
 dies dicitur visitatio eius. Ut
 scias autem de nocte quod sit ante
 christi adventum potest dicitur propheta.
 Ad vespertinum demorabitur fle-
 tus: et ad matutinum leticia.
 De nocte autem consummationis fu-
 ture: ipse dominus dicit. Cum sero
 factum fuisset vocavit operarios:
 et reddidit eis mercedem. Er-
 go ipse sex dies et noctes la-
 boravit dicitur. vades a nobis
 et revertens ad nos. Vades pro
 peccata nostra. et redies propter misericordiam
 suam. Cum autem fuisset septimum
 secundum mane. tunc requiescat in
 septimo die? quia postmodum homini-
 bus sine successione peccatorum lux
 iusticie est primissima: et semper
 sol christus erit nobiscum. dicente
 apostolo. Rapiemur in nubibus? obvia-
 rumpo in aera: et sic semper cum
 domino erimus. Ideo ergo mane

reates esurit. **Ad** mysterium
 intelligit ex tpe resurrectois
 ei: qm relicta e synagoga
 et suscepta e ecclia. **Et** videt
 fia arbore vna seois via et
 venit ad ea: et nichil inuit
 in ea nisi folia tm. **Arbor** fia
 synagoga e. **Pa** synagoga
 p multitudinē mltoꝝ qm
 sub vno cortice habitacū dca
 e: qm mltoꝝ homi fidelū ha
 bitacū i vna dano sicut scrip
 tu e. **Deus** q habitare facit
 unanimes i domo. **Deniq;** vi
 de ipa folia fia: qm scdm sili
 tudinē man? forta sūt. **Folia**
 aut viriditatis. sūt spes tm
 mō sitatis in hoie: aut sine
 fructu opu vba religiosa. **Et**
 aiq; homo religiosus. id e ar
 bor rōnabilis pficitur se ee
 dei. et iusticiā nō opat? arbor
 e tm mō folia sine fructu por
 tas: qles sum? nos. de quib?
 pphetavit aphus. **Erūt** in no
 vissimis dieb? hoies seipos
 amates? cupidi pecūiaz. elati.
 supbi. parētib? nō obedientes.
 voluptatib? sue amatores ma
 gis q; dei: spem qdem pietatis
 habetes. vtrū aut ei? abne
 gantes? quos in fine maledic
 tur? e dñs: ut nūq; ex illis
 fructy nascat. sicut maledixit
 iudeis et auerūt. **Seois** via
 aut: e iuxta mūdū. **Deo** nūl
 lu i iudeis fructū xpc potuit
 iuenire: qa iuxta mūdū viue

tes erāt. id e scdm mūdū.
Mūdus em via e cois per
 qua oēs transeunt qui nas
 cūtur: sicut expositum? i pa
 mbola seminatis. **Quicūq;**
 ergo hō fidelis. id e arbor
 racionabilis iuxta mūdū
 vixerit: nūq; pōt in se ius
 ticiæ fructū tenere. **Vñ** dice
 bat paul? ad thimotheū.
Remo militis deo iplicat se
 negocijs secularib?: ut ei
 placeat cui se probauit. **Ut**
 q nō pōt fructus suos tenere.
Transeuntes et retūseuntes
 demones ul ministri ipius
 p via. id e vagantes p mūdū
 sūi: excutiūt eos. **Sicut** em
 racionabilis tra que seois
 via posita e. semp coailcat?
 et dura e. et semina doctrine
 in sulcos sensus sui nō recipit.
 sed volatiles spūs rapiūt ea?
 sic et oīs arbor racionabilis
 iuxta via posita nūq; pōt ee
 fructifera: id e hō scdm mū
 dū viues nūq; pōt euadere
 a pctō ut sit iustus. **Frequēt**
 em trāseuntes spūs ipas ge
 mas iusticiæ excutiūt de ra
 mis ei? mōq; apeuant? in
 floribus? iterdū aut ipsos
 flores iā apertos excutiūt:
 iterdū ead ipa poma forma
 ta deponūt. **Rami** em sūt
 aiē sensus ipi? de quibus
 oīa bona pcedūt. **Seme** at
 sūt bone cogitacōes. coheren

tes in sensib⁹: apti aut flo-
res sūt bone volūtates. Sicut
enī ex gemis flores pcedūt:
ita de bonis cogitacōib⁹ nascit⁹
bona volūtās. Sicut enī flores
pcedere nō pnt nisi sūt gemā:
sic bona volūtās procedē nō
pnt. n̄ pcessent in hōie cogi-
tatio bona. **B**ona enī cogita-
tes: accipim⁹ desiderare que
bona sūt. **N**ā volūtates ho-
ne sic suaves sūt apud deū:
quēndmodū odoriferi flores.
Vn salomon dicebat. **F**ili ser-
ua te a cogitacionib⁹ que sūt
sine intellectu. **P**oma aut sūt
opa pfecte iusticie. Sicut enī
ex flore poma formāt⁹: ita
ex bonis volūtātib⁹ opa pfrā
nascitur. Sicut aut am po-
ma flos pcedit: ita am op⁹
bonū. bona volūtās. **O**is itaq⁹
homo qui nā nō cogitat aliqñ
q̄ bona sūt: ipas gemas ius-
ticie de ramis. id ē de sensib⁹
ei⁹. transentes demones ex-
trahent. **Q**ui aut cogitat q̄
dam bona. et pponit ī corde
suo facē q̄ bonū ē: puta aut
elemosinas facē. aut ieiunāc.
aut cōtines eē? et itez cōcu-
pia scli victus. et ex quacūq⁹
occasione mutauit volūta-
tē suā: de illi⁹ sensu iā aptos
flores demones extrahent.
Qui aut cogitauit hō. et ppo-
suit. et fecit q̄ pposuit: ille
poma pducit. **E**t si iterū
peccauit. et ppter peccā sequē-

cia iusticie opa poma pduxit:
illi⁹ sensib⁹ iā pfrā poma de-
mones extrahent. Sicut dif-
ficile ē arbore iuxta viā po-
siti. fructus suos usq⁹ ad matu-
ritate seruare? sic difficile
ē virū fidelem iuxta istū mū-
dū viuere. id ē in actib⁹ ei⁹:
iusticiā imaculatā usq⁹ ad fi-
ne terre. **R**ecede de viā et plā-
tate ī loca secreta: ut nec mū-
dus teū. aliq⁹ habeat cōe-
nec tu cū mūdo. **E**t ait illi.
Nūq⁹ ex te fructus nascit⁹ in
sempiternū. **N**ō qā maledire
ut arbore iō fructus nō dedit?
sed qā nō dabat iō maledixit
ei: ut nec folia ipa pferret.
Id ē nō iō iudei pduxit ius-
ticiā qā eos deus dereliquit? sed
iō dereliquit eos qā iusticiam
nō afferebat: ut nec ipa spe-
cies pietatis eet in eis aut ser-
mo. **E**t vere sicut mel⁹ ē ut
nec sit arbor. q̄ ut sit quidē
et scdm gen⁹ sūm fructus non
afferat? sic mel⁹ ē ut nec
sit aliq⁹ in religione posit⁹:
q̄ ut sit quidē. et cōsacōne
nō habeat scdm deū. **Q**ui enī
tuus nō ē: si tibi nō obaudit
nō doles. **D**e illo aut q̄nter
doles qui tuus ē et cōtēpnit
te: et alijs seruit. **S**ic de⁹ nō
tm de alieno et apte dyabo-
lo seruiente nascit⁹: quātū
de suo. dyaboli faciente volū-
tate. **I**deo in fine scli. ipē deus
mittet opacoem ^{errōis} in tales: sicut

cotidie fieri videm⁹ ut credat
 mēdacio q̄ nō crediderit veritati:
 sed cōsenserit uiquitati ut in
 dicetur oēs. **Nō** em̄ vult ut
 videant⁹ ip̄ius eē: qui v̄ nō
 sūt ei⁹. **Vxor** mēt̄r̄ melius
 ē ut nec sit viri sui: q̄ ut visa
 vita illius. male ambulando
 eritet eū in zelo. **Et arefca**
 ē cōtinuo ficialnea. **Et** viden
 tes discipuli mirati sūt: dice
 tes. **Quo** continuo auit ficial
 nea. **Quati** sūt: q̄a sermo ei⁹
 q̄ flāma descendit ad iudices
 ei⁹. **Apl̄i** qui videntes lazari
 vinctū et putridū. iterū veniē
 tē ad vitam solo sermone! quid
 miramini si videtis arborem
 solo sermone sciatā. **Qui** em̄
 p̄t vitā donare: ille p̄t eam
 vitā auferre. **Qui** em̄ vitā
 auferre nō p̄t: nec vitā dare
 p̄t. **Responde** aut̄ ih̄s ait. **Amē**
dico vobis si habueritis fidē
 et nō hestaueritis. nō solū de
 ficialnea facietis! sed si monti
 huic dixeritis tolle te et iacta
 te in mare: et fiet. **Noti** illi i
 uisibili. qui arbores nō fructuo
 sas p̄duxit. ut loca petrosa et
 aspa. ubi p̄cipicia p̄dencia
 et carceres nō hoībus ad ha
 bitūdū apte sed bestijs! ubi nul
 la ē planiciēs ad requiescēdū
 in pace: sed ascensionib⁹ et des
 censionib⁹ plen⁹. **Quicūq;** in
 dyabolo stant: alij ascendūt.
 alij descendūt. **Qui** mons est
 dict⁹ nō p̄ altitudinē dignita

tis sicut angeli s̄: sed p̄ infla
 cione supbie! nō p̄ firmitatē
 v̄tutis: sed p̄ i mobilē et in
 corrigibilē maliciā suā. **Tolle**
 te de medio sc̄dū! ubi fides.
 ubi planicies pacis. ubi caritas.
 ubi sp̄ciosi fontes doctorū. ubi
 pr̄ati florēca ore gratiarū.
 ubi volucres s̄a assidue vernā
 tes canticis delāntes. **Et** mit
 te te in mare. id ē in isto mūdo
 ubi aque sūt false et nō p̄ce
 dentes ad usū: id ē ppl̄i i qui
 nō p̄ficientes ad gl̄ā dei! in
 que oīa dulcia flūmina sp̄na
 lū gratū auerūt: et falsitate
 eoz mutare nō p̄nt. **Sed** ma
 gis illoz falsitas corrūpit in
 se dulcedinē viuēcā flūminū
 in hui⁹ mare mūdi. ubi semper
 dnant⁹ potestas. et diuisorū
 sp̄nū p̄uolosa certamina. **Sicut**
 em̄ assidua ē in mari tepestas!
 sic in isto mūdo p̄secutio sathā
 ne: ubi nūq̄ tranquillitas. sed
 ascendētib⁹ v̄ndis. id ē tēptaco
 nib⁹ ip̄ellentib⁹ et ip̄ulsib⁹. iui
 cē se p̄uānt aque. et mūicē
 se frangūt et cōfringūt: iui
 cē se cōfringētes quēdā irra
 tionabile sonū dant. **Sic** se
 ip̄as hoīes occasionib⁹ huius
 mūdi. ex ip̄o mūdo nascentib⁹
 q̄ iudis iuicē se comedūt et
 ip̄ugnāt: et ex se q̄ insanas
 pelagi voces dimittūt. **Vnde**
 dicebat apl̄us. **Om̄is** clamor
 et ira tollat⁹ a vobis. **Mitte**
 te in mare! **Ubi** san⁹ cōfusus.
 ubi iōstancia eterna. ubi i fati

gabilis cōtencio vborū ubi timor
 ⁊ et semp mortis luit ymago.
Et omne q̄ pecceritis i orōne
ardentes accipietis. **Quōm**
 quidē fidei deus donat? tamē
 hōies eā nutrit et faciunt
 forte: fides autē facit abstine
 cā reū malaz. et opus bona
 tū. **Quōtomagis te abstineas**
 a malo et scito fructus bonū:
 tanto ampli⁹ fidē tuā fortem
 facis. **Quōto autē min⁹ absti**
 nucis a malo. et negligenci⁹
 feceris bonū: tātōmagis fidē
 ifirmā habes. **Et tū veniss**
in tēplū: accesserūt ad eū p̄n
āpes sacerdotū et seniores po
puli dicētes. **In qua potestate**
hoc facis? et quis tibi dedit
hāc potestem? **Quōm autē unū**
 diē viderāt sacerdotes ep̄m
 cū magna glā int̄uentem i
 tēplū: ita ut pl̄s vndiq; voce
 angelica clamaret. **Osanna**
filio dauid. **Qui ingrediebāt**
 ut homo: laudabat⁹ ut deus.
Qui celabat⁹ in carne: demo
 strabat⁹ in voce. **Quē malicia**
 sacerdotū q̄i hōiem blasphemabat:
 hūc in nocētia puuloz
 q̄i deū exaltabat. **Quōtū autē**
 ille glorificabat⁹: tū sacerdotēs
 invidia torquebat⁹: et illius ho
 nor. illis fiebat in tormentū.
Sicut enī ē res q̄n boni i sua
 virtute laudant⁹: mali autē i
 sua invidia cruciant⁹. **Itaq; nō**
 sifferentes i pectore suo invidie

stimulantis ardore: pr̄cipiant i
 voce. **In qua potestate hec facis?**
O invidia q̄ sibi semp ē inimica.
Na qui invidet. sibi q̄dem igno
 minā facit: illi autē cui invidet
 glām parat. **Ip̄e vituperabilis**
 inuenit de sua invidia: ille autē
 laudabilis de sua v̄tute. **Ergo**
 invidia sibi soli nocēda ē. **Alte**
 rū autē nō solū nō quāt: sed
 adhuc magis cōmēdat. **Vene**
 rūt ergo ad eū q̄i ad peccatē
 in tēplo? et dū nō inueniūt cul
 pā: acrimināt⁹ b̄nificiū dicētes.
In qua potestate facis hec? **Cor**
 pus sanū aliquociēs patit⁹
 et nō facile vulneratur: corp⁹
 autē debile qd ab intus tacitā
 habet lesiōē etiā si modice
 tactū fuerit. acius dissipatur.
Sic aīal liberū et integrū nō
 facile offendit⁹: aīal vero in
 dia vulneratū. nō solū causa
 v̄dana. sed etiā lenis occasio
 creatat in dolore. **Sic et sacer**
 dotes iudei invidentes ep̄o dū
 iūstas causas accusandi nō i
 ueniūt circa eū: etiā de bono
 ei⁹ turbant⁹ dicētes. **In qua po**
 testate facis hec? **Cogitabat**
 in dolore apud se. **Nos sum⁹**
 colūpne tēpli? et ecce sup illū
 reuēbit tota ecclā. et nos inue
 ti sum⁹ sine tā erecti: qā mis
 teriū pdidim⁹. et nomen va
 cūū possidem⁹. **Nos sum⁹**
 tacēciū scripturazū q̄i lingua
 visibilis? et ecce ille resonat
 i medio tēpli: et nos cōtēpti

trauim? q̄i cythara dissipata:
 Nos sum? patres p̄li? et ille
 cotidie quāt filios: nos aut
 steriles sum? iuenti. Ideo non
 ferētes dicebat. In qua p̄tate
 facis hec. Dicēdo q̄s t̄ dedit
hāc p̄tatem: oñdūt illi quas
dā eē p̄sonas q̄ dant hoīb?
p̄tatem siue corpale. siue sp̄ua
lem. Tantq̄ si ita diceret. De
sacerdotali familia genitus
nō es. senatus tibi hoc non
cōcessit: cesar nō donauit.
Si aut reddidisset q̄ oīs po
restas ex deo t̄. nūq̄ iterro
gasset q̄s tibi dedit hanc po
restatē? scientes q̄a omē datū
p̄fctm̄ desursū ē descendens a
p̄tē luminū: et q̄a nemo p̄t
accipe aliq̄ nisi datū fuerit
ei de celo. Om̄is hō scdm̄ se
estimat altē? nec p̄t ip̄e me
lius sentire de alio. q̄ in se sen
scit de se. Sic fornicarius
nemine estimat castū: item
castus nō facile de fornicario
suspicit. Sup̄bus nemine
putat hūilem: hūilis nemine
credit eē sup̄bū. Sic qui nō
ē ex deo sacerdos: nulli? sac
dotū putat ex deo. Unde aut
putas fieri ut iuicē se sacerdo
tes cōtēpnāt et p̄sequant?
n̄ q̄a per ambitionē f̄i sac
dores. oēs tales existimant
q̄les sūt et ip̄i. Sacerdos aut
qui ē scdm̄ d̄m̄. om̄ez sacerdo
tē timet offendē? quia oēs
ex deo fieri arbitant? q̄uis

ex hoīb? sic f̄ais. Sic em̄ da
uid q̄uis manifestū sciret saul
nō eē regē scdm̄ d̄m̄: t̄n̄ f̄ieq̄t
sibi traditū nolebat occidē. di
cens. Nō uicā manū meā i
unctū d̄m̄. Ite paul? cū male
diriss̄ sac̄dotē ananiā. et au
disset qm̄ erat sacerdos: peni
tētia ductus m̄dit. Resaebam
fr̄es q̄a p̄nc̄ps erat sac̄dotū
Aut certe scientes sacerdotes
qm̄ m̄li quidē faciūt signa
nō ex p̄tate dei. sed ex p̄tate
cōt̄aria. sicut i m̄l̄is exposu
m? loas: ideo blasphemates
iterrogabat. In qua p̄tate h̄
facis? in sp̄u dei. an i sp̄u beel
zebub? Sicut alibi blasphema
tes dicebat deo. Hic nō eiat
demonia. n̄ i beelzebub p̄nc̄i
pe demonior. Respondez autē
ih̄us dixit. Interrogabo uos
unū v̄bū. Quod si dixeritis
m̄: et ego uobis dico in qua
p̄tate hec facio. Baptisma io
h̄anis v̄n̄ erat? de celo. an ex
hoīb? Saens d̄ns t̄conuer
abile eoz maliciā. p̄posuit
eis quēstionē undiq̄ cathena
tā? nō ut uidentes audiant.
sed ut ip̄editi nō iterrogent:
q̄a p̄ceperat. nolite sc̄m̄ dare
canib? et nō dicebat ut t̄is
grederet̄ p̄ceptū qd̄ ip̄e ip̄o
suit. Dem̄de etiā si dirisset.
nichil p̄ficeret: q̄a nō p̄t sen
tire que lucis sūt tenebrosa
uoluntas. Quid prodest si reco
aliquā pulchritudinē mōstrus.

Scitis autē spiritualis: ē malicia
 cordis. Sicut autē cecis nō pōt
 aspice in splendore lūmīs: sic
 nō pōt intellige hō malignis
 miseria pietatis. Sicut em̄
 autē venator bestia cōprehe-
 dere volēs? cū viderit ex vna
 pte illius pāpite locū. et alte-
 ra pte erigit vicia: ut ex qua
 cūq; pte eribit. ā in vicia i-
 cadat. ā in pāpitiū cadat? sic
 et dñs illis simplici itterroga-
 cione laqueū posuit. ut si qui-
 dē de celo diceret: ī laqueū re-
 phēsionis taderent. Diceret
 em̄ eis. Quare ergo nō cre-
 ditis mē? Si autē de tra dice-
 ret: q̄ in pāpitiū sicut ī peri-
 culū mortis taureret apud
 pplm ut lapidaret? Interroga-
 tē em̄ oportet docere? temptā-
 tem autē quocūq; nō retunde.
 et obiectiōis illius astutiā in-
 rationabili passione cōfundere.
 et nō veritate ei mysterij pub-
 licare. Sic em̄ alibi dñs dya-
 bolo cū pulisset adūsus eū
 exemplū scripturē quā nō ī-
 tellerāt dicēs. Scriptū est
 em̄. Angelis suis mandavit
 de te. et in manibus tollet te.
 ne forte offendas ad lapidem
 pedē tuū. Nō ei dixit. nō sic
 intelligit scripturā illā. sed sic
 dimisit eū ī ignorāciā. Et alte-
 rā eū manifestiori cōfudit ex-
 emplo? ut et audaciā ei cō-
 funderet: et pphetia mysteria
 nō reuelaret. Et responderes

dixerūt illi. Nescim? Et ipse
 ait eis. Nec ego vobis dico:
in qua pte hec scio. Non
 dixit. nec ego scio. Quos scis
ut hōes: et denegatis ut
mali. Ego autē scio ut deus:
 et nō dico q̄si iustus idignis.
 Ita mēdacia si nō habet quē
 decipiat: ipa sibi mētunt. Sic
 et veritas si nō tūenit quē sal-
 uet: ipa se sibi cōseruat ī ma-
 culatā. Quid aut vob vider?
 Quos vos pponit? cā. ipos
 et iudices petit: ut nullo me-
 reant absolui. q̄ seipos cōdep-
 nat. Magna ē fiducia iusticie
 ubi cā adūsario cōmittitur:
 ibi reddere veritatis eritū nō
 timet. In pabolis figurat pso-
 nas eoz: ut quō nō intelligit
 ipi adūsus se sniam dicent.
 Sic aliqui cū dauid icidisset
 ī pccō. q̄ in stupore aliquem
 sopnij vigilante natū? nā q̄
 nis peccauit tū adhuc dauid
 eāt scissim? itaq; a nathan
 pabolaz vetib? cōphesus co-
 git. ut ipse adūsū se iudicium
 mortis pferret. Et arāuen-
 tio q̄dem tūc talis: sed arāue-
 cōis eritis nō nō talis. Ille em̄
 cōphesus ad pnam fletus
 ē: ipi aut magis ad maliciā
 sūt exitati. Nec ē ppetitas
 honorū hōim et maloz. Non
 em̄ cōphesus in pccō gemisat
 q̄ peccauit? malus aut cōphe-
 sus fremit. nō q̄ peccauit: sed
 q̄ cōphesus ē ī pccō. Putat

domestici aut si aliqui ex
domu errando fuerit euagati.
cu venerit i manib' dñi sui qñ
i recordacoe nature sue redac-
tu cito itez masuescit? aut
aut siluestre cu fuerit cõpre-
hesu aut morsib' appetit: a
calab' repugnat. Sic et ma-
lus hõ corruptus nõ solu pñiaz
nõ agit: sed adhuc aduersus
corripiente magis inscitit.
Quida. **Omelia. xxxviii.**
habuit duos filios.
Quis e ille n' deus? q' omis
hoies creauit p'no affectu.
Qui cu sit natura dñs? tu
magis vult diligi ut pater:
q' timeri ut dñs. Proterea in
pñcipio mador legi nõ
dixit. timebis dñm deu tuu
ex toto corde tuo: sed diliges.
Dilectione em ab hoib' eri-
gere vlt: nõ dñm s' p'ns. Et
nos duos filios habuit: vnu
quide geau. alteru iudeoz. Ma-
ior filius. geau pls erat? mi-
nor aut iudeoz: qm gentes
qdem erat ex tpe noe. iudei
aut ex abin'ha. Et accedens
ad pñm dixit. fili vade hodie
operari in vinea mea. Hodie
id e in tpe scali hui'. Quo
loau? e filijs suis. Nõ i facie
ut hõ: s' in corde ut de'. Nõ
em loqitur i aurib' verbu so-
nas: sed deus in sensib' sug-
gerens intellectu. Ad aut sic
loqitur deus: ipe sigt dicens
helye. Descende in sareptam?

et illic mado vidue: ut pas-
cat te. Quo putas madoauit
vidue? Nõ in sermone: sed i
spñ. Nec em legit' facialiter
ei madoasse. Quis aut nõ i-
telligat deu iuisibilit' i corde
ei' locutu? Qu' em venit ad
ea helyas illa colligebat as-
tulas ut sibi quide et filijs
suis nõ aut helye abu para-
ret? sed repente magnanimi-
tate obulit amoneti: q' cu
extrema despacione paucrat
Qu' em modica habebat
farina i capsu: sed magnani-
fide esuriebat. Vidua aut pas-
cebat? qa in illa teptacoe hor-
rea qdem defecerat. capsu aut
exsupabat: ut impleteretur q'
fuerat scriptu. Diuites egue-
runt et esurierunt: iquirentes
aut dñm nõ deficient oi bo-
no. Quid e operari vineam?
Iusticia face. Vineam em iusti-
cia dixim' sup. Qu' gualit'
quide in natura omi hoim de-
plantauit: spaliter aut dedit
ea in libro iudeis. Cui' diuise
virtutes: snt diuise species
iusticiaz. In qua vinea vni-
quisq' sedm vires ppas: aut
paucas vites opatur a mul-
tas. Resao aut si tota vinea
qs hoim qe sufficiat opari.
Et ille dixit. Nolo. Postea
aut pñia moty: abiit. Quo
dixit nolo? In cogitatu. Qui
em habes intellcu boni et
mali. relinqt bonu et sequit'

malū? cogitacōibus suis cōf
 dīm viderē videt quia nolo:
 idē contra itellctū suū creatū
 a deo. si enī dixit i corde
 suo nolo: nō pōt fieri ut aliqñ
 peccet: dicitē pphā. Dicit iustis
ut delinquant i semetipō.
 Genes enī a pñcipio relin
 quētes dñi. et iusticiā eius.
 et tñsētes ad ydola et pec
 cata: i cogitacōibus suis res
 pōdere vident. Nolunt facē
iusticiā quā scim⁹ ex nabis
Et accēdēs ad alterū: dicit
siliter. At ille respōdēs. ait
Et dñe. Et nō iuit. Judaei
 enī pphus idē filius minor
 interrogat⁹ p moysen et per
 ihm qñ a deo p eos loquēte.
 spōndit oīa se factū cū
 quecūq; pceperat de⁹? pos
 tea aut aulsi mētiti sūt deo:
 sicut de illis dicit pphā. Fili
alieni mētiti sūt nī. Quis
ex duob⁹ fecit volūtate pa
tris. At illi rñdēnt. Im⁹.
 Vides quō iā dixim⁹ supra
 attracti pabola veritatis.
 Ipi adūsus se sñctam ptile
 rit: dicētes pōrē filii volū
 tate patris fecisse idē pphm
 gēnū. Quia meli⁹ ē nō p
mittē: q̄ pmittē et mētiri.
 Quoz iudiciū habūdāter
 cōfirmās addidit et dicit
Amē dico vobis: q̄ publica
ni et meretrices pcedet vos
i regnū dei. Ac si dicit. Nō

solū pphus gēnū melior ē vob
 iudeis sicut iudicatis et ipi:
 s̄ etiā publicani et mētrices.
 Qui iter vos manifestissē
 turpissimā pfitētur vitā pce
 dūt vos i regnū dei? q̄toma
 gis pphus gēnū. Puto q̄ ex
 psona oīm viroz peccatorz
 publicani ponūt. Et ex pso
 na oīm mulierū peccantiū
 mētrix: qā q̄uis mltā sūt
 pccā in viris et mulieribus
 pter ista? tñ p̄cipue auaricia
 i viris habūdāt: fornicatio
 aut i mulierib⁹. Puta mlter
q̄uis pōt ēē auarā ā superba:
 tñ nō facile p auariciā aut
 supbiā peccat. Quos aut aget
honores aut auariciā exre
at? ā cū quib⁹ cōuersat⁹ ut i
supbiā peccet? Erue i quiete
sedet idusa. idēq; facile i pec
cātū fornicacōis iaurit: mari
me qā hoc viciū ex vacanciā
et ocio nascit⁹. Nā qui i solli
citudinib⁹ aīmū habet occu
pātū: nō facile fornicacioni
opam dat. Nā diffinias anno
ris hec ē: aīe vacātis passio.
Vir aut. qm i actib⁹ diū sarū
renū ē: assidue i auaricie pec
cātū iaurit. In fornicacione
aut nō facile: nisi forte mltū
sit lasciuus. Nā occupacio vi
riū sollicitudinū: suggestio
nū voluptates plerūq; exclu
dit. Vñ pphū ē hoc adolescen
tiū: nichil agētiū. Nūc expo

uit cum pp̄t quā publicani
 et meretrices p̄cedūt eos: di-
 cēs. Venit ad vos iohānes in
via iusticie: et nō credidistis
ei. Publicani et meretrices cre-
diderūt ei. Vos autē vidētes
nec penitentiā egistis: postea
credere ei. Ne si dicat. Et si
nō venisset ad vos iohānes
ī via iusticie sed tñ baptisimū
penitē pdicass̄: vos q̄i saardo-
tes prudentes. q̄i iudices non
psouaz s̄ rerū. debueratis ei
credere: et si nō q̄i iusto. tñ q̄i
iusta dicat. Quid em̄ pinet
ad auditore vita pdicatoris.
 Si em̄ male vivit: illius ē
 dāpnū solus. Si autē bene
 docet: om̄i audientī lucrū
 ē. Nūc autē vērī ī via iusticie
sic manifesta ut cōuersacio
ei⁹ venerabilis. et angelica
vita etiā publicanorū et me-
reticū cōtenter corda: et p-
cussa pauore flecteret ad cre-
dendū: et vni corda necteti-
gūt. Vidētis q̄a iuste publicani
et meretrices p̄cedūt vos ī reg-
no dei. Considera autē quō con-
uersacio bona pdicatoris. pdi-
catoris p̄stat v̄tute: ut etiā
īdomabilia domet corda. Et
ip̄a quide ^{predicatio} iusta ex se virtute
duplicē habet. q̄n et pdicatio
iusta ē: et ip̄e qui pdicat ius-
tus. Sic dicat. Vos autē nec
penitentiā egistis: q̄si publicani
et meretrices credētis iohāni.

Illi crediderūt q̄ manus ē: isti
 autē neq̄ penitentiā egērūt quod
 min⁹ ē. Nūq̄ publicani et
 meretrices credentes ī xpo. sine
 penitentiā crediderūt. Nec em̄ pos-
 sibile erat credē in eū sine pe-
 nitentiā: q̄ baptisimū penitē p̄-
 dicabat. Quid ergo vult dice-
 tale ē. Debueratis quidē vos
 sacerdotes q̄i iusta scriptura
 habētis. q̄i ip̄i p̄cessores. an-
 populares credē iohāni: ut
 om̄s illi v̄m sequerent̄ exem-
 pli. Et nō solū hoc nō fecistis?
 s̄ nec postq̄ vidistis publica-
 nos et meretrices credentes. nec
 tūc cōfisi estis aut cōpuncti.
 q̄a publicani et meretrices
 crediderūt q̄ credē nō speraba-
 tur: vos autē in duricia per-
 mansistis. qui videbami totius
 iusticie sectatores. Et nec nūc
 penitentiā egistis ut crederetis?
 ut ul' illoz exemplū sequere-
 mini: qui debueratis eē exem-
 pli. Nūq̄ vos magis sine penitentiā
 fueratis q̄ illi? ut illis crede-
 tib⁹ vos nō crederetis in ip̄o.
 Sed magis cōceptatores dei.
 magis supbi. et vane glorie
 amatores et duri: qui nec
 p̄cedere illos voluistis ī fide.
 nec sequi. Et vere magna ē
 cōfusio ē sacerdotū et om̄i de-
 vicorū: q̄n layci inueniuntur si-
 deliores aut iustiores. Quō
 autē nō sit cōfusio eē illos īfe-
 riores laycis? quos etiā equa-

les eē cōfissio ē. Per hanc ergo
parabolā eis pphetabat quia
gētes idem q̄ meliores fuerat
eligede: que in p̄mis idem cō-
tinnatā onderūt: postea aut
obiam exhibuerūt: et iudei
q̄ deteriores abiciendi: qui i
p̄mis quidē p̄fessi sūt obiam
postea aut iūcti sūt cōtinnaces:
q̄ meli⁹ ē apud deū nō p̄mit-
te et facē: qm̄ p̄mitte et non
facē. Tame in figuratōe iudeo-
rū et gētiū quā repositum:
m̄ltorū traditiōne tractantes:
aliq̄ nō videtur eē cōtinnuū.
Si em̄ vere duo filij iudei et
gentes eēnt itelligende: post-
quā sacerdotes interrogati res-
poderūt p̄ncipes priorem fi-
liū pat̄s voluntate fecisse: con-
cludēs xp̄c pabolā sic debuit
dicē. Amen dico vobis: quia
gētes p̄cedent vob̄ i regno dei.
Nūc aut̄ dicit q̄ publicani
et meretrices p̄cedūt vob̄ i reg-
no dei: q̄ magis populariū
hōm̄ andit cōditiōne: qm̄
gētiū statū. Nisi forte sic i-
telligam⁹ sicut iam dixim⁹
sup̄: q̄ ex hac gētiōis causa
publicanos induxit et me-
retrices: p̄ eo ut dicit. Sic gē-
tū plus magis placet deo
qm̄ vob̄ ut eadē publicani
ip̄i et meretrices acceptabilio-
res sint apud deū p̄pter cōil-
sationē suā: qm̄ vob̄ p̄pter con-
uersationē vram mendacem.

Si ergo placet p̄pter hanc iūcti-
ōne traditiō illa bene: sin autē
p̄t et alteri iudicio talis eē.
Cū sacerdotes nō discendi causa
sed terrendi interrogaret i qua
ptate facis hec: audierat em̄
frequēter sicut exposit iohānes
qm̄ em̄ dicebat ut vni p̄fessā
de m̄ltis exemplū: dixi vob̄
et nō credidistis: opa q̄ ego
facio in noīe pat̄s mei ip̄a tes-
tificant de me. Itē si nō facio
opa pat̄s mei nolite credere m̄:
q̄ si facio et nō volūis michi
credē. n̄l opib⁹ credite: ut sciat̄s
et credatis q̄a ego nō p̄t et p̄t
m̄ me ē. Nō erat manifeste
p̄nūciare q̄a in ptate dei hoc
faciebat. Cū ergo hec eo di-
cente ex plō m̄lti crediderūt:
sacerdotes aut̄ iūcti q̄ nō credi-
derūt adhuc frequēter i iūcti-
ōne sup̄ eū: induxit para-
bolā duorū filiorū: ondes eis
p̄ eā qm̄ meliores sūt plures
qui i p̄ncipio seclatē et car-
nale p̄fident viti: q̄ sacerdo-
tes qui ab iūctiō p̄fidentur se
deo seruire: qm̄ plures q̄de
ul̄ faciāt actib⁹ suis malis
aliq̄n cōpuncti cōuertuntur ad
deū et incipiūt opari iusticiā
dei: sacerdotes aut̄ i penitibiles
cōstituti nūq̄ desinūt peccare
i deū. Duos ergo filios: dicit
laycorū cōditiōne et ordine
sacerdotū. Quis ē p̄t filius.
Plus. Prior em̄ plus creat⁹:

demde sacerdotes q̄ regerent.
 Alio q̄m an̄ creati videres q̄ re-
 geret. Nō em̄ ip̄s p̄ter sac-
dores creatus ē: sed sacerdotes
ip̄t̄ ip̄m. Nā et mundū deus
an̄ creavit: et postea hominē
qui regeret mundū. Demiq̄ po-
 pul⁹ dei ex tpe ab̄the cepit:
 sacerdotes aut̄ ex tpe aaron.
Et dicit vni eorū. fili vade
hodie opari i vinea mea. Et
ille r̄dit. Nolo. Postea ante
p̄mā nobis abiit. Et accedens
ad alterū dicit s̄lter. Et ille
r̄dens ait. Eo dñe. Et non
iiit. Nā quis om̄s indei iter-
 rogati et p̄ moysen et p̄ ih̄m
 q̄ a deo per eos loquēte. spo-
 sponderūt se om̄ se facturos
 q̄ p̄ceperat d̄⁹: tñ populares
 p̄ hoc ip̄m q̄ seclatē suscipiūt
 vitā. denegare vident̄ obiam
 deo? sacerdotes aut̄ magis vide-
 tur obiam p̄mittē deo: p̄apue
 p̄ hoc ip̄m q̄ sp̄ualit̄ i ministe-
 rio dei cōstituit̄. Nā q̄ doctor
ip̄l cōstituit̄: sine dubio profi-
tetur tale se fore q̄lem ee oport-
et doctorē. Sicut em̄ quicūq̄
 aliqua p̄fitebit̄ arte. et si spe-
 cialiter nō spondeat? tamē p̄
 hoc ip̄m q̄ aliqua p̄fessus est
 arte. et magisteriū hui⁹ artis
 aperuit: videt̄ tacite spon-
 disse. ut sine reprehensione im-
 pleat quā p̄fessus est arte?
 sic sacerdos et oīs clericus. et
 si specialiter nō p̄mittat: tñ
 per ip̄m q̄ doctor cōstituit̄

aliorū. tacite deo p̄mittē videbit̄
 i oīs obauditurū se deo. Et
aut̄ sit vinea. et quō d̄⁹ loq̄r
ad hoīes: dixim⁹ sup̄. Quis
ex duob⁹ fecit voluntate patris?
Et illi r̄derūt. P̄m⁹. Et v̄x
ē q̄a laycus melior ē q̄m de-
ricus? q̄a in p̄mā quidē facie
p̄fitet vitā sp̄uale: tenet aut̄
cōplectit̄ vitā carnale. Meli-
or ē laycus an̄ deū penitētia
agens: q̄ clericus p̄manēs i
paris. Laycus em̄ in die iudicij
stola sacerdotalē accipiet: ideo
in crismate om̄s sic ungit̄
i sacerdotio. Sacerdos aut̄ pec-
cator spoliatus dignitate sac-
dotij quā habuit. erit iter i
fideles et ypocritas: dicente
dñō de malo dispensatore. Si
aut̄ cepit credere seruos. mādu-
care et bibere cū ebriosis? ve-
niet dñs ei⁹ die qua nō sperat.
et hora qua ignorat et dñi-
det eū: p̄teq̄ ei⁹ cū ypocritis
ponet et i fidelibus. Vnde et
mō sic iuenis rem. Secularis
hō post p̄mā facile ad p̄mā
venit. Nā occupat⁹ negligē-
cia seclari dñi scripture nō sa-
tis attendit. semp̄ ei q̄ i scrip-
turis positi sūt noua videt̄?
ideoq̄ cū audierit aliq̄ aut de
glia scōz. ā de pena peccatorū
q̄ nouū aliq̄ audies expa-
uestit: ā dū bona cōcipisat
ā mala timet. cōpunctus ad pe-
nitētia cito deaurit. Nichil
aut̄ ipossibili⁹ q̄ illū corrigē
qui oīa scit: et tñ cōtēpnens

bonū. diligit malū. Omnia em̄
 quecūq; f̄ scrī scripturis pp̄
 cotidianā meditacionē ante
 oculos ei⁹ iueterata et vilia
 estimat. Nā q̄ q̄ illud terribi
 le ē vsu vile sat. **Preterea** cleri
 cus q̄ semp meditat̄ scripturas.
 ā om̄no obseruat̄ ē et est
 p̄fectus. aut si semel ceperit
 illa cōtēpnere: nūq̄ ex̄citāt̄
 in illis ut teneat illa. **Quis**
 aliqui clerici vidit cito p̄niam
 agentē. **Et** si dephensus hū
 liauerit se nō iō dolet q̄a pec
 cauit: sed cōfundit̄ q̄a pdidit
 glām suā. **Putas** ne dñs q̄
 crudelis clericis p̄niam dne
 gavit dicit̄: si sal̄ ifamatu
 fuerit. i quo cōdit̄. **Sz** quasi
 naturale rem eē cōsideras. q̄a
 nō ē qui doceat illū errantē
 q̄ errantes alios corrigebat:
 ideo addit et dicit. **Et** me dico
 vobis: q̄a publicani et p̄co
 res et meretrices p̄cedūt vos
 in regno dei. **Id** ē nō dico po
 pulares q̄ scdm̄ uacionē vbi
 vitā suā dissipat̄: sed publi
 cani et meretrices q̄ desideris
 mūdialib⁹ et voluptatib⁹ car
 nalib⁹ seipos mācapauerūt p̄ce
 dūt vos i regno dei: quia illi
 cōuersi nō desiderat̄ eē q̄ fue
 rit: vos aut̄ denegastis i ope
 q̄ videm⁹ p̄fiteri in vbo: tāq̄
 arbores. folia sine fr̄m haben
 tes. nō pasceres dñm suū. sed
 deludetes. **Et** vide ut q̄ nō dicit̄
 it̄ q̄a publicani et meretrices
 it̄abūt in regnū dei: vos aut̄

nō

repellemini longe. aut q̄atq;
 alio vbo siḡite nō eos it̄ra
 tuos i regno: sed ita p̄cedūt
 vos. **Ubi** alius p̄cedit i celesti
 locat̄: et si in sc̄do loco. tame
 nichilomin⁹ erit in regno.
Adhuc aut̄ vide q̄a nō dicit̄
 q̄ de futuro. p̄cedent vos: sed
 quasi de p̄nti. p̄cedūt. **Scdm̄**
 hec igit̄ vba et sacerdotes
 significabant̄ igressuri i reg
 no dei: id ē credituri in xp̄o.
Sed q̄a credentib⁹ publicanis
 et meretrices iohāni. et bap
 tistis ab eo. sacerdotes esti
 mates se iustos neq; credere
 voluerūt ei: post publicanos
 et meretrices it̄turi annūciā
 tur sicut et factū ē. **Post** as
 censione aut̄ dñi mlti eoz p
 aplos crediderūt i xp̄o: sicut
 testat̄ actus aploz dicens.
Et mlti turba sacerdotū obe
 diebat fidei. **Et** qui sūt pub
 licani et meretrices. q̄ p̄ces
 serūt eos in regno. **Mathe⁹**
 publican⁹. et **Zacheus** prin
 ceps publicanoz: et ceteri
 publicani q̄ cū ip̄is et p̄pter
 ip̄os crediderūt in xp̄o. **Et** q̄
 meretrices. **Quas** exponūt
 euāgeliste. i sup̄ testantes i q̄a
 publicani et meretrices adhuc
 i mūdo hoc crediderūt xp̄o de
 genti: sacerdotes aut̄ post as
 censi illi⁹ p̄ aplos crediderūt.
Ergo p̄pter m̄iam quide dei
 igressi sūt et ip̄i in regno i p̄
 elacionē aut̄ cordis sui post
 publicanos et meretrices iḡsi

sunt: ut fieret eis p̄ pena sup-
 bie p̄cessio meretrici et pub-
 licanor: ut p̄ hoc cognoscant
 q̄a nichil sic impedit fidē: quō
 elacio cordis. **Vñ** dicebat ad
 eos. Vos qui iustificatis vos
 metip̄os. deus nonit corda v̄ra!
 q̄a q̄ hoībus elatu ē: abhoī-
 nacio ē an̄ deū. **Omelia xxxv.**

Audite et alia pabolam.
 Et si dicat. Iterū vos
 vulnero: ut aliq̄n sentiat
 dolore. **Nā** appem mediana
 cicus sanat: vbi t̄n sanabi-
 lis morbus ē. **Homo** eat p̄-
 familias. **Hō** noīe nō natuū:
 silitudie nō veritate. **Qui** at-
 erisimat xpm̄ hac cā eiam
 aiām t̄n habuisse huāna q̄a
 dictū ē hō: audiat et deū pa-
 tre hoīem dictū. **Psalm̄** dei
 filij qm̄ p̄ appellatione huā-
 ni noīis quasi hō p̄m̄ fuerat
 blasphemadus: eam̄ deū pa-
 tre iuisibile cōstituti hoīem
 appellauit: ut dū et p̄ homo
 diat: filij de hereticor̄ blasphe-
 mis liberet. **P̄ familias** est
 cui celū et terrā q̄ vna ē do-
 mus: qui angelor̄ et hoīm
 natum dñs ē: beniuolencia
 p̄. **Qui** ideo se p̄m̄ oīm vo-
 luit dia: ut oēs cōsiderantes
 bonitate ei⁹ nō in specie ei ser-
 uat q̄ mali serui dño: sed i
 veritate. q̄ boni filij genitorū.
Qui plantauit vineā. **Quā**
 vineā. **Quā** de egypto trans-
 tulit. **Quō** plantauit illam.
Quō vinitor studiosus. qui

p̄m̄ oīm in circuitu ifructio-
 sas siluas exadit. et sic postea
 plantat: ne fortes arbores
 lasciuentes dū huc et illuc
 per longa spacia ramos suos
 exporrigūt: adhuc tenez et
 focent malleolū. **Sic** de⁹ gen-
 tes sine fructu iusticie cōstitu-
 tas occidit: et sic collocauit
 isrl: ne forte gētes idisciplina-
 te dū in longū terminū sue
 dñacōis extendūt. affligant
 pplm̄ dei nouiciū. **Et** sepem
 aradedit ei: et torcular fodit
 in ea: et edificauit turrim.
Quid ē sepis? nisi angeli in
 circuitu cōstodientes populū
 dei ne i vineā xpi iuisibiles
 latrones irūpant. **Angelos**
 em̄ p̄esse hoībus et p̄ aplis
 dicit. **Mulier** velamen debz
 habere sup̄ caput: p̄ angelos.
Ite dñs. Amen dico vobis: q̄a
 angeli eor̄ cotidie vident facie
 patris mei. **Et** in actib⁹ aploz
 dicit ad puellā nūciantem
 de p̄no: ne forte angelus
 ei⁹ sit. **Quid** ē torcular: nisi
 ecla. **Sicut** em̄ arca ecla
 intelligit: q̄a p̄ m̄lta tribun-
 cione et ventilacōne tritici
 separant a paleis: sic viciosa
 biliter et torcular ecla ē in-
 telligēda: i qua oīs fructus
 vinee id ē opa seruor̄ dei et
 fides vborata. ad dei gloriam
 t̄m̄mittit. **Ecla** aut torcular
 ē habes in se v̄bū dei. quo nō

delatur natura carnalis? ac
 quiescat aut ei cōtoriti ppter
 timore iudicij. ul' amore pre
 mi: ut tñ ipā ecclā torcular
 videat? quātū ipm vbu dei
 qd traditū ē in ea fossū. Si
 em vbu noui testamēti quod
 leue ē auāat hōiez cōtradice
 re carnis naturā? q̄tomagis
 vbu veteris testamēti qd ipor
 tabile erat. Vbi ergo vbu dei
 positū erat in lege. modū vi
 uendi cōstituit: torcular erat
 fossū. Vbi autē de fide dei p̄phe
 tabat: turris erit edificata.
 sicut in turri cōsistentes
 duo bō cōsequūt? et hostiū
 irrupciōne ipū facile nō pati
 untur: et hostes de turri facile
 cōteūt? sic et qui in fide xpi
 cōsistūt. ul' in lege dei. et demo
 nes sup se irruere nō sūnt:
 et spūalibus bonoz opez sa
 gittis eos facile vulnerāt. De
 mones sup illos irruere neque
 ut: et a spūalibus maloz
 opez sagittis nō facile vulne
 rant. Aut ita. Sepis meriti
 ē et custodia? merito dedit cus
 todiam patrū suoz: qui tāq̄
 murus frus ē p̄lo israheli. Na
 ppter p̄missione factā a deo sic
 possidebant? ab eo eadē contra
 meriti sūnt: septi meritis patrū
 suoz. Torcular autē fodit i ea?
 p̄phetas ex quib? q̄ ex torcula
 rib? grā spūs s̄c̄i deat̄rebat ut
 mīstū: ex quib? nō nūq̄ potū
 ti filij isrl. mīstū amirabantur

vntē. Edificauit turrim. h̄ ē
 legis fiducia et altitudine: ex
 qua sacerdotes velut speculato
 res xpm specularēt? vntū.
 Et locauit eā colonis. Qui
 sūt coloni quib? locat? ē p̄ls
 id ē vinea? nisi sacerdotes. Pla
 tatus ē aut p̄ls primis in
 abrahā: qm̄ in p̄mis locatus
 ē ad eū deus dicens. Et de tri
 tua. et de cognacōe tua: 22. Et
 eo em q̄ facta ē vocatiō sem
 nis ei? locatus ē coloni? tpe
 moysi: qm̄ per lege cōstituti
 sacerdotes et leuite. et proci
 uationē regendi p̄li suscepe
 rūt. ad magnā suā gloriā.
 et ad grandē piculū. Ad glo
 riā quidē. si diligenter tracta
 uerūt p̄lin dei: ad periculū
 aut. si negligeter. Si em ille
 pro negligēcia debet timē pi
 culū. qui p̄uacionē suscepit
 ut terrenaz rex de manu hōi
 nis aliau? potētis? q̄tomagis
 sacerdotes qui de manu dei
 suscipiūt aīaz p̄uacionem
 sc̄az. Plantatus legit? qdem
 p̄ls i terrā p̄missiōis: sc̄dm
 q̄ scriptū ē. Vineā de egipto
 trāstulisti? ege ericasti gētes:
 et plantasti eā. Sed illā plan
 tationē hic itelligē nō oportet:
 ne p̄ls locatū eā colonis iue
 niam erponē. qm̄ plantatū.
 Qm̄ aut dicitur? sacerdotes
 p̄lin dei colē? deū aut reddē
 mercedē vite: nemo sacerdos
 existimet qm̄ iuste pro merito
 opm suoz accipiet a deo mer

eadem: et non potius propter gratiam
 et misericordiam dei. Non enim sacerdotes
 prestant deo docentes populum eius:
 sed deus sacerdotibus committen-
 do eis populum suum in spiritu. Nos
 autem doctrine mercedem accipere
 non poterimus: nisi nobis peritio
 populi commissa fuisset. Ergo colo-
 ni sunt sacerdotes: qui colentes
 populum quasi vineam: cum acutissimo
 ferro sermonis: faciunt eos bo-
 nos fructus iusticie domino exhibere.
 Sicut autem dura cum ferrum
 emollit: sic et verbum duritiam
 cordis relinquit. Sicut visco fer-
 ro herbe iudicibus euelluntur
 a vinea: sic et acris sermone
 vitia de populo reserantur. Et sicut
 colonus quibus de suo mure obtu-
 lerit domino: non sic eum placat quo-
 si de vinea eius redditus ei obtu-
 lerit: sic et sacerdos non tantum pro
 sua iusticia placet deo: quo si
 populum dei in fide docuerit: quam
 ipsius iusticia una est: populi autem
 multiplax. Cum autem tempus quies-
 quasset fructuum: misit seruos
 suos ad colonos: ut acciperent
 de fructibus suis. Et appropin-
 quantes coloni seruos eius unum occide-
 runt: alium autem occiderunt: alium
 vero lapidauerunt. Iterum misit ali-
 os seruos plures prioribus: et fecerunt
 eis similitudinem. Nouissime autem:
 misit ad eos filium suum dicens. Ve-
 rebatur filium meum. Veruos suos
 dicit prophetas: quos per singulas
 generationes misit ad populum iudeorum.
 Considera quo per singulos gradus
 misericordie diuine malicia iude-
 orum crescebat: et quo per singulos

gradus gradus iudapee mali-
 cie dei misericordia addebat: et con-
 clemencia dei malignitas huma-
 na certabat. Sic quibus ami-
 cus fuerit homo: si semel ab illo
 passus fuerit iniuria: postquam
 frangitur eius affectus: si iterum
 passus fuerit magis vincit:
 amicitia eius tamen non additur: dei
 autem misericordia quanto magis a iudeis
 offendebatur: tanto amplius
 addebat in eis. Sic enim post
 tanta beneficia dei sine amoni-
 coe domini debuerat domino iusticie
 sue tributa persolvere: tamen non redde-
 tibus eis misit paucos seruos:
 quibus occisis addidit bonitatem
 cum debuisset irasci misit plures:
 ut pluribus interfectis acrimu-
 lauit: misitque filium suum: et hinc
 non quasi ad obnoxios pene sente-
 tia benignitate: sed pacie venia.
 Post tot scelera adhuc misericordie lo-
 cum seruabat. Sic enim dicit. For-
 sitam verebuntur filium meum. Er-
 go misit confundere illos: non pun-
 nire. Nam pro tantis iniuriis be-
 nigno domino sufficiebat sola vin-
 dicta pudoris. Cogitavit ergo
 apud se. Quomodo neque contume-
 liare seruos meos debuerit: quia
 qui seruis facit iniuriam dominum
 exhonorat: tamen mitte filium meum
 quia totum possidet in natura. Si
 amare eum voluerit: est quod amet
 in eo: quia post me solus est bonus.
 Si voluerit eum timere: est quod timeat
 tuum in eo: post me solus est terribilis

e deus. At illi videntes filium:
 dixerunt intra se. Hic e heres. De-
 nite et occidam⁹ eu: et obtine-
 am⁹ hereditate ei⁹. Et oibus
opibus ei⁹ agnoverunt eu ee
filium dei. Hoc em sigt dicens.
Sic hoc e heres. Tame postp
itroivit i templu. et omib ven-
ientes aialia q ad sacrificium
vedebant foras eiecit: i quib⁹
sacerdotes avari delabantur: tuc
papue cogitauerunt eu occide:
dicetes intra se. Si ppus istu ha-
buerit deu. nate e ut dimittat
cosuetudine hostiaru q ad nrm
ptinent lucru: et acquiescat
sacrficiu offerre iusticie q ad
glam ptinet dei: et sic ia no
erit ppus iste possessio nrm. sed
dei. videlicet ad nrm questu p-
tinet. Si aut occiderim⁹ eu.
du no e qui iusticie fratis a po-
pulo qrit. neglecta iusticia. sic
semp tenebitur cosuetudo offe-
rendar hostiaru: et sic fiet nra
possessio ad nrm ptinet lucru.
Et hoc e q dicit: et nra erit
hereditas. Hec cogitacio e omi
sacerdotu carnalium q no sut sol-
liciti quo ppus vniat sine paco?
sed aspiciunt quid i ecclia cose-
nt: et hoc estimat sacerdotij
sui lucru. Et no solu sacerdotes.
sed eia omib hoies carnales h
solu estimat lucru suu: qd scru-
du carne delcati fuerit in hac
vita. Qm aut volentes unde
quida filiu semp fuisse q ad
modu prez: cu dicunt illis si fi-
lius e. et natus e. et uau ha-

ber: vident q post incarnatione
 dictus e filius et baptismo sicut
 et ceteri: antea aut vbi fuit
 semp cu pre: quos dñs ead
 ex hoc loco conuicit dicens. Aut
ta filiu meu. San ergo adhuc
cogitabat ad trismittendu fi-
liu post pphas: ia filius erat.
Deinde si eo mo dicit⁹ filius sicut
omib scia ad qb factu est vbu?
dehuit aut et pphas filios di-
cere sicut xpm: aut et xpm
serui dice sicut ceteros pph-
tas. Et qre pphas quide ser-
uos oes: huc aut solu filiu
appellauit. Et eiecerunt eu
extra vinea: id e extra ciuita-
te iherlm. Et iudei suo consilio
eiecerunt eu: et dñs suo consilio
eu ordinauit. Isti cogitabant
ut crime mortis ei⁹ extra ciui-
tate expelleret: deus cogitabat
ne vltus resurrectois ei⁹ ciuita-
te scelere saluaret: id e ut iude-
is quide moreret⁹ ad mortem-
gentib⁹ aut resurgeret ad vita.
Cu ergo venerit dñs: quid fa-
ciet colonis illis. Aut illi
malos male pdet. no e illoz
qui iuste iudicauerunt: s ipi⁹
causa. Item claritas veritatis
q violencia illis fecit ut non
possint ea celare: sicut sole in
nubib⁹ constituto hoc qd e dies
no e nubiu pmittenciu eu ap-
parere sup terra: sed vt⁹ solis
que ptansies^{et} nubes eia ipe-
dientib⁹ eis apparet. Sic iuste
pnnciavit iudeoz no placata:

S apparentia malignitas. Erant
 ruit bñ dicendo. **N**ā mendaces
 quā ad rem: tūc mētuntur
 quā dixerūt veritate. **S**i i hoc
 seculo ubi licet hoībus aliud
 sentire i corde. aliud dicere in
 sermone: tñ ita veritate xpi
 circūdant hoīes et tenent:
 ut ipi adūsus se iudicēs fiat:
 putas quō in die iudicij con
 uincendi sūt peccōres i suis pec
 catis ita ut nullū colore excu
 sationis inueniat: ubi ipa opa
 statuūt ante oculos peccōris.
Dicante ppha. **A**rgua te. et
 statua contra facie tua pccā.
Ubi autē ipē cogitacōes cor
 dis accusant: et contra cri
 tatur cōscia q̄ domestica tes
 tis: dicente paulo. **C**ogitacō
 nib⁹ iuicē accusantib⁹ a eadē
 defendentib⁹: cū iudicauerit
 deus occulta homī. **S**ic et sūt
 doctes vince spūales auctores.
 q̄ ipm nō ad dei glāz exēbat:
 sed ad suū lucrū fructificabāt:
 ita eos dñs suis pabolis con
 circūduisit: ut ipi se sua suā
 cōdēpnaret. **Q**uis illū defen
 det: qui seipm cōdēpnat.
Aut quis eū existimet inoē
 te: qui seipm pnuiciat reū.
De tūc: que sibi defensione cō
 scie nō ppant in die iudicij.
Datur em nobis exēplū: ut
 per hoc cōsiderem⁹ futurū iudi
 cū xpi. **F**aciendū aut ē: quia
 lucas quidē euāgelista sic di
 cit. **A**dduxerūt eū ex vinedā:

et occiderūt eū. **C**ū ergo veniēt
 dñs: malos illos male perdet.
Responderūt sacerdotes. **A**bsit.
Intellererūt em q̄ de ipis dice
 ret. **S**edm ergo lucā: sacerdotes
 cōfidiūt suē xpi. **B**eardum
 matheū aut: suscipiūt et con
 firmat. **I**n pma quidem facie
 vident⁹ eē cōtraria: veniēt aut
 cōtraria nō sūt: s̄ diuise incoēs
 sūt dicte. **I**lle em sedm respon
 siones eorū exposuit: ipse autē
 sedm inuisiones cordis. **N**ā vē
 visibiliter quidē in facie cōtra
 dixerūt dicētes. **A**bsit. **I**n cor
 de aut et q̄sā suscepērūt: di
 cētes. **M**alos male pdet. **Q**uid
 ē q̄ dicim⁹: **O**mīs hō et ma
 lū et bonū cognoscat: et intelli
 git quid ē iustū et iniustū. **P**o
 suit em deus quēdā spm scie
 boni et mali i hoīb⁹: ut quo
 cōscia peccat⁹ ille in silencio
 q̄ factū nēm accusat: et i con
 scia taate ad animā loq̄t⁹ dicēs:
 malū ē hoc: et hoc bonū est.
Propterea et si fecerit hō malū.
 et dephensus fuerit i eo: vbi
 quidē denegat et excusat: tūc
 aut in q̄sā ei⁹ recognoscat. et
 ipa sibi discussa p spm cōfiteat⁹
 q̄ fecit. **V**n scriptū ē. **I**n cogita
 cionib⁹ impij interrogatio erit.
Ere si serū tuū dephenderis i
 furto et volueris eū castigare.
 vbi q̄dē denegat: et si iter
 roges eū vtrū dign⁹ ē castiga
 ri. dicit nō: cōscia aut ei⁹ con
 fiteat⁹ q̄ dign⁹ ē cedi. **S**ic ergo

sacerdotes male cōfite vobis quide
dixerunt. **Abstine.** **Constat** aut cō-
fessi sūt: q̄a malos male p̄det.
Frequenter aut scripturę cogita-
tiones cordis ita exponunt q̄si
dicta sermonis: sicut ait iob.
Dicit impius deo, **Discede** a me:
vias tuas nolo. **Ite p̄pha.** **Pupil-**
lū et aduenā occiderunt: et dice-
runt. **Nō** videbit dñs: nec intelliget
deus iacob. **Ite salomō.** **Om̄is**
homo **insperdieb:** i lectulo suo
dicit. **Quis** me videt? **Pietes** et
tenebre circūdat me. **Quē** vee-
bor. **Nō** memorabit altissim⁹
delictorū meorū. **Alioquin** quō
p̄t fieri ut qui itellerat cōt-
se dictas ee pabolās. ita ut vel-
lent eū tenere? cōfentiret s̄ue
e⁹. **Deniq;** q̄i nō acq̄escentib⁹
illis: ideo **introducit** aliud testimo-
nū scripturę dices. **Quis** legis-
tis. **Id ē** si pabolam meā non
intelligitis? **vel** istā scripturā nō
cognoscitis. **Quō** si acq̄uissēt
cōfiteri dignos se ee pena: v̄iq;
nō erat nōcē adhuc eis aliud
exemplū p̄ferre. **Lapide** quē
reprobauerunt edificantes: hic
factus ē in caput anguli. **Id ē**
quare nō intelligitis? **q̄a** vos
estis edificatores. **Et** quō non
cogitatis in cui⁹ edificij āgulo
ponendus ē ille lapis. **Quis** i
v̄o. **Inde** reprobatus ē. **Si** in
alio: ergo illud edificij ē futur⁹.
Si ergo aut aliud edificij est
futurū: ergo v̄ra edificatio con-
tēpnenda ē. **Edificatores** enī
sūt sacerdotes: qui generationē

hōm sup gn̄acionē p̄ doctrinā
edificantes. q̄i lapide sup lapide
ponetes. domū dei cōponunt.
Sicut edificatores nodosos la-
pides et habetes torturas fer-
ro dolat: postea vero ponit
eos i edificio. **Alioqn** nō dolati
lapides lapidib⁹ nō cohererent?
sic et ecclie doctorib⁹ vicia ho-
minū q̄i nodos acutis itrepa-
cionib⁹ p̄nū circūcidere debet:
et sic in edificacióne ecclie col-
locare. **Alioqn** vicijs manētib⁹:
xpianis xpiani cōcordare nō
pnt. **Vn** putas lues in ecclia.
inimicitias. alitricaciones iuice?
nisi p̄t auaritiā. p̄t inuidiā.
p̄t supbiā. p̄t vanos honores.
Tolle hec: et nulla discordia
iuenit in xpianis. **Et** sicut
artifex ex oib⁹ lapidib⁹ eli-
git meliores. et ponit i forib⁹
i faciē edificij? ceteros aut la-
pides ālestiq; mittit abintus:
sic ecclia meliores xpianos eli-
git et ponit in faciē ecclie. id
ē. alios facit sacerdotes. alios dya-
conos. ceterosq; m̄stros ecclie
ponit? senes et viduas sc̄m
vitā habetes in ecclia p̄manen-
tes. cōtinētes. iuuenes et vir-
gines: ceteri aut si mediores
fuerit p̄ficiant in medio ecclie.
id ē edificij. p̄t misericordiā
dei. **Sicut** enī forinseci lapides
nullū debet habere nodū aut
angulū. nec debet alter ee la-
pis intus alter foris? **q̄a** si sic
fuerit totū edificij deturpant:

sic et deum. senes et vidue. cō-
tinentes et virgines nulla debet
habere macula neq; i vbo. neq;
in cogitatu. neq; in facto. neq;
i opinione? q̄a ipi sūt pulchri-
tudo et v̄tus ecclē: et si mali-
fuerit. tota deturpant ecclām.
Sicut em lapides qui sūt i v̄tus
i edificacōe nemo aspiciat? et
eos qui foris sūt considerat oēs:
sic et seculariū om̄i v̄ta. neq;
sic considerat? neq; sic nocet ec-
clesie. **N**ā q̄uis ip̄lus secularis
sit i disciplinatus? t̄n si ipi boni
fuerit: tota ecclā speciosa vi-
det. **N**ā sicut forani lapides
i v̄tus eos intra se tenet et cō-
stringit: sic totus ip̄lus istoz
meritis et sc̄itate saluatur.
Lapis aut dicit xpc: p̄t duas
causas. **P**rimū q̄a fundamētū
ē forte? et neq; aliqua seduc-
tione illecebray soluit? q̄ sup
eū cōsistit: neq; tepestatib; 9
p̄secucionū mouent. **D**einde
quia inimicoy magna ē cōfractio.
Sicut em oīs res que per-
cutit lapidē ip̄a quidē collidi-
tur. lapidē aut nō ledit: sic
et oīs qui cōtra xp̄ianitatē
agit. se quidē corripit. xp̄ia-
nitati nō nocet. **N**ā ergo mag-
nū ē lapis xp̄us? q̄ cecide-
rit sup eū cōstringet: sup quē
vero ceciderit cōminuet eum.
Aliud ē cōfringi: aliud cōmi-
nui. **Q**uōd cōfringit? aliquid
remouet de eo quod fuerit fric-

tū: q̄ aut cōminuit? minutati
q̄i in puluere cōuertit. et ni-
chil inuenit ex eo. **Q**ui em sup
lapidē cecidit. nō lapis eū fran-
git: sed ip̄e se frangit ad lapi-
dē. **I**deo q̄ cecidit sup lapidē
nō in t̄m se frangit sedm q̄ ē
lapidis v̄tus: sed i quantū for-
titer ip̄e ceciderit. **F**ortiter aut
caedit qd cecidit p̄ter duas cau-
sas? aut p̄t pondus suū: aut
p̄ altitudinē suā. **Q**uōd em p̄
densū ē et si de hūli cecidit: for-
titer cecidit? qd aut de alto ca-
dit: p̄ altitudinē sp̄acij et si le-
ue fuerit grauitate cecidit. **S**up
quē lapis cecidit. **N**ō querit? si
grauē fuerit q̄ iuctū subtus ē
aut leue: nec de alto. nec de hu-
mili. **Q**ui sūt q̄ sup lapidē
caidunt. **C**ristiani q̄ ceciderit
xp̄m: stant sup ip̄m quasi sup
ip̄m fundamētū. **S**i quis de istis
peccauit nō em xpc corripit?
s̄ ip̄e se corripit offendens in
xp̄m: et iō peccans nō t̄m pe-
rit q̄tū p̄t p̄dere xpc. sed quā-
tū se ip̄e sedm opa sua perdidit.
Homo aut xp̄ian? fortiter
caedit in p̄ccō p̄ter duas causas.
Aut p̄t magnitudinē p̄ccō. a
p̄ altitudinē dignitatis: ut pu-
ta si sit clericus. a continens
vidua aut monach? a virgo
quē se deo tradidit. **P**ter mag-
nitudinē aut p̄ccō. ut puta si
quis homicidū fecerit. a adulte-
riū: aut aliquid de gravibus
peccatis. **I**lle talis et si de hūli

cadit. idē et si laycus sit a sca-
 laris: fortiter perit p̄ pondus
 p̄cā. De alto vero cadit: ut p̄nti-
 clericius ceteraq̄ p̄sone sp̄itiales.
 Illi et si pondus p̄cā nō habet.
 idē et si grande p̄cā nō fece-
 rit sed leue: tū fortiter perunt
 p̄ altitudine dignitatis. Sicut
 enī q̄ de alto cadit grande sonū
 facit ut audiat om̄s: sic et q̄ de
 alto gradū cadit. ruina ei⁹ ubiq̄
 audit. Qui sūt sup̄ q̄s lapis
 cadit. Iudei et gentes qui nō
 crediderūt in xp̄o. Ergo illi nō
 scdm̄ opa sua p̄cāt: neq̄ scdm̄
 suas p̄sonas: s̄ tū p̄cāt q̄ntū
 p̄t perdere xp̄c. Si videris ergo
 infidelem hoīem. ne dicas bon⁹
 ē a malus? iusta opa facit. a
 iusta: sed oēs equaliter ad ni-
 chilū deducunt. Ideo dicit p̄pha-
 son sic impij nō sic: sed tāq̄
 puluis que piat vetus a face
 terre. Ideo nō resurgit impij
 i iudicio: neq̄ p̄ccatores i cōsilio
 iustoz. Sicut vas qd̄ leuiter
 cadit et leditur. ē quidē vas
 sed ad vsū nō p̄ficiat? qd̄ aut
 disp̄sū fuit. nec videtur ēē
 vas: sic xp̄ian⁹ p̄ccator resur-
 git quidē. sed inter sc̄os non
 ponit. Infidelis aut̄ nec re-
 surgit. Quis aut̄ resurgat?
 super que talis de cadit lapis.
 Qui aut̄ neq̄ de alto hono-
 ris. neq̄ de pondē gemitus
 p̄cā ceciderit sup̄ xp̄m̄ iudicū
 nec leditur? et si leditur: nō
 multū ledit. Et cū audissent

principes sacerdotū et phari-
zei p̄abolab ei⁹ cognouerūt
q̄ de ip̄is diceret: et q̄rebat
eu tene. Homo q̄ ḡue facit
 p̄cā. dū nō habet amplius
 qd̄ iā speret in deū p̄ccatō
 mittit: dicente salomone. Cū
 venerit impius in p̄fūdū ma-
 loz: cōtepnit. Sicut enī isrl̄
 in donet mediocriter habet
 aliqua passionē. et sperat se
 posse curari: seruat se a noci-
 uis estis. Si aut̄ uellerit
 sanabilem se ēē iam nō sibi
 p̄cāt? sic et homo donec me-
 diocriter peccat et sperat sa-
 lute q̄ntū tūcūq̄ obseruat se
 a malo: si aut̄ ḡuiter peccā-
 do cepit desperare. iam nichil
 dubitat facere. q̄i qui iā pec-
 caris suis vicerit iudiciū dei?
 nesciens miser sicut i bono
 gradus sūt gl̄az. et vn⁹ q̄sq̄
 scdm̄ m̄sura boni sui accipit
 gl̄am: sic et in malo gradus
 sūt penaz. et vn⁹ quisq̄ se-
 cūdm̄ m̄sura mali sui acci-
 pit et pena. Sicut enī infi-
 nitus ē deus i retributione
 bonoz: ita infinitus ē in re-
 tributione maloz. Similiter
 et sacerdotes oībus malis
 repleti. qui iā in deū sperare
 nō poterāt? in ip̄m̄ deū ma-
 nus mittebat. nō ignorantes
 enī ēē filiū dei: s̄ sibi iā nō
 p̄ccantes. Et mirū tibi videt
 hoc? Vere oīs homo malus
 quatu ad voluntate: et man⁹

mittit in deū et occidit eum.
 Qui autē deū exaltare ad im-
 audia nō dubitat. q̄ p̄cepta
 eius cōculcat. q̄ nomen eius
 cōtempnit. q̄ blasphemiat. q̄
 murmurat contra deū. qui
 turbato vultu cōtra celū aspi-
 cit. q̄ in ira sua manū audac-
 ter subleuat cont̄ eū. nōne
 si potuisset fieri manū mitte-
 ret i deū et occideret eū ut
 iā licenter peccaret. **Capitulum**
xxii. Omelia. Adgesā.

Respondens ih̄sus.
 iter dicit eis in
 parabolis. Dñs de vi-
 uia p̄ponente parabola et dicit
 te. qm̄ iusticia dei a iudeis fue-
 rat auferenda. nō sūt terri-
 ti s̄ magis exasperati. et
 volebat manū mittere et te-
 nē eū. Quid intelligēs dñs
 nō tacuit: sed peiore ira dei
 p̄ alia parabola am̄ciauit ee
 venturū. Nā si illi qui timē
 debuerat nō timuerit. sed ma-
 gis exasperati sūt. q̄ntoma-
 gis x̄ps tacē nō debuit qui
 timē nō poterat. Illos autē
 em̄ malicia fecit audaces:
 ip̄m autē pl̄s. **Ecce ē regnū**
celoz hōi regi: q̄ fecit nupti-
as filio suo. Homo rex dicit
 deus p̄. qui nūqm̄ suscepit
 hūana. ut intelligam. quia
 nomen hōis p̄iudiciū nō fa-
 cit diuine nature. **Iter am̄**
parabole homo dicitur: nō in

q̄ ps aliqua hōis erat i ea.
 Ideo qm̄ audis in scriptura
 deū dici hōiem. q̄nto magis
 necessariū fuit ut homo di-
 ceretur unigenit̄ dei filius.
 cū nō esset purus q̄ hūana
 suscepit natura. **Am̄ autē**
nuptias nominam. vtile
 ē ut breuiter oñdam. p̄nt
 dant nobis sensū scripture.
 quō tūc fideles in die illo in
 x̄po iugende sūt. iterum nūc
 desponsate. **Om̄e bonū. viuig**
substantia ē et immortalis: oē
aut̄ malū. mortale et nichil
ē. Ita quicq̄ viuū creatū est
 sup̄ terrā. et vita viuūt. nec
 em̄ ee p̄t ee aliq̄ viuū: i q̄
 nō sūt sp̄s vite. **Et malo**
aut̄ nulla res ee p̄t. cū ip̄m
malū nichil sit. quō p̄t facē
rem aliqua. **Esse nūc p̄dere**
p̄t: sed nō ip̄m malū p̄det.
Red de re ip̄a i qua malū sub-
trahit p̄ bonū p̄pter ihabitas
malū i ea: et sic bono rece-
dente. res vadit ad nichilum.
Ergo res i qua solū bonū ē:
viuat et et immortalis. In qua
aut̄ bonū et malū habitant.
viuit quidē. tū pro tpe viuūt
p̄pter ihabitas bonū. morit̄
aut̄ p̄pter ihabitas malū: et
ē res mortalis sicut hō. Nō
aut̄ ideo ex bono et malo ce-
ditis ē: ut cōcepto malo sc̄t
bonū. et per hoc habet ele-
cionis mercedem. Ad si con-
cepto bono secutus fuit malū:

suscipiet eum eternus interitus.
 Si autem dimisso malo. secutus
 fuit bonum? in morte natura
 carnis eius soluitur ab omni malo:
 et cum resurrectio fuerit facta sciamus.
 tunc enim suscipiet sola vita que
 est christi? et in mortalitate eius
 in sua mortalitate absorbebit:
 et sicut desiderat paulus. ut
 mortale hoc absorbeatur a
 vita. et tunc adimpleatur
 scriptura quam interpretatur apostolus.
 Erunt duo in unum in carne una.
 Spiritus enim cum anima quasi unus
 spiritus factus: habitabit in car-
 ne uniuersa. secundum quod dictum est.
 Qui adiuuat se domino: quasi unus
 spiritus est. **Rursum enim quasi modicus
 arabis futuri coniugii spiritum
 sanctum accipimus: tunc autem ipsum
 spiritum plenius in nobis habe-
 bimus.** Et misit seruos suos
 uocare uisitatos ad misericordias.
Ergo quasi misit seruos suos:
 iam uisitati erunt. **Primum
 ergo dicimus quod est ipsum conui-
 uium? sedo quasi sunt uisitati: ter-
 cio quasi cepit parare conuiuium.
 et quasi misit uisitatores.** **Primum
 est doctrina iusticie et ver-
 ba celestium misteriorum de filio
 dei uenturo? que omnia mandes
 homo id est audiens: acquirit
 sibi uitam eternam.** **Quintus enim
 appetatus habet sermo ad es-
 cium.** **Sicut enim qui mittit in
 in os suum fragmentum panis.
 aut qualemcumque cibum? primo**

mouit eum dentibus? et ita dimit-
 tit in stomachum: sic et cum au-
 dimus omne bonum. necesse est id
 meditari in ore sensibus. et quasi
 quibusdam dentibus id est tracta-
 tib? mole: et videre quod est quod
 dicitur a non dicitur aut propter
 quam rem dicitur. **Primum quoad
 modum qualemcumque cibum. nisi
 masticauerimus? dentibus? non
 sentimus? saporem eius? ita et
 uerbum quod audiuimus? nisi mas-
 ticauerimus? tractantes in no-
 bis: non possumus? intelligere
 uirtute uerbi illius.** **Nam et
 manna quod edebatur in hemo
 figuram habens ubi. ideo dice-
 batur manna quod interpretatur he-
 brayce quod est hoc: ut quoad
 cum audiamus? uerbum. amone.
 at nos ipsum nomen respicere
 quod est hoc quod audiuimus? **Et
 sicut cibum cum masticauerimus?
 dimittimus? stomacho: ita et
 uerbum postquam tractauerimus? con-
 uiam? memorie quasi stomacho.
 Primum quoad modum non potest
 cibum nisi cum fuerit masticatus
 et in stomachum descendit:
 sic non potest ad salute uerbum
 nisi fuerit intellectui et me-
 morie traditum. **Primum sicut ab?
 nichil potest si manducamus?
 et iterum vomimus? eum de stoma-
 cho: sic nichil prodest in nobis
 uerbum quod audimus? et iterum ob-
 liuiscimus. **Cibus qui in stomacho
 stat ille confortat: et sermo********

qui in memoria manet saluat. **U**n et apud iudeos illa aialia munda sut: q̄ reuocat et r̄iminat. **O**mne ergo aial illud ē mūdū qd̄ masticat. et trahit vterw. et itez de vterw reuocat et r̄iminat: id est retractat. **I**lle aut̄ hō inuidus ē an̄ deū: qui nō recordat̄ aliq̄ nec tractat q̄ audit. **Q**ui aut̄ māducat de spū ali cōiunio. implet̄ spū. dilat̄ sensibus. nutritur i veritate: pinguefit i fide: et sic ingredies ad iteriora voluntatis dei et manēs i eis. ac q̄rit sibi vitā etnā. **Q**ui at̄ ab hoc cōiunio vbi fuit loq̄e fr̄us? enatnat̄ spū. angustat̄ sensib? defiat a veritate. distillat a fide: et sic egredies ab oibus voluntatibus dei. nouisse cadit i morte. **Q**uā sut̄ iuitati. **I**n tpe abrahę. qm̄ dixit ad eū deus. **E**ri de terra tua et cognatione. et veni i terrā quā tibi mōstrauero: et oem̄ terrā q̄cūq; tetigeris pedib? tuis: tibi dabo eā et semini tuo ieteritū. **Q**uā terrā. **T**errā orientālē fluente lac et mel: qd̄ nō ē de terra illa iudee: qm̄ illa terrā nūq; lacte et melle fluit: sed terrā inuicibilē quā xpc̄ suscepit. **D**e illius em̄ incarnatōe. lac et mel p̄cesserūt. **L**ac em̄ opus ē miraculaz? qm̄ et sine la-

bore denū. et cū suauitate māducat: per qd̄ iudei in fide q̄ pueri sustentat. **M**el aut̄ eloq̄a doctrine dicit̄: sicut ait̄ p̄pheta. **C**ū dulcia faucibus meis eloquia tua: sup̄ mel et fauū ori meo. **E**rgo xpī incarnatio p̄o mittebat̄: qui lacte miraculor. et melle doctrine nutritur? fuerat gentes rudes in fide. **V**ide ergo qm̄ ex eo inōndebat deus qm̄ nō aliter iudei poterāt xpo credē nisi relinq̄ret̄ iudayismū: qd̄ ē. eri de cognatione tua. **E**rgo ex eo iam iudayism? relinq̄endus ondebat. **N**ō solū aut̄ iudei. sed null? hō p̄t lac et mel māducare xpī: nisi cognatione suā et terrā relinq̄ret: sicut scriptū ē. **N**isi quis reliquit̄ patrē et matrē etc. etc. qui vlt̄ me? eē discipulus: abneget̄ semetipm̄. **R**elinq̄t ergo cognatione suā. nō q̄ cōtēpuit eā: sed q̄ amplius diligit̄ deū. **R**elinq̄t terrā suā: qui carnis sue nō cōsequit̄ voluptates. **Q**ui aut̄ cōcupias carnales exigit: terrā corpis sui cōtēpuit sicut capn. **Q**ui vero mel et lac terre māducat. legit̄ mirabilia ā eloquia xpī. **C**ū cepit hoc cōiunio p̄parare. **E**x tpe moysi: qm̄ lex dñi data ē ir̄p̄hensibilis conuertes aīas? qm̄ testimoniū

dñi fidele sapienciã pstant
 pnulis: qñ iusticie dñi re-
 lenficates corda! qñ pceptu
 dñi lucidũ illuminas oculos:
 qñ iudicia dei veni iustifica-
 ta i semetipa! qñ er deã spe-
 aieb? cõfectus e cibis: decalo-
 gus salutaris. **Sicut em re-**
gale prandiu multus ciboru
spibus ornat: ita et hoc co-
uinu scripturaz. diuisis iustia-
aru speciebus e decoratu. **Et**
eo etiam tpe iuitatores erent.
phete qui hoies ad nuptias
futuri sponsi vocaret. id e ad
fidem xpi: pphetantes eis de
ipso. At illi noluerunt venire.
teru misit alios seruos diceb.
dicite iuitatis. Sic prandiu
meu parauit thauri mei et sa-
ginata occisa sut: et oia iam
parata: venite ad nuptias.
Qui sut alij serui. Apostoli.
Quo illos misit. In via gen-
tiu ne abieritis! et i ciuitates
samaritanor ne intrueritis:
sed potius ue ad oues pditas
domus isrl. Sintes aut pdica-
te dicentes: qa appinquauit
regnu celoz. Hoc e qd dicit
prandiu meu pau: id est. ex
oi lege. et oibus pphetis scrip-
turaz mensas ornau. Pau-
sut thauri et saginata occisa.
phete qui occisi sut. Pro salu-
te ppli sa ogiduntur. Quado
occiduntur. Doct nos aplis
dicet. Ego aut ipenda: et su-
per ipenda: pro aĩabus vris.
Item alibi. Ego em ia delibor

hois libatio pro aliquo offert
 deo. Ergo imolandus fuerat
 paulus pro populo quem docebat.
 Sic et prophete occisi sunt: unquam
 pro salute populi quem docebat.
 Et quoniam mores prophetarum suspectabat
 quidem ex parte pro salute huma-
 na: non tamen plenius saluare po-
 terat totum mundum: ideo nouis-
 sime imolatus est agnus. qui to-
 tus mundi vitam innocentia
 sua detegeret. **Utrea et in**
diebus scenophege qd interpretat
fixio tabernaculi: diuise hostie
occidebantur et agnus. Si ergo
agnus illis occisus intelligimus
figuram xpi: consequenter et cete-
ras hostias intelligimus pceden-
tiu scorum occisiones. Holococausta
medullata offeruntur autem recens
arietum: offeruntur tibi boues cum
hircis. Nec enim xpc aliqui est
huiusmodi animalia obtulit deo
pri. Obtulit autem rationabiles
arietes: id est principes omniu
xpianorum. Obtulit boues ra-
nabiles terram colentes. Ob-
tulit etiam hircos ex gentibus:
qui pro nomine xpi passi sunt.
Nec aut diximus: ut ostendam
thaurus et saginata occisa.
intelligere debere scorum occisiones.
Omnes ergo prophete et iustus
ideo occisi sunt: ut huius spirituale
tabernaculum firmiter fige-
retur. Denique sicut viscera
agni. id est eloquia xpi hircos
non maducauerunt nisi postquam
occisus est: nam post mortem
ei. euangelia eius predicata

sunt. et credunt in eis condie ho-
mines et mittunt. Sic et vis-
cera prophetarum. id est eloquia
non sunt ante suscepta: non postquam
occisi sunt. Quis audivit aut
credidit verbis ysae viuentis.
Si enim suscepissent sermones
ei: nunquam enim sarrisset. Sed
postquam occisus est: tunc postmo-
dum iudei aperuerunt legem eius in
synagogis suis. Quis ihe-
remie verba suscepit viuentis.
Si enim suscepissent verba
ei: nunquam enim per multas ini-
urias lapidasset. Sed postquam oc-
cisus est: postea consecraverunt
prophetias ipsius legere in con-
uentu. Et sic inuenies in omnibus
prophetis actum: quia viuentes
eos nemo coluit: sed post
mortem. Unde et dominus dicit. Qui
edificatis sepulchra prophetarum:
et diatis. Si fuisset in
diebus patrum nostrorum: non fuisset
in principibus eorum in sanguine
prophetarum. Sicut enim viuentis
aialis viscerum nemo manduca-
uit: ita viuentium prophetarum
sermones nemo suscepit:
sed post mortem ipsorum. Sagina-
ti autem gratia dei pleni. Ideo
dixit et saginati et thauri
ros: non quia et thauri non
fuerunt saginati: sed quia
omnes saginati non fuerunt thauri.
Et omnibus enim prophetis
quidam tamen propheta fuerunt:
quidam autem propheta et sacerdos

tes: sicut iheremias. sicut eye-
chiel. sicut ioiada. Ergo sagi-
natos dicit prophetas tamen qui
fuerunt spiritu sancto repleti: taurus
autem qui et propheta fuerunt et sa-
cerdotes. Sicut enim tauri du-
ces sunt gregis: ita et sacer-
dotes principes sunt prophetarum. Que-
dam autem legi dicere. Tauri di-
cuntur martires tunc in primis per
christo occisi apostolis adhuc viuen-
tibus: saginati autem paruuli:
spiritus sunt pene viuificati. Quia
omnes imperfectores multas spua-
lium gaudiorum epulas peruerunt.
et imperia christi adorauerunt.
Et omnia iam parata. Sed que-
rit ad salutem: totum iam imple-
tum est in scripturis. Qui igno-
rans est: inueniet ibi quod discat.
Qui contumax est et peccator:
inueniet sibi futuri iudicij fla-
gella que timeat. Qui labo-
rat: inueniet ibi gratias promissio-
nes vite perpetue: quas mandu-
cando apostolus exortet ad opus.
Qui pusillanimis est et infir-
mus: inueniet ibi medicinas
iusticie cibos: qui et si pingue
carnem non faciunt. tamen mori non
permittunt. Qui magnanimus
est et fidelis: inuenit ibi spua-
les estas continentioris vite:
que producit eum ipse ad ange-
lorum naturam. Qui percussus est
a dyabolo. et vulneratus est
in peccatis: inuenit ibi medicinas
les cibos: qui eum per penitentiam
perferunt ad salutem. Ut quid

ibi scriptis ē. acham ppter
 fuerit regule auree lapidatq
 ē. nisi ut habeat fures quot
 timeat. **Ut q̄. filij israel for-**
nicati sūt cū filiab⁹ moabita-
rū? pauci refugerūt in beelphe-
gor. Ut habeat fornicatores
q̄ horrestat. Ut q̄ cōcipitores
carnis castigati i deserto. Ut
nemo debitas cōcipiscat. Ut
quid dauid arguit nathā et
suscipit. Ut adulteri et homi-
cidē p̄mē remedia nō desperet.
Nihil ergo min⁹ ē i hoc cōui-
uio: q̄ necessariū habet sal⁹
humana. At illi neglexerūt.
Et abierūt aliū i villa sua:
et aliū i negociacione sua.
Om̄is actus que agūt hoīes
i hoc mūdo duplex ē: aut
villa ē. ā negociacio. Et qd̄
labore quidē manū n̄r̄z fa-
cim⁹. exercem⁹ terrā ad ali-
qd̄ opus terrenū? puta agrū.
vel vineā. vl̄ ortū. vl̄ opus lig-
ni. ā ferri. villam colē videm⁹:
id ē terrā. Nō aut̄ nō labo-
res manū n̄r̄z sed alia
luan cōsequim⁹? puta hono-
res agē. ā diuicias p̄manere
alici. ā mercari: om̄e h̄ ne-
gociacio appellat⁹. Duobus
ergo v̄bis om̄e op⁹ huānū
cōclusit: siue honestū. siue i-
honestū. Honestū quidē est
villē cultura: sicut ait salomō.
Ne oderis iusticiā opacione:
et agri culturā ab altissimo
creatā. Et apl⁹ hortatur.

Rogo aut̄ vos fr̄es studū ha-
 bere quietis? et negocij pp̄ij
 et opandi manib⁹ v̄ris: et
 null⁹ desiderū sit i vobis
 ad eos qui foris sūt. Inhones-
 ta res ē apud deū opus ne-
 gociaciois. siue dignitatis. si-
 ne milicie: v̄n̄ nichil horū
 ante iudei tenebat. p̄pter qd̄
 diat p̄ph̄a. Qui nō cognouit
 rūt negociacioēs: intrant i
 regnū celoz. **Q̄ miserim⁹**
mūdus: et miseri qui eū se-
quūt. Semp̄ hoīes mūdalia
opa excluderūt a vita. Sed
forte dicis. Et vlla colere
pacē ē. Et siquidē ip̄edime-
tū fidei aut religionis nō fa-
ciat vlla sicut fecit iudeis.
nō habes pacē: si aut̄ a fide
li religione faciat tibi ip̄edi-
metū. fit pacē. Nō ergo ip̄a
villē cultura pacē ē: sed i-
p̄ferendo eā deo facis cari-
cē pacē. Opa enī n̄r̄z auc-
thentica. opa sūt iusticie? opa
aut̄ carnalia sūp opacoēs
dicūt nō opa: quia iusticia
ad vitā n̄r̄z verā pertinet?
opus aut̄ terrenū nō ad vi-
tā: sed ad sustentacionē vile
hui⁹ tyalis. Ideo ergo opus
iusticie attente facere debe-
m⁹: opus aut̄ terrenū trāsi-
torie. Si ergo qui honestū
opus sequedo debiti hono-
re nō reddiderūt homines
deo talem iram merentur?

no
 (miser)

putas quali un fut digni. q
 no honesta. sed negocia coes
 sequedo. conuenit ad dñi au
 dita. **V**illa e iste mudus. ca
 que amatores mundi occupa
 tur? questib? ei? qñ uille cu
 msa redditib? delcatis: nego
 ciao aut pdicatio legis. et
 paucis tepli qua auari sa
 cerdotes qñ negociationem
 estimat quada lucrosa. et
 no dispesacoẽ diuini opi
 onewsam. **E**rgo p occupaco
 ne uille plures sigt hoies:
 quos mundi delcacio sepauit
 a xpo. **O**cupacione ergo
 negocia cois sacerdotib? tebe
 usqz mistros tepli signauit:
 quos lucci obtentu venien
 tes ad misteriu legis et tem
 pli auaricia sepauit a fide.
No dicit malignati fut. sed
 neglexerunt? quia no omis
 iudei crucifixerunt xpm: nec
 audierunt doctrina ipi? aut
 cosenserunt i morte ei?. **Q**ui
 da secularib? negocis occu
 pati no uenerunt ad xpm?
 nec audierunt doctrina eius.
 nec uiderunt mirabilia ei?:
 ideo no crediderunt i eu. **N**am
 ergo odio aut inuidia cruci
 fixerunt xpm. illi malignati?
 qui aut negociis ipediti no
 crediderunt: illi neglexerisse
 dicit? no malignati. **N**am
 fut quida hoies qui pnt au
 dire et credere? sed sollicitudo

necessariay reu et delcacio
 mundi sepauit eos a deo: qd
 dñs terrā spinosa appellat.
Reliqui uero tenuerunt seruos
 ei?: et contumelios affectos
 occiderunt. **D**e sua morte taceat?
 qa iam i pñi pabola dicit:
 sed ondit morte discipuloy
 suoz qd post ascensu ipi?
 occiderunt iudei? marie sacer
 dotes. stephanu lapidates.
 i iacobi morte gaudentes. ite
 iacobu alpheu lapidates. pp
 que ois ihrlm destructa est
 a romanis. **A**udies aut uer
 uatus e: et misit exercitu
 suu et pdidit homiadas illos
 et ciuitate eoz succendit. **R**o
 manos exercitus dixerunt ex
 citus dei: qa dñi e terra et
 plenitudo ei?. **N**ec eni uenis
 sent romani ihrlm: n dñs.
 eos exatasset. **Q**uida aute
 exercitu angelos dicit: ciuitate
 pro ciuib? ponit. **A**c si dicat.
Misit angelos: et ciues illos
 misit i igne etnu. **E**t dicit
 seruis suis **I**te ad certu viay:
 et quoscuqz inueritis uocab.
Manifestu e quide. qa post
 cotempta cotumacia iudeoru de
 uocacoẽ geau dicit. q dicit.
Ite ad certus viay. **U**terea
 requiritur que sub iste uic ad
 quaru certus mittit xps dis
 cipulos suos. **O**uto ergo qm
 sicut gnalis et publica via
 xpc que ducit ad uita? et uia
 dicit? omis pph. oes apli:

hec em̄ oēs vie ducūt ad xp̄m?
 crispus aut ad prem̄: sic gn̄a
 lis et publica via ē dyabol⁹
 qui ducit ad mortē. Et vie
 sūt oēs p̄fessiones istius mū
 di: utputa p̄fessio p̄hie vna
 ē via: p̄fessio milicie altera
 est via: mūdialis dignitas
 altera ē via mūdi: p̄fessio lu
 daz altera ē via mūdi. Et q̄
 pluri dicit. Quāte sūt dīca
 sitates actiū in hoc mūdo tū
 te sūt vie: que oēs vie ducūt
 ad dyabolū gn̄ate via perdi
 tionis. Deo ergo dicit. Ite ergo
 ad v̄tus viay: ut au⁹ cūq̄
 cōdicōis hoīes vocet ad fidem.
 Adhuc sicut castitas via ē q̄
 ducit ad xp̄m. et mīe ceteraq̄
 v̄tutes: sic fornicatio ē via q̄
 ducit ad dyabolū: et auaricia
 ceteraq̄ spēs male. Iubet er
 go ut cūm scūq̄ cōuersacōis
 hoīes mītent ad fidē: quos
 cūq̄ sine seruos. sine liberos.
 Deus em̄ corporale seruitutē
 nō cōtempnit: nec corporalem
 eligit libertatē. Omnis q̄ dya
 boli sequit̄ voluntate seru⁹ ē:
 et si sit liber. Qui autē ob
 audit deo ille seru⁹ īgenu⁹
 ē: et si fuerit seruus. Inge
 nuitatē em̄ spūale nō sordi
 dat seruitū corpālis: nec tur
 pitudinē spūalem nō sordi
 dat honestatē corpālis liber
 tatis. Seruitutē em̄ dei non
 disposio: s̄ huana violenciā i
 tudurit. Omnis homo liber

creatus ē: quē de⁹ in libero
 arbitrio posuit. n̄ ip̄e se fe
 cerit seruū. Et sicut nō est
 distancia ī natura creatōis
 hoīi: sic nō ē differenciā
 ī vocatiōe salutis eoz. Om̄s
 sine barbarus. sine sapiēs?
 qui poterit dei gr̄a barbaris
 mētes ad ratiōabile ītellatū
 corrigē: q̄ cor nabilis dono
 sūt ī ferale sensū mutauit?
 aut itez ferale sensū ei⁹ ad
 huānū ītellatū redurit: oēs
 siue boni siue mali vocant̄?
 boni ne pereat: mali ne ier
 cusabiles fiat. Nemo p̄pter
 ignorāciā pereat: nemo p̄
 ignorāciā erāset. Om̄es
 videat lumē: ut appareant
 q̄ amat tenebras et qui lu
 men. Qui em̄ ē filius tene
 bray: et si cōpellas eū rece
 dit a lumē. Intrauit autē
 rex: ut videret discipulos.
 Intrauit dñs. nō q̄a ē aliq̄
 ubi nō ē: sed ubi vult aspice
 ibi sit p̄ns. ubi tū nō vult
 absens videt. Dies em̄ aspec
 tiōis ē dies iudicij: q̄n visita
 turū ē xp̄ianos qui sup mē
 sam scripturay recubūt: id
 ē requiescūt ī fide eoz. et ce
 lestib⁹ epulant̄ doctnis. Aut
 dies refectōis ē dies teptā
 tiōis: q̄n dignat̄ temptare
 ecclesia sua: ut videat qui ha
 bet fidem et opa digna
 xp̄i vocatiōe. Dupciale vesti
 metū ē fides vera: q̄ est per

ihm xpm et iusticia eius: de qua
ait ap[osto]lus. **Expoliantes** veterem
hominem cum actibus suis. qui cor-
ruptus secundum concupiscentiam erro-
ris et vestientes novum hominem
qui secundum deum creatus est iustitia
et scientia veritatis: ad
fidei pertinet veritatem. **Vestimen-
ta** ergo veteris hominis sunt pa-
nosa sordida opera carnis: cor-
ruptibilia et immunda. **Vestimenta**
autem novi hominis sunt foras et deco-
ra spiritus: incorruptibilia et sancta.
Quemadmodum si aliquis cum mi-
gna veste inveniat in nuptiis.
sordidat gloriam nuptiarum: ita
et qui opera habet tenebrosa.
et inter christianos quibus unus
ex eis conversatur: ipse christiani-
tati iniuriam facit. **Homo** itaque
autem secundum locum eligat vestem: autem
secundum vestem eligat locum: id est
autem secundum deum eligat professionem.
autem faciat opera. **Qui** vult esse
christiani: faciat opera christiani. **Qui** autem
non vult opera christiani facere: nec
veniat ad christum. **Alioquin** au-
dierit in die iudicii. **Amice** quomodo
huc transisti vel venisti? non ha-
bens vestem nuptialem. **Et** ob-
mutescet. **Hic** enim abscondimus
opera nostra: et iudicet corda nostra
celum. **In** illa autem die nichil
est quod respondeamus? ubi celum
et terra. et aque. et sol et lu-
na. dies et noctes: et totus
mundus stabit adversus nos in
testimonium peccatorum nostrorum. **Et**
si opera tacebunt? tamen ipse cogitationes

nostras et ipsa opera specialiter sta-
bunt contra oculos nostros accusantes
nos ante deum: dicente apostolo.
Cogitationibus iudicet accusantibus
autem etiam defendentibus? in die autem
iudicabit de occultis hominum.
per ihesum christum dominum nostrum.
Tunc dicit **rex** ministris. **Mittite**
ei manus et pedes: et mittite
eum in tenebras exteriores. **Sicut**
autem est deus in gloria sanctorum
secundum opera dicente apostolo. **Stella**
enim a stella differt in gloria. ita
et resurrectio mortuorum: sic dif-
ferentia est tormentorum in pecca-
tibus. **Sunt** enim prime tenebre et
exteriores. et novissimi lacus.
Et eo quod non dicit ingressus est
terram ut remuneraret amicos:
nec ita. **Congregavit** rex omnes
qui venerunt ad nuptias: datus
suspicio estimandi ne forte non
hoc dicit de vindicta iudicii?
Adhuc autem quia non dicit. mit-
tite eum in tenebras inferiores.
ut eas tenebras inferiores locum
inferni estimem? sicut alibi.
Et eripisti animam meam de in-
ferno inferiori: sed ita dicit. in
tenebras exteriores. **Ergo**
quotienscumque temptat deus eccle-
siam suam. et ventilat ventila-
torum iudicii ingreditur ad eum ut
videat discedentes qui sunt.
aut quales sunt: si digni sunt
celestibus nuptiis. et convivio.
illo vincto. **Et** si invenerit ali-
quis non habentem vestem nuptia-
lem: secundum ea que diximus in-
terrogat eum. **In** cogitationibus
impii interrogatio erit. **Et** iter-

rogat eū. **O**pa ista que agis xpiani nō sūt: ut q̄ factus es xpian⁹? si hec opa diligebas. Ita ut nō habeat qd̄ vndeat cont̄ cōsām suā. **H**uc ergo tale cū viderit xpc̄ in ecclā: iubet mīstros suos. id ē aliq̄s spūs seductionū. **N**ā mala p̄ malos spūs reddet. **Q**ualis fuit spūs erroris quē misit de⁹ ut seducat achab. sicut scrip̄tū ē in tercio libro regnōz? ul̄ qualis ē illa opatio erroris quā dabit deus eis q̄ caritate veritatis nō acceperunt: ut credat mēdacio. ut ligat mān⁹ hoīb. id ē opa ei⁹. **Q**uē sc̄ aīe man⁹? **Q**uē hoīes recte tollūt ad mādata dei? ligantes pedes id ē motus aīe ei⁹ quib⁹ mā solet incedē et transire de loco ad locū. et de malo ad bonū. ul̄ de bono ad malū: id ē eā obligat et rebriant et involunt̄ opa ei⁹ ut quonēstis sic laqueū pdicacionis incant. **E**t apprehēdetes eū id ē opa ei⁹ mittūt ī tenebras id ē in errores genūū. ul̄ in deozū. ul̄ hereticoz. **E**t forsitim p̄p̄inquoiores tenebre sūt gentiliū: exteriores iudeoz. **P**lus aut̄ exteriores hereticoz? qm̄ gentiles veritate sperant quā nō audierūt: iudei quā nō crediderūt. **H**eretici autē quā audierūt et didicerunt. **P**ax quoq̄ hēsitaraz tenebrarū quedā sūt p̄p̄inque veritatū? alie aut̄ ampli⁹ longe. et

ideo in pressiores et exteriores mittūt: id ē in hēsēs perierūt siffas. **I**bi erit fletus: et stridor dāran. **V**idete quia nō dixit ibi ē fletus et stridor denū. **E**rgo mittūt ī illas tenebras mali: qui postea paucunt̄ fletus. **Omelia. xlii.**

Quē obierūt et cōsiliū acceperūt ut caperet eū in sermone. **O**m̄s malicia cōfundit quidē aliquē mōdo: ne veritatis? corrigit autē nūq̄: marie ei⁹ qui p̄posito malo et nō ignoracia peccat. **E**cce em̄ sacerdotes postq̄ terre re deū nō potuerūt dicere. **I**n qua p̄tate hoc facis? **P**ostq̄ pabolaz rōe q̄stricti sūt ī iudicio. ipi seruos fecerūt. dicentes malos male p̄det. nemie cōtra eos testimonii dante nisi cōsā sola. nūq̄ cōpūit eos timor p̄ci. **N**ūq̄ cōpescuit ul̄ cōsidendo libertatis. **S**ed qd̄. **A**bierūt et cōsiliū acceperūt: ut eū caperet ī sermone. **Q**uēadmodū si aliq̄s claudē voluerit aque eurrentis meatū. si herēclusa fuit. aliq̄ violēcia aliunde sibi semita rūpit? sic et eoz malignitas ex vna pte cōfusa: aliū sibi aditū aduenit. **S**icut em̄ nō p̄t fieri. ut ligna mittēdo extinguas incendū: sic nō p̄t fieri ut racione dicēdo placeas hoī malo. **S**icut em̄ ignis quanto

ampli? ligna suscepit i maiore
 flamma erigit? i sic aia mala
 q̄tomagis veritate audierit:
 eo ampli? i malicia exarbitur.
Abierunt ergo: et consiliu acce-
perunt. P̄mo abierunt. Ad he-
rodianos. Nā ex eo q̄ nō di-
cit consiliati sūt. sed consiliu
accepert? sed erquo pariter
cū herodianis venerunt: ap-
paret q̄a cū illis ei9mōi ar-
cūneionis consiliu tractave-
rūt. Nōis colon? aui9 terra
possidet: illi9 auxiliij opus ha-
bet. Qui iusticiā tenet: mil-
lius proano indiget nisi dei.
Qui i dyaboli iiquitatibus
ambulat: dyaboli adiutoriu
necessariu habet. Colon? em
dei: dyaboli auxiliu nō que-
rit. Colon? aut dyaboli: auxi-
liu dei et si querit nō inuenit.
Uidisti aliqui eūte ad furtu?
dei ad omne ut bñ p̄speret?
in furto. Aut qui vadit ad
fornicatione? nūq̄ signum
crucis ponit sibi in fronte.
ut nō cōphendat? i arimine.
Ad si fecerit. nō solū nō ad-
iuuat? sed adhuc ampli? tra-
dit? q̄a nescit iusticia dei pro-
anū dare cūmib9. Sic et
isti cristū expugnare cupien-
tes. cōuenienter nō ad seruos
dei viros religiosos sed ad ge-
tiles: id ē ad herodianos se-
cōndierūt. Quale ē consiliu:
tales et consiliatores. Nō aut
poterat dare consiliu cōf. xpm?

nisi dyabol9 qui erat adūsari9
 xpi. Cogitabat em apud se
 sacerdotes. Si nos soli eūtes
 interrogauerim9 xpm? quib9 dire-
 rit q̄a nō licet dare cesari tribu-
 tu: tñ nemo nobis credet dicen-
 tib9 contra eū. Jam em omnes
 sciūt: q̄a timet sum9 ei9. Ami-
 cor9 aut testimoniū i audi-
 to et si verū fuit: q̄ suspectū
 rephat. Sed nec p̄ seipos xpm
 interrogare volebat? q̄a i mag-
 na suspiciōe timicie fuerant
 apud xpm: ne forte q̄i suspec-
 ti circumuenire nō possit. Nā
 inimicus manifestus melior ē:
 q̄ amic9 fictus. Ille dñ timet
 facile emittit: iste dñ nō cog-
 noscit p̄ualet. Misert9 q̄
 discipulos suos quasi adhuc
 min9 cognitos et min9 suspec-
 tos? ut aut abscondite facile
 deciperet eū: aut deprehēsi
 min9 erubesceret apud eū.
Nā consilio malo deprehēso
tanto min9 nascit9 q̄fuso: quā
tū fuit p̄sona deterior. Sed
discipuli illi magis suis etate
minores erat: malicia aute
paret. Nā et pulli serpentū
statura breuiores sūt: veneno
aut equales. Et catuli lupoz
adhuc teneri cōstituti. et si ve-
nacione nocere nō pūt: iā tñ
in sanguē quidet et morsib9
ludūt. Nq̄ scim9 q̄a verit-
es: et via dei i veritate docet.
Magis vocat eū et venientem
magistrū? ut q̄ honoratue

et laudatus miserum sui cordis
 simpliciter eis apiat: tunc vo-
 lens eos habere discipulos. Hec
 enim est ypocritarum prima potestas.
 simulata laudatio: laudat enim
 quos perdere voluit. Item per delectationem
 laudis paulatim corda
 hominum ad simplicitate benigne
 confessionis idinat: veluti si
 quis taurum validum quod viribus
 non potest subiugare. per vitulum
 flectere nititur: mollibus ma-
 nibus nodosa eius faciat cervice.
 ut que virtute tenere non potuit.
 per blandimentum comprehendat: sic
 et isti cathena subdole laudis
 portantes. et gladium malicie
 abscondentes in corde: taurum
 ecclesiasticum gregis dolo laudis
 comprehendere festinabat. De
 quo taurum prophetas iacob ianu-
 tium increpabat leui filium suum:
 quia de leui nascituri erant sacer-
 dotes qui interfecturi erant christum.
 Symeon et leui fratres: consu-
 mauit iniquitates suas. In
 cogitationes eorum ne veniat anima
 mea: et in consilia eorum ne tra-
 dat precordia mea: quia in ira
 sua occiderunt homines. et in furo-
 re suo subneruauerunt taurum.
De talibus dicit propheta. Molli-
 ti sunt sermones eorum super oleum:
 et ipsi sunt iacula. Quid tibi
videt? Hec censu dari cesari
 an non? Non est iustum ut serui
 summi regis: terrenis regibus
 seruiamur? Si enim indignum est
 ut ex duobus regibus homo alterius

alteri subsequatur. et iniuriam
 faciat suo si subiaceret alieno?
 pro magis indignum est ut culto-
 res dei humanarum potestatum graua-
 mina cognoscant? Cognita
autem nequitia eorum ihesus: non secundum
 sermones eorum pacificos blande
 respondit: sed secundum conscientiam
 eorum crudele et asperum. Dixit
Quia pleneque deus ad animam
 loquitur non ad corpus: voluntati-
 bus inder non vobis. Procite
quod me temptatis. Respondit
mihi numisma census. Et
illi obtulerunt ei denarium. Di-
xit eis ypocrite: ut quod audie-
 runt in aure: apud seipsum inue-
 niant in corde: ut considerantes
 eum humanorum cordium agnoscere:
 quod facere cogitabat. perficere non
 auderent. Vide ergo quomodo phari-
 ssei quidem blandiebantur ut
 perderent: ihesus vero confundebat
 ut saluaret. Quia melior
 utilior est homo deus natus: quam ho-
 mo peccator. Et ait eis. Cuius est yma-
 go hec et superscriptio? Et di-
 xit ei. Cesaris. Et dicit eis.
Reddite que sunt cesaris cesari:
 et que sunt dei deo. Imago dei
 non est in auro depicta: sed in homi-
 nibus figurata. Numisma cesa-
 ris aurum est: numisma dei homo.
In solidis cesar videtur: in hominibus
 deus agnoscitur. Deo diuitias
 vobis cesari date: deo autem gratie
 vire sola innocentiam reservate.
 ubi deus videtur. Cesaris yma-
 ginem manuum artificis sculpsit:
 et corruptibilibus litteris anotauit.

dei aut ymaginē i hōie diuina
manū dēe uinis apicib⁹ demon
strauit. Quib⁹ illis quinq⁹ sensi
bus carnalib⁹ et quinq⁹ sensib⁹
spūalib⁹ p quos cōsideram⁹. **Ome**
et apprehendim⁹ sicut deus. **lia. xxij.**

Nulla die accesserūt ad eū
saduēci qui dicit resurrectio
ne nō esse. In qua die. Nū
recedebat pharisei et accedebat
saduēci. recedebat saduēci. et
accedebat pharisei. Un⁹ dies
ē: et mltā certamina. Freque
tabat em sup eū tali forte co
silia: ut q̄s an eū cōphende
posset. Si certū eū uicōe nō
pnt supare: ul' p ip̄m freque
ciā subuerteret sensū eī. **Que**
admodū si inter plures hōies
inueniat un⁹ fortis pugiator:
dū singuli uirib⁹ eū supare
nō pnt. circūueniūt eū oēs
ut q̄ uirtute nō poterat: ip̄a
multitudie cōuertat eū in fu
gam. **O** stulti. si quis corrup
tibili fonte utatur assidue. ma
gis fontis illius uena laxat⁹:
et maiore aquā ifundit. Et
illi de fonte uino aquā salien
tis i uitā eternā audiebant
sermones: et putabat eū plu
ra iterrogādo scire. **Circū**
dabat ergo eū. q̄ plures ca
nes garruli unū leone. **De**
hij⁹ em dixerat per p̄pham.
Quā circūdederūt me canes
multi. **Et** uere tāq̄ ueniona
biles canū latitatis: sic erūt
uor saduēcorū. **Uideam⁹** cōsiliū

inimici qd per saduēcos opa
bat⁹. **D**yaabolus em semp ad
uſarius xp̄i. qui semper sibi
thronū dñi usurpabat testan
te p̄phā. **S**up stellas celi ponā
thronū meū. et ero sibi altis
simo! ab inicio mor ut creat⁹
ē hō. tēptauit un⁹ dei noticiā
obscurare: et culturā deorū
mltorū iduē dicens ad eū.
Et eritis sicut dii: scientes bo
nū et malū. **S**icut em omē
malū nō a p̄fecto malo incipit
sed paulatim in p̄mis! sic et
istud tam audax malū p̄mū
leniter et latenter insinuit.
id ē p̄suasit ut colerent: sed i
terim mēciōne fecit qui dii q̄
debeant coli. **Adhuc** nō est
mltitudine homī pessimorū: in
quib⁹ seminaret fallacia ml
torū deorū. **Nā** uirtus dyaboli
ē: q̄ hōies mali sūt. **Rec** em
p̄t aliquod bonū seminare
i mūdo nisi p suos mīstros q̄
i sās nō inuenit locū. **C**irca
te itaq̄ nūc homī malorū ac
uit et uirtus erroris: et minuit
dei noticiā usq̄ ad dies abra
he. que deus suscitauit. ut tam
p eū q̄ per ei⁹ familiā. dei
noticiā i mūdo tamq̄ lucer
na luceret i tenebris. **Uide**
itaq̄ q̄a noticiā dei oīs certū
quē nō potuit: alia aduēciō
ne excogitauit erroris: ut si
cognoscit deus uirtutē. nullus
obaudiat p̄ceptis illi⁹. **Nā**
dñs cui⁹ p̄ceptis null⁹ obp̄at

ai sit dñs? ee nō videt: quia
 nomē habet tm̄ modo. nō po-
 testatē. Quid ergo introducit
 heresim̄ saduceoz. qui diceret
 nō ee resurrectionē mortuoz?
 que res oim̄ ppositū iusticie fa-
 ciendē frangit. Nā m̄ oī re-
 aut actu corpali sine sp̄iali.
 agendi v̄bis. spes ē futura.
 Qui em̄ amat: amat ut me-
 rit. Qui pugnat: pugnat
 ut vincat. Nā ai sit ita diffi-
 cile m̄ hoc mūdo seruare iusti-
 cie s̄tate? q̄s cōtestat̄ erat
 adūsus seipm̄ cotidie luctimi-
 na errere nisi ad spem resur-
 rectionis aspiceret. Tolle ergo
 spem resurrectionis: et soluta
 ē tota obseruatiō pietatis. Nā
 q̄ saducei credebāt cōiugia ee
 post mortē. Abst. Quomō-
 em̄ cōiugia crederet fieri? q̄
 ipām resurrectionē negabat.
 Sed ad defensionē erroris sui:
 putabat se iuenisse argutissi-
 mā rē m̄ h̄ mō apud se di-
 centes. Sicut nō ē possibile
 ut ea mulier q̄ fuit septem
 viroz sit vni⁹ vroz priuata
 aut oim̄ caris: sic nō ē possi-
 bile ut fiat resurrectio mor-
 tuoz. Respondēs aut̄ ih̄s:
duxit eis. Erant̄? nescientes
scripturas: neq̄ v̄tutem dei.
In resurrectione em̄ neq̄ nubet
neq̄ vroz ducet: sed sicut si-
cut angeli dei m̄ celo. Multi q̄
sc̄alu illud h̄ic sc̄alo simile
existimāt. In hoc sc̄lo q̄a mo-
rim̄ ideo nascim̄? q̄a nascim̄

ideo vroz ducim⁹: ut qd̄
 moriendo minuit. nascendo
 suppleat. Tolle moriendi ne-
 cessitatē? et nascendi utilita-
 tē: et nascendi causa soluta
 ē. Nā iste mūdo carnis est:
 ille aīaz. Sicut aīa m̄ hoc
 mūdo pegrina ē: ita caro i
 illa extranea. In isto mūdo
 aīa carni subiecta ē quātū
 ad passiones hūanas: m̄ illo
 aut̄ caris aīe. Unaqueq̄ res
 m̄ sua p̄ia forcior ē et dñā-
 tur. Si ergo aīa dandi p̄t i
 hoc sc̄lo ifirmo et terreno
 corpi subdita? sicq̄ subdita
 ē ut nichil pene sp̄ialiter
 sapere aut agere possit sc̄dm̄
 suā naturā: p̄tōmagis ai i
 illo sc̄alo caro ifirma et v̄lis.
 dignitose aīe et potenti cepe-
 rit esse subiecta. nichil pote-
 rit carnale sapere aut agere
 sc̄dm̄ suā naturā. Nā hoc
 ipm̄ modicū qd̄ m̄ hoc sc̄lo i
 corpe cōstituta aīa sp̄ialiter
 sapit. nimia p̄tas aīe h̄ sibi
 vendicat extra ordinē: quia
 dñatio carnis ē m̄ h̄ mūdo.
 Quēadmodū dīnes pegrē
 p̄fāt̄. si m̄ hospicio applicatē
 rit paupis alicui⁹. Quis nō
 p̄t iūbere m̄ domo qd̄ vlt̄ q̄a
 hospes ē: tm̄ magna sibi fidu-
 cia agendi aliq̄ vendicat q̄a
 potens ē. Sic et aīa pegrina
 m̄ hoc regno carnis igressa?
 quis nō oīa sp̄ialiter age-
 pt sc̄dm̄ se q̄a extranea ē m̄
 hoc mūdo: tm̄ aliq̄ sp̄iale

vendicat et in carne quia nimium
 potes e. **C**ontrario sicut pauper
 peregrus e in h^o s^olo quia pauper
 e: sic et caro cu in illo seculo
 resuscitata migraverit nichil
 oio poterit sibi carnale defen-
 dere. **P**rimo: quia extranea e in
 s^olo sp^uali. **S**ecundo: quia infirma
 e carnis natura: et h^o dixim⁹
 scdm moralitate: alioquin i
 resurrectione mutada e ipa
 carnis natura ut nil carnis
 habeat i se nisi forte timmo
 forma. sicut scriptu e. **B**emi-
 nat corp⁹ aiale: surget aute
 corp⁹ sp^uale. **R**espondens ih^us
 ait. **F**ratris: nescientes scrip-
 turas: neq³ v^olute dei. In resur-
 rectione em neq³ nubet neq³
 v^orores duat: s³ s^ut sicut an-
 geli in celo. **Q**uare cu de ieiun-
 iis a elemosinis. ceteris q³
 v^olute sp^ualib⁹ locuti fuiss⁹
 nuq³ angeloz similitudine dro-
 dunt: nisi cu de solito viri et
 mulieris coitu loqret⁹ dicens.
 neq³ nubet. neq³ v^orores duat.
 sed s^ut sicut angeli i celo. **Q**uoniam
 sicut oes actus carnales opa
 s^ut aialia: p^ocipue t^u actus
 libidis opus e aialia: sic et
 oes quide v^olute sp^uales res
 s^ut angelice. p^ocipue t^u castitas
 res e angelica. **I**n hoc em so-
 lu singularit⁹ hoies angelis si-
 milant: et vincit natura vir-
 tutib⁹. **I**deo dicit. neq³ nubent:
 neq³ v^orores duat: s³ s^ut sicut
 angeli i celo. **S**icut em qn h^o
 agim⁹ qd aialia habet nobiscu
 coe. aialia ee nos profitemur:

sic qn illud agim⁹ q³ e extra
 natura carnale natura carnis
 egredim⁹: et angelis coeqm.
Bed quia p^omi quide et n^oale
 aialia e ut no sint vnus
 masculi ul' vni⁹ fere lege co-
 tenta: p^omi aut et naturale
 e angeloz oio separare sese
 ab ab usu libidinis: q³ vni⁹
 masculi ul' vni⁹ fere lege co-
 tetus e media tenet co^odicio-
 ne. **E**t e ho: id e ~~mul~~ neq³
 angelis neq³ aial: angelus
 quide no e. quia no e separatus
 ab usu libidinis: aial q³ no.
 vni⁹ quia co^otentus e. **S**icut aut
 oio separatus ab usu libidinis
 sup^ogredit⁹ huana natura q³
 media e: et ad co^odicione t^u
 sit angelica. **B**ed nuc videtur
 qua me dixim⁹ q³ ois actus
 carnalis opus e aialia: p^oci-
 pue t^u libidinosus: et per
 oem actu carnale ho aialia
 s^uis invenit: **M**arce p^o usu li-
 bidis: qm oim qd carnaliu
 sensui op⁹ et no solu ad ma-
 lu p^oficat. sed eam ad bonu. **E**t
 et scdm deit videt et audire: et
 odorare et gustare et t^ugere.
Invoensam⁹ em aspiciam⁹
 mltiformes spes v^oru. audim⁹
 varios sonos voal. odoram⁹
 di^orsas fring^oes odor. gusta-
 m⁹ inu^oabiles suavitates gustu.
 palpam⁹ qualitates rez
 inu^oab. de opibus potene dei
 diiudicam⁹: ut cognoscam⁹
 et colam⁹ hui⁹ mo^o creationis

auctore. Ideo si tollim⁹ a nobis
 vñ sensum illoꝝ p̄t malū qđ
 fit ex illis? ipeditur etiā bonū
 qđ fieri solet p̄ eos: timō se-
 sus ille libidinis semp̄ i malo
 ē et nūq̄ m bono. p̄terea
 si repellam⁹ a nobis libidinis
 vñ: nullū bonū impeditur
 ex illo. Nec em̄ aliqđ bonū
 ē qđ gnet⁹ ex illo nisi sola
 natiuitas carnis: qā ipā gnā-
 tur ex malo. Ideo dissipata ē
 ut ex corrupcōe nascat⁹: qm̄
 et ipā post modicū corrupcō-
 da ē. Sicut em̄ nō ē dignū ut
 qđ eternū ē ex corrupcōe
 nascat⁹: sic nō ē dignū ut qđ
 ex corrupcōe nascitur sit eter-
 nū: qā caro et sanguis regnū
 dei nō possidebit. neq; corrup-
 cio i corruptela possidebit. Itē
 dicit iohēs. Dedit eis p̄tatem
 filios dei fieri: qui nō ex car-
 ne. neq; ex sanguine. neq; ex
 voluntate viri: sed ex deo nati
 sūt. Itē alia ratio. Qm̄ scđm
 istos sensus carnales quos
 habet caro. habet ecōtrario
 aiā sp̄taliū: et videt et au-
 dit. et odorat et gustat. et ta-
 git. sicut i mltis exposuim⁹
 locis. In decorda cithari
 dicit⁹ homo. Solus aut libidi-
 nis sensus inter aiāz et car-
 ne nō ē cōis: sed solus car-
 nis p̄ius et priuatus. p̄terea
 p̄ oēs actus carnales qui sūt
 ex quib⁹ sensib⁹ carnalibus
 hō aiālibus filis iuenitur:

marie aut ex vñ libidinis
 qui ad sola p̄inet carnis na-
 turā. Resatis scripturas neq;
virtute dei. Sapienter p̄mū
 arguit stulticiā eoz? qā nō
 legebat scđm ignoranciā.
 qā nō cognoscebat deū: qā
 ex diligēcia leionū nascit⁹
 scā dei. Ignoranciā aut negli-
 enciē filia ē. Si em̄ nec oīs
 qui legūt cognoscūt deū: quō
 cognoscūt qui nō legūt. Qđ
 aut dixim⁹ nō oēs legētes
 cognoscē veritatē dei: sed
 tūc ē si volentes iuenire le-
 gūt. Qui em̄ legens de deo
 vult iuenire deū: festinet
 viuē digne deo. et ipā eius
 cōuersatio bona sit: q̄i lam-
 pas lūmis an̄ oculos cordis
 ei⁹ viā veritatis aperiens.
 Qui aut nō festinat viuē
 digne deo: legens nō deū
 quereb ad salutē suā. sciam
 dei ad glāz vanā querit: iō
 et si semp̄ legat nūq̄ iue-
 nit. sicut nec philosophi iue-
 nerūt qui ipāz aiāz q̄rebat.
 Putas sacerdotes saduceoz
 nō legebat scripturas? Sed
 cognoscē nō poterāt in eis:
 qui volebat viuē digne deo.
 Nec em̄ poterāt sua vba do-
 cere: quos mala opa docebat.
 Talis ē em̄ scriptura notēti
 viuē scđm deū. quēadmodū
 si aliquis agricole nō haben-
 ti voluntatē pugnādi exponat
 bellicā disciplinā: ecōtrario

autē viro bellatori nolenti
 collē terrā agriculturā ex-
 ponat. si tota die audiat ver-
 ba expositionis illius. nichil in-
 telligē aut cōprehendē potest:
 quia nec habet desiderium dis-
 cipline illius. Obiurgat enim
 fuit desiderium hominis: illic di-
 rigit et sensus ipsius. **Idem**
 ad illud quod dicit. nescitis
 virtutē dei: hoc retulit dicens.
In resurrectione enim neque nu-
 bet: neque viros ducet. **Ad**
 illud autem quod dicit nescitis
 scripturas: exemplum protulit
 dicens. **Ego** sum deus abraham
 et deus ysaac: et deus iacob.
Si autem enim abraham et ysaac
 moventes perisset: nunquam di-
 ceret deus eorum eē quod non erat.
Dirimimus super eum de manu ex-
 tesa hominis arida tractarem.
 quia calumpnatoribus primum oportet
 in aliqua questione auctori-
 tate scripture proferre dei non ra-
 tionem exponere. non prius ratio-
 nem. postea auctoritatem: et
 cause huiusmodi tradidimus ratio-
 nem. quia et ibi sic fecit ipse. **Hic**
 autem interrogantibus saduceis per-
 ignorantia aliquid estimantibus
 scire: prius rationem exposuit di-
 cēs. **In** resurrectione enim neque
 nubet. neque viros ducunt:
 sed sunt sicut angeli dei in celo.
Dem protulit auctoritate scrip-
 ture dicens. **Ego** sum deus abraham
 et deus ysaac. et deus iacob.

Et nos calumpnatoribus prius
 auctoritate scripture proferamus:
 post rationem reddamus. **Inter-**
 rogantibus autem quocumque propositio:
 prius rationem exponamus. post-
 ea auctoritate confirmemus.
 quoniam calumpnatores convincere
 oportet. interrogantes autem do-
 cere: quoniam et calumpniator et
 si intelligit rationem. consentire
 rationi non accusetur. **Inter-**
 rogatione sola exponere sufficit
 questionibus. qui discendi et non
 contradicendi propositi habent:
 propter quod et audita ratione con-
 dunt. **Ite** vide quod infirmior sit
 indecorum congressio contra christum.
Prima cum terrore et pietate.
In qua pietate hoc facis. **Sed**
 cum dolo. **Pro** enim terret: sed et
 amoenit laudibus. **Que** con-
 gressio et si non minus periculosa
 est: tamen prior minus terribilis
 est. **Contra** illam necessaria
 est fortitudo anime. et constantia
 cordis: contra istam autem acuta sa-
 pientia. **In** tertio vero loco ne-
 que cum terrore. neque cum dolo: sed
 et propter ignorantiam. **Batist**
 enim fecerunt saducei sibi ita esse
 sicut putabant: et cum ydaneo
 argumento existimaverunt
 se vincere christum resurrectione
 annunciantem. **Quod** duabus prece-
 dentibus facilius est. **Homine** enim
 putantem se aliquid scire cum nesciat:
 facile est viro scienti convincere.
Contra tales enim necessaria
 est sola sancta scriptura. **Sec** ab

dyum? ut p seruos dyaboli
actus qz eoz. habitudine ipi?
dyaboli describam? qm et
ois opacio timici talis e: i p
mis grauis e. et insufferibilis
e impetus ei. **N** si qd forti
dno sustinuerit eu? i sedd iue
niet eu ifirmiore: i tercio ma
gis ifirmiore? et qnto plus re
pauisus fuerit: magis frigesat
et defiat. **H**u puto i psecutio
bus xpianis si i pms qn cop
hendit no negauerit? tenti
nullis poterit postea vinci do
lorib? qa dyabolus no tm habz
in se vtutes. qtu terrore.

Dharisei aut **Omelia. 23.**
audientes q silentiu
iposisset saduceis: conuenerunt
in vnu. frequenter iudei diuisis
diuisis interrogacionib? xpm
teptantes? sibi quide acqui
suerunt iterum: nobis aut pro
uident salute. **N** verba xpi
illis pferunt ad confusione?
nobis aut ad edificacione?
qm resposis ei? vincebat?
et no placabant? **N**am ma
licia fregit quide vincit?
nuq aut placat? **P**harisei
sunt ois qui cot veritate
contendunt? qa no veritate
defende cupientes certant:
sed subuertere festinantes.
Qui em pro veritate coten
dunt. et cognita veritate con
sentiant veritati? manifestu
e qm prius no cont verita
te: sed pro veritate certabat.

Audi ergo ho fidelis: q cont
hereticu libenter contendis.
Si pharisei placati vici no
sunt. et tu certando cont he
reticu potes eu placare cu
viceris? nuq forcior xpo
es. ut quos ille no placauit
tu placeas. **D**ebuerit quide
time saduceoz exempli:
ut ne siliter interrogantes
confundant. **S**ed ardes ma
licia dñi faciare festinat no
asperit exitu rei: ut tm mo
alteri noceat. nec sibi penit?
Si nemine an eos viciisset.
forstan iusta mde speras
sent posse eu vince: a quo
nullus e victus. **N**uc aut vi
dentes qm qdqt interrogate
eu ausi sunt: ois vici recesserunt?
qd estimadi sunt ipsi.
Nuq forciores q ceteri? qui
victis oib? vince sperauerunt.
Sed imprudenciores q oes? q
confusis oibus an se: siliter
erubescere no timuerunt. **C**on
uenerunt i vnu. et interroga
uit eu vnus ex eis legis doc
tor teptans eu. **C**onueniunt
ut multitudie vinceret: que
ratione vincere no pot erat.
A veritate nudos se ee pro
fessi sunt: q multitudie se arma
uerunt. **D**icebat em apud se.
Dñs loquat pro oib? et oes
loquam p vnu: ut si quide
vicerit. oes videam victores?
si aut victus fuerit. aut solus vi
deat confusus. **P**harisei. q

oia ppter hoies cogitatis et fa-
 ctis. **Omni** quide venientes cu
 vno incedi estis p vnu. **Tri**
 pone qa vno victo hoies no
 intelligit oes vos ee victos.
 nu q cosge vre sentiunt se ee
 cofusus. **Tenis** e em cofolacio.
 qui i seipso cofusus e: qd ab
 alijs ignorat. **Aggr** qd est
 madatu magnu i lege. **Ma**
 gstru vocat: cui no vlt esse
 discipulus. **Simplificissim** it
 rogator: et malignissim insi-
 diator. **De** madato magno i-
 terrogat: qui nec minimu ob-
 seruat. **Ille** em debet interroga-
 re de maiore iusticia: qui ta-
 minore copleuit. **Dns** aute
 sic ei tradit: ut interrogans
 ei ficta cofciam statim pmo
 respofo pateat. **dicet. Diliges**
dmn deū tuū i toto corde tuo.
p e no sicut tu: qui deuotione
 ondis i ore: et fraude medita-
 ris i corde. **Magnu** aut et mi-
 nimu madatu dicim qtu
 ad dignitate madator: no q
 tu ad utilitate. **Alioqn** utilitas
 oim madator vna e: et oia
 madata q vnu vident ee ma-
 datu: qa sic coheret ut alter
 sine altero ee no possit: ut po-
 te si interoget te aliq i edifi-
 catione domi que ps e melior
 diab. fundametu. **Sed** quead-
 modu edificatio no pt ee n
 fuerit fundametu: ita nec fi-
 dametu pt ee nisi edificatio
 fuerit subsecuta: nec dicit

fundametu nisi sit edificatio
 cui fundametu dicit. **Ergo**
 fundametu edificatioe digni
 e: no vtilius. **Sic** et caput dig-
 nius e q mebru: tu nec me-
 bru sine capite: nec caput e
 sine mebru. **Sic** digniores st
 sacerdotes q plus. no tu vtilio-
 ves: qa nec plus sine sacer-
 dotib: nec sacerdotes sine plo
 ee pnt. **Ita** et digni e h ma-
 datu diliges dnm deū tuū ex
 toto corde tuo: q illud no am-
 des. no concupisces: tu utilitas
 vna e. **Ra** qui diligit deū ille
 no occidit nec concupiscit: qui
 aut occidit aut concupiscit: no
 diligit dnm deū suū. **Esse** at
 minora madata: dms manifest-
 tat dices. **Si** quis vnu ex mi-
 nimis ihs madatis soluerit
 et docuerit sic hoies: minimu
 vocabit in regno celoꝝ. **Dili-**
ges iquit no timebis: qa dili-
 gere maius e q time. **Incho-**
atio em cultus dei habet timo-
 rem: pfectio aut dilectione. di-
 cente iohāne. **Pfecta** dilectio
 foras mittit timore. **Donet**
 em homo timet deū no eu di-
 ligit: et aut dilige cepeut ia
 no eu timore timet: sed eaa
 amph diligit. **Unde** em ser-
 uoz e: dilige aut filioꝝ. **Ti-**
mor sub nritate e: dilectio i
 libertate. **Qui** i timore seruit
 deo pena quide euadit: mere-
 de aut iusticie no habet: qa
 iustus facit bonu ppter timore.
Ro vlt ergo deus ut timeat
 ab hoibus q dms: sed ut dili-

gat q̄ p̄r. qui adoptionis spi-
ritu donavit hoib⁹. Na si co-
sideram⁹ ab inicio creati hoie
causa: intelligim⁹ q̄a de⁹ magis
se prem voluit ee hoim q̄ do-
minu. **N**o em̄ dicit tm̄modo
faciam⁹ homine: sed faciam⁹
homine sedm̄ ymaginē et si-
militudinē nr̄m. **S**imulare
aut filijs cōvenit ad p̄s
suos: nō etiā servis ad dn̄os
suos. **I**d ē dilige dēu ex to-
to corde. **I**d ē ut cor tuū
nō sit inclinātū ad ullius
rei dilectionē. ampli⁹ q̄ dei.
Nec delecteris in aliqua sp̄cie
mūdi ampli⁹ q̄ i deo: nō in
honorib⁹. nō in auro ul' ar-
gēto. nō i possessioib⁹ aut
vineis. nō i aialib⁹ a man-
cipijs: nō i ornāmētis a-
vestib⁹: nō i filijs a pare-
tib⁹. a amicis: s̄ hec oīa ex-
istimes tibi ee in deo. aut
p̄ hīs oībus dēu ames. **S**i
aut in aliquo horū amor
cordis tui fuit occupatus:
iā ex toto corde nō amas
dēu. **P**ro q̄ta em̄ pte cor
tuū fuit ad aliquā rē ama-
dā inclinātū: p̄ tanta parte
min⁹ ē ad dēu. **E**cce si vir
habeat uxore: q̄no cognos-
cit uxoris plena dilcō. **U**-
xor nemine debet sapiencio-
rē putare q̄ virū suū: et si
al. ter sit sapiencior: tū illa
sapienciore ee alterū idellige
nō debet. **U**xor nemine for-

tiore debet putare q̄ virū suū?
Usi sit alter forcior: tū illa intel-
lige nō debet alterū forciorē.
Uxor nemine formosiorē
debet putare q̄ virū suū: et
si sit alter formosior: tū corā
oculis eius alter formosior
nō debet apparere. **U**si em̄
odiu et p̄fectus amor: rerū
iudiciū nō cognoscit. **U**si
si p̄fecte odias aliquē. qualiter
eū fuerit apud illū oīa tibi
displicet: siue q̄ dicit. siue q̄
agit: et si vere bona sit. tū
tibi mala vident. **S**i et si p̄-
fecte aliq̄ ames. quecūq̄ sit
apud eū placet tibi: siue que
loquitur. siue q̄ agit: et si mala
sit. tū tibi bona vident. **S**igo
et vxor si vidēs aliq̄ dixerit:
q̄ sapiēs vir. vtrūq̄ vir me⁹
talīs est: iā amor ei⁹ min⁹
habet de p̄fecto amore: et p̄
q̄nto p̄fecte ampli⁹ aliq̄ lau-
daverit i altero viro qm̄ in
suo. tanto dilcō ei⁹ min⁹ est
ad virū suū. **S**i ergo et oīs
iā xp̄iana que sponsa est
xp̄i ita dilige debet dēu: ut
nichil sit in mūdo qd̄ ampli⁹
amet q̄ dēu. aut in tantū.
Quāta aut pte plus ama-
verit q̄ p̄ aliud: pro tanta
pte min⁹ amat dēu. **Q**uid ē
in tota aīa dilige dēu. **I**d est
certissimū aīmū habē in ve-
ritate: et firmū ee i fidē. **A**li⁹
ē em̄ amor cordis: et ali⁹
ē amor aīe. **A**mor cordis q̄
dūmō carnalis ē. ut etiā car-
naliter dēu amem⁹: qd̄ facere

nō possum? nisi recesserim? ab amore mundialium rerū. **Si** autem casta mulier q̄ virū suū amat: nullū amat aliū. **Si** autem alterū amaret: nō amat virū suū: ita et homo si deū amat: mundū nō amat. **Ergo** cordis amor nō intelligitur sed sentit̄ in corde: quia q̄dammodo carnalis ē. **Amor** autem aīe nō sentit̄ in corde sed intelligit̄: q̄a amor aīe iudiciū ē. **Putā** didicisti unū deū et quo om̄ia: et unū deū per que om̄ia. **Si** iterū itellcū tu? per alterū? doctrine seductionē percussus. cepit dubitare de s̄ba dei: i tota aīa nō diliges deū. **Ite** qui putat icantaciones aliquid esse posse. a auguria aliquid intellige? a divinationes aliquid nūciare: ille nō in tota aīa diligit deū. **Qui** autem diligit deū? **Qui** oē bonū credit esse apud deū? et oē bonū credit esse deū: et extra deū nō credit esse bonū. **Qui** oēm vītem et sapiām credit esse deū? et extra deū nō credit esse sapiā? aliquid neq̄ vītem: qui credit deū oīa facere. et sine deo nichil fieri posse: ille tota aīa diligit deū. **Quid** ē in tota mēte diligere deū? **Id** ē. om̄s sensus tui qui p̄inet ad te deo vacet. **Cui?** itellcū deo ministrat? cui? sapiā circa deū ē: cui? cogitatio ea que dei sūt tractat? cui? memoria q̄ bona sūt recordat? tota mēte diligit deū sicut ait ap̄tus. **Psallam** sp̄i: psallam et mēte. **Cui?** autem

itellcū q̄ sūt dei nō intelligit aut nō scdm̄ deū sapit: aut sc̄a illius vana ē et secularis et singularis? a recordatio ei? nō ē bona. a cogitatio displicet deo: ille nō tota mēte diligit deū. **Hoc** ē p̄mū et maximū mādatū. **Scdm̄** autem simile ē hūic. **Videtur** xpc̄ nō ad interrogacionē respondere. **Ille** enim interrogat magnū qd̄ ē mādatū. **puta** dixit. **Diliges** dnm̄. **Si** voluit et alterū mādatū introducere: debuit minimū dīre nō scdm̄. **Ita** cōtra magnū minimū ē: nō scdm̄. **Scdm̄** autem ad p̄mū respicit. **Et** vide q̄ voluit ostendere: **Diliges** dnm̄ et p̄mū et magnū ē. **Diliges** autem et p̄mū magnū quidē ē: p̄mū autem nō est. et iō dixit silē. ē. **Cōsidera** ergo mysteriū. **Q̄s** ē p̄mū? **Christus** q̄ suscipies carne n̄az factus ē p̄mū nob̄: sicut i p̄bala illa xpc̄ ostendit: cū dixit phariseus et q̄s ē me? p̄mū? **Introducitur** hōmine a latronib? vulneratū: a leuita et a sacerdote despectū? a samaritano autem receptū: qui ē ip̄e xpc̄. **Ergo** p̄mū mādatū ē et magnū deū p̄mū dilige? scdm̄ autem et silē; dei filiū dilige: id ē cognoscere. **Ergo** filius dei magnū sicut p̄. **Quicq̄** enim p̄ p̄ et filius p̄? p̄ enim

diligit filium: et omnia dedit in manu eius. **Et** quia omnia filius dante patre potest sicut pater: ideo pater magnus deus et primus: filius autem magnus deus quidem, non tamen primus, sicut ait apostolus. **Expectantes aduentum magni dei: et saluatoris nostri ihesu christi.** **Ut** autem simpliciter intelligamur primum nostrum deum habentem esse fidelem: quod hominem amat fidelem, sicut est sicut qui amat deum: quia ymago dei est homo. **Sicut** in ymagine sua rex honorat vel contempnit: sic et deus et homo vel diligit vel odit. **Non** potest hominem odire qui deum amat: nec potest deum amare qui hominem odit: sicut ait iohannes apostolus. **Qui** dicit se deum diligere, et non diligit fratrem suum: mentitur. **Si** enim fratrem quem vides non diligis: deum quem non vides quomodo potes diligere? **Quis** enim honorat regem et contempnit ymaginem eius? **Aut** quis honorat ymaginem et auctorem contempnit ymaginis? **Aut** ita. **Quoniam** pharisei quod sciebant quod est magnum mandatum in lege: sed temptantes interrogabant: volens eis ostendere quia non sufficiebat eis solus deus primus agnicio ad salutem: non solum dixit, diliges dominum deum tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua, sed addidit, diliges primum tuum sicut teipsum: quod est ipse. **Alioquin** si ad sola interroga-

tionem eorum respondisset: sufficeret dicere, diliges dominum tuum et non adde-
dere primum tuum sicut teipsum: sed in quod et alibi dicitur. **Nec** est vita eterna ut cognoscant te solum verum deum: et quem misisti ihm christum. **Et** vnde quia non dixit cognoscere dominum deum tuum, sed diliges: quoniam cognoscere unum deum pene proprium est humane nature: diligere autem eum, religiosi cordis est et recti. **Et** quicumque dilexerit deum ex toto corde: non est possibile ut non perveniat ad filium eius agnitionem, id est primum. **Quia** enim dilectio dei que in eo habetur illuminat eum, prestat ei ducatum: ut per primum cognoscatur et filium. **In** his duobus mandatis: totaliter pendet et propheta. **Qui** primum suum diligit, nec falsum testimonium dicit de eo quem diligit: nec occidit, nec mentitur illi quem diligit: nec concupiscit rem illius quem diligit: nec mulherem eius invidit. **Sicut** odium omne malum suggerit: sic dilectio omne bonum. **Unde** ait apostolus. **Et** fides que per caritatem operatur. **Aut** ita. **Quoniam** de patre et filio omnis prophetarum predictio verificata est, per quos prophetas agnoscere quis primum suum hoc est filium dei, ad primum vel magnum mandatum perveniret: perveniebat, ut diligeret dominum deum, melius cognoscere eum per ipsum. **Congregatis** autem phariseis: interrogavit eos ihesus dicens. **Quid** vobis videtur de christo? cuius filius est? **Responderunt**, david. **Et** dixit eis.

Quo ergo dauid i spu dnm
 en vocat: si filius ei e. Iudei
 estimates hoiem xpm teptabat:
 nec eni teptassent en: si en dei
 filiu credidisset. **Volens** ergo eis
 xpc ondere qa cognoscebat fal
 laciam cordis eoz: et quia non
 erat ho qui teptabat sed de9
 que nemo poterat teptare: n
 dice poterat manifeste veritate
 de se nec tacere. **Dice** eni no
 poterat: ne maiore occasione
 blasphemie inuenientes iudei
 isaniret ampl9. **Tacere** aute
 no poterat veritate: q ad hoc
 venerat ut veritate annuncaret.
Ideo tale interrogacione eis p
 posuit: ut eo tacete ipa inter
 rogacio ei9 onderet eis quis
 no erat ho sed deus: dicens.
Et qd dauid en i spu dnm
 vocat. **Nunq** poterat dno ei9
 ee: qui ex eo fuerat nascitur?
Quo hac interrogacione no solu
 cotra pharizeos: sed etia cot
 hereticos posuit. **Na** scdm car
 ne vere filio erant dauid: dno
 aut scdm diuinitate. **Si** ergo
 scdm carne dixerunt xpm. a
 secudu carne iussus e sedere
 ad pns dextera sicut heretici
 putat equalitatis medacium
 copone festinates: nunq xpc
 dauid filius ee posset: nisi qa
 dauid postea futur9 esset. **Na**
 filius pr nobis ee qui post
 nos venturus e: dno aute no
 pr ee nisi qa aut nobiscu est:
 aut ante nos e. **Christus** ergo
 scdm carne post dauid e: scdm

diuinitate aut ante dauid. **Et**
 go illu sigbat dnm suu. illum
 sigbat iubedu sede: q ia. tuc
 erat vnigenitus dei. **Et** nemo
 poterat rmdere ei vbu: neq
 ausus e quisq ex illa horra
 en ampl9 interrogare. **Confi**
 sio mltor: facta fuerat discipli
 na ciuitoz. **Na** si credim9 q
 oia ibi scdm puidencia dei age
 bant et dicebant: intelligim9
 qm no illis desinetib9 interrogare
 xpc desijt docere: sed qa xpc
 desierat eos iam vltim9 velle
 docere: ideo et illi desierunt ausi e
 en interrogare. **Na** qui mari
 timum posuit: ipe audacie dno
 boli aduersus se agentis qm vo
 luit tuc sine posuit. **Capitulu**
xxij. Omelia xliij.

Unc ihus locutus
 e ad turbas et ad
 discipulos suos
 dicens. **Sup** cathedra
 moysi sederunt scribe et phari
 zei. **Qua** ergo qm p dixerunt
 vobis seruate et facite: scdm
 veru facti eoz ne faciatis. **Q**
 qm dno ipios sacerdotes sup se
 irruentes qsi feras bestias quo
 da venabulo acutissime rnsiois
 pstrunt. et corrigibile eoz co
 ditione ondit. **Na** laici delique
 res facile emedant: clerici aut
 si male euaserit remendabiles
 sut: tuc aduertit sermone sui
 ad pplam dicens. **Sup** cathedra
 moysi sederunt scribe et phari
 zei: ut illoz cofusio ad istoru
 fieret disciplina. **Infructuosu**
 naq e vbu i quo sic alter

confundit: ut alter non erudiat.
Hic et de non propter malos castigatione super terram transmittit: sed propter bonos. **H**ic enim quia malos flagella non corrigat: sed malos castigat ut corrigat bonos: quia bonus non ammonitus fuerit per negligentiam evanescat. **S**ed ipse nunquam non potuit eorum interrogaciones contempnere. **S**ed voluit indignos digne docere: ut dignos digne edificaret. **H**ic in secularibus in eo quod alter pauperes sit alter ditatus: et nisi alter descenderet alter non ascenderet: sic et in spiritualibus in eo quod alter confundit: alter eruditur. **Q**uid ergo dicit de sacerdotibus? **S**uper cathedram moysi sederunt scribae et pharisei: id est multi sacerdotes et pauci sacerdotes: et multi in nomine: et pauci in opere. **V**idete ergo quomodo sedatis super eam: quia non cathedram facit sacerdos: sed sacerdos in cathedra. **N**on locus faciat hominem: sed homo locum. **N**on omnis sacerdos sanctus est: sed omnis sanctus sacerdos. **Q**ui bene sederit super cathedram: honorem accipiet ab illa. **Q**ui male sederit: iniuriam facit cathedrae: ideoque malus sacerdos de sacerdotio suo crimen acquirit: non dignitatem. **I**n iudicio enim sedens: si quidem bene vixeris et bene docueris omnino in deo eris. **S**i autem bene docueris et male vixeris: tui solius. **N**am bene vivere et bene docere populum istius quo debeat vivere: bene

aut docendo et male vivendo deum istius quo debeat condempnari. **A**d populum quod. **O**mnia quaecumque dixerit vobis servate et facite: sed non facite vero eorum nolite facere: id est vos qui sedens in cathedra quasi iudices sacerdotum: et non auditores: aliena discuentes et propria non considerantes: iudicate de sacerdotibus. **H**ic vobis omnia auditis: et non facitis omnia quod auditis: sic et sacerdotes omnes docent: sed non omnes faciunt quod docent. **N**am in omnibus dignitas quidem dicitur: sed natura autem una est omnium. **H**omines autem ab inicio creati sunt propter se: postea autem ordinati sunt pro nobis. **P**ropterea quod natura eorum est: ordinatio autem eorum nostra. **S**i bene vixerit: eorum est lucrum. **S**i bene docuerit: nostrum. **A**ccepit ergo quod vult: et nolite discipulare quod alienum. **H**ic enim sacerdotes infideles docent propter fideles melius iudicantes: propter bonos et malos fouere. **P**ropter malos eam bonos negligere: sic et vos propter bonos sacerdotes et malos honorate: ne propter malos eam bonos contempnatis. **M**elius est malis iusta prestare: quam bonis iniusta subtrahere. **S**cepit enim et de homine malo: homo dicitur trinum praedit. **S**icut enim et vilis terra: praefosum aurum producat. **N**unquam pro terra vile? praefosum aurum contempnit. **S**ed sicut aurum eligit et terram relinquit: sic et vos doctrinam accipite: et mores relinquate. **N**am ut apibus herbe necessarie non

fut. sed flores herbarum? flores col-
 ligunt et herbas relinquunt: sic et
 vos flores doctrine colligite et
 conversatione relinquite. ut quasi
 inutilis herba ardeat. **F**ide p̄di-
 cat: et infideliter agunt. **P**acem
 alijs dant: et sibi non habent.
Veritate laudat: et mendacia
 diligunt. **A**varos castigat: et
 avaricia excedit. **S**uavia sive
 bonum et malum in natura posi-
 tum est: factum autem in voluntate.
 non bonum dicitur omnino est: bonum factum autem
 paucorum. **L**egi aliquando in scriptura
 re hunc locum. **Q**uoniam inquit super
 cathedram id est in honore et gra-
 du in quo fuerat moyses pau-
 lati ad petrus redacto constituti
 sunt contra meritum suum? et scri-
 be et pharisei indigni qui legem
 prophetante de christo futuro p̄dica-
 bant quidem alijs: ipsi autem non
 recipiebant p̄sente. **P**ropter hoc
 hortabatur populum audire legem
 quam p̄dicabant et factum id est ex-
 dere in christum p̄dicatum a lege: et
 non imitari scribas et phari-
 zeos incredulos. p̄dicantes in
 lege de christo et non credentes in
 eum? et reddidit causam ut quid.
 p̄dicat quidem in lege christum ve-
 turum: et non credebant in eum. **Q**uia
 opera omnia sua faciunt: ut ab homi-
 nibus videantur. **I**dem quia vere
 non p̄dicabat christum venturum
 desiderantes ipsi christi adventum
 quem p̄dicabat: sed propter hoc solum
 ut p̄dicatores et traditores
 legis esse ab hominibus viderent.
Petrus apostolus habet orationem quam inquit

aiam dei docent et non faciunt? quia
 non docent ut ipsam iustitiam dei
 amantes quam docent: sed propter hoc
 solum ut doctores esse iusticie dei
 ab hominibus videantur. **N**amque an-
 distis aliquando de consummatione
 mundi. et de futuro christi iudicio
 elegantiter tradente scripturas.
Et si consideres vitam eius: nelli-
 gis. **S**uavia sicut latro non desi-
 derat faciem aspiciendos iudicis ter-
 reni: sic nec ille desiderat christum
 venire iudicium. **A**lligat autem
 onera gravia et importabilia
 et imponit super humeros hominum:
 digno autem suo nolunt ea mo-
 nere. **C**ontra ad phariseos qui
 dem et scribas de quibus loquitur
 onera gravia et importabilia
 dicit legis mandata in manibus
 que dederunt eis deus propter peccatum
 vituli adorati que scribe et
 pharisei docebat: suadentes
 populum secundum mandata vivere
 legis. et venire ad faciem
 et delectabile gratiam dei. **D**e quo
 bus onerosis mandatis et de
 dominus super dicebat: exhortans
 populum iudeorum. **V**enite ad me
 omnes qui laboratis et onerati
 estis: et ego vobis requiem
 dabo. **E**t petrus in actibus
 apostolorum dicit. **E**t vos quod tempus
 tatis dei. et vultis imponere in-
 grum super cervicibus discipulorum?
 quod nos neque presbiteri nostri possumus
 portare. **H**ic per gratiam ipsi christi
 credimus salvari quemadmodum
 et illi qui onera legis quibusdam

modis fabulosis comendantes
 auditoribus quasi vincula super
 humeros cordis eorum alliga-
 bant: ut quasi vincula rationis
 contracti non recideret ea a se.
 ipsi autem nec ex modica parte
 implebant: id est non dicam ple-
 no opere: sed nec modico tar-
 tu. hoc est digito. **S**edem conse-
 quentiam autem tales sunt etiam
 nunc sacerdotes qui deum iusti-
 tiam populo mandant: et ipsi nec
 modicam seruat: ut non videli-
 cet facientes ^{suam} iusti. sed
 ut doctores appareant iusti.
Tales sunt et qui grane po-
 dus venientibus ad peniten-
 tiam ponunt. quia dicunt et non
 faciunt: et sic dum pena penite-
 ntie fugit: contempnitur pena
 peccati futuri. **S**i enim fascem super
 humeros adolescentis cum non
 potest haurire posueris: sicut
 nunc habet ut aut fascem rei-
 ciat. aut sub pondere confringa-
 tur: sic et homo cui grane pon-
 dus penite ponis. nunc est ut
 aut penitentiam reiciat. a susti-
 piens dum suffere non potest scin-
 dalisatque apostoli peccet. **D**emum
 et si etiam modicam penitentiam
 imponentes: nonne melius est
 propter misericordiam dare rationem
 quam pro crudelitate. **U**bi prefa-
 milias largus est: dispensator
 non debet esse tenax. **S**i deus
 benignus est: ut quid sacerdos
 eius austerus. **H**is appare

scis: **C**irca vitam tuam esto auste-
 rus: circa aliorum autem benignus:
 audiat te homines propter mandan-
 te. et gratia faciente. **T**alis
 est autem sacerdos qui sibi indul-
 get et alios erigit. quem ad
 modum malis descriptor tri-
 buti in civitate: qui se releuat.
 et onerat imponentes. **H**is autem
 opera sua faciunt: ut ab hominibus
 videantur. **P**ostquam super sacerdo-
 tem et phariseorum et saduceo-
 rum contencionibus veratus est:
 in suis autem responsionibus non est
 auditis: convertens se sicut dicitur
 in. docuit tales doctores au-
 diendos: non imitandos. **N**unc
 autem ostendit eam propter quam non
 poterat credere christo: hoc est quod
 omnia faciunt ut ab hominibus videan-
 tur. **I**mpossibile est enim ut cre-
 dat christo celestia predicanti: quod
 gloriam homini contempnit. **S**icut
 sicut ipse alibi dicit. **N**unc po-
 testis credere gloriam querentes
 ad invicem: et gloriam quam a solo deo
 est non queritis. **I**n omni re. ex
 ipsa re nascitur quod extirpnetur
 rem: utpote in ligno nascitur
 vermis qui extirpnet lignum.
Et vestimento nascitur tinea
 que comedit vestimenta. **E**t
 oleum nascitur vermis. qui oleum
 universa corrumpat. **S**ic et in spiritu
 lib. ex ipso proposito eorum spirituali
 accipit occasione inimicus un-
 eis recia terit: qui a seipso ni-
 hil fieri potest: nisi occasione a
 nobis accepit. **I**deo unumquemque

homine aggreditur secundum conditionem et statu quem inuenit circa eum. **U**tputa iter bellatorum nascitur de virtute contencio. **I**n dignificatio: de ambitione honoris surgit inuidia. **I**nter diuites de acquisitione fit zelus. **Q**uid dicitur in ipso the melior qui errent ludibria? de ipsis ludibrijs sibi inuicem aduersant: ut quis peius de videtur melior estimet. **I**dea sacerdotes qui positi sunt ad ornatum populi ad edificacionem salutis? ex ipso misterio eorum accipit colore dyaboli et corripit misterium eorum: ut hocipsum bonum dum propter honorem fit fiat malum. **C**olle ergo hoc vitium de dero ne velint hominibus appere: et sine labore omnia vitia reserant. **E**t hoc vitium nascitur ut ne velint iter se meliorem habere: sicut iudei christum. **N**o enim nescientes enim dei filium esse occiderunt: sed habere eum tale non sustinentes sicut prophetat de illis salomon. **V**enite circumueniamus iustum quia inutilis est nobis: et operatur nobis peccata legis. **E**t hoc nascitur ut dextera peccantes difficile penitentiam agant. **E**mbesat enim vultus aliqui videri: qui semper fuerat iudex. **D**ilatatur enim philacteria sua: et magnificat fimbrias vestimentorum suorum. **P**uto et illos

tunc scribarum et phariseorum exemplo. et multi aliqua nomina hebraica angelorum confingunt et scribunt et alligant: que non intelligentibus lingua hebraica quasi metuenda videntur. **S**i ergo et nunc sunt quales illi fuerunt? quoniam persone illorum de mundo recesserunt non mores: de hominibus in temporibus exponentes de illis videmus exponere. **E**rgo sacerdotes et eorum qui ab hominibus voluit videri iusti? philacteria alligant circa collum: quidam partem aliquam euangelii scriptam. **D**ic sacerdos isiprius. **N**one cotidie euangelium in ecclesia legit? et audit ab omnibus? **C**ui ergo in auribus posita euangelica nichil prosunt? quomodo possunt circa collum suspensa saluare? **D**emde ubi est virtus euangelii? **I**n figuris litterarum? an in intellectu sensum? **S**i in figuris bene circa collum suspendis. si in intellectu ergo melius in corde posita sunt quam circa collum suspensa. **A**lii autem qui factiores se ostendere volunt: parte fimbriae aut capillorum suorum alligant et suspendunt. **O** ipse? maiore fatate in suis vestimentis ostendere volentes: quam in carpe christi? ut qui corpus eius manducatis sanatus non fuit. fimbriae eius fatate saluet? ut desperans de misericordia dei confidat in vestimento hominis. **E**t quid paulus. **P**ro dabat sudaria sua et semianicia sua ut saluaret in firmi?

Una. Anq̄ dei noticia i hoib⁹
 est. utao erat ut p̄ similitate
 homini dei potētia cognosce
 ret: nūc aut̄ ysania ē. Nam
 postqm̄ dei potēciam cognovim⁹
 m⁹? quid necessariū ē ut hoim̄
 potēciam cognoscant⁹. Nā qui
 necessariū nō habet ut deum
 ondat p̄ suā scitātē: et hoc fa
 cit. sine dubio se festinat ostē
 de nō deū. Alius aut̄ sic iter
 ptat hūc locū. Quia p̄ obser
 uacōes iquit dicit dilatat vba
 sua q̄ phylacteria? et ondat
 ip̄lo ea assidue p̄dicantes q̄
 cōservatoria salutis eoz: de q̄
 bus xpc̄ dicebat. Hinc causa
 aut̄ colūt me: docētēs doctri
 nas et mādata hoim̄. Simbri
 as aut̄ vestimētōz magnifica
 tas: dicit sup̄eminēciaz eozū
 de mādatoz magnificatas. Qu
 em̄ nimias illas et sup̄fluas
 obseruacōes iusticiāz laudat:
 q̄ eximias et valde deo placē
 tes simbrias vestimētōz suoz
 magnificat. Amat em̄ p̄mos
 reatib⁹ i cōmunijs. Hec si
 sp̄ualiter intelligant̄ edificant.
 Si vero corp̄aliter. nō solū nō
 edificat: sed adhuc magis des
 truit. Quō. Donec aliq̄ue
 eē corde iactante. audies lauda
 bile eē i vltio loco discibe. dis
 cribit post om̄s? nō solū iacta
 cā cordis nō dimittit. sed ad
 huc aliā iactaciā hūilitatis ac
 quirit: ut q̄ vult videri iustus.
 eā hūilis videat̄ ab alijs. Quā
 ti sit eū sup̄bi. qui corpe q̄dē

in nouissimo reatib⁹? cordis at
 elacione vident̄ sibi i coram re
 atib⁹. Et q̄nti sit hūiles i cor
 ni reatib⁹? et cōstia exist
 mat se i vltimo eē. Quod q̄
 deus sp̄us ē. Nō ad carnem
 loquit̄: sed ad sp̄m. Caro em̄
 sp̄ualia nō intelligit: dicente
 ap̄lo. Si q̄s sp̄ualis ē inter
 vos. cognoscit q̄ scribo vobis:
 q̄a dñi sit mādata. Si ergo
 sp̄us ad sp̄m dicit sp̄ualiter:
 nō carnalis dicit. Nō em̄ tm̄
 curit de vbi corpe hois iaceat:
 sed in qua pte mens cōsac̄ sit
 collocata. Ergo qd̄ iubet dñs
 i vltimo loco reatib⁹. nō solū
 i corpe nouissimi iaceam⁹: sed
 eā aīo. ut nouissios nos eē
 om̄ iudicem⁹. Hinc cā corpe
 se hūiliat: qui corde se prestat
 Qu nō vituperat eos qui in
 p̄mo loco reatib⁹. sed eos q̄
 amat p̄mos acubit⁹. Ad vo
 lūtate vituperacionē referes
 nō ad factū. Et saluta cōnes
 in foro. Primas saluta cōnes
 solū in tpe. sed eā i voce? nō
 solū i voce s̄ eā i corpe: nō
 solū i corpe sed eā in loco?
 id ē nō solū exigit ut prius
 illos salutem⁹: sed eā cū vo
 ce clamantes. aut̄ rabbi. Non
 solū hoc: s̄ eā capiti⁹ et in
 publico ad genua eoz nos i
 curuem⁹. Et vocati ab hoib⁹
 rabi. id ē vocati volūt. nō eē
 nome appetit. et officiu negli
 git. Quō p̄t esse mgr⁹? qui
 discipulū nō habet. Da ergo

operari et inuenies firmiter. acq̄re
discipulos et esto magister. **Vos**
aut nolite vocari tibi: ne qd
deo debet. vobis presumatis.
Nolite et alios vocari tibi: ne
diuini honore hoib⁹ deficiatis.
Unus e em magister omni: q̄ oēs
hoies naturaliter docet. **Si em**
homo hoine erudiret: om̄s
hoies disceret q̄ habent docto-
res. **Hic aut** quia nō hō docet
sed deus? multi quide docent:
pauci aut discunt. **Homo em nō**
intellam pstat hōi docedo: sed
a deo p̄stiti p̄ amonitione ex-
cet. **Doctrina aut** cotis habet
officiū. **Sicut em** cōs nō facit
ferri s̄ acuit? sic sine causa
inensatus docetur: magis
vos qui sp̄uales estis. quō vo-
catis terrenū maḡm. **Nūq̄** au-
nalis doctrina disciplina gene-
rit sp̄rituale. **Scriptū e em.**
Beatus hō que tu erudieris
dn̄e: et de lege tua docueris
eū. **Et p̄xim nolite vocare vo-**
lis sup̄ terrā: q̄ nō estis filij
terreni. **Et quo em** celestem
te p̄fessus es: ex quo patrem
tibi de celo vocasti diceb. pater
n̄r qui es i celis? et ex quo te
celestem p̄fessus es. p̄xim voca-
do dn̄e: turpe e ut iterū te pro-
fitearis terrenū p̄xim tibi voca-
do sup̄ terrā. **Ecce em** i arbore
quāuis pl̄mos ramos p̄ducit:
tū om̄i ramos una dicitur indix.
Sic et in mūdo quib⁹ hō hoies
gnet: tū vn⁹ e p̄r qui om̄s

creauit. **Nā et nos filij factes**
sum⁹ p̄xim nostror⁹? q̄ nō ab
ip̄is nati sum⁹. sed per ip̄os:
idē nō vāū vite habem⁹ ex
eis. sed transitū vite per eos
accipim⁹. **Qui aut se hūilia-**
uerit exaltabit: et qui se ex-
altat hūiliabitur. **In conuio**
hoc nuptiali. id e in hac dei
uocatione p̄mos distubitus
sibi defendebat iudei? hūiliati
aut sūt post gentes nonissi-
mi: et gentes q̄ cōtra meri-
tū suū se vocatos intelligebat
facti sūt an iudeos? quia nō
p̄ma uocatio e cōsiderada: s̄
digniosior. **Illi em** ad p̄xim
mediocri vocati sūt: isti aut
ad cenā magnā. **Illos iūta-**
tores ip̄e fuerūt: istorū aut
filius ip̄e qui erat cū conuuij.
Illos dicitur apud deū ex p̄xim
erat: istorū aut ex fide ip̄orū.
Idē alibi tangens iudeos di-
cebat. Tu aut cū vocatus fue-
ris ad nuptias. id e ad nup-
cias xpi: noli recubere i loco
priori. **Omelia. xlv.**

Ue aut vobis scribe et
pharizeei ypocrite: q̄
comeditis domos viduarū.
Verus mulierū tantus e et
molles. **Incautus quide:** quia
oīa que videt aut audit cū sa-
piencia et racione nō cōsiderat.
Mollis aut? quia facile flet
tū vel de malo ad bonū: vel
de bono ad malū. **Durib⁹ aut**
ferus caucior e et durior.

laucior quide: q̄a oīa que vi-
 det discunt ratione. Durior
 aut: q̄a nec de malo facile i-
 dinat ad bonū: vel de bono
 facile reuocat ad malū. Nam
 sequit̄ rationē. Ideo ergo duri-
 or: q̄a ratiōabilior. Hec at-
 pmissim: ut oīdam mulie-
 res incautas et faciles. **P**roterea
 ipostores sc̄itans circa mulie-
 res facile se cōstringunt: q̄a nec
 itelligē ipostitas eoz facile
 pnt mulieres cū sint incaute:
 et ad dilectionē eoz r̄ligiois
 gr̄a idinatur cū sint molles
 corde. **M**are tū pmanet vi-
 duis mulierib: p̄ duas cau-
 sas. **P**rimū q̄a virita mulier
 nec facile decipit habēs con-
 siliatore virū: deinde nec fa-
 cile de facultatib: suis aliq̄
 eis p̄stat. cū sit i potestate
 viri. **V**idue aut et facile de-
 capiūt nō habentes cōsilia-
 tore virū: et facile de rebus
 suis talib: p̄stant: cū sint
 nulli p̄tati subiecte. **P**roterea
 cū iudaycos sacerdotes can-
 fundit. xp̄ianos monet: nō
 cū viduis mulierib: aplius
 pmanē q̄ ceteris: q̄a et si
 voluntas pmanēdi mala nō
 fuit. tū suspicio ē mala. **D**e
 vobis qui deuoratis domos
 viduar: oratione longa ora-
 tes. **Q**ui auaricia vinn re-
 ligiois colore depingitis: et
 q̄ dyabolo xpi arma porta-
 tis. ut amētū iūctas dū
 pietas estimat: qui longis

orobus q̄ magnis retib: vi-
 duar facultates piscatis. **P**ri-
 mū quide p̄ eo q̄ estis iūcti:
 alterū p̄ eo q̄ figinetū as-
 sumitis sc̄itans. **P**e vobis
 scribe et pharizei ypocrite:
 qui clauditis regnū celoz. **U**lt-
 em dñs ostendit sacerdotes in-
 deoz oīa auaricie causa face:
 qui p̄ scripturis quide. xpi
 cognoscebat aduētū. **C**onside-
 rabat aut qm̄ et si xps ardi-
 tus fuisset. cōsuetudo sacri-
 ciaz offeredorū fuerat extin-
 gnēda: et sacrificiū iusticie
 valiturū: sicut de vtrisq̄ tes-
 tat̄ p̄ph̄a dicit. **A**fferite dño
 gloriā et honore: **T**ollite hos-
 tias et itroite i atria ei. **I**deo
 p̄uersa it̄p̄tacoē tū cōspec-
 tū ppli claudēbat iamā legis
 et p̄phetarū qui de aduētū xpi
 manifestissime erat locuti: ut
 a fide xpi hoīes separarent.
Timētes ne forte credito xpo:
 ipi sacrificiorū oblationibus
 fraudaret. **M**agis em̄ cupie-
 bat ut lege manētē vsū eēt
 sacrificia quib: ipi ditabant:
 nō deus: q̄ lege cessante. sa-
 crificia iusticie veniret i vsū
 quib: de: delēbat. et hoīes
 iustificabant. **R**egnū em̄ ce-
 loz dicit̄ scripture: q̄a i illis
 i scriptis ē regnū celoz. **I**anna
 eoz: n̄lecty eaz. **A**nt regnū
 ē b̄ntudo celestis: ianna ante
 ē iusticia p̄ quā itroitur ad
 eā. **C**lavicularij aut̄ sūt sacer-
 dotes: quibus traditū ē verbum

docedi et interpretandi scripturas.
Clamis est autem ubi sunt scriptu-
 rae: per quam aperit hominibus in-
 nua veritatis. **A**daptatio autem
 est interpretatio vera. **V**ide quia non
 dixit vobis quia non aperitis
 regnum celorum: sed quia clauditis.
Ergo non sunt scripturae clausae
 sed obscurae quidem: ut cum labore
 inveniatur. **M**ox dicit petrus
 in epistola sua de scripturarum obscu-
 ritate. **Q**uia non sicut voluit homi-
 nes locutus est spiritus: sed sicut
 voluit spiritus ita locutus est homo.
Ratio autem obscuritatis multi-
 plex est: tamen satisfecit causas di-
 camus duas. **P**rima: quia deus voluit
 ut alios esse doctores: alios esse
 discipulos. **S**i autem omnes ista scie-
 rent: doctor necessarius non esset:
 et non esset verum ordo confusus.
Sed ad eos quidem quos voluit
 esse doctores: sic dicit per ysaia
 loquens sacerdotes in cordibus
 populi. **A**d eos quibus autem voluit
 discendo cognoscere: sic dicit in
 cantico. **I**nterroga presbyterum tuum
 et dicit tibi: presbyteros tuos
 et annuntiabit tibi. **E**t sicut
 sacerdotes nisi omnem manifest-
 rationem in die iudicii: sicut dominus
 dicit ad ezechiel: ecce specula-
 torum te posui domus ista: si non
 dixeris in nomine domini ut a visis suis pra-
 mis discedat: ipse quidem in patris
 suis morietur: animam autem eius de
 manu tua requiram: sic et populus
 a sacerdotibus nisi didicerit et cog-
 novit veritatem: dabit rationem

in die iudicii. **S**ic enim dicit sapi-
 entia ad populum. **E**t extendebam ser-
 mones meos et non audiebatis:
 ideo in vna predicatione videbo. **S**i-
 cut enim praefamilias cellarium a
 vestiarum suum non habet exposi-
 tum tuctis: sed alios quidem habet
 in domo qui dant: alios autem
 qui accipiunt: sic et in domo dei
 alij sunt qui docent: alij qui discunt.
Deinde obscura est notitia veri-
 tatis: ne non tam utilis inveniatur
 quam correptibilis. **C**orreptibilis
 enim est: si ab illis intelligatur a quibus
 nec amat nec custodit.
Non ergo abscondita est in scrip-
 turis veritas: sed obscura.
Non ut non inveniatur ea quae quaeruntur
 ea: sed ut non videatur eam quae
 quaerere ea noluit: ut ad illorum
 quidem gloriam pertineat quae inveni-
 unt ea quae desideraverunt eam
 et quaesierunt et inveniunt: ad illorum
 autem correptionem qui non inveniunt
 eam: qui nec desideraverunt
 eam: nec quaesierunt: nec inveniunt.
Nec potest eis gratificatio
 esse correptionis ignorantia veritatis:
 quibus fuit inveniendi
 facultas: si fuisse quaerendi volun-
 tatis. **N**am si veritas salus et vi-
 ta est cognoscenda se: magis
 debet quaeri quam quaerere. **Q**uoniam
 claudere scripturas sacerdo-
 tes. **A**liud pro alio interpretan-
 tes: ut puta dicit ysaia. **I**pe
 dominus veniet et salvabit vos.
Tunc aperientur oculi caecorum:
 et aures surdorum: et lingua
 multorum diserta erit. **H**ec signa

erant aduentus xpi. **Quia** ergo
 dñs multū sanauit et surdū:
 iudei puerisā aduentione dice-
 bant. **Hic** nō erat demonia nisi
 i beelzobub pncipe demonioꝝ:
 ut auerteret pplm a fide ipi.
Aut certe claudēbat iannā ve-
 ritatis: qñ posuerūt de archi-
 ut si quis eū diceret filiū dei-
 fieret extra synagoga. **Hic**
 et nō heretici sacerdotes clau-
 dūt iannā veritatis. **Truunt**
 em̄ qm̄ si manifesta sūt veri-
 tas. eadē nō esset eoz: et ipi
 de sacerdotali dignitate. ad hū-
 litatē veniet p̄lāre p̄ anari-
 cā. **Quid** ergo. Ignoras plis
 excusabilis est. **Absit.** Si em̄
 vestimenta emere vis. **Curas**
 vni negotiatore et alterū:
 et ubi meliores vestes inuen-
 ris. et p̄do viliori illis copas:
 et nō oportet pplm arcuere
 oēs doctores et inquirere ubi
 suerit veritas venūdat. et
 ubi corrupta. **Na** om̄ confessio-
 nes cognoscē et veriore elige:
 nō ventū ē. **Dicit** em̄. **Quia**
 p̄bate: qd bonū ē tenete. **Aut**
 si p̄ valitatē aliquā. vel neces-
 sitatē mūdiale p̄ficiā volue-
 ris ad aliquē locū aut viam
 ignoras? **nūq̄** p̄t ignorāciā
 vie discedis a p̄fectione p̄po-
 sita. **Ro.** **Sed** experieris nūc
 istā viā. nūc illam? et quos
 interrogas queris: et cū inuen-
 ris rogas et p̄mittis. **Et** si ve-
 lis scripturaz ingredi veritate.
 nūc peteres orationibus? nūc q̄

vres in scripturis. nūc pulsares
 bonis opibus. nūc interroga-
 res sacerdotes? nūc istos. nūc
 illos: qui veri sūt clauicularij
 scripturaz. qui falsi. **Sed** ista
 nō fiat quia vbi dei nō credit?
 q̄a nec p̄missio bñditis ei? de-
 sideratur: nec iudiciū cōfirma-
 cōis ei? timeret. **De** vobis scribe
 et pharisei p̄pocrite? qui cir-
 cūis mare et aridā: ut facia-
 tis vni p̄selibi. **Et** cū fuerit
 factis: factis eū filiū geheme
 duplo q̄ vos estis. **Iudei** em̄
 vbiq̄q; videbat gentiles p̄posi-
 ti questione de veritate vnius
 dei. et de vanitate ydolorū: faci-
 le disputates vincebat. **Ro** em̄
 labor ē cōtra vanitatē ydolorū
 p̄ manifestacione vni dei dicit
 veritate: cū ille qui dicit magis
 adiūnet ab ea. q̄ adimnat ea.
Tame corrigebat eū forte. sed
 nō p̄ glām dei. ut additis cul-
 toribus honoraret: neq; p̄t
 miam valentes eū saluare que
 docebat? sed aut p̄ anariciā
 ut additis i synagoga iudeis
 factioꝝ adderetur oblatio:
 aut p̄ vanā glāz. ut hoc ipi
 viderant? gentiles potuisse cor-
 rigē. sicut et nūc faciūt here-
 tici sacerdotes? a p̄missionib;
 corripuit. a minis terrent
 nō p̄ glām dei. neq; p̄ igno-
 riciam hom̄ dolentes. sed a
 p̄ anariciā. a vanā gloria.
 ut viderant? aliq̄s potuisse cor-
 rigē. **Alioq̄n.** q̄ p̄pter deū ali-
 que vult corrigere. aut p̄ va-
 nitatē: et ipis actib; doctis

audit. Qui enim ipse in salute
 conuersat: cognosce quoniam erra-
 te pro deum corrigere uult. Si autem
 ipse in malis uersat: quomodo alie-
 rum pro deum corrigere ualet ad bo-
 num. Nunquam magis misericors
 potest aliquis alteri esse quam sibi.
 Et ut qui seipsum incipit in qui-
 bus peccatorum: quomodo aliterum de pec-
 catis uult eripere. Facitis enim
 filium gehene duplo quam uos estis.
 Et qui forte sub cultura ydo-
 loz constitutus. uel pro alios homines
 iustitiam seruabat: factus sub
 deo maloz iniquoz puocatus
 exemplo fit peyor iniquo: et
 sic impietas discipulorum impu-
 tat iniquis. Aut sic. Omnis gen-
 tilis in simplo est filius gehene:
 quia ydolorum est cultor. Item iudei
 in simplo erant filii gehene:
 quia non credebant in christo. Qui-
 cumque ergo ex gentibus adiuuge-
 bant iudeis. non solum non iusti-
 ficabant: nec enim iustificabat
 aliquis nisi per fidem. ^{christi} magis post
 aduentum ipsi? sed adhuc istine-
 bant exemplo scribarum et
 phariseorum discredere christo: et
 blasphemare eum quemadmodum
 et illi. Et sic fiebat aliquis du-
 plo filius gehene. Hinc quia
 ydolorum fuerat cultor: deinde
 quia factus fuerat filius blasphemator
 et interfecto. Sic et
 nunc qui heret ad hereses. du-
 plo fit filius gehene? primo
 quidem quia ueritate quam tenebat
 reliquit: deinde quia factus est
 aduersarius ueritatis. Qui enim

in erroribus natus est et in erroribus
 huius permanet. in simplo est filius
 gehene? qui autem natus est in
 ueritate. et pro aliqua causa
 mundiale ad perfidia migrat:
 duplo fit filius gehene. De uo-
 bis duces ceci: qui dicitis.
Quicumque intrauit per templum
nihil est: qui autem intrauerit
per antrum templi. debet. Templum
 enim uel altare ad gloriam dei per-
 tinet. et ad hominum spiritualium
 salutem: antrum autem quod est in tem-
 plo uel domum quod est super altare
 ad gloriam quidem dei pertinet et
 ipsa: tamen antrum uel domum magis
 ad delectationem hominum. et ad
 utilitatem sacerdotum offertur
 super altare. Iudei ergo antrum
 quo ipsi delectabantur. et dona
 quibus ipsi pascebantur sanctio-
 ra esse dicebant quam ipsum templum
 et altare: ut homines impietates
 fieret ad offerenda dona: quam
 ad pacem fundendas in templo. a
 iusticiis faciendas. Quia enim
 et nunc christiani sic insipienter
 intelligunt. Ecce enim si aliqua
 fuerit causa: modicum uidetur
 facere qui iurat per deum. Qui autem
 iurat per euangelium: magis ali-
 quod fecisse uidetur. Quibus sicut
 dicitur est huius stultis. Scrip-
 ture pro deum scripte sunt: non
 deus pro scripturas. Maior
 est ergo deus qui sanctificat euange-
 lium: quam euangelium quod sanctificat
 ab eo. De uobis scriber pharisei

ypocrite. qui decimas mentis
et aneti et cimini: et re-
liquis q̄ quora sūt leges
iudiciū et iudiciū et fidem.
 Quam scribarū et phariseorū
 ad quas loq̄bat. q̄da quidē
 erat sacerdotēs. quidā autē po-
 pulares. nō ē iōgnū ut du-
 plicē hui⁹ loci faciam⁹ tradi-
 cōne: ut una quidē ptineat
 ad pplares q̄ decimas dat.
 altera autē ad sacerdotēs qui de-
 cimas accipiūt. Item ipse ser-
 mo dubius ē. que dicit. **Ve**
 vobis q̄ decimatis. **Ita** et qui
 accipit decimas itē decimare
 dicit: et qui dat. **Caribe** ergo
 et pharisei minox oleū de-
 cimas dabat: ut p̄ hoc vide-
 res eos doceret oēs. **Putas**
 quō om̄i rerū suarū decimas
 offerre nō p̄mitte nititur:
 ut eā corruptibilū oleū de-
 cimas dare nō negligūt. **Pu-**
 tas quō scdm̄ oīa p̄cepta vitā
 eorū ē cōsumata. **ut ne** i mo-
 diis hīs negligē cōquiescat
 qd̄ nō erat verū. **Ita** minox
 quidē rerū decimas offerebat:
 ostēdēde religiōis grā. **In** iudi-
 cijs autē erat iūsti t̄i s̄ribus
 sine mīa: i veritate iārduli.
 Quā silāces eorū arguens
 dñs. dicit et adiugit. **Ypocrite:**
liquēs culicē: camelū autem
glutientes. Quā a modicijs
 quidē delictis se abstinebat.
 q̄ fieri solent ex decimis nō
 oblatijs: magna autē mala ala-

terer cōmittebat: qualia sūt
 iūsti iudiciū iudicare. **Ita** p̄ri-
 mos oīm̄ exere: i deū iārdū
 tū ēē. **In** tā autē scribarū et
 phariseorū illoz cadūt mltā
 et nūc. qui vident quidē ec-
 clesias honorāre. p̄p̄es cōso-
 lari: i iudicio autē sedētes. a
 scdm̄ p̄sonarū acceptōne iudi-
 cat: aut scdm̄ dñm̄ mīnēz:
 inter seipos lites cotidianas
 excent et odia. sine fine p̄po-
 nētēs avariciā caritati semp.
In fide autē semp̄ ifirmi sūt:
 inter xp̄ianos et hereticos nul-
 lā dñm̄ arbitrant. **Sicut** et
 mētrix mulier adulterū id
 ipm̄ putat et virū. **Et** ipi q̄
 ypocrite sūt et culicē liquāt.
 modiciū repellentes p̄am̄. et
 camelū glutūt: maxima et
 pessima cōmittentes. **Huc**
 veniam⁹ ad sacerdotēs. **Scim⁹**
 q̄a seruare iusticiā. et facere
 misericordiā. et habere fidē
 p̄ glām̄ suā deus mādanit:
 decimas autē offerre p̄ utilitā-
 tē sacerdotū: ut sacerdotēs q̄
 de p̄lo i sp̄ialibus obsequā-
 tur. ppli autē i carnalib⁹ sacer-
 dotib⁹ submiserent. **Sacerdotēs**
 ergo auaricia pleni. si quis de
 p̄lo decimas nō obtulisset.
 ita eū corripiebat q̄ magnū
 timent feasset: q̄a decimā ali-
 cui⁹ rei ul mīme obtulisset.
Si quis autē in p̄lo a pecca-
 bat. a alterū ledebat. a aliqd̄
 tale faciebat. nemo curabat.

corripe eum: quia nulla culpa fecisset qui in deum peccabat. De suo quidem lucro sollicitus agebat: de gloria autem dei et salute hominum negligebat. Ideo dicit eis. **De vobis** qui decimas eorum rerum minimas erigitis a populo: et misericordiam et iustitiam non faciente populum non ammonetis. **Hic enim et modo fit.** Ecce enim episcopus si debitum honoris non accepit a presbitero. a presbitero a diacono. a diacono a laico. irascitur: turbatur. **Si autem videtur a episcopo presbiterum. a presbitero diaconum circa ecclesie obsequium non permanere. a aliis peccantes in deum: neque irascitur eis neque curat:** quia omnes quidem de honore solliciti sunt. de honore autem dei nullus. **Et porcos quidem suas secundum dignitates suas vigilanter aspiciunt et defendunt: et secundum dignitatem suam circa impedere circa obsequium ecclesie non attendunt.** **Si populus decimas non obtulit murmurat omnes:** et si peccantem populum viderint nemo inuincit contra eos. **Quoniam copiosius in tribus hijs completus est: et codices hominum et quae necessaria sunt hominibus ad salutem.** Omnes enim homines a iudicibus sunt sive spirituales sive mundiales: a sub iudicibus sunt. **Et omnibus generaliter tam iudicibus quam hijs qui iudicant duas haec necessaria sunt ad salutem: scilicet deus vera. et opera bona.** **Dicitur**

ergo iudicium. tetigit eos qui iudicant: sive mundiales iudices qui possunt mundo. sive spirituales qui possident ecclesias: ut iustum iudicium iudicet. **Hec est enim prima iusticia eorum:** ut si vere aut iudices mundiales loquuntur iustitiam. aut iudices spirituales si vere loquuntur iustitiam in ecclesia: per hoc ostendit si iustum iudicium iudicauerit. dicitur propheta. **Si vere utique iustitiam loquimini: iuste iudicate filij hominum.** **Si autem non iudicauerit iustum iudicium. in veritate non loquitur iustitiam: sed in labijs tantum.** **Dicitur autem fides: ammonet omnes in fide vinee dei.** **Dicens vero murmur: conuersatione bona omnibus predicauit.** **Item in abstinentia a malis. sive in opere bonorum verum. misericordiam conseruat.** **Item et non facere homini quod patitur non vult. et facere quod sibi vult fieri: utriusque misericordia est.** **Ducet ceci liquantes calicem: camelum autem glutientes.** **Omnis sacerdos qui pro non oblatas populi decimas curat. et delinqueret populum videntes tacet: docet populum suo exemplo liquere calicem et camelum glutire: id est a modico quidem pretio se abstinere. maiora autem committere.** **De vobis scribe et pharisei hypocrite: qui emundatis quod foris est calicis et parapsidis.** **Item in specie calicis et parapsidis homines dicit: manifestum**

e ex eo qd addidit dices. **Ab**
 intus enim estis pleni rapina
 et iniquitate. **Iudei** enim quoci
 ensuq; ingressuri erant i tem
 plu. a sacrificia oblaturi per
 dies festos. seipos et vestime
 ta sua et utensilia lauabat?
 et a patris nemo seipm purga
 bat: cu deus neq; corpus mu
 diau laudet. neq; sordes cōdep
 net. **Hanc** tu q; deus odit sor
 des corpis. et veru. et vasoz.
Si ergo rem sordes odit: q; vilis
 aut no nec e ut ipso vsu sordi
 dant. quātomagis sordes con
 sacre deus odit: quā si volum?
 fernam? **Pro** ergo vasa lana
 da sut aquis: sed q; sacre pab?
Pharisee ecce? munda pns qd
 intus e cathas et parapsidis:
 vt fiat id qd foris e mundu.
Pro ergo sensibilis e tabinus:
 ab intus mundatis ante deu.
Si aut peccant. et si toto pe
 lago. et si cūctis fluminib; se
 lauent: sordidus et miser est
 an deu. **De** vobis scribe: qui si
 miles estis sepulchris dealbatis
Mento iustoz corpa templa
 dicūt: qā aīa iusti i corpore
 dnāt et regnat q; de i tepla.
Vel certe. qā ipse deus i corpori
 bus habitat iustis. **Corpora**
 aut peccoz sepulchra dicūtur
 mortuoz: qā aīa mortua e i
 corpe peccoz. **Rec** em vives
 putanda e. q; nichil viuū aut
 spūale agit i corpe: ^{quia} mors
 ipa i corporib; habitat peccoz.
Sicut ergo sepulchru qd in qui
 dem clausū e pulchru videtur

a foris? si vero sint apti homi
 le e: sic et sctiores bonoz q;
 diu quidē no cognoscuntur lau
 dabiles sut. cū aut cogniti
 fuerūt. inueniūt abhorabiliorez.
Dic ypocrita. **Si** bonū e ee
 bonū? ut quid no vis ee qd
 no vis appere. **Si** vero malū
 e ee malū? ut qd vis ee qd
 no vis appere. **Ita** qd turpe
 e appere: turpius e ee. **Quo**
 aut formosū e appere: formo
 sius e ee. **Ergo** aut esto qd
 appares: a appare q; es. **Quā**
 manifestū malū a sapientib;
 no reprehendit? dū ista est
 mat. **De** vobis scribe et pha
 rizee ypocrite: qui edificatis
 sepulchra prophetaz: et ornatis
 monumenta iustoz. **De** bonū
 qd fit p deu: i oibus rebus
 eq;liter obseruat. **Vbi** aut no
 i oibus rebus equalit; obser
 uat. bonū illud p hoies fit:
 sicut res ipa pns demonstrat.
Ere em qui martiria edifi
 cant. cathas ornāt: bonū op;
 faciē vident. **sed** siquidē et
 alia iusticia di no custodiūt.
 si de bonis eoz paupes nūq;
 gaudet. si alioz bona faciūt
 sua. a p violentia. a p fraude.
 q; tā insensatis e ut no itelli
 gat qā no ad glām dei faciūt
 edificia illa. sed p estimatio
 nē humana. **Et** iuste edificāt
 martiria: vbi paupes violen
 cia passi ab eis. cont; eos ite
 pellat. **Pro** em gaudet mres
 qū ex illis peccatis honorant:

in quibus pauperes plorant.
Qualis est illa iusticia, un-
 nerare mortuos et expolia-
 re viuentes. De sanguine mise-
 ricordiam tollere et deo offerre. **Illud**
 non est deo offerre, sed velle vio-
 lencie sue sciam facere deum: ut
 cum sibi oblata pecunia de peccato
 libenter accepit, consentiat in
 peccato. **Hic** domum dei edificare.
Da fidelibus et pauperibus unum
 vinum: et edificasti conabilem
 domum dei. **In** edificijs enim homi-
 nes habitant: deus autem in homi-
 nibus sacris. **Quales** ergo illi sunt
 qui homines expoliant et edificia
 martirum faciunt. **Habitatores**
 hominum exponunt et habitatio-
 nes dei exturbant. **Iam** ergo
 ex antiquis temporibus mos iste in
 hominibus habebat. **Dicebat**
 enim apud se. **Si** bene fecerim
 pauperibus? quis illud videt?
Et si vident non multi vident?
 et si multi viderint: pro tempore videt.
Transit enim tempus: et transit
 cum tempore benefacti memoria. **None**
 ergo melius edificia facimus
 que homines aspiciunt non solum
 in hoc tempore: sed etiam in posterum?
Na quam diu edificium permanet:
 tam diu edificantis memoria
 nominatur. **Quis** insipiens homo quid
 tibi prodest post mortem ista me-
 moria? si ubi es extorqueris.
 et ubi non es lauderis. **Ergo**
 dum castigat iudeos dominus: et pro-
 uos docet. **Quoniam** si iuxta alia
 bona edificia sancti fecerit homo:

aditamentum est bonis. **Si** autem
 sine alijs opibus: passio est
 glorie secularis. **De** vobis se-
 ribe et pharisei hypocrite!
 qui edificatis sepulchra
 prophetarum: et ornatis monu-
 menta iustorum. **Qui** considerat
 consequentiam. **tunc** phariseorum
 et non intelligit? quia non solum
 illis dicit phariseis: sed et
 omnibus postmodum nascituris.
Na si ad illos solos dixisset:
 hec dicit fuisse tamen non etiam
 scripta. **Na** autem et dicitur sunt
 et scripta sunt: dicta videlicet
 pro illis. scripta autem pro istis.
Na et si presbiteros iudeorum mor-
 tui sunt: tamen filij eorum viuunt
 et prophetas quod est et martires
 colunt. **filios** autem phariseorum et
 martirum persecuntur. **Mortuo**
 tamen sanctorum cultores: et viuorum
 persecutores. **Si** non trinitatem
 eiusdem substance consistens mar-
 tires passi sunt: que eos quasi
 sanctos colunt. qui unum genitum
 et unum genitum. et unum spiritum
 crediderunt. **Si** autem martires
 colunt quasi qui veram confessi sunt
 fide? que persecuntur eos qui
 fide prophetarum et martirum pro-
 fitentur. **Pharisei** ergo heretici
 sunt: qui veram fidei presbiteri sunt.
Pharisei enim presbiteri intelligunt.
Ipsi sunt qui martiria edificat
 prophetarum et martirum noniam
 coram colunt et precepta blasphemant.

mat: memoria honorat. et
 fide correptus. **Et dicitur. Si**
 fuisset in diebus primis nostrorum:
 non fuisset socius eorum in san-
 guine prophetarum. **Semp** iudei
 preteritorum sanctorum cultores fuerunt.
 magis autem persecutores? mi-
 mici viuentium: et amici mor-
 tuorum. **Non** enim sustinentes iace-
 pacos prophetarum suorum: perseque-
 bantur eos et occidebant. **Non**
 volentibus male viuere. semp
 contraria videtur esse correptio:
 dicente salomone. **Argue** sa-
 pientem. et amabit te: insipien-
 tem. et adiciet odisse te. **Postea**
 autem nascetes filii. intelligebat
 culpas primis suorum? et ideo quasi
 de morte innocentium prophetarum
 dolentes. edificabant memoria
 eorum: et ipsi tamen filii persequebantur
 et interficiebant suos prophetas
 iacpantes eos pro peccato? quia
 alter alterius culpa cito intelli-
 git: sua autem difficile. **Quia**
 homo in causa alterius tranquillu-
 car habet: in sua autem turbatur.
Turbatio autem cordis. non per-
 mittit hominem considerare quod
 bonum est. **Sic** ergo pro singulis
 gratias iudei colebat illos
 qui sancti: quos pres eorum qui ma-
 los occiderant. **Hoc** autem fiebat:
 non ut vnaquaque gratia sua in-
 nocentiam ostenderet: sed ut iuxta
 se domesticos filiorum iudicio
 condempnaret. **Nullis** enim potest
 estimare innocentibus? qui a filiis

suis qui rei dantur. **Sic**
 et iudei qui fuerat in tempore christi propheta-
 tas quidem colebat: et deum perse-
 quebat. **Seuos** honorabat:
 et deum correptebat. **Naturale**
 consuetudine omnium malorum hominum
 christus exponit. **Non** iudei corru-
 ptur? sed pene in omnibus hominibus
 malum inuenit ut alios quidem
 culpet errantes: et ipsi in eosde-
 m curant errores. **Ece** si tu audi-
 as aliquem de antiquis episcopis quod
 ille nescio quos sic peccante po-
 pulum libere iacpabat? sic pro
 sonas diuinitu non aspiciabat:
 sed vnicuique vnde dicebat. statim
 collaudas eum et benificas. et
 dicas quod talis debet in populo
 esse doctor? et si audias quod
 aliquis exiit iacpans et se-
 ar illi iniuria: vituperas dicas.
Quare ille non sustinuit iac-
 pante. **Ego** si eum. et me
 aliquis pro mea culpa corripet:
 non solum non irascetur. sed ma-
 gis gaudere. **Sicut** autem fami-
 lia sine flagello non regitur:
 sic et populus sine iacpationibus
 non gubernatur. **Ece** si quis de
 tuis doctoribus voluerit te iac-
 pante pro tui peccati? a die tibi
 quod verum est: statim irasceris
 et blasphemias. **Sic** et iudei
 suos quod prophetas non sustinebat:
 antiquos autem qui sancti colebat.
Non ergo ille est bonus qui malum
 reprehendit pro et bonum laudat:
 sed reprehensus in malo. bono

aucto suscipit reprehensione. In
 alterius tamen facile possumus
 oes indices esse. Ille autem de
 bono et iustus et sapiens est:
 qui sibi ipse iudex fieri potest. **S**
 audieris aliquem blasphemante
 antiquos doctores: proba illum
 qualis est circa suos doctores.
Si enim illos sustinet et hono-
 rat cum quibus vivit: sine du-
 bio et illos honoraturus fuis-
 set si cum illis vixisset. **N**am ois
 correptio filii est a terribi tepta-
 cionibus. **S**icut ergo ois tepta-
 cionem fideles quidem edificat ma-
 gis. infideles amplius destruit.
 sic et ois irrepacem discipline
 religiosum hominem et timentem
 meliorem facit: irreligiosum
 autem et malum conturbat et ad-
 ducit ut ne compellat. **S**icut ergo
 vas figuli igne probatur: sic bo-
 norum cor irrepacem cognoscit.
Et dicitur. **S**i in diebus pueri
 nostrorum fuisset: socii eorum
 non fuisset in sanguine prophetarum.
Non quia iudei specialiter a omni-
 talia loquebantur: sed quia talia
 cogitabant et faciebant: cogita-
 tiones suis hinc loquebantur et factis.
Quia enim colebant filii quos pa-
 tres occiderant: condempnare vi-
 debant homicidia patrum suorum:
 et se ab aliorum consorcio sepa-
 rare. **S**ic et heretici qui colunt
 prophetas. apostolos et viros qui a
 patribus eorum id est a iudeis vel

a gentilibus persecutione passi-
 sunt et occisi: quod punire videtur
 acta fuerunt suorum patrum id est iu-
 deorum et gentilium et dicitur quia
 si fuisset in diebus illorum: non
 fuisset socii eorum in sanguine
 prophetarum et apostolorum et martirum.
Itaque testimonium redditis vo-
 bis: quia filii estis eorum qui oc-
 ciderunt prophetas. **N**aturale re-
 gula dicitur. **Q**uia non potest fieri ut
 de bonis partibus mali nascatur.
 a de malis boni: sed quales
 fuerint patres. tales erunt et nati.
Quid sit arbor in fructu cog-
 nostitur: et per arborem fructus de-
 monstratur. **S**ic et patres cog-
 nostuntur in filiis: et filii per pa-
 tres. **N**one hoc ante christum
 propheta predicavit: quoniam deus in gratia
 ne iusta est. **I**te gratia iudicium
 benedicitur. **E**rgo testimonia de
 filiis: mores patrum. **Q**uid si pater
 fuerit bonus et mater fuerit mala?
 an mater fuerit bona et pater malus:
 iterum filii patrem sequuntur: iterum
 materem? iterum omnes filii pa-
 trem sequuntur: iterum omnes ma-
 trem. **T**amen frequenter est ut
 patrem nati sequantur. **S**i autem
 ambo fuerint aequales: aliquando
 fit ut de bonis parentibus mali
 exeat filii: a de malis boni-
 sed raro. **E**re regula est humane
 nature. ut ois homo nascatur
 duos oculos habens et quos
 digitos: aliquando tamen ut manifestent
 opera dei. nascitur homo a se

dignos habes. a oculos no
 habes. sicut i euangelio scriptu
 e. Sicut ergo est regula nate
 mo enenit ut deformis nasci
 tur. sic est regula nature ta
 w pcedit ut dissilis nascatur
 filius putib? suis. In itaq; ui
 uenit qm uxor ducit uis. a
 puella nuptiu tradit? uoli q
 vere dicit s bñ moxigerata.
 qm mores boni diuicias semp
 acqrit. Diuicie aut nupq; mo
 res fecerut? et gloriosior est
 paupitas fidelu: q diuicie pec
 catoz. Noli querere spem: quia
 scriptu e. Sicut i aures auree
 i naribus porci: ita mulieris
 male morate spes. Fuita in
 specie metrices placet: i mori
 bus aut matrone. Si aut re
 quiris q naturu habes nro
 ne mores indise? cōsidera q
 les pentes habet: et sine la
 bore cognouisti de illa. Si q
 ambo fuerit boni: fiducialit
 pone pede in domo illius. Si
 aut ambo fuerit mali: fuge
 familia illa. Crede em testimo
 niu xpi qm uerū e: et nō me
 titur. Si aut dissiles fuerint
 parentes? dubiu habes enetu
 quo nauta q i mare tradidit
 animā suā: nescies peat a eu
 dat. Aut ita. Nō qui a de ius
 no pentib? iusti nascūt: aut
 de aliquis iqui scdm ea que
 diuina. Sed si pentib? iustis
 iusti nascūt? per hoc ipm qd
 siles sūt putibus suis: sibi ipi
 testimoniū phibet qm filij sūt

eoz. Si aut de iustis nq; nas
 cūt: p hoc ipm q dissimiles
 sūt putib? suis: phibet tes
 timoniū sibi qm iā nō sūt
 filij eoz. Econt si de iustis
 parentib? iqui nascūt: sicut
 homicide iudei de homicidis
 iudeis. de quib? pns sermo
 loquit? i p hoc ipm qd siles
 sūt putib? suis iquis: sibi
 ipi testimoniū phibet qm
 filij sūt eoz. Si aut de iustis
 iusti nascūt: sibi ipi testimo
 niū phibet p hoc ipm qd dis
 similes sūt putib? suis. quia
 nō sūt filij eoz. Scdm hec
 ergo et heretici sibi testimo
 niū dant qm filij sūt iudeoz
 atq; gētilū qui psecuti sūt
 pphas et aplos et mres? qm
 quide ipi opa facientes ier
 xpianos: que fecerūt iudei
 atq; gētiles i pphas. aplos
 et mres. Nūq; pphē a apli
 a mres psequētes? uolebat
 aliquē fieri sūm. Nūq; terro
 rib? carnalib? a pmissioib?
 mūdialib? aliquē crede sua
 debāt. Nec em e fides q ex
 nātitate timoris pcedit: aut
 desiderio muneris aliau? ter
 ueni. Sed bñ docentes et me
 lius uiuētes. ut et uerbis do
 ceant et factis? nō misericor
 dias pponēbat carnales: s
 futurā dei iudiciū exponēbat.
 Nec mūdialia bō: s regna
 celestia hoībus pmittebat.

Si h^o faciunt hereticis: v^e filij
 sunt prophetarum et apostolorum et marti-
 rum. quia ita fecerunt. Si autem
 alios persequuntur: alios terrent:
 alijs permittunt: aliorum bono dicitur
 piunt: alijs autem donant: sine
 dubio ipsi de se testimonium
 dant quia filij non sunt prophetarum
 et apostolorum et martirum. **Et vos
 implete mensuram patrum vestrorum.**
 Prophetarum illis venturorum: ut que
 admodum patres eorum interfecerunt
 prophetas: sic et interficerent ipsum
 et apostolos: et multos ceteros sanctos.
 Non iubet illos ut faciant quod
 facturi non erant nisi iussisset:
 sed ostendit eis quia sciebat quod
 venturi facturi. Ut puta si contra
 aliquem litiges aduersarium: qui
 aliquid cogitat contra te: dicitis
 illi: **Fac mihi quod es factururus.**
 non iubes illum ut faciat: sed
 ostendis intelligere quod cogitat fa-
 cere. Sic et dominus ad iudam di-
 cebat. **Quid facis: fac ceteris.**
 Et quoniam bene dicitur implete:
 et nunc semper implete. **Matru
 ad veritatem excesserunt men-
 suram patrum suorum.** Illi enim homines
 occiderunt: ipsi deum crucifixerunt.
Illi misericordes: ipsi regere. Sed quia
 voluntate sua descendit in mor-
 tem: non imputat illis sine mor-
 tis partem: sicut et in cruce pe-
 tebat. **De remitte illis:** quia
 nesciunt quod faciunt. Imputat
 autem illis apostolorum morte cetero-
 rumque sanctorum: qui volentes oc-

cisi sunt. **Idem dicit. Implete et
 nunc semper implete.** Ita benigni
 et iusti iudicis est suas iniurias
 contempnere: et aliorum iniurias
 vindicare. **Qui autem suas vin-
 dicat quis iuste vindicet: nu-
 quid tu iudex iustus esse putat?**
Consequenter hereticus dicit h^o.
**Quoniam enim vides hereticos tres
 per omnem ecclesiam dicentes eiusdem
 substantie: eiusdem auctoritatis.
 sine principio omnibus nos in ali-
 quoniam partem distantes a se: non
 miraris. Impleant enim mensuram
 patrum suorum gentilium: quoniam et illi
 sibi multos deos coluerunt.** **Quoniam
 vides eos tres unum dicentes.
 et si ipsum esse deum patrem: et ipsum
 deum filium: et ipsum deum spiritum sanctum:
 non miraris: iudeorum enim patrum
 impleant mensuram.** **Sic enim et illi
 semper unum deum colebant: filium
 non confitentes deum post patrem.**
**Quoniam vides eos dicentes quia filij
 de ipsa patris substantia processerunt: sicut
 et omnis filius corporalis de cor-
 pore patris: actu carnaliter im-
 plentes spiritum impassibilem et in-
 deflexibilem: cognosce quia
 impleant mensuram patrum suorum
 gentilium.** **Illi enim tales deos co-
 lebant qui secundum carnem generabatur:
 et generabatur.** **Quoniam videris eos
 dicentes purum hominem crucifixum
 et anima et corpore non deum in cor-
 pore solo: scito quoniam impleant
 mensuram iudeorum patrum suorum.**
**Ita et illi hominem se crucifixum
 dicebat ad apostolos. Ceterum enim
 implestis ipsorum doctrinam vram:**

et vltus introduce sup nos
 sanguine hu⁹ hois. **S**i em
 ho p⁹ e passus: dimitto
 q^a vos mors hois no dei ser-
 uauit. **S**z dico. Iudei tale pec-
 catu fecerut: quale facit qⁱ
 homine occidit no deu. **A**n
 vides eos psequetes et facien-
 tes oia que dixim⁹ no mire-
 ris: implent em mesuram
 iudeoz et gentiliu p⁹ suoz.
Serpentes genimina vipe-
 raz: quo fugietis a iudicio
 gehene. **S**icut em serpentes
 p⁹ oibus malib⁹ astuciores
 sut: et astucia eoz no est i
 bono sed i malo: hoc em sp⁹
 aspiciunt quo aliqui mordent:
 et ai momorderit quo se oc-
 cident: sic et oes p⁹ocrite
 astuciores sut: ceteris hoib⁹
 simplicat⁹ viuetes: sed i astu-
 cia sua cogitit quo aliqui
 ledant. et ai leseut ita sim-
 pliciter abulat qⁱ qⁱ nemini
 nocuerit. **G**enimina vipraz.
Superi⁹ dixim⁹ de iudeis quo
 p⁹ singulas gradues inuicem
 sua facta co⁹depuabat: et sp⁹
 p⁹res reprehendebant⁹ a filiis
 suis. **I**te filij reprehendebant⁹
 a filiis suis. **I**deo ergo eos vi-
 pere filau: qm⁹ talis e vipe-
 raz natura qm⁹ co⁹eperut
 i utero matris: nati eoz tu p⁹
 uteru matris eb sic procedunt.
Ite ipi nati qm⁹ conceperunt
 sic p⁹ant⁹ a sua fetura. **S**i-
 cut ergo vipere semp paren-

tes comedunt. et comedunt a pul-
 lis suis: sic et iudei semp pa-
 tres co⁹depuat: et co⁹depuat⁹
 a filiis suis. **Q**uo fugietis a
 iudicio gehene. **N**uq⁹ sepul-
 chra s⁹z edificates: an po-
 tuis a malicia corda v⁹ra mu-
 dantes. **N**uq⁹ sic iudicat de⁹?
 quo iudicat ho. **N**o ho⁹em
 iudicat in ope: deus aut i cor-
 de. **S**ine e aut ista iusticia.
 sc⁹ col⁹: et co⁹epne scitate.
Dom⁹ g⁹us pietatis e scitate
 diligere: deinde sc⁹: quia no
 sc⁹ an scitate fuerit. sed sanc-
 titis ante sc⁹. **S**ine ca ergo
 iustos honorat: qⁱ iusticia sper-
 nit. **Q**uo fugietis. **N**uq⁹ li-
 berabit vos sa, quoz monu-
 meta ornatis. **I**te pnt sancti
 amici ee illoz quib⁹ de⁹ i⁹mi-
 cus e. **N**uq⁹ p⁹ placata esse
 familia. dno ad⁹sante. **Q**uo
 fugietis. **A**n forsitam nome
 vacui vos liberabit. **Q**uia
 videmini ee p⁹ls dei. **Q**uid p⁹
 dest meretrici si nome habeat
 caste. **S**ic nichil p⁹dest p⁹adri:
 si seruis dei dicatur. **N**e p⁹te-
 tis qa melior e xpian⁹ impie
 agens qm⁹ impius. **D**eniq⁹
 qui peyor e tibi. **T**imicus ap-
 tus: an qui fingit se amicu
 et e timicus. **P**uto qⁱ melior
 e timicus ap⁹tus: qⁱ amicus
 falsus. **S**ic et apud deu odibi-
 lior e qui seruu se dei dicit:
 et madata dyaboli facit. **S**er-
 pentes genimina viperaz:
 quo fugietis a iudicio gehene.
Serpentes em sut et om⁹ he-

veria prudentes i malu: et stulti
 in bonu. Et sicut serpentes va-
 rij sut i corpe suo: sic heretici
 varij sut i errorib? suis: et mul-
 tiplices i malignitate. Qui de-
 posterunt ymaginē dei que e-
 i iusticia et salute veritatis?
 et suscipientes ymaginē serpe-
 tis q̄ est i malicia et scemate
 veritatis: facti sut serpentes filij
 serpentis illi? ad que dñs in pso-
 na dyaboli et ecclie dicit. Ecce
 pono inimicia iter te et millie-
 re: et inter semen tuū et seme-
 illius. Sup ventre tuū et sup
 pectus tuū repes: et tū mā-
 ducabis oibus dieb? tuis. **Et**
 qua suam dñi: int? hereticos
 et xpianos nō p̄t par ee. Si
 ergo filios ecclie nō psequūt?
 heretici nec adūsantur: et ipsi
 filij sut ecclie. Si aut psequū-
 tur? seme sut serpentis illi?
 aut? semen inimicia? eret ad
 usus seme ecclie. **Pa** et ipsi q̄
 genuina sut serpentis. sicut
 sicut et ille sup ventre suū. et
 sup pectus suū repuit? qm q̄
 q̄ faciūt p̄t? ventre suū faci-
 ut: et p̄t? vana glaz pecto-
 ris suū. **Terra** aut comedūt?
 qm nemine lucant? et captūt
 i pfidia sua n̄ illos q̄ in terra
 sut: id ē carnales hoies. **Spūa**
 les aut viros seductio nō con-
 sumit. **Manducare** eā ē lucra-
 ri ul? acipere: sine ad vitā sine
 ad mortē. **Nō** solū aut serpe-
 tes sut sed et vipe? q̄a ut vi-
 pere r̄pentes viscera multū
 nastatur: sic et auctores here-

su r̄pentes m̄ris fide ecclie
 p̄esserūt ad p̄ncipatū. **Quo**
 fugietis a iudicio gehēne?
Sathas iudicatis nō ecclie
 apice veritatis fide tenetes?
 scripturas legētes. nō scrip-
 turis ardentes: p̄phetas et
 aplōs. m̄tires nōnantes.
 nō opa martiri ymitates?
 nec cōfessiones eoz sequētes:
 nec audistis eū qui dicit.
Nō om̄s qui dicit in dñe
 dñe iheribūt i regnū celoz:
 s̄ qui faciūt voluntate p̄ris
 mei. **Sicut** eū om̄s q̄ deū
 vocat. dñi nō sut: sed qui
 faciūt voluntate dñi? sic nō
 om̄s q̄ in locis suis p̄dicant
 p̄phas et m̄tires. iā p̄ hoc
 sut cultores eoz. **Sz** q̄ opa
 eoz ymitant? et fidem se-
 quūt? **Ideo Omelia. xlvj.**
Ecce ego mitto ad vos
 p̄phetas et sapientes
 et scribas: et ex eis occidetis
 et. **P̄phetas** et sapientes. et
 scribas. aplōs dicit. **Phete**
 em̄ erat: q̄ p̄phetico spiritu
 erat repleti. **Sapientes** aut
 corde erat? sicut p̄pheta dicit
 de eis: et eruditos corde in
 sapia. **Scribe** aut: quia de
 thesauro suo noua et vete-
 ra p̄ferēbat. **Sz** p̄mū videri
 m̄ q̄ cū sit. **Ideo** ecce ego
 mitto ad vos. **Super** id
 erat. **De** vobis scribe et pha-
 rizei et ypocrite q̄ edificat

tis sepulchra prophetarum et or-
 natibus monumenta iustorum et
 dicitis? Si in diebus patrum nos-
 trorum fuissetis. non essemus
 socii eorum in sanguine prophetarum:
 volentes vos coram hominibus
 iustificare. quod secundum visionem
 operum iudicatis. et non coram
 deo qui corda cognoscit: quod est
 hypocritarum. Dicit ihesus tunc
 his iudeorum: et principibus sacer-
 dotum. Ergo ego mitto ad vos
prophetas et sapientes et scri-
bas: et ex ipsis occiditis et
crucifigitis: et persecimini
de civitate in civitate. Et me-
 sura homicidarum periturorum
 non bene plena impletis. pe-
 iora facturi patribus vestris: quoniam
 illi quidam prophetas occiderunt:
 vos autem ipsum deum prophetarum.
 Illi eos qui annuntiabant veterem
 filium dei: vos autem eum quem iam
 advenisse testantur: ut sic per
 omnia vestra homicidalia testi-
 monia vobis reddatis quia
 filii estis patrum homicidarum:
 ut non solum istorum sanctorum verum
 etiam per istorum sanguinem: omnis
 sanguis precedentium sanctorum ve-
 niat super vos. Hinc virtute
iporum verborum videmus. Quidit
ipse. quia intelligit corda eorum qui
tales sunt: ut faciat quod pa-
tres eorum fecerunt. Non apud
deum qui hominem occidere disponit.
anquam occidat homicida ha-
betur: et qui adulterum co-

mittere ausus est. anquam committat
 iam adulter est ante deum: et qui per
 iuram quod patris est. anquam in iuram
 iam prius videtur: quia deus non
 ex operibus iudicat. sed ex cog-
 itationibus cordis: dicente
 apostolo. Testimonium reddite
 conscientia eorum: et cogitationibus
 tunc accusantibus se in die
 cum iudicabit deus multa ho-
 minum. Voluntas est enim quae
 remunerat pro bono: a con-
 demnat pro malo. Opera autem
 testimonia sunt voluntatis.
 Ut quod ergo expectet opera
 qui conscientias novit. Quis
et tu in aliquo negotio testi-
monia quis: cum tibi res ipsa
sunt manifesta. sed dicit. Si
secundum voluntatem iudicat et opera
non expectat: non misisset ad
illos prophetas et sapientes.
Ideo expectat: ut et iudei secundum
conscientias suas solas condemnare-
tur: et iusti homines occiderent.
Et quis scit quia malus iste dapa-
natus est secundum malitiam suam:
nisi demonstrat in opere. Quia
le est enim illud iudicium iustum:
cuius iusticia nemo cognoscit.
Non ergo deus querit opera pro-
se ut sciat quod iudicet: sed
propter alios: ut omnes intelligant
quia iustus est deus. Non deus
quidem omnium corda cognoscit:
et hominum et angelorum et spi-
rituum ceterorum. Cor autem dei
nemo cognoscit: neque homines.

neq; angeli. Ideo ergo et malis
 dat occasione p qua i opib;
 ondat ppositu voluntatis sue?
 sicut dedit scribis et pharize
 is: mittes ad eos pphas et sa
 pientes et scribas. **S**i bonis
 pbuit occasione p qua ondat
 voluntatis sue ppositu? sicut
 pphetis et sapientib; et scri
 bis pbuit: exitus sup eos
 psecutione scribar; et phari
 seoru. ut no sine ea quatu
 ad hoies coronarent. **S**ic
 si ho habens bnfaciendi ppo
 siti certu? iustu e ut deus
 pvideat occasiones: p quas
 faciat bo. **U**t qd pinguis ter
 ra iacet sine fructu? **S**ic iustu
 e ut ho mala voluntate habe
 ti pvideat causas p qb faciat
 mala: dicite salomone **A**d p
 uos pmas vias emittit
 dñs. **U**n dauid rogat dices.
Via iniquitatis amoue a me.
Nra et de beniuolis alibi ppha
 sic dicit. **E**ra no dimittit
 virgā padoz sup sorte iustoz:
 ut no extedat iusti ad iniqui
 tate man; suas. **I**d e no dat
 ptate demonib; sup iustos:
 ne qn cont voluntate suam
 mala copellant? face ab illis.
De malis aut sic dicit. stabim
 dedinates aut ad suffocatio
 ne: adduet dñs cu opatib; ad
 iniquitate. **I**d e qui dedinat; e
 ad malefaciendu: sociat illu
 cu opantibus mala. **U**tputa

volenti tibi elemosinas facere.
 occurrat an facie tua captiu;
 aut desolata vidua. a misera
 bilis orphau? no tm te mi
 sit ad utilitate illi? qntu illu
 tuisiuit ad utilitate tua: id
 e no tm pstitit illi p te. qntu
 p illu tibi. **N**ra qd per te illi
 pstitit: tpale e et terrenu.
Et aut tibi pstitit per illu:
 ppetuu e et celeste. **N**e putes
 quia p humilitate pauperu
 diuinitate fecit. qb et sine diliti
 bus poterat suscipere? sed p
 utilitate diuinitu paupes fecit:
 q ifructuosi et steriles erant
 futuri. n paupes fr; fuissent.
Si ergo bnface volentibus.
 qn puidet et causas bnfaci
 endi. iustus e de? sine dubio
 et qn maleface pangs. male
 faciendi puidet causas: no e
 iustus. **S**ic em bon; rogat.
 ne i occasione peccandi cur
 rat. dicet. **V**ia iniquitatis amo
 ue a me: sic et ual; optat
 ut inueniat occasione noedi.
Ideo dicit dñs. **S**ic mitto
 ad vos sapientes et pphas
 et scribas? et ex ipis occide
 tis et flagellabitis: ut veni
 at sup vos ois sanguis iustq
 qui effundit. **E**rgo de? occa
 sione puidet peccandi. **S**ua.
Sed no ut peccare faciat: sed
 ut peccare ondat. **S**ic em. si
 tu uiaosu seruu coparnes.
 et volueris mores suos scire?
 none portes an illu sacculu
 ap. n. b.

ai solidis. a aliquo concipisabi-
 le abnt. **Ut** si quide seculi ille
 iocines fuit et sine timore
 porrigat manu sua et accipi-
 at id. nunq malefcasti. **Aut**
 nunq tu coegisti eu ut faceret
 male. **Et** pparasti malicia ei.
Sic et de dms hoib? occasio-
 ne peccadi? si peccare valuerit
 no illos facit peccare: sed ma-
 nifestat ptnacia cordis eoz.
Ut veniat sup vos oib san-
 guis iustus q effusus e sup
 terra a sanguine abel iusti-
 usq ad sanguine zacharie
 filij barachie: que occidistis
 inter tepla et altare. **De** no
 tm sup iudeos qui ia no sut:
 sed sup vos malos homicidas.
Na in tpe abel iudei qde no
 fuerit: mali aut fuerit. **Na**
 qntu ad hoies mille sut gra-
 coes scdm diuinitates terrar:
 qntu ad deu due gratioes sut.
Ut puta p singulas gratioes
 sas bo pmittes de? p pphas
 ad consolacione ipoz xpm eis
 pphetavit ventur. **Ut** puta et
 constitua iudices tuos sicut pub:
 tur vocaberis civitas iusticie.
Ergo pmittit quide. no ante
 pstitit: pstitit aut nouissimis
 sas. **Sic** p singulas gratioes
 peccantib? mala pmittes de?
 ad terrore eoz: huc eis pphe-
 ticie minabat. iterum que iu-
 di sut passi. **Ut** puta terra vna
 deserta 20. **Ergo** minatus e
 oibus. no aut et reddidit:

sed reddidit gratia nonis.
Sicut ergo oia bona q i sin-
 gulis gratioib? a constitucione
 mundi oib sa merebant. illis
 nouissis sut donata qui ve-
 ceperunt xpm? sic oia mala
 q in singulis gratioibus
 a constitucione mundi pati me-
 ruerunt oib iniqui. et scoru
 interfectores: sup nouissimos
 iudeos venerunt q xpm repu-
 lerunt. **Aut** ita. **Na** q ab uicio
 mundi a talis gra dei donata
 e hoib? qualis in xpo? aut
 talis iteritus venit sup ipi-
 os qhs venit sup iudeos xpo
 repulso: est carpalia dico q
 passi sut a romanis. **Na** ut
 q peius continge pt? q deu
 ai tanta humilitate et mia
 veniente ad se no suscipe:
 sed adhuc iterficere. et tali
 mo iterficere. **Done** q? dicere
 deu ad alios q ceperunt xpm.
Ergo ego mitto ad vos filiu
 meu i corpe velatu. et disci-
 pulo. **Na** oie ipi? et recipie-
 tis eos. et credetis i eu: ut
 veniat sup vos oib iusticia
 q facta e ab abel usq ad za-
 charia. **Done** veru dicit. **De**
 em qntu ad magnitudinem
 gre q data e hoib? in xpo?
 no dicit oem iusticia pcedi
 cu scoz q ab uicio venit sup
 illos: sed pnto oim scoz iusti-
 cie tm mereri no potuerit: qn-
 tu illis donatu e. **Sic** et sup

iudeos q̄ crucifixerunt xpm. et
 persecuti sūt discipulos et veni-
 entes ad se q̄ntū ad magnitudi-
 dine ire q̄ effusa ē super eos?
 nō dicam q̄a om̄m ip̄iorū pec-
 cenciū p̄cā venerūt sup illos:
 sed magis om̄m p̄cā impiorū
 tm̄ mali nō meruerūt quātū
 venit sup illos ut corporalia
 paterentur q̄lia x̄passi sūt a
 romanis? et sic postmodū oēs
 gn̄acōes eorū vsq̄ i fine sc̄li-
 picent̄ a deo: et ludibriū fie-
 rent gentib⁹ uniuersis sicut et
 sūt. **Vel ita.** Om̄s gens vel
 ciuitas nō cū peccauit statū
 pūnit eā deus. sed expectat p̄
 multas gn̄acōes? et nō m̄dat.
 et nō minat. interdū expte
 castigat: ut q̄tomagis eam
 diuici⁹ expectauerit: t̄to am-
 plius et dei iudiciū iustius
 sit: et illoꝝ pena dignior.
Quā aut̄ placuēt deo perde-
 ciuitate illa q̄ gente? uidet̄
 om̄m gn̄acionū p̄cedentiū pec-
 cata redde illis. **Quā** q̄ ille
 om̄s gn̄acōes n̄rebatur: hec
 sola ē passa. **Quid** ḡ. **Iuif-**
tus ē de⁹? q̄ alioꝝ p̄cā vni-
 dicat i istis. **Abst̄.** **Sz** qm̄
 q̄ illi merebant̄ isti passi sūt.
 et soli passi sūt talia cū nō
 soli peccasset̄: p̄terea q̄ illoꝝ
 erat dicūt̄ p̄essi. **Res** em̄
 ista moralis ē: et sic om̄es
 hoīes cotidie facim⁹. **Ecce** em̄
 cū serui tui peccat. expoliab

unū. et itez p̄as ei dicēs? n̄
 obseruaueris h̄ passus es:
 siliter facis et alteri nō melio-
 ranti. **Si** t̄currit vn⁹ castiga-
 tur sedm̄ p̄cā sūi? et videt̄
 quidē p̄ oībus ille solus casti-
 gatus: q̄a qd̄ alijs ē p̄missū.
 illi ē redditū. **Remem** aut̄ nō
 pro alijs ē castigat⁹ sed p̄ se:
 q̄a sedm̄ meritū culpe sue cas-
 tigatus ē. **Ille** em̄ p̄ alijs dicit̄
 castigat⁹: q̄ alijs peccantib⁹
 ip̄e castigat⁹ nō peccat. **Qui**
 aut̄ peccat̄ castigat⁹: non pro
 alijs sed p̄ se castigat⁹. **Sic** et
 gn̄acio ista p̄ p̄ribus suis qd̄
 videt̄ pūnita? q̄a illi territi
 sūt: ip̄i pūniti. **Vere** aut̄ nō
 pro illis: s̄ p̄ se cōdepnati sūt.
Hec eadem ad hereticos aduēt
 dicē xpm̄. **Ideo** ecce ego mit-
 to ad vos sapientes et scri-
 bas? et ex ip̄is occidētis et
 flagellabitis i synagogis
 v̄ris: et p̄sequemini de ciui-
 tate i ciuitate? ut veniat sup
 vos oīs sanguis iustus: q̄ ef-
 fudit̄ sup terrā. **Vere** em̄ mis-
 si sūt sapientes adūsus he-
 reticos p̄res n̄ras? sapientes
 aut̄ nō h̄ati quoz sapiēcia
 i sensibus carnalib⁹ posita
 ē. et i lingua acq̄sita p̄ exer-
 citacione carnale: nō sapien-
 tes circa dei timore. nō sapi-
 entes circa noticiā veritatis.
Sapientes corpe. nō aūt̄ ore
 nō corde: v̄bis. nō fidē. **De** q̄lib⁹

dicit propheta. **D**extera tua sic no-
 ta fac michi: et eruditos cor-
 de i sapia. **M**isit scribas. id e-
 st pbrs et dyacones: et fecerit
 eis alia fecerit propheta. et aplos.
 et mtrribus. **P**res eoz quide
 passi sut ab hereticis patribus
 nris. nulli ignorat. **P**recedat de
 medio testimoniu septuagintu.
Ille em actus homi p singulas
 gnaciones deureb: sufficit ad
 testimoniu veritatis. **Q**ui sut
 filij phay. aplos. et mtrribu
 psecutione patiunt semp: et
 qui sut filij iudeoz atq gen-
 tiliu psequunt sp: q opus e
 vobis ad pbacione gnus nri
 cu res ipa loquat. **Q**u aut
 dicit. **V**t veniat sup vos ois sa-
 guis iustus qui effusus est a
 sanguine abel iusti. usq ad sa-
 guine zacharie. **N**o ita e in-
 telligedu ut omi gnacionu
 padeuan et psecutia meri-
 ta una gnacio psoluat: nec
 em iustu e ut alter p alteri
 puniat pccis. **E**t cu in die vin-
 dicte vnaqueq gnacio puni-
 ta fuerit p pccis suis: de hac
 vna et ipa gnacione vindicta
 videt ee. **O**mn em iquoz
 et psecutoz. et homicidaz
 a cayn usq ad fine: vna ge-
 neracio e. **E**t si no sut oes
 in tpe vno: omis sut filij pse-
 cutoris et homicide illi cayn.
Ideo et alibi dicit. **A**me dico
 vobis: no tnsibit gnacio h
 donec dia fiant. **I**de donec

impleat omne misteriu voca-
 cois scoz. **O**puta. ut cayn p-
 secutor abel mortu e: facti
 sut gigantes psequetes filios
 seth. **E**t ecce cayn tnsit. sed
 gnacio ipa stetit: perierunt
 gigantes i diluuiio: sed nati
 sut ex chanaan chanaanici et
 ceteri geres psequetes filios
 sem. **G**igantes tnsierunt: s gnacio
 ipa stetit sedm aiaz. **C**ha-
 nanei gnacio eoz erat ique-
 ru: q fuerunt an diluuiu. **I**nt-
 empti sut cananei ex pte a
 filijs israhel sicut legim: fa-
 ci sut ex eis aligenigene qui p-
 sequerent iudeos. **E**t sic et illi
 tnsierunt: s gnacio eoz stetit:
 postmodu conuersi sut geres
 queda ad xpm. **S**urrexerunt
 psidi iudei post xpm adusis
 xpianos. ipam habetes gna-
 cione qntu ad aiam: qua ha-
 buerunt geres ille q pns pse-
 quebatur iudeos. **D**einde gen-
 tiles quide crediderunt omis:
 iudei aut defecerunt q psequer-
 bant eoz. **E**t sic iudei et ge-
 tes psecutores tnsierunt: sed
 gnacio ipa stat. **N**o de gna-
 cione iudeoz et gentiliu sunt
 heretici isti: id et mores et p-
 fidia sequit illoz sicut dixi
 m sup. **P**ostmodu aut et
 heretici tnsierunt ut non
 sint q mo ee vident: et fu-
 tiri sut gentiles et pli ante
 xpi: et tnsierunt ipsi. gnacio
 iustoz stabit i illis. **D**e

gratiae enim iustorum erunt eam illi qui fuerunt? et impletur quod dictum est: non transibit gratia ista donec omnia fiant. Iherusalem iherusalem quae occidis prophetas: et lapidas eos qui ad te missi sunt. Quia futurum tibi prospiciens dominus. proinde debet eam ruinam civitatis illius: et plagam quam a romanis ventura fuerat super populum illum. Deo extollens lamentum. lugebat illa dicens. Iherusalem iherusalem. Recordabatur quidem sanguinem sanctorum suorum qui effusus erant ab illis: et qui adhuc postmodum fuerat effundendum. Sed non tamen dolebat de tribulatione sanctorum. scilicet quale illis gloriam imparetur pro morte carnali: sed de illorum ibentibus flebat: quibus et in isto seculo mala ventura fuerant: et in illo peiora. Nos enim bene facientes non deo prestamus gratias: deus enim gaudet non de suo lucro sed de nostra salute: sic peccantes non deo nocemus sed nobis: deus autem tristatur non de sua iniuria: sed de nostra perditione. Sicut rex benignus audies criminosas personas. lege quidem compellente ipse mortis sententiam dictat contra eos: tamen misericordia instigante lacrimas fudit super illos et voluit illos ad vivendum. et non potest compellente contra dicente sibi iusticia: quia misericordia tua est vera misericordia si sic facta fuerit. ut iusticia pro ea non contempnat? si autem contempta iusticia

ipsa misericordia observetur: ipsa misericordia non est misericordia sed fatalitas. Sic et dominus ipse quidem mortis sententiam dictabat super iudeos dicens. Ecce ego mitto ad vos prophetas. et ex ipsis occiditis. ut veniat super vos omnis sanguis iustus: et ipse eos miserabili lamentatione plangebatur dicens. Iherusalem iherusalem. Nam deus invitatus compellitur cum magno dolore peccatores dampnare. Non enim sic dolet quia ipse ab eis offenditur: sed quia violenter cogitur perdere aliquem. qui omnes cupit salvare. Nam quodammodo contra naturam est contempnare. Ita enim contra in potestate dei est salvare vel perdere. Sed dicit aliquis. Cum in potestate habeat deus perdere vel salvare? quibus enim invitatus compellitur contempnare si non voluit? Tu qui non desideras misericordiam dei. Nam sicut qui desideranti misericordiam dei negat crudelis est: sic qui non desideranti misericordiam praestat iniquus est. Sed dicitur. Quis est homo qui non desiderat misericordiam dei? Tu qui permanes in peccatis. Desiderare autem est misericordiam dei: converti ad deum. Ille enim desiderat misericordiam dei: qui timet iram eius. Qui autem non timet iram eius: non desiderat misericordiam eius sed contempnit. Iherusalem iherusalem quae usque nunc luctata es contra misericordiam meam tuis peccatis: nunc autem misericordia superasti. Volo enim in te miseri? sed

vires me faciendo non habeo:
 nec possi amplius in suffere.
 Inaccessibilis enim iniquitatibus
 tuis misericordia mea quasi iam lassata
 proposito suo defecit. Quae occidit
 aduersarios: et lapidas eos
 qui ad te mittuntur. Misi ad
 te ysaiam: et sarcasti eum. Mi
 si ad te iheremiam: et lapidas
 ti eum. Misi ad te ezechielem:
 et tractu per lapidem excerebunt
 ti eum. Quo sanaris? qui nul
 lum ad te medicum venire per
 mittis? Quo aures infirmi
 tate tua? que omnem medicinam
 contempsit? Haec mecum non peccata:
 ut tibi parca peccatrici.
 Illorum vitam neglexi: ne tua
 morte viderem. Omnes medici
 spiritalis vite defecerunt: et tu
 curata non es. Insanabilis passio
 tua: vicit arte diuinam.
 Si de morte tua gauisus fu
 issem: nunquam misissem ad te
 prophetas si te perdere voluisses.
 Ego tibi quod faciam? si tu impa
 vire non vis. Quocumque volui
 congregare filios tuos sicut
 gallina pullos suos: et no
 luisti. Cum te in egipto quasi
 sanguinari accipiter sequeba
 tur pharaon: misi moysen et
 aaron quasi duas molliissimas
 penas nunc mee? et liberatos
 vos de unguibus eius in pueri in
 deserto et nolulistis. facientes
 vobis vitulos in ore: ut ser
 uiretis potius ydolo mortuo

quam deo viventi. Quocumque volui
 congregare filios tuos sicut gal
 lina pullos suos: et nolulistis.
Quare si vis in iudicio quocumque
 peccauerit: et tradidit illos deo
 et iterum liberavit. Gallina
 eade posuit similitudinem. Sicut
 enim pulli gallinarum pastu suo
 sequentes per diversa vagantur: et
 maternis vocibus congregantur?
 sic et populus dei carnale volun
 tate et mundiale concupiscentiam
 sequentes per diversa vagantur
 errores: quasi eadem mater per sac
 dotes modo in acceptis modo
 blandimentis quasi quibusdam vocibus
 congregare et allactare
 festinat. Et quemadmodum gal
 lina habet pullos vocando
 illos non cessat. ut assidua vo
 ce vagantem super pullos
 suos? sic et sacerdotes in doctri
 na cessare non debet: ut studio
 et assiduitate doctrinarum suarum
 negligentiam populi erant emen
 dent. Et quemadmodum galli
 na non solum suos vocare facit:
 sed eadem cuiuscumque volatilis et
 ceteros a se diligit quasi suos: ita
 et ecclesia non solum suos christianos
 studet vocare: sed siue gentes
 siue iudei suppositi illi fuerint.
 omnis calore fidei sue vivificat
 et in baptismo generat. et in ser
 mone nutrit. et materna
 diligit caritate. Et ante hec
 eadem hereticis coaptentur. Iherusalem
 iherusalem. Hic intelligite spiritus ecclesiarum
 que dicitur civitas peccatrix: dicitur

fundamenta posita sunt super mon-
 tes scripturarum. Sic ergo illi in-
 dei spirituales egressi: crediderunt
 in christum. Illi autem qui erant iherusalem
 corporales. erant manentes in cor-
 porali iudaismo. persequentes
 spirituales iudeos: id est apostolos
 ceterosque ex circumcissione creden-
 tes. Sic et de ista noua iherusalem
 id est de ecclesia que spirituales christiani
 fuerunt: relicta corporali ecclesia
 qua perfidi occupauerunt violenti-
 tia exierunt ab illis. magis
 autem exierunt a nobis: sicut
 iohannes exponit. Ille enim de ec-
 desia exire videtur non que corpo-
 raliter existit: sed que spiritualiter
 veritatis fundamenta relinquit.
 Nos autem ab illis eximus corpore:
 illi autem a nobis spiritu. Nos ab
 illis eximus loco: illi a nobis
 fide. Nos apud illos reliquimus
 fundamenta parietum: illi apud
 nos reliquerunt fundamenta
 scripturarum. Nos ab illis egressi
 si sumus secundum conspectum hominum:
 illi autem secundum iudicium dei. Ideo
 et illi corporales christiani. perse-
 quuntur nos spirituales christi spiritus
 colorata varietate fundata.
 Propterea quo ad illam iherusalem
 corporalem hec dicta esse videtur.
 Iherusalem iherusalem. que occidisti prophetas:
 et lapidas eos qui ad te mit-
 tuntur. Non dicitur que occidisti et
 lapidasti: sed que occidisti et
 lapidas eos: id est que oppro-
 brium et quasi naturale consuetudi-

ne habes ut occidas et lapidas
 eos. Non enim occidit a lapida-
 uit scilicet an christum et cessauit
 facere post christum que fecit: sed eadem
 fecit apostolis que fecit aliquando
 prophetis. Sic et hereticorum ecclesie
 sunt. Non solum persecuta est pres-
 byteros. et persequi iam cessauit?
 sed eadem filii eorum faciunt nobis:
 que presbiteris nostris fecerunt pres-
 byterorum. Mittuntur enim ad illos viri
 fideles. quocumque sentiantur illos
 et fideles certamen fidei commo-
 uent. non ex ebrietate vini sicut
 fieri solet frequenter: sed ex ali-
 qua causa religionis mittuntur
 ad illos. sicut mittebat prophetas
 et apostoli ad iudeos. Non ad salute
 eorum. insanabiles enim sunt: sed ad
 iudicium ipsorum. ut sine excusa-
 tione ignorantie iudicentur. Item
 aliter. Heretici et prophetas et
 apostolos et martires quo sunt apud
 nos sine dubio occidunt in vrbibus
 suis et actibus? quocumque enim
 legitur in ecclesiis nonis. verba
 et acta prophetarum et apostolorum. prophetas
 et apostoli nichilominus loquuntur
 ad nos quos omnes missos ad
 se heretici dum negligunt et ma-
 le interpretantur. occidunt et lapi-
 dant eos. Ut autem manifeste
 cognoscas quomodo prophetas et apostoli
 ab hereticis occiduntur et lapi-
 dantur: primum intellige quomodo nas-
 citur christus nobis. quomodo occiditur.
 Cum enim credimus in christum christum
 quam et formam in nobis:
 sicut dicebat apostolus galathis.

et ecclesie

filii mei q̄s iterū p̄turio: do,
 nec formet̄ x̄p̄s i vobis. Con-
 sequēter et q̄m p̄dim̄ fide x̄p̄i:
 x̄p̄m occidim̄. Sic et p̄ph̄e
 apud h̄eticos occidūt. Nū-
 em fidem et veritatē v̄borū
 eoz p̄sā interpretatōe subuer-
 tūt: p̄ph̄as et ap̄los occidūt
 in se. Verbi em̄ s̄gnis: veri-
 tas ē qui vivificat v̄bū. Q̄
 aut̄ v̄bū q̄d nō habet i se ve-
 ritatē d̄i: mortuū ē: quā ad
 modū sine s̄gnis corp̄. p̄p̄ta
 oīa v̄ba divina q̄uis iusticia
 sint et icōposita: vivia sūt.
 Nūc itus in sensibus suis ha-
 bēt posita veritatē d̄i quasi
 s̄gnis i venis r̄dusū: et iō
 vivificat audientē: sicut testa-
 tur petrus ad x̄p̄m d̄icēs. Quis
 ibim̄? v̄ba vivia habes. Q̄
 aut̄ v̄ba seclaria nō habet
 in se v̄tatē d̄i q̄uis sint icōpo-
 sita et i geniosa mortua sūt:
 q̄m i venis sensū suoz non
 habent veritatē d̄i. p̄p̄ta nec
 audientē salvat. S̄dm̄ h̄ec
 idelligē quō h̄etici occidūt et
 lapidat̄ p̄ph̄as et ap̄los ad se
 missos. Quocōs em̄ veritatē
 v̄borū eoz gladio maligni sp̄s
 et p̄vbi p̄vsi corripit et
 effundūt i terrā: et q̄ciens
 aliud idelligēs i v̄bo p̄ph̄az
 et ap̄loz. aliud p̄loquit̄: i
 p̄lo blasphemias suas q̄ la-
 pides quosdā iactat sup̄ ap̄los
 et p̄ph̄as. Quocōs volui cō-

gregare filios tuos etc. Quo-
 cōs em̄ sicut d̄icim̄: it̄
 hereticos et fideles fidei moue-
 tur certamē: evident̄ vlt̄ il-
 las d̄i cōgregare sub verita-
 te penaz suaz. id ē testame-
 toz. Quocōs em̄ legunt̄
 apud eos v̄ba p̄ph̄az et ap̄loz.
 illi aut̄ nō q̄i domestici pul-
 li galline q̄ sūt i eccl̄is: s̄
 q̄i silvestres pulli s̄gnis
 r̄i vlt̄is aut accipitris
 nō solū ad veritatē d̄icōz
 testamētōz venire nō acq̄es-
 cūt: sed adhuc v̄tatē sup̄
 ip̄am gallinā id ē eccl̄am
 et diripiūt et dissipāt pul-
 los ei⁹ et debellant eā: to-
 cōs vlt̄ eos cōgregare. illi
 aut̄ nolūt. Ecce relinquet̄
dom̄ v̄m̄ desertā. id ē. Ecce
nūc tēpus ē iā in istanti cū
ego fuero crucifixus: stāde
tur velū tēpli. et searta mis-
teria s̄tatib⁹ ei⁹ publicabūt:
et recedet ab eo sp̄s d̄i. Et
sicut corp̄ aīa recedetē p̄s
quidē s̄gesat: deinde putres-
cat et soluit: sic et tēplū ves-
trū d̄i sp̄i recedente ab eo. p̄
us quidē s̄dicōib⁹ et idisti-
plinacōib⁹ replebit̄ tyūnidis
q̄i d̄no eū nō gubernate. de-
inde veniet ad r̄uinā. Sicut
em̄ an̄ morte h̄ōis israh̄i-
lis p̄cedit isirmitas: sic et
an̄ r̄uinā. ā h̄ōis. ā loci ali-
ci⁹ ā civitatib⁹: remēdabi-
tā p̄cedūt p̄tā. Sicut em̄

pulli a mīe frēpter vocati. cū
aut nō obaudier. neq; secuti
fuerit mee mīez. mīe lōgē
abente. ā venit accipit et di-
ripit eos: ā lōgus euagāt
ut pereat. Sic et dñs frēpt
iudeos vocauit. qm̄ nō obau-
dierūt. neq; secuti sūt eū. rece-
dente illo ab hīs. ad gentes.
venit q̄ accipiet rex roma-
nūs et pte quidē eoz comedit
fame et gladio. Alij autē p
singulas puicias disp̄si sūt
ut p̄irent. **Dico em̄ vobis:**
nō me videbitis amo donec
dicatis. Indictus qui venit
in noie dñi. p̄cessores nr̄i an-
ponit circa ipm̄ die iudicij
et resurrectōis quosdā credi-
tuos ī xpm̄: qd̄ apls siḡre
videt. diceb. Et pte in isrl̄.
cecitās cōtigit donec plenitu-
do gr̄an̄ itaret: et sic oib̄ is-
rahel salu9 fiet. Et sequens
illa lēo tota hoc dicere velle
videt. Si q̄s aut̄ ministeriū
hoc p̄ illū putat impletū q̄
ī actib9 aplōz legit. qd̄ pet̄
credente alij apli crediderūt:
intelligat p̄ tres causas nō
eē verū. Primo. q̄a tūc p̄s
modica scdm̄ electionē credi-
dit: nō totus isrl̄. **Secūdo.** q̄a
illi an̄ gētes crediderūt: nō
post gētes. **Tercio** q̄a qm̄ h̄
fca p̄dicabat aplis. id̄ gen-
tes crediderūt. et tñ iudeos
siḡt credituros apls dicens

ad gētes. Sicut vos aliqui nō
credidistis deo? nūc misericor-
diā estis cōsecuti p̄ illoz in-
credulitatē: ita et illi nūc
nō crediderūt ī v̄m̄ miserao-
ne ut ipi mīdz cōsequatur.
Cōdusit de9 oēm̄ incredulitatē:
ut oib9 misereat diceb. **Ro-**
me videbitis. id ē donec ve-
niat tēpus ī quo dicatis. Be-
nedit9 q̄ venit ī noie dñi.
Vide em̄ xpm̄. ē ipm̄ in fide
cognoscere: sicut ad iherlm̄ di-
citur. Relinquet vob̄ dom9
v̄m̄ deserta? saliet cū filii
dei occideritis apud vob̄: cū
de tēplo carnali erit ad tem-
plū spūale qd̄ fuerant sc̄i.
Sic sicut ad oēs hereticos
videt. ē dicit. Relinquet vob̄
dom9 v̄m̄ deserta? id est ex
quo v̄m̄ veritatis gladio me-
daatatis occidistis: v̄m̄ apud
fideles xpc̄ nascit. apud here-
ticos occidit. Ideo ex quo de
ecclā carnali erunt spūales
id ē xpc̄. id ē de p̄lo qui vi-
debat xpc̄ian9 et nō fuit:
dom9 eoz ē deserta. Quia p̄
fasi a dño viue nō possit:
sicut nec mēbra a corpe pre-
fisa. Deserta ē nō a malis
sed a fas: id ē a fide et a gr̄a.
Ita hō qui dei nō ē motus
ē: sic ecclā licet habundet
hoibus nisi boni sint. vacua
est. Capitulu xxiiij.
Omnia. xlvij.

Egrediente ihesu
 de templo: dicit
 ei. Magister.
 Sup ingressus e
 templu quere ei
 sanctitate? sed cu nichil ibi
 san uenit: exiit de templo:
 qa edificiu ab hoie stabat.
 sed sctas accidit qua fecit
 deus. Templu homi e edifi-
 catio lapidu: templu dei e co-
 gregatio electoy bn consanau.
 Ibat de templo foras: id e de iu-
 deis ad gentes. Ibat no solu
 corpe sed uoluntate: recedens
 i spualib. Si pplares pecca-
 uerit: p penitenciam corrigut.
 Si sacerdotiu sit dissipatu qd
 e ppli fundamentu? qd faciet
 deus. Hac racione gerte iudea
 relinques in alio loco. id e in
 medio gcau uniuersay noua
 posuit fundamenta: id e aplos
 et oms honos tufferes q fue-
 rat ex iudeis: dicente ppha.
Conuertat ad me: qui timent
te. Noua sibi fecit ecclesiam
 et amouit illa: ut sicut mu-
 tauit et locu. mutaret et mo-
 res: dices p pphaz. Audi filia
et uide. et inclina aure tua.
et obliuiscet pplm tuu et do-
mu patris tui: qa concupiuit
ux spem tua. Ibat. nunq ad
 illud templu reuersurus. Item
 maledixit ei dices. Nuqm ex
te fructy nascat. Hec em sy-
 nagoga erat illa fialnea or-

nata folijs et fructib? uacua:
 q arbor uidebat. sed no erat.
 Sic iudea vba sctatis porbat.
 opa pietatis no habuit? ui-
 debat? pplus dei: s no erat.
 Ad qua uenit xps esurieb.
 Xpus sic esurit? quo faciat?
 Faciat in fide homi: esurit
 i infidelitate eoy. Hic nulla
estam huane sctatis iueni-
ens: egressus de templo tris-
tis ibat et iusticebat. Nam
 apud samaritanos i pegna-
 cione faciatu e. Apud iude-
 os in domo ppa mansit ie-
 ius. Na ibat: hoc sigt qd
offensus egressit: tanq qui
aliquid pdidit. et qd sperabat
no iuenit. Ideo aplis q do-
 low repletus ondit. Amen
dico uobis: no stabit hic la-
pis sup lapidem. No pot pa-
 cifice loqui: cor habes turba-
 tu. Et accesserunt ad eu disci-
puli ei: et onderunt struc-
tura ei. Adhuc apli carna-
 les. spuales oculos captos
 nodu habebat: io spualiter
 no uiderunt. Tomi templu iace-
 bat spualiter dissipatu. Et
 illi q mirabile copositione
 templi xpo monstrabat? no in-
 telligetes qa homo delat
 i edificacoe parietu: deus
 i conuersacoe homi sicut dicit
 ppha. Dilgeri decore domus
tuę: et locu habitacuis glie
tuę. Ide decore que prestat
 uoluntas gcaiu. Decor car-

ne delectat: ille aiam viuificat:
Ille pro tpe deludit oculos:
 iste semp edificat intellectus
Ihus eis cudit. **D**ico vobis:
no relinquet hic lapis sup
lapide. Apli vna rem credide-
 runt sed inutilem: xpus eis
 duas res salutares dedit per
 vna responsa. De futuro eos
 amonet q̄ p̄scius de: de pre-
 senti eos docuit q̄ benignus
 nigr. **Q**ue vident in seculo
 corpalia sut: que no vident
 eterna sut. **V**na peribit oia
 ab hore constructa: qa soluet
 q̄ deus creauit. **O**me qd vi-
 detur carnis e misteriu: q̄ no
 videtur aiaz. **C**arne tunc seute
 oportet q̄ visibilia tñseant:
 qa caro e dñia visibilium. **S**i
 ciuitas fuit regi rebellis: tunc
 tollet ptem inde ciuitatis et
 illa faciet deserta: ut qui po-
 testate regis no nouit i bono:
 ea cognoscat i malo: et ipa
 desercio tepet qd p̄us valuit
 ei p̄piciacio regis. **H**ec gens
 michi suo regi celesti rebellis
 facta e: lege mea cōtepnedo:
 ministros xmeos occidedo: me
 interfice cogitando. n̄ me defen-
 deret immortalis natura: ideo
 tolla ab ea spm̄ meu sanctu.
 et angelos q̄ custodiebant
 ciuitate mea: ut no stet hic
 lapis sup lapide. cu salus ab
 ea recedit. p̄dicio dñabit ei.
Bedente eo sup more oliueti 25

Tueretur ab eo discipuli qm̄
 hec erit: ut no stet i teplo
 lapis sup lapide. **E**t addnat
 interrogatib⁹ suis vnu alte-
 ri ut significet seculi fine:
 cui⁹ xpc no fecerat mesione
Sed illu p̄nu interrogat re-
 se: et p̄pter se. **H**oc emi scdm̄
 nobis et p̄ nob: na neq̄ te-
 pli ill⁹ distupcoem asserim⁹.
 nec illi scil fine. **I**deo illis ex-
 pediebat audire signa distup-
 cionis illius: nobis expedit
 consumacois signa cognoscere.
Sibus laborantib⁹ dulcis e
 finis. **M**ator interrogat ubi
 e masio. **M**ercenarius con-
 putat quo ano cōplet. **P**reg-
 nas de mese decimo cogitat.
Sic serui dei de fine q̄sierut:
 na ubi thesaurus. ibi cor. **S**a
 illu loci respiciunt: ubi habet
 reposita corona. **N**am utile
 e tepus consumacois cognos-
 cere. **N**a in itinē constitutus.
 q̄nto plus appi quat masioni:
 tanto plus festinat. **N**a i lo-
 ga via veloces hoies pigre
 abulant: et in breui pigri
 velociter vadut: na p̄pqua
 spes extitit virtute. **V**nde
 paul⁹. **P**ior e nra salus 25.
Ideo q̄to laudabiliores sut q̄
 prius erat: tanto vituper-
 biliores qui p̄ xpm̄ sunt: et
 adhuc de seculo recede nolim⁹.
Illi sciebāt fine ee venturu:
 sed qm̄ nesciebāt. **R**os emi dno
 demostante cotidie mundum

finia videm? sicut mali serui
 ia albescit aurora et adhuc
 dormim? Na peccatores nu qm
 putat scilicet fine ee venturu?
 qa qd audiunt no credunt illi qd qd
 condie vident: na motuos
 condie malibus suis portat
 et tu mortales ee no putat.
Et rudes dicit eis Videte
ne qs vos seducat. Quid
 interrogat apli si inter hec
 duo scdm signu erit desola
 tionis iherlm? No em ei q
 una erit i consumtione mu
 di ecclia desolata e aut de
 solanda. adhuc tu illa que
 videbat ecclia q una eat
 aut e. Dns em no dicit
 separati q signa pertinet
 ad destructione iherlm: et q
 ad consumtione mundi? ut
 eade signa ptine videant
 et ad consumtione destruc
 tionis iherlm. et ad onstione
 consumtione mundi: qa no qd
 hypotusa p ordine exponit
 eis quo res erat agenda?
 s ppheticu more dicit eis q
 erat agenda: ppheta semp
 p misteriu dicit. Quid g
 hic sigt de fame et bello de
 terremoto. Si ad plenu vo
 lunu idellige no put ptine
 ad manifestatione destruc
 tionis iherlm: qa tu spualit
 gens cotra gente no surrex
 it. id e hereses cont hereses?
 na tpe aploz surrexerunt.

tpe xpi germinauerit: xpi b
 nis maturauerit et puallue
 rit. Tunc fames no erat spu
 alis: sed vbertas. Dicit ppha.
 Visitasti tra: et rebristi ea.
 Et si volum? h signa tm
 corporaliter itelligere. no p
 ficiunt ad manifestatione co
 sumtione mundi? na bel
 la corporalia semp fuerunt: et
 semp erunt et fames et ter
 remoty. Ideo nullu hoz pt
 ee certu signu futuri alicu?
 sed oportet q sit aliqd no
 un qd sit signu. Sicut g
 fuit iherlm corporalis expug
 nata. sic iherlm spualis? id
 e ecclia xpi que in fine mu
 di teptanda e et id teptat:
 et sic illa signu carnaliter
 destructione iherlm et spua
 liter teptatione id e consum
 tione futuri. id ad utraque
 porrige dextera. Videte ergo
ne qs vos seducat. Multi
 em veniet et dicit: ego su
 xpc. hec dicit aplis hys q
 fuerunt anq caperet iherlm:
 qa pns venturu erat pseudo
 xpi? et hoc erat pmi signu
 destructionis iherlm qd factu e:
 qa venerunt qda in noie xpi
 qs aplis tangit. hec tantu
 pribus nris dicit q fuerat
 anq teptaret ecclia: quia
 vetura erat heresis et mlta
 medacia dicetes. Ego sum
 vbi dei xpc. Et hec signa

fuerunt expugnatiois ecclesie. et
 facti e vere postq̄ ex tpe the
 odosij p̄uariationib⁹ multis
 expugnaret ecclesia: multa dog
 mata p̄cesserunt ex tpe con
 stantini dicencia hac e vbu
 dei? p̄ q̄ signa intellige potue
 runt perichlita ee ecclesiam
 epi: si p̄pha an̄ intelligi potu
 issent. **Multi veniet in noie
 meo: et dicent. Ego su epc.**
**Veniet sponsi: ut sponse cas
 titas teptata p̄bebit.** Nam
 sicut ois mulier q̄ diu non
 amonet a malis viris non
 cognoscat vtru sit casta? si
 aut amonita cōsiam viro
 seruauerit: tuc merito casta
 laudat. **Sic eccle fides non
 bene cognoscat: n̄ an̄ h̄pc
 venerit.** **Vel de istis malis
 q̄ veniet an̄q̄ teptabit
 ecclesia.** Na sicut cu dom⁹ i ce
 dio cōprehedit: oēs latrones
 erurget queretes quilibet
 qd̄ impiat. **Sic qm̄ casus sp̄
 aliter iudeoz a xpianozū
 fieri cepit: oēs demones i
 surrexerunt sup suos m̄stros
 quentes quilibet quos p̄dat.
 Dicit p̄pha qm̄ i nocte oēs
 bestie circuierunt militantes:
 hoc mō posuit tenebras. et
 facta e nox. **Sic demones
 sp̄nales bestie? q̄ diu lux epi
 e sup terrā: i cubilib⁹ id e m
 cordibus maloz nō se onduit.
 Cu aut tenebras impietatis
 viderit dn̄ari? tuc demones****

p̄cedunt a eoz m̄stri de latibu
 lis: quentes q̄ p̄nt deuorare.
**Ideo videte ne quis vos sedu
 cat.** Sicut hō circa mortem
 fantasias videt: sic mundus
 i certu mltos paciet errores.
**Vn̄ papue loq̄tur ad sacer
 dotes: licet ad oēs loquat.
 Videte? vos epi⁹ luaua ver
 bu vite cōtineta: q̄ candela
 bra lucernis noctis extinctis.
 Ecclesia a latronib⁹ e p̄data:
 paciens i tenebris. Cui⁹ stat
 dom⁹? si cōhipne cōderint.
**Ideo iubet eos sp̄ualit̄ aspice:
 p̄ bone cōsuetudis mente illu
 minata.** Cui⁹ h̄n cōuersat?
 h̄n intelligit q̄ sūt doctores.
**Cui⁹ peccat nō intelligit? q̄
 sensus ei⁹ tenebrosus e: ideo
 nō discernit inter seruos dei
 et dyaboli.** **Vn̄ oculos habes
 acutos delonge cognoscat q̄s
 sit amicus et q̄s nō: sed infir
 mos habes oculos nō cognos
 cit hec.** **Multi veniet i noie
 meo: ad tēpus aplōz p̄tinet.
 Sciens dyabolus q̄a adhuc
 voluit erat xpc i mūdo. q̄a
 veritas ei⁹ adhuc erat igno
 ta. q̄a apl̄ ei⁹ mlti inerti:
 multi traduabāt xpc̄ m
 mūdu? ut hoies volentes ad
 xpc̄ venire p̄ similitudine
 nois ei⁹ t̄nsirent ad dyabolu:
 et volentes ad eū ire. erent
 ab eo. Sicut rex in bello vict⁹
 et fugatus ab alio rege? iduit
 idumetu regis victoris. ut po
 pulus victoris sui regis scema****

aspiciet. et signum p[ro]ph[et]ie eius: du-
 putat ad p[ro]p[ri]am curie regis au-
 rit i man[ibus] adu[er]sarij sui. Sic
 dyabolus armabat suos mis-
 tros sub no[m]i[n]e xp[ist]i: et homines
 decipit. Postq[ue] vero xp[ist]i noti-
 cia i m[un]do p[ro]valuit p[er] eu[an]ge-
 lia et p[re]cepta ap[osto]l[orum]. et sic no[n]
 poterat. q[uonia]m xp[ist]us erat manifest[us]
 o[mn]ib[us]. ideo alio mo[do] submisit
 xp[ist]os p[er] v[er]ba hereticor[um] dice[n]s:
 ego su[m] xp[ist]us. Audietis p[re]lia:
et opinion[es] p[re]lor[um]. Tunc eni[m]
 dixit. corp[or]aliter p[ro]ph[et]ia audien-
 da: q[ui]a contra iudea[m] p[ro]ph[et]abat
 ip[s]ator. Un[de] no[n] statim ad iher[osol]imam
applicavit! sed ad o[mn]es civita-
 tes ille[rum] regionis! et illis cap-
 tis. novissime obsedit iher[osol]imam: io-
 madavit ap[osto]lis. Videte ne tur-
beni: sed opus p[ro]ph[et]ie v[est]re
 implete. Nulla iher[osol]imam negli-
git ecclesia! na[m] nisi t[em]plu[m] illud
 destructu[m] fuisset. observantia
 legis no[n] fuisset co[m]pe[n]denda:
 ideo destructu[m] e[st]. ut si velit in-
 dei postea servare no[n] possent.
 aut de pascha. a de sacrificijs.
 et alijs festivit[ati]b[us]. Caederit
corp[or]alia et figuralia: et sur-
 gunt sp[irit]ualia. Post annu[n]ciavit
heresim. qua[m] antixp[ist]us faceret
 in fine circa xp[ist]ianos p[ro]ph[et]ias.
Ita ex[er]cit[us] dyabol[us] erroru[m]
scandala no[n] statim oppressit
ecclesiam! sed p[ri]us p[er] di[vers]a loca
 scismata ex[er]citavit: ut p[ro]ph[et]ia quo[ni]am
 i illa civitate h[ab]ere p[ro]ph[et]avit! et
 sic audiebant[ur] a xp[ist]ianis scis-
 mata donec veniat[ur] ad h[er]eses

o[mn]ibus peiores: sic i illis no[n]
 erat opus xp[ist]ianis turbari!
 q[uonia]m oportebat h[oc] fieri: na[m] xp[ist]us
 dixit ap[osto]lis. Oportet it[er] vobis
hereses e[ss]e ut p[ro]bati manifeste
tur! et sicut illis tunc audien-
 tib[us]. phor[um] no[n] fuit finis gen-
 tis iudee: sed postea iher[osol]imam
 e[st] debellata! et iudei p[ro]p[ri]i
 q[ui]dam bestijs. quida[m] venditi
 ad servitute[m]. q[ui]da[m] inter gentes
 dispersi! sic in illis audientib[us]
 scismatu[m] p[ri]m[um] v[er]or[um] no[n] fuit
 finis. sed postea ecclesia e[st] debel-
 lata ad p[ro]nunciato[n]em r[ati]o[n]is se-
 ducti. alij co[n]tracti! io dicit. no[n]
 lite turbari! siue tunc audien-
 te carnalium phor[um]. siue sp[irit]ua-
 lium. Un[de] in tribulato[n]e erunt q[ui]
ea q[ue] sunt i m[un]do no[n] p[ro]nt eis
nocere q[ue] sunt extra carne[m]: nec
medaces eos ledunt in quib[us]
medaces se seducunt. Na[m] sicut
 in ca[m]po tabernaculo circūda-
 tus t[em]pestate[m] audit et sonitu[m]
 sillar[um] sed flatu[m] no[n] sentit!
 sic qui intra iusticia[m] sedet in-
 clusus quo[m]o[m]do m[un]dus co[n]cutit!
 tribulato[n]es audit. miseria[m]
 videt. ip[s]e no[n] movet!
Insuperget
gens contra gentem. Tunc o[mn]es
 gentes q[ue] videbant[ur] esse sub
 ipe[ri]o romano[rum] sup[er] gentem
 iudea[m] su[n]t co[n]gregate: et o[mn]ia
 regna sup[er] regna eor[um]. Non
 poterat q[ui]s p[ro]tere eis quib[us]
 deus nascebat[ur]: et heresis
 sup[er] h[er]esim. et ep[iscop]atus sup[er]
 ep[iscop]atu[m]. Ita sicut i pedimeti

vocatōi elāo: sic electioni vo-
 catio. **T**uc em̄ gens cōt̄ ge-
 te nō surrexit: nec regnū
 cōtra regnū! cū om̄b̄ ille ge-
 tes et regna sup̄ vnā exita-
 te sūt salig sup̄ gēte iudea:
 sed tūc dicit̄ gens cōt̄ ge-
 te surge. qm̄ iuice gētes nō
 sibi subiciūt. sed aduersant.
Nūc hēs̄is sup̄ heresim̄ insur-
 rit! nā tūc insurgūt here-
 ses qm̄ nō eodē mō sapiūt:
 iō surget gens cōtra gētem.
 et magis surget hēs̄is cōt̄
 veritatē ecclie. **N**ū tūc om̄s
 adūsabant iudee qā nō erat
 eiusdē moris! sic nō hēs̄is
 heresi qā nō sūt eiusdē pra-
 mitatis: s̄ oēs adūsantur et
 desit! et iō dyabolus pl̄tas
 causas erroris idurit: ut
 multiplicat̄ ecclā xp̄i carāne
 niat. ut pars peat p̄ illa sa-
 pientia. pars p̄ ip̄a. **E**t erūt
fames et pestilencie. **U**t pa-
 tet in iosepho. an̄ captione
 iherlm̄: v̄mo sp̄ualiter an̄ ex-
 poluacionē ecclie p̄cedit fa-
 mes sp̄ualis vbi dei. et pes-
 tilencie carnalū vicioz. et
 tribulacōes ppli xp̄iani: nā
 aliter nō eēt iter xp̄ianos
 mala fastmata nisi ip̄a p̄ces-
 sissent. **S**ic significat dñs
 ī illa parabola quā de semina-
 dis zizanij ab hoīe malo
 p̄ponit dicens. **C**ū dormiret
 hoīes ī p̄cis: venit inimicus

et sup̄ seminavit zizaniam
Qui faciati sūt semine vbi
 dimini. q̄ sani sūt pestilencia
 passionū. q̄ stabiles sūt ī fide:
 apud eos fastmata nō iueni-
 unt. **H**ec trācti sūt. et per-
 pseudo xp̄i venientes et au-
 dicionēs phoz. **E**t surget
 gens sup̄ gēte: et fames
 et pestilencie. et terremotus.
Sicut hec oīa corpalliter ue-
 lā trācti sūt dolorū iudeis!
 et desolacio sūt iherlm̄: sic spi-
 ritualiter trācti maloz fuerūt
 xp̄iano. oppressio in ecclā!
 nā ex quo hereses nate sūt.
 et dissensio mltorū: ex eo ce-
 pit cōsumacio fieri. **T**uc tra-
 dent vos ī tribulacione et oc-
 cidēt vos: et eritis odioz.
Hic desiat expositio carnalis
 ut de tpe illo dicam̄ quomō
 iherlm̄ capta ē a romanis: ex
 eo qd̄ dicit̄. **T**uc tradet̄ nō
 ī tribulacionē! qā apli et alii
 xp̄iani tūc nō ceperūt pati
 p̄secutionē: qm̄ oīa illa cepe-
 rūt p̄parari cōt̄ iherlm̄. **S**ed
 ab nicio ex quo xp̄s̄ ascendit
 sicut ī actib̄ aplōz testatur
 sp̄ualiter h̄ oīa ceperūt fieri
 cōt̄ ecclāz xp̄i! id ē qm̄ cepe-
 rūt eē dogmata falsa quasi
 xp̄i: qm̄ ceperūt audicionēs
 fieri q̄ phozū! qm̄ cepit hēs̄-
 sis cōt̄ heresim̄. qm̄ facta ē
 fames vbi in pplō xp̄iano. et
 pestilencie vicioz. et motus
 p̄turbacionū: tūc traditi sūt

p̄res n̄r̄ i multas tribulacōes
 p̄secutionū. et occisi sūt. et
 odio habitī sūt multas. et oī
 bus h̄esibus. **U**n̄ hoc nō con
 tigit t̄pe ap̄lōz q̄i erat mlti
 nō cognoscetes deū: sed dicit
 de ip̄o t̄pe q̄i h̄eses f̄c̄ sūt
 Cōsequēt̄ gentes quibus i
 odio f̄c̄ sūt p̄res n̄r̄ h̄eses
 sūt intelligēde? q̄a q̄n̄ cepit
 eccl̄ia p̄ditari. nescio si eāt
 i circuitu aliqua eccl̄ia que
 cognosceret deū: et iō recte
 gentes h̄eses appellantur.
Atende sicut em̄ aliqui destruc
 ta turri filij noe dispui sūt.
 et sup̄ singulas quasq̄ ge
 tes p̄parati sūt p̄ncipes sc̄dm
 p̄positū eoz angeli mali: sa
 la gens iudea facta ē in por
 tione d̄ni sicut deuteronio
 cantico dicit̄. **C**ū ergo diuide
 ret excelsus gētes nō disper
 sit filios adam. s̄ statuit fi
 nes gētiū sc̄dm n̄m̄ angē
 lozū dei: et facta ē portio
 d̄ni p̄lis eius. **N**ūq̄ em̄ di
 ceret qd̄ gens iudeoz fieret
 portio d̄ni: nisi oēs gētes
 f̄c̄ fuisent extra portione
 ei. **P**ostq̄ ergo venit fili
 dei i mūdū. qd̄ nulla sc̄cula
 sperare potuerūt nec iudei
 ne tali m̄ia gens aliq̄ f̄ci
 daret̄. vocate sūt oēs gen
 tes ad fidē m̄sterij. boni et
 mali: boni ut saluent̄. mali

ne exarsent. **N**ūm̄ ergo ex
 m̄rtis voluntatib̄ eāt repleta
 sicut vicia q̄ dicit̄ i euāgelio
 repleta de piscib̄ m̄rtis? nec
 erat ut purgaret̄ eccl̄ia. ut bo
 ni pisces inde mitterent̄ vasis:
 mali p̄cerent̄ foras. iō con
 cessa ē dyabolo licētia semi
 nadi errores. et sic disperse
 sūt p̄ multas h̄eses quilibet
 sc̄dm̄ p̄positū suū: remansit
 vna fides apud deū. iō dicit̄
 euāgelista gentes eē h̄eses.
Quō. **S**icut tūc oīs cū eēt
 vnū genus. diuisi sūt lingua
 p̄ multas gētes. **I**ta mō cū eēt
 totus p̄lis xp̄ian̄. vna eccl̄ia.
 et vna fides: diuisi sūt per
 multas h̄eses. **E**t sicut tūc oēs
 gētes f̄c̄ sūt sub p̄ncipatu
 p̄ncipū maloz: vna em̄ gens
 sub p̄ncipatu michaelis: sic
 et mō oēs h̄eses f̄c̄ sūt sub
 p̄ncipatu demonū. vna enim
 sub p̄ncipatu xp̄i remansit.
Un̄ canit̄ de eccl̄ia. **V**na ē co
 lūba ~~ma~~ p̄f̄ta. **E**t tūc mlti
 scandalizabūt̄. **H**ic patet q̄
 nō loquit̄ de t̄pe ap̄lōz: quia
 tūc pauci scandalizabant̄. pau
 ci xp̄iani odm̄ habebāt inter
 se: q̄a tūc erat cor vnū et aīa
 vna. **S**ed de vniūsis loquit̄
 vbi plures scandalizabantur
 i fide q̄ cōfirmant̄: m̄c̄ tūc
 diderūt et tradūt. et se odiūt.
 ut nec i duobus p̄na iuenies
 caritate. **E**t mlti pseudo p̄p̄s

erurgat: et seducet multos. **Ph**e
 dicit: no solum q̄ amittat fu-
 turam de xpo: s̄ doctores et pseu-
 do p̄phete falsi doctores heretici:
 aut illi quos videm⁹ diuersis
 argumentis. religionis speciem
 p̄tendentes. **Qu**ida dicit se
 neq̄ comedere. neq̄ bibere. nec
 frigesce. nec calefere: s̄ semp
 pendere i aere. **Alij** vestiti ali-
 cijs. circū dantes cathenas: so-
 cia sibi demonia comonentes.
Et q̄a grām dei nō habet: pa-
 trōnis demonū se comedat.
Sed hec talia sursum sūt signa:
 et insipientes fallūt. **Alij** ve-
 hementer seduāt. et si men-
 daatē xpm̄ p̄dicat. fidē amū-
 ciat. ecclias habet. et ordines
 clericorū sicut fideles: eadem
 sacramēta habet baptismi et
 eucharistie cū xpianis. scōs
 colūt. iō tenebrescē faciunt
 mētēs sapienciā. et oīa opa
 xpianorū facientes: n̄ forte
 illū q̄ cōsiderat qd̄ ait ap̄tus.
Cū ipe sathanas t̄sfigurāt
 se in angelū lucis. **Quid** mag-
 nū ē illud et si m̄stri ei⁹ t̄s-
 figurāt sicut m̄stri iusticie:
 quorū finis erit scdm̄ opera
 eorū: nō scdm̄ scēna xpiani-
 tatis eorū. **Multos** maḡ sedu-
 cent nō oēs: q̄a nō ē seduce-
 rē virtus: sed negligētia
 seductorū. **Nā** si esset v̄tus
 seducēti oēs seducerentur:
 nā sicut veritas idinat fide-
 les ad se: sic medacū infideles

ad se impit. **I**deo veritas a tur-
 hit fideles. aut tergusabiles
 facit: medacū nō habet spe-
 cie nec v̄tute: q̄a veritas in
 sensu fidelū dnat. **Medacū**
 i sensu fidelū nichil habet.
Qui p̄māseit i fine: hic sal-
uus erit. **Quo** audset h̄etica
 facere p̄secutiōes: a quo non
 erubescit q̄ hic dicit. **Qui**
 p̄seuerauerit: p̄secutiōne pa-
 cientib⁹ loquitur. **Nūq̄** p̄se-
 quētib⁹ ul̄ seductis xpianis:
 ul̄ seductorib⁹ p̄phetis. **Sicut**
 nō sanis sed infirmis: sic con-
 solacio nō p̄icaciū facientib⁹
 sed p̄eriditūtib⁹ dat̄ et p̄di-
 cat̄ i vniūso orbe. **Contra**
 tepus manifest⁹ addit. **Pri-**
mū inq̄t p̄dicabit̄ euāḡliū
 q̄ illa bella corpalia moue-
 bant̄ cōtra iherlm̄. **Adhuc** iudicā-
 bat̄ euāḡeliū. nā vsq̄ ad t̄ps
 xpiani regis: et si nō p̄dicā-
 tib⁹ quibusdā de gente i gen-
 te: t̄m̄ notitia p̄uenit ad oēs.
 et t̄m̄ cōpleta ē p̄secutiō: q̄a
 ex eo bella ceperūt ut fieret
 elaiō melior. **Nā** q̄ diu voca-
 tio ē: nō p̄t̄ facilis ē elaiō.
Nā elaiō impedit vocatiōne.
 et econtra. **U**n̄ sic t̄m̄ diffi-
 le erat p̄seuerare vsq̄ ad fine.
Qui ergo videritis abhoiatiōne
 desolatiōis q̄ dicit̄ p̄ daniēle
 stante in loco r̄. **Quida** dicit
 abhoiatiōne desolatiōis esse
 ymaginē cesaris quā p̄laty
 posuit i tēplo: sed lucas p̄-

verius dicit sic. **C**um videritis
 curiadari iherusalem: scitote quia
 appropinquavit desolatio eius.
Et sic dicit tunc de hijs qui i
 iudea sunt. ut scilicet per illam
 similitudinem eiusdem loci ostendat
 quod abhominatio desolationis fuit
 ex tunc a ligno genere romani
 imperatoris stans contra iherusalem: quod
 usque tunc facta est. **H**ec petrus
 apud demetriam exponit. **C**um
 videritis abhominacionem desolatio-
 nis stantis. **I**d est cum videritis
 ipsam pliam stantiam contra iherusalem
 quam prius vidistis. **S**icut in fine
 mundi de antichristo intelligendum
 spiritualiter quo ad hereses et fa-
 mes iusticie quia illa omnia pre-
 cesserunt: post abhominacionem ste-
 tit in loco sancto. id est exercitus
 antichristi qui sunt omnes hereses. pri-
 cipue illa que habuit locum ec-
 clesie ut videtur stetit in
 vobis veritatis: et stetit ab-
 hominatio id est exercitus anti-
 christi qui multas animas reddidit
 desolatas a deo. et hoc est quod
 dicit apostolus. **C**ui extollitur
 et aduersatur super omnes quod dicitur
 a colitur quasi deus. **E**t sic omnes
 male hereses que prius audieba-
 tur. post steterunt in loco sancto
 desolantes ecclesias christi: et quod
 data sibi licentia ceperunt omnes
 ecclesias. **Q**ue enim precesserunt
 a tempore constantini usque ad
 tempus theodosii abhominacio-
 nem diximus: desolaciones vero

esse habet heresim que occupavit locum
 ecclesie. et multos desolavit a fide:
 et ipsam ecclesiam antichristi aliasque
 hereses que ceperunt publice habere
 ecclesias. locum habentes ecclesie
 sancte. **S**i quis vero audiciones
 pliorum. famem et pestilentias
 intelligat omnia hanc mala spiri-
 tualia facta a tempore theodosii usque
 nunc: abhominacionem desolacionis
 intelligat esse antichristum: qui ve-
 niet et habebit locum sanctum
 sub christi specie. et multos deso-
 labit: et hereses preterita et tunc
 futura dicitur exercitus antichristi:
 et sic prophetie verba signant ma-
 gis de consummacione mundi esse
 prophetizata: et sicut dicitur christo
 ad utrumque dictum est. **S**unt enim
 verba ista. **I**n dimidio septimi
 anni auferetur iugum sacrificium:
 et abhominacio desolacionis
 stabit in loco sancto usque ad con-
 summacionem temporis: et consumma-
 cio dabitur super solitudinem. **I**llud
 exercitus romanus dicitur abho-
 minacio desolacionis que ad de-
 solacionem fuerat redacturus
 iudeorum cultum: hic antichristus
 dicitur abhominacio desolacionis
 quia multos desolabit a deo: nam
 antequam ceperit iherusalem in dimidio
 ebdomade christi per suam doctrinam
 tulit de medio iugum sacrificium
 iudeorum. **P**er tribus annis et sex
 mensibus docuit. que nunc sunt
 dimidium septimane annorum:
 ut illud sacrificium quod iugiter

in usu fuerat tolleretur de me-
 dio: et offerretur sacrificium lau-
 dis deo in voce? sacrificium iusti-
 tie in opibus: sacrificium pa-
 cis per eucharistiam. **U**sq; ad fi-
 nem enim mundi tumultus est:
 quia iudayca consuetudo de sa-
 crificiis offerendis nunquam est
 reparanda. **I**tem in dimidio eb-
 domade hoc est in tribus annis
 et sex mensibus hoc sacrificium
 christianorum tollendum est ab an-
 titypo. **C**onfugientibus enim
 christianis ante eum per loca deser-
 ta: non erit qui a ecclesiis iteret
 a deo sacrificium offerat. **Q**uo
 autem tribus annis et sex men-
 sibus prendendum est regnum an-
 titypi multe scripture signant.
 magister iohannes in reuelacio-
 ne? et solitudine illa consum-
 matio occupavit: nam usque
 in finem tenebit antitypus. **P**
 christus interficiet spiritum oris sui
 de hoc dicit apud iohannes. **N**emo
 vos conturbet: quia nisi vene-
 rit dissensio prima. et reue-
 latus fuerit homo peccator. illius
 iteritus qui aduersat? et extol-
 lit? super deum. et in templo dei
 ut deus sedeat? etiam enim mis-
 terium operatur iniquitatis. **U**nde
 omnia signa perditionis. signifi-
 cant destructionem civitatis il-
 lius et templi huius cui dicit.
Cum videritis desolationem ab-
 horationis? et signum consummationis?

ne futura: et filium dei esse ven-
 turum. **Q**uidam abhorationem
 ipsum tradunt antitypum futurum
 in loco sancto. ubi edificatum est
 sacrarium quod quondam fuerat
 iherosolimis et ibi staturus?
 ut videntes iudei credant in
 eum propter templi reparationem?
 estimantes tunc prophetas esse
 impletas qui loquitur de reparatio-
 ne iherusalem: non intelligentes quomodo
 propheta de reparacione spirituali templi
 locutus est quia christus implevit. non
 de corporali qua antitypus imple-
 bit. **E**t implebit illud quod propheta
 tauit iheremias in iherusalem. **Q**uo-
 tiquit non crediderunt veritati.
In tunc illo loquitur propheta huius
 et iherusalem in spiritu seductionis? et
 erit tribulacione super-
 stas per eo quod non clarificabit
 eum: et multos occidet. **S**ed hec
 de interpretacione in videtur dubita-
 cio? quod locus illius templi et quod
 disruptum est in a deo sanctis voca-
 tur: secundum quod hic dicit. **C**um vi-
 deritis abhoracionem desolacio-
 nis stantem in loco sancto. **N**on hic
 non est finis istius omelie. **S**
 desinat aliquid per. **I**ncipit con-
 sequenter Omelia xlvij.

In illo tunc dicit ihesus discipulis
 suis. **V**igilate quia nescitis? et
 ignotus est horum dies mortis: ut
 semper bene vivat? sed morte spe-
 tans. **E**t eadem modo abscondit?
 est dies aduentus christi. ut non vna

gens saluet sciens aduentu ei.
 sed oēs: dñi t̄ oibus aduentus
 ei sperat. Ideo interrogantib⁹
 discipulis dñe si in tpe h̄o resti-
 tuēs regnū isrl̄. Dicit. Nō ē
 vrm̄ nosse tpa ul' momēta: q̄
 p̄r posuit in sua potestate.
 Illud scitote q̄a si sciret p̄r fa-
 milias q̄ hora fur veniret rē
 Quilibet ē p̄familias scdm̄
 aīā: fur ē dyabol⁹: Domus
 corpa cor. ul' aīā. Os et aures
 ianue sūt. Oculi em̄ sūt fenest-
 re. Nā per os facile habet dya-
 bolus occasione ad aīam ut
 faciat eā captiua. Si vis esse
 securus. pone serā ianue tue.
 id ē lege dñi timoris ori tuo.
 et sapia docet obstruere aures
 spinis ne audiat vba mala.
 Sed fragiles sūt nre seze nisi
 deus seruauerit. Nā p̄r. Nisi
 dñs custodierit ciuitatē: frus-
 tra vigilat q̄ custodit eā. Po-
 ne seras per fenestras oculoꝝ:
 ut dicas cū iob. Posui testa-
 mētū oculis meis: ut nō sen-
 tirent de v̄gine. Quid. P̄f-
 cit aīā qm̄ salicet qm̄ p̄ istos
 ituitus fur ingreditur. Vere
 nestat: qm̄ ducit ad p̄cām sat.
 Ideo vigilare oportet: et dau-
 dere oīs istos ituitus. Non
 sufficiat ut nō loq̄tur. uel andi-
 at. ul' videat. ul' cogitet mala.
 Nā qui fecit mala. clausit in-
 tuitus et impleuit et opulauit
 malis contra bona: ne posset
 ingredi bon⁹ spūs. Qui mala

deponit ab eis. et bona nō sus-
 cipit. dicit aptos habe intui-
 tus: id vacantes eos iuuenēs
 iūnicus dicit ad aīā. Ideo op⁹
 ē ut iusti ituitus nō solum
 vacent malis: sed ut sint dau-
 si et opulati bonis cōt̄ mala:
 ne malus spūs habeat locū
 ingrediendi. Ideo dicit petrus.
 Si mens sit occupata: mal⁹
 spūs nō iuenit locū ad mētē.
 Nā dicit paul⁹. Suscipite ar-
 mata. ut possitis resistere
 i die mala: id ē opa bona fa-
 cite. Vas plenn̄ nichil recipit.
 sed vacuū omē qd̄ mittitur.
 sic hō occupatus malis: nō
 recipit bonū. Occupatus bono:
 repellit malū. Si neutro mō
 sit occupatus: oīs spūs itat i
 eū: sed nō statim ducit ad pec-
 catū: sed p̄mo aīā malū seu
 sū carnalib⁹ desiderijs obligat:
 post ducit ad p̄cām. qm̄ iam
 et si intelligit malū cō qd̄ fa-
 cit. nō p̄t resistere malo. S̄
 si te negligēte domū corp⁹
 tui seruare. hoc mō ingressus
 fuerit fur. et fuerit iusticiā da-
 tā in baptismo: aurū intellect⁹
 et gr̄as a deo collatas. et alias
 v̄tutes sp̄uales te dormiente:
 facit te nudū sicut serpens
 adam. Quid nudus ante cō-
 spectū dei accedis. Adam nū-
 datus abscondit se inter ligna
 paradisi: ubi te abscondes cū
 venerit dñs. Adam a deo que

situs inctus e: tu abiacus et
 peribis. **Quia** ille ignoras ser-
 petis versua p simplicitate
 sua nudatus e: tu sciens tot
 scripturas. **Amonitio** p negli-
 gencia frus es nudus. **Deo** ille
 immortalitate vestitus fuit ad
 tepus? tu emi terrenu trade-
 dus morti: **marie** si te copre-
 hedit finis p usq tibi per pe-
 nitentia aliam terras vestime-
 ta. **Na** pma pstant a deo? se-
 cunda vit et cu magno repa-
 rant labore et luctu: quo h
 parabola e. **Veniam** ad causa
 paribole. **Omnes** ho si sciret
 qn dies dni vebitus e sicut
 fuit sup eu salicet impazate
 veniens sicut fuit: pueniret
 et no sineret pfodi domu. eo
 q repelleret et fure? s face-
 ret iusticia. ut veniente sen-
 tencia dei no pfoderet? q igno-
 ras: sed vocaret? q ia ppa-
 ratus ad exitu. **Quia** aut pec-
 catrices delant in corpe sicut
 i suo ppo domuculo: venies
 angelus mortis cu snia dei p-
 fodit corpus: et animi ab eo
 violenter apit. **Die** emi iuste
 q no delantur i corpe. s q
 in exilio sut. i eis veniente
 snia no pfodunt ab eis: sed
 vocant ab eis gaudentes.
Quis emi fidelis servus et
prudens q constituit dñs x
In de vigilante et no vigila-
 te sup domu sua dñs loqt?
 sciens plerumq qa sacerdotes
 mali obdormire faciunt p m

in pacis? **boni** exatit a negli-
 gencie sopno et faciunt vigilare
 i bonis opibus: q assidua
 tuba doctrine sue exitates
 ad opa bona auditoz aiab.
Consequent de bonis et malis
 introduat diceb. **Quis e fide-**
lis servus et prudens **te** sicut
 p familias sup possessione
 sua villici ponit ut no cu
 singulis colonis causam habe-
 at. sed de solo villico exigat
 ratione omi si inter colonos
 aliqua idisciplinatio fuerit
 facta. quilibet p debito reus
 efficit: villicus emi p oi. et
 si bene reddiderit quilibet
 p sua fide laudat? et villicus
 pro omi fide remuneratur?
Sic deus i ppls io ordinat
 sacerdotes ut actum eoz dis-
 ciant rem: io peccate ppls
 quilibet p suo pao punit?
 sacerdotes p pacis omi. **Et**
bn agente ppls qlibet pro
 suo dono remunerat? sacer-
 dos p oibus. **Quis e servus**
fidelis e prudens. **Nem** lau-
 dabilem pponit rarissima ut
 qs fidelis iueniat? si queras
 fideles id e deu timetes. ipos
 no multos iuenies? si pruden-
 tes quis multos iuenies? io
 pauci fideles sub prudentes
 econverso: id e prudens et fide-
 lis **vir** iuenit? et si iuenit?
 beator e. **Prudentem** dico. no
 sciente et docti? sed sensatu
 et mente acutu q pb rationa

libiter agere. Et multi habet
 sciām magnā sed nō pruden-
 ter se regūt. nec sapiāz scient
 dispesat? et oīs prudēs p̄-
 suām habē ex pte: sed nō oīs
 sciens p̄t habē sapiām. quia
 sapiā in actu pbat. sciencia
 i sermone. **Fidelis.** **Quare**
p̄t dēū timeat. Prudens p̄
 hoīes: ut pplm dei sapienter
 gubernet. Ideo plus placet
 deo cōsā q̄ prudēcia: et hoī-
 bus plus prudēcia q̄ cōsā
 p̄dest. Si quis fuit tm fidelis
 laycū facit. sacerdotē nō fa-
 cit: nisi fidelis et prudens:
 ergo quidē ut faciat et p̄sūp
 faciat dicat: et si dicat itelli-
 gat cui. q̄lis ve doctrīa cōue-
 niat. et quare. **Et fidelis q̄dē:**
 ut memor sit pauperū sicut
 paulus. Prudens vero itelligit
 cui et quō habet dispensare?
 et hoc ē q̄d dicit. **Dare cibos**
 i tpe: spūales et corporales
 saliz corporib⁹ et aiab⁹. **Quidā**
 in ecclia sūt pauperes i cor-
 poralib⁹. et i spūalib⁹ paupe-
 riores: ut dent cibos in tpe
 idē tpe oportuno doctrine.
Un̄ p̄p̄ta. Tpe acceptabili et
 audiu te. **Quia** mīa dei tūc
 ē acceptabilis qm̄ nēcitatē
 et angustie tps ē: sicut plu-
 uia semp̄ bō ē. sed maxime
 in tpe nēcitatē ē grāta. **Et**
 visitaō amīcoz sp̄ ē suauis:
 sed suauior ē in tpe luctus.

Sic doctrina et cōsolatio sacer-
 dotis optima ē: maxie tpe p̄se-
 cucionis. **Sac̄s** ergo xp̄c sc̄os
 suos nūq̄ sine tēptacōe futu-
 ros. id dicit tpe oportuno:
 q̄a qui semp̄ egrotat semp̄
 illi medic⁹ oportun⁹ ē. **Mari-**
ne nauis idiget gubernato-
 re tpe tēpestatis: tpe p̄speri-
 tatis dirigit se. **Miles** tēpore
 belli rapit anōnā de rege:
 tpe pacis sustinet se. **Sic** doc-
 trina sacerdotis nēcīa ē ecclie.
 maxie tpe p̄secucōis: et i se-
 curitate sufficiat naturalib⁹ i-
 tellaib⁹. **Nā** in p̄secucōe qm̄ i-
 tellaib⁹ deficit timore carnali:
 necessarius ē sermo doctoris
Un̄ i p̄secucōe sacerdos exponēs
 p̄cula martiriū. et coronas ce-
 lestes in oētib⁹ p̄paratus: aris-
 tianū pplm ad paciām accen-
 dit vehemēter. **Quare** i p̄se-
 cutione istanci⁹ de fide docem⁹?
 q̄ de iusticia cōsacōis. **Nā**
 i p̄secucōe nō p̄ cōsacōne
 bona ul' mala veniūt xp̄iani:
 s̄ p̄ fidei cōfessionē: nā i p̄se-
 cutione fides xp̄ianoz p̄dita-
 tur. i pacē iusticia. **Beatus** ille
 serū⁹ quē ai uenēit dñs inue-
 nerit sic facientē. **Sicut** dicit
 m̄. i fide sapiā i tpe oportu-
 no: i fide ut credam⁹ ēē sicut
 docem⁹. Ille credendo docet:
 q̄ facit qd̄ docet. **Qui** nō fa-
 cit bonū. nō credit bono? q̄
 nō credit bono nec docet fide:

qui fide nō pdicat nō ē beatus
 seru⁹ sed infelix. q̄a alios docet
 se negligit. Sic prudentes nō
 oīo in oībus: nā alios edifi-
 cant. alios destruunt. Nā sicut
 i fauibus esta vitibus secundu
 etate: sic i p̄lo scdm virtutem
 doctrina tepatur. Unde dicit
 ap̄tus. Iac dedit vobis q̄ car-
nalib⁹ nō sp̄nalib⁹: nō est
in tpe: nā doctrina i oportu-
ne data nō p̄dest sed nocet:
sicut abus datus in nō tpe.
Amē dico vobis sup oīa bō
sua. Inter oīa bō magis ē
 dignitas sacerdotalis imacu-
 lata custodita. Nā sup oīa opa
 p̄ciosiores sūt aīe corā deo
 q̄ corpa. Ideo sup oīa bō con-
 sultet eū? qui offert deo lucy
 aīay: nō solū oībus bonis
 meliore iudicat hoīez? s̄ sui
 ipsius ipassibilitati p̄ponit
 substācia hūana: iō magn⁹
 ē qui bñ regit hereditatem
 ei⁹ quā p̄p̄ sanguine acquisi-
 uit. Si em̄ dixerit mal⁹ seru⁹
ille in corde suo. Partere
ē iuste paritē. Qui p̄ iusticia
 parit nō videt paritē sed cor-
 rige? q̄a parit nō ut sui
 dolore videt: sed ut illius
 aīam saluet. Dicit dñs. qui
 parit baculo. odit filiu. Nō
 dicit. Qui nascit̄ fr̄ vens est
 iudicio: sed qui sine cā irascit̄
 iusta. Un̄ iusta p̄cissio nō ē
 p̄cissio: s̄ correpcio. Sciendū

qd̄ māducare et bibē dicit sicut
 fuit de illis an̄ dicitur: id ē
 male māducare sicut cū ebri⁹
 id ē p̄corib⁹ q̄ vicijs ebri⁹ sūt.
 Ideo sacerdotib⁹ bibere et man-
 duicare nō ē malū: s̄ cū pec-
 catorib⁹ ē malū. id ē sicut illi
 ebri⁹ biberūt. Un̄ nō iubet nos
 p̄sonas maloz abhoīari sed
 voluntate? nā xpc̄ cū p̄corib⁹
 māducauit: sed nō sicut pec-
 catores volebat. Sicut etiā
 sacerdotes hospites impotentū
 et peregrinorū nō magnoz?
 nō ut hospitalitas laudetur
 ab hoīe sed a deo sentiat? nā
 deliciosa cōiunia magis lux-
 uria accusat. q̄ hūanitate
 cōmendat. Un̄ salomō. Non
 delectus i epulacōe nec i tur-
 pib⁹: iō nō mlti p̄mittitur
 nec modici. Veniet dñs ei⁹
 hora qua nescit. Dimidet em̄
 de cōsorcio xp̄ianoz. s̄ ulget
 eos ypocritis et infidelibus:
 ut quozū p̄mittant mores.
 p̄niant iteribi. Qui sacer-
 dos sup oēm pplm̄ glorifica-
 tur si bñ fecerit p̄ totū pplm̄?
 q̄a causa ē iusticie unūsoy:
 et peccatib⁹ sup oēs p̄mittit et
 p̄ oībus. q̄a ē cā p̄corū oīm?
 iō erit cū ypocritis q̄ peccatores
 sūt infidelibus: nā oēs ypocri-
 te sūt infideles nō eccl̄so. Ypo-
 crite sūt iudei. qui dicūt se ec-
 iudeos et nō sūt: sed sūt syna-
 goga sathane. Isti vere quia

fingit se esse epianos al tu
 sint contra xpm: ideo tales in ec-
 desia dicitur ypoците. **Ca. xxv.**
In illo tpe dicit Omelia. xlix.
Ihus discipulis suis. Filie est
regni celoz decem virginib.
In pte parabola loqit de docto-
rib. in ista de popularib. s
licet spuale habeat itellan:
 no nocet interpretari carnaliter
 ha tuc regnu filie erit. ai die
 bus suis completis soluty fut
 mundus: salicet cu venerit fi-
 nis om. **Modo omis menti-**
unt. Quidam se fingit iustos
cu sint mali. Quidam se humili-
ant. ut turpes actus suos vsqz
ad mortem abscondat. pl. ho-
bus volut appare no vulnera-
ti q deo. Qui deu timet hoies
no erubescit. nec peior pt ee
timor terren. q pena celestis.
Quib. filie erit. Decem
vginib. Quidam putat hic
vgines dici de quib. loquit
aplis: ut sint scz et corpore
et sp. Et sapiens vgo e. q i
corpore et aia vgo e: saliz ut
no habeat viru. nec habere
vellet. Si em voluntate nubere
di haberet: corpore quide vgo
e. sed aia nupta. Ope em
sordidat corpus: aia voluta-
te. Sepe ca nantatis carnalis.
dat de. ho. muam speciale. si
tame volutatis necessitati non
consentiat ne concupiscat. sed
ab oi malo abstinet. qd deo

displicet. cogitas qm tuc cor-
 pus fornicat. qm ai vno co-
 iungit. aia vero qm dyaboli
 voluntatib. sonat. Virgo q
 hec no seruat fatua e: qm p
 sola vgnitate corpis putat
 deo placere. Vn corpale i cor-
 porali no pascit. nec aia copu-
 lat sed corp. qm vir et mlt
 coniungit. Vn fit sepe ut nup-
 ta si alias no peccet. corpore
 nuptae aia vgo e. Et si alias
 peccauit q vgo e. corpore vgo
 e: aia vero fornicata. na per
 concupiam aia fornicat. Sed
 concupiscit passiois sepe e: velle
 arbitri e. Sepe concupiscit
 qd nolim. concupiscit sola sine
 voluntate no dampnat: sed me-
 liore facit vgnitatis corona.
 Decem vginis fut oes hoies
 quoru vita deo suscipiat sen-
 sibus. quoz carnalib. et quoz
 spualib. na omis hoies aut
 fut peccatores. a iusti. Peccatores
 sedm carnales ambulat sen-
 sus: iusti sedm spuales. Ido
 gen. peccoz i quoz diuidit
 et omne gen. iustoz in quoz
 sedm num. quoz sensus: na
 sedm honore has vginis di-
 uidentas pferit xpc. qm iusti
 ab iniustis p vbu fut diuide-
 di. ut ad dextera iudicis
 ponat iusti h. e sapientes
 quoz: et ad sinistra quoz
 filiz fatie sedm misteriu
 moysi qui lege suscepit de-
 ce vboz. saliz quoz i vna

tabula: quinq; i alia. Si ergo
 tabule testamenti i uno qd
 habebant: in no poterat
 fieri ut ambe fieret ad dex
 tera legentis: sed nre erat
 ut vna cu quiq; eet ad dex
 tera. alia cu quiq; alijs ad
 sinistra. Sic oes xpiani in
 vna tenentur vocaco: alij
 tm ad dextera sicut iusti: alij
 vero ad sinistra sicut repro
 bi sut locandi. Alij vo ce
 dunt hae pabola ptine ad
 iudeos et hereticos: qd fal
 si e. Ad iudeos no ptinet:
 qa ydoloru cultura corrup
 ti sut: io vginis no sut. qa
 pfecto crucifixo sponso. ad
 ulteru dyabolu susteperunt.
 Nec heria vginis dicuntur:
 qa vginitate id e xpi veri
 tate verbis adulterinis cor
 rupti: s tm ad pplm xpi
 nu ptinet de quo dicit. Sta
 tu vos vni viro vginis cas
 ta exhibe xpo: times ne si
 cut serpens decepit euam
 astucia: ita corrupat sensu
 vester a castitate q e i xpo.
 Statue vginis sut: que fidem
 hnt integra sine opib; iusti
 cie. Iudei et heria nec fidem
 hnt: nec opus iusticie. Sed
 si oleu operu hnt nichil eis
 pdest: qa lampade fidei no
 habent quas accedat. Sed
 tu erit filie regni celorum
 quinq; vginib;: interim vero

no apparet q prudentes sut et
 q fame? usq; tur mlte fame
 vident prudentes: et mlte que
 vident prudentes fatue efficiunt.
Quae acceperunt lapides suas.
Lampas dicit fides. Pa fides
 illuat anim: sicut lampas
 domu. Accedit hie igne di
 vini vbi. Vn dicit dñs. Ignem
 veni mitte i terra. Quia lam
 pade caput hoies venientes
 ad xpm: p sacerdotes accipi
 entes veritatis doctrina. Lucer
 na e vbi fidei. Oleu doctrina
 scripturar. Sicut lucerna si
 ne oleo extinguit: sic vbi fi
 dei sine assidua doctrina et me
 ditaco scripturar. Aut oleu
 dicit opus nre. Sicut oleu
 lumē lapadis fouet: sic opa
 bona mstant cofidenciam
 fidei. et p vigore accendunt.
**Et venerunt obuia sponso et
 sponse.** Venerunt obuia: quia
 et illo die qua ho credit in
 xpo. q de seipo egressus et
 mudo. ire videt obuia xpo:
 qa cotidie xpi expectat adue
 tu. Qui obuia alicui i via
 vadit: expectat eu donec
 veniat. Sic q credit i xpm
 ita debet viuere in hoc seculo
 q i pegrin? et no i suis locis
 sed in transitu portus. Ideo
 iudei exiit de egypto expe
 dit. et pascale agnu sunt
 iussi maducare. et ad erendu
 parati: on dentes nobis quo
 eukarista debem maducare.

id e semp expediti q̄i de mu
do certum condie. **Dicit spon**
sa et spose: sicut xpc̄ cū sit
inter nos: tū uetimus dicit
cū apparuerit i glā sua. **Ideo**
dicit apl̄s: **Mortui estis.** et
uita uerā abscondita e cū xpo:
cū apparuerit uita. **Apparebit**
cū xpo in glā. **Statue nō sup**
semit oleū sc̄i. Lampas nō
oleo accedit sed ab igne: et
ab oleo nutrit: et sine oleo
extinguit. **Sic fides i opibus**
accedit ex uo deo: et p̄ bō
opa nutrit: et sine illis desi
at. **Nō p̄t in deū sperare nisi**
q̄ agit bona opa: nō p̄t cre
dere deo: nisi qui aliquid dig
nū deo facit. **Ideo p̄cores nō**
credūt deo. nec de glā sanctorū
cū q̄s de h̄is loq̄tur: nec de
pena p̄corū q̄a nō credunt
de futuro: iō nō gaudent de
bono futuro. nec tristat̄ de
malo. **Patni sūt oēs qui hoc**
solū sibi existimāt sufficere
q̄a credūt in xpm̄ et xp̄iani
dicūt: nec volūt se bonis
operib̄ cōmedare. **Moram**
faciente sponso x̄c. **Na tar**
dante cōsumacōe nō solum
peccatores s̄ ec̄a iusti et sp̄ma
les ad negligēcia sūt ueruo
liendi: et sua uirtute relicta
ad carnalia delat̄meta sūt
t̄nsituri. **Uñ dicit xpc̄. Putas**
cū uenerit filius hōis. ueni

et fide sup̄ terrā. **Na uigilae.**
e semp iusticia face: dormire
e negligē. **Vigilate ergo: q̄a**
nescitis. **Si nō tardat licet**
tardare uideb̄? nā si cōside
rem̄ tēpus ex quo xpc̄ in
celū ascendit. et quātū hōi
nes uixerūt an diluuiū. et
quāto tpe erat uita cui libet
eorū: intelliget q̄s qd̄ misse
rū ubi hui⁹ nobis impletū
e. **Na om̄s sp̄uale reliquim⁹:**
et ad carnalia t̄nsim⁹. **Quis**
p̄bz a ep̄is ita p̄fecty qui
cōtepnit hō mūdi: credens
cōsumacōne p̄p̄qua. **Qui**
libet dicit i corde suo. i fide
sp̄i p̄ualente. **Ecce ex quo**
xpc̄ fuit in tr̄is semp dice
bat cōsumacō ueniet et
nō uenit: nec forte p̄parin
di cū: s̄ terredi loquit̄ ip̄a
scriptura. **Qui credi cōsuma**
cōne futura nō ex uerbis que
dicūt et audit. sed ex opib̄
q̄ facit cognoscit. nō ille ai
rat de mūdo. nec i posterū
seruat aliq̄: q̄ p̄gre iturus
nichil sc̄i portat nisi panē
q̄ habet necessariū. **Media**
nocte clamor. **Clamor sc̄lis**
parauit angelorū. **Ecce sp̄o**
sus ueniet: exite obuia ei.
Nō iubet exire de donibus
s̄ de mūdo: et de mala nat̄a
carnis. **Dicit apl̄s i uonif**
sima tuba mortuos suscitau
dos: dat nobis cū est̄madi
ut clamore illi est̄mimib̄

eē tubaz: ideo qui intelligit
 illa signa clamācia. ille audit
 clamore tubaz nō corporalit?
Tūc surrexerūt oēs vīgines
ille idē tūc inſti q̄ p̄cōres de
 ſopno negligēcie: tūc incipiet
 timē credere q̄ iā finiendū
 ē mūdus. Na ſicut ſecuritas
 diligētes. negligētes facit:
 ſic timor piculi negligētes
 facit diligētes: ſ; nichil dili
 gēcia p̄deſt quā facit timor:
 nō fides. **Tūc intelligit q̄**
 nichil ē q̄ vixerit i mūdo:
 tūc incipiet ſape q̄ nichil eis
 p̄fuit ſapuiſſe. **Et cōpoſuerūt**
lampades ſuas: id ē tūc inci
 piet diſtute fidē ſuā? tūc in
 terrogabit cōſciās ſuas quid
 beati a mali vixerūt: ſicut
 ſup vēturo ſponſo feſtinat ſpō
 ſa cōponē ne ſpōſo diſpliceat?
 ſic oīs apud ſe iudicabit:
 id ē p̄parabūt fidē ſuā: et ſi
 ſemp ſic facerem? ſicut tūc
 faciem? nūq̄ peccarem? in
 deū. **Sicut vgo deformis ſine**
 cā ſe cōponit: ſic tūc p̄cōres
 ſine cauſa ſperabūt. **Ūn qui**
 in tpe ſecuritatis arma ſua
 parare ſtuduit: paratus et
 letus currit ad iſpectionē.
Et qui i tpe ſecuritatis gladiū
 ſuū exiguare dimiſerit. aut
 loucā ſordidare aut ſrangere?
 cū audierit tubā i bello ip̄e
 exatatus timore. feſtinat lini

re gladiū ſuū. et terge loucā:
 et ſcutū ſringe: ſed nō poeſt
 celare negligēcia: q̄a i gens
 neceſſitas nō p̄mittit logiti
 diuē t̄pis implere. **Sic dno**
 abſente ſeruis nō aſſicit opa
 ſua? dno vero veniente incipit
 feſtinare ſed nō p̄t: q̄a multoz
 dieū negligēcia nō p̄t vna
 hora expelli. **ſatue ſapientib?**
dicent. Date nobis de oleo
vō ic. **Et ſignit lapas quādo**
 fides deſiat? ſicut qui bñ con
 ſtūs fiducialit agit: et ſicut
 qui iſuſ oleo addit lūmen
 lucerne: ſic cōſideracōe bonoz
 ſeipm cōfortat: et fidei addit
 audacia. **Ūn ſibi male cōſa**
 us ſemp timidus: et ſubducto
 oleo. minuit lūmen lucerne.
Sic ille cōſideracōe maloz ſeipm
 cōfundit. et iſidelitati ſue diffi
 denā addit: iō timētes pec
 catores ad ſcōs dicēt. **Date no**
bis de oleo vō. id ē q̄ habetis
 opa iuſtiāe ſufficiēcia ad glo
 riā cōſequēda? accomodate
 nobis auxilium vōz bonozū
 operū: et intercedite pro nobis
 ad dnm. q̄a iuſtiā vōz ſuffi
 cit vōz glorificare. et nos ex
 cuſare. **Dicit prudētis ſe for**
te nobis et vobis deſiat. **Ūs**
 tendit q̄ ita terribile erit futu
 rū iudiciū. ut nulla innocēcia
 ſibi cōfidat? q̄a quib natus ē
 iuſtus i cōſpectu illi? **Dicit**
iob. Stelle in cōſpectu ei? nū
de nō ſūt: nec celū ſine timē?

quod ergo an eu appetit iustitiam sine voluntate peccandi natura ipsam peccatam est. **Dicit aplos.** Ego sum venudatus sub peccato. quod operor non intelligo? non quod volo ago sed quod nolo: ideo ego non operor. sed quod habitat in me peccatum. **Tantus** quod timor erit omnium sanctorum? ut nemo se spectet iustum: sed timeat ne reus existat. **Quis** potest iudicare conscientiam suam. et recognoscere cor suum? cui dicitur quod pro verbo ocio so reddemus rationem. **Quo** quod pro peccatis mercedem facit? cui timeat de se. **Quia** istud tempus misericordie iudicium non suscipit: et tempus iudicium misericordiam non suscipit. **Ideo** in primo aduentu cum tempus esset misericordie. dicitur aplos super humanitate civitatis illius ubi recepti non erat aplos. **Dis**tinguitur ut ignis de celo descendat: **respondit** ihesus. **resatis** autem spiritus estus. **Non** enim veni iudicare mundum sed saluare: **ostendit** quod in secundo aduentu saluetur in iudicio misericordiam loci non habebit. **neque** valet intercessio. **Aut** ideo dicitur est: quod non sunt condigne passionibus huius temporis. **ad** futuram gloriam quam revelabitur in nobis. **Si** ergo maior erit gloria quam peccata est facta. quam quicumque sanctorum merebitur? quod sufficit aliis ad salutem cum sibi opus eorum. **cum** nec sibi soli sufficit ad gloriam illa iusto iudicio sequenda. **he** potius ad vendentes etc. **Ven**

ditores bonorum et doctrine sunt sacerdotes. qui precepta iusticie in populo dant: qui pro aliquo accipientes fidem eorum. **Quia** peccatores pro peccatis solunt peccato confessionibus eorum et placant. **Aut** pro doctrina accipiunt. quoniam si docentes audierit eos populus? et tunc pro obedientia mercentur est sibi populus salute: et sacerdotes recipiet a deo mercedem doctrine. **Ideo** bene consilium preceptorum ut eant ad sacerdotes eos audiendo et faciendo: ut habeat virtute olei fides eorum: si tamen habuerit tepus. **Abest** illis: ecce sponsus venit. **Oste** dit quod inter angustias dicitur foris terrarum videntes se peccatores anxiantur? et dicitur huc et illuc ad sacerdotes doctrinam et penitentiam sibi querentes. et interrogantes quid oportet facere. **Sed** festinate iudicio cum non sit docendi licentia nec tempus faciende iusticie a penitentia eorum festinatio vacua est. **Hec** cotidie videntur. sacerdotes clamant qui peccatum penitentiam agant? quod non peccavit in deo penitentiam. **neque** seducat vos diuicie. **neque** honores temporales: quia tempus vestri prope est. **Et** si consummatio vestra tardauerit? mors vestra non tardat: ideo nemo obaudiat. **Cum** mors venerit. anxiantur et vocant sacerdotes? et penitentiam volunt agere quoniam iam penitentiam locum non est: et dum peccata exponunt et tempus penitentiam caput et precepta

iusticie. caput aut eorum et va-
 dunt vacui. et ligati iusti dei
 iudicio: quia non pro odium peccatorum
 sibi displicentes volebat peni-
 tentiam agere. sed pro timore mor-
 tis. et si vivere potuisset: non
 sibi displicuisset. Alius enim
 venditores olei: pauperes dicit.
Hortantur ergo prudentes fatuas.
 ut erant ad pauperes si patitur
 eas tempus: id est facientes opera
 iusticie. misericordiam consequantur ab
 eis. Quia pro penitentiam ab eis fac-
 tas olei misericordie merces accipit.
 dum enim vadunt volentes aliquid
 agere vni possent cum fiducia
 christo occurrere: venturus est christus
 repetere: ideo nichil prodest eis a
 anxietas illa: tunc recipietur
 eis bene agere tempus excluditur.
Non esset veniunt etc. Nichil
 prodest ex necessitate repetita
 confessio cum dicit dominus dominus. quia
 ex voluntate non confessus est
 voluntaria confessio modica suf-
 fiat deo: in necessitate non magna.
At ille. Festus vobis. Signa
 spiritus mei in vobis non video. Si-
 cut qui in mundum spiritum habet. bona
 opera facere non potest: sic qui spiritum
 sanctum habet: mala non potest agere.
Imaginem meam non habetis.
 Quis ymago est bona facere:
 vobis contra fecistis. Non meorum
 militum procerum capietis qui
 tyranici vexilla portastis: non
 possunt dicere meum. et quibus nichil
 meum cognosco. **Capitulum xxv.**

In illo tpe Omelia quingentesima.
Dicit ihesus discipulis suis
parabola hanc. Homo quidam peregre
 proficiscens. Peregre profectus est
 ihesus christus post victoria passio-
 nis. ad patriam reversus. voluntate
 misericordie factus est homo: non necessitate
 nate. Comedat christus dilectio-
 nem quam habet in seipso ad reg-
 num ascensurus celeste: unde des-
 cenderat. Peregre se dicit ibi
 pro caritate sanctorum quibus reliquerat
 in terris: cum tunc peregre esset in
 mundo sicut dicit. Incola ego
 sum in terra. Cum christus venit in mun-
 dum fuit peregrinus. nullam habens
 sui nominis confessorem. postquam
 discipulos acquisivit fuit profi-
 scens: ideo proficiscens de mundo
 peregre proficiscens. **Vis scire**
quid dilexit discipulos suos?
Cogitanda quod passus est pro eis;
Plus eos dilexit quam gloriam suam:
 quia pro eis moriebatur. Quid
 mirum si maiori dilectione teneba-
 tur sanctorum quibus reliquerat in terris?
 quam dilectione glorie quam habuit in
 oculis. **Ecce tradidit illis bo-
 nam suam.** Haud invidens alijs
 plus dedit alijs vero minus:
 sed secundum considerationem fidei illorum.
Qui invidus est a peccatis omnibus
est peccatis: neque qui exceptor pro-
narum facit dandam gratiam illis.
Vis scire. fere equaliter remune-
ranit eum qui plus obtulerit:
et qui minus? At esset acceptor
personarum: non tamen in danda gratia
quantum in danda mercede esset

equalis ambobus? **U**n̄ i danda
 gr̄a nō psonas respicit. sed
 v̄tute cui? libet? ne sup v̄tu
 te opus iungens. ipe occasio
 offensiois existeret: nec illi
 qui peccauit si sup v̄tute
 p̄odus imposuiss̄. Volens
 ergo dñs sc̄os habē i celesti
 regio. opa nobis diuisa iusti
 ciar̄ comisit? nō q̄a nō po
 tuit nos sine opibus glori
 care: s̄ opus p̄misit? q̄a opa
 siue p̄mis vacua sūt: et pre
 mia sine ope iugata sūt. **S**ta
 tim abijt qui quīq̄ talenta
 accepit. **D**e talento agni cuius
 acquisiuit vnā iusticiā bene
 viuēdo p̄br̄. **V**nā iusticiā
 bñ p̄sidoendo in eccl̄ia? de
 v̄bo acquisiuit vnā iusticiā
 veritatis p̄dicando: de bap
 tismo luctus ē vnā iusticiā
 sc̄dm xpi regulā baptizādo
 et dignos filios oī iudicio
 eccl̄ie acq̄uendo. **D**e sacrificio
 acquisiuit iusticiā vnā mūdū
 sacrificiū p̄ pplis offerēdo: et
 p̄ p̄cis exorādo. **S**ed q̄ duo
 talenta accepit. id ē duas
 iusticias: vnā bñ viuēdo quā
 acquisiuit a fide xpi. aliam i
 ministrando. **Q**ui vnū acce
 perat. **U**n̄ qui duo habuit
 talenta nō p̄ponit abscondisse
 talenta? cū mlti dyaconi sūt
 inutiles: sed tm̄ qui vnū acce
 perat. **A**tende licet deus sci

uerit q̄ cent iusti. et q̄iusti?
 tm̄ oēs vocat ad fidē dāns
 eis gr̄am credendi in xpm:
 qd̄ ē talentū bonis ad salu
 te. malis ad p̄iudiciū. **D**ya
 conib⁹ et doctorib⁹ per sc̄a
 p̄uidentiā videt⁹ de⁹ iungere
 misterii dyaconat⁹ a p̄sbi
 terat⁹ q̄ sūt iusti: qui vero
 sūt iusti. illos videt⁹ nō or
 dinasse de⁹? nā ab exitu rei
 cognoscit⁹: q̄s a deo ordinat⁹
 ē. **Q**uo quidā sacerdotes
 ab hoībus ordinat⁹: manifest⁹
 to libro canonū aplōrū vni
 dicit⁹. **Q**ui ab hoīb⁹ ordinā
 tur: q̄ ad deū nec ē dyacon⁹
 nec sacerdos. **E**rgo i illis nō ē
 iuctus ut p̄dat talenta. **E**t
 sc̄dm p̄sc̄am ordinat⁹: a deo
 recipit fidei gr̄am. **S**ed i h̄
 que dixim⁹. p̄sbi ter a dya
 con⁹ si p̄cor iuctus fuerit.
 quo ad p̄sc̄am dei nō ex deo
 sed ex hoīb⁹ fact⁹ videt⁹ p̄br̄
 a dyacon⁹? et q̄i layc⁹ iue
 nit⁹ inter eos qui vnū tale
 ti fidei acceperunt: ac p̄ hoc
 nemo a deo ordinat⁹ peccat.
 ut q̄ vnū talentū a deo acce
 perit. id ē fidei gr̄am. **S**ib⁹
 enī a deo dat⁹ fidei gr̄a? de
 vitatū v̄b tm̄ dignis. q̄a i
 illis causa salutis ē: in ista
 disp̄sacio misterij. **N**ā p̄
 familias anonā oībus ser
 uis dat: negocia sua nō oī
 bus q̄mittit. **A**bscondit ta

lentu i tñ. id e accipiendo
 notia xpi. contempnit vitam
 spuale. id e m terrenis acti-
 bus et delicijs conuersas. ob-
 uit illud i carne sua. et m
 sollicitudinib mundi qñ spi-
 nis effocat fidei sue bonu. et
 no facit fructu. hoc e talentu
 i tñ absconde. id e seme ubi
 inter spuas effocant. **Sciend**
du qd ille fodit gram sua i
 tñ. qui nec pponit peccare.
 nec iusticia face: qui em pec-
 cat no absconde videt gram
 sua. sed corumpere. **Si** ergo m
 tenebras exteriores mittit
 q accepto vbo fidei carnalit
 viuendo fructu iusticie no fe-
 ceunt. quas tenebras habe-
 bunt qui talentu fidei peccan-
 do pdiderunt. **Qui** fodit ta-
 lentu sui silis e vginib fa-
 tius: oleu no habentib. **Ut** q
 putauerunt sibi ad salute suf-
 ficie si in xpm crediderunt. **Na**
 si talentu no pdiderit malus
 id e fide dñi: tñ reus est dap-
 ni. **Na** p hoc solu quilibet
 fit xpianus ut seruet talentu
 fidei: sed ut opetur iusticia
 i xpo. **Sicut** qui accipit seme
 a dno suo i tpe. et nisi semi-
 nat facit dapnu dno suo?
 sic ille qui accipit fide xpi
 et iusticia no opat. et si fide
 no pdat: tñ tñ peccat qñtu
 potuit iusticia face si no neg-
 ligit. **Post mltu vo tps**
venit dñs x. **Sciend** quare

interim xpc ascendit i celu pos-
 tea rursus et sp cu sanctis
 mansit: ut eo absente fideles
 sibi et vita acqreret p opa:
 pñte em xpo fideles nec tep-
 tari poterat. nec probari.
Quo si sit pñs. et si videtur
 no timet. xpc ergo pñte
 et si teptacione aliqua susti-
 neret. a iusticia faceret. op
 eoz no videbat ee m fide s
 i oculis. id no poterat sibi m-
 mercede fidei p iusticia fidei
 acqre: nisi ascendisset ab eis
Ita serui fideles dno absente
 pbat: pñte dno q q fecerit
 no e laus serui. sed dñi. **Ideo**
p vnam utilitate ascendit
 no sua. tepus differt largu:
 ut longius det iusticia facien-
 de. **Et** accedes q quib talen-
 ta acceperat. **Donus** seruus
 no q glouificas i ope suo no
 pnia. luctoz talentoz memo-
 ria facit. sed pmo memorat
 q accepit. post q iuenit:
 ut ondat no su laboris qd
 acqsiuit. sed bnficioru dñi
 sui quib acqsiuit. **Ac** si di-
 cat. **Que** qñtu ad meu labo-
 re nulla iusticia face potui:
 sem nisi ex gra tua. sicut dix-
 it qui plus oibus laborauit.
 sed no ego: sed gra dñi meu.
Dixit dñs. Fuge serue bone.
Pauca sut admodu. si quis
 de magna massa triticia modi-
 ca dedit denaria: sic de mag-

no thesauris regni celestis mo-
 dica vobis p[er] spm[em] scm[um] arza
 p[re]statu[r]. **D**icit ap[osto]lus. **E**t p[ro]p[ter]
 p[ro]phetam? **C**ui venerit q[uo]d per-
 fectum e[st]: destruet[ur] q[uo]d ex p[ar]te e[st].
Int[er] in gaudiu[m] d[omi]ni tui. **U**t
 possidet sit gaudiu[m]. no[n] dicit
 ad gaudiu[m] ut sit spectator:
 sed ut sit p[ar]ticip[er] gaudioru[m].
Dicit alibi. **P**ater volo ut ubi
 ego su[m]: ibi sint mecu[m]. **A**liud
 dignu[m] faciu[m] in hoc seculo: ut
 regni celestis p[ar]ticipes fieri
 meream[ur]. **I**deo dicit ap[osto]lus?
 No[n] su[n]t co[n]digne passio[n]es hui[us]
 seculi ad futuru[m] gl[ori]am. **A**ccedeb[un]t
 aut[em] qui duo talenta r[ati]o[n]e. **E**t si
 minor i[n] ope. no[n] fuit minor
 i[n] volu[n]tate? **N**o in illo no[n] fuit
 minor volu[n]tas op[er]andi: sed
 v[er]bis no[n] plus valu[it] op[er]ari.
Sed magnis desiderijs no[n] suf-
 fiat modica fides? **I**o et si no[n]
 silia recipit lucra ab illo et
 alio: cu[m] benivolentia recipit
 illu[m] sicut aliu[m]? **q**uia x[rist]u[s] no[n]
 magis e[st] remunerator op[er]u[m]
 q[uam] volu[n]tatu[m]: nec dyacon[us] bea-
 tior q[uam] laycus studiosus. no[n]
 dignitas honorat[ur] apud deu[m]
 sed volu[n]tas? nec p[ro]b[er] layco
 eo q[uo]d melior e[st] p[ro]b[er]: na[m] gra-
 dus misterij ex deo. p[er]fectu[m] vo-
 luntas ex nobis. **I**deo no[n] sum[us]
 iudicandi q[uo]d no[n] fecim[us]. q[uo]d
 ex p[ar]te n[ost]ra no[n] e[st]: sed ex eo
 sum[us] iudicandi q[uo]d in nobis e[st]
 posse q[uo]d volum[us]. **A**ccedeb[un]t
 aut[em] qui unu[m] talentu[m] accepit.

O malicia p[ro]p[ter] q[uo]d nec futu-
 ri iudicij terrore terret. **Q**ui
 p[ro]p[ter] suu[m] simplicit[er] debuit co[n]-
 fiteri: d[omi]n[u]m que[m] male agedo
 irritaverat. simplicit[er] co[n]fite[n]-
 do finire. **S**ed e[ss]et no[n] solu[m]
 no[n] q[ui]siet[ur] sed adhuc excusat[ur]
 et du[m] unu[m] vult excusare p[ro]p[ter]
 addit alia duo? p[ri]mo q[uo]d pec-
 cavit? sed q[uo]d excusat[ur]: tercio
 q[uo]d iniuria fecit d[omi]no. **I**deo scies
 p[ro]p[ter] q[uo]d mala sit excusatio. di-
 cit. **N**o declines cor meu[m] i[n] ver-
 ba malicie: ad excusandas ex-
 cusationes i[n] p[ar]te. **D**ic ergo se-
 ne medax? quo[m]o[d]o metit ubi no[n]
 seminavit. **Q**uis homi[n]e[m] e[st]
 g[er]tilis ul' iudeus? que[m] non
 sufficienter sp[irit]ualib[us] sensib[us]
 adornavit? cui no[n] dedit scia[n]s
 boni et mali. **S**icut no[n] e[st] cu[m]
 sit min[us] aliqua p[ar]te corporis
 m[em]broz ad usu[m] m[em]broz cor-
 poralem? sic no[n] e[st] cui minus
 sit aliq[ui] sensus a p[ot]estate ad
 intellige[n]cia[m] boni et mali: et
 ad o[mn]e faciendu[m] q[uo]d vult. **S**i
 ergo i[n] g[er]tibus seminavit
 gram suam ex q[ui]bus null[us] ius-
 ticie fructu[m] colligit? **q**uo[m]o[d]o ide[m]
 metit q[uo]d no[n] seminavit que[m]
 q[ui] avitro sp[irit]uali. **C**riticis sive
 v[er]bo accuit: que[m] doctrina ius-
 ticie seminavit? que[m] sp[irit]u sc[ilicet]
 irrigavit. tot semina g[er]t[is]
 suscipies. ul' unu[m] iusticie fruc-
 tu[m] no[n] debuisti efferre. **N**am
 d[omi]n[u]s ho[m]i[n]ez ex duplici natura
 creavit: corpus et a[n]i[m]a. **I**n cor-
 pore vo[n]t quib[us] sensus: et mo-

tus concupiscentia et nascenam ex
 occasione dicitur sensum. In autem
 creavit iustitiam et virtutem? ut
 intelligat boni et mali discre-
 tionem: et possit resistere motibus
 carnalibus? Qui ergo secundum de-
 lationem carnis vine eligunt?
 nec considerant in anima iudicia et
 virtutes anime creatas: nec expe-
 riuntur ea que sunt: sed tamen carna-
 les sensus sequuntur et concupis-
 centiam. Unde dicitur. **Quia** carna-
 lia et mundialia bona sunt: ideo
 ea creavit deus ut eis utamur.
Haec vero non sunt creata in nobis
 secundum animam iudicia et virtutes:
 quibus possumus resistere concupis-
 centiis carnalibus? Tertium est quod
 dicitur. **Sed** quia creatum est in no-
 bis intelligere et resistere? non
 sunt creata mundialia bona ut
 eis utamur: sed ut eis resistentes
 meliora bona acquiramus. sicut
 mercede. **Hec** intelligere in nobis
 bonum et malum esse creatum: non
 creatum esse posse resistere.
Quid valet intelligere? nisi sci-
 remus intelligere quod melius est. **De**
 ut ei dominus. **Serue** neque: scilicet
 quod meto ubi non seminavi. **Ne-**
 que: quia contumelia reddidit do-
 mino. **Piger** est: quia talentum non
 duplicavit. **Idem** pro uno quasi
 superbus: et pro alio quasi negligens
 contempnat. **Neque**: quia largita-
 te domini quasi violentiam accusavit:
 et deus gratiam intellectus a no-
 tia sui dedit desiderans glo-
 riam acquiri pro eo? sed ut sibi

¶ Unde in animalibus non creavit deus posse facere quod melius est. **¶**

vitam eternam mereretur? **¶** Intel-
 ligit? et ipsa precedenti istorum
 etiam meretur. **¶** Si pro se dedisset
 gratiam: nunquam a servis paucis
 suscipies redderet multa. **Sed**
 malicia excecatus dominus voluit
 dei sapientiam fallere: maioribus se
 ventus viculis ligavit dicens.
Hecis ubi non seminasti. **¶** Si ta-
 le scivit dominus suum: magis de-
 buit festinare ut pro diligencia
 sua auaritia dominum faceret? ne
 pro negligencia eius in iustissima ad-
 uerbia provocaret: quia auste-
 ritas non contempnit? sed timet?
¶ Qui timet non contempnit? pla-
 care festinat? sciens quod qui
 metit ubi non seminavit: magis
 vult metere ubi non seminavit.
¶ Oportuit ergo te quittere.
¶ Quidam putant tres istos oves
 doctores esse differetes et gratias
 habuisse: et hunc tamen ideo ar-
 gui quia non docuit alios per
 ymaginem quam habebat. **¶**
¶ Quis omnibus rationalis constabi-
 tus numerari? dicitur potest? si qui
 sit numerus? est qui domini ymaginem
 habeat: qui numerari? non est: quia
 indiget ymagine eius. **¶** Si enim est
 qui illius magisterio opus ha-
 bet? ille numerari? non est: quia
 deus prestat intellectum. **¶** Ergo
 nec est hunc tamen intelligere
 populare. **¶** Mensa est diuina
 scriptura: secundum quod dicitur propheta
 de scriptura veteris testa-
 menti iudeis scandalum factum.
¶ Fiat mensa eorum coram ipsis in
 laqueum. **¶** Quia scripturas

legis eorum legentes. quoniam in lege
 maledictus omnis qui pendet in lig-
 no. et videntes illum crucifixum
 que lex maledicti annuntiat.
 non intelligentes quia vitam ma-
 ledictione suscepit ut nos
 a maledictione liberaret quoniam
 suscepimus per lignum. et sic factum
 est in eis mensa eorum. id est scrip-
 tura legis eorum in scandalum.
 Ite videntur eum in sabbato legem
 suam tangere: et quia lex prohibe-
 bat. scandalizati sunt per eum
 dicentes. Hic a deo non est quia
 sabbata non custodit. non intel-
 ligentes quia corporale soluebat
 et spirituale implebat. Hec sic me-
 sa eorum id est scriptura est eis
 in scandalum. Mensa ergo scrip-
 tura est: nam in ea ponitur panis
 qui nutrit animas. et que christiani
 epulantur in spiritu. Sed non
 multum illi mense presidentes
 sunt sacerdotes fideles et pruden-
 tes. qui videntes fide et actum
 christiano capiunt indicium de
 scripturis: id est de mensa. ut
 intelligant si sunt digni a deo
 aut non. et oportet eum ad iudicium
 huius mense. qui accumulatur fi-
 dem quam suscepit. ut in ecclesia
 permaneat. et scripturas audi-
 at ex fide: et allocutionibus sac-
 ramentum non fraudet. Impossibile
 est ut non multiplicet fides eius.
 quia paulatim timor domini generat.
 sanctus accendit in fide. desiderium
 regni celestis exaltatur. Vides
 quanta usus facit fides aug-
 mentata. data ad mensam scrip-

turam sanctam. Fides si ociosatur
 atque in corde semper minoratur
 et torpescit: et paulatim
 per sensus carnales exinanita
 ad nichilum vadit. Si exaltet
 scripturas et bonis operibus
 multiplicat: nec deficiet a se-
 cere stante vita hominis. Unde
 propheta hunc dicit esse beatum. Huius
 viri qui non abiit. Legatur utique
 usus: et in tercio usu audis
 lucrum meditationis. Quia que
 facit prosperabit. Tollite
 ab eo talentum et date illi qui
 decem talenta habet. Omni
 habenti dabitur. Peccator
 agnoscens christum habet hanc
 gratiam quam cognoscit christum
 sed in iudicio dividit a cog-
 noscentibus christum: et sic tolli-
 tur ab eo quod videbat habere.
 licet non habuit. Quod. Quia
 cognoscit christum. videt habere
 scientiam christi: sed vere non habet.
 Ipse vero noticia christi: addit
 iusto qui habebat. Ille vere
 christum habet scientiam qui facit
 iustitiam: et que nunc videt
 per speculum in enigmate: tunc vi-
 det faciem ad faciem. et sic
 addit scientiam. Aliter intelligitur.
 Qui fide habet et bona
 voluntate si quod minus in opere
 habuerit quam homo: nichilomi-
 nus remuneratur a iudice.
 Qui vero fide non habet. nec
 bona voluntate in christo: alias
 virtutes quas videbat naturaliter
 habere perdit: id est quod videbat.

habere auferetur. **Quitq**
em boni sine fide xpi est:
nichil ei putat. **h**ic sunt
multi qui vident ee man-
sueti a huiles? sed qa no
sunt fideles. videt ee aliqd
honor eoz: sed no est ex
fide. q^o p^o e. **E**t huc ser-
m^o nequa profate. **D**icit
quida no tm iferni deor-
su: sed est mundu ee loca
tenebrosa vbi punit^r qui
digni sut. **I**te forte q^o ideo
dyit exteriores tenebras
et no iferiores. **S**z si quis
considerat quo seques pabo-
la pabole pcedenti e conue-
ta et ps ei: no sine rae
reqrit ne forte qd ait. **P**ost
multu tps venies d^{us} r^e
no de sado dyit aduetu. sed
de aduetu quo sepe venit ad
oes xpianos? quib⁹ gram
dedit sue cogniconis. et ves-
piat eos. et ponit rae dem
cu eis ut iudicet eos: et bo-
nos dyternit a malis sicut
dyt ibi. **B**ile e regnu celo-
deae vginib⁹. **A**lia pabola
habet sic. **C**u venerit fil⁹
hois i maiestate sua et an-
geli cu eo? sedebit sup sede
maiestatis. et cōgregabūt
an eu omib⁹ gētes: id e ite-
rim sic veniet. sic ponet rae
aone cu seruis suis. sic dis-
cutiet ut dictu e. **I**n ista pa-
bola cu venerit i maiestate

cu angelis sedebit sup sede-
tāq^o no semp venies sedeat
in sede maiestatis sue. **S**z tūc
tm sicut hec. **V**ide quo i hac
pabola no p^o p^orem
mitti i igne. nec i alia pena:
sed i tenebras exteriores. **I**n
illa cu venerit i maiestate:
p^o p^o ut i igne mittat. et
in alias penas. **I**te in hac pa-
bola iubet iustu iudare i gau-
diu. **I**n illa i regnu. **S**ed qui
vnu accepit. ait. **S**cieba qa
ho durus es: metis vbi no
seminasti. **S**ciendū qd in se-
cūdo aduetu qn veniet ter-
ribiliter cu gloria no dyt
p^o aliq^o: qa no est psona
le iudicū. sed quil ibet iudi-
cabit in cogitacionibus suis.
nulle autē erūt rāiones
sicut dyt ap^ol^os. **Q**ui oste-
dit opus legis in cordibus
testante cōscia et iuicem ac-
cusantib⁹ et defendentibus:
cu iudicauerit deus occulta
hoim.

Explicat op⁹ mysticu beati
Iohannis. **C**risostomi epi cō-
stantinopolitani. **A**d honore
dei et gloriose vginis marie

Incipit liber⁹ s^o Iohannis crisos-
tomi epi constantinopolitani de
cordis op^oncione ad deme-
triu r^e